

ព្រះ
ត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ
និង
សេចក្តីប្រៀបធៀបភាសាខ្មែរ
ទីឃនិកាយ
មហាវគ្គ ទុតិយភាគ

៧

វិសុទ្ធាចារិយកត្ថេរ បវរណកត្ថេរ

ចម្មកត្ថេរ នវិន្ទកេសជ្ជកត្ថេរ

ពោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣. ស. ២៥០០

ទុតិយោ ភាគោ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកំ

(១) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ ភិក្ខូ វស្សូបនាយិកាសោ អប្បញ្ញត្តោ ហោតិ ។ តេ[1] ភិក្ខូ ហេមន្តម្បិ កិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ខជ្ជយន្តិ ខីយន្តិ វិទាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ កិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរិស្សន្តិ ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តា ឥមេ ហិ នាម អញ្ញតិត្ថិ-យា បរិព្ពាជកា ឧរុក្ខាតេនម្បិ វស្សូបនាយិកំ អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ[2] ឥមេ ហិ នាម សក្យបុត្តិយា រុក្ខក្កេ-សុ កុលាវកានិ ករិត្វា វស្សូបនាយិកំ អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ ឥមេ បន សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ កិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ ហរិតានិ

---

១ ពីរសន្ថែ និញ្ចាតមញ្ញោតិ តញ្ញណ្ណា ។ ២ ម. សង្កាបយិស្សន្តិ ។

ភាគទី ២

វិស្សូបនាយិកក្ខន្ធក:

(១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ការនៅចាំវស្សាព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់ចាន់បញ្ចុតដល់កិក្ខុទាំងឡាយនៅឡើយ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណ:ជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើទំាងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនទូវត្តដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែ ១ ញាំងសត្វតូច ។ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសសោះ សូម្បីពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃទាំងនេះដែលជាអ្នកពោលធម៌អាត្រក់ ម្តេចគង់នឹងសម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សា សូម្បីទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោត ក៏គង់ធ្វើសំបុកលើចុងឈើទាំងឡាយ ហើយនឹងសម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សាដែរ ចំឡែកតែពួកសមណ:ជាសក្យបុត្តិយ៍នេះនៅតែដើរទៅកាន់ចារិក អស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់

ตีณฺหาเน สมฺปตฺตา ฯเปฯ ทุติยมฺปิ ตติยมฺปิ ยาจิตา ตถาปิ ตถาคตสฺส ปรินิพฺพานมญฺเญว อาจามาติ ฯ อเถกา ภิกฺขุ เตสํ ปฐมชฺฌานํ ทุติยชฺฌานํ ตติยชฺฌานํ จตุตฺถชฺฌานนฺติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู ตถาคตสฺส ปาเทสุ สิรสา นิปติตฺวา เอตทโวจุ ฯ อถโข ตถาคโต ตสฺมึ นิทาเน ตสฺมึ ปกรณเณ ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว วสฺสํ อุปคนฺตุนฺติ ฯ

(๒) อถโข ภิกฺขูนํ ตทหุโปสเถ กถา อุ โข วสฺสูปคมนานีติ ฯ ตถาคตสฺส เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว วสฺสาเน วสฺสูปคมนานีติ ฯ อถโข ภิกฺขูนํ ตทหุโปสเถ กถา อุ โข วสฺสูปนายิกาติ ฯ ตถาคตสฺส เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ ทฺวิมา ภิกฺขเว วสฺสูปนายิกา ปุริมิกา ปจฺฉิมิกา อปรชฺชุตาย อาสาฒิยา ปุริมิกา อุปคนฺตฺวา มาสกตาย

ចាំងឆ្ងាយ ហៀតហៀនវត្តដែលមានជីវិតមានតន្ទិយតែ ១ ញាំងសត្វតូច ។ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។ កាលមនុស្សចាំងនោះកំពុងពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ កិកុចាំងឆ្ងាយក៏បានឮច្បាស់ ។ គ្រានោះឯង កិកុចាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាកថ្នាក់វេលានោះឯង រួចហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅកិកុចាំងឆ្ងាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុចាំងឆ្ងាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុចូលវស្សា[1] ។

(៤) គ្រានោះឯង កិកុចាំងឆ្ងាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងគួរចូលវស្សាក្នុងកាលណាហ្ន៎ ។ កិកុចាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុចាំងឆ្ងាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុចូលវស្សាក្នុងវស្សានវដ្ឋ ។ លំដាប់នោះ កិកុចាំងឆ្ងាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃចូលវស្សាតើមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ កិកុចាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុចាំងឆ្ងាយ ថ្ងៃចូលវស្សានេះមានពីរ គឺថ្ងៃបុរិមិកា[2] វស្សា ១ ថ្ងៃបច្ឆិមិកា[3] វស្សា ១ កិកុគួរចូលបុរិមិកាវស្សាក្នុងថ្ងៃបន្ទាប់នៃថ្ងៃពេញ

---

๑ អដ្ឋកថា អធិប្បាយថា ក្នុងវស្សានវដ្ឋនោះកិកុត្រូវចូលវស្សាឲ្យគ្រប់ចីវរ ។ ๒ ថ្ងៃចូលវស្សាមុន ។ ๓ ថ្ងៃចូលវស្សាក្រោយ ។

อาสาฬฺหิยา ปฐมิกาย อุปคนฺตพฺพา สิยา เอวญฺหิ สติ ตตฺถ วสฺสูปนายิกาปิ ฯ

(๓) เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู วสฺสํ อุปคจฺฉา อนฺตราวสฺสํ จาริกํ จรนฺติ ฯ มนุสฺสา ตเถว ขุชฺฌนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณา สกฺยปุตฺติยา เอวรูปมฺปิ ปาณมฺปิ วสฺสมฺปิ จาริกํ จริสฺสนฺติ หริตานิ ตินานิ สมฺมทฺทนฺตา เอกินฺทฺริยํ ชีวํ วิเหเฐนฺตา พหู ขุทฺทเก ปาเณ สงฺฆาตํ อาปาเทนฺตา สิเม หิ นาม อญฺญติตฺถิยา ปุริมิกาย อุปคนฺตฺวา วสฺสาวาสํ อลฺลียิสฺสนฺติ สงฺกาสยิสฺสนฺติ สิเม หิ นาม สกฺยปุตฺติกา[๑] ปุพฺเพ กตเก กุลาวกานิ กริตฺวา วสฺสาวาสํ อลฺลียิสฺสนฺติ สงฺกาสยิสฺสนฺติ สิเม ปน สมณา สกฺยปุตฺติยา เอวรูปมฺปิ ปาณมฺปิ วสฺสมฺปิ จาริกํ จรนฺติ หริตานิ ตินานิ สมฺมทฺทนฺตา เอกินฺทฺริยํ ชีวํ วิเหเฐนฺตา พหู ขุทฺทเก ปาเณ สงฺฆาตํ อาปาเทนฺตาติ ฯ

---

๑ สกุณฺฑกาติ กตฺถจิ ปาฐเภเท ทิสฺสติ ฯ

ឬណាមីខែអាសាធ (គឺថ្ងៃ១កេចខែអាសាធ) ភិក្ខុគួរចូលបច្ឆិមិកាវស្សាក្នុងថ្ងៃដែលកន្លងហួស ១ ខែអំពីថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែអាសាធ (គឺថ្ងៃ១កេចខែស្រាពណ៍) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវស្សាមានតែពីរយ៉ាងនេះឯង ។

(៣) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សា ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ដូចគ្នាមុននោះទៀតថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែមួយ ញាំាងពួកសត្វតូច ។ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសសោះ យ៉ាងដូចជាពួកតិរ្ថិយដទៃនេះដែលពោលធម៌អាក្រក់ម្តេចគង់នឹងសម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សា អស់ទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោតក៏ធ្វើសំបុកទាំងឡាយទុកនៅលើចុងឈើទាំងឡាយហើយនឹងសម្ងំនៅចាំវស្សាដូចគ្នាដែរ ចំណែកតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះម្តេចឡើយក៏នៅតែដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែមួយ ញាំាងពួកសត្វតូច ។ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។

อาสฺสาสุ์ ขา ภิกฺขู เตสุ์ มชฺฌนฺหิกสมยนฺตรนฺตรา
วิยนฺตรา วิกาเลนฺตรา ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา เต
ปุพฺพณฺหสมยนฺติ วิยนฺติ วิกาเลนฺติ กถ์ หิ นาม ภควตา
ภิกฺขู วสฺสุ์ อุปคนฺตฺวา อนฺตราวสฺสุ์ จาริกุ์ จริสฺสนฺตีติ ฯ
อถขา เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถุ์ อาโรเจสุ์ ฯ
อถขา ภควา เอตสฺมิ นิทาเน เอตสฺมิ ปกรณเ
ธมฺมิ กถ์ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว วสฺสุ์
อุปคนฺตฺวา ปุริมา กาเลมาสุ์ ปจฺฉิมา กาเลมาสุ์ อาสิตฺวา
จาริกา ปกฺกมิตพฺพา โย ปกฺกเมยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๔) เตน ขา ปน สมเยน ภควตา ภิกฺขู
น เอกฺกนฺติ วสฺสุ์ อุปคนฺตุ์ ฯ ภควโต เอตมตฺถุ์ อาโร-
เจสุ์ ฯ น ภิกฺขเว วสฺสุ์ น อุปคนฺตพฺพุ์ โย น
อุปเคยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน ขา ปน
สมเยน ภควตา ภิกฺขู เอกมาวาสปฺปเทสายิกาย
วสฺสุ์ อนุปคนฺตุกามา สญฺจิจฺจ อาวาสุ์ อติกฺกมนฺติ ฯ
ภควโต เอตมตฺถุ์ อาโรเจสุ์ ฯ น ภิกฺขเว เอกมาวา-

កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ កិកូទាំង
ឡាយក៏ឮច្បាស់ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច កិកូទាំង
នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយកិកូចូលវស្សា
ហើយមិនសមបើនឹងចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សាសោះ ។
គ្រានោះ កិកូទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។
ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថារួច
ហើយត្រាស់ហៅកិកូទាំងឡាយមកបញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ កិកូ
ចូលវស្សាហើយ មិននៅចាំបុរិមិកាវស្សាអស់ខែ ៣ ឬបច្ឆិមិកាវស្សាអស់
ខែ ៣ ទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ចារិកឡើយ កិកូណាចៀសចេញ
ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៤) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិកូមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ។
កិកូទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ កិកូកុំមិនចូលវស្សាឡើយ (គឺត្រូវតែ
ចូលវស្សា) កិកូណាមិនចូលវស្សា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង
ពួកឆព្វគ្គិយកិកូមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សាក្នុងថ្ងៃចូលវស្សានោះ ក៏ភ្លែង
ដើរចេញពីទីអាវាស ។ កិកូទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះ
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ កិកូមិន

วิสฺสุตชนาย์กาย วิสฺสุตฺ อนุปตนฺตุกาเมน สกฺเจฺจ
อาภิสเมา อตีกฺกมิตพฺเพา เยา อตีกฺกเมยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺสาติ ๗

(๘) เตน เขา ปน สมเยน กฬา มาตเขา
เสนิเยา ตีมฺหิสาเย วิสฺสุ ทุกฺกฏฺปุกาเมา กิกฺขนฺ
สนฺติเก ทูตนฺ ปาเหสิ ยนิ ปนยฺยา อาคเม ตุณฺเณา
วิสฺสุ อุปตเฐยฺยุนฺติ ๗ ภตาเร ปฏิสฺสุตฺวา อาเรเจสุ ๗
อนุชานามิ กิกฺขเว ทูตนฺ อนุวตฺติตุนฺติ ๗

(๙) อถเขา ภคา ภาคเยา เวสาลิยนฺ วิหรติ
เยน สาวตฺถี เตน จาริกนฺ ปกฺกามิ อนุปุเพฺพน จาริกนฺ
จรมาเน เยน สาวตฺถี ตทวสริ ๗ ตตฺร สุทนฺ ภคา
สาวตฺถิยนฺ วิหรติ เชตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส อาภเย ๗
เตน เขา ปน สมเยน เกาสลีสุ ชนปเทสุ
อุเทเนน อุทาสเกน สทฺธนฺ อุทฺทิสฺส วิหาเร
การาปิเตา เหาติ ๗ เสา กิกฺขนฺ สนฺติเก ทูตนฺ

ក្រែថ្នាំងចូលវស្សា តំរែងដើរចេញពីអាវាសទៅកន្លងផុតថ្ងៃចូលវស្សានោះ មិនបានទេ តើតុណាចេញដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៥) សម័យនោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក្រែងមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងលើកវៃ(១) តំបញ្ជូនពួជបម្រើទៅកន្លងសំណាក់តិត្ថិ តាំងឲ្យាយថា លោកម្ចាស់តាំងឲ្យាយគួរតែចូលវស្សាកន្លងវៃខាងមុខ (វៃអាសាធក្រោយ) ។ តិត្ថិតាំងឲ្យាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គក្រែងអនុញ្ញាតថា ម្នាលតិត្ថិតាំងឲ្យាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតិត្ថិបព្រឹត្តទៅតាមស្តេចតាំងឲ្យាយចុះ ។

(៦) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគគង់កន្លងក្រែងពួជគ្រឹះគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយក្រែងយាងសំដៅទៅឯក្រុងសាវត្ថី ក្រែងយាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ស្រុក ទើបបានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ឲ្យបក្រុងសាវត្ថីនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានឧបាសកឈ្មោះឧទេន បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ ឧបាសកនោះក៏បាន

---

១ អដ្ឋកថា ថា ក្រែងអានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងលើកវៃជាដំបូងនៃវស្សានរដូវ គឺប្រាថ្នានឹងធ្វើវៃស្រាពណ៌ឲ្យទៅជាវៃអាសាធវិញ (វៃអាសាធខាងដើម ហៅបឋមាសាធ វៃដែលលើកខាងក្រោយ ហៅទុតិយាសាធ) ។

ชาเนยฺยาถ[๑] อาคจฺฉนฺตุ กจฺฉนฺตา ฯเปฯ ชานนฺตุ ชาเนยฺยุ ธมฺมญฺจ สงฺฆญฺจ ปฏิจฺจ ภิกฺขู จ ปสฺสิตฺวาติ ฯ ภิกฺขู ฯเปฯ ภิกฺขโวติ ตา อาวุโส ปญฺจวสฺสา อุปสมฺปนฺนา ปุริมา ปจฺฉิมา ตโยมาสา ปฏิมา ตโยมาสา อาสีติกา ชาวิกา ปกฺก-มิตฺวาติ อาคเมตุ อุเทนสฺส อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ ภิกฺขู วสฺสํ วสนฺติ วสฺสํ วุตฺถา ภิกฺขุสฺสาติ สเจ ปนสฺส อุปชฺ-ฌายกา ภารณิยา ตสฺมึ อาวาสิกาย ภิกฺขุนิ สงฺฆเภท วิหารา ปลายิตฺถาติ ฯ อุเทนสฺส อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถญฺหิ นาม ภิกฺขู มยา ปหิเต[๒] น อาคจฺฉิสฺสนฺติ อหิ หิ นาม โกสมฺพกา สงฺฆปฏิมาโนติ ฯ อเสฺสาสุ โข ภิกฺขู อุเทนสฺส อุชฺฌายนฺตสฺส ขียนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ฯ อถโข เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อถโข ภควา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ ปกรณเ ภิกฺขุ ปกฺโก ภิกฺขู อามนฺเตสิ อตฺถิ ปนานนฺท ภิกฺขุสฺส สตฺตาหฺ

---

๑ ชาเนยฺยาถาติ ภฏฺฐปิ โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ ฯ ๒ ปหิตาติ ภฏฺฐปิ โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ ฯ

បញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិកុខ្មុំទាំងឡាយថា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ដ្បិតខ្ញុំភុណាជ្រាបថានឹងថ្វាយទានផង ស្តាប់ធម៌ផងនឹងបានឃើញកិកុខ្មុំទាំងឡាយផង ។ កិកុខ្មុំទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា កិកុខ្មុំទាំងឡាយចូលវស្សាហើយមិនបាននៅចាំបុរិមិកាវស្សាអស់ ៣ ខែ ឬបច្ឆិមិកាវស្សាអស់៣ខែទេ មិនត្រូវចេញដើរទៅកាន់ចារិកឡើយ សូមឲ្យទុនេនទុបាសកបង្អង់ចាំសិន ទំរាំតែកិកុខ្មុំទាំងឡាយនៅចាំវស្សារួច លុះចាំវស្សារួចហើយមុខជានឹងទៅ បើទុបាសកនោះមានការត្រូវធ្វើជាប្រញាប់ សូមឲ្យផ្ញើវិហារទុកកាន់សំណាក់កិកុខ្មុំទាំងឡាយដែលនៅកាន់អាវាសកាន់តីនោះសិនចុះ ។ ឯទុនេនទុបាសកក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកាលបើអញបានបញ្ជូនពាក្យបណ្តាំទៅហើយ មិនសមបើនឹងមិននិមន្តមកសោះ ដ្បិតអញជាទាយក ជាកប្បិយការកៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់សង្ឃ ។ កាលទុនេនទុបាសកកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់កិកុខ្មុំទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះ កិកុខ្មុំទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះបំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាកាន់វេលានោះឯង រួចហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅកិកុខ្មុំទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុខ្មុំទាំងឡាយ កាលបើជន

សត្តាហករណីយេន បមាតេ កត្តុំ ន ភ្ជេ អប្បមាតេ
កិក្ខុស្ស កិក្ខុនិយា សិក្ខមានាយ សាមណេរស្ស សា-
មណេរិយា ឧបាសកស្ស ឧបាសិកាយ អត្តុជាយមិ
កិក្ខវេ ឥមេសំ សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន បមាតេ
កត្តុំ ន ភ្ជេ អប្បមាតេ សត្តាហំ សង្ឃដ្ដោ តោតព្ពោ ។
ឥធ បន កិក្ខវេ ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស
វិហារេ ការាបិតោ ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្ខុំ
សង្ឃិតោ ទ្វតំ បមាណេយ្យ អាគច្ឆតុ ភទ្រន្តា ឥច្ចាមិ
ភាជញ្ច ធាតុំ ឆឌ្ឌេតុ សោតុំ កិក្ខូ ច បស្សិ-
តុន្តិ ។ តត្តុំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បមាតេ
ន ភ្ជេ អប្បមាតេ សត្តាហំ សង្ឃដ្ដោ តោតព្ពោ ។
ឥធ បន កិក្ខវេ ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស
អង្គណេ ការាបិតោ ហោតិ ។ បេ ។ ចាសា-
នេ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហត្ថិយំ ការាបិតំ

ចាំង៧ពួក គឺភិក្ខុ១ ភិក្ខុនី១ សិក្ខមានា១ សាមណេរ១ សាមណេរី១ ឧបាសក១ ឧបាសិកា១ ឃានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅដោយសត្តាហកវណ្ណ័យ (កិច្ចដែលគួរធ្វើបាន ៧ថ្ងៃ) កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ម្នាលភិក្ខុចាំង។ កាលបើជនចាំង ៧ពួកនេះ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់ក្នុងរវាង ៧ថ្ងៃ[1] ។ ម្នាលភិក្ខុចាំង។ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃហើយ ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើមកក្នុងសំណាក់ភិក្ខុចាំង។ ថាយថា សូមលោកម្ចាស់ចាំង។ យនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាស្ទាប់នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុចាំង។ ផង ។ ម្នាលភិក្ខុចាំង។ កាលបើមានគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវទៅដោយសត្តាហកវណ្ណ័យបាន កាលបើឥតមានគេបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំង។ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើវេងអគ្គិយោគចំពោះសង្ឃ ។បេ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទ

---

១ សេចក្តីថា ភិក្ខុលើកសត្តាហៈចេញទៅអំពីវត្តហើយ ត្រូវត្រឡប់មកវត្តខាងក្នុងអរុណថ្ងៃទី ៧ វិញ កុំទៅនៅក្រៅវត្តឲ្យហួសអរុណថ្ងៃទី ៧ ឡើយ ។

เหตุ ฯ กุหา ตสฺมา เหตุ ฯ ปริเวณา ตสฺม-
ปิตุ เหตุ ฯ โสณฺฑา ตสฺมา เหตุ ฯ
อุปฏฺฐานสาลา ตสฺมา เหตุ ฯ อคฺคิสาลา
ตสฺมา เหตุ ฯ กปฺปิยกุฏิ ตสฺมา เหตุ ฯ
วจฺจกุฏิ ตสฺมา เหตุ ฯ จงฺกโม ตสฺมา
เหตุ ฯ จงฺกมนสาลา ตสฺมา เหตุ ฯ อุท
กาโห ตสฺมา เหตุ ฯ อุทกาหนสาลา ตสฺม-
ปิตุ เหตุ ฯ ปณฺหาโย ตสฺมา เหตุ ฯ ปณฺห-
ายสาลา ตสฺมา เหตุ ฯ เภสชฺชานิ ตสฺม-
ปิตุ เหตุ ฯ มณฺฑโป ตสฺมา เหตุ ฯ
อารามา ตสฺมา เหตุ ฯ อารามวตฺถุ ตสฺมา
เหตุ ฯ เสยฺยถีทํ ภิกฺขุ สงฺโฆ ทุติยา ปริณายิกา
อาคนฺตุกา คมิกา คิลานา คิลานุปฏฺฐาโก คามโก
ภิกฺขู จ ปสฺสิตฺวาน ฯ คนฺตฺวา ภิกฺขเว สตฺถา ตสฺม-
เยน ปริเวโณ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา สตฺถา
ตสฺมึ ปริเวเณ ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ

ដម្បូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយ-កុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ (បង្គន់) ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលានៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះដាក់ភក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាផ្ទះដាក់ភក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រែះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាវាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីអាវាម ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបង្រៀនទៅកុងសំណាក់តិក្ខុ ទាំងឲ្យថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឲ្យនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាឲ្យថ្វាយនឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញតិក្ខុទាំងឲ្យផង ។ ម្នាលតិក្ខុទាំងឲ្យ កាលបើមានគេបញ្ជូនបង្រៀនមកហើយ តិក្ខុត្រូវទៅដោយសត្តាហកាលិយបាន កាលបើឥតមានគេបញ្ជូនបង្រៀនមកទេ តិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ តិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលតិក្ខុទាំងឲ្យ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកចំពោះតិក្ខុច្រើន

តំក្ខិ ខុទ្ធិសប្ប ។បេ។ ឯតំ តិក្ខិំ ខុទ្ធិសប្ប វិយាវេ
គារមិតោ ហោតិ ។ អឌ្ឍយោតោ គារមិតោ ហោតិ ។
ចាសារោ គារមិតោ ហោតិ ។ ហម្ម្យំ គារមិតំ
ហោតិ ។ ឝុហា គារមិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ គា-
រមិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋតោ គារមិតោ ហោតិ ។
ឧបដ្ឋានសាលា គារមិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា
គារមិតា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ គារមិតា ហោតិ ។
វច្ចកុដិ គារមិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ គារមិតោ
ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា គារមិតា ហោតិ ។ ឧទ-
ចាតោ គារមិតោ ហោតិ ។ ឧទចានសាលា គារ-
មិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ គារមិតំ ហោតិ ។ ជន្តាឃរ-
សាលា គារមិតា ហោតិ ។ ចោក្ខារណី គារមិតា
ហោតិ ។ មណ្ឌបោ គារមិតោ ហោតិ ។ អារាមោ
គារមិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ គារមិតំ ហោតិ ។
សោ បេ តិក្ខិំ សន្តិកេ ឝុតំ បរិណាយ្យ អាគច្ឆន្ត
កន្តារា ឝ្ចាវិ ធានញ្ច ធនំ ឧប្បាទ្យ សោតុំ តិក្ខិ
ច បសន្នចិត្តេ ។ តន្តិំ តិក្ខិវេ សត្តាហសង្ឃវិវណ៌យេន

រូប ។ បេ ។ ជាទឲ្យគេធ្វើវិហារបំពោះភិក្ខុ១រូប ។ ឲ្យគេធ្វើអឌ្ឍយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទជម្ងឺលត្រងំល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់ធាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើពេងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់បង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាកែ្សរផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើដីអារាម ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន់សំណាក់ភិក្ខុ តាំងពា្យយថា សូមលោកម្ចាស់តាំងពា្យយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណា ប្រាថ្នាទំងឲ្យទានផង នំងស្តាប់ធម៌ផង នំងឃើញភិក្ខុតាំងពា្យយផង ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងពា្យយ កាលបើបានគេបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណ្ណយ

ปมาเตน ฉ ภิกฺขู อปฺปมาเตน สงฺฆาทิเสสา กา-
ตพฺพา ฯ ๙๘ ปน ภิกฺขุ ทุฏฺฐุลฺลาย ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุสฺส
ทุฏฺฐุลฺลา สญฺญาย อาโรเจติ ภิกฺขุสฺส ปกฺขํ ภิกฺขุ-
ทุฏฺฐุลฺลา สญฺญาย สิกฺขมานายา ทุฏฺฐุลฺลา ปกฺขํ
สิกฺขมานํ ทุฏฺฐุลฺลา สญฺญาย สามเณราย ทุฏฺฐุลฺลา
ปกฺขํ สามเณรึ ทุฏฺฐุลฺลา สญฺญาย สามเณริยา
ทุฏฺฐุลฺลา ปกฺขํ สามเณรึ ทุฏฺฐุลฺลา วิหารา กาภาปิตา
โหติ ฯ อฑฺฒยาโคา กาภาปิตา โหติ ฯ ปาสาทา
กาภาปิตา โหติ ฯ หมฺมิยา กาภาปิตา โหติ ฯ
คุหา กาภาปิตา โหติ ฯ ปริเวณา กาภาปิตา โหติ ฯ
โกฏฺฐโก กาภาปิตา โหติ ฯ อุปฏฺฐานสาลา
กาภาปิตา โหติ ฯ อคฺคิสาลา กาภาปิตา โหติ ฯ
กปฺปิยกุฏิ กาภาปิตา โหติ ฯ วจฺจกุฏิ กาภาปิตา
โหติ ฯ จงฺกโม กาภาปิโต โหติ ฯ จงฺกมนสาลา
กาภาปิตา โหติ ฯ อุทปาโน กาภาปิโต โหติ ฯ
อุทปานสาลา กาภาปิตา โหติ ฯ โปกฺขรณี

ជាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុគប្បី
ធ្វើការត្រឡប់វិលមកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើមានឧបាសកជានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះកិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះ
កិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះកិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខមានាច្រើនរូប ចំពោះ
សិក្ខមានា ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប
ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី ១ រូប ។ ជានឲ្យគេធ្វើ
អគ្គិយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើជ្រុងសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើជ្រុងសាទដំបូលត្រងិល ។
ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើ
រោងសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើតប្បិយកុដិ ។ ឲ្យ
គេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើ
អណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើជ្រុងសាទនៅជាមអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើ

តារាបិតា ហោតិ ។ មល្លារោ តារាបិតោ ហោតិ ។ អារារោ តារាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ តារាបិតំ ហោតិ ។ សេយ្យថេ តំភ្លុនំ សត្តិតោ ទ្វំ បហាំណោយ្យ អាតច្ចត្ថ តច្ចត្ថា ៤ជ្ជាមំ ឆានញ្ច ឆាតុំ ឆម្ចញ្ច សោតុំ តំភ្លុ ច បសន្និតុន្តិ ។ តន្តុំ តំភ្លុវ សត្តាហតារណី-យេន បហាំតេ ឆ ភ្លុវ អប្បហាំតេ សត្តាហំ សន្ធិវ្ជោ តោតព្ភោ ។ ៤ជ បន តំភ្លុវ ពុទ្ធាសភេន អត្តនោ អត្តាយ ឆំវេសនំ តារាបិតំ ហោតិ ។ សយនំយរំ តារាបិតំ ហោតិ ។ ពុទ្ធោសិតោ តារាបិតោ ហោតិ ។ អដ្ឋោ តារាបិតោ ហោតិ ។ មាឌ្បោ តារាបិតោ ហោតិ ។ អាបណោ តារាបិតោ ហោតិ ។ អាបណ-សាលា តារាបិតា ហោតិ ។ ឆាសាឌោ តារាបិតោ ហោតិ ។ បាច្ចិយំ តារាបិតំ ហោតិ ។ ភុបា តារាបិតា ហោតិ ។ បវ័វេលំ តារាបិតំ ហោតិ ។ តោដ្ឋតោ តារា-បិតោ ហោតិ ។ ពុបដ្ឋានសាលា តារាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា តារាបិតា ហោតិ ។ វស៖តិ តារាបិតា

ស្រែះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាភប ។ ឲ្យគេធ្វើទីដ៏អាភម ។ បើ
ឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោក
ដ៏ចំរើនទាំងឡាយនិមន្តចុក ខ្ញុំកុណាច្រើបាថ្នាទំងថ្ងាយទានផងនឹងស្តាប់ធម៌
ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេ
បញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន កាលបើ
គេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុគប្បីធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
កុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុងសាសនានេះ បើមានឧបាសក
ច្បានឲ្យគេធ្វើទីនៅចំពោះខ្លួនឯងវិញ ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យ
គេធ្វើឃ្លាំង ។ ឲ្យគេធ្វើប៉ម(បញ្ជា) ។ ឲ្យគេធ្វើច្រើសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេ
ធ្វើពានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងពានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើច្រើសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើ
ច្រើសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើ
បន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យ

ហោតិ ។ វច្ឆកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទចាសោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទចានសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ ។ ជន្តាឃរសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ទោវ្ហារណី ការាបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ ការាបិតំ ហោតិ ។ បុត្តស្ស វា ភាវេយ្យំ ហោតិ ធីតុយា វា ភាវេយ្យំ ហោតិ កិលាសោ វា ហោតិ អតិញ្ញាតំ វា សុត្តន្តំ ភណាតិ ។ សោ ចេ តិក្ខុំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆតុ ភន្តេ តេន សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សន្តិ បុរាយំ សុត្តន្តោ ន[1] បលុជ្ជតីតិ ។ អញ្ញតរំ វា បនស្ស កិច្ចំ ហោតិ ករណីយំ វា ។ សោ ចេ តិក្ខុំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆតុ ភន្តេ តេន ឥច្ឆាមិ ធានញ្ច ធាតុំ ជម្ពញ្ច សោតុំ តិក្ខុ ច បស្សិតុន្តិ ។ តន្តញ្ចំ តិក្ខវេ សត្ថាហាការណីយេន បហិតោ ន ត្វេវ អប្បហិតោ

---

๑ ម. នសេក្ខោ ឥត្តិ ។

គេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចំអិនអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើរថក្បុដី ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើកេរងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើកេរងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីកំបាំងកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាកែវផ្ទះជាទីកំបាំងកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាវាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីជីអាវាម ។ មានការដណ្តឹង (កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង (កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជម្ងឺក្តី គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹងប្រាកដក្តី ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន់សំណាក់កិកូតាំងពាយថា សូមលោកដ៏ចំរើនតាំងពាយនិមន្តមករៀនយកព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យព្រះសូត្រនេះសាបសូន្យទៅឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសកនោះមានកិច្ចឯណានីមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន) ក្តី ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន់សំណាក់កិកូតាំងពាយថា សូមលោកដ៏ចំរើនតាំងពាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឧទ្ទិសថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញកិកូតាំងពាយផង ។ ម្នាលកិកូតាំងពាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ កិកូគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិកូមិនត្រូវទៅទេ កិកូត្រូវធ្វើការត្រួតត្រាប់

សត្តាហំ សន្និវត្តោ កោតញ្ញោ ។ ឥទ បន កិក្ខវេ ឧចាសិកាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារេ កោរាបិតោ ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខុនំ សន្តកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ កិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ តន្តញ្ច កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កោតញ្ញោ ។ ឥទ បន កិក្ខវេ ឧចាសិកាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស អឌ្ឍយោគោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ ចាសាទោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ បាមុខ្យំ កោរាបិតំ ហោតិ ។ កុហា កោរាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ កោរាបិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា កោរាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា កោរាបិតា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ កោរាបិតា ហោតិ ។ វច្ចកុដិ កោរាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា កោរាបិតា ហោតិ ។ ឧទបានោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ ឧទបានសាលា កោរាបិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ កោរាបិតំ ហោតិ ។ ជន្តាឃរសាលា កោរាបិតា

វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាស្រាថ្នាទឹងថ្វាយទានផង ទឹងស្តាប់ធម៌ផង ទឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើអគ្យាយោគចំពោះសង្ឃ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើគប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើបេក្ខុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាតែ្បរផ្ទះជាទីរក្សា

เหาติ ฯ เอกสฺสาปิ ภาคยิโต ภาคิ เหาติ ฯ มญฺญาเย ภาคยิตาโร เหาติ ฯ อาภาเย ภาคยิตา เหาติ ฯ อาภายาปิ ภาคยิตา เหาติ ฯ สา เจ ภิกฺขุ สงฺฆเภทาย ปฏิปนฺนา โหติ ฯ ตญฺเจ ภิกฺขุ เอวมสฺส วจนีโย อายสฺมา สงฺฆเภทาย ปฏิปนฺนา ตุยฺหมฺปิ ตาย สทฺธิวิหาริกา ตุยฺหมฺปิ ภาคยิตา ตุยฺหมฺปิ ภาคยิตาย ปฏิปนฺนา ฯ ตญฺเจ ภิกฺขุ เอวมสฺส วจนีโย ภิกฺขุ เอวมสฺส วจนีโย อายสฺมา สงฺฆเภทาย ปฏิปนฺนา ตุยฺหมฺปิ ตาย สทฺธิวิหาริกา ตุยฺหมฺปิ ภาคยิตา ตุยฺหมฺปิ ภาคยิตาย ปฏิปนฺนา ฯ เย ฯ ยสฺมา ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุสฺส สิกฺขมานาย ภิกฺขุสฺส สามเณรสฺส ภิกฺขุสฺส สามเณริยา ภิกฺขุสฺส ปาราชิกา โหติ ฯ เย ฯ อตฺตโน อตฺถาย ลิงฺคสมฺภาโร ภาคยิตา โหติ ฯ สงฺฆสฺส ภาคยิตา โหติ ฯ ปุคฺคลสฺส ภาคยิตา โหติ ฯ อาปตฺติ ภาคยิตา

កាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រែះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាវាម ។ ឲ្យគេធ្វើឧដីអាវាម ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុដ្ឋសំណាក់ភិក្ខុ ពាំដល្បាយថា សូមលោកម្ចាស់ពាំដល្បាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុំណាស្គាប់ថ្នាំនឹងថ្នាំយាគនផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុពាំដល្បាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុពាំដល្បាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុពាំដល្បាយកុដ្ឋសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាគេបានធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុច្រើនរូប ។ បេ ។ ចំពោះភិក្ខុ ១ រូប ចំពោះភិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខមានាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខមានា ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី ១ រូប ។ បេ ។ បានឲ្យគេធ្វើលំនៅចំពោះខ្លួនឯង ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យគេធ្វើយ្ងាំង ។ ឲ្យគេធ្វើបឹម (បញ្ចុ) ។

ហោតំ ។ មាឧេឡា គោរូបិតោ ហោតំ ។ អាបណោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ អាបណសាលា គោរូបិតា ហោតំ ។ ចាសាឧោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ ហត្ថិយំ គោរូបិតំ ហោតំ ។ ភុមា គោរូបិតា ហោតំ ។ បរិវេណំ គោរូបិតំ ហោតំ ។ គោដ្ឋគោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ ឧបដ្ឋានសាលា គោរូបិតា ហោតំ ។ អគ្គិ-សាលា គោរូបិតា ហោតំ ។ រសវតី គោរូបិតា ហោតំ ។ វច្ចកុដិ គោរូបិតា ហោតំ ។ បស្សាវោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ បស្សាវឧសាលា គោរូបិតា ហោតំ ឧឧចាឧោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ ឧឧចាឧសាលា គោរូបិតា ហោតំ ។ ភោក្ខរណី គោរូបិតា ហោតំ ។ មណ្ឌបោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ អារាមោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ អារាមវត្ថុ គោរូបិតំ ហោតំ ។ បុត្តស្ស ភ ភវេយ្យំ ហោតំ ធីតុយា ភ ភវេយ្យំ ហោតំ ឥលោជា ភ ហោតំ អភិញ្ញាតំ ភ សុត្តន្តំ ភណាតំ ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ធម្មំ បរិយាបុណិស្សតិ បុភយំ សុត្តស្ស ជ[1]

---

១ ឱ. ឧសភ្ហេ ឧត្តំ ។

ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេធ្វើពន្ធផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើពោងពានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពោងសម្រាប់បរិភោគអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើពោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចំអិនអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើពោងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅមាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាភម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដំអាភម ។ មានការដណ្តឹង (កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង (កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជម្ងឺក្តី គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹងប្រាកដក្តី ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លែងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមកសឿនយកនូវព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យ

ปลุชฺชตีติ ฯ อญฺเญสำ ปน สพฺพา กิริยา เหตุ การ-
ณมิยำ ปิ ฯ สา เจ กิริยา สนฺเตเก ทุกฺขำ ปหิ-
ณาย อาคจฺฉติ อยฺยา ปิ ตุมฺเห ทานญฺจ ปาตุ
ธมฺมญฺจ โสตุ กิริยา จ ปสฺสิตุนฺติ ฯ กตฺตพฺพำ กิริยาย
สตฺถาหาการณมิเยน ปหิเตน จ ภิกฺขุนา อปฺปหิเตน สตฺถา-
หำ สนฺติกญฺเจ คนฺตพฺพำ ฯ ๔๓ ปน กิริยาย กิริยา
สงฺขำ คจฺฉติ กิริยาย สงฺขำ คจฺฉติ สิกฺขมา-
ณาย สงฺขำ คจฺฉติ สามเณเรน สงฺขำ คจฺฉติ
สามเณริยา สงฺขำ คจฺฉติ สพฺพหุเล กิริยา คจฺฉติ
ฬกำ กิริยำ คจฺฉติ กิริยาสงฺขำ คจฺฉติ สพฺพหุลา
กิริยาโย คจฺฉติ ฬกำ กิริยำ คจฺฉติ สพฺพหุลา
สิกฺขมาณาโย คจฺฉติ ฬกำ สิกฺขมาณำ คจฺฉติ
สพฺพหุเล สามเณเร คจฺฉติ ฬกำ สามเณรำ
คจฺฉติ สพฺพหุลา สามเณริโย คจฺฉติ ฬกำ
สามเณรึ คจฺฉติ ฯ เปฯ อตฺถโต อตฺถาย วิหารโต
การาปิโต โหติ ฯ อฏฺฐายโต การาปิโต โหติ ฯ
ปาสาโท การาปิโต โหติ ฯ ปาสาทำ การาปิตำ

ព្រះសូត្រនេះសាបសូន្យទៅឬ ។ ម្ល៉ាងទៀត ឧបាសិកានោះមាន
កិច្ចឯណាមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន) ក្តី ។ បើឧបាសិកានោះ
បញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់កិកូខ្ញុំតាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់តាំងឡាយ
និមន្តមក ខ្ញុំគុណាស្រាប់ថ្នាំនឹងថ្វាយខានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញ
កិកូខ្ញុំតាំងឡាយផង ។ ម្នាលកិកូខ្ញុំតាំងឡាយ កាលបើគេបញ្ជូនបម្រើមក
ហើយ កិកូគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូន
បម្រើមកទេ កិកូមិនត្រូវទៅទេ កិកូត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេន ៧
ថ្ងៃ ។ ម្នាលកិកូខ្ញុំតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានកិកូឲ្យគេធ្វើវិហារចំ-
ពោះសង្ឃ កិកូនីឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សិក្ខមានាឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះ
សង្ឃ សាមណេរឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សាមណេរីឲ្យគេធ្វើវិហារចំ-
ពោះសង្ឃ ចំពោះកិកុរ្រើនរូប ចំពោះកិកូ១រូប ចំពោះកិកូនីសង្ឃ ចំពោះ
កិកូនីរ្រើនរូប ចំពោះកិកូនី១រូប ចំពោះសិក្ខមានារ្រើនរូប ចំពោះសិក្ខ-
មានា១ រូប ចំពោះសាមណេររ្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ១ រូប ចំពោះ
សាមណេរីរ្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី១ រូប ។បេ។ ឲ្យគេធ្វើវិហារ
ចំពោះខ្លួនឯង ។ ឲ្យគេធ្វើអគ្គិសាលា ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេ

เหาติ ฯ ตุหา ตาภวิตา เหาติ ฯ ปวาฬา ตา-
ภวิตา เหาติ ฯ เสาวณฺณา ตาภวิตา เหาติ ฯ
ขุปฺปลาธนสาลา ตาภวิตา เหาติ ฯ อกฺกสาลา
ตาภวิตา เหาติ ฯ ตมฺปยิกุมุ ตาภวิตา เหาติ ฯ
วฑฺฒกุมุ ตาภวิตา เหาติ ฯ ปณฺฑเมา ตาภวิเต
เหาติ ฯ ปณฺฑมธนสาลา ตาภวิตา เหาติ ฯ ขุธ-
ชาเต ตาภวิเต เหาติ ฯ ขุธชาธนสาลา ตาภ-
วิตา เหาติ ฯ เหาตฺถวณี ตาภวิตา เหาติ ฯ
มณฺฑาเหา ตาภวิเต เหาติ ฯ อาภเมา ตาภวิเต
เหาติ ฯ อาภมาตุ ตาภวิตา เหาติ ฯ เสา เจ กิกฺขุ
สตฺถิเก ทูตา ปหิณาเยยฺย อาคจฺฉตุ อยฺยา ตุฏฺฐามิ
ธาเนฑฺ ธาตุ ธมฺเมฑฺ เสาตุ กิกฺขู ปหิณิตฺถาติ ฯ
กตฺตพฺพ กิกฺขเว สตฺถาหาตวณิเยน ปหิเต ธ สฺเว
อปฺปหิเต สตฺถาหา สนฺติเก ตาเนาเหาติ ฯ

(๗) เตน เขา ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺขุ
กิลาเต เหาติ ฯ เสา กิกฺขุ สตฺถิเก ทูตา ปา-
เหสิ อหา หิ กิลาเต อาคจฺฉตุ กิกฺขู ตุฏฺฐามิ

ធ្វើជ្រោងសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពោងសម្រាប់បរិភោគអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើពោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើតប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើពោងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើរណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពោងសម្រាប់ប្រើជ្រោងនៅទារអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើទីដើរលេង ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាត្រជ្រោងនឹងប្លាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញកិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកាលិយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

(๗) សម័យនោះឯង មានកិក្ខុ ១ រូបមានជម្ងឺ ។ កិក្ខុនោះបានបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ខ្ញុំតែងមានជម្ងឺ សូមកិក្ខុ

កិក្ខូនំ អាគតដ្ឋំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ កិក្ខវេ បញ្ចន្នំ សត្តាហកាវណីយេន អប្ប-
ហិតេបិ គន្តុំ បកតេ បហិតេ កិក្ខុស្ស កិក្ខុនិយា សិក្ខ-
មានាយ សាមណេរស្ស សាមណេរិយា អនុជានាមិ
កិក្ខវេ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ សត្តាហកាវណីយេន អប្បហិ-
តេបិ គន្តុំ បកតេ បហិតេ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កា-
អញ្ញោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុ កិលានោ ហោតិ ។
សោ ចេ កិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ
កិលានោ អាគច្ឆតុ កិក្ខូ ឥច្ចាមិ កិក្ខូនំ អាគតដ្ឋំ ។
គន្តព្ពំ កិក្ខវេ សត្តាហកាវណីយេន អប្បហិតេបិ បកតេ
បហិតេ កិលានកត្តុំ វា បរិយេសិតុំ កិលានុបដ្ឋា-
ករកត្តុំ វា បរិយេសិតុំ កិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេ-

ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិកូទាំងឡាយនិមន្តមក ។ កិកូទាំងឡាយ
ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
ថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ កាលបើសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ ពួក គឺកិកូ ១
កិកូនី ១ សិក្ខមានា ១ សាមណេរ ១ សាមណេរី ១ មិនបានបញ្ជូន
បម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកូទៅ ដោយសត្តាហករណីយ
បាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ
ម្នាលកិកូទាំងឡាយ ពួកសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ ពួកនេះទុកជាមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកូទៅ ដោយសត្តាហករណីយ
បាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកនោះ កិកូត្រូវ
ធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលកិកូទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសា-
សនានេះ មានកិកូឈឺ ។ បើកិកូនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិកូ
ទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមកិកូទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិកូ
ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិកូទាំងឡាយ បើទុកជាកិកូឈឺនោះមិន
បានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិកូគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន នឹង
និយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិកូត្រូវធ្វើ
ការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកកត្ត
សម្រាប់កិកូឈឺក្តី នឹងស្វែងរកកត្តសម្រាប់កិកូបម្រើដម្ងឺក្តី នឹងស្វែងរកថ្នាំ

សេសញ្ហមិ បុច្ឆិសញ្ហមិ ឯ ឧបដ្ឋហិសញ្ហមិ ឯតិ សត្តាហំ
សន្និវដ្ឋោ កាតព្ពោ ។ ឥធ បន តិក្ខត្តុំ តិក្ខិត្តសុ អធ-
តិវត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ហោតិ ។ សោ ចេ តិក្ខិត្តំ សន្និកេ ទូតំ
បហិណេយ្យ អនតិវត្តំ មេ ឧប្បជ្ជតិ អាគច្ឆតុ តិក្ខិ
ត្តុមិ តិក្ខិត្តុំ អាគតន្តិ ។ តត្ថបិ តិក្ខត្តុ សត្តាហកា-
រណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ អនតិវត្តំ
រុបកាសេសញ្ហមិ ឯ រុបកាសាបេសញ្ហមិ ឯ ឆម្មកដំ
ឯសុ កតិសញ្ហមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ឋោ កាតព្ពោ ។ ឥធ
បន តិក្ខត្តុ តិក្ខិត្តសុ ក្កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ចេ
តិក្ខិត្តុំ សន្និកេ ទូតំ បហិណេយ្យ ក្កុក្កុច្ចំ មេ ឧប្បន្នំ
អាគច្ឆតុ តិក្ខិ ត្តុមិ តិក្ខិត្តុំ អាគតន្តិ ។ តត្ថបិ តិក្ខត្តុ
សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ ក្កុក្កុច្ចំ
វិនោទេសញ្ហមិ ឯ វិនោទាបេសញ្ហមិ ឯ ឆម្មកដំ ឯសុ

សម្រាប់កិក្ខុឈឺក្តី នឹងសាកសួរដម្ងីក្តី នឹងបម្រើដម្ងីក្តី ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កឋិនសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុក (ចង់សឹក) កើតឡើងដល់កិក្ខុ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកឋិនសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន ឥតនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកដោយខ្លួនឯង ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាចំពោះកិក្ខុនោះ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កឋិនសាសនានេះ សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់កិក្ខុហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកឋិនសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន ឥតនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបន្ទោបង់នូវសេចក្តីរង្កៀសដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបន្ទោបង់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថា

ភគវាសុភមីតិ សត្ថាហំ សន្ធិវច្ចោ ភាគតព្ពោ ។ ឥធ បន
ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ធិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុំ
សន្ធិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ ធិដ្ឋិគតំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆន្តុ
ភិក្ខុ ឥច្ចាមិ ភិក្ខុំ អាគតន្តិ ។ តេន្តុ ភិក្ខវេ សត្ថា-
ហាការណីយេន អប្បហិតេបិ បភេវ បហិតេ ធិដ្ឋិគតំ
វិវេចេស្សាមិ ភ វិវេចាបេស្សាមិ ភ ឆម្មកដំ ភសុ ភ-
វិសុភមីតិ សត្ថាហំ សន្ធិវច្ចោ ភាគតព្ពោ ។ ឥធ បន
ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិភសារហោ ។
សោ ចេ ភិក្ខុំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ
ភរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ បរិភសារហោ អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខុ ឥច្ចាមិ
ភិក្ខុំ អាគតន្តិ ។ តេន្តុ ភិក្ខវេ សត្ថាហាការណីយេន
អប្បហិតេបិ បភេវ បហិតេ បរិភសធាតំ ឧស្សុក្កំ ភ-
វិសុភមីតិ ភ អនុស្សាវេស្សាមិ ភ តណាហរោ ភ ភវិសុភ-
មីតិ សត្ថាហំ សន្ធិវច្ចោ ភាគតព្ពោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ

ដល់កិក្ខុនោះ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កង្ខសាសនានេះ ទិដ្ឋិខ្ញុសកើត
ឡើងដល់កិក្ខុហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង្ខសំណាក់កិក្ខុទាំង
ឡាយថា ទិដ្ឋិខ្ញុសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក
ខ្ញុំចង់ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាកិក្ខុ
នោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន
ទំនងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវ
ធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដោះប្ត
ទំនងឲ្យអ្នកដទៃដោះនូវទិដ្ឋិខ្ញុស ប្តូនឹងធ្វើនូវធម្មតាដល់កិក្ខុនោះ ។ ម្នាល
កិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កង្ខសាសនានេះ កិក្ខុត្រូវគន្ថធម៌ហើយគួរដល់បវារណ ។
បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង្ខសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំត្រូវគន្ថ-
ធម៌ហើយ គួរដល់បវារណ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្តូនឲ្យកិក្ខុ
ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន ទំនងនិយាយ
ទៅថ្ងៃដលកិច្ចដែលកិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការ
ត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់-
ខ្វាយ ប្តូនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ប្តូនឹងជាគណបូរកៈ (គឺជាអ្នកបំពេញគណៈ
សង្ឃ) ក្នុងការឲ្យបវារណ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កង្ខសាសនានេះ

កំក្ខ្ម ឫលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ កំក្ខ្មំ សន្ថវតេ ទ្ធតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ឫលាយ បដិកស្សនារហោ អាកច្ឆតុ កំក្ខ្ម ឥច្ឆាមិ កំក្ខ្មំ អាកតន្តិ ។ តន្តញ្ច កំក្ខ្មវេ សត្តាហការណាយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ ឫលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សតិ ករិស្សតិ ច អនុស្សរិស្សតិ ច តណាឫរតោ ច ករិស្សតីតិ សត្តាហំ សន្ថវដ្ឋោ តាតញ្ច ។ ឥទ បន កំក្ខ្មវេ កំក្ខ្ម មានត្តារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ កំក្ខ្មំ សន្ថវតេ ទ្ធតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ មានត្តារហោ អាកច្ឆតុ កំក្ខ្ម ឥច្ឆាមិ កំក្ខ្មំ អាកតន្តិ ។ តន្តញ្ច កំក្ខ្មវេ សត្តាហការណាយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ មានត្តារហំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សតិ ករិស្សតិ ច អនុស្សរិស្សតិ ច តណាឫរតោ ច ករិស្សតីតិ សត្តាហំ សន្ថវដ្ឋោ តាតញ្ច ។ ឥទ បន កំក្ខ្មវេ កំក្ខ្ម អព្ភានារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ កំក្ខ្មំ

មានកិក្ខុគួរនឹងឲ្យអន្តរាបត្តិមកជាក់កងមូលាបត្តិ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំគួរនឹងឲ្យអន្តរាបត្តិមកជាក់កងមូលាបត្តិ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថាអាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយប្តូនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ប្តូជាគណបូរកៈកងការទាញនូវអន្តរាបត្តិមកជាក់កងមូលាបត្តិ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុគួរដល់មានត្តៈ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំគួរដល់មានត្តៈហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយប្តូនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ប្តូនឹងជាគណបូរកៈកងការឲ្យមានត្តៈ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុគួរដល់អព្ភានកម្ម ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយ

សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ឥមំ អញ្ញានារហោ អា-
គច្ឆន្តុ កិត្តិ ឥច្ចាមិ កិត្តិំ អាគតន្តិ ។ តន្តុំ កិត្តេវ
សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ អញ្ញំ
ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ ឯ អនុស្សរិស្សាមិ ឯ តណាបូរ-
កោ ឯ ករិស្សាមីតិ សត្ថាហំ សន្ធិវច្ចោ តាតព្ពោ ។
៥ បន កិត្តេវ កិត្តិស្ស សទ្ទោ តន្តុំ តន្តុការោ
ហោតិ តន្តនីយំ ឯ ឥយស្សុំ ឯ បញ្ចាឥនីយំ ឯ បដិ-
សារណីយំ ឯ ឧក្កេបនីយំ ឯ ។ សោ ចេ កិត្តិំ
សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សទ្ទោ មេ តន្តុំ តន្តុ-
តាមោ អាគច្ឆន្តុ កិត្តិ ឥច្ចាមិ កិត្តិំ អាគតន្តិ ។
តន្តុំ កិត្តេវ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ
បហិតេ តិដ្ឋ ន្តុ ខោ សទ្ទោ តន្តុំ ន តេវេយ្យ ល-
ហុតាយ ឯ បរិណាមេយ្យាតិ សត្ថាហំ សន្ធិវច្ចោ តា-
តព្ពោ ។ តតំ ឯ បនស្ស ហោតិ សទ្ទេន តន្តុំ តន្ត-
នីយំ ឯ ឥយស្សុំ ឯ បញ្ចាឥនីយំ ឯ បដិសារណីយំ

ថា ខ្ញុំគួរដល់អព្ភានកម្មហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេន ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយប្តូនឹងសង្ឃ (កម្មវាចា) ប្តូនឹងជាគណបូរកៈក្នុងអព្ភានកម្ម ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កុងសាសនានេះ សង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺតជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ខក្ខបនីយកម្ម ចំពោះកិក្ខុហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវសង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេន ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើនូវកម្ម ឬគួរបង្អោនទៅរកដើម្បីកម្រសោលដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត កម្ម គឺតជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ខក្ខបនីយកម្ម សង្ឃបានធ្វើ

ឯ ខុត្តេបនីយំ ឯ ។ សោ ចេ កិក្ខំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ អាគច្ឆតូ កិក្ខំ ឥច្ឆាមិ កិក្ខំ អាគតន្តិ ។ កត្តព្ពំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ កិន្តិ ន្តុ ខោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ តាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនី តិលាភា ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ តិលាភា អាគច្ឆតូ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ កត្តព្ពំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ តិលាភកត្តំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ តិលាភុបដ្ឋាកកត្តំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ តិលាភេសដ្ឋំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ ឯ ឧបដ្ឋហិស្សាមិ ឯតំ សត្តាហំ សន្និវត្តោ តាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ

ដល់កិក្ខុនោះហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ចូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់កិក្ខុទាំង
ឡាយថា ឥឡូវសង្ឃបានធ្វើនូវកម្មដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្ត
មក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជា
កិក្ខុនោះមិនបានបញ្ចូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយ
ឬបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ចូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុ
ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា កិក្ខុនោះគួរប្រព្រឹត្ត
វត្តដោយប្រពៃ គួរសម្របរោម គួរប្រព្រឹត្តវត្តសមគួរដល់កិរិយារលាស់
ខ្លួនចេញចាកទោស សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះចេញដោយ ៤ ប្រការដូច
ម្តេចហ្ន៎ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុនីឈឺ ។
បើកិក្ខុនីនោះបញ្ចូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ
សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិ-
មន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ចូនបម្រើ
មក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់
កិច្ចដែលកិក្ខុនីបានបញ្ចូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិល
វិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើនសួរពីសុខទុក្ខ សួរ
ពីសុខាទុបជាទុក្ខ សួរពីរោគាទោសជៈ ទើនសួរជម្ងឺ ទើនបម្រើ
ជម្ងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុក

กิกฺขุนิยา อนภิรตี อุปฺปชฺชา โหติ ฯ สา เจ กิกฺขุ-
สงฺฆโก ทูตํ ปหิณาย อนภิรตี เม อุปฺปชฺชา อา-
คจฺฉตุ อยฺยา ฯปฺ- อยฺยานํ อาคตกฺขเณ ฯ กตฺตพฺพา
กิกฺขาย สตฺตาหกรณีเยน อปฺปหิเตปิ ปเหว ปหิ-
เต อนภิรตี ปฺรุปคาเสยฺยาปิ ฯ ปฺรุปคาสาเปยฺยาปิ ฯ
ธมฺมกถิกํ ฯสฺส กเรยฺยาปีติ สตฺตาหํ สงฺฆิฯฺเฏ คา-
ตพฺพา ฯ ฯ ฯ

កើតឡើងដល់កិកូនីហើយ ។ បើកិកូនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិកូតាំងឆ្ងាយថា សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិកូតាំងឆ្ងាយ ទុកជាកិកូនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិកូគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិកូនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិកូត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអផ្សុករបស់កិកូនី ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់កិកូនីនោះ ។ ម្នាលកិកូតាំងឆ្ងាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់កិកូនីហើយ ។ បើកិកូនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិកូតាំងឆ្ងាយថា សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិកូតាំងឆ្ងាយ ទុកជាកិកូនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិកូគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិកូនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិកូត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបន្ទោបង់ ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបន្ទោបង់នូវសេចក្តីរង្កៀស ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់កិកូនីនោះ ។ ម្នាលកិកូ

ឯដ្ឋិកតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខិនំ សន្តិកេ ទូតំ
បហិណោយ្យ ឯដ្ឋិកតំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ
អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ កន្តព្ពំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន
អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ ឯដ្ឋិកតំ វិវេចេស្សាមិ ឯ វិវេ-
ចាបេស្សាមិ ឯ ធម្មកថំ ឯសុ កវិស្សាមីតិ សត្តាហំ
សន្ធិវច្ឆោ កាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនី ករុឆម្មំ
អជ្ឈាបន្នា ហោតិ មានត្តារហា ។ សា ចេ កិក្ខិនំ
សន្តិកេ ទូតំ បហិណោយ្យ អហំ ហិ ករុឆម្មំ អជ្ឈាបន្នា
មានត្តារហា អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគ-
តន្តិ ។ កន្តព្ពំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិ-
តេបិ បតេវ បហិតេ មានត្តទានំ ឧសុក្កំ កវិស្សាមីតិ
សត្តាហំ សន្ធិវច្ឆោ កាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនី
មូលាយ បដិកស្សនារហា ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខិនំ

ចាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ទិដ្ឋិខ្ញុំសកើតឡើងដល់ភិក្ខុនីហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុចាំងឡាយថា ទិដ្ឋិខ្ញុំសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់ចាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ចាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ឧកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើបដោះប្តូរទើបឲ្យអ្នកដទៃជួយដោះនូវទិដ្ឋិខ្ញុំស ប្តូរទើបធ្វើនូវធម្មតាដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុនីត្រូវគារុធម៌គួរដល់មានត្តហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុចាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំត្រូវគារុធម៌គួរដល់មានត្តហើយ សូមលោកម្ចាស់ចាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ចាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ឧកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើបធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការឲ្យនូវមានត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុនីគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកចូលកាន់មូលាបត្តិ ។

សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ មូលាយ បដិកស្សនារហា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ចាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ កន្តុំ កិក្ខវេ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ មូលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមីតិ សត្ថាហំ សន្ធិវច្ឆោ ភាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនី អញ្ញានារហា ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ អញ្ញានារហា អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ចាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ កន្តុំ កិក្ខវេ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ អញ្ញំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមីតិ សត្ថាហំ សន្ធិវច្ឆោ ភាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនិយា សង្ឃេ កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា **ឧក្ខេបនីយំ វា** ។ សា ចេ កិក្ខុនំ

បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់ភិក្ខុតាំងឆ្ងាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណាគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ សូមលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ងាយ ទុតជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហៈករណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ងាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុនីគួរដល់អព្ភានកម្មហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់ភិក្ខុតាំងឆ្ងាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណាគួរដល់អព្ភានកម្មហើយ សូមលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ងាយ ទុតជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងអព្ភានកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ងាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សង្ឃចង់ធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្ម ១ នីយស្សកម្ម ១ បព្វាជនីយកម្ម ១ បដិសារណីយកម្ម ១ ខុក្ខេបនីយកម្ម ១ ដល់ភិក្ខុនី ។ បើភិក្ខុនីនោះ

សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ ករុ-
ណាមោ អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ចាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។
កត្តព្ពំ កិច្ចវេ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បវេរ
បហិតេ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ កម្មំ ន ករេយ្យ
លហុកាយ ឯ បរិណាមេយ្យាតិ សត្ថាហំ សន្និវដ្ដោ
ករោតព្ពោ ។ ករេ ឯ បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ
តជ្ជនីយំ ឯ និយស្សំ ឯ បព្ពាជនីយំ ឯ បដិសារណីយំ
ឯ ឧក្ខេបនីយំ ឯ ។ សា ចេ កិច្ចវេ សន្តិកេ ទូតំ
បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ អករេ អាគច្ឆតុ
អយ្យា ឥច្ចាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ កត្តព្ពំ កិច្ចវេ
សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បវេរ បហិតេ កិន្តិ
នុ ខោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ
សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សត្ថាហំ
សន្និវដ្ដោ ករោតព្ពោ ។ ឥធ បន កិច្ចវេ សង្ឃមាជា

បញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុតាំងឆ្ងាយថា ឥទ្ធូវសង្ឃបង់ធ្លាក់មូដល់ខ្ញុំ
ករុណាហើយ សូមលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រគ្នាថ្វាយឲ្យលោក
ម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ងាយ ឧកជាភិក្ខុនីនោះមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន ន៏ឆ៏និយាយ
ទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់
វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា សង្ឃមិនគួរធ្លាក់មូឬគួរតែបង្អោនទៅ
ដើម្បីកម្រសោលដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ មួយទៀត សង្ឃបានធ្លាក់មូ
គឺគរុធម៌កម្ម ភិ និយស្សកម្ម ភ បញ្ញាជនីយកម្ម ភ បដិសារណីយកម្ម ភ
ឧក្ខេបនីយកម្ម ភ ដល់ភិក្ខុនីនោះហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅ
កាន់សំណាក់ភិក្ខុតាំងឆ្ងាយថា សង្ឃបានធ្លាក់មូដល់ខ្ញុំករុណាហើយសូម
លោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រគ្នាថ្វាយឲ្យលោកម្ចាស់តាំងឆ្ងាយ
និមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ងាយ ឧកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើ
មក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន ន៏ឆ៏និយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុ
ដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ភិក្ខុនីនោះគួរប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គួរសម្របរោម
គួរប្រព្រឹត្តវត្ត សមគួរដល់ភិយ្យោលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស សង្ឃ
គប្បីរម្ងាប់កម្មនោះដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ងាយ ភិក្ខុឆ

กิลานา เหาติ ฯ สา เจ กิจฺฉกรณสมตฺถกาเล ปน
ปหิณาเยยฺย อหเมว คนฺตฺวา อาคตมฺหิ อยฺยา
ชานาติ อยฺยานํ อาคตนฺติ ฯ คนฺตฺวา กิจฺเจ สตฺถา-
หกาลาทีนเยน อปฺปหิโตเยว ปเรว ปหิโต กิลานกสฺส
ก ปริเยสิสฺสามิ กิลานุปฏฺฐากกสฺส ก ปริเย-
สิสฺสามิ กิลานเภสชฺชสฺส ก ปริเยสิสฺสามิ ปุจฺฉิสฺสามิ
ก อุปฏฺฐหิสฺสามิ ก๎ติ สตฺถาหิ สทฺธิวิหาโร กาตพฺโพ ฯ
เอว ปน กิจฺเจ สิกฺขมานาย อนติริตฺเต อุปฏฺฐา
เหาติ ฯเป ฯ กุกฺกุจฺเจ อุปฏฺฐาเน เหาติ ฯ ติณฺณเมว
อุปฏฺฐาเน เหาติ ฯ สิกฺขา กุปิตา เหาติ ฯ สา
เจ กิจฺฉกรณสมตฺถกาเล ปน ปหิณาเยยฺย สิกฺขา เม
กุปิตา อาคตมฺหิ อยฺยา ชานาติ อยฺยานํ อาคตนฺติ ฯ
คนฺตฺวา กิจฺเจ สตฺถาหกาลาทีนเยน อปฺปหิโตเยว ปเรว
ปหิโต สิกฺขาสมาทานํ อุสฺสุกฺกา การิสฺสามีติ

สาสนានេះ សិក្ខមានាមានជម្ងឺ ។ បើសិក្ខមានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង់
សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដូរ្តែខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
និមន្តមក ខ្ញុំកុណា ប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខមានានោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កិក្ខុគប្បី
ទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលសិក្ខ-
មានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧
ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើនឹងស្វែងរកគិលានភត្ត ឬទើនឹងស្វែងរកគិលា-
នុបដ្ឋាកភត្ត ឬទើនឹងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬទើនឹងសួរជម្ងឺ ឬទើនឹងបម្រើជម្ងឺ ។
ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនាសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកតើតឡើងដល់
សិក្ខមានាហើយ ។ បេ ។ សេចក្តីរង្កៀសតើតឡើងហើយ ។ ទិដ្ឋិខ្ទុស
តើតឡើងហើយ ។ សិក្ខាតម្រើក (គឺជាច់សិក្ខាសម្មតិ) ហើយ ។ បើសិក្ខ-
មានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង់សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវសិក្ខារបស់
ខ្ញុំកុណាតម្រើកហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណា
ប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជា
សិក្ខមានានោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហក-
រណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលសិក្ខមានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយ
នោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញ

សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កោតញ្ញោ ។ ឥទ បន កិក្ខវេ
សំក្ខមាជា ឧបសម្បដ្ដិត្ថកាមា ហោតំ ។ សោ ចេ
កិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ឧប-
សម្បដ្ដិត្ថកាមា អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ
អាគតន្តិ ។ តត្តញ្ច កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន
អវ្ហហិតេមិ បតេវ បហិតេ ឧបសម្បទំ ឧស្សុក្កំ
ការំ សន្ធាមិ វា អនុសន្ធវេសន្ធាមិ វា តណាបូរតោ វា
អវិសន្ធាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ តោតញ្ញោ ។ ឥទ បន
កិក្ខវេ សាបណោរោ តិណាតោ ហោតំ ។ សោ ចេ
កិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ តិណាតោ
អាគច្ឆតុ កិក្ខូ ឥច្ឆាមិ កិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ តត្តញ្ច កិក្ខវេ
សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេមិ បតេវ បហិតេ
តិណាតកត្តំ វា បរិយេសិតុន្តាមិ តិណាតុបជ្ជាតកត្តំ

នឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការសមាទានសិក្ខា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសិក្ខមានាប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទា ។ បើសិក្ខមានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខមានានោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលសិក្ខមានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយប្លុនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណឬបូរកៈក្នុងឧបសម្បទាកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរណ៎ ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ខ្ញុំកុណាឈ្មោះសូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលសាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងជួយស្វែងរកគិលានភត្តក្តី ស្វែងរក

ก បរិយេសិស្សាមិ តិលានភេសជ្ជំ ក បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ ក ឧបដ្ឋហិស្សាមិ ឯតំ សត្ថាហំ សន្ធាវច្ចោ ភាគវេ្ចា ។ ឥទ បន តិក្ខវេ សាមណេរស្ស អនតិរត្ត ឧប្បន្នា ហោតិ ។បេ។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សាមណេរោ វស្សំ បុច្ឆិតុ-កាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ តិក្ខុំ សន្ធិភេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ វស្សំ បុច្ឆិតុកាមោ អាគច្ឆតុ តិក្ខុ ឥច្ឆាមិ តិក្ខុំ អាគតន្តិ ។ តន្តុំ តិក្ខវេ សត្ថាហំ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ បុច្ឆិស្សាមិ ក អាចិក្ខិស្សាមិ ឯតំ សត្ថាហំ សន្ធាវច្ចោ ភាគវេ្ចា ។ ឥទ បន តិក្ខវេ សាមណេរោ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ តិក្ខុំ សន្ធិភេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកា-មោ អាគច្ឆតុ តិក្ខុ ឥច្ឆាមិ តិក្ខុំ អាគតន្តិ ។ តន្តុំ តិក្ខវេ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ

គំលាទុបជ្ឈកកត្តុកី ស្វែងរកគំលាទកេសដ្ឋ:ក្តី សាកសួរដម្ចីក្តី បម្រើដម្ចីក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់សាមណេរ ។ បេ ។ សេចក្តីរង្គៀសកើតឡើងដល់សាមណេរ ។ ទិដ្ឋិខ្ទុះសកើតឡើងដល់សាមណេរ ។ សាមណេរមានការជ្រែកថ្នាដើម្បីសួរនូវវេស្សា ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដូរ្តិខ្ញុំភុណា មានការជ្រែកថ្នាដើម្បីសួរនូវវេស្សា សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំភុណា ជ្រែកថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលសាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញកុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើនសាកសួរវេស្សាឬទើនជ្រែកថ្នាវេស្សា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរចង់ឧបសម្បទា ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដូរ្តិខ្ញុំភុណាចង់ឧបសម្បទា សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំភុណា ជ្រែកថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែល

ឧបសម្បន្នំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ ឯ អនុស្សាវេស្សាមិ ឯ
តណាហ្យកោ ឯ ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ តា-
តព្ពោ ។ ឥទ បន តិក្ខត្តុ សាមណេរី តិលានា ហោតិ ។
សា ចេ តិក្ខិំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ
តិលានា អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។
តត្តុំ តិក្ខត្តុ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ
បហិតេ តិលានភត្តំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ តិលានុបដ្ឋាក-
ភត្តំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ តិលានភេសជ្ជំ ឯ បរិយេ-
សិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ ឯ ឧបដ្ឋហិស្សាមិ ឯតិ សត្តាហំ
សន្និវត្តោ តាតព្ពោ ។ ឥទ បន តិក្ខត្តុ សាមណេរិយោ
អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។
ឯិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សាមណេរីវស្សំ បុច្ឆិតុកាមា
ហោតិ ។ សិក្ខំ សមាទយិតុកាមា ហោតិ ។ សា ចេ
តិក្ខិំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ សិក្ខំ

សាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយប្តូនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ប្តូនឹងជាគណបូរក:ក្នុងឧបសម្បទាកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរីឈឺ ។ បើសាមណេរីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរីនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលសាមណេរីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងសែ្វងរកគិលានភត្តឬសែ្វងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្តឬសែ្វងរកគិលានភេសជ្ជ: ឬសប្បាយជម្ងឺ ឬបម្រើជម្ងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់សាមណេរី ។ សេចក្តីរង្គៀសកើតឡើងដល់សាមណេរី ។ ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់សាមណេរី ។ សាមណេរីមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងសូរន្ទូវិស្សា ។ មានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទានទូវិសិក្ខា ។ បើសាមណេរីនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទានទូវិសិក្ខា សូមលោកម្ចាស់

สมาธยิตุกามา อาคจฺฉนฺ อยฺยา ๙ฐาเมิ อยฺยานํ อาคตนฺติ ฯ ตนฺตฺวฺ เกฺวเว สตฺถาหกาลเมิยเน อปฺปหิเตปิ ปเกว ปหิเต สีกฺขาสมาธานํ ฤสฺสกฺกุ ตวิสฺสเมิติ สตฺถาหิ สนฺธิวาโจ ตาตฺเยติ ฯ

[๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส เกฺขตฺตโน มาตา เกลาธา เหาติ ฯ สา ปุตฺตสฺส สนฺติเก ทูตนฺ ปาเหสิ อหนฺ หิ เกลาธา ๙ฐาเมิ ปุตฺตสฺส อาคตนฺติ ฯ อถโข ตสฺส เกฺขตฺตโน ฬตนเหสิ ภควตา ปญฺญตฺตนฺ สตฺถนฺ สตฺถาหกาลเมิยเน ปหิเต ตนฺตฺวฺ ฉ เกฺว อปฺปหิเต ปญฺจนฺ สตฺถาหกาลเมิยเน อปฺปหิเตปิ ตนฺตฺวฺ ปเกว ปหิเต อยญฺจ เม มาตา เกลาธา สา จ อนุปสิกา ตกิ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ ภควาโต ฬตมตฺถนฺ อาโรเจสุนฺ ฯ อนุชา-

ตำนักพระยมิตตมาก ขอพระคุณเจ้าจงบอกให้พระเถระตำนักพระยมิตตมาก ฯ ครั้งนั้น ภิกษุรูปนั้นได้ไปบอกแล้ว ก็แต่ว่าสามเณรนั้นมิได้ส่งข่าวมาอีกเลย ภิกษุนั้นจึงคิดว่า สามเณรนี้ไม่ได้ข่าวเลย ก็เราจักไปเยี่ยมสามเณรนั้นดีกว่า ครั้นแล้วจึงเข้าไปหาพระอุปัชฌาย์ ถวายบังคมแล้วนั่งอยู่ ณ ที่สมควรส่วนข้างหนึ่ง ฯ ครั้นแล้วได้กราบทูลเรื่องนั้นแด่พระอุปัชฌาย์ ฯ พระอุปัชฌาย์ตรัสว่า ดูก่อนภิกษุ ก็เธอจักไปในที่นั้นหรือ ฯ ภิกษุนั้นทูลรับว่า ขอรับ ฯ พระอุปัชฌาย์ตรัสว่า ดูก่อนภิกษุ เธอจงไปเถิด ครั้นแล้วจงกลับมาบอกเรา ฯ ภิกษุนั้นรับคำพระอุปัชฌาย์แล้ว ไปยังที่นั้นแล้วกลับมาบอกพระอุปัชฌาย์ ฯ

(๘) สมัยนั้นแล มารดาของสามเณรรูปหนึ่งมีศรัทธา ฯ มารดานั้นได้ส่งข่าวมาแก่สามเณรนั้นว่า ก็ฉันมีศรัทธา ขอพระคุณเจ้าจงบอกให้พระเถระมาเถิด ฯ ครั้งนั้น สามเณรนั้นได้ไปบอกแล้ว ก็แต่ว่าภิกษุนั้นมิได้ไปเลย สามเณรนั้นจึงคิดว่า ภิกษุนี้ไม่ได้ไปเลย ก็เราจักไปเยี่ยมภิกษุนั้นดีกว่า ครั้นแล้วจึงเข้าไปหาพระอุปัชฌาย์ ถวายบังคมแล้วนั่งอยู่ ณ ที่สมควรส่วนข้างหนึ่ง ฯ ครั้นแล้วได้กราบทูลเรื่องนั้นแด่พระอุปัชฌาย์ ฯ พระอุปัชฌาย์ตรัสว่า ดูก่อนสามเณร ก็เธอจักไปในที่นั้นหรือ ฯ สามเณรนั้นทูลรับว่า ขอรับ ฯ พระอุปัชฌาย์ตรัสว่า ดูก่อนสามเณร เธอจงไปเถิด ครั้นแล้วจงกลับมาบอกเรา ฯ สามเณรนั้นรับคำพระอุปัชฌาย์แล้ว ไปยังที่นั้นแล้วกลับมาบอกพระอุปัชฌาย์ ฯ

(๙) สมัยนั้นแล มารดาของสามเณรรูปหนึ่งมีศรัทธา ฯ มารดานั้นได้ส่งข่าวมาแก่สามเณรนั้นว่า ก็ฉันมีศรัทธา ขอพระคุณเจ้าจงบอกให้พระเถระมาเถิด ฯ ครั้งนั้น สามเณรนั้นได้ไปบอกแล้ว ก็แต่ว่าภิกษุนั้นมิได้ไปเลย สามเณรนั้นจึงคิดว่า ภิกษุนี้ไม่ได้ไปเลย ก็เราจักไปเยี่ยมภิกษุนั้นดีกว่า ครั้นแล้วจึงเข้าไปหาพระอุปัชฌาย์ ถวายบังคมแล้วนั่งอยู่ ณ ที่สมควรส่วนข้างหนึ่ง ฯ ครั้นแล้วได้กราบทูลเรื่องนั้นแด่พระอุปัชฌาย์ ฯ พระอุปัชฌาย์ตรัสว่า ดูก่อนภิกษุ ก็เธอจักไปในที่นั้นหรือ ฯ ภิกษุนั้นทูลรับว่า ขอรับ ฯ พระอุปัชฌาย์ตรัสว่า ดูก่อนภิกษุ เธอจงไปเถิด ครั้นแล้วจงกลับมาบอกเรา ฯ ภิกษุนั้นรับคำพระอุปัชฌาย์แล้ว ไปยังที่นั้นแล้วกลับมาบอกพระอุปัชฌาย์ ฯ

ฌานมิติ กิเจฺฉว สตฺตฺตฺถ สตฺตาหกาลิเกน อปฺปหิเตติ-
ติ ตตฺถ ปเรว ปหิเตติ กิจฺเจสฺส กิจฺจนิยา สิทฺธิยา-
ฌาย สามณฺเณสฺส สามณฺณิยา มาตุยา จ ปิตุสฺส
จ อตฺถฌานมิติ กิเจฺฉว ฯเมสิ สตฺตฺตฺถ สตฺตาหกาล-
ลิเกน อปฺปหิเตติ ตตฺถ ปเรว ปหิเตติ สตฺตาหิ
สงฺฆาฏฺโฐ กาตพฺโพ ฯ ฯจ ปน กิเจฺฉว กิจฺเจสฺส มาตา
กิลานา โหติ ฯ สา เจ ปุตฺตสฺส สนฺติเก ทูตฺ
ปหิณาย์ อหิ กิลานา อาคจฺฉตุ เม ปุตฺโต
ฯฺฉามิ ปุตฺตสฺส อาคตฺถ ฯ ตตฺถปิ กิเจฺฉว สตฺตาห-
กาลิเกน อปฺปหิเตติ ปเรว ปหิเตติ กิลานภตฺตฺ
ก ปริเยสิสฺสามิ กิลานุปฏฺฐากภตฺตฺ ก ปริเย-
สิสฺสามิ กิลานเภสชฺชฺ ก ปริเยสิสฺสามิ ปุจฺฉิสฺสามิ
ก ฉปฏฺฐหิสฺสามิ ภตฺติ สตฺตาหิ สงฺฆาฏฺโฐ กาตพฺโพ ฯ
ฯจ ปน กิเจฺฉว กิจฺเจสฺส ปิตา กิลาโน โหติ ฯ สา
เจ ปุตฺตสฺส สนฺติเก ทูตฺ ปหิณาย์ อหิ หิ

ថា ម្នាលកិកុខ្ញីតាំងឡាយ ទុកជាពួកជនតាំង ៧ គឺ កិកុ កិកុនី សិក្ខមានា សាមណេរ សាមណេរី មាតា បិតា មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុខ្ញីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្ងៃ ដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ម្នាលកិកុខ្ញីតាំងឡាយ ទុកជាពួកជនតាំង ៧ នេះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុខ្ញីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិកុខ្ញីត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ។ ម្នាលកិកុខ្ញីតាំងឡាយ ក៏កង្ខាសាសនានេះ មាតារបស់កិកុខ្ញីមានដម្បី។ បើមាតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង្ខាសំណាក់កិកុខ្ញីជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានដម្បី សូមលោកកូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំបង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក។ ម្នាលកិកុខ្ញីតាំងឡាយ ទុកជាមាតាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិកុខ្ញីគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលមាតាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិកុខ្ញីត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើបស្វែងរកគិលានកត្តិ ទើបស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកកត្តិ ទើបស្វែងរកគិលានភេសជ្ជ ឬទើបស្តេជម្បី ឬទើបបម្រើជម្បី។ ម្នាលកិកុខ្ញីតាំងឡាយ ក៏កង្ខាសាសនានេះ បិតារបស់កិកុខ្ញីមានដម្បី។ បើបិតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅ

กิลาเสา อาคจฺฉตุ เม ปุตฺตา ๙ ฉฑฺฑาเปสิ ปุตฺตสฺส อาคตฏฺฐานญฺจ
สุตฺวา กิกฺขเว สตฺถา มหาการุณิโก อปฺปาพาธตญฺจ อปฺปาตงฺกตญฺจ
ปริเยสิสฺสติ กิลาสุภงฺคสฺส ปริเยสิสฺสติ กิลาสุปฏฺฐากสฺส ปริเยสิสฺสติ
กิลาสุเสวกสฺส ปริเยสิสฺสติ กิลาสุโปสกสฺส ปริเยสิสฺสติ ปุจฺฉิสฺสติ
ปฏิปุจฺฉิสฺสติ จ อุปฏฺฐาเปสฺสติ จาติ สตฺถา สญฺชานาติ เยวาติ ๙ ๙๐ ปน
กิกฺขเว กิกฺขุสฺส ภาตา กิลาสุ โหติ ๙ โส เจ ภาตุโก สทฺธิวิหารึ ลภติ
อหเมว กิลาสุ อาคจฺฉตุ เม ภาตา ๙ฉฑฺฑาเปสิ ภาตุโก อาคตฏฺฐานญฺจ
สุตฺวา กิกฺขเว สตฺถา มหาการุณิโก อปฺปาพาธตญฺจ อปฺปาตงฺกตญฺจ
ปริเยสิสฺสติ ภาตุกสฺส ปริเยสิสฺสติ ปุจฺฉิสฺสติ ปฏิปุจฺฉิสฺสติ จ
อุปฏฺฐาเปสฺสติ จาติ สตฺถา สญฺชานาติ เยวาติ ๙ ๙๐ ปน กิกฺขเว กิกฺขุสฺส
ภาตา กิลาสุ โหติ ๙ โส เจ กิกฺขุสฺส สทฺธิวิหารึ ลภติ อหเมว
กิลาสุ อาคจฺฉตุ เม ภาตา ๙ฉฑฺฑาเปสิ ภาตุโก อาคตฏฺฐานญฺจ
สุตฺวา กิกฺขเว สตฺถา มหาการุณิโก

កន្ធសំណាក់កិកូជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកកូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក ។ ម្នាលកិកូតំាងឮយ ទុកជាបិតាមិនបានបញ្ជូនបង្គែមក ក៏កិកូគប្បីទៅ ដោយសន្តាហកវណ្ណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្លែដល់កិច្ចដែលបិតាបញ្ជូនបង្គែមកហើយនោះ កិកូត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញទើនឹងស្វែងរកគិលានកត្តា ទើនឹងស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកកត្តា ទើនឹងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬទើនឹងស្ងួរជម្ងឺ ឬទើនឹងបង្គែជម្ងឺ ។ ម្នាលកិកូតំាងឮយ ក៏កងសាសនានេះ បងប្អូនប្រុសរបស់កិកូមានជម្ងឺ ។ បើបងប្អូនប្រុសនោះបញ្ជូនបង្គែទៅកងសំណាក់កិកូជាបងប្អូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកជាបងប្អូននិមន្តមក ។ ម្នាលកិកូតំាងឮយ កាលបើបងប្អូនប្រុសបញ្ជូនបង្គែមកហើយ កិកូគប្បីទៅដោយសន្តាហកវណ្ណីយបាន បើបងប្អូនប្រុសមិនបានបញ្ជូនបង្គែមកទេ កិកូមិនគួរទៅទេ កិកូត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលកិកូតំាងឮយ ក៏កងសាសនានេះ បងប្អូនស្រីរបស់កិកូមានជម្ងឺ ។ បើបងប្អូនស្រីនោះបញ្ជូនបង្គែទៅកងសំណាក់កិកូថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រុសនិមន្តមក ។ ម្នាលកិកូតំាងឮយ កាលបើបងប្អូនស្រីបានបញ្ជូនបង្គែមកហើយ កិកូគប្បីទៅដោយសន្តាហកវណ្ណីយ

ปหิเตน ตฺวา อปฺปหิเต สทฺธาหรสนฺเทสวณฺณนา กาตพฺพา ฯ ๙๘ ปน กิกฺขาย กิกฺขสฺส ญาตเกา กิลาเนา โหนฺติ ฯ เสา เจ กิกฺขสฺส สนฺติเก ทูตํ ปหิณฺเยฺย อหํ หิ กิลาเนา อาคจฺฉตุ ภนฺเต ๙ปฺปาหิ ภนฺเตสฺส อาคตนฺติ ฯ ตนฺตุ กิกฺขาย สทฺธาหรณีเยน ปหิเตน ตฺวา อปฺปหิเต สทฺธาหรสนฺเทสวณฺณนา กาตพฺพา ฯ ๙๘ ปน กิกฺขาย กิกฺขสฺส ภคิเนา กิลาเนา โหนฺติ ฯ เสา เจ กิกฺขุนี สนฺติเก ทูตํ ปหิณฺเยฺย อหํ หิ กิลาเนา อาคจฺฉตุ กิกฺขุ ๙ปฺปาหิ กิกฺขุนี อาคตนฺติ ฯ ตนฺตุ กิกฺขาย สทฺธาหรณีเยน ปหิเตน ตฺวา อปฺปหิเต สทฺธาหรสนฺเทสวณฺณนา กาตพฺพาติ ฯ

[๙] เตน ขเณ ปน สปเยน สงฺฆสฺส ปหาวิหาเร[๑] ทุนฺนิยเต อญฺญตเรน ถาสเกน อาเนญฺชกมฺมฏฺฐานิเกน เถเรน ปิณฺฑาย ปวิสิตุกามา โหนฺติ ฯ เสา กิกฺขุนี สนฺติเก

๑ ฉ. วิหาเร ฯ

ជាន កាលបើបង់ប្អូនស្រីមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុ
ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង
សាសនានេះ ញាតិរបស់កិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើញាតិនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុង
សំណាក់កិក្ខុថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកដ៏ចំរើននិមន្តមក ខ្ញុំប្រុថ្នាឲ្យ
លោកដ៏ចំរើននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើញាតិបញ្ជូនបម្រើ
មកហើយ កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយជាន កាលបើញាតិមិនជាន
បញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុង
រវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ អ្នកធ្វើការឈ្នួល
របស់កិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើអ្នកធ្វើការឈ្នួលនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់
កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំកុរណាមានជម្ងឺ សូមឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក
ខ្ញុំប្រុថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកធ្វើ
ការឈ្នួលបញ្ជូនបម្រើមកហើយ កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយជាន
កាលបើអ្នកធ្វើការឈ្នួលមិនជាន់បញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុ
ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

[៩] សម័យនោះឯង មហាវិហាររបស់សង្ឃជាក់បែកគ្នុតគ្រែមក
ទៅ មានឧបាសកម្នាក់ ជានឲ្យគេគាប់យកគ្រែរឹងឈើទៅក្នុងវិត្រ ។
ឧបាសកនោះក៏ជានបញ្ជូនបម្រើទៅ កុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា បើ

ទូតំ ចាហេសិ សចេ ភគ្គវា តំ កល្លំ អវហាបេយ្យុំ ឧជ្ឈាយំ តំ កណ្ហន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃកម្មណីយេន កត្តុំ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ តាតញ្ចេតិ ។

វស្សូបនាយិកាណាវារ ទុតិយំ បឋមំ ។

(๑๐) តេន ខោ បន សមយេន តោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹំ អាវាសេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ ភណ្ឌនជាតា ហោន្តិ ។ កលហំសុបិ បរិភាសំសុបិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ ភណ្ឌនជាតា ហោន្តិ ។ កលហន្តិបិ បរិភាសន្តេបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វស្សូបនាយិកេ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា

លោកដ៏ចំរើនចាំង្គាយអាចឲ្យគេនាំយកគ្រឿងឈើនោះទៅបាន ខ្ញុំកុំ-
ណាន៏ចប្រគេនគ្រឿងឈើនោះ ។ កិកូតាំង្គាយបានក្រាបទូលសេចក្តី
នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុចាំង
ង្គាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសង្ឃកម៌ណីយ (កិច្ចដែល
សង្ឃគួរធ្វើ) បាន ហើយត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

ចប់ ភាណវារៈ សំដែងអំពីភិក្ខុនៅចាំវស្សាដាបឋម ។

(๑๐) សម័យនោះឯង កិកូតាំង្គាយបានចាំវស្សាក្នុងអាវាស ๑
ក្នុងកោសលជនបទ ពួកសត្វសាហាវតែង៎ទៅបៀតបៀន ។ ពួកសត្វសា-
ហាវនោះមកចាប់កិកូតាំង៎នោះខ្លះ មកចោមព័ទ្ធបង្អើលកិកូតាំង៎នោះខ្លះ ។
កិកូតាំង្គាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុចាំង្គាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិកូតាំង្គាយ
បានចូលវស្សាហើយ មានពួកសត្វសាហាវមកបៀតបៀន ។ ចាប់យកកិកូ
តាំង៎នោះទៅក្តី មកចោមព័ទ្ធបង្អើលកិកូតាំង៎នោះក្តី ។ កិកូតាំង្គាយត្រូវ
ធ្វើទុក្កក្នុងចិត្តថា អាវាសនេះឯង៎មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញ
ទៅចុះ ។ កិកូតាំង៎នោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំង-
ង្គាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិកូតាំង្គាយបានចូលវស្សាហើយ ពួក

កិក្ខូ សិរីសេបេហិ ខុញ្ជាឧប្បា ហោន្តិ ។ ឱសន្តិបិ បវិចា-
តេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បញ្ញមិតព្ពំ ។ អជា-
បត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ វស្សូបគតា
កិក្ខូ ចោរេហិ ខុញ្ជាឧប្បា ហោន្តិ ។ វិលុម្បន្តិបិ អាកោ-
ដេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បញ្ញមិតព្ពំ ។ អជាបត្តិ
វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ វស្សូបគតា កិក្ខូ
បិសាចេហិ ខុញ្ជាឧប្បា ហោន្តិ ។ អាវិសន្តិបិ ហរន្តិបិ[1] ។
ឯសេវ អន្តរាយោតិ បញ្ញមិតព្ពំ ។ អជាបត្តិ វស្សច្ឆេ-
ទស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ វស្សូបគតានំ កិក្ខូនំ តាសោ
អត្តិនា ឧច្ឆា ហោតិ ។ កិក្ខូ បិណ្ឌាយេន កិលមន្តិ ។

---

๑ ឆដ្ឋម្បិ ហរន្តីតិបិ កត្តព្ពំ ឱត្តរេ ទិស្សតិ ។

សត្វមានពិស(១) មកបៀតបៀន ។ សត្វខ្លាយជាតិទាំងនោះទាំកិក្ខុខ្លះ មក
ចោមព័ទ្ធបង្កើលកិក្ខុទាំងនោះខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះជាប់វិស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំង៦ប្រាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុទាំង៦ប្រាយចូលវិស្សាហើយ មានពួកចោរមកបៀតបៀន ។ ចោរទាំងនោះបួងកិក្ខុទាំង៦ប្រាយខ្លះ វាយសំពងកិក្ខុទាំង៦ប្រាយខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះជាប់វិស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំង៦ប្រាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិក្ខុទាំង៦ប្រាយចូលវិស្សាហើយ មានពួកចិសាចបៀតបៀន ។ ចិសាចទាំងនោះចូលទៅ (ក្នុងសរីរៈរបស់កិក្ខុទាំង៦ប្រាយនោះ) ខ្លះ នាំយក (កិក្ខុទាំង៦ប្រាយនោះ) ទៅខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះជាប់វិស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំង៦ប្រាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិក្ខុទាំង៦ប្រាយចូលវិស្សាហើយ ស្រាប់តែភ្លើងឆេះស្រុកជាទីគោចរ ។ កិក្ខុទាំង៦ប្រាយក៏លំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត

---

១ សរីសបៈ សំដៅយកសត្វលូនវារដែលមានពិស មានពស់ក្អែបជាដើម ។

ឯសេវ អន្តកយោតិ បញ្ញាមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វស្សុប្ចេ-
ឧស្សុ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតានំ ភិក្ខូនំ សេនា-
សនំ អក្កិនា ឧឌ្ឍំ ហោតិ ។ ភិក្ខូ សេនាសនេន កិល-
មន្តិ ។ ឯសេវ អន្តកយោតិ បញ្ញាមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ
វស្សុប្ចេឧស្សុ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតានំ ភិក្ខូនំ
តាមោ ឧឧកេន វុឌ្ឍ្ហោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ បិណ្ឌាកេន
កិលមន្តិ ។ ឯសេវ អន្តកយោតិ បញ្ញាមិតព្ពំ ។ អនា-
បត្តិ វស្សុប្ចេឧស្សុ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សុបគតានំ
ភិក្ខូនំ សេនាសនំ ឧឧកេន វុឌ្ឍ្ហំ ហោតិ ។ ភិក្ខូ
សេនាសនេន កិលមន្តិ ។ ឯសេវ អន្តកយោតិ បញ្ញា-
មិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វស្សុប្ចេឧស្សុតិ ។

(๑๑) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ
អាវាសេ វស្សុបគតានំ ភិក្ខូនំ តាមោ ចោរេហិ វុដ្ឋាសិ ។

กิกขุตัวนั้นพึงตักเตือนว่า อาวุโสนี้ไม่สมควรแก่เธอ เธอจงหลีกไปเสียเถิด ฯ กิกขุตัวนั้นอยู่จำพรรษา ก็ไม่ควรอปโลกน์ ฯ ดูกรกิกขุทั้งหลาย ก็สงฆ์นี้ กิกขุตัวนั้นอยู่จำพรรษาแล้ว ก็ยังไม่ขาดจากสำนักสงฆ์ ฯ กิกขุตัวนั้นยังไม่ถูกขับไล่ด้วยสงฆ์ ฯ กิกขุตัวนั้นพึงตักเตือนว่า อาวุโสนี้ไม่สมควรแก่เธอ เธอจงหลีกไปเสียเถิด ฯ กิกขุตัวนั้นอยู่จำพรรษา ก็ไม่ควรอปโลกน์ ฯ ดูกรกิกขุทั้งหลาย ก็สงฆ์นี้ กิกขุตัวนั้นอยู่จำพรรษาแล้ว ก็ยังไม่ขาดจากสำนักสงฆ์ ฯ กิกขุตัวนั้นยังไม่ถูกขับไล่ด้วยสงฆ์ ฯ กิกขุตัวนั้นพึงตักเตือนว่า อาวุโสนี้ไม่สมควรแก่เธอ เธอจงหลีกไปเสียเถิด ฯ กิกขุตัวนั้นอยู่จำพรรษา ก็ไม่ควรอปโลกน์ ฯ ดูกรกิกขุทั้งหลาย ก็สงฆ์นี้ กิกขุตัวนั้นอยู่จำพรรษาแล้ว ก็ยังไม่ขาดจากสำนักสงฆ์ ฯ กิกขุตัวนั้นยังไม่ถูกขับไล่ด้วยสงฆ์ ฯ

(๑๑) สมัยนั้นแล เมื่อกิกขุตัวนั้นอยู่จำพรรษาแล้ว ก็ขาดจากสำนักสงฆ์ ๑ ถูกขับไล่ด้วยสงฆ์ ๑

កតវតោ ឯតមត្តំ អាភេចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ
យេន តាមោ តេន គន្តុន្តិ ។ តាមោ ទ្វេជា តិដ្ឋិត្ត ។
កតវតោ ឯតមត្តំ អាភេចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ
យេន តាមា ពហុតរា តេន គន្តុន្តិ ។ ពហុតរា អស្សទ្ធា
ហោន្តិ អប្បស្សុតា ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាភេចេសុំ ។
អនុជានាមិ តិក្ខវេ យេន សទ្ធា បសន្នា តេន គន្តុន្តិ ។

[๑๒] តេន ខោ បន សមយេន តោសលេសុ
ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វិស្សុបគតា តិក្ខ ន
លភិំសុ លូខស្ស ច បណីតស្ស ច កោជនស្ស យាវទត្ថំ
ចារិប្បរំ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាភេចេសុំ ។ ឥធ បន
តិក្ខវេ វិស្សុបគតា តិក្ខ ន លភន្តិ លូខស្ស ច
បណីតស្ស ច កោជនស្ស យាវទត្ថំ ចារិប្បរំ ។ ឯសេវ

កិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រុកជាទីគោចរមានក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ចំណែកអ្នកស្រុកក៏បែកគ្នាទៅជាពីរផ្នែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកស្រុកទាំងឡាយមានចំនួនច្រើនជាងនៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះបាន ។ (ចំណែក) អ្នកស្រុកដែលឥតមានសទ្ធា ឥតមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ច្រើនជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកស្រុកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមាននៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះឯង ។

(๑๒) សម័យនោះឯង កុងកោសលជនបទ មានពួកភិក្ខុចូលវិស្សាក្នុងអាវាស ๑ ក៏មិនដែលបានភោជនសៅហ្មងប្តូរគ្នាមកឲ្យបានឆ្អែតពេញលេញម្តងសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវិស្សារហើយ មិនបានភោជនសៅហ្មង ប្តូរគ្នាមកឲ្យមកឆ្អែតពេញលេញទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមាន

อนฺตกายาติ ปกฺกมิตพฺพํ ฯ อถาปตฺติ วุฏฺฐาเปตพฺพสฺส ฯ
๙ ฉ ปน ภิกฺขาย วุฏฺฐาปิตา ภิกฺขู ลภนฺติ ลาเภ วุฏฺฐาปิตสฺส ฯ
ปณีตสฺส ฯ ภาชนสฺส ยาวทตฺถํ จาริตฺตึ ฯ ลภนฺติ
สปฺปายานิ ภาชนานิ ฯ ฯเปฯ อนฺตกายาติ ปกฺก-
มิตพฺพํ ฯ อถาปตฺติ วุฏฺฐาเปตพฺพสฺส ฯ ๙ ฉ ปน ภิกฺขาย
วุฏฺฐาปิตา ภิกฺขู ลภนฺติ ลาเภ วุฏฺฐาปิตสฺส ฯ ปณีตสฺส
ฯ ภาชนสฺส ยาวทตฺถํ จาริตฺตึ ลภนฺติ สปฺปายานิ
ภาชนานิ ฯ ลภนฺติ สปฺปายานิ ภิกฺขาจารานิ ฯ ฯเปฯ
อนฺตกายาติ ปกฺกมิตพฺพํ ฯ อถาปตฺติ วุฏฺฐาเปตพฺพสฺส ฯ
๙ ฉ ปน ภิกฺขาย วุฏฺฐาปิตา ภิกฺขู ลภนฺติ ลาเภ วุฏฺฐาปิตสฺส
ฯ ปณีตสฺส ฯ ภาชนสฺส ยาวทตฺถํ จาริตฺตึ
ลภนฺติ สปฺปายานิ ภาชนานิ ลภนฺติ สปฺปายานิ
ภิกฺขาจารานิ ฯ ลภนฺติ ปฏิรูปํ อุปฏฺฐากํ ฯ ฯเปฯ
อนฺตกายาติ ปกฺกมิตพฺพํ ฯ อถาปตฺติ วุฏฺฐาเปตพฺพสฺส ฯ
๙ ฉ ปน ภิกฺขาย วุฏฺฐาปิตา ภิกฺขุนิโย ๙ตฺวา ฯ ฉมนฺตเต

สេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិកូតាំងនោះដាច់រស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកូតាំងទ្បាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកកិកូដែលចូលរស្យាហើយបានភោជនសៅហ្មង ឬខុទ្ទមល្មមឆ្អែតពេញលេញហើយ តែមិនបានភោជនតាំងទ្បាយឲ្យជាទីសប្បាយសោះ ។ កិកូតាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិកូតាំងនោះដាច់រស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកូតាំងទ្បាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកកិកូចូលរស្យាហើយ បានភោជនសៅហ្មងឬខុទ្ទមល្មមឆ្អែតពេញលេញ បានភោជនតាំងទ្បាយក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបានភេសជ្ជៈតាំងទ្បាយជាទីសប្បាយសោះ ។ កិកូតាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិកូតាំងនោះដាច់រស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកូតាំងទ្បាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកកិកូដែលចូលរស្យាហើយ បានភោជនសៅហ្មងឬខុទ្ទមល្មមឆ្អែតពេញលេញ បានភោជនតាំងទ្បាយក៏ជាទីសប្បាយ បានភេសជ្ជៈតាំងទ្បាយក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបានអ្នកឧបដ្ឋាកឲ្យសមគួរសោះ ។ កិកូតាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិកូតាំងនោះដាច់រស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកូតាំងទ្បាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីមកប្រលោមកិកូ

ฝหิ กเต หิរញ្ញំ ก เต เทม สุวณ្ណំ ก เต เทม ขេត្តំ ก เต เทม วត្ថុ ก เต เทม การុំ ก เต เทม การឺ ก เต เทม ទាសំ ก เต เทม ទាសឺ ก เต เทม ឩតរំ ก เต เทม ភរិយគ្គាយ អហំ ก เต ភរិយា ហោមិ អញ្ញំ ก เต ភរិយំ អាเทមីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ฝវំ ហោតិ លហុបរិវត្តំ ខោ ចិត្តំ វត្តំ ភគវតា សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោតិ បញ្ញាមិតព្ពំ ។ អយាបត្តិ វិស្សុច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខុវេ វិស្សុបគតំ ភិក្ខុំ វេសឺ ឯមន្តេតិ ។បេ។ ជុល្ល-ការុមារឺ ឯមន្តេតិ បណ្ឌាកោ ឯមន្តេតិ ញាតកោ ឯមន្តេ-ន្តិ ភជានោ ឯមន្តេន្តិ ភោគ ឯមន្តេន្តិ ជុត្តា ឯមន្តេន្តិ ฝหิ กเต หิរញ្ញំ ก เต เทม สุวณ្ណំ ก เต เทม ขេត្តំ ก เต เทม วត្ថុ ก เต เทม การុំ ก เต เทม

ដែលចូលវស្សាហើយថា លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រគេនជ្រាក់លោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនមាសលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនដែស្រែលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនចំការលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនគោញីលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនកូនស្រីដើម្បីឲ្យជាកពិយាលោកក្តី ខ្ញុំកុណាជាកពិយាលោកក្តី ខ្ញុំកុណានាំយកស្រីដទៃមកឲ្យជាកពិយាលោកក្តី ។ កាលនោះ ភេទិកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតដែលប្រែប្រួលឆាប់រហ័សដោយពិត ដែលព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញនឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិភិក្ខុនោះជាប់វស្សាតែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ប្រសិនមានស្ត្រីផ្លាមាសមកប្រលោមភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ ។បេ។ ថុល្លកុមារី (ស្រីចាស់ក្រមុំ) មកប្រលោម ខ្ចីមកប្រលោម ពួកញាតិមកប្រលោម ពួកស្តេចមកប្រលោម ពួកចោរមកប្រលោម ពួកអ្នកលេងមកប្រលោមថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងខ្ញុំប្រគេនជ្រាក់លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនមាសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនដែស្រែលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនចំការលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេន

ตาวตกา เตน สมเยน ทาสกา เตน สมเยน ทาสิโย เตน สมเย-
นาติ ฯ ตตฺร เย เต ภิกฺขเว ปฐมา ภิกฺขู เต ภควตา สทฺธิวิหาริ-
กานุญฺญาตา อาจริยูปชฺฌายานญฺจ ปฏิกฺขิตฺตา ฯ ตตฺร เย เต ภิกฺขเว
ทุติยา ภิกฺขู เต ภควตา สทฺธิวิหาริกานุญฺญาตา อาจริยูปชฺฌายานญฺจ
ปฏิกฺขิตฺตา

គោញ្ញីលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនកូនស្រីដើម្បីឲ្យជាកវិយាលោកក្តី យើងខ្ញុំនាំយកស្រីដទៃមកឲ្យជាកវិយាលោកក្តី ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតតែងប្រែប្រួលរហ័សដោយពិត ព្រែងមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយឃើញកំណប់ទ្រព្យឥតមានម្ចាស់ ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតតែងប្រែប្រួលរហ័សដោយពិត ព្រែងមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អញ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយឃើញភិក្ខុច្រើនរូបកំពុងព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សង្ឃកេទព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ សូមកុំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាកាលនៅមុខអញឡើយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ

សុណាតិ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ ករុណោ ខោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា មយិ សម្មុខីភូតេ សង្ឃោ ភិជ្ជីតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វស្សុច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តេ ខោ មេ ភិក្ខូ មិត្តា សន្ទិដ្ឋា វិស្សាមិ ករុណោ ខោ អាវុសោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា អាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុចិត្ថាតិ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វស្សុច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តេ

បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ ឃានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ សូមកុំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាកាលទីចំពោះមុខអញឡើយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយឃានឮដំណឹងថា កាលអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះជាមិត្តរបស់អាត្មាអញ អាត្មាអញនឹងនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា នែអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងជ្រុះថាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយឃានឮដំណឹងថាកាលអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះ

ขา เม ภิกฺขู ฉ มิตฺตา อปิจ เย เตสํ มิตฺตา เต เม มิตฺตา สฺยาหำ วกฺขามิ เต วุตฺตา เต วกฺขติ กรุเกา ขา อาวุเสา สงฺฆเกเธา วุตฺตา ภควตา มา อาย-สฺมนฺตานำ สงฺฆเกเธา วุจฺจมาเน กริสฺสติ เม วจนำ สุสฺสูสิสฺสติ สาตำ ขิธมาสฺสติ ปกฺกมิตพฺพำ ๆ อถาปตฺติ วิสฺสชฺเชสฺส ๆ ๘ ปน ภิกฺขเว วิสฺสชฺเชตาเต ภิกฺขู สุณนฺตาติ อมุกสฺมึ กิเร อาวาเส สมฺพหุเลหิ ภิกฺขูหิ สเชฺฌ ภิณฺฑาติ ๆ ตตฺร เจ ภิกฺขเธา เอวำ เยหาติ เต ขา เม ภิกฺขู มิตฺตา สฺยาหำ วกฺขามิ กรุเกา ขา อาวุเสา สงฺฆเกเธา วุตฺตา ภควตา มา อาย-สฺมนฺตานำ สงฺฆเกเธา วุจฺจมาเน กริสฺสติ เม วจนำ สุสฺสู-สิสฺสติ สาตำ ขิธมาสฺสติ ปกฺกมิตพฺพำ ๆ อถาปตฺติ วิสฺสชฺเชสฺส ๆ ๘ ปน ภิกฺขเว วิสฺสชฺเชตาเต ภิกฺขู สุณนฺตาติ อมุกสฺมึ กิเร อาวาเส สมฺพหุเลหิ

មិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញមែន ប៉ុន្តែថាកិកុំតាំងផ្សាយណាដែលជាមិត្តរបស់កិកុំតាំងផ្សាយនោះ កិកុំតាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អញនឹងនិយាយប្រាប់កិកុំតាំងនោះ កិកុំតាំងនោះ លុះអាត្មាអញបាននិយាយទៅហើយ មុខជានឹងនិយាយប្រាប់កិកុំតាំងនោះថា នែអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិកុំតាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាមមុខជានឹងប្រាប្តាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវបៀសចេញទៅបាន ។ កិកុំនោះជាប់សង្ឃា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុំតាំងផ្សាយ ក្នុងសាសនានេះ កិកុំបួសវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបែកព្រោះកិកុំច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើកិកុំមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិកុំតាំងនោះជាមិត្តរបស់អញ ។ នឹងនិយាយប្រាប់កិកុំតាំងនោះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាការបំបែកសង្ឃមានទោសធ្ងន់ លោកដ៏មានអាយុតាំងផ្សាយកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិកុំតាំងនោះនឹងធ្វើតាម នឹងប្រាប្តាដើម្បីស្តាប់ពាក្យរបស់អញ នឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវបៀសចេញទៅបាន ។ កិកុំនោះជាប់សង្ឃា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុំតាំងផ្សាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិកុំបួសវស្សាហើយ បាន

กิกฺขมาติ สเงฺฆ กิเงฺขตาติ ฯ ตตฺร เจ กิกฺขุเนา ฯาทิ
เนาเตา เต เนา เม กิกฺขู น มิตฺตา อถิจเยเน เตสเมา มิตฺตา
เต เม มิตฺตา ตฺยาหเมา วกฺขามิ เต วุตฺตา เต วกฺขนฺติ กรุเตา
เนา อาวุโสา สเงฺฆเภเนา วุตฺตา ภควตา มา อายสฺมนฺตานเมา
สเงฺฆเภเนา รุจิตฺวาเตา การิสฺสนฺติ เม วจนเมา สุสฺสูสิสฺสนฺติ
โสตเมา โอทหิสฺสนฺตีเตา ปกฺกมิตพฺพเมา ฯ อถาปเตา วิสฺสชฺเช-
นสฺส ฯ ๙๓ ปน กิกฺขเว วิสฺสุปเตา กิกฺขู สุณาเตา
อมุเตสฺมึ กิร อาวาเส สมฺพหุลา กิกฺขูนิโย สเงฺฆ-
เภนาย ปกฺกมนฺตีเตา ฯ ตตฺร เจ กิกฺขเนา ฯาทิ เนาเตา ตา
เนา เม กิเงฺขนิโย มิตฺตา ตาเมา วกฺขามิ กรุเตา เนา
ภกินิโย สเงฺฆเภเนา วุตฺตา ภควตา มา ภกินีนเมา

ឮដំណឹងថាកុងអាវាសឯណោះ សង្ឃមុខជានឹងបែកព្រោះកិក្ខុច្រើនរូប ។ កុងវេលានោះ បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុទាំងឡាយនោះឯងមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាទេ ប៉ុន្តែថាកិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជាមិត្តរបស់កិក្ខុទាំងនោះ កិក្ខុទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងនោះ កិក្ខុទាំងនោះលុះអាត្មាអញនិយាយទៅហើយ មុខជានឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងនោះថា នែអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុ កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃទៀតឡើយ កិក្ខុទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងប្រាប្តាដើម្បីស្តាប់ពាក្យ អាត្មាអញមុខជានឹងផ្សឹងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយកុងសាសនានេះ បើកិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា កុងអាវាសឯណោះមានកិក្ខុនីច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កុងវេលានោះ បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុនីទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញពិតរាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខុនីទាំងនោះថា នែនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់នាង

สงฺฆเภทาย ปฏิปชฺชติ ภิกฺขุสฺมิญฺหิ เม วจนํ สุสฺสูสิสฺสติ
สาสนกรา ปาสาทิกา ปสาทนียา ปกติยา ลาภคฺคยสคฺคปฺปตฺตา
ตสฺมา ตาสุ ภิกฺขูสุ ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ อถ โข ภควา
อายสฺมนฺตานญฺเจว ภิกฺขูนญฺจ ภิกฺขุนีนญฺจ ธมฺมึ กถึ
กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ภูตปุพฺพาหํ ภิกฺขเว อิมสฺมึเยว
สาวตฺถิยา ราชา อโหสึ ปเสนทิ โกสโล ตสฺส ปน มยฺหญฺจ
ปาปิมา ภาตา อโหสิ พนฺธุโล นาม เสนาปติ ตสฺส ปน
ภาตุ พนฺธุลสฺส เสนาปติโน ทหโร ปุตฺโต อโหสิ ทีฆการา-
ยโน นาม ตสฺส ปน ทหรสฺส ปุตฺตสฺส ทีฆการายนสฺส
ทหโร ปุตฺโต อโหสิ ทีฆาวุ นาม ตสฺส ปน ทหรสฺส ปุตฺตสฺส
ทีฆาวุสฺส ทหโร ปุตฺโต อโหสิ ทีฆาวุกุมาโร นาม ตสฺส
ปน ทหรสฺส ปุตฺตสฺส ทีฆาวุกุมารสฺส ทหโร ปุตฺโต อโหสิ
ทีฆาวุกุมาโร นาม ตสฺส ปน ทหรสฺส ปุตฺตสฺส ทีฆาวุกุมา-
รสฺส ทหโร ปุตฺโต อโหสิ ทีฆาวุกุมาโร นาม ตสฺส ปน

กุ้ំបូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកភិក្ខុនីនោះមុខជានឹងដួលតាម មុខជានឹងធ្វើតាមពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបួលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះមានភិក្ខុនីច្រើនរូប ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងនោះមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញមែន ប៉ុន្តែថា ភិក្ខុនីណាដែលជាមិត្តរបស់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះលុះអាត្មាអញនិយាយទៅហើយ មុខជានិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នែនាងទាំង-ឡាយ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តែងសំដែងថាមានទោសធ្ងន់ពួកនាង កុំបូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកភិក្ខុនីនោះមុខជានឹងដួលតាម មុខជានឹងធ្វើតាមពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបួលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបែកគ្នាពួកភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា

តាហំ វក្ខាមិ ភគវោ ខោ ភគិនិយោ សង្ឃភេទោ
វុត្តោ ភគវតា មា ភគិនីនំ សង្ឃភេទោ រុចិត្តាតិ ភ-
គវន្តំ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ
បញ្ហមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វិស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន
ភិក្ខវេ វិស្សុបកតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មិំ កិរ
អាវាសេ សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធិំ ភិន្នោតិ ។
តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ
ន មិត្តា អបិច យា តាសំ មិត្តា តា មេ មិត្តា តាហំ
វក្ខាមិ តា វុត្តា តា វក្ខន្តិ ភគវោ ខោ ភគិនិយោ
សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា មា ភគិនីនំ សង្ឃភេទោ
រុចិត្តាតិ ភគិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ
ឱទហិស្សន្តីតិ បញ្ហមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វិស្សច្ឆេទស្ស ។

កិក្ខនីទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដោយពិត អាត្មាអញទើបនិយាយ
ប្រាប់កិក្ខនីទាំងនោះថា នែនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់ទាំងនាង កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែក
សង្ឃឡើយ កិក្ខនីទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាមមុខជាប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យ
អាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញ
ទៅបាន ។ កិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា
ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបែកព្រោះកិក្ខនីច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលា
នោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិក្ខនីទាំងនោះមិនមែនជាមិត្ត
របស់អាត្មាអញពិតមែន ប៉ុន្តែថា កិក្ខនីទាំងឡាយណាដែលជាមិត្តរបស់
កិក្ខនីទាំងនោះ កិក្ខនីទាំងឡាយនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្ម
អញនឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខនីទាំងនោះ កិក្ខនីទាំងនោះលុះអាត្មាអញនិយាយ
ទៅហើយ នឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខនីទាំងនោះថា នែនាងទាំងឡាយ ការបំ-
បែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ ពួកនាងកុំចូល
ចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិក្ខនីទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាមមុខជាប្រាថ្នា
ដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយ
ត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(๑๓) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี วสฺสานิ อุปกฏฺฐกาเมา โหนฺติ ฯ กกฺกฏโก ฌตมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีเว วสฺสานิ อุปกฏฺฐุนฺ ฯ วาเส วุฏฺฐาสิ ฯ กกฺกฏโก ฌตมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีเว เยน วาเส เตน กฏฺฐุนฺ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี อุปกฏฺฐาย วสฺสูปคายิกาย สตฺเต กฏฺฐุกาเมา โหนฺติ ฯ กกฺกฏโก ฌตมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีเว สตฺเต วสฺสานิ อุปกฏฺฐุนฺ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี อุปกฏฺฐาย วสฺสูปคายิกาย ชาณุย กฏฺฐุกาเมา โหนฺติ ฯ กกฺกฏโก ฌตมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีเว ชาณุย วสฺสานิ อุปกฏฺฐุนฺ ฯ

[១៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោបាន ។ ឯលំនៅរបស់គង្វាលគោក៏រើចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំនៅគង្វាលគោទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅក្នុងទីនោះបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប កាលថ្ងៃចូលវស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយពួកឈ្មួញរនេះ[1] ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងពួកឈ្មួញរនេះបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប កាលថ្ងៃចូលវស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយទូក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទូកបាន ។

---

១ ក្នុងដីកាថា ប្រជុំជន ។

(๑๘) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ រុក្ខមូលសេនាសនេ វិស្សំ ឧបគច្ឆតិ[๑] ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយនិំ ទីយនិំ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកាតិ[๒] ។ ភគវតោ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ រុក្ខមូលសេនាសនេ វិស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ រុក្ខវិដភិយា វិស្សំ ឧបគច្ឆតិ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយនិំ ទីយនិំ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ មិគលុទ្ទកាតិ ។ ភគវតោ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ រុក្ខវិដភិយា វិស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(๑๙) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អដ្ឋកាសេ វិស្សំ ឧបគច្ឆតិ ។ ឧទកេ វិស្សន្តេ រុក្ខមូលំ បិ ឯកច្ចកោសំ បិ ឧបជាវតិ ។ ភគវតោ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អដ្ឋកាសេ វិស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ

---

๑ ម. ឧទ ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ រុក្ខមូលសេនេ វិស្សំ ឧបគច្ឆតិ ។ ๒ បិសាចិល្លិកាតិ កត្ថចិ ចោរគ្គហេ ទិស្សតិ ។

[๑๘] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបចូលវស្សាក្នុងវួរឈើ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកបរិសាច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងវួរឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាលើប្រគាបឈើ ។ ពួកមនុស្សក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកព្រានម្រឹគ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាលើប្រគាបឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๑๙] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងទីវាល ។ ដល់វេលាភ្លៀងធ្លាក់មក ភិក្ខុទាំងនោះក៏ស្ទុះរត់ទៅរកម្លប់ឈើខ្លះ យុរស្បូវខ្លះ (សំយាបប្បវេឡស្បូវ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងទីវាលទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង

បន សមយេន តិក្ខ្ត្តុំ អសេខាសនិកោ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តំ សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខ្ត្តុំ អសេខាសនិកេន វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ្ត្តុំ ឆវកុដិកាយ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ ឆវាឌាហកាតិ(១) ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខ្ត្តុំ ឆវកុដិកាយ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ្ត្តុំ ឆត្តេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គោចាលកាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខ្ត្តុំ ឆត្តេ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ្ត្តុំ ចាដិយា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ

---

๑ ម. ឆវឌាហកាតិ ។

កិកូតាំងឡាយចូលវស្សាឥតមានទីសេនាសនៈឡើយ ក៏លំបាកដោយ
ត្រជាក់ខ្លះដោយកំដៅខ្លះ ។ កិកូតាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូតាំងឡាយ កិកូមិនត្រូវ
ចូលវស្សាដោយឥតមានទីសេនាសនៈទេ កិកូណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។
សម័យនោះឯង កិកូតាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងភូមភ្នោច ។ មនុស្សតាំង
ឡាយក៏តោលតោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា កិកូតាំងនោះដូចជាពួកជន
ដុតភ្នោច ។ កិកូតាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូតាំងឡាយ កិកូមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុង
ភូមភ្នោចទេ កិកូណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង កិកូតាំង
ឡាយ ចូលវស្សាក្នុងឆត្ត ។ មនុស្សតាំងឡាយក៏តោលតោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្អាប់ថា កិកូតាំងនោះដូចជាពួកគង្វាលគោ ។ កិកូតាំងឡាយក្រាប
ទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូ
តាំងឡាយ កិកូមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងឆត្តទេ កិកូណាចូល ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង កិកូតាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងពាងទឹក ។
មនុស្សតាំងឡាយក៏តោលតោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា កិកូតាំងនោះ
ដូចជាពួកតិរ្ថិយ ។ កិកូតាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

ฬตมตฺถ อาเภเตสุ ฯ ๓ กิกฺขเว ชาติยา วสฺสุ
อุปคนฺตฺวา เย อุปคเตยฺย อาปตฺติ อุกฺกฑฺฒิตพฺพา ฯ

(๑๖) เตน ขเว ปน สมเยน สาวตฺถิยา
สเนฺนน กติกา กตา โหติ อนุตฺตรวสฺสุ ๓ ปญฺห-
เวตพฺพนฺติ ฯ วิสาขาย มิคารมาตุยา ๓ตฺวา กิกฺขู
อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺหนฺ ยาจิ ฯ กิกฺขู ฬวมาหสุ
สเนฺนน ขเว อาวุโส กติกา กตา อนุตฺตรวสฺสุ ๓
ปญฺหาเวตพฺพนฺติ อาคเมหิ อาวุโส ยาว กิกฺขู วสฺสุ
วสนฺติ วสฺสุ วุตฺถา ปญฺหาเวสฺสนฺตีติ ฯ อถ ขเว เต กิกฺขู
วสฺสุ วุตฺถา วิสาขาย มิคารมาตุยา ๓ตฺวา อนุตฺตรเวตุ
ฬหีธาติ อาวุโส ปญฺหาหีติ ฯ เสา ฬวมาห
สจาหนฺ กเณ ปญฺหติ อสฺสุ อกิรเมยฺยาสหนฺ
๓ธาหนฺ กเณ ปญฺหิสฺสามีติ ฯ วิสาขา มิคารมาตา
อุฏฺฬายติ ชียติ วิหาเรติ กถนฺ หิ นาม อยฺยา
ฬวรูปนฺ กติกนฺ กริสฺสนฺติ อนุตฺตรวสฺสุ ๓ ปญฺหาเวตพฺพนฺติ

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបួសវស្សាក្នុងពាធទំនេ ភិក្ខុណាបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๑๖) សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី សង្ឃបានធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា) ថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលវស្សាទេ្បីយ ។ ស្រាប់តែចៅរបស់នាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីបានចូលទៅកាន់ភិក្ខុហើយសួមនូវផ្ទះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយទៅវិញយ៉ាងនេះថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ សង្ឃបានធ្វើកតិកាថា មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលវស្សាទេ្បីយ នែអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរបង្អង់សិនទំរាំតែភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំវស្សា លុះចាំវស្សារួចហើយនឹងបំបួស ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះលុះចាំវស្សារួចហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចៅរបស់នាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរមកបួសក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ បុរសនោះពោលតបយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ប្រសិនបើខ្ញុំកុណាបានបួសរួចស្រឡះហើយ ខ្ញុំកុណាគួរត្រេតអរពេកណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះខ្ញុំកុណាមានបួសហើយ ។ នាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបើនឹងធ្វើកតិកាបែបយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស

កំ កាលំ ជម្ពោ ន ចរិតព្ពោតិ ។ អស្សាសុំ ខោ កិក្ខូ វិសាខាយ មិគារមាតុយា ឧជ្ឈាយន្តិយា ខីយន្តិ-យា វិហេដេន្តិយា ។ អថខោ តេ កិក្ខូ កកុធោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ ឱវទិតា កតំ កាកាតព្ពា អន្តរាវាសម្បិ ន បញ្ញាបេតព្ពន្តិ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១៧) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាកាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ អទ្ធស អន្តរាមគ្គេ ទ្វេ អាវាសេ ពហុចីវរកេ ។ តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ឥមេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសេយ្យំ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សោ តេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសិ ។ រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិហេដេតិ ករំ ហិ នាម អាយ្យា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ អម្ហាកំ វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេស្សតិ ន្តុ ករវតា អនេកវិហិតាយ មុសាវាទោ

กุลบุตร ทั้งกลางวันกลางคืนเรื่อยไป ภิกษุไม่ควรประพฤติธรรมมีประมาณเท่านี้ในกาลก่อนเลย ๆ ในกาลนั้นวิสาขาเป็นมาตามิคารเศรษฐีกำลังนั่งใกล้พระศาสดา ได้ทูลพระศาสดาดังนี้ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ภิกษุรูปหนึ่งเป็นไข้หนัก ๆ ครั้งนั้นแล ภิกษุรูปนั้นได้ทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคจึงตรัสเรียกภิกษุมาตรัสถามว่า ดูกรภิกษุ เธอยังพอทนได้หรือ ยังพอเป็นไปได้หรือ ความทุเลาปรากฏแก่เธอหรือ ภิกษุนั้นทูลตอบว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ยังพอทนได้ ยังพอเป็นไปได้ ความทุเลาไม่ปรากฏแก่ข้าพระองค์เลย ๆ

(๑๗) สมัยนั้นแล พระอนุรุทธผู้มีอายุได้ทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสเรียกภิกษุมาตรัสถามว่า ดูกรภิกษุ เธอยังพอทนได้หรือ ยังพอเป็นไปได้หรือ ความทุเลาปรากฏแก่เธอหรือ ภิกษุนั้นทูลตอบว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ยังพอทนได้ ยังพอเป็นไปได้ ความทุเลาไม่ปรากฏแก่ข้าพระองค์เลย ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสถามว่า ดูกรภิกษุ เธอมีความรังเกียจในเรื่องอะไร ภิกษุนั้นทูลตอบว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์มีความรังเกียจในเรื่องอาหาร ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุ เธอจงปรารถนาอาหารที่ควรแก่ตนเถิด ๆ ภิกษุนั้นทูลตอบว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ปรารถนาน้ำอ้อยงบ ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุ เธอจงไปหาน้ำอ้อยงบมาเถิด ๆ ภิกษุนั้นทูลรับพระดำรัสของพระผู้มีพระภาคแล้ว ได้เข้าไปยังเรือนของมาตามิคารเศรษฐี ครั้นแล้วได้ยืนอยู่ ณ ที่ควรข้างหนึ่ง ๆ ครั้งนั้นแล มาตามิคารเศรษฐีได้เข้าไปหาภิกษุนั้นถึงที่อยู่ ครั้นแล้วได้ถามภิกษุนั้นดังนี้ว่า ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ ท่านมาเพื่อประโยชน์อะไร ภิกษุนั้นตอบว่า ดูกรอุบาสก ภิกษุรูปหนึ่งเป็นไข้หนัก ๆ ครั้งนั้นแล ภิกษุรูปนั้น

ภควาติ เหตุ ภคฺคราคาทโย วิย ฯ อเสฺสาสุ ขฺโว ภิกฺขู ภญฺเญ ปเรน ธิสฺส เกาสลสฺส ชฏฺฐายนฺตสฺส ฐียนฺตสฺส วิหาเรนฺตสฺส ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต ชฏฺฐายนฺเต ฐียนฺเต วิหาเรนฺเต กเถ หิ นาม อายสฺมา ชนนฺโท สกฺยปุตฺโต ภญฺเญ ปเรน ธิสฺส เกาสลสฺส วสฺสกาสเส ปฏิสฺสุณิตฺวา วิสเส กเรสฺสตี ติ ตุ ภควตา อเนกปริยาเยน มุสาวาเท ภควา ติ ปาราชิกสฺส ปญฺญตฺตสฺส ฯ อเถ โข เต ภิกฺขู ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา อาเรเจสุ ฯ อเถ โข ภควา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ ชนนฺทฺ สกฺยปุตฺตฺ ปฏิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ ชนนฺท ภญฺเญ ปเรน ธิสฺส เกาสลสฺส วสฺสกาสเส ปฏิสฺสุณิตฺวา วิสเส กเรสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถ หิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส ภญฺเญ ปเรน ธิสฺส เกาสลสฺส วสฺสกาสเส ปฏิสฺสุณิตฺวา วิสเส กเรสฺสสิ ติ ตุ มยา โมฆปุริส อเนกปริยาเยน มุสาวาเท ภควา ติ

ទ្រង់សរសើរតែការវៀរចាកពាក្យមុសាវាទដោយអនេកបរិយាយ ។ កាលស្តេចបសេនទិកោសលកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ភិក្ខុទាំងឬាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឬាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទៈជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹងនៅចាំវស្សាហើយមិនសមបើនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពាក្យមុសាវាទ ទ្រង់សរសើរតែការវៀរចាកពាក្យមុសាវាទដោយអនេកបរិយាយ ។ លុះនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទានេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងលុះនោះ ហើយទ្រង់សួរចំពោះឧបនន្ទៈជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុថា ឧបនន្ទៈ ឮថាអ្នកឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹងនៅចាំវស្សា ហើយធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញ ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹងនៅចាំវស្សាហើយ មិនសមបើនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ម្នាលមោឃបុរស តថាគតបានតិះដៀលពាក្យមុសាវាទ បានសរសើរតែការវៀរ

มุสาวาทา เวรมณี ปสตฺตา เจตนา เจตยิตฺตา เจตสิกา วิรติ สมาทานวเสน ปวตฺตา สมฺมาวาจา ฯเปฯ ตสฺมา หิตฺวา ฉฏฺฐึ กถึ กตฺวา ภิกฺขุ อาทิเกน สตฺต ปน ภิกฺขุโน ภิกฺขุนิยา จ สาธารณสิกฺขาปทานิ นาม โหนฺติ ปุริมกายเมว ฯ โส ตานิ อาปนฺโน ปฏิจฺฉนฺนาปตฺติวเสน ทฺวีสุ อาปตฺตีสุ ปติตฺวา ปฏิจฺฉนฺนาปตฺติวเสน ทฺวีหิ ปาจิตฺติยาปตฺตีหิ กาเรตพฺโพ ฯ ตสฺส ปน ภิกฺขุโน ทฺวีสุ อาปตฺตีสุ ปติตภาวญฺจ ปาจิตฺติยาปตฺติโย จ น ชานนฺติ ปุริมกา ภิกฺขู ชานนฺติ ปจฺฉิมกา ภิกฺขู ฯ ตสฺส ภิกฺขุโน

ចាកពាក្យមុសាវាទ ដោយអនេកបរិយាយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះទើបឆ្ងាយដ៏កនាំពួកជនដែលមិនចាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។បេ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយធ្វើនូវធម្មីកថា រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកំពុងតែដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏បានឃើញអាវាសពីក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ជាអាវាសមានចីវរច្រើន ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញនឹងនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសទាំងពីរនេះចុះ ចីវរមុខជានឹងកើតដល់អាត្មាអញជាច្រើន ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុនោះក៏នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងពីរនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះមិនច្បាស់ដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើទុបាសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១រោច ទើបចូលទៅវិហារ ក្រាលសេនាសនៈដំកល់ទឹកឆាន់ទឹកប្រៃ ច្បាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចទទឹងត្រូវធ្វើឡើយ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

កិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វិស្សាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសិតំ ករោតិ ចាដិបនេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តត្ថហេវ សកវាណិយោ បក្កមតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វិស្សាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសិតំ ករោតិ ចាដិបនេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អកវាណិយោ បក្កមតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វិស្សាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ

ឯបុរិមិកាវស្សា របស់កិក្ខុនោះមិនច្រើកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានឹងនៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើ១ចោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១ ពេចទើបចូលទៅកានវិហារក្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកធានទឹកប្រើច្រើសចោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះ កិក្ខុនោះប្រកបដោយកិច្ចត្រូវធ្វើហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏មិនច្រើកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើ១ចោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១ ពេចទើបចូលទៅកានវិហារក្រាលសេនាសនៈ រួចដំកល់ទឹកធាន ទឹកប្រើច្រើសចោសច្រាសទីបរិវេណ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីនឹងគួរធ្វើឡើយ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏មិនច្រើកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួសពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ

ตถาคฺโต อุจฺจาสยนมหาสยนานิ ปฏิเสวติ เสยฺยถีทํ อาสนฺทึ ปลฺลงฺกํ คอนกมุขํ อุทฺทลฺโลมึ เอกนฺตลิกึ กฏิสฺสยึ ตูลิกาปฏิกาปฏึ วิกติกาปฏึ อุทฺทโลมึ กทลิมิคปวรปจฺจตฺถรณึ สอุตฺตรจฺฉทึ อุภโตลิตฺตกูปธานนฺติ ฯ ตตฺร ภิกฺขเว ภิกฺขุโน ปุริมิกา จ ๆ ปญฺญายติ ปจฺฉิมิกาย จ อาคตา ปจฺจตฺถรณา ฯ ปจฺฉิมิกา จ ๆ ปญฺญายติ ปุริมิกาย จ อาคตา ปจฺจตฺถรณา ฯ ตตฺร ภิกฺขเว ภิกฺขุโน ปุริมิกา จ ๆ ปญฺญายติ ปจฺฉิ

ก็ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ๑ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារក្រៅ
សេនាសនៈ ដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ឧបោសថប្រាសចាកទីបរិវេណ ។
ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយ ប្រកបដោយកិច្ចគួរនឹងធ្វើក៏ដើរចេញទៅ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកា
វស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ
ខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ๑ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារវិញក្រៅសេនា-
សនៈ ដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ឧបោសថប្រាសចាកទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុ
នោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ដើរចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះ
នៅខាងក្រៅ (អាវាស) ហួស ๗ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុរិមិកាវស្សា របស់ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះ
ទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ
នៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ឋយចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះវិល
ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលា ๗ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់

បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ
កិក្ខុនា វិស្សាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសឋំ ករោតិ
ចាដិបនេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាឝីយំ
បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ
សត្តាហំ អនាគតាយ បវារណាយ សការណីយោ បក្ក-
មតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ កិក្ខវេ កិក្ខុ តំ អាវាសំ
ន វា អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិមិកា
ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ
កិក្ខុនា វិស្សាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧទោសឋំ ករោតិ ចាដិបនេ
វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាឝីយំ បរិភោជ-
នីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ
អការណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិ-
មិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ក-
ដស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វិស្សាសោ

វិស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

កិក្ខុនោះក៏ប្រាកដជផង កិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កេចចូលទៅឯវិហារ គ្រាលសេនាសនៈ រួចដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ កិក្ខុនោះកាលបើនៅខ្លះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបវារណា ក៏ប្រកបកិច្ចដែលត្រូវធ្វើហើយថយចេញទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនោះបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ឯបុរិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង កិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កេចទើបចូលទៅកាន់វិហារវៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង កិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចរវល់នឹងធ្វើឡើយ ហើយក៏ថយចេញទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ឯបុរិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

ปฏิสฺสุตฺวา ฆราเต ปุริมิกายฯ สา ตำ อาจริยำ
กตฺวา ฆเจสฺสติ กเรติ ตาทิเสเน วิหารำ ฆเปติ
เสนาสนำ ปญฺญเปติ ตาลจิยำ ปริโภชนียำ ฆป-
ชฺชาเปติ ปริเวณำ สมฺมชฺชติฯ สา ตเทหาย ส-
การณิโย ปกฺกมติฯ เปฯ สา ทุติยาปิ
วสิตฺวา อการณิโย ปกฺกมติฯ เปฯ สา ทุติย-
ติยำ วสิตฺวา สการณิโย ปกฺกมติฯ เปฯ สา
ทุติยติยำ วสิตฺวา สตฺตาหการณิเยน ปกฺกมติฯ
สา ตำ สตฺตาหำ ตติยกฺขา รตฺติยาเมติฯ ตสฺสา ภิกฺขเว
ภิกฺขเว ปุริมิกา จ น ปญฺญายติ ปฏิสฺสเว จ
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสฯ เปฯ สา ทุติยติยำ วสิตฺวา
สตฺตาหการณิเยน ปกฺกมติฯ สา ตำ สตฺตาหำ อจฺเจ
สนฺติวฏฺเฏ กเรติฯ ตสฺสา ภิกฺขเว ภิกฺเขเว ปุริมิกา จ
ปญฺญายติ ปฏิสฺสเว จ อาปตฺติ ฯ ๔๓ ปน ภิกฺขเว
ภิกฺขา วสฺสาสา ปฏิสฺสุตฺวา ฆราเต ปุริมิกายฯ
สา ตำ อาจริยำ กตฺวา ฆเจสฺสติ กเรติ ตาทิเสเน

បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ១កេច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកផ្រៃ ប្រាស់ ចោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះក៏ប្រកបដោយកិច្ចដែលត្រូវធ្វើទើបថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ប្រកបដោយកិច្ចការក៏ថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅ (អាវាស) ឲ្យហួសពី ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សា របស់ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេន ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កេច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ

วิหารํ คุเหตฺวา เสฆาสนํ ปญฺญาเปตฺวา ฆานิยํ ปริโภ๘-
นิยํ อุปฏฺฐาเปตฺวา ปริเวณํ สมฺมชฺชิตฺวา ฯ เสา สตฺถุโน
อนาคตาย ปจฺจยสมฺปตฺติยา สกฺการณีโย ปญฺญเปตฺวา ฯ
อาคนฺตุกฺยา ปา เสา กิจฺฉาเร กิจฺฉฺ กตฺวา อาปาสุ ฉ ปา
อาคนฺตุกฺยา ฯ ตสฺสา กิจฺฉาเร กิจฺฉาโน ปุริมิกา จ
ปญฺญายติ ปจฺฉิมสฺสาเร จ อนาปตฺติ ฯ

(๑๘) ๙๘ ปน กิจฺฉาเร กิจฺฉาน วิสฺสาสาเสา ปจฺฉิมสฺสา-
โต หาติ ปฐมิกายา ฯ เสา ตุ อาปาสุ กตฺวาน
ตหิตฺวา คุเหสุ กาเรตฺวา ฆานิยเร วิหารุ เสฆา-
สนุ ปญฺญาเปตฺวา ฆานิยุ ปริโภ๘นิยุ อุปฏฺฐาเปตฺวา ปริ-
เวณุ สมฺมชฺชิตฺวา ฯ เสา ตถาหาร อกฺการณีโย ปญฺญาเป-
ตฺวา ฯ ตสฺสา กิจฺฉาเร กิจฺฉาโน ปจฺฉิมสฺสา จ น ปญฺญายติ
ปจฺฉิมสฺสาเร จ อาปตฺติ ทุกฺกฺ๘สฺส ฯ ๙๘ ปน กิจฺฉาเร กิจฺฉา-
ฆา วิสฺสาสาเสา ปจฺฉิมสฺสาโต หาติ ปฐมิกายา ฯ เสา
ตุ อาปาสุ กตฺวาน ตหิตฺวา คุเหสุ กาเรตฺวา ฆานิยเร
วิหารุ เสฆาสนุ ปญฺญาเปตฺวา ฆานิยุ ปริโภ๘นิยุ อุปฏฺฐาเปตฺวา ปริ-
เวณุ สมฺมชฺชิตฺวา ฯ เสา ตถาหาร

ដំណល់ទឹកធានទឹងទឹកប្រៃប្រាស់ ភោសច្រាសទឹបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះ
កាលបើនៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតទឹងដល់ថ្ងៃបវារណា ក៏ប្រកបដោយកិច្ច ហើយ
ចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់អាវាសនោះក្តី
មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សា របស់ភិក្ខុនោះ
ក៏ប្រាកដដែរ ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

(๑๘) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាល
ទឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លាក់ភោសថាងក្រៃ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ភេច
ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំណល់ទឹកធាន ទឹកប្រៃ
ប្រាស់ ភោសច្រាសទឹបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចអ្វី ក៏ចៀស
ចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សា របស់
ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដដែរ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យ
ប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សា ដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះ
កាលទឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្លាក់ភោសថាងក្រៃ លុះដល់ថ្ងៃ
១ ភេច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំណល់ទឹក
ធាន ទឹកប្រៃប្រាស់ ភោសច្រាសទឹបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះមាន

สกวาณีเยา ปกฺกมติ ฯ เป ฯ เสา ทุติยปิ วิสฺสา
อกวาณีเยา ปกฺกมติ ฯ เป ฯ เสา ทุติยปิ วิสฺสา
สกวาณีเยา ปกฺกมติ ฯ เป ฯ เสา ทุติยปิ วิสฺสา
สตฺตาหกวาณีเยน ปกฺกมติ ฯ เสา ตํ สตฺตาหํ
ตหิโทฺว วีตินาเมติ ฯ ตสฺส กิจฺจเว กิจฺจนฺเต ปฏิมิกา
จ น ปญฺญายติ ปฏิสฺสเว จ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ สจ
ปน กิจฺจเว กิจฺจนฺเต วิสฺสาสเา ปฏิสฺสุโต เหาติ
ปฏิมิกาย ฯ เสา ตํ อาวาสํ คจฺฉนฺโต ตหิโทฺว อาเจ-
สฺสํ กเรติ ชานิปเน วิหารํ อุเปติ เสนาสนํ
ปญฺญเปติ ชานิยํ ปริโภชนียํ อุปฏฺฐเปติ ปริเวณํ
สมฺมชฺชติ ฯ เสา ทุติยปิ วิสฺสา สตฺตาหกวาณีเยน
ปกฺกมติ ฯ เสา ตํ สตฺตาหํ อนฺเต สนฺธิวฏฺฏํ กเรติ ฯ
ตสฺส กิจฺจเว กิจฺจนฺเต ปฏิมิกา จ ปญฺญายติ ปฏิสฺสเว
จ อาปตฺติ ฯ สจ ปน กิจฺจเว กิจฺจนฺเต วิสฺสาสเา ปฏิ-
สฺสุโต เหาติ ปฏิมิกาย ฯ เป ฯ เสา สตฺตาหํ

កិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅកន្លងថ្ងៃនោះឯង ។បេ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ចៀសចេញទៅ ។បេ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។បេ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់៧ថ្ងៃនោះទៅ ។ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនច្បាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងចេញដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើទុច្ចោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារវៀបក្រាលសេនាសនៈដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើច្បាស់ ច្បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ច្បាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលពាក្យប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។បេ។ ភិក្ខុនោះកាលបើ

អនាគតាយ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា សកវាឡិយោ
បក្កមតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ ភ សោ កិក្ខវេ កិក្ខុ តំ អាវាសំ
ន ភ អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា
ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ
កិក្ខុនា វស្សភាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។
សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧចោសថំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ
ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ
ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ អកវា-
ឡិយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ តទហេវ សកវាឡិយោ
បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អកវាឡិយោ
បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សកវាឡិយោ
បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហកវា-
ឡិយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនា-
មេតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញា-
យតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ សោ ទ្វីហ-
តីហំ វសិត្វា សត្តាហកវាឡិយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ

នៅខ្នុះ ៧ ថ្ងៃទៀតទើបដល់ថ្ងៃជាទីរកឡើងនៃផ្កាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែ នៃរដូវក្តៅ (១៥ កើតខែកត្តិក) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញ ទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនោះបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏ច្រាកដផង កិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ចិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះហើយក៏ធ្វើឧបោសថដល់ថ្ងៃ ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារសៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំគល់ទឹកធាន់ ទឹងទឹកប្រើប្រាស់ ចោសច្រាសទីបរិវេណ ។ កិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចរវ៉ីក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ កិក្ខុនោះមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចរវ៉ីក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ កិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់ ៧ ថ្ងៃទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏មិនច្រាកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ បេ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ កិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុង

สตฺตาหำ อนฺโต สนฺธิวฏฺเฏ กเรตพฺพา ฯ ตสฺส กิกฺขาย กิกฺขา-
โย ปญฺญายนฺติ ปญฺญายติ ปฏิสฺสาย จ อนาปตฺติ ฯ
๔๓ ปน กิกฺขาย กิกฺขา วิสฺสชฺชิโต ปฏิสฺสาโย
โหติ ปญฺญายาย ฯ เป ฯ โส สตฺตาหำ อนาค-
ตาย กาโมทิยา ปาตุมฺหาสิยา สกวาณิโย
ปกฺกมติ ฯ อาคจฺเฉยฺย วา โส กิกฺขาย กิกฺขา ตำ
อาวาสำ น วา อาคจฺเฉยฺย ฯ ตสฺส กิกฺขาย กิกฺขา
ปญฺญายนฺติ ปญฺญายติ ปฏิสฺสาย จ อนาปตฺตีติ ฯ

วิสฺสชฺชนายิกฺขนฺโธ ตติโย ฯ

ตสฺสุทฺทานำ

(๑๙) อุปกฏฺฐำ กถา เจว
กติ อนฺตรวาสฺสา จ
น ฉฑฺเฑติ จ สงฺเกฺขปฺ

រវាង ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចុមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ច្រក-
តដូចជាភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយ
បច្ចុមិកាវស្សាហើយ ។បេ។ ភិក្ខុនោះគាលបើនៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់
ថ្ងៃជាទីរីករៃនៃផ្កាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគំរប់៤ខែនៃរដូវក្តៅ(១៥កើតខែកត្តិក) មាន
កិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់
អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចុមិកាវស្សារបស់
ភិក្ខុនោះក៏ច្រកដូចជាផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

ចប់ វិស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈទី ៣ ។

ឧទ្ទាននៃវិស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

[១៩] រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូល
វស្សា ១ ពួកភិក្ខុគិតថា យើងត្រូវចូលវស្សាក្នុងកាលណា ហ្នឹង ១
ពួកភិក្ខុគិតថាថ្ងៃចូលវស្សាតើមានប៉ុន្មានយ៉ាង ១ ពួកឆព្វគ្គិយ
ភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាល
វស្សា ១ មិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ១ វេលាជិតចូលវស្សាហើយ
ក្តៅដើរចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ ១ ស្តេចពិម្ពិសារប្រាថ្នានឹង

ទុក្កឌ្ឍិតុំ ឧបាសកោ

តិលាឯោ មាតា ច បិតា

ភាតា ច អថ ញាតកោ

តិក្ខត្តុភតិកោ វិហារេ

ភត្តា ចាបិ សិរីសថា

ឯោរា ឯេវ បិសាចាបិ

ទឌ្ឍា តទុភយេន ច

វុឌ្ឍាទេកេន វុដ្ឋាសិ

ពហុតរា ច ឆាយកោ

ល្ហុខប្បណីតសប្បាយ

ភេសជ្ជបដ្ឋកេន ច

ឥត្ថី វេសី កុមារី ច

បណ្ឌកោ ញាតកេន ច

ភជា ឯោរា ឆុត្តា ឯិធ

លើកលែង ១ ខបាសកបានឲ្យគេកសាងវិហារចំពោះសង្ឃ ១ កិក្ខុ
មានជម្ងឺ ១ មាតានឹងបិតារបស់កិក្ខុមានជម្ងឺ ១ បងប្អូនរបស់កិក្ខុ
មានជម្ងឺ ១ ញាតិរបស់កិក្ខុមានជម្ងឺ ១ អ្នកធ្វើការឈួលរបស់
កិក្ខុមានជម្ងឺ ១ វិហារទ្វេខ្នងគ្រែ ១ សត្វសាហាវបៀតបៀនពួក
កិក្ខុ ១ សត្វមានពិសបៀតបៀនពួកកិក្ខុ ១ ពួកចោរបៀតបៀនពួក
កិក្ខុ ១ ពួកបិសាចបៀតបៀនពួកកិក្ខុ ១ ភ្លើងឆេះស្រុកនឹងឆេះទី
សេនាសនៈ ទាំង ពីរ យ៉ាង ១ ទឹកជន់លិចស្រុក ១ ចោរមកតាំងនៅ
ក្នុងស្រុក ១ ពួកទាយកជាច្រើនឥតមានសទ្ធាដ្រុះថ្លា ១ កិក្ខុនៅ
ចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃហើយមិនដែលបានគោជនសៅហ្មងប្ដូ
ខត្តមធាន់ឲ្យឆ្អែតពេញលេញ ១ កិក្ខុនៅចាំវស្សាហើយមិនដែល
បានគោជនធាន់ឲ្យសប្បាយ ១ កិក្ខុបានគេសដ្ឋៈជាទីសប្បាយ
ហើយតែមិនបានខបជ្ឈកដ៏សមគួរ ១ ស្រីប្រលោមកិក្ខុ ១ ស្រី
ផ្កាមាសប្រលោមកិក្ខុ ១ នាងថុល្លកុមារីប្រលោមកិក្ខុ ១ មនុស្ស
ខ្ទើយប្រលោមកិក្ខុ ១ ញាតិប្រលោមកិក្ខុ ១ ស្តេចប្រលោម
កិក្ខុ ១ ពួកចោរប្រលោមកិក្ខុ ១ ពួកអ្នកលេងប្រលោមកិក្ខុ ១ កិក្ខុ

កេចា អដ្ឋវិធេន ច

វជា សត្តា ច ឆាកា ច

សុសិរេ វិដភាយ ច

អជ្ឈាគារេសេ វស្សាវាសោ

អសេចាសនេកេន ច

ឆវកុដិកា ឆត្តេ ច

ចាដិយា ច ឧបេដ្ឋិ តេ

កតិកា បដិសល្លាណាត្ថា

ឥហិត្ថា ច ឧចោសថា

បុរិមិកា បច្ឆិមិកា

យថាញ្ញាយេន(๑) យោជយេ

អករណីយោ(๒) បក្កមតិ

សករណីយោ(๓) តត្ថេវ ច

ទ្វីហាតីហេ ច បុន(๔)

---

๑ ម. យថាឧយេន ។ ๒ ម. អករណី ។ ๓ សករណី ។ ๔ បុន ច ។

ឃើញកំណាប់ទៃព្យ ១ កិក្ខុឃើញកិក្ខុទ្រើនរូបព្យា យាមបំបែក
សង្ឃ ១ កិក្ខុ ៨ពួកបានព្យដំណាំដ៏ថា កិក្ខុនឹងកិក្ខុទីព្យា យាមបំ-
បែកសង្ឃ ១ កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ ១
កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងពួកឈ្មួញរនេះ ១ កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទូក ១
កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងរថឈើ ១ កិក្ខុចូលវស្សាលើប្រគាបឈើ ១
កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាល ១ កិក្ខុចាំវស្សាឥតមានទីសេនាសនៈ ១
កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងខ្លួមខ្មោច ១ ក្រែមធ្លុ ១ ក្នុងពាងទឹក ១
សង្ឃធ្វើប្តេជ្ញាគ្នាថា កុំឲ្យបំបួសកុលបុត្រក្នុងវស្សា ១ កិក្ខុទទួល
ប្តេជ្ញាថានៅចាំបុរិមិកាវស្សាឬបច្ឆិមិកាវស្សាហើយធ្វើទុបោសថ
ខាងក្រៅ បណ្តិតគួរប្រែកបតាមសមគួរដល់ន័យ ១ កិក្ខុឥត
មានកិច្ចអ្វីហើយចៀសចេញទៅ ១ កិក្ខុមានកិច្ចហើយចៀស
ចេញទៅ ១ កិក្ខុនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ទៅដោយសត្តាហកវណីយ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សត្តាហកាវណីយេន ច

សត្តាហជាកតា ចេវ

អាកង្ខេយ្យុ វិយ្យុ(១) ឯ

វត្ថុន្ហានេ អន្តរាកា

តត្ថិមក្កំ ឯសាមយេតំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ទ្វេ បណ្ណាស ។

---

១ ម. ន ឯយ្យុ ឯ ។

ហើយត្រឡប់វិលវិញ ១ នៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបវារណា កិក្ខុនោះទៅដោយសត្តាហកវារណីយហើយត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះក្តី ១ បណ្ឌិតគប្បីពិចារណានូវទំនងដែលមានបែបផែនរៀបរយកន្លងនៃរឿងទាំងអម្បាលណោះហោង ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ៥២ ។

(២០) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សង្ឃិដ្ឋា សម្ភត្តា
កិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹំ អាវាសេ
វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ អថខោ តេសំ កិក្ខូនំ ឯតទហោ-
សិ តេន ខ្វ ខោ មយំ ឧចាយេន សមត្តា សម្ភោគ-
មាគា អវិវទមានា ជាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម ន ច
បិណ្ឌាកេន កិលមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេសំ កិក្ខូនំ
ឯតទហោសិ សចេ ខោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាល-
បេយ្យាម ន សល្លបេយ្យាម យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌា-
យ បដិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញាបេយ្យ បាទោទកំ
បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបេយ្យ អវក្ការបាតឹ
ឆោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេយ្យ
យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ សចស្ស
កុត្តារសេសោ សចេ អាកង្ខេយ្យ ភុញ្ជេយ្យ នោ ចេ

បារាណកុដ្ឋកំ

[២០] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគច្រើនគង់នៅវត្តជេត-
ពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
មានកិកុក្រៀនរូប ជាមិត្រទើបនឹងបានជួបប្រទះគ្នាថ្មី ជាមិត្រសិទ្ធស្នាល
មាំមួន បានចូលវស្សានៅក្នុងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទ ។ គ្រានោះ
កិកុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
យើងនឹងបានព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាឲ្យបាន
ស្រួលផង មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ លំដាប់នោះឯង
កិកុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងមិននិយាយគ្នា មិន
បរចាគ្នាទៅវិញទៅមក កិកុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ
កិកុនោះគប្បីក្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ដើង តាំងសម្រាប់វេ
ដើងដែលឆាន់រួចហើយ នឹងគ្រឿងសម្រាប់ជូតដើងដែលមិនទាន់ឆាន
គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយហើយយកទៅដំកល់ទុក គប្បីដំកល់ទឹក
ឆាន់ទឹងទឹកប្រៃ ប្រាស់ កិកុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយ
គេ បើមានបិណ្ឌបាតសល់អំពីកិកុនោះឆាន់ បើកិកុនោះប្រាថ្នា គប្បីឆាន់ចុះ

អាភេន្ធេយ្យ អមហារិតេ ភ ជន្ធេយ្យ អប្បាលាភេ ភ ខុទ-
ភេ ឯបិលាបេយ្យ សោ អាសនំ ខុទ្ធវេយ្យ ចាឧោទកំ
ចាឧបីបំ ចាឧភជលិកំ បដិសាមេយ្យ អាភ្លារចាតឹ
ជោវិត្វា បដិសាមេយ្យ ចានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសា-
មេយ្យ ភត្តក្ខំ សម្មជ្ជេយ្យ យោ បស្សេយ្យ ចានីយយេដំ
ភ បរិភោជនីយយេដំ ភ វច្ចយេដំ ភ វិត្តំ តុច្ឆំ សោ
ខុបដ្ឋាបេយ្យ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ បាត្តរិភោជេន
ខុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃភេន ខុបដ្ឋាបេយ្យ ន
ត្វេវ តប្បច្ចយា ភវំ ភេន្ធេយ្យ ឯវំ ខោ មយំ សមត្តា
សម្ភោឧមានា អវិរឧមានា ជាសុភំ វស្សំ វសេយ្យាម
ន ច បិណ្ឌាភេន ភិលមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេ
ភំក្ខូ អញ្ញមញ្ញំ ឧេវ អាលបិំសុ ន សល្លបិំសុ យោ
បមមំ ភាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្ភមតិ សោ អាសនំ
បញ្ញាបេតិ ចាឧោទកំ ចាឧបីបំ ចាឧភជលិកំ ខុប-
និក្ខិបតិ អវាភ្លារចាតឹ ជោវិត្វា ខុបដ្ឋាបេតិ ចានីយំ
បរិភោជនីយំ ខុបដ្ឋាបេតិ យោ បច្ឆា ភាមតោ បិណ្ឌាយ
បដិក្ភមតិ សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ សចេ អាភង្ខតិ

បើមិនប្រុងថ្នាទេ គួរចាក់ចោលទៅលើពីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬជះចោលទៅកន្លែងដែលគ្មានសត្វ (កំចាន) កិក្ខុនោះគប្បីវេអាសនៈ ទុកជាក់ទឹកសម្រាប់លាងដើង តាំងសម្រាប់វងដើង ទឹងគ្រឿងសម្រាប់ជូតដើង គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរចាយហើយរៀបចំទុកជាក់ គប្បីទុកជាក់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ គប្បីប្រាសចាសភេងកត្តុ កិក្ខុណាឃើញភ្នួមជាក់ទឹកឆាន់ក្តី ភ្នួមជាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ភ្នួមលាងវច្ចៈក្តី ដែលរលើងទេ កិក្ខុនោះគួរដំកល់ទុក បើកិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការដៃ (ឈឺដៃ) គួរហៅគឺគា ដោយអាការចាយដៃមកឲ្យដំកល់ទុក តែកុំឲ្យបញ្ចេញវាចាព្រោះបច្ច័យនោះឡើយ យ៉ាងនេះឯង ទើបយើងទាំងអស់គ្នាព្រមព្រៀង ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង មិនបានលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ ត្រានោះឯង កិក្ខុទាំងនោះក៏លែងស្តីហៅរកឆ្លើយឆ្លងគ្នាទឹងគ្នាទៅវិញទៅមក កិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ កិក្ខុនោះក៏ត្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងដើង តាំងសម្រាប់វងដើង ទឹងគ្រឿងសម្រាប់ជូតដើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរចាយរួចដំកល់ទុក ដំកល់ទឹកឆាន់ទឹងទឹកប្រើប្រាស់ កិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីកិក្ខុនោះឆាន់ បើកិក្ខុនោះប្រុងថ្នា

กุญฺชตฺ ถาเ เจ อากงฺขติ อปหาริเต ปาเตตฺวา อปฺปาณาเกเ ปาเตตฺวา ขุทเกเ ขุมฺมาเชตฺวา เสเ อาสนํ ขนฺธาตฺ จาเปตฺวา จาตุปทิกํ จาตุกชลิกํ ปฏิสาเมตฺวา อาคนฺตุกาจาตฺ เปาตฺวา ปฏิสาเมตฺ จาตีเยน ปริเภาชนีเยน ปฏิสาเมตฺ กตฺตพฺพํ สมฺปชฺชตฺเยเ ปสฺสตฺ จาตีเยเยน ปาเ ปริเภาชนีเยเยน ปาเ ขาทนีเยเยน ปาเ ภาตฺตาเ ปาเตตฺวา เสเ อุปชฺฌาเยตฺ สเจสฺส เภาเตตฺ อาสยฺหิ ภาตฺตาเกาเจ ทุติยํ อาเมนฺเตตฺวา ภาตฺตาเลปฺเกเน อุปชฺฌาเยตฺ ถาเ ตสฺเส ตปฺปจฺจยา ปาเ กาตพฺพา ๆ

(๒๑) อาจิณฺณา เข ปเนตฺ วสฺสา วุตฺถาเ กิกฺขาเ กตฺวาตฺ ถสฺสาเย อุปสงฺกมิตุ ๆ อถเข เต กิกฺขู วสฺสา วุตฺถา เตเมาสจฺเจน เสนาสนํ สเมาเมตฺวา ปตฺตจีวเมาทาย เยน สาวตฺถี เตน ปกฺกมึสุ อนุปุพฺเพน เยน สาวตฺถี เจตวนํ อนาถปิณฺฑิกสฺส อาโย เยน ตกตา เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา กตฺวาตฺ อกิตาเนตฺวา ปกมนฺตาเ นิสีทึสุ ๆ อาจิณฺณา เข ปเนตฺ ปุพฺพาเ กตฺวาตฺตาเ อาคนฺตุเกหิ กิกฺขูหิ สทฺธิ

ก็ดีនៅ បើមិនច្រាបថ្នាទេចាក់ចោលទៅលើទីគ្មានស្មៅស្រស់ឬដុះចោលទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក្តី ភិក្ខុនោះរើអាសនៈចេញ ទុកជាក់ទឹកសម្រាប់លាងដើង តាំងសម្រាប់រងដើង គ្រឿងសម្រាប់ជូតដើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទះបាយហើយរៀបទុកជាក់ ទុកជាក់ទឹកធានទឹងទឹកច្រៃច្រាស់ចោសច្រាសពេងកត្តៈ ភិក្ខុណាឃើញភ្នួមសម្រាប់ជាក់ទឹកធាន់ក្តី ភ្នួមសម្រាប់ជាក់ទឹកច្រៃច្រាស់ក្តី ភ្នួមជាក់ទឹកសម្រាប់វច្ចៈក្តី ដែលរលើងទេ ភិក្ខុនោះក៏ដំកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការដៃ ក៏ហៅគ្នីគ្នាដោយអាការៈបាយដៃមកឲ្យដំកល់ទុក តែមិនបានបញ្ជូញរាថា ព្រោះបច្ច័យនោះឡើយ ។

(๒๑) ការដែលចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគនុ៎ះ ជាទំនៀមរបស់ភិក្ខុចាំងឆ្ងាយដែលចាំវស្សារួចហើយ ។ លំនាំនោះឯង ភិក្ខុចាំងនោះលុះនៅចាំវស្សាកន្ទុងខែទៅហើយ ក៏រៀបចំទុកជាក់សេនាសនៈរួចកាន់យកបាត្រនិងចីវរចេញដើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី លុះដើរទៅដោយលំដាប់ហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយទៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ការរើកាយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកនុ៎ះឯង ជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគចាំងឆ្ងាយ

បដិសម្ភោនិតុំ ។ អថខោ ភគវា តេ កិក្ខូ ឯតទវោច
កច្ចិ កិក្ខវេ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ សមគ្គា
សម្មោទមានា អវិវទមានា ជាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ ន
ច បិណ្ឌាកេន កិលមិត្ថាតិ ។ ខមនីយំ ភគវា យាប-
នីយំ ភគវា សមគ្គា ច មយំ ភន្តេ សម្មោទមានា
អវិវទមានា ជាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា ន ច បិណ្ឌាកេន
កិលមិម្ហាតិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន
បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អត្ថ-
សញ្ហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ នោ អនត្ថសញ្ហិតំ អនត្ថ-
សញ្ហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ ។ ទ្វីហាការេហិ
ពុទ្ធា ភគវន្តោ កិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា នេសេស្សាម

(គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តែងតែសន្ទូវព្រះពុទ្ធ-
ដីកានេះ នឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
ល្មមអត់ធន់សេចក្តីទុក្ខបានឬទេ ល្មមឲ្យតវ៉ាយោបយបបែរត្រឹត្តទៅស្រួលបាន
ឬទេ អ្នកទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្មុះស្មួលគ្នា មិនទាស់-
ទែងគ្នានៅចាំវិស្សាដោយសប្បាយហើយឬ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ
មិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមអត់ធ្មត់នូវសេចក្តីទុក្ខបាន បពិត្រព្រះដ៏មាន-
ព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមឲ្យតវ៉ាយោបយបបែរត្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏-
ចំរើន យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នាស្មុះស្មួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំ
វិស្សាតាមសប្បាយ មួយទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ ។
ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបហើយ ត្រាស់សួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ
មិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយទើបត្រាស់សួរ (ក៏មាន)
ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយមិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ
ត្រាស់សួរចំពោះតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់ត្រាស់សួរ
ហេតុដែលឥតប្រយោជន៍ឡើយ (ព្រោះ) ហេតុដែលឥតប្រយោជន៍ព្រះ
តថាគតទាំងឡាយទ្រង់ប្តេចប្តិលដោយអរិយមគ្គហើយ ។ ព្រះពុទ្ធទាំង
ឡាយដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយដោយអាការពីរយ៉ាង

สาวกานํ วา สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสามีติ ฯ อถ โข กกฺกฏโก เต ภิกฺขู เอตทโวจ ยถากถญฺหิ นาม ตุมฺเห ภิกฺขเว สมณา สมฺมาทิฏฺฐิกา อาชีวมตฺตา ชานิสฺสนฺติ วสฺสานิ วสิสฺสติ น จ ปิณฺฑาโลเป กิลมิสฺสตีติ ฯ สจ มยํ ภนฺเต สมฺพหุลา สงฺฆิฏฺฐา สมฺภตฺตา ภิกฺขู โกสลเกสุ ชนปเทสุ อญฺญตรสฺมึ อาวาเส วสฺสูปคตมฺหา เตสญฺจ โน ภนฺเต มนุสฺสานํ เอตทโหสิ กถญฺหิ นาม อยฺยา สมณา สมฺมาทิฏฺฐิกา อาชีวมตฺตา ชานิสฺสนฺติ วสฺสานิ วสิสฺสนฺติ น จ ปิณฺฑาโลเป กิลมิสฺสนฺตีติ เตสญฺจ โน ภนฺเต มนุสฺสานํ เอตทโหสิ สเจ โน มยํ อญฺญมญฺญํ เนว อาลปิสฺสาม น สลฺลปิสฺสาม โย ปมตฺตํ ตาทิสโก ปิณฺฑาย ปวิสิสฺสติ โส อาสนํ ปญฺญาเปสฺสติ ปาโททกํ ปาทปีฐํ ปาทกถลิกํ อุปนิกฺขิปิสฺสติ อาคนฺตฺวา อุปฏฺฐาปิสฺสติ ปาลิยา อุปฏฺฐาปิสฺสติ โย ปฏฺฐา ตาทิสโก ปิณฺฑาย ปวิสิสฺสติ

គឺទ្រង់ត្រាស់សួរដោយទ្រង់គិតថា តថាគតនឹងសំដែងធម៌ម្យ៉ាង នឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយម្យ៉ាង ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នានៅចាំវស្សា ដោយសប្បាយយ៉ាងណា ទៅ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្រជាន់ដួបប្រទះគ្នាជាមិត្រ សេពគប់គ្នាមាំមួនចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយនាកោសលជនបទនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងគប្បីជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នានៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយទៀត យើងមិនគប្បីលំបាកដោយបិណ្ឌបាតដោយ ។ បាយដូចម្តេចហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះទៀតថា ប្រសិនបើយើងកុំគប្បីហៅរកគ្នា កុំគប្បីចរចារកគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវរៀបចំអាសនៈ ដំកល់ទឹកលាងដើង តាំងរងដើង ទុនាប់សំពត់ជូតដើង លាងភាជន៍សំពាប់ផ្ទះភក្តរួចហើយដំកល់ទុក ហើយដំកល់ទឹកផឹកទឹកប្រៃឲ្យស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត

សចស្ស ភុត្តាវិសេសោ សចេ អាកង្ខេយ្យ ភុញ្ជេយ្យ
ន្តោ ចេ អាកង្ខេយ្យ អបហរិតេ វា ឆឌ្ឌេយ្យ អប្បា-
ណកេ វា ឧទកេ ខិបិលាបេយ្យ សោ អាសនំ ឧទ្ធ-
រេយ្យ ចាតោទកំ ចាទបីឋំ ចាទកឋលិកំ បដិសា-
មេយ្យ អវក្ការចាតិំ ឆោវិត្វា បដិសាមេយ្យ ចាតិយំ ប-
រិភោជនីយំ បដិសាមេយ្យ កត្តព្ពំ សម្មដ្ឋេយ្យ យោ
បស្សេយ្យ ចាតិយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ
វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ សចស្ស ហោតិ អរិសយ្ហំ
បាត្តវិការេន ធុតិយំ អាមន្តេត្វា បាត្តវិលង្ឃកេន ឧ-
បដ្ឋាបេយ្យ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ភិក្ខំ តិន្តេយ្យ ឯវំ ខោ
មយំ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ជាសុកំ វស្សំ
វសេយ្យាម ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមាតិ អថខោ
មយំ ភន្តេ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបិម្ហ ន សល្លបិម្ហ

ក្នុងស្រុកគ្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុផាន់ បើភិក្ខុនោះ
ចង់ផាន់ក៏ផាន់ចុះ បើមិនចង់ផាន់ទេ ក៏គប្បីចាក់ចោលលើដីដែលគ្មាន
ស្មៅស្រស់ ឬបាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះត្រូវសាអាសនៈ
ត្រូវទុកជាក់ទឹកសម្រាប់លាងដើង តាំងសម្រាប់រងដើងនឹងទន្លាប់សម្រាប់
ជូតដើង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភត្តហើយយកទៅទុកជាក់ រួចត្រូវទុក
ជាក់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ ត្រូវបោសពោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញភ្នំទឹកផឹកក្តី
ភ្នំទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ភ្នំជាក់ទឹកសម្រាប់លាងវច្ចៈក្តី ដែលរលើងទេ ត្រូវ
ភិក្ខុនោះដំកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការ
នៃដៃ (គឺឈឺដៃជាដើម) ត្រូវបាយដៃហៅភិក្ខុទីពីរ ឲ្យដំកល់ទុកមិន
ត្រូវបញ្ជូញភ្លាមចាព្រោះហេតុនោះឡើយ ការបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ទើប
បានយើងទាំងឡាយជាបុគ្គលត្រមត្រែងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់-
ទែងគ្នា ទៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងទាំងឡាយ
មិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លំដាប់នោះឯង យើង
ខ្ញុំមិនហៅរកគ្នា មិនបរាកគ្នាទៅវិញទៅមកទេ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពី

យោ បឋមំ តាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សោ
អាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាតោទកំ ចាទបីឋំ ចាទក-
ឋលិកំ ឧបនិក្ខិបតិ អាវុសោចាតិ ដោវិត្វា ឧបដ្ឋា-
បេតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ យោ បឋ្ឋ
តាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សចេ ហោតិ កុត្ត-
វាសេសោ សចេ អាកង្ខតិ ភុញ្ជតិ នោ ចេ អា-
កង្ខតិ អបហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតិ អប្បាណកេ វា ឧទ-
កេ ឱបិលាបេតិ សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ ចាតោទកំ ចា-
ទបីឋំ ចាទកឋលិកំ បដិសាមេតិ អាវុសោចាតិ ដោវិត្វា
បដិសាមេតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតិ ភត្តក្ខ
សម្មជ្ជតិ យោ បស្សតិ ចានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ
វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេតិ សចស្ស
ហោតិ អារិសយ្ហំ បាត្តរិកាវេន ឧតិយំ អាមន្តេត្វា បាត្តរិ-
លង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេតិ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ កិច្ឆតិ
វាវ ខោ មយំ ភន្តេ សមក្ខា សម្មោទមានា អារិយមានា
ជានសុកំ វស្សំ វសិម្ហា ន ច បិណ្ឌាកេន កិលមិម្ហាតិ ។

បិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ កិក្ខុនោះក៏ក្រាលអាសនៈដំកល់ទុកនូវទឹកលាងដើង តាំងវង់ដើងទឹងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតដើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរកត្តហើយដំកល់ទុក រួចដំកល់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ កិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីកិក្ខុនាន់ បើកិក្ខុនោះចង់នាន់ក៏នាន់ទៅ បើមិនចង់នាន់ទេ កិក្ខុនោះក៏ចាក់ចោលលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ក៏បាន ចាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក៏បាន កិក្ខុនោះសាអាសនៈចេញហើយទុកជាក់ទឹកលាងដើង តាំងវង់ដើងទឹងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតដើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរកត្តហើយយកទៅទុក រួចទុកជាក់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ ចោសកេងកត្តកិក្ខុណាឃើញភ្នួមជាក់ទឹកផឹកក្តី ភ្នួមជាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ភ្នួមទឹកសម្រាប់លាងវច្ចៈក្តី ដែលរលិងទេ កិក្ខុនោះក៏ជងយកមកដំកល់ទុក បើកិក្ខុនោះមិនអាច (ទឹងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការនៃដៃ (ឈឺដៃជាដើម) កិក្ខុនោះបក់ដៃហៅកិក្ខុទីពីរឲ្យជងយកមកដំកល់ទុក មិនបាច់បញ្ជូញវាចាព្រោះហេតុនោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នា ស្រះស្រួលគ្នា មិនឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាជាសប្បាយ មួយវិញទៀតយើងខ្ញុំមិនលំបាក ដោយបិណ្ឌបាតឡើយ ។

[๒๒] អថខោ ភគវា តិក្ខ្ត្តុំ អាមន្តេសិ អថាសុញ្ញោ
តិរិមេ តិក្ខ្ត្តុំ មោឃបុរិសា វុត្តា សមាធា ជាសុម្ហ
វុត្តាតិ បដិជានន្តិ បឋមសំវាសញ្ញោ តិរិមេ តិក្ខ្ត្តុំ
មោឃបុរិសា វុត្តា សមាធា ជាសុម្ហ វុត្តាតិ បដិជានន្តិ
ទុតិយកសំវាសញ្ញោ តិរិមេ តិក្ខ្ត្តុំ មោឃបុរិសា វុត្តា
សមាធា ជាសុម្ហ វុត្តាតិ បដិជានន្តិ បឋមឆសំវាសញ្ញោ
តិរិមេ តិក្ខ្ត្តុំ មោឃបុរិសា វុត្តា សមាធា ជាសុម្ហ វុត្តាតិ
បដិជានន្តិ តតិយំ ហិ ឆាមិមេ តិក្ខ្ត្តុំ មោឃបុរិសា
មូគព្ភវគ្គំ តតិយសមាធានំ សមាធិយិស្សន្តិ ឆេតំ តិក្ខ្ត្តុំ
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ វិតរហិត្វា ឆដ្ឋំ
តតិយំ តគ្ឃ តិក្ខ្ត្តុំ អាមន្តេសិ ឆ តិក្ខ្ត្តុំ មូគព្ភវគ្គំ
តតិយសមាធានំ សមាធិយិតព្ពំ យោ សមាធិយេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ តិក្ខ្ត្តុំ វស្សំ វុត្ថានំ
តិក្ខ្ត្តុំ តីហិ ហានេហិ បវារេតុំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា

បារាណកូត្តកៈ អូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ជាតិត្ថិយសមាទាន

(៦៦) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅកិកុត្តាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលកិកុត្តាំងឡាយ ពួកថាមោយបុរសាំងឡាយនេះនៅ (ចាំវស្សា) មិនសប្បាយទេ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្នាលកិកុត្តាំងឡាយ ពួកថាមោយបុរសាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរួមរបស់បសុសត្វ (សត្វចិញ្ចឹម) ហើយប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ ម្នាលកិកុត្តាំងឡាយ ពួកថាមោយបុរសាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរួមរបស់សត្វពពែ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ ម្នាលកិកុត្តាំងឡាយ ពួកថាមោយបុរសាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរបស់បុគ្គលក្រមាទ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្នាលកិកុត្តាំងឡាយ មោយបុរសាំងឡាយនេះ មិនសមបើនឹងសមាទានមូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ដែលជាតិត្ថិយសមាទាន (សមាទានរបស់តិរ្ថិយ) ទេ ម្នាលកិកុត្តាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យដ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ដ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅកិកុត្តាំងឡាយថា ម្នាលកិកុត្តាំងឡាយ មិនត្រូវកិកុសមាទានមូគវត្តដែលជាតិត្ថិយសមាទានទេ កិកុណាសមាទានត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលកិកុត្តាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុត្តាំងឡាយដែលនៅចាំវស្សារួចហើយបវារណាដោយស្មានឲយ៉ាង គឺដោយឃើញក្តី

ปริสฏฺฐาย ก ฯ สา เว ภาริสฺสติ อญฺญมญฺญนฺติ-
มตา อาปตฺติวุฏฺฐานตา วินยปุเรกฺขารตา ฯ ฯเปฯ ปณ
ฑิกฺเขฯ ปกาเรตพฺพํ ฯ ฆฏฺเฏน ภิกฺขุนา ปฏิพลเรน
สงฺฆา ญตฺติเปตพฺพา สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆา อยฺย
ปกาเรณ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ สงฺฆา ปกา-
เรยฺยาติ ฯ เอเวน ภิกฺขุนา ฯกาสํ อุตฺตาสงฺเฆ การิตฺวา
อุกฺกุฏิกาย นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา ฯเมสฺส วจนี-
เยน สงฺฆา อาวุโส ปกาเรมิ ติณฺณนฺน ก สุตฺตน ก ปริ-
สฏฺฐาย ก วตฺถุ มา อายสฺมนฺโต อนุกมฺปา อุปาทาย
ปสฺสนฺโต ปฏิกริสฺสามิ ทุติยมฺปิ อาวุโส สงฺฆา
ปกาเรมิ ติณฺณนฺน ก สุตฺตน ก ปริสฏฺฐาย ก วตฺถุ มา
อายสฺมนฺโต อนุกมฺปา อุปาทาย ปสฺสนฺโต ปฏิก-
ริสฺสามิ ตติยมฺปิ อาวุโส สงฺฆา ปกาเรมิ ติณฺณนฺน ก
สุตฺตน ก ปริสฏฺฐาย ก วตฺถุ มา อายสฺมนฺโต
อนุกมฺปา อุปาทาย ปสฺสนฺโต ปฏิกริสฺสามีติ ฯ
ณาเตน ภิกฺขุนา ฯกาสํ อุตฺตาสงฺเฆ การิตฺวา อุกฺกุฏิกาย
นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา ฯเมสฺส วจนียา สงฺฆา

ដោយពុទ្ធិ ដោយវង្ស្យសុទ្ធិ ។ បវារណានោះជាការអនុលោមដើម្បី
ពោលប្រដៅទូន្មានទំនងគ្នា ជាការចេញចាកអាបត្តិ ជាការធ្វើវិន័យឲ្យ
ជាប្រធាន ទំនងជ្រាកដដល់អ្នកចាំងឮយ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឮយ
ត្រូវអ្នកចាំងឮយបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យ
សង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ
បវារណា ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវា-
រណា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គ ឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គង
អញ្ជលីឡើងហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវា-
រណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ពុទ្ធិ វង្ស្យសុទ្ធិ សូមលោកដ៏មានអាយុចាំង-
ឮយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំ
ឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគំរប់ពីរដងផង
ដោយឃើញក្តី ពុទ្ធិ វង្ស្យសុទ្ធិ សូមលោកដ៏មានអាយុចាំងឮយអាស្រ័យ
នូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម
នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ពុទ្ធិ
វង្ស្យសុទ្ធិ សូមលោកដ៏មានអាយុចាំងឮយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ
ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ត្រូវភិក្ខុខ្វីវស្យធ្វើ
ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយនិយាយ

កន្តេ បភវេមិ ឥដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ កន្តេ សង្ឃំ បភវេមិ ឥដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុ-កម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ កន្តេ សង្ឃំ បភវេមិ ឥដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។

(២៣) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខិយោ កិក្ខូ ថេវេសុ កិក្ខូសុ ទុក្កដិកំ ឯសិន្នេសុ បភវ-យមានេសុ អាសនេសុ អច្ចន្តំ ។ យេ តេ កិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ទុដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កថំ ហិ នាម ឆព្ភិក្ខិយោ កិក្ខូ ថេវេសុ កិក្ខូសុ ទុក្កដិកំ ឯសិន្នេសុ បភវយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ កិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ កិក្ខវេ ឆព្ភិក្ខិយោ កិក្ខូ ថេវេសុ កិក្ខូសុ ទុក្កដិកំ ឯសិន្នេសុ បភវយមានេសុ

យ៉ាងនេះនិងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។

[๒๓] សម័យនោះឯង កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ជាថេរៈកំពុងតែអង្គុយច្រហោងបវារណា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏នៅលើអាសនៈទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយច្រហោងបវារណា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុហ៊ាននៅលើអាសនៈទាំងឡាយសោះ ។ ម្នើបភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាកាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយច្រហោងបវារណា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

อาสเนสุ อฏฺฐตฺวา ฯ สพฺเพ ภควนฺตนฺติ ฯ ตีหาหนฺติ ฯ ตีหาหนฺ-
ตฺวา ภควา ภควนฺตนฺ ปหิ ฉาม เต ภิกฺขเว โมฆ-
ปุริสา ปเวเสนฺ ภิกฺขุสุ ขุทฺทานุขุทฺทกานิ สิกฺขาปทานิ ปญฺ-
ญาเยนฺ อาสเนสุ อฏฺฐิสฺสนฺติ เนตานิ ภิกฺขเว อปฺป-
สนฺนานญฺ จ ปสาทนาย ฯ เป ฯ ตีหาหนฺตฺวา ธมฺมึ กถนฺ
กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว ปเวเสนฺ ภิกฺขุสุ ภิกฺขุสุ
ขุทฺทานุขุทฺทกานิ สิกฺขาปทานิ ปญฺญาเยนฺ อาสเนสุ อฏฺ-
ฐาตพฺพนฺ โย อาปชฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส อนุชานามิ ภิกฺขเว
สพฺเพหาว ขุทฺทานุขุทฺทกานิ สิกฺขาปทานิ ปญฺญเปตุนฺติ ฯ เตน โข
ปน สมเยน อญฺญตโร ปุราณภิกฺขุ ปาวายนฺ
สพฺเพ ปญฺญเปนฺติ[๑] ขุทฺทานุขุทฺทกานิ สิกฺขาปทานิ อาคมยมาโน
นิปชฺชิ ปมตฺโต ฯ ภควาปิ ฌตมตฺตนฺ อาเวเฬสุนฺ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว ตชนียกมฺมกตสฺส ขุทฺทานุขุทฺทกานิ สิกฺขาปทานิ
ปญฺญเปตุนฺ ปญฺญเปตฺวา อาสเน นิสีทิตุนฺติ ฯ

---

๑ ฉ. ปญฺญเปนฺตานนฺ ฯ

នៅលើអាសនៈ ពិតមែនឬ ។ កិកុតាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ កាលដែលកិកុតាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយច្រហោងបវារណា មោឃបុរសតាំងឡាយនោះមិនសមបើនឹងហ៊ាននៅលើអាសនៈតាំងឡាយទេ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅកិកុតាំងឡាយថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ កាលដែលកិកុជាថេរៈតាំងឡាយកំពុងអង្គុយច្រហោងបវារណា កិកុមិនត្រូវនៅលើអាសនៈតាំងឡាយទេ កិកុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុតាំងអស់នោះ អង្គុយច្រហោងហើយបវារណា ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈមួយអង្គថយកំឡាំងដោយជរា កាលបើអង្គុយច្រហោងរង់ចាំគំរាំកិកុតាំងឡាយបវារណាត្រង់គ្នា ក៏ជ្រុលជ្រប់ដួលទៅ ។ កិកុតាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុអង្គុយច្រហោង កងពេលដែលខ្លួនកំពុងបវារណា លុះបវារណារួចហើយ ទើបអង្គុយលើអាសនៈបាន ។

(๒๔) អថខោ កិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតំ នុ ខោ បារាណាតិ ។ កតរតោ ឯតមត្ថំ អាភេថេសុំ ។ ទ្វេមា កិក្ខវេ បារាណា ចាតុទ្ទសិកា បណ្ណរសិកា ច ឥមា ខោ កិក្ខវេ ទ្វេ បារាណាតិ ។ អថខោ កិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតំ នុ ខោ បារាណាកម្មានីតិ ។ កតរតោ ឯតមត្ថំ អាភេថេសុំ ។ ចត្តារីមានិ កិក្ខវេ បារាណាកម្មានិ អធម្មេន វគ្គំ បារាណាកម្មំ អធម្មេន សមគ្គំ បារាណាកម្មំ ធម្មេន វគ្គំ បារាណាកម្មំ ធម្មេន សមគ្គំ បារាណាកម្មំ ។ តត្រ កិក្ខវេ យទិទំ អធម្មេន វគ្គំ បារាណាកម្មំ ន កិក្ខវេ ឯវរូបំ បារាណាកម្មំ កាតព្ពំ ន ច បយា ឯវរូបំ បារាណាកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។

(๒๘) លំដាប់នោះ កិកុតាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នេះថា បឋវរណាមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ កិកុតាំងឡាយគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បឋវរណាមានពីរយ៉ាង គឺចាតុទ្ទសិកាបឋវរណា[1] ១ បណ្ណរសិកាបឋវរណា[2] ១ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បឋវរណាមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។ លំដាប់នោះ កិកុតាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បឋវរណាកម្មមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ កិកុតាំងឡាយគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បឋវរណាកម្មតាំងនេះមាន ៤ គឺបឋវរណាកម្មជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ ១ បឋវរណាកម្មត្រមត្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ១ បឋវរណាកម្មជាពួក តែត្រូវតាមធម៌ ១ បឋវរណាកម្មត្រមត្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ ១ ។ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បឋវរណាកម្មតាំង ៤ នោះ បឋវរណាកម្មណាជាពួក តែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបឋវរណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបឋវរណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បណ្តាបឋវរណាកម្មតាំង

---

๑ បឋវរណាក្នុងវគ្គទី ๑๔ ។ ๒ បឋវរណាក្នុងវគ្គទី ๑๕ ។

ตตฺร กิญฺจาปิ ยถิธ อญฺเญน สมกฺขํ ปกาเรน กมฺมํ น กิญฺจาปิ เอวรูปํ ปกาเรน กมฺมํ กาตพฺพํ น จ ตถา เอวรูปํ ปกาเรน กมฺมํ อนุญฺญาตํ ฯ ตตฺร กิญฺจาปิ ยถิธ อญฺเญน ปกฺขํ ปกาเรน กมฺมํ น จ กิญฺจาปิ เอวรูปํ ปกาเรน กมฺมํ กาตพฺพํ น จ ตถา เอวรูปํ ปกาเรน กมฺมํ อนุญฺญาตํ ฯ ตตฺร กิญฺจาปิ ยถิธ อญฺเญน สมกฺขํ ปกาเรน กมฺมํ เอวรูปํ กิญฺจาปิ เอวรูปํ ปกาเรน กมฺมํ กาตพฺพํ เอวรูปํ ตถา ปกาเรน กมฺมํ อนุญฺญาตํ ฯ ตสฺมาติห กิญฺจาปิ เอวรูปํ ปกาเรน กมฺมํ กาตพฺพํ ยถิธ อญฺเญน สมกฺขตฺถิ เอวรูปิ กิญฺจาปิ สิกฺขิตพฺพนฺติ ฯ

(๒๕) อถโข ภควา กิญฺจิ อาทาเยว สงฺฆมชฺเฌ สมฺมชฺชนิยา กิญฺจาปิ เอวรูปิ สมฺมชฺชา ปกาเรน กมฺมนฺติ ฯ เอวญฺหิ ปเนตฺถ อญฺญาปิ กิญฺจาปิ ภควนฺตานิ ยถิธ อญฺเญน ปกฺขิ ปกาเรน กมฺมนฺติ ฯ อนุชานามิ กิญฺจาปิ เอวรูปิ ปกาเรน

๔ นោះ បវារណាកម្មណាត្រមត្រៀងគ្នាតែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបវារណាកម្មបែបនេះទេ មា្យ៉ងទៀត
តថាគតមិនអនុញ្ញាតបវារណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា
បវារណាកម្មទាំង ៤ នោះ បវារណាកម្មណាជាពួកតែត្រូវតាមធម៌ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបវារណាកម្មបែបនេះទេ មា្យ៉ង
ទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបវារណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បណ្តាបវារណាកម្មទាំង ៤ នោះ បវារណាកម្មណា ត្រមត្រៀងគ្នាត្រូវ
តាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើបវារណាកម្មបែបនេះ
ចុះ តថាគតអនុញ្ញាតបវារណាកម្មបែបនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
ហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសិក្សាដូច្នេះថា បវារណាកម្មណា
ត្រមត្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើបវារណាកម្មបែបនេះ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវតែសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

(๒๙) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នាចុះ (ព្រោះ) សង្ឃនឹង
បវារណា ។ កាលបើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ
ភិក្ខុមួយរូប ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនបានមក ។ ព្រះមានព្រះ

กิกฺขุนา ปกิรณกํ ทาตุ ฯ ฝาฏกฺ ปน กิกฺขาย ทาตพฺพา ฯ
เตน กิเลเสน กิกฺขุนา ฝกกิ กิกฺขุ๋ อุปสงฺกมิตฺวา
ฝกกิสุ อุตฺตาสงฺกิ๋ กาเรตฺวา อุกฺกุฏิกกิ นิสีทิตฺวา อญฺชลิ
ปคฺคเหตฺวา ฝาทิสฺส วจนีเยภ ปกิรณกํ ธมฺมิ ปกิรณกํ
เม ภาร ยมหาย ปกิเรตีติ กายเน วิญฺญาเปติ
กายาย วิญฺญาเปติ กายเน กายาย วิญฺญาเปติ นิฏฺฐา
เหาติ ปกิรณกา ฯ น กายเน วิญฺญาเปติ น กายาย
วิญฺญาเปติ น กายเน กายาย วิญฺญาเปติ น นิฏฺฐา เหาติ
ปกิรณกา ฯ ฝาฏกฺเตน ลเกน ฯเตน กุสลา เหา
เต ลเกน สา กิกฺขาย กิเลสา เหา กิกฺขุ๋ อาเนตฺวา ปกิเรตพฺพา
ปีเตน กา สงฺฆมชฺเฌ อาเนตฺวา ปกิเรตพฺพา ฯ สเจ
กิกฺขาย กิเลสานุปฏฺฐากาน กิกฺขูน ฝา เหาติ สเจ
เอา มยา กิเลสา หากา ชาเรสฺสาม อาคาเหา กา
อกิกฺขิสฺสาติ กาลเกกิริยา กา กาสฺสาตีติ ฯ น
กิกฺขาย กิเลสาเหา หากา ชาเรตพฺพา สเชฺชน ตตฺถ
ตฺวา ปกิเรตพฺพา น ตฺเวว วเกฺขน สเชฺชน ปกิเรตพฺพา

ភាគ្រែងអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ ឲ្យនូវបវារណាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនបវារណានោះគ្រូវឲ្យ យ៉ាងនេះ ។ គ្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូបឆ្លើខគ្គពាសង្គឆ្លែងស្មា ម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះ ថា ខ្ញុំសូមឲ្យបវារណា ចូរលោកនាំបវារណារបស់ខ្ញុំទៅ ចូរលោកបវារ-ណាដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុនោះបញ្ជាក់(សេចក្តី)ដោយ កាយ(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយនឹងវាចា(ក្តី) ក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះឲ្យបវារណាហើយ ។ (បើ)ភិក្ខុឈឺមិនបញ្ជាក់ដោយ កាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយនឹងវាចាទេ មិន ឈ្មោះថាភិក្ខុឈឺនោះឲ្យបវារណាទេ្រយ ។ បើសង្ឃបាននូវការឲ្យប-វារណានុ៎ះយ៉ាងនេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគ្រូវនាំភិក្ខុឈឺនោះដោយគ្រែឬតាំងមកកន្លែងធំជា កណ្តាលសង្ឃហើយសឹមបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ពួកភិក្ខុអកប៉ះម៉ៃភិក្ខុឈឺមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងទាំងឡាយ ឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចំរើនឬនឹងធ្វើកាលកិរិយា (មិន ខាន) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនគ្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ គ្រូវសង្ឃទៅបវារណាកន្លែងធំនោះ មិនគ្រូវសង្ឃបវារណាជាពួកទេ្រយ បើ

ปาจิตฺติยา เจ ภิกฺขุ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปาจิตฺติยา ภิกฺขุ-
เจ ภิกฺขุโน อุทฺทิสาย ปาจิตฺติยา ตสฺสา ปกฺกมติ อญฺญ-
ทตฺถุ ปาจิตฺติยา ฯ ปาจิตฺติยา ภิกฺขุ เจ ภิกฺขุโน อุทฺทิ-
สาย ปาจิตฺติยา ตสฺสา วิพฺภมติ ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ลหุกาย
อาปตฺติยา ปฏิชานาติ สิกฺขํ ปจฺจกฺขาติ ภิกฺขุ ปฏิชานา-
ติ อนุปสมฺปนฺนสฺส อุตฺตริมนุสฺสธมฺมสฺส ปฏิชานาติ ภิ-
กฺขุ ปฏิชานาติ อนาจารสฺส ภิกฺขุ ปฏิชานาติ ปาปกสฺส
อาปตฺติยา อทสฺสเน ภิกฺขุ ปฏิชานาติ อาปตฺติยา
อปฺปฏิกมฺเม ภิกฺขุ ปฏิชานาติ ปาปิกาย
ทิฏฺฐิยา อปฺปฏินิสฺสคฺเค ภิกฺขุ ปฏิชานาติ
ปณฺฑาโก ปฏิชานาติ เถยฺยสตฺถาสโก ปฏิชานาติ
ติตฺถิยปกฺกนฺตโก ปฏิชานาติ ติรจฺฉานคโต ปฏิชานาติ
มาตุฆาตโก ปฏิชานาติ ปิตุฆาตโก ปฏิชานาติ
อรหนฺตฆาตโก ปฏิชานาติ ภิกฺขุนีทูสโก ปฏิ-
ชานาติ สงฺฆเภทโก ปฏิชานาติ โลหิตุปฺปาทโก
ปฏิชานาติ อุภโตพฺยญฺชนโก ปฏิชานาติ อญฺญ-
ทตฺถุ ปาจิตฺติยา ฯ ปาจิตฺติยา ภิกฺขุ เจ ภิกฺขุ
อุทฺทิสาย ปาจิตฺติยา อนฺตรฆรมฺหิ ปกฺกมติ อนาปตฺติ

ปาจิตฺตีย ๒ ผู้ใดพึงกล่าวว่า ข้าพเจ้าจักให้ผ้าจีวรแก่ภิกษุ ผู้ไม่ใช่ญาติ ด้วยหวังว่าภิกษุนี้จักให้ผ้าจีวรแก่เรา ดังนี้ ครั้นให้แล้วภายหลังพึงเรียกร้องเอาคืนด้วยตนเองก็ดี ด้วยคำของผู้อื่นก็ดี ผ้าจีวรนั้นพึงเรียกร้องเอาคืนได้ ๒ ภิกษุนี้ ชื่อว่าเรียกร้องเอาคืนด้วยตนเอง ๒ ภิกษุนี้ ชื่อว่าเรียกร้องเอาคืนด้วยคำของผู้อื่น ๒ ภิกษุนี้ ชื่อว่าเรียกร้องเอาคืนได้ ๒ ภิกษุนี้ ชื่อว่าเรียกร้องเอาคืนไม่ได้

ហោតំ បឋវណា ។ បឋវណាមហារគោ ចេ តំក្ខវេ ធិដ្ឋាយ បឋវណាយ អន្តរាមក្កេ វិព្ភមតិ តាលំ តរេតំ ។ បេ ។ ឩតតោព្យញ្ជនគោ បដិជានាតំ អជាមាជា ហោតំ បឋវណា ។ បឋវណាមហារគោ ចេ តំក្ខវេ ធិដ្ឋាយ បឋវណាយ សង្ខប្បត្តោ បក្កមតំ អាមាជា ហោតំ បឋវណា ។ បឋវណាមហារគោ ចេ តំក្ខវេ ធិដ្ឋាយ បឋវណាយ សង្ខប្បត្តោ វិព្ភមតិ តាលំ តរេតំ ។ បេ ។ ឩតតោព្យញ្ជនគោ បដិជានាតំ អាមាជា ហោតំ បឋវណា ។ បឋវណាមហារគោ ចេ តំក្ខវេ ធិដ្ឋាយ បឋវណាយ សង្ខប្បត្តោ សុត្តោ ន អាវេចេតំ អាមាជា ហោតំ បឋវណា បឋវណា-មហារគស្ស អជាមត្តំ ។ បឋវណាមហារគោ ចេ តំក្ខវេ ធិដ្ឋាយ បឋវណាយ សង្ខប្បត្តោ សមាមជ្ជោ ន អាវេចេតំ អាមាជា ហោតំ បឋវណា បឋវណាមហា-រគស្ស អជាមត្តំ ។ បឋវណាមហារគោ ចេ តំក្ខវេ ធិដ្ឋាយ បឋវណាយ សង្ខប្បត្តោ បមត្តោ ន អាវេចេតំ

កិកុតាំងពួយ កាលកិកុណ៌ឲ្យបវ័ណាហើយ បើកិកុអកនាំបវ័ណាសឹកត្រង់ពាក់កណ្តាលផ្លូវទៅ (ក្តី) ស្មាប់ទៅ (ក្តី) ។បេ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានកេទពីរ (ក្តី) មិនហៅថាបាននាំបវ័ណាមកដល់ទេ ។ ម្នាលកិកុតាំងពួយ កាលកិកុណ៌ឲ្យបវ័ណាហើយ បើកិកុអកនាំបវ័ណាទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានចៀសចេញទៅ បវ័ណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលកិកុតាំងពួយ កាលកិកុណ៌ឲ្យបវ័ណាហើយ បើកិកុអកនាំបវ័ណាទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានសឹក (ក្តី) ស្មាប់ (ក្តី) ។បេ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានកេទពីរ (ក្តី) បវ័ណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលកិកុតាំងពួយ កាលកិកុណ៌ឲ្យបវ័ណាហើយ បើកិកុអកនាំបវ័ណាទៅដល់សង្ឃហើយ ដេកលក់មិនបានជ្រាប់ បវ័ណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ កិកុអកនាំបវ័ណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុតាំងពួយ កាលកិកុណ៌ឲ្យបវ័ណាហើយ បើកិកុអកនាំបវ័ណាទៅដល់សង្ឃហើយក៏ចូលសមាបត្តិទៅមិនបានជ្រាប់ បវ័ណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ កិកុអកនាំបវ័ណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុតាំងពួយ កាលកិកុណ៌ឲ្យបវ័ណាហើយ បើកិកុអកនាំបវ័ណាទៅដល់សង្ឃហើយភ្លេចមិនបានជ្រាប់

อาหาฯ เยหิ ปาจิตฺติยา ปาจิตฺติยาหารตฺถาย อาปชฺชิตพฺพา ฯ ปาจิตฺติยาหารตฺถาเยว ภิกฺขเว ทิฏฺฐาย ปาจิตฺติยาย สงฺฆปฺปตฺตา สงฺโฆ น อาเกเขติ อาหาฯ เยหิ ปาจิตฺติยา ปาจิตฺติยาหารตฺถาย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุฯาตามิ ภิกฺขเว ตถาปฺปวาทิกาย ปาจิตฺติยาย ปาจิตฺติยาหารตฺถาย ฉนฺททานาย ฉนฺทหรณาย ฉนฺทสมฺมุขตาย ปวารณาย ฯ

(๒๖) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ถาถาปฺปวาทิกาย ปาจิตฺติยาย ปาจิตฺติยาหารตฺถาย ฉนฺททานาย ฉนฺทหรณาย ฉนฺทสมฺมุขตาย ปวารณาย ฯ ภควาโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ สจ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุ ถาถาปฺปวาทิกาย ปาจิตฺติยาย ปาจิตฺติยาหารตฺถาย ฉนฺททานาย ฉนฺทหรณาย ฉนฺทสมฺมุขตาย ปวารณาย ฯ เต ปาจิตฺติยา ภิกฺขุหิ ฌาปสฺส วจนีโย สฺวาสฺส ปาจิตฺติยา ปฏิปฺปสฺสมฺภติ อายสฺมา ปมํ ภิกฺขุ ปุปฺปาตฺตา ปุญฺญา ยาวายํ ภิกฺขุ ปวาเรติ ฯ ฌาปฺปตฺตา ลเภ ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺตา กุสลา โน เจ ลเภ เต ปาจิตฺติยา ภิกฺขุหิ ฌาปสฺส วจนีโย สฺวาสฺส ปาจิตฺติยา ปฏิปฺปสฺสมฺภติ อายสฺมา ปมา ภิกฺขุ ปุปฺปาตฺตา ปุญฺญา ยาวายํ ภิกฺขุ ปวาเรติ ฯ ฌาปฺปตฺตา ลเภ ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺตา กุสลา โน เจ

ปวารณាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ តិក្ខុអកនាំបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ តាលតិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយបើតិក្ខុអកនាំបវារណាទៅដល់សង្ឃហើយក្លែងមិនច្បាប់ បវារណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ (តែ) តិក្ខុអកនាំបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ(បើ) សង្ឃមានតិច្រើនត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតិក្ខុកាលដែលឲ្យបវារណាហើយត្រូវឲ្យឆន្ទៈផង ។

(๒๖) ក៏សម័យនោះឯង ពួកញាតិចាប់តិក្ខុមួយអង្គកងថ្ងៃបវារណានោះ ។ តិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកជនជាញាតិចាប់តិក្ខុកងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ត្រូវតិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា នែអកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអកទាំងឡាយលែងតិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន តំរាំតិក្ខុនេះបវារណារួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីឈឺព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការដែលបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវតិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា នែអកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអកទាំងឡាយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិនតំរាំតិក្ខុនេះឲ្យបវារណារួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីឈឺព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ

លភេ៥ តេ ព្យាតភា កំក្ខភា ឃមស្ស វចនីយា ឥជ្ឈ
តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ កំក្ខំ មុហុត្តំ និសីទំ នេ៥
យាវ សជ្ជេ បភវេតីតិ ។ ឃវញ្ចេតំ លភេ៥ ឥច្ចេតំ
កុសលំ នោ ចេ លភេ៥ ន ត្វេ វក្ខន សជ្ជេន
បភវេតព្ពំ បភវេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥ៨ បន
កំក្ខវេ កំក្ខំ តទហុប្បភវណាយ ភជាតោ កល្លាឡំ
ចោភ កល្លាឡំ ឆុត្តា កល្លាឡំ កំក្ខប្បច្ចត្ថិកា កល្លាឡំ ។
តេ កំក្ខប្បច្ចត្ថិកា កំក្ខភា ឃមស្ស វចនីយា ឥជ្ឈ តុម្ហេ
អាយស្មន្តោ ឥមំ កំក្ខំ មុហុត្តំ មុញ្ច យាវាយំ កំក្ខ
បភវេតីតិ ។ ឃវញ្ចេតំ លភេ៥ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ
លភេ៥ តេ កំក្ខប្បច្ចត្ថិកា កំក្ខភា ឃមស្ស វចនីយា
ឥជ្ឈ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឃកមន្តំ ហោ៥
យាវាយំ កំក្ខ វវវលាំ នេតីតិ ។ ឃវញ្ចេតំ លភេ៥
ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេ៥ តេ កំក្ខប្បច្ចត្ថិកា
កំក្ខភា ឃមស្ស វចនីយា ឥជ្ឈ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ

ត្រៃវកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងពួកជនជាញាតិទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយទាំកំក្ខុនេះទៅកាន់ទីត្រៃរសីមាមួយរំពេចសិនទំពាំសង្ឃបវារណាវិញ ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រៃវសង្ឃបវារណាដោយពួកឡើយ ម៉ើបវារណាត្រៃវអាបត្តិក្តុក្តជ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើស្តេចទាំងឡាយចាប់កិក្ខុ (ក្តី) ពួកចោរចាប់កិក្ខុ (ក្តី) ពួកអ្នកលេងចាប់កិក្ខុ (ក្តី) ពួកកិក្ខុដាសត្រៃវចាប់កិក្ខុ (ក្តី) ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ត្រៃវកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងពួកកិក្ខុដាសត្រៃវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកទាំងឡាយលែងកិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំពាំកិក្ខុនេះបវារណាវិញ ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រៃវកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងកិក្ខុដាសត្រៃវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយនៅកងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំពាំកិក្ខុនេះឲ្យបវារណាវិញ ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រៃវកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងពួកកិក្ខុដាសត្រៃវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោក

สมึ กิกฺขุ มุหุตฺตํ นิสฺสีมํ เนติ ยาว สงฺฆา ปกฺกมติ ติฏฺฐติ ฯ ฆรเญฺจตฺถ ลภติ สเจฺจตฺถ กุสลํ นตฺถิ เจ ลภติ น ตฺเวว วตฺตติ สงฺฆสฺส ปกฺกมเนปิ ปกฺกมนฺตสฺส ปกฺกนฺตมตฺเต อุกฺกฏฺฐสญฺญตฺติ ฯ

(๒๗) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตทหุปฺปกฺกมเณปิ ปกฺขสฺส วิหรนฺติ ฯ อถ โข, เตสํ กิกฺขูนํ ฌตนเหตุ กตฺถติ ปญฺญตฺตสฺส สงฺฆสฺส ปกฺกมนฺตสฺส มยญฺหิ ปกฺขสฺส ลภาม กถํ นุ โข อมฺเหหิ ปกฺกมิตพฺพนฺติ ฯ กตฺถติ ฌตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ กิกฺขเว ปญฺจนฺนํ สงฺฆสฺส ปกฺกมิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตทหุปฺปกฺกมเณปิ ปกฺขสฺส จตฺตาโร กิกฺขู วิหรนฺติ ฯ อถ โข เตสํ กิกฺขูนํ ฌตนเหตุ กตฺถติ อนุญฺญาตํ ปญฺจนฺนํ สงฺฆสฺส ปกฺกมนฺตสฺส มยญฺหิ จตฺตาโร ลภาม กถํ นุ โข อมฺเหหิ ปกฺกมิตพฺพนฺติ ฯ กตฺถติ ฌตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ กิกฺขเว จตุนฺนํ อญฺญมญฺญํ ปกฺกมิตุนฺติ ฯ

ท่านภิกษุนี้เข้าไปสู่เรือนหลังหนึ่งแล้ว ไม่ได้ภิกษา ๆ ถ้าสงฆ์ปวารณาแล้วอย่างนี้ ไม่ควรปวารณาซ้ำ ๆ ถ้าสงฆ์ปวารณาซ้ำ ปวารณาไม่เป็นปวารณา ๆ

[๒๗] สมัยนั้นแล ภิกษุ ๕ รูป เข้าไปสู่ตระกูลอาศัยสมัยหนึ่งในวันหนึ่ง ๆ ปวารณาแล้ว ๆ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๕ รูป ปวารณาแล้ว ๆ สมัยนั้นแล ภิกษุ ๔ รูป เข้าไปสู่ตระกูลอาศัยสมัยหนึ่งในวันหนึ่ง ๆ ปวารณาแล้ว ๆ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๔ รูป ปวารณาแล้ว ๆ สมัยนั้นแล ภิกษุ ๓ รูป เข้าไปสู่ตระกูลอาศัยสมัยหนึ่งในวันหนึ่ง ๆ ปวารณาแล้ว ๆ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๓ รูป ปวารณาแล้ว ๆ สมัยนั้นแล ภิกษุ ๒ รูป เข้าไปสู่ตระกูลอาศัยสมัยหนึ่งในวันหนึ่ง ๆ ปวารณาแล้ว ๆ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๒ รูป ปวารณาแล้ว ๆ สมัยนั้นแล ภิกษุ ๒ รูป เข้าไปสู่ตระกูลอาศัยสมัยหนึ่งในวันหนึ่ง ๆ ปวารณาแล้ว ๆ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๒ รูป ปวารณาแล้ว ๆ สมัยนั้นแล ภิกษุ ๒ รูป เข้าไปสู่ตระกูลอาศัยสมัยหนึ่งในวันหนึ่ง ๆ ปวารณาแล้ว ๆ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๒ รูป ปวารณาแล้ว ๆ สมัยนั้นแล ภิกษุ ๒ รูป เข้าไปสู่ตระกูลอาศัยสมัยหนึ่งในวันหนึ่ง ๆ ปวารณาแล้ว ๆ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๒ รูป ปวารณาแล้ว ๆ

ឯវញ្ហេ បន កិច្ចវសេ បឋមេ ភេទតោ ។ ឥទ្ធេន កិច្ចតោ បដិ-
ពលេន តេ កិច្ចេ ញាបេតព្ពា សុឈានេ មេ អាយស្មន្តោ
អជ្ជ បឋមឈានា ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ
អញ្ញមញ្ញំ បឋមេយ្យាមាតិ ។ ឯវមេន កិច្ចតោ ឯកំសំ
ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គ-
ហេត្វា តេ កិច្ចេ ឯវមស្សុ វចនីយា អហំ អាវុសោ
អាយស្មន្តេ បឋមេមិ និដ្ឋេន ច សុតេន ច បរិសង្កាយ
ច វន្ទេ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ
បដិករិស្សថមិ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បឋមេមិ
និដ្ឋេន ច សុតេន ច បរិសង្កាយ ច វន្ទេ មំ អា-
យស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សថមិ
តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បឋមេមិ និដ្ឋេន ច សុតេន
ច បរិសង្កាយ ច វន្ទេ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ
ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សថមីតិ ។ ឥវមេវេន
កិច្ចតោ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិ-
ត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ កិច្ចេ ឯវមស្សុ វចនីយា

ដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលធ្វាសប្រតិពលឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះយល់ថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងហើយផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយទៅភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (រំលឹក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោតំរង់ជាន់ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដាតំរង់ជាន់ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (រំលឹក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុទី២ធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា

អបរំ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភវេមំ ធាឌ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ វន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សាមំ ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភវេមំ ធាឌ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ វន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សាមំ តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភវេមំ ធាឌ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ វន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិ-កវិស្សាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបសារណាយ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេន បភវេតុំ បញ្ចន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បភវេតុំ មយញ្ចម្ហ តយោ ជនា ភិក្ខូ ឧ ខោ អម្ហេហិ បភវេ-តព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេស្សុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បភវេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ

បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ៧រូបនៅកងអាវាសមួយកងថ្ងៃបវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៥រូបបវារណាដោយសង្ឃបវារណា ឲ្យភិក្ខុ៤រូបបវារណាដល់គ្នាទៅវិញទៅមក ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជនពាលរូប តើយើងទាំងឡាយត្រូវបវារណាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ពាលរូបបវារណាដល់គ្នាទៅវិញទៅមកបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយ

បឋមវេតព្វំ ។ ឥទ្ធេន តាវត្តិំសា បដិលទ្ធេន តេ តាវត្តិំសា ញា-
បេតព្វា សុលទ្ធំ មេ អាយស្មន្តោ អជ្ជ បឋមវណ្ណា ។ យ-
ថាយស្មន្តានំ បត្តិកល្លំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ បឋមយ្យាមា-
តិ ។ ថេរេន តាវត្តិំសា ឯតមត្ថំ ឧត្តរិសង្កំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ
ឯសិនិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ តាវត្តិំសា ឱវាទស្សវនីយា
អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បឋមេមិ ឯដ្ឋេន ច សុតេន ច
បរិសង្កាយ ច ឧទ្ធច្ចំ អាយស្មន្តោ អនុតម្បំ ឧបាទាយ
បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ
បឋមេមិ ឯដ្ឋេន ច សុតេន ច បរិសង្កាយ ច ឧទ្ធច្ចំ អា-
យស្មន្តោ អនុតម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិភរិស្សា-
មិ តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បឋមេមិ ឯដ្ឋេន ច
សុតេន ច បរិសង្កាយ ច ឧទ្ធច្ចំ អាយស្មន្តោ អនុ-
តម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមីតិ ។ ឥតិ តេន
តាវត្តិំសា ឯតមត្ថំ ឧត្តរិសង្កំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ ឯសិ-
និត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ តាវត្តិំសា ឱវាទស្សវនីយា
អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បឋមេមិ ឯដ្ឋេន សុតេន

បវារណាក្នុងទូក: ភិក្ខុបីរូបបវារណាជាប់គ្នានឹងគ្នា

បវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវកិក្ខុដែលធ្វាសប្រតិពលឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា ។ បើបវារណាកម្មមានតាលត្រូវដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវកិក្ខុដាថេរៈធ្វើចតុត្ថកម្មសង្ឃឆ្នៃងស្មាម្ខាងហើយ អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីទៀងរួចនិយាយនឹងកិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដាគំរប់ពីរដងផងដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តីសូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវកិក្ខុនោះធ្វើចតុត្ថកម្មសង្ឃឆ្នៃងស្មាម្ខាងហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីទៀងរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងកិក្ខុទាំងឡាយនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តី

ភ បរិសង្កាយ ភ វជ្ជិ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ
ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សាមំ ឧតំយម្បិ ភន្តេ
អាយស្មន្តេ បភវេមិ ឥទ្ធេន ភ សុគេន ភ បរិសង្កាយ
ភ វជ្ជិ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្ស-
ន្តោ បដិកវិស្សាមំ តតំយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភវេមិ
ឥទ្ធេន ភ សុគេន ភ បរិសង្កាយ ភ វជ្ជិ មំ អាយ-
ស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សាមីតិ ។
គេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តជ-
ហុប្បាវណាយ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ
ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតរា អន្តរាតំ បញ្ហំ សជ្ឈ-
ន បភវេតុំ បតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បភវេតុំ តិណ្ណន្នំ អញ-
មញ្ញំ បភវេតុំ មយញ្ហិ ទ្វេ ឯតា តកដំ ន្នុខោ អម្ហេហិ
បភវេតព្ពន្តិ ។ កតរតោ ឯតមត្តំ អារោចេសុំ ។ អន្ត-
ជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បភវេតុំ ។ ឯវញ្ច បន
ភិក្ខវេ បភវេតព្ពំ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯតមត្តំ ឧត្តរាសង្គំ
ការាបេត្វា ឧក្កុដិកំ ឯសិនិត្វា អញ្ជលិ បគ្គហេត្វា ឯវំ

សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំឡេងតឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំឡេងតឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំឡេងតឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីរបួនោះក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៥ រូប បវារណាដោយសង្ឃបវារណា ឲ្យភិក្ខុ ៤ រូប បវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុ ៣ រូប បវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជនពីរបួ តើយើងត្រូវបវារណាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីរូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងពោលនិយាយ

តិក្ខ្វ ឃវមស្ស វចនីយោ អមំ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមិ ឱដ្ឋេន ច សុតេន ច បរិសង្កាយ ច វធត្ថ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ឥតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមិ ឱដ្ឋេន ច សុតេន ច បរិសង្កាយ ច វធត្ថ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ឥតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមិ ឱដ្ឋេន ច សុតេន ច បរិសង្កាយ ច វធត្ថ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមីតិ ។ ឧភតោទន តិក្ខ្វត្តោ ឃវតំសំ ឧគ្គរាសន្តំ ការិត្វា ទុក្ករដីការំ ឯសីនិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឥទមវោច តិក្ខ្វ ឃវមស្ស វចនីយោ អមំ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បភវមិ ឱដ្ឋេន ច សុតេន ច បរិសង្កាយ ច វធត្ថ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ឥតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បភវមិ ឱដ្ឋេន ច សុតេន ច បរិសង្កាយ ច វធត្ថ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ឥតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បភវមិ

យ៉ាងនេះនឹងកិកុខ្ញីថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវកិកុខ្ញីធ្វើទុក្ខកសន្ត ធ្វើឯស្នាមាធ៌ហើយ អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី ទ្បើងរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងកិកុជាថេរៈថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុដោយឃើញក្តី ឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន)ខ្ញុំកាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើនខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី

ธิเฏฺฐน ฯ สุเตน ฯ ปริสงฺฆาย ฯ ปาตุ มี อายสฺมา อนุรุทฺธสฺส ฤทฺธาธาย ปสฺสทฺธา ปฏิกรสฺสามีติ ฯ เตน ขฺวา ปน สมเยน อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตีณิปุปฺผาย-ณาย ฆาเตา ติฏฺฐติ วิหารติ ฯ อถขฺวา ตสฺส ติฏฺฐเตา ฆาตนเหาสิ ภควตา อนุญฺญาตึ ปญฺจนฺนึ สเตฺถน ปริเวณึ ปริเวณึ อญฺญมญฺญึ ปริเวณึ ติณฺณนฺนึ อญฺญมญฺญึ ปริเวณึ ทฺวินฺนึ อญฺญมญฺญึ ปริเวณึ อนาปุจฺฉึ ฆาตเกา ภิกฺขึ นฺ ขฺวา อยา ปริเวตพฺพนฺติ ฯ ภควาเตา ฆาตมฺหา อาเวเธสุ ฯ ส๓ ปน ติณฺณวา อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตีณิปุปฺผาย-ณาย ฆาเตา ติฏฺฐติ วิหารติ ฯ เตน ติณฺณวา ติณฺณนฺนา ยตฺถ ติณฺณ ปฏิกฺกมนฺติ ฤษฺฐาธสาลาย ฯ มณฺฑเป ฯ รุกฺขมูเล ฯ เส เธเส สมฺมญฺชิตฺวา ฉาฑียึ ปริโภ-ชนียึ ฤปฏฺฐเปตฺวา อาสนึ ปญฺญเปตฺวา ปธีปึ ภตฺวา นิสีทิตพฺพึ ฯ สเจ อญฺเญ ติณฺณ อาคจฺฉนฺติ เตหิ สทฺธึ ปริเวตพฺพึ เนา เจ อาคจฺฉนฺติ อฏฺฐ เจ ปริณาติ อนิฏฺฐา-ตพฺพึ เนา เจ อนิฏฺฐเปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ส[๔] ติณฺณวา ยตฺถ ปญฺจ ติณฺณ วิหารนฺติ ฯ ตีณิสฺส ปริเวณึ

សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំយើញនឹងធ្វើតាម ។ កំសម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូបទៅកន្លងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ឯកិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុ៥រូបបវារណាដោយសង្ឃបវារណា ឲ្យកិក្ខុ ៤ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យកិក្ខុ ៣ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យកិក្ខុពីររូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញតែម្នាក់ឯង តើរអាត្មាអញបវារណាដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តំណែងសាសនានេះ កិក្ខុមួយរូបទៅកន្លងអាវាសមួយ កន្លងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកិក្ខុបៀសចេញទៅអំពីប្រទេសណាគឺឧបដ្ឋានសាលា[1] ក្តីមណ្ឌបក្តីគល់ឈើក្តី ត្រូវកិក្ខុនោះជ្រាសប្រទេសនោះហើយដំកល់ទុកនូវទឹកនាន់ទឹកប្រើ ធ្មាស់ត្រូវក្រាលអាសនៈរួចរុជបបើហើយត្រូវអង្គុយចាំ ។ បើមានកិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវកិក្ខុនោះបវារណាជាមួយនឹងកិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ បើគ្មានកិក្ខុទាំងឡាយមកទេ ត្រូវកិក្ខុនោះអធិដ្ឋានថាថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណារបស់អញ បើមិនអធិដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តំណែងអាវាសណា ១ ដែលមានកិក្ខុនៅ ៥ រូប កិក្ខុ ៤ រូប មិនត្រូវនាំបវារណារបស់កិក្ខុ ១ រូបហើយបវារណាដោយសង្ឃប-

---

១ សាលាធាន់ ។

អាបាទិត្តា ចត្តារិ សង្ឃាទិ បាចិត្តិយំ បាដិទេសនីយំ ទេ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ កិក្ខេ យត្ថ ចត្តារោ
កិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បាវលាំ អាបាទិត្តា តីហិ អ-
ញ្ញមញ្ញំ បាចិត្តិយំ បាដិទេសនីយំ ទេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
តត្រ កិក្ខេ យត្ថ តយោ កិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស
បាវលាំ អាបាទិត្តា ទ្វីហិ អញ្ញមញ្ញំ បាចិត្តិយំ បាដិទេ-
យ្យំ ទេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ កិក្ខេ យត្ថ ទ្វេ
កិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បាវលាំ អាបាទិត្តា ឯតេន
អង្គេនង្គំ អង្គេនហេយ្យ ទេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(២៨) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខុ
តនហុប្បការណាយ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ
តស្ស កិក្ខុនោ ឯតទហោសិ កតាតា បញ្ញត្តំ ន សា-
បត្តិកេន បាវេតព្ពន្តិ អហាភ្លម្ហិ អាបត្តិំ អាបន្នោ តេបំ
ឧ ខោ ម័យា បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ ។ កតាតោ ឯតមត្ថំ អា-
រោចេសុំ ។ ៨ បន កិក្ខវេ តនហុប្បការណាយ អាបត្តិំ
អាបន្នោ ហោតិ ។ តេន កិក្ខវេ កិក្ខុនា ឯកំ កិក្ខុំ
ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការិត្វា ទក្ខិណេ

វារណាកង់អាវាសនោះទេ បើបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កង់អាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៤ រូប ភិក្ខុ ៣ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នាកង់អាវាសនោះទេ បើបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កង់អាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៣ រូប ភិក្ខុ ២ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នាកង់អាវាសនោះទេ បើបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កង់អាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ២ រូប ភិក្ខុ ១ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយអធិដ្ឋានកង់អាវាសនោះទេ ។ បើអធិដ្ឋានត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๒๘) កំសម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិកង់ថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ឥឡូវអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កង់សាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិកង់ថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះបួលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយឆ្លើងត្តិទុតាសង្ឃត្រង់ស្មាម្ខាងអង្គុយប្រហោងផ្ងង់អញ្ជលីរួចនំយាយយ៉ាងនេះ

ธิสีธิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา ฆาเมสฺสุ วจนียา อมฺหา
อาวุเสา ฯเปฯ อาปตฺตึ อาปชฺชา ตำ ปฏิเทเสมีติ ฯ
เตน วตฺตพฺโพ ปสฺสสีติ ฯ อาม ปสฺสามีติ ฯ อายตึ
สำวเรยฺยาสีติ ฯ ๔๘ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุ เตนหุปฺปภา-
รณาย รภิตพฺพา เวมตึเกา เหาติ ฯ เตน ภิกฺขเว
ภิกฺขุนา ฆกำ ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา ฆกำสำ อุตฺตราสงฺคำ
กริตฺวา ฯ ปกฺกมิกำ ธิสีธิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา ฆาเมสฺสุ
วจนียา อมฺหำ อาวุเสา ฯเปฯ อาปตฺติยา เวมตึเกา
ยนา ธิเทฺวมตึเกา ภวิสฺสามิ เตนา ตำ อาปตฺตึ ปฏิกร-
วิสฺสามีติ วตฺวา ปกฺกเมตพฺพำ ฯ ธเตฺวสตปฺปจฺจยา ปกฺกมนาย
อนฺตรายโก เหาตีติ ฯ เตน เขา ปน สมเยน
อญฺญตโร ภิกฺขุ ปกฺกมนาย เหาโต สรติ ฯ อถเขา
เตสฺส ภิกฺขุโน ฆเตนเหาสิ ภควตา ปญฺญตฺตำ น สาปตฺติ-
เกน ปกฺกเมตพฺพนฺติ อมฺหากมฺปิ อาปตฺติ อาปชฺชา ภวิ ถุเขา
มยา ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ ภควโต ฆเตมตฺถำ อาโรเจสุำ ฯ

ธ์ติกภิក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំសូម
សំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ត្រូវភិក្ខុអកទុទ្ធលអាបត្តិនោះនិយាយថា លោក
ឃើញឬទេ ។ ភិក្ខុអកសំដែងនោះឆ្លើយថា អើខ្ញុំឃើញ ។ ភិក្ខុអកទុទ្ធល
អាបត្តិត្រូវប្រាប់ថា ត្រូវលោកសង្ឃើមតទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើមានភិក្ខុសង្ស័យនូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀង
ស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នែ
អាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យនូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់
សេចក្តីសង្ស័យខ្ញុំនឹងធ្លាប (សំដែង) នូវអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ
លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តី
អន្តរាយដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
១ រូបកុំពុងតែបវារណាក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
តិះដៀលដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុដែលមាន
អាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ឥឡូវអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញ
ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ

๙๘ បន កិក្ខវេ កិក្ខុ បឋមយមានោ អាបត្តិំ សរតិ ។ តេន កិក្ខវេ កិក្ខុនា សាមន្តា កិក្ខុ ឍវមស្សុ វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា បឋមេតព្ពំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បឋមណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោ ។

๙๘ បន កិក្ខវេ កិក្ខុ បឋមយមានោ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន កិក្ខវេ កិក្ខុនា សាមន្តា កិក្ខុ ឍវមស្សុ វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យន្នា ខំព្ទេមតិកោ ករិស្សាមិ តន្នា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា បឋមេតព្ពំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បឋមណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សព្ពោ សង្ឃោ សកាកំ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ កិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតរា នុ ខោ បញ្ញត្តំ ន សកាកា អាបត្តិ ទេសេតព្ពា ន សកាកា អាបត្តិ បដិក្ខិបេតព្ពាតិ អយញ្ច សព្ពោ សង្ឃោ សកាកំ អាបត្តិំ អាបន្នោ

ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុកំពុងតែបឋមារណាក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជិតខាងថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ លុះពោលដូច្នេះហើយត្រូវបឋមារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់បឋមារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុកំពុងតែបឋមារណាហើយមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជិតខាងថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សេចក្តីសង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញក្នុងកាលនោះ លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបឋមារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បឋមារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាស ១ ត្រូវសភាគាបត្តិ (អាបត្តិដូចគ្នា) ក្នុងវេលាបឋមារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងសភាគាបត្តិ មិនត្រូវទទួលសភាគាបត្តិ (នឹងគ្នាទេ) ឥឡូវសង្ឃនេះសុទ្ធតែត្រូវសភាគាបត្តិហើយ

กาเย ฉนฺโท อโหสิ ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ กสฺมาสา ปฐมตฺถาย อาโรเจสุ ฯ ๙๓ ปน ภิกฺขเว อญฺญตรสฺมึ อาวาสิเก ตถารูปจฺจยาย สงฺฆา สงฺฆกมฺมํ อาปตฺติ อาปชฺชา ติ ฯ เตหิ ภิกฺขเว ภิกฺขูหิ ฯเปฯ ภิกฺขุ สมฺมนฺนา อาวาสา สงฺฆกมฺมํ ฯเปฯ ปจฺจาหรนฺตา ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ ฯเปฯ ปฏิกาตพฺพนฺติ ฯ ๙๔ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขูหิ ฯเปฯ ปฏิกาตพฺพนฺติ ฯ ๙๕ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขูหิ ฯเปฯ ปฏิกาตพฺพนฺติ ฯ ๙๖ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขูหิ ฯเปฯ ปฏิกาตพฺพนฺติ ฯ ๙๗ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขูหิ ฯเปฯ ปฏิกาตพฺพนฺติ ฯ ๙๘ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขูหิ ฯเปฯ ปฏิกาตพฺพนฺติ ฯ

តើយើងតាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កិក្ខុតាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃតាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវសកាគាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុតាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅកាន់អាវាសដ៏តខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមកវិញ យើងតាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) សង្ឃតាំងអស់នេះត្រូវសកាគាបត្តិហើយ កាលណាបើសង្ឃឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះ កាលនោះ លុះពេលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃតាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងសកាគាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃតាំងអស់

មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ សង្ឃោ សង្ឃស្ស សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា ឯវំរូបតិកោ ភវិស្សតិ តទា តំ អាបត្តិ បដិករិស្សតីតិ វត្វា បក្កមិតព្ពំ ។ ឧត្តរេ តស្ស ទុយ្យោ បក្កមណាយ អន្តរាយោ តោតព្ពោតិ ។

បឋមភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

(๒๙) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ សង្ឃំ បតិសុ បញ្ហំ អតិរេកោ ភ ។ តេ ឯវមាហំសុ អត្តញ្ញេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ឧម្មុសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្វា សមក្កសញ្ញិនោ បក្កមិំសុ ។ តេហិ បក្កមិយមានេ អជ្ឈេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ អាគច្ឆិ ពហុតរ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ សង្ឃំ បតិបុច្ឆិ បញ្ហំ អតិរេកោ ភ ។ តេ ឯវមាហំសុ អត្តញ្ញេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ឧម្មុសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្វា សមក្កសញ្ញិនោ

នេះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងសភាគាបត្តិ កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តីសង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ កាលនោះ លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវសង្ឃឆ្ងើសេចក្តីអន្តរាយដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។

ចប់ បឋមភាណវារៈ ។

(៦៩) ក៏សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ (អ្នកនៅកឋិនអាវាស) ជាច្រើនប្រមាណ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៀតទៅ ប្រជុំគ្នាកឋិនអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ កិក្ខុពាលនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឬឯទៀតមិនមានមកដល់ ។ កិក្ខុពាលឆ្កួយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែងគ្នាហើយបវារណា ។ កាលដែលកិក្ខុពាលឆ្កួយនោះកំពុងបវារណា ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ កិក្ខុពាលឆ្កួយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលកិក្ខុពាលឆ្កួយ កឋិនសាសនានេះ បើកឋិនអាវាសមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៀតទៅ ប្រជុំគ្នាកឋិនថ្ងៃបវារណានោះ ។ កិក្ខុពាលនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនមានមកដល់ ។ កិក្ខុពាលឆ្កួយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែង

បភវេត្តំ ។ តេហិ បភវ័យមានេ អដ្ឋញ្ញេ អាភសិកា
កិក្ខូ អាភច្ឆន្តំ ពហុតរា ។ តេហិ កិក្ខវេ កិក្ខូហិ
ឃុន បភវេតព្ពំ បភវ័តានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន
កិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាភសេ តនហុប្បភវណាយ សម្ភ.
ហុលា អាភសិកា កិក្ខូ សន្ធិបតន្តិ បញ្ហ ភ អតិរេកា
ភ ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាភសិកា កិក្ខូ
អនាភតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញោ វិនយសញ្ញោ វត្តា
សមក្ខសញ្ញោ បភវេត្តំ ។ តេហិ បភវ័យមានេ
អដ្ឋញ្ញេ អាភសិកា កិក្ខូ អាភច្ឆន្តំ សមសមា ។
បភវ័តា សុប្បភវ័តា អវសេសេហិ បភវេតព្ពំ បភវ័តានំ
អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាភសេ តន-
ហុប្បភវណាយ សម្ភហុលា អាភសិកា កិក្ខូ សន្ធិបតន្តិ
បញ្ហ ភ អតិរេកា ភ ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាភសិកា
កិក្ខូ អនាភតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញោ វិនយសញ្ញោ
វត្តា សមក្ខសញ្ញោ បភវេត្តំ ។ តេហិ បភវ័យមានេ

ហើយក៏នាំគ្នាបវារណា ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា [1] សាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [2] ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងសាសនានេះ បើកងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៅទៀត ប្រជុំគ្នាកងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀត មិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម្មិសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រឹមត្រឿងក៏នាំគ្នាបវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា [3] សាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយក៏ឈ្លោះថាបានបវារណាល្អហើយ [4] ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណា ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងសាសនានេះ បើកងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៅទៀត ប្រជុំគ្នាកងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម្មិសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រឹមត្រឿងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា

អថញ្ញេ អាឋសិកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ជោតកតរា ។ បឋវីតោ សុប្បឋវីតោ អវិសេសេហិ បឋវេតព្ពំ បឋវីតោ អនាបត្តិ ។ ๔๘ បន កិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាឋសតនហុប្បឋវណាយ សម្ពហុលា អាឋសិកា កិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ហំ ឯ អតិវេលា ឯ ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាឋសិកា កិក្ខូ អនាគតានំ ។ តេ ឆឌ្ឌសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្តា សមក្ខសញ្ញិនោ បឋវេន្តិ ។ តេហិ បឋវីតមត្តេ អថញ្ញេ អាឋសិកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ កិក្ខវេ កិក្ខូហិ បុន បឋវេតព្ពំ បឋវីតោ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាឋសិកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បឋវីតោ សុប្បឋវីតោ តេសំ សន្តិកេ បឋវេតព្ពំ បឋវីតោ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាឋសិកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ជោតកតរា ។ បឋវីតោ សុប្បឋវីតោ តេសំ សន្តិកេ

បវារណាក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុអ្នកបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតតិចជាង៥មកដល់ ។ ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបវារណាល្អហើយ ត្រូវពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណា ភិក្ខុទាំង៤ព្រួយដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៤ព្រួយ កាលសាសនានេះបើកជាអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជារៀងគឺ ៥ រូបឬជាង៥ រូបទៀតទៅ ចូរដុំគាកន់ថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំង៤ព្រួយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម្មសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែវ ហើយបវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតរៀងជាង៥មកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៤ព្រួយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះបវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុចំនួនស្មើ ឬគ្រាមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំង៤ព្រួយដែលបានបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបវារណាដោយល្អ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំង៤ព្រួយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតតិចជាង៥មកដល់ ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវ (ពួកភិក្ខុដែលមកក្រោយ)

ปาจิตฺติยกณฺฑ ปาจิตฺติยกณฺฑ อฏฺฐมสิกฺขาปทวณฺณนา

ปาจิตฺติยกณฺฑ ปาจิตฺติยกณฺฑ อฏฺฐมสิกฺขาปทวณฺณนา

ปาจิตฺติยกณฺฑ ปาจิตฺติยกณฺฑ อฏฺฐมสิกฺขาปทวณฺณนา

ปวารณากรรมสำหรับภิกษุทั้งหลาย (ที่ได้ปวารณาแล้ว) นั่นแล ภิกษุที่ได้ปวารณาแล้วไม่ควรอาบัติ ฯ ม. สำหรับภิกษุทั้งหลาย สงฆ์นี้มีภิกษุประมาณเท่าใด ฯ ภิกษุทั้งหลายที่ปวารณาแล้วในสงฆ์นี้ ๕ รูปบ้าง ๔ รูปบ้าง ๓ รูปบ้าง ๒ รูปบ้าง ๑ รูปบ้าง ปวารณาด้วยสงฆ์ปวารณา ฯ ภิกษุทั้งหลายนั้นไม่รู้ว่ามีภิกษุอื่นที่ยังไม่ได้ปวารณามาในภายหลัง ฯ ภิกษุทั้งหลายนั้นสำคัญว่าเป็นธรรม สำคัญว่าเป็นวินัย เป็นพระศาสดา แต่สำคัญว่าไม่ควรแล้วปวารณา ฯ เมื่อภิกษุทั้งหลายนั้นปวารณาแล้ว ภิกษุที่ยังไม่ได้ปวารณาก็มาในภายหลัง ภิกษุที่ยังไม่ได้ปวารณาเหล่านั้นพึงปวารณาใหม่ ฯ ภิกษุทั้งหลายน

អជាតតាតិ ។ តេ ជម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្តា សមក្ខសញ្ញិនោ បហរន្តិ ។ តេហិ បហរិតមត្តេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាភសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បហរេតព្ពំ បហរិតានំ អជាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាភសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ឱកកតរា ។ បហរិតា សុប្បហរិតា តេសំ សន្តិកេ បហរេតព្ពំ បហរិតានំ អជាបត្តិ ។ ៥ឧ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាភសេ តឧហប្បហរណាយ សត្ថហារិ អាភសិកា ភិក្ខូ សន្តិបតន្តិ បញ្ចកា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាភសិកា ភិក្ខូ អជាតតាតិ ។ តេ ជម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្តា សមក្ខសញ្ញិនោ បហរន្តិ ។ តេហិ បហរិតមត្តេ សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ

មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម្មសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ភិក្ខុបរិសុទ្ធពួកខ្លះត្រេកចេញទៅ ហើយ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតត្រេចនាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀតពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្ទើៗគ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ភិក្ខុ(ដែលមិនទាន់បវារណា)ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាត្រេចនៅ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម្មសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ភិក្ខុបរិសុទ្ធទាំងអស់ត្រេកចេញហើយ

អដ្ឋញ្ញេ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា កិញ្ចិ អាកប្បដ្ឋិ ពហុតរា ។ តេបិ កិញ្ចាបិ កិញ្ចិមេ កិញ្ចិមេបិ បុន បដិវេតព្ពំ បដិវិតានំ អធាបត្តិ ។ បេ ។ អដ្ឋញ្ញេ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា កិញ្ចិ អាកប្បដ្ឋិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បដិវិតា សុប្បដិវិតា តេសំ សន្តិកេ បដិវេតព្ពំ បដិវិតានំ អធាបត្តិ ។

អនាបត្តិបណ្ណរសកំ ឥដ្ឋិតំ ។

(៣០) ឥធ បន កិញ្ចាបិ អញ្ញតរស្មិំ អាកាសានញ្ចាយតនហេដ្ឋិមវិញ្ញាណាយ សម្ភូមិលា អាកាសានញ្ចាយតនូបគា កិញ្ចិ សន្តិបតន្តិ បញ្ចា អនិវត្តា ច ។ តេ ឯកដ្ឋិ អត្តញ្ញេ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា កិញ្ចិ អធាតតាតិ ។ តេ ឧម្មុសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្តា សមក្កសញ្ញិនោ បដិវេន្តិ ។ តេបិ បដិវិយមានេ អដ្ឋញ្ញេ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា កិញ្ចិ អាកប្បដ្ឋិ ពហុតរា ។ តេបិ កិញ្ចាបិ កិញ្ចិមេ កិញ្ចិមេបិ បុន បដិវេតព្ពំ បដិវិតានំ អាបត្តិ ឧក្កដ្ឋសុទ្ធ ។ បេ ។ អដ្ឋញ្ញេ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា កិញ្ចិ អាកប្បដ្ឋិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បដិវិតា សុប្បដិវិតា

ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀតចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។បេ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។បេ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ភិក្ខុ(ដែលមិនទាន់បវារណា)ត្រូវបវារណាកន្លងនូវសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

បប់ រឿងភិក្ខុបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិ មាន ១៤ យ៉ាង ។

(៣០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កន្លងនូវសាសនានេះបើកន្លងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៅរស់នៅ ប្រជុំគ្នាកន្លងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម្មិសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយក៏បវារណាទៅ ។ គាលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងបវារណា ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។បេ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាដោយល្អហើយ

អាសេសេហិ បឋមេតព្វំ បឋមំតាវ អាយតិំ ទុក្ខស្ស ។
៨៣ បន តិក្ខត្តុំ អញ្ញតរស្មឹ អាឋានេ តទនុប្បវាណាយ
សម្ពហុលា អាឋានេ តិក្ខត្តុំ សង្ខិបិតព្ពំ បញ្ញា ក
អតិវេកា ក ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាឋានេ តិក្ខត្តុំ
អនាគតានំ ។ តេ ឧឡុសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វិត្ថា
សមត្តសញ្ញិនោ បឋមេន្តិ ។ តេហិ បឋមំតមត្តេ ។បេ។
អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ឱកប្បាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ
សង្ឃាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាឋានេ
តិក្ខត្តុំ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។បេ។ សមសមា ។បេ ។
ឱហីនតរា ។ បឋមតិតា សុប្បកាសតិតា តេសំ សន្តិកេ
បឋមេតព្វំ បឋមតិតានំ អាយតិំ ទុក្ខស្ស ។

ត្រូវភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មើកឆ័ន្ទអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៀងទៅ ប្រជុំគ្នាកន្លងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយគប់បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ត្រាក ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះត្រាកហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ត្រាកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ បេ ។ ស្មើៗគ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុដាពួកតៃសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង ។

[៣១] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទុ-
ភយបរិយាយេ សង្ឃបុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សង្ឃេបតិដ្ឋិ
បញ្ចវា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ច អាវា-
សិកា ភិក្ខូ អនាគតានិ ។ តេ កប្បតិ ទ្វេ ខោ អម្ហាកំ
បរិវេណំ ន ទ្វេ ខោ កប្បតីតិ វេមតិកា បរិវេន្តិ ។
សេបិ បរិវិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អា-
គច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ សេបិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូបិ បុន បរិវេ-
តព្ពំ បរិវិសនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អថញ្ញេ អា-
វាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។បេ។ ថោកតរ-
កា ។ បរិវិតា សុប្បរិវិតា អវសេសេបិ បរិវេតព្ពំ បរិវិ-
សនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ
អាវាសេ តទុភយបរិយាយេ សង្ឃបុលា អាវាសិកា
ភិក្ខូ សង្ឃេបតិដ្ឋិ បញ្ចវា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ
អត្តញ្ច អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតានិ ។ តេ កប្បតិ
ទ្វេ ខោ អម្ហាកំ បរិវេណំ ន ទ្វេ ខោ កប្បតីតិ វេមតិ-
កា បរិវេន្តិ ។ សេបិ បរិវិតមត្តេ ។បេ។ អវុដ្ឋិតាយ

[៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនសាសនានេះបើកឋិនអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាកឋិនថ្លៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីសង្ស័យដូច្នេះថា គួរយើងទាំងឡាយបវារណាឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណាក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ។ គ្នាមកដល់ ។បេ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយត្រូវពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនសាសនានេះបើកឋិនអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាកឋិនថ្លៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ តែពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា គួរយើងទាំងឡាយបវារណាឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បវារណាទៅ ។ កាលដែលពួកភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណាហើយ ។បេ។ ភិក្ខុបរិសុទ្ធមិន

បរិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្ពាយ វុដ្ឋិ-
តាយ បរិសាយ អដ្ឋញ្ញេ អាភិសមាចារិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ
ពហុតរា ។បេ។ សមសមា ។បេ។ ថោកតរា ។
បភវិតា សុប្បភវិតា តេសំ សន្តិកេ បភវេតព្ពំ បភវិតានំ
អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស ។

វេមតិកបណ្ណាសកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣២] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាភិសេ
តនហុប្បការណាយ សម្ពហុលា អាភិសមាចារិកា ភិក្ខូ សន្និ-
បតន្តិ បញ្ចា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អដ្ឋញ្ញេ អាភិ-
សមាចារិកា ភិក្ខូ អាគតាគតានំ ។ តេ តេសម្បិ តេសំ អម្ហាកំ បភវេ-
តុំ នម្ហាកំ ន តេសម្បិ តិត្តិំ តុក្កុច្ចម្បិ តេសម្បិ ។
តេហិ បភវិយមានេ អដ្ឋញ្ញេ អាភិសមាចារិកា ភិក្ខូ អា-
គច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បភវេ-
តព្ពំ បភវិតានំ អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អដ្ឋញ្ញេ អា-
ភិសមាចារិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។បេ។ ថោកតរា ។

ទាន់គ្រោកចេញ កិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះគ្រោកចេញហើយ កិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់គ្រោកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់។ បេ។ ស្មើៗគ្នា។ បេ។ តិចជាង។ ពួកកិក្ខុដែលបវារណាហើយ ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ពួកកិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកកិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង។

[៣៦] ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកកិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥រូបឬជាង ៥រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ។ កិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់។ កិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្កៀសថា យើងទាំងឡាយគួរតែបវារណា មិនមែនថាយើងមិនគួរបវារណាដូច្នេះទេ ហើយក៏បវារណាទៅ។ កាលដែលកិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណា ទើបមានអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកកិក្ខុទាំងនោះបវារណាម្តងទៀត ឯពួកកិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ បេ។ ទើបមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់។ បេ។ តិចជាង។

បភវិតា សុប្បភវិតា អវសេសេបិ បភវេតព្ពំ បភវិតារំ
អាមន្តំ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន តិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ
អាវាសេ តនុហុប្បភវណាយ សង្ឃបុលោ អាវាសិកោ
តិក្ខ សង្ឃបត្តំ បញ្ច ឯ អតិរេកោ ឯ ។ តេ ជានន្តិ
អត្តញ្ច អាវាសិកោ តិក្ខ អនាគតាតំ ។ តេ ភប្ប-
តេវ អម្ហាកំ បភវេតុំ ឧម្ហាកំ ឧ ភប្បតីតំ ភុក្ភុច្ចប្ប-
ភតា បភវន្តំ ។ តេបិ បភវិតមត្តេ ។បេ។ អវុដ្ឋិតា-
យ បរិសាយ ឯភច្ឆាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្ភាយ
វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អឥញ្ច អាវាសិកោ តិក្ខ អាគច្ឆន្តំ
ឥហុតភ ។បេ។ សមសមា ។បេ។ ឋោភតភា ។
បភវិតា សុប្បភវិតា តេសំ សន្តិកេ បភវេតព្ពំ បភវិតារំ
អាមន្តំ ទុក្កដស្ស ។

ភុក្ភុច្ចប្បភតបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៀងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្កៀសថាយើងទាំងឡាយ គួរតែបវារណា មិនមែនថាយើងទាំងឡាយមិនគួរបវារណាទេដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបវារណាហើយ ។បេ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។បេ។ ស្មើៗគ្នា ។បេ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បានបវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង ។

(๓๓) ๕๓ បន កិត្តកវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តតោ ហុត្វា វណ្ណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា កិត្តក សង្ឃេ បត្តេ ច អតិវេកា ច ។ តេ ជានន្តិ អត្តនោ អាវាសិកា កិត្តក អនាគតានំ ។ តេ ឧស្សន្តេ វិនស្សន្តេ កោ តេហិ អត្តោតិ តេនុបេក្ខាក បឋ-មេន្តិ ។ តេហិ បឋមំយេវ អជ្ជនោ អាវាសិកា កិត្តក អាគច្ឆន្តិ ពហុតក ។ តេហិ កិត្តកវេ កិត្តកហិ បុន បឋមេតព្ពំ បឋមិតព្ពំ អាបត្តិ ជុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។ អជ្ជនោ អាវាសិកា កិត្តក អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ឆោកតក ។ បឋមិតា សុប្បឋមិតា អាសេសេហិ បឋ-មេតព្ពំ បឋមិតព្ពំ អាបត្តិ ជុល្លច្ចយស្ស ។ ៥៣ បន កិត្តកវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តតោ ហុត្វា វណ្ណាយ សម្ព-ហុលា អាវាសិកា កិត្តក សង្ឃេ បត្តេ ច អតិ-វេកា ច ។ តេ ជានន្តិ អត្តនោ អាវាសិកា កិត្តក អនាគតានំ ។ តេ ឧស្សន្តេ វិនស្សន្តេ កោ តេហិ

(ញ ๓) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងសាសនានេះបើកងអាវសណាមួយមានអាវសិកភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន គឺ ๕ រូបប្តូរដាច ๕ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាកងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះចូរបាត់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា ទើបមានពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ ទើបមានពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ។ គ្រាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយកំណើនថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងសាសនានេះបើកងអាវសណាមួយ មានពួកអាវសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ๕ រូបប្តូរដាច ๕ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាកងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។ (តែ) ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះ

អត្តោតំ ភេទបុរេក្ខារោ បភវេត្តំ ។ តេហិ បភវិតមត្តេ ។បេ។ អវុដ្ឋិតាយ បវិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បវិសាយ សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បវិសាយ អថញ្ញេ អាភ-សំកា តិក្ខា អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ តិក្ខាវ តិក្ខាហិ បុន បភវេតព្ពំ បភវិតាធំ អាបត្តិ ជុល្លច្ចយស្ស ។បេ។ អថញ្ញេ អាភសំកា តិក្ខា អាគច្ឆន្តិ សមស-មា ។បេ។ ថោកតរា ។ បភវិតា សុប្បភវិតា តេសំ សន្តិកេ បភវេតព្ពំ បភវិតាធំ អាបត្តិ ជុល្លច្ចយស្ស ។

ភេទបុរេក្ខារបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៤] ឥធ បន តិក្ខាវ អញ្ញតរស្មិំ អាភាសេ តនុហុប្បភវណាយ សន្តហុលា អាភសំកា តិក្ខា សន្ត-បតន្តិ បញ្ច ភ អតិរេកា ភ ។ តេ ន ជានន្តិ អញ្ញេ អាភសំកា តិក្ខា អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តីតិ ។បេ។ តេ ន ជានន្តិ អញ្ញេ អាភសំកា តិក្ខា អន្តោសីមំ ឱក្កន្តាតិ

ចូរចុះត់ទៅចុះ កិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយកិក្ខុទាំងឡាយនោះដូច្នេះហើយ តំបន់ណាទៅ ។ កាលបើកិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបន់ណាហើយ ។បេ។ កិក្ខុបរិសទ្យបន់ទាន់គ្រាកចេញ កិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះគ្រាកចេញហើយ កិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់គ្រាកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយនោះបន់ណាម្តងទៀត ពួកកិក្ខុដែលបានបន់ណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។បេ។ ទើបមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។បេ។ តិចជាង ។ ពួកកិក្ខុដែលបន់ណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបន់ណាល្អហើយ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយនោះបន់ណាកងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកកិក្ខុដែលបានបន់ណាហើយត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង ។

(៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងសាសនានេះបើកងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកកិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាកងថ្ងៃបន់ណានោះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតកំពុងដើរចូលមកដល់ខាងកងសីមា ។បេ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតដើរចូលមកដល់ខាងកងសីមា ។បេ។ កិក្ខុ

។ បេ ។ តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាសិតកេ តិក្ខេ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តេ ។ បេ ។ តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាសិតកេ តិក្ខេ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តេ ។ បេ ។ តេ ន សុណន្តិ អញ្ញេ អាសិតកេ តិក្ខេ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តីតិ ។ បេ ។ តេ ន សុណន្តិ អញ្ញេ អាសិតកេ តិក្ខេ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តាតិ ។ អាសិតកេន អាសិតកេ ឯកសតបញ្ចសត្តតិតិកនយតោ អាសិតកេន អាគន្តុកា អាគន្តុកេន អាសិតកេ អាគន្តុកេន អាគន្តុកា បេយ្យាលមុខេន សត្ត តិកសតានិ ហោន្តិ ។

[៣៥] ឥទ បន តិក្ខេ អាសិតកានំ តិក្ខំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណរសោ ។ សចេ អាសិតកេ ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាសិតកានំ អន្តរដ្ឋកំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាសិតកានំ អន្តរដ្ឋកំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាសិតកេហិ អាគន្តុកានំ អន្តរដ្ឋកំ ។ ឥទ បន តិក្ខេ អាសិតកានំ តិក្ខំ បណ្ណរសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ ចាតុទ្ទសោ ។ សចេ អាសិតកេ

ចាំឆ័ន្ទាយនោះមិនឃើញពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតកំពុងដើរចូលមកដល់ខាងកន្លងសីមា ។បេ។ កិក្ខុចាំឆ័ន្ទាយនោះមិនឃើញពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតបានដើរចូលមកដល់ខាងកន្លងសីមា ។បេ។ ពួកភិក្ខុចាំឆ័ន្ទនោះមិនឮថាពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតកំពុងដើរចូលមកខាងកន្លងសីមា ។បេ។ ពួកភិក្ខុចាំឆ័ន្ទនោះមិនឮថាពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតបានដើរចូលមកខាងកន្លងសីមា ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុនឹងអាវសិកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនឹងអាវសិកភិក្ខុមានន័យ១៧៥តិក ពួកអាវសិកភិក្ខុនឹងអាគន្តុកភិក្ខុមានន័យ១៧៥ តិក ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនឹងអាគន្តុកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ត្រូវជា៧០០ តិក តាមរបៀបបេយ្យាលមុខ ។

(៣៥) ម្នាលភិក្ខុចាំឆ័ន្ទាយ កឋិនសាសនានេះបើមានពួកអាវសិកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្លៃ១៤ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្លៃ១៥ ។ បើពួកអាវសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមអាវសិកភិក្ខុ ។ បើមានចំនួនស្មើៗគ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវសិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឆ័ន្ទាយ កឋិនសាសនានេះ បើមានពួកអាវសិកភិក្ខុយល់ថាថ្លៃ១៥ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់ថាថ្លៃ១៤ ។ បើពួកអាវ-

ពហុតរា ហោន្តិ អាកង្ខមានេន អាវាសិកានំ អនុ-
វត្តិតព្ពំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ
អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុ-
តរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្ពំ ។
៨៨ បន តិក្ខត្តុំ អាវាសិកានំ តិក្ខត្តុំ ឋានដិបនោ
ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណារសោ ។ សចេ អាវាសិកា
ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ ឆាកាមា
ឋានញ្ញា សាមក្កី អាគន្តុកេហិ ឯិស្សរិយំ កត្វា បវារេ-
តព្ពំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អា-
គន្តុកានំ ឆាកាមា ឋានញ្ញា សាមក្កី អាគន្តុកេហិ
ឯិស្សរិយំ កត្វា បវារេតព្ពំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុត-
រា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ សាមក្កី ឯ
ឋានញ្ញា ឯិស្សរិយំ ឯ កត្តព្ពំ ។ ៨៨ បន តិក្ខត្តុំ អាវា-
សិកានំ តិក្ខត្តុំ បណ្ណារសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ
ឋានដិបនោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ
អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមក្កី ឯ ឋានញ្ញា ឯិស្សរិយំ
ឯ កត្តព្ពំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ

សិក្ខាបទ្ធុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិក-
ភិក្ខុ ។ បើចំនួនស្មើៗគ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវា-
សិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិក-
ភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ
បើពួកអាវាសិកភិក្ខុយល់ថា ថ្ងៃ១ កើតឬ១ ពេជ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ
១៥ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុ
ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុទៅកាន់ទីក្រៅសី-
មាហើយបវារណាចុះ ។ បើស្មើៗគ្នាទេ មិនត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គី
ដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុទៅកាន់ទីក្រៅសីមាហើយ
បវារណាចុះ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសា-
មគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ១៥ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់
ថាថ្ងៃ១ កើតឬ១ ពេជ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុក-
ភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់អាវាសិកភិក្ខុឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ បើពួកភិក្ខុ
ទាំងនោះស្មើៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ

អាភសិកោនំ សាមក្កី ភ ជាតញ្ច ឯស្សំ ភ កត្តព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកោ ពហុតរ ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាភសិកោនំ ឯកាកមា ជាតញ្ច សាមក្កី អាភសិកេហិ ឯស្សំ កត្តា បរិវេតព្វំ ។

(៣៦) ៩៨ បន កិក្ខវេ អាគន្តុកោ កិក្ខុ បស្សន្តិ អាភសិកោនំ កិក្ខុនំ អាភសិកោការំ អាភសិកលិង្គំ អាភសិកនិមិត្តំ អាភសិកុទ្ទេសំ សុប្បញ្ញត្តំ មញ្ចបីឋំ កិសិតាម្ពោហនំ ចាដិយំ បរិភោជនីយំ សុប្បដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ ។ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាភសិកោ កិក្ខុ ឧត្តិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ឧ វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បរិភុញ្ជន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ឧ បស្សន្តិ អបស្សិត្វា បរិភុញ្ជន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា វិកាលេ បរិភុញ្ជន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចាដេ ភ្លុំ បរិភុញ្ជន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ

ឬត្រូវទៅកាន់ទីត្រៃស័មា ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុទៅកាន់ទីត្រៃស័មាហើយបវារណាចុះ ។

[๓๖] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ **តេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ** និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ខន្ធេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ត្រែគន្លឹងតាំងពួកនឹងខ្នើយដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុលាតក្រាលដោយល្អហើយ ទឹកឆាន់ទឹកប្រៃដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុដម្កល់ល្អហើយ បរិវេណដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុជ្រោសស្អាតហើយ ។ លុះឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនពិនិត្យគយគន់មើល លុះមិនពិនិត្យហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏បវារណា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាផ្សេង ។ គ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យ

វិចិនិត្វា បស្សទ្ធិំ បស្សម្ភិត្វា ឧស្សន្នត្តេ វិឧស្សន្នត្តេតេ តោ
តេហិ អត្តោតិ តេឧបុរេក្ខារក បហាវេន្តិ អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស-
យស្ស ។ ឥធ បន តិក្ខវេ អាគន្តុកោ តិក្ខូ សុណាតិ
អាវាសិកានំ តិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ អាវាសិកលិទ្ធំ
អាវាសិកឧបិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ ចង្កមន្តានំ បទសទ្ទំ
សជ្ឈាយសទ្ទំ ធម្មាសិតសទ្ទំ វិបិតសទ្ទំ ។ សុត្វា
វេមតិកោ ហោតិ អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា តិក្ខូ នត្ថិ
នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកោ ឧ វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា
បហាវេន្តិ អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកោ វិចិនន្តិ
វិចិនិត្វា ឧ បស្សទ្ធិំ អបស្សម្ភិត្វា បហាវេន្តិ អនាបត្តិំ ។ តេ
វេមតិកោ វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សទ្ធិំ បស្សម្ភិត្វា ឯកតោ
បហាវេន្តិ អនាបត្តិំ ។ តេ វេមតិកោ វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា
បស្សទ្ធិំ បស្សម្ភិត្វា ចាដេក្កំ បហាវេន្តិ អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស ។

เหมือน លុះពិនិត្យមើលក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរជាត់ទៅ ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុពួកអាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ សូរដើងរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុកំពុងចង្រ្កម សំឡេងស្វាធ្យាយ (សូត្រធម៌) សំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់ របស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ។ លុះព្រឹហើយមានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យហើយក៏បវារណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏បវារណាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញលុះឃើញហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាផ្សេង ។

តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បសជ្ជន្តិ បសជ្ជិត្វា ន សជ្ជន្តេ-
តេ វិន សជ្ជន្តេតេ តេហិ អត្តោតិ ភេទបុរេក្ខារា
បភវន្តិ អាបត្តិ ឧល្លុក្ខយ សជ្ជ ។ ឥធ បន តិក្ខវេ អាភសិ-
កោ តិក្ខ បសជ្ជន្តិ អាភគ្គកោនំ តិក្ខនំ អាភគ្គកាកោរំ
អាភគ្គកលិង្គំ អាភគ្គកធិបតិំ អាភគ្គកុន្ទេសំ អញ្ញាតកំ
បត្តំ អញ្ញាតកំ ចីវរំ អញ្ញាតកំ និសីទនំ ចាដានំ ដោតំ
ឧទកនិសេ្សកំ ។ បសជ្ជិត្វា វេមតិកោ បេហន្តិ អត្តិ ឧ ខោ
អាភគ្គកោ តិក្ខ នត្តិ ឧ ខោតិ ។ តេ វេមតិកោ ន
វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បភវន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។
តេ វេមតិកោ វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បសជ្ជន្តិ អបសជ្ជិត្វា
បភវន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកោ វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា
បសជ្ជន្តិ បសជ្ជិត្វា ឯកតោ បភវន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេម-

គ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ
ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយមានបំណងនឹង
បំបែកសង្ឃដោយគិតថា ចូរលោកទាំងនុ៎ះចាត់ទៅចុះ ចូរលោកទាំងនុ៎ះ
វិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះដូច្នេះហើយ ក៏បវារណា ត្រូវ
អាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិក-
ភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ តេទរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អា-
គន្តុកភិក្ខុ ខុទ្ទេសរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ជាត្រូវដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ជាវត្ថុដែលខ្លួន
មិនស្គាល់ សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ស្មាមដែលស្រោចទឹកលាង
ជើងរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ លុះឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា
មានពួកអាគន្តុកភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ ពួកអាវាសិកទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
ហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្កដ ។បេ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ
មើល លុះពិនិត្យមើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បវារណា
មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ
ក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយបវារណា
ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តី

តំ ភគ្គោ វិចិនន្តំ វិចិនិត្វា បស្សន្តំ បស្សិត្វា ចាដេក្កុំ ប-

ក្កាវេន្តំ អាមន្តេ ទុក្កដស្ស ។ តេ ឯមតិភគ្គោ វិចិនន្តំ

វិចិនិត្វា បស្សន្តំ បស្សិត្វា ឧស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ

ភគ្គោ តេហិ អត្តោតំ ភេឧបុរេក្ខារក បក្កាវេន្តំ អាមន្តេ ជុលុជ្ជ-

យស្ស ។ ឥធ បន តិក្ខត្តុំ អាចរិយភគ្គោ តិក្ខត្តុ សុលាន្តំ

អាភន្តុភគ្គោនំ តិក្ខត្តុំ អាភន្តុភគ្គោភគ្គោរំ អាភន្តុភលិង្គំ អា-

ភន្តុភធម្មំ អាភន្តុភគ្គេសំ អាភន្តុភន្តានំ បន ទុក្ខន្តុ ទុក្ខា-

ហាភាប្បាបនសន្តំ ទុក្ខាសិតសន្តំ ទិដ្ឋិតសន្តំ ។ សុត្តា

ឯមតិភគ្គោ ភេហិន្តំ អត្តំ ន្តុ ខោ អាភន្តុភគ្គោ តិក្ខត្តុ ឯតំ ន

ខោតំ ។ តេ ឯមតិភគ្គោ ឧ វិចិនន្តំ អវិចិនិត្វា បក្កាវេន្តំ អាមន្តំ

សង្ស័យទើបពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើញតំបន់-
រណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាថសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តី
សង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញ
ហើយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ឬកភិក្ខុទាំង+ទុះចាត់ទៅចុះ
ឬកភិក្ខុទាំង+ទុះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះដូច្នេះហើយ
តំបន់រណាទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា
នេះ បើពួកអាថសិកភិក្ខុជានូវអាការរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ តេទរបស់អាគន្តុក-
ភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ សួរដើងរបស់ពួក
អាគន្តុកភិក្ខុកំពុងដើរមក សួរគោះស្បែកដើង សួរក្អក សួរកណ្តាស់របស់
ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ លុះឮហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្តុក-
ភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ ពួកអាថសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយមិន
ពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បំបាក់រណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។

ឧក្កដ្ឋស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិតុំ ន បស្សន្តិ អបស្សិតុំ បភវេន្តិ អភាបេតុំ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិតុំ បស្សន្តិ បស្សិតុំ ឯកតោ បភវេន្តិ អភាបេតុំ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិតុំ បស្សន្តិ បស្សិតុំ ហាដេក្កំ បភវេន្តិ អភាបេតុំ ឧក្កដ្ឋស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិ-និតុំ បស្សន្តិ បស្សិតុំ ន ស្សន្តេ តេ វិន ស្សន្តេ តេ តេ-ហិ អត្តោតិ តេ ន បុរេក្ខារា បភវេន្តិ អភាបេតុំ ថុល្លច្ចយស្ស ។

(៣៧) ៨ ឧ បន កិក្ខវេ អាកង្ខមានោ កិក្ខុ បស្សន្តិ អាភាសំ តេ កិក្ខូ ន ន អាភាសំ តេ ។ តេ សមាធនិមិត្តំ បដិលភន្តិ សមាធនិមិត្តំ បដិលភិតុំ ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិតុំ ឯកតោ បភវេន្តិ អភាបេតុំ ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិតុំ ន កិរិយន្តិ

បឋមវណ្ណនា៖ ការបឋមវណ្ណនារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នាជាដើម

ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បវារណាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាព្រោកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ចូរភិក្ខុទាំង+នុ៎ះចាត់ទៅចុះ ចូរភិក្ខុទាំង+នុ៎ះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(๓๗) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាពួកអាគន្តុកភិក្ខុបានឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសដូច្នោះ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះត្រូវប់បានសេចក្តីយល់ថា មានសំវាសស្មើគ្នាទៅវិញ លុះត្រូវប់បានសេចក្តីយល់ថាមានសំវាសស្មើគ្នាហើយមិនសួរ (លទ្ធិ) លុះមិនសួរហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយក៏មិនអាចត្រូបសង្កត់បាន គឺមិន

អនភិរតិវត្ថូ ឯកគតោ បភវេត្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ឧាភិរតិវត្តិ អនភិរតិវត្ថូ ចាវេក្ខុំ បភវេត្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកោ ភិក្ខុ បស្សតិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ ។ តេ ឧាឧាសំវាសកឧិដ្ឋិំ បដិលភតិ ឧាឧាសំវាសកឧិដ្ឋិំ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆតិ អបុច្ឆិត្វា ឯកគតោ បភវេត្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ តេ បុច្ឆតិ អបុច្ឆិត្វា អភិរតិវត្តិ អភិរតិវត្ថូ ចាវេក្ខុំ បភវេត្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆតិ បុច្ឆិត្វា អភិរតិវត្តិ អភិរតិវត្ថូ ឯកគតោ បភវេត្តិ អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆតិ បុច្ឆិត្វា ឧាភិរតិវត្តិ អនភិរតិវត្ថូ ចាវេក្ខុំ បភវេត្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សតិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ឧាឧា-សំវាសកេ ។ តេ សមានសំវាសកឧិដ្ឋិំ បដិលភតិ

អាចឲ្យកិកុអស់នោះលះបង់ទិដ្ឋិខុសបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះស្តួរ លុះស្តួរហើយក៏មិនអាចគ្រប់សង្ឃត់បាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាវិញគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាពួកអាគន្តុកកិកុឃើញពួកអាវាសិកកិកុមានសំវាសស្មើគ្នា ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះត្រូវឲ្យបានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាវាសិកកិកុមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រូវឲ្យបានសេចក្តីយល់ថាមានសំវាសផ្សេងគ្នាហើយមិនស្តួរ (លទ្ធិ) លុះមិនស្តួរហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះស្តួរ លុះស្តួរហើយក៏គ្រប់សង្ឃត់បាន គឺឲ្យពួកអាវាសិកកិកុលះបង់ទិដ្ឋិខុសបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់បានហើយក៏បវារណាវិញគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះស្តួរ លុះស្តួរហើយក៏គ្រប់សង្ឃត់បាន លុះគ្រប់សង្ឃត់បានហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះស្តួរ លុះស្តួរហើយគ្រប់សង្ឃត់មិនបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាវិញគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកកិកុបានឃើញពួកអាគន្តុកកិកុមានសំវាសផ្សេងគ្នា ។ (តែ) ពួកអាវាសិកកិកុទាំងនោះ ត្រូវឲ្យបានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្តុកកិកុ

សមាធសំវត្តនកធម្មេ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯតតោ បភវន្តិ អនាបត្តិ ។បេ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ឆាតិវិសវន្តិ អនតិវិសវិត្វា ឯតតោ បភវន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ឆាតិវិសវន្តិ អនតិវិសវិត្វា ចាវេត្តុំ បភវន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥទ បន តិត្ថរវ អាចរិយា តិត្ថរ បស្សន្តិ អាគន្តុតេ តិត្ថ សមាធសំវត្តនកធម្មេ បដិលភន្តិ ឆាឆសំវត្តនកធម្មេ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯតតោ បភវន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អតិវិសវន្តិ អតិវិសវិត្វា ចាវេត្តុំ បភវន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អតិវិសវន្តិ អតិវិសវិត្វា ឯតតោ បភវន្តិ អនាបត្តិ ។

[៣៨] ន តិត្ថរវ តទហុប្បភវណាយ សតិត្ថកោ អាចរិយា អតិត្ថកោ អាចរិយោ គន្ថន្តរេ អញ្ញត្រ សរេន្ធ

បវារណាក្ខន្ធកៈ កិច្ចមិនត្រូវធ្វើក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ

មានសំវាសៈស្មើគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់ប្រាប់ថា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសៈស្មើគ្នាហើយមិនសួរ លុះមិនសួរហើយកំបាំងវណ្ណាជាមួយគ្នាទៅមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។បេ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប់សង្ឃត់មិនបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយកំបាំងវណ្ណាជាមួយគ្នាទៅត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប់សង្ឃត់មិនបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយកំបាំងវណ្ណាញែកគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុបានឃើញពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសៈស្មើគ្នា ។ (តែ) ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់ប្រាប់ថា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសៈផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់ប្រាប់ថាមានសំវាសៈផ្សេងគ្នាហើយមិនសួរ លុះមិនសួរហើយកំបាំងវណ្ណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប់សង្ឃត់ប្រាប់ បានលុះគ្រប់សង្ឃត់ប្រាប់បានហើយកំបាំងវណ្ណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប់សង្ឃត់ប្រាប់បាន លុះគ្រប់សង្ឃត់ប្រាប់បានហើយកំបាំងវណ្ណាជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវកិច្ចទាំងឡាយចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅតាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ

អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ តទហុបសារណាយ
សតំក្ខត្តុ អាវសា អតំក្ខត្តុ គោ អនាវសោ តន្តំ
អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ
តទហុបសារណាយ សតំក្ខត្តុ អាវសា អតំក្ខត្តុ គោ
អាវសោ ឯ អនាវសោ ឯ តន្តំ អញ្ញត្រ សង្ឃេន
អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ តទហុបសារណាយ
សតំក្ខត្តុ អនាវសា អតំក្ខត្តុ គោ អាវសោ តន្តំ
អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ
តទហុបសារណាយ សតំក្ខត្តុ អនាវសា អតំក្ខ-
ត្តុ គោ អនាវសោ តន្តំ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ
អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ តទហុបសារណាយ សតំក្ខ-
ត្តុ គោ អនាវសា អតំក្ខត្តុ គោ អាវសោ ឯ អនាវសោ
ឯ តន្តំ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្ធក-
យោ ។ ឯ តំក្ខណេ តទហុបសារណាយ សតំក្ខត្តុ គោ
អាវសា ឯ អនាវសា ឯ អតំក្ខត្តុ គោ អាវសោ តន្តំ
អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ
តទហុបសារណាយ សតំក្ខត្តុ គោ អាវសា ឯ អនាវសា ឯ

វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកអាវាសដែលមានកិក្ខុទៅកាន់អនាវាស (ទីមិនមែនអាវាស) ដែលគ្មានកិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអាវាសដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានកិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអនាវាសដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានកិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអនាវាសដែលគ្មានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលមានកិក្ខុ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះ មិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអនាវាសដែលគ្មានកិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានកិក្ខុដូចគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះ មិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអាវាសឬអនាវាសដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលមានកិក្ខុដូចគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះ មិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអាវាសឬអនាវាសដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានកិក្ខុដូចគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះ មិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអាវាសឬអនាវាសដែលគ្ម

អតិក្កន្តកោ អនាគាមសោ តន្តញ្ច អញ្ញត្រ សង្ខេបេន អញ្ញត្រ
អន្ធកយា ។ ន តិក្ខវេ តទហុបដ្ឋាវរណាយ សតិក្កន្តកោ
អាគាមសោ ច អនាគាមសោ ច អតិក្កន្តកោ អាគាមសោ ច
អនាគាមសោ ច តន្តញ្ច អញ្ញត្រ សង្ខេបេន អញ្ញត្រ
អន្ធកយា ។ ន តិក្ខវេ តទហុបដ្ឋាវរណាយ សតិក្កន្តកោ
អាគាមសោ សតិក្កន្តកោ អាគាមសោ តន្តញ្ច យត្ថស្ស តិក្ខ
ញាណសំគាមសកោ អញ្ញត្រ សង្ខេបេន អញ្ញត្រ អន្ធកយា ។
ន តិក្ខវេ តទហុបដ្ឋាវរណាយ សតិក្កន្តកោ អាគាមសោ សតិ
ក្កន្តកោ អាគាមសោ ច អនាគាមសោ ច តន្តញ្ច យត្ថស្ស តិក្ខ
ញាណសំគាមសកោ អញ្ញត្រ សង្ខេបេន អញ្ញត្រ អន្ធក-
យា ។ ន តិក្ខវេ តទហុបដ្ឋាវរណាយ សតិក្កន្តកោ អនាគា
សោ សតិក្កន្តកោ អាគាមសោ ។បេ។ អនាគាមសោ ។បេ។
អាគាមសោ ច អនាគាមសោ ច តន្តញ្ច យត្ថស្ស តិក្ខ

វាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ រឿរលែងតែសង្ឃ រឿរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ រឿរលែងតែសង្ឃ រឿរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុនោះទេ គឺអាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា រឿរលែងតែសង្ឃ រឿរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុទេ គឺអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា រឿរលែងតែសង្ឃ រឿរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទេ គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា រឿរលែងតែសង្ឃ រឿរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុទេ ។បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ។បេ។ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសទេ គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាស

ជានាសំវាសកោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន តិក្ខត្តុំ តទហុបវារណាយ សតិក្ខត្តុំ អាវាសា វា អនាវាសា វា សតិក្ខត្តុំ អាវាសោ ។បេ។ អនាវាសោ ។បេ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា តន្តព្ពោ យត្តស្សុ តិក្ខត្តុំ ជានាសំវាសកោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ តន្តព្ពោ តិក្ខត្តុំ តទហុបវារណាយ សតិក្ខត្តុំ អាវាសា សតិក្ខត្តុំ អាវាសោ ។បេ។ អនាវាសោ ។បេ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្តស្សុ តិក្ខត្តុំ សមានសំវាសកោ យំ ឧញ្ញា សង្កាមិ អជ្ជេវ តន្តុំ ។ តន្តព្ពោ តិក្ខត្តុំ តទហុបវារណាយ សតិក្ខត្តុំ អនាវាសា សតិក្ខត្តុំ អាវាសោ ។បេ។ អនាវាសោ ។បេ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្តស្សុ តិក្ខត្តុំ សមានសំវាសកោ យំ ឧញ្ញា សង្កាមិ អជ្ជេវ តន្តុំ ។ តន្តព្ពោ តិក្ខត្តុំ តទហុបវារណាយ សតិក្ខត្តុំ អាវាសា វា អនាវាសា វា សតិក្ខត្តុំ អាវាសោ ។បេ។ អនាវាសោ

ផ្សេងគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុទេ ។បេ។ ទៅកាន់អនាវាសទេ ។បេ។ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសទេ គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះភិក្ខុគួរចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ។បេ។ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាស គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុដឹងថាអាវាសណាអាត្មាអញអាចទៅគាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ។បេ។ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាស គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុដឹងថាអាវាសណាអាត្មាអញអាចទៅគាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ។បេ។

។ បេ ។ អាវាសោ ឯ អនាវាសោ ឯ យត្ថស្សុ តិក្ខុ ស-
មានេសំឯសកោ យំ ឯញ្ញោ សង្ឃោមិ អជ្ជេវ តត្ថុដ្ឋំ ។

(៣៩) ឧ តិក្ខុវេ តិក្ខុនិយោ ឧំសិទ្ធបរិសាយ បឋមវេ-
តព្ពំ យោ បឋមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឧ តិក្ខុវេ សិក្ខ-
មានាយ ឧ សាមណេរស្ស ឧ សាមណេរិយា ឧ សិក្ខំ
បច្ចក្ខាតកស្ស ឧ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកស្ស ឧំសិទ្ធបរិ-
សាយ បឋមវេតព្ពំ យោ បឋមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឧ
តិក្ខុវេ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស ឧំសិទ្ធបរិ-
សាយ បឋមវេតព្ពំ យោ បឋមេយ្យ យថាធម្មោ កាវេតព្ពោ ។
ឧ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស ឧ ឋានិយេ
ឧំឧិយោ អប្បដិឧំសុវេ ឧក្ខិត្តកស្ស ឧំសិទ្ធបរិសាយ
បឋមវេតព្ពំ យោ បឋមេយ្យ យថាធម្មោ កាវេតព្ពោ ។
ឧ បណ្ឌកស្ស ឧំសិទ្ធបរិសាយ បឋមវេតព្ពំ យោ
បឋមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឧ ថេយ្យសំវាស-
កស្ស ឧ តិត្ថិយបុព្វកស្ស ឧ តិរច្ឆានគតស្ស

ទៅកាន់អាវាសប្តអនាវាស គឺអាវាសប្តអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស៊ើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាអាវាសណាអាត្មាអញអាចទៅមានក្នុងថ្ងៃនេះដោយ ។

(៣៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកកណ្ឌបរិសទ្យដែលមានភិក្ខុនីអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកកណ្ឌបរិសទ្យដែលមាននាងសិក្ខមានា សាមណេរ សាមណេរី បុគ្គលអកលាសិក្ខា បុគ្គលអកត្រូវអន្តិមវត្ថុអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកកណ្ឌបរិសទ្យដែលមានភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវវិនយធរឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺឲ្យសំដែងអាបត្តិចេញ) ។ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកកណ្ឌបរិសទ្យដែលមានភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់អង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវវិនយធរឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ ។ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកកណ្ឌបរិសទ្យដែលមានបណ្ឌក (ខ្ទើយ) អង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកកណ្ឌបរិសទ្យដែលមានបុគ្គលជាវេយ្យាវច្ចសំវាសក[1] បុគ្គលគេបវេទៅបួលសាសន៍តិរ្ថិយ តិរច្ឆាន

---

๑ លួចសំវាស ។

ន មាតុឃាតកស្ស ន បិតុឃាតកស្ស ន អរហន្ត-
ឃាតកស្ស ន កិក្ខុនីទូសកស្ស ន សង្ឃភេទកស្ស
ន លោហិតុប្បាទកស្ស ន ឧភតោព្យញ្ជនកស្ស
ឯសិន្ទ្រិយវិសាយ បញ្ញត្តំ យោ បញ្ញត្តិ
ឧក្កដ្ឋស្ស ។ ន កិក្ខវេ ឆារិកាសិកាបព្ភារណាធានេន
បញ្ញត្តំ អញ្ញត្រ អាវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ ន ច កិក្ខវេ
អប្បភារណាយ បញ្ញត្តំ អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ ។

ទុតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៤០] តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជន-
បទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តិធុប្បាទារណាយ សញ្ឆ-
កយំ[1] អហោសិ ។ កិក្ខូ នាសក្ខឹំសុ តេវាចិកំ បញ្ញត្តុំ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ ទ្វេ-
វាចិកំ បញ្ញត្តុន្តិ ។ ពាធ្យតរំ សញ្ឆកយំ អហោសិ ។

---

๑ ម. សរវេរកយំ ។

បុគ្គលអ្នកសម្ងាប់មាតា អ្នកសម្ងាប់បិតា អ្នកសម្ងាប់ព្រះអរហន្ត អ្នកទ្រុស្តកិក្ខុនី អ្នកបំបែកសង្ឃ អ្នកធ្វើលោហិតុប្បាទ (ធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធឲ្យពងរឡើង) បុគ្គលជាឧភតោព្យញ្ជនក: (មនុស្សមានភេទពីរ) អង្គុយជាមួយផងទេ តិក្ខុណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវតិក្ខុបវារណា ដោយឲ្យបវារណា ឈ្មោះថាបវារិតសិក (មានបរិសេស្យក្រែកចេញទៅហើយ) រឿរលែងតែបរិសេស្យមិនទាន់ក្រែកចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវតិក្ខុបវារណាក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃបវារណាទេ រឿរលែងតែសង្ឃសាមគ្គីបវារណាចេញ ។

ចប់ ទុតិយភាណវារៈ ។

(៤០) ក៏សម័យនោះឯង មានអាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទកើតសញ្ជាតិភ័យ[1] ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចនឹងបវារណាជាតៃវាចិកាបវារណា (បវារណាជាគំរប់៣ដង) បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបវារណាជាទ្វៃវាចិកាបវារណា (បវារណាជាគំរប់ពីរដង) បាន ។ (កាលនោះ) សញ្ជាតិភ័យដ៏ក្លាខ្លាំង

---

๑ ភ័យដែលកើតអំពីមនុស្សនៅក្នុងស្រុក ។

តិក្ខ ឆាសង្កំសុ ទ្វេភចិតេ បភវេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ ឯកភចិតេ បភវេតុន្តិ ។ តាឡុតេរំ សព្ពរភយំ អហោសិ ។ តិក្ខ ឆាសង្កំសុ ឯកភចិតេ បភវេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ សមាធរសរ្ជិកេ បភវេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញត-រស្មិំ អារាមេ តទហុបព្ភវាណាយ មនុស្សហិំ ឆាឌំ នេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិំ ខេបិតា ហោតិ ។ អថខោ តេសំ តិត្ថិរំ ឯតទហោសិ ឥមេហិ មនុស្សហិំ ឆាឌំ នេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិំ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេ-ភចិតេ បភវេស្សតិ អប្បភវតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ តេថ ន ខោ អម្ហេហិ បដិ-បជ្ជិតព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន តិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អារាមេ តទហុបព្ភវាណាយ មនុស្សហិំ ឆាឌំ នេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិំ ខេបិតា ហោតិ ។

ជាងមុនកើតឡើងទៀត ។ ពួកភិក្ខុមិនអាចនឹងបវារណាជាមួយនឹងបវារ-
ណាបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុបវារណាជាមួយនឹងបវារណា (បវារណាតែមួយ។) បាន ។
សញ្ចរតើយក៏ភ្លាមៗជាងមុនកើតឡើងទៀត ។ (កាលនោះ) ពួកភិក្ខុមិន
អាចបវារណាជាមួយនឹងបវារណាបាន ។ ពួកភិក្ខុគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបវារណា ជាសមានវស្សាគ្រាបវារណា (ឲ្យ
ភិក្ខុដែលមានវស្សាស្មើៗគ្នាបវារណាគ្រមគ្នា) បាន ។ ក៏សម័យនោះ
ឯង ក្នុងអាវាសមួយមានពួកមនុស្ស (មក) ឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ
អស់ភត្តជាច្រើន (ជិតភ្លឺ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តី
ត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះឲ្យទានអស់ភត្តជាច្រើន បើសង្ឃនឹង
បវារណាជាគេចិកាបវារណាសង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ ដ្បិតភត្តនេះជិត
ភ្លឺហើយ តើយើងទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាប
ទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួក
មនុស្សឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ អស់ភត្តជាច្រើន ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងនោ

តត្រ ចេ កិក្ខុនំ ឯវំ ហោតិ មនុស្សហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន វត្តំ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តោសិតំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ វត្តំ វិកាយិស្សតីតិ ។ ឥត្ថន្នេន កិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ មនុស្សហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន វត្តំ ខេបិតា ។ សចេ សង្ឃោ តោសិតំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ វត្តំ វិកាយិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទុភតិកំ ឯកភតិកំ សមានវស្សិកំ បវារេយ្យាតិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ ឥទមប្បការណាយ កិក្ខូហិ ឆម្មំ ភណាន្តេហិ សុត្តន្តិកេហិ សុត្តន្តំ សង្គាយន្តេហិ វិនយធរេហិ វិនយំ វិនិច្ឆិនន្តេហិ ធម្មកថិកេហិ ធម្មំ សាកច្ឆន្តេហិ កិក្ខូហិ កលហំ ករោន្តេហិ យេភុយ្យេន វត្តំ ខេបិតា ហោតិ ។ តត្រ ចេ កិក្ខុនំ ឯវំ ហោតិ កិក្ខូហិ កលហំ ករោន្តេហិ យេភុយ្យេន វត្តំ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តោសិតំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ

នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកមនុស្សដែលឲ្យទានអស់រាត្រីជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ ដូរ្តាតរាត្រីជិតភ្លឺហើយ ។ ត្រូវកិក្ខុដែលធ្វាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដូរ្តាតមាន) ពួកមនុស្សអ្នកឲ្យទានអស់រាត្រីជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ទេ ដូរ្តាតរាត្រីជិតភ្លឺហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា ជាទ្វេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើកុងអាវាសណាមួយមានពួកភិក្ខុនិយាយធម៌ ពួកភិក្ខុរៀនព្រះសូត្រសង្គាយនា (ផ្សែងផ្សាត់) ព្រះសូត្រ ពួកភិក្ខុជាវិនយធរវិនិច្ឆ័យវិន័យ ពួកភិក្ខុធម្មកថិកសាកច្ឆាធម៌ ពួកភិក្ខុធ្លើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ក្នុងវិថីបវារណានោះ អស់រាត្រីជាច្រើន ។ បើពួកភិក្ខុកុងអាវាសនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុធ្លើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា អស់រាត្រីជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបវារណា ជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់

វត្តំ វិភាយិំសុវ័តិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ភិក្ខុនិំ កលហំ ភណ្ឌនំ វិគ្គហំ វិវាទាបន្នំ យេភុយ្យេន វត្តំ ខមតិ ។ សចេ សង្ឃោ តេភាបិកានំ បភាវេសុវ័តិ អប្បភាវតោ ។ សង្ឃោ ភាវេសុវ័តិ អថាយំ វត្តំ វិភាយិំសុវ័តិ ។ យទិ សង្ឃោ សុត្តំ បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឧភិបក្ខានំ ឯកាភិបក្ខានំ សមានាសន្នានំ បភាវេយ្យាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តរហុប្បភាវណាយ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ ។ បវិត្តញ្ច អនោវស្សកំ ហោតិ មហា ច មេឃោ ឧក្កតោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ បវិត្តញ្ច អនោវស្សកំ មហា ច មេឃោ ឧក្កតោ សចេ សង្ឃោ តេភាបិកានំ បភាវេស្សតិ អប្បភាវតោ ។ សង្ឃោ ភាវេស្សតិ អថាយំ មេឃោ បវស្សិស្សតិ កាឝំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឝឧ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ

ព្រោះពួកតិរច្ឆានក៏បានស្តាប់ហើយ ។ ត្រូវកត់ក្នុងដែលធ្វើសង្គាយនាឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពួកកំកុំធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នាអស់កាលជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបឋមវណ្ណាជាគេរៀបចំតាបឋមវណ្ណា សង្ឃនឹងបឋមវណ្ណាមិនបាន់ ព្រោះពួកតិរច្ឆានក៏បានស្តាប់ហើយ បើតម្កើងមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបឋមវណ្ណា ជារៀបចំតាបឋមវណ្ណា ជាដកស្រង់តាបឋមវណ្ណា ជាសមានវស្សាតាបឋមវណ្ណា ។ តង្វាយវាសម្លួយ ក្នុងកោសលជនបទមានកំពុងសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នាក្នុងវត្ថុបឋមវណ្ណានោះ ទីដែលគង់ក្លៀងក៏តិចបហាមេយក៏តាំងឡើង (គឺនឹងធ្លាក់ក្លៀងនិង) ។ ពើបកំពុងតាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កំពុងសង្ឃនេះប្រជុំគ្នាច្រើនម្ល៉េះ ទីដែលគង់ក្លៀងក៏តិច មហាមេយក៏តាំងឡើងហើយ បើសង្ឃនឹងបឋមវណ្ណាជាគេរៀបចំតាបឋមវណ្ណា សង្ឃនឹងបឋមវណ្ណាមិនហើយជាច្បាកដ ក្លៀងនេះនឹងធ្លាក់ចុះមិនខាន គួរពួកយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កំពុងតាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ កុងសាសនានេះ បើកុងអាវាសណាមួយមានភិក្ខុសង្ឃច្រើន

อาคเส ตถาปุปฺผกวณฺณาย มหาปถวิยา สทฺโท-
ตฺเถ โหติ ฯ ปริตฺตญฺหิ อเนวาสฺสิกํ โหติ มหา ๘
เมเขลา ขุทฺทเกา โหติ ฯ ตตฺร เจ ปถวิยา ฯเปฯ โหติ
อยมฺปิ ขเณ มหาปถวิยา สทฺทปฏิเกา ปริตฺตญฺหิ อเนว-
สฺสิกํ มหา ๘ เมฆเยา ขุทฺทเกา สเจ สทฺเทา เตภูมิกา
ปถวิสฺสาติ อปฺปกาปิเกา ๗ สทฺเทา ภวิสฺสาติ อถายมฺปิ
เมฆเยา ปวสฺสิสฺสาตีติ ฯ ฆฏฺฏนา ปถวิยา ปฏิฆาเตน
สทฺเทา ฌาเปตพฺเพ สุณาตุ เม ภนฺเต สทฺเทา อยมฺปิ
มหาปถวิยา สทฺทปฏิเกา ฯ ปริตฺตญฺหิ อเนวาสฺสิกํ
มหา ๘ เมฆเยา ขุทฺทเกา ฯ สเจ สทฺเทา เตภูมิกา
ปถวิสฺสาติ อปฺปกาปิเกา ๗ สทฺเทา ภวิสฺสาติ อถายมฺปิ เมฆ-
เยา ปวสฺสิสฺสาติ ฯ ยทิ สทฺทสฺส ปตฺตกลฺเล สทฺเทา
ทฺเวภูมิกา ฌานภูมิกา สมานวสฺสิกา ปถวิยา ฯ
๙๘ ปน ปถวิยา อญฺญตฺรสฺมึ อาคเส ตถาปุปฺผกวณฺณา-
ยา ภวงฺคจิตฺตเกา โหติ ฯ เมฆ ฯ โจรภยจิตฺตเกา โหติ ฯ
ปจฺจนฺตภยจิตฺตเกา โหติ ฯ ขุทฺทกภยจิตฺตเกา โหติ ฯ

ប្រជុំគ្នាកន្លងថ្ងៃបវារណាយ៉ាងនោះ។ ទើតត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ។
បើពួកតិត្ថកាងអាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា តិត្ថសង្ឃនេះ
ប្រជុំគ្នាច្រើនដល់ម្ភៃរូប ទីដែលតត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ
បើសង្ឃទទឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃទទឹងបវារណាមិនហើយជា
ប្លាកជ ភ្លៀងទទឹងធ្លាក់ចុះមិនខាន ។ ត្រូវតិត្ថដែលធ្វាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃ
ដឹងថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)តិត្ថសង្ឃ
នេះប្រជុំគ្នាច្រើនណាស់ ។ ទើតត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ ។
បើសង្ឃទទឹងបវារណា ជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃទទឹងបវារណាមិនហើយ
ជាប្លាកជ ភ្លៀងនេះធ្លាក់ចុះមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ
សង្ឃគប្បីបវារណា ជាទ្វេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមាន-
វស្សិកាបវារណា ។ ម្នាលតិត្ថទាំងឡាយ តថាគតក្នុងសាសនានេះបើកន្លងអាវាស
ណាមួយមានការអន្តរាយអំពីស្តេច កន្លងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បេ ។ មានការ
អន្តរាយអំពីចោរ ។ មានការអន្តរាយអំពីភ្លើង ។ មានការអន្តរាយអំពីទឹក ។

មនុស្សន្តរកប្បេ ហោតិ ។ អមនុស្សន្តរកប្បេ ហោតិ ។ ឯឡន្តរកប្បេ ហោតិ ។ សិរីសបន្តរកប្បេ ហោតិ ។ ជីវិតន្តរកប្បេ ហោតិ ។ [ព្យញ្ជនវិយន្តរកប្បេ ហោតិ ។ តត្រ ខេ ភិក្ខវេ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ [ព្យញ្ជនវិយន្តរកប្បោ សចេ សង្ឃោ តោតិបិតកំ បឋវេស្សតិ អប្បកវិតោ ។ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ [ព្យញ្ជនវិយន្តរកប្បោ ភវិស្សតីតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ [ព្យញ្ជនវិយន្តរកប្បោ សចេ សង្ឃោ តោតិបិតកំ បឋវេស្សតិ អប្បកវិតោ ។ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ [ព្យញ្ជនវិយន្តរកប្បោ ភវិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទ្វេភបិតកំ ឯកភបិតកំ សមានវស្សិកំ បឋវេយ្យាតិ ។

(៤) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខិយា ភិក្ខូ សាបត្តិកា បឋវេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សាបត្តិកេន បឋវេតព្ពំ យោ បឋវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យោ សា-

មានការអន្តរាយអំពីមនុស្ស ។ មានការអន្តរាយអំពីអមនុស្ស (មានខ្មោចបិសាចជាដើម) ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វលូនវារ (ពស់តូចពស់ធំ) ។ មានការអន្តរាយដល់ជីវិត ។ មានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ ។ បើពួកភិក្ខុកង់អាវនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងជាសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាទុក្កដ នឹងមានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះមិនខាន ។ ត្រូវភិក្ខុឆ្វាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នេះជាការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាទុក្កដ ការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះមុខជានឹងកើតឡើងមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណាជាទ្វេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា ។

(๔๑) ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានអាបត្តិ (ថាត្រូវអាបត្តិ) ហើយបវារណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានអាបត្តិហើយបវារណា

បត្តំ គោ បភវតំ ឥស្សរ ជិគាសំ គាភវេត្វា អាបត្តិ-
យា ខោ នេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភក្ខិយា
ភិក្ខូ ជិគាសំ គាភវិយមានា ន ឥច្ឆន្តិ ជិគាសំ
គាតុំ ។ អថវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ ជិគាសំ អថភវន្តស្ស បភវលាំ ឋបេតុំ ឯវញ្ច
បន ភិក្ខវេ ឋបេតព្ពា អនេហុប្បភវលាយ ចាតុទ្ទសេ
ភ បណ្ណរសេ ភ ឥស្សឹ ឃុក្ខលេ សម្ពុទ្ធិភ្ជតេ សង្ឃ-
អដ្ឋេ ឧដោរភវិតព្ពំ សុលាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នា-
មោ បុក្ខលោ សាបត្តិគោ បភវតិ ឥស្សរ បភវលាំ
ឋបេមិ ន ឥស្សឹ សម្ពុទ្ធិភ្ជតេ បភវតព្ពន្តិ ។ ឋបិតា
ហោតិ បភវលាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្ភក្ខិយា ភិក្ខូ បុរេភត្តំ បេសលា ភិក្ខូ បភវលាំ
ឋបេន្តីតិ បដិភាសុំ សុទ្ធាំ ភិក្ខូ អនាបត្តិគោ
អវត្ថុស្មិំ អភាវលា បភវលាំ ឋបេន្តិ បភវិតាតព្ពា
បភវលាំ ឋបេន្តិ ។ អថវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសុំឆ្នើឧកាសហើយចោទអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលដែលភិក្ខុឯទៀតសុំឧកាសមិនឲ្យ-ថ្នានឹងបើកឧកាសឲ្យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឃាត់នូវបវារណាដល់ភិក្ខុដែលមិនឆ្នើឧកាស (មិនបើកឲ្យ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវឃាត់បវារណាយ៉ាងនេះ ត្រូវភិក្ខុសូត្រកង់កណ្តាលសង្ឃចំពោះបុគ្គលនោះដែលមានកង់ទីចំពោះមុខក្នុងថ្ងៃបវារណានោះគឺថ្ងៃ ១៤ ឬថ្ងៃ ១៥ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះប្រកបដោយអាបត្តិហើយបវារណា ខ្ញុំសូមឃាត់នូវបវារ-ណារបស់បុគ្គលនោះ មិនគួរសង្ឃបវារណានឹងបុគ្គលនោះដែលមានកង់ទីចំពោះមុខទេ ។ បវារណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់មុខជានឹងឃាត់បវារណារបស់ពួកយើងជាមុនហើយ ក៏តាំងវត្តនឹងឃាត់បវារណាដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធមិនត្រូវអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿងឥតមានហេតុអ្វី ថែមទាំងឃាត់បវារណាដល់ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ

ន កិត្តាវេ សុទ្ធានំ កិត្តានំ អនាបត្តិការំ អារព្ភស្មឹ អការណា បារាជិកា ហវេតញ្ញា យោ ហវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ច កិត្តាវេ បារាជិតាទម្បិ បារាជិកា ហវេតញ្ញា យោ ហវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(៤៦) ឯវំ ខោ កិត្តាវេ ហវេតិ អោតិ បារាជិកា ។ ឯវំ អដ្ឋវេតិ ។ កថញ្ច កិត្តាវេ អដ្ឋវេតិ អោតិ បារាជិកា ។ តេភវេតិកាយ ខេ កិត្តាវេ បារាជិកាយ អាសិតាយ លវេតាយ បរិយោសិតាយ បារាជិកំ ហវេតិ អដ្ឋវេតិ អោតិ បារាជិកា ទ្វេភវេតិកាយ ខេ កិត្តាវេ ឯកភវេតិកាយ ខេ កិត្តាវេ សមានវស្សិកាយ ខេ កិត្តាវេ បារាជិកាយ អាសិតាយ លវេតាយ បរិយោសិតាយ បារាជិកំ ហវេតិ អដ្ឋវេតិ អោតិ បារាជិកា ។ ឯវំ ខោ កិត្តាវេ អដ្ឋវេតិ អោតិ បារាជិកា ។ កថញ្ច កិត្តាវេ ហវេតិ

អង្គុត្តរនិកាយ មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឃាត់បឋមវណជាដើម
ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធដែលមិនត្រូវអាបត្តិដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ
អ្វីទេ ភិក្ខុណាឃាត់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន
ត្រូវឃាត់បឋមវណជាដើមពួកភិក្ខុដែលបានបឋមវណហើយទេ ភិក្ខុណាឃាត់
ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៤២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បឋមវណដែលភិក្ខុបានឃាត់ហើយ
ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ បឋមវណដែលភិក្ខុឃាត់មិនបានដូចមានសេចក្តី
ត្រង់នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បឋមវណដែលភិក្ខុឃាត់មិនបាននោះ
តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បឋមវណចំពោះតតិយ-
កាបឋមវណដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ បានបញ្ចប់
ស្រេចហើយ បឋមវណឈ្មោះថាភិក្ខុឃាត់មិនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុឃាត់បឋមវណចំពោះទុតិយកម្មបឋមវណ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ
ឃាត់បឋមវណចំពោះឯតកម្មបឋមវណ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់
បឋមវណចំពោះសមានវស្សិកាបឋមវណ ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បាន
ពោលហើយ បានបញ្ចប់ស្រេចហើយ បឋមវណឈ្មោះថាភិក្ខុឃាត់មិន
បានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បឋមវណដែលភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ដូច
បានសំដែងមកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បឋមវណដែលឈ្មោះថា

ភោគំ បហាវណា ។ តេភូតិកាយ ចេ តំក្ខណេ បហាវណាយ
តាសិតាយ លបិតាយ អបរិយោសិតាយ[๑] បហាវណំ
ហរេតំ ហរិតា ភោគំ បហាវណា ។ ឆេកចិកាយ ចេ តំក្ខណេ
ឯកភូតិកាយ ចេ តំក្ខណេ សមានវស្សិកាយ ចេ តំក្ខណេ
បហាវណាយ តាសិតាយ លបិតាយ អបរិយោសិតាយ
បហាវណំ ហរេតំ ហរិតា ភោគំ បហាវណា ។ ឯវំ ខោ
តំក្ខណេ ហរិតា ភោគំ បហាវណា ។

[๔๓] ៥ ឧ បន តំក្ខណេ អនហុប្បហាវណាយ តំក្ខ-
តំក្ខណេ បហាវណំ ហរេតំ ។ តញ្ចេ តំក្ខំ អញ្ញេ តំក្ខ
ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា អបរិសុទ្ធកាយសមាចា-
រោ អបរិសុទ្ធវចីសមាចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ពាលោ
អព្យត្តោ ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ
ទាតុន្តិ ។ អលំ តំក្ខ មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា
វិគ្គហំ មា វិវាទន្តិ ឥមិនិត្តា សង្ឃេន បហារេតព្ពំ ។

---

๑ ម. បរិយោសិតាយ ។

ภิกฺขุ ยาตุ นาม โส เอวมาห กึ ปน ตสฺส ภิกฺขุโน ปาราชิกาปตฺติ ปฏิชานิตพฺพา ฯ ภควา ตสฺส ปาราชิกาปตฺติ ปฏิชานิตพฺพาติ ฯ ตสฺมา ตฺวมฺปิ ภิกฺขุ ยาตุ นาม โส เอวมาห กึ ปน ตสฺส ภิกฺขุโน ปาราชิกาปตฺติ ปฏิชานิตพฺพาติ

๙๓ បន ភិក្ខវេ តេនហុបវ្ជារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស
បឋារណំ ទេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានេយ្យុំ
អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ អបរិ-
សុទ្ធវចីសមាចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ញាលោ អព្យត្តោ
ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ទាតុន្តិ ។
អលំ ភិក្ខុ អា កណ្ឌនំ វា កលហំ វា វិគ្គហំ វា
វិវាទន្តិ ឯមនិត្វា សង្ឃេន បឋារេតព្ពំ ។ ๙๔ បន
ភិក្ខវេ តេនហុបវ្ជារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បឋារណំ
ទេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានេយ្យុំ អយំ ខោ
អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវចីសមា-
ចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ញាលោ អព្យត្តោ ន បដិព-
លោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ទាតុន្តិ ។ អលំ
ភិក្ខុ វា កណ្ឌនំ វា កលហំ វា វិគ្គហំ វា វិវាទន្តិ
ឯមនិត្វា សង្ឃេន បឋារេតព្ពំ ។ ๙๕ បន ភិក្ខវេ
តេនហុបវ្ជារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បឋារណំ ទេតិ ។
តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានេយ្យុំ អយំ ខោ អាយស្មា

បវារណាក្ខន្ធកៈ ការឃាត់នូវបវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផង
គ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោក
ដ៏មានអាយុនេះឯងមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានវចីសមាចារមិន
បរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ លួងមិនឆ្លាស់ កាលបើមានគេចោទសួរ
ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ គួរសង្ឃសន្ធឹងសន្ធែមថា នែភិក្ខុ កុំ
ល្បើយ លោកកុំធ្វើការបង្អាក់ហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នា
ល្បើយដូច្នេះហើយ សឹមបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាស-
នានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើ
ពួកភិក្ខុឯទៀតបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯងមានកាយ-
សមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ លួង
មិនឆ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ គួរ
សង្ឃសន្ធឹងសន្ធែមថា នែភិក្ខុ លោកកុំធ្វើការបង្អាក់ហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា
កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នេះហើយ សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃ
បវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ

បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ បរិ-
សុទ្ធអាជីវោ ពាលោ អព្យត្តោ ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិ-
យមានោ អនុយោគំ ជានិតុំ ។ អលំ ភិក្ខុ មា កល្យាណំ
មា កុសលំ មា វិត្តបំ មា វិភង្គំ ទិមទ្ធិត្វា សង្ឃេន
បភវេតព្ពំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ តថាបុប្ផកវណ្ណោ ភិក្ខុ
ភិក្ខុសច្ច បភវលំ បវេតិ ។ តញ្ច ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ
ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ
បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ បរិសុទ្ធអាជីវោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ
មេធាវី បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ជា-
និតុំ ។ សោ ឃរមស្ស វមដីយោ យំ ខោ តំ អាវុសោ
ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បភវលំ បវេសិ តំ ឃិ នំ បវេសិ
សីលវិបត្តិយា បវេសិ អាចារវិបត្តិយា បវេសិ ទិដ្ឋិ-
បត្តិយា បវេសីតិ ។ សោ ខេ ឃំ វនេយ្យ សីលវិបត្តិ-
យា បវេមិ អាចារវិបត្តិយា បវេមិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បវេ-
មីតិ ។ សោ ឃរមស្ស វមដីយោ ជានាតិ បជាយស្មា
សីលវិបត្តិ ជានាតិ អាចារវិបត្តិ ជានាតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិន្តិ ។

ឯង៑មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ តែលុង៑មិនធ្វាស កាលគេចោទសួរក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវសង្ឃសន្ត្រិចសន្ត្រិមថា កុំឡើយភិក្ខុ លោកកុំធ្វើកបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែង៑គ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នេះហើយ សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៑ឡាយ ក្នុង៑សាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផង៑គ្នាក្នុង៑ថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង៑មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធជាបណ្ឌិតធ្វាសមានប្រាជ្ញា កាលមានគេចោទសួរអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង៑ឡាយនិយាយនឹង៑ភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ លោកនេះឯង៑ឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ លោកឃាត់បវារណានោះព្រោះហេតុអ្វី លោកឃាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ឬឃាត់ព្រោះអាចារវិបត្តិ ឬឃាត់ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះនិយាយយ៉ាង៑នេះថា ខ្ញុំឃាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ខ្ញុំឃាត់ព្រោះអាចារវិបត្តិ ខ្ញុំឃាត់ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង៑ឡាយនិយាយនឹង៑ភិក្ខុនោះយ៉ាង៑នេះថា លោកដ៏មានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរឬ ។

សោ ចេ ឃវំ វទេយ្យ ជានាមិ ខោ អហំ អាវុសោ សីលវិ-
បត្តិំ ជានាមិ អាចារវិបត្តិំ ជានាមិ ទិដ្ឋិវិបត្តិន្តិ ។ សោ
ឃវមស្ស វចនីយោ កតមា បនាវុសោ សីលវិបត្តិ កត-
មា អាចារវិបត្តិ កតមា ទិដ្ឋិវិបត្តីតិ ។ សោ ចេ ឃវំ វទេយ្យ
ឧត្តរិំ ចារាណីកាឯំ តោសេ សង្ឃាទិសេសា អយំ សី-
លវិបត្តិ ថុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ
ទុព្ភាសិតំ អយំ អាចារវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ អន្តគ្គាហិកា
ទិដ្ឋិ អយំ ទិដ្ឋិវិបត្តីតិ ។ សោ ឃវមស្ស វចនីយោ យំ
ខោ តំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បឋវណ្ណំ ឋបេសិ ទិដ្ឋេន
ឋបេសិ សុតេន ឋបេសិ បរិសង្កាយ ឋបេសីតិ ។ សោ
ចេ ឃវំ វទេយ្យ ទិដ្ឋេន ភ ឋបេមិ សុតេន ភ ឋបេមិ
បរិសង្កាយ ភ ឋបេមីតិ ។ សោ ឃវមស្ស វចនីយោ យំ
ខោ តំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ទិដ្ឋេន បឋវណ្ណំ
ឋបេសិ កិំឆ្ន ទិដ្ឋំ កិំឆ្ន តេ ទិដ្ឋំ កាឯ តេ ទិដ្ឋំ
កាត្ថ តេ ទិដ្ឋំ ចារាណីកំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ សង្ឃា-
ទិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ថុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ
ចាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ

បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាប្រាកដ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ បុនដូចម្តេចហៅថាសីលវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថាអាចារវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថាបាពជ័ក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ នេះហៅថាសីលវិបត្តិ បុល្លច្ច័យ ជាបច្ចត្តិយ ជាដេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតនេះហៅថាអាចារវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិនឹងអន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិនេះហៅថាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកយាត់បកាវណាចំពោះភិក្ខុនេះ អ្នកយាត់ដោយឃើញ ឬយាត់ដោយឮ ឬយាត់ដោយរង្កៀស ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំយាត់ដោយឃើញក្តី ខ្ញុំយាត់ដោយឮក្តី ខ្ញុំយាត់ដោយរង្កៀសក្តី ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកយាត់បកាវណាចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយឃើញ តើលោកឃើញហេតុដូចម្តេចលោកឃើញអ្វីក្នុងបកាវណានោះ លោកឃើញក្នុងកាលណា លោកឃើញក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិប្រាកដឬ លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ជាបច្ចត្តិយ ជាដេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិត លោកឃើញ

កត្ត ច តំ អហោសិ កត្ត ចាយំ ភិក្ខុ អហោសិ កិំ តុំ តំ កវេសិ កិញ្ចាយំ ភិក្ខុ កវេតីតិ ។ សោ ចេ វទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋេន បហារណំ បហេមិ អបិច សុតេន បហារណំ បហេមីតិ ។ សោ វទេយ្យ វចនីយោ យំ ខោ តំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ សុតេន បហារណំ បហេសិ កិន្តេ សុតំ កិត្តិ តេ សុតំ កាធ តេ សុតំ កត្ត តេ សុតំ ចារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ ថុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ ភិក្ខុស្ស សុតំ ភិក្ខុនិយា សុតំ សិក្ខមានាយ សុតំ សាមណេរស្ស សុតំ សាមណេរិយា សុតំ ឧបាសកស្ស សុតំ ឧបាសិកាយ សុតំ រាជ្ញំ សុតំ រាជមហាមត្តានំ សុតំ តិត្ថិយានំ សុតំ តិត្ថិយសាវកានំ សុតន្តិ ។ សោ ចេ វទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ សុតេន បហារណំ បហេមិ អបិច បរិសង្កាយ បហារណំ

ដែរឬ ចំណែកលោកនៅក្នុងទីណា ឯកិក្ខុនេះនៅក្នុងទីណា លោកកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ កិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនយាត់បង់រណាចំពោះកិក្ខុនេះដោយឃើញទេ ខ្ញុំយាត់បង់រណាដោយឮទេតើ ។ ត្រូវតិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកយាត់បង់រណាណាចំពោះកិក្ខុនេះដោយឮ លោកឮហេតុដូចម្តេចក្នុងបង់រណានោះ លោកឮអ្វី លោកឮក្នុងកាលណា លោកឮក្នុងទីណា លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិឬអាចដឹកហើយឬ លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយឬ លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ អាបត្តិបាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតហើយឬ លោកឮពីភិក្ខុឬ លោកឮពីភិក្ខុនីឬ ឮពីនាឝិក្ខមានាឬ ឮពីសាមណេរឬ ឮពីសាមណេរីឬ ឮពីឧបាសកឬ ឮពីឧបាសិកាឬ ឮពីស្តេចចាំងឡាយឬ ឮពីពួកមហាមាត្យស្តេចឬ ឮពីពួកតិរ្ថិយឬ ឮពីពួកសាវកតិរ្ថិយ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនបានយាត់បង់រណាចំពោះកិក្ខុនេះដោយឮទេ ខ្ញុំយាត់បង់រណាដោយរង្គើសទេតើ ។

ឥមេមីតំ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ តុវំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិសង្កាយ បឋមារណំ ឥមេសំ តវំ បរិសង្កសិ កិត្តិ បរិសង្កសិ កាធា បរិសង្កសិ កាត្ត បរិសង្កសិ ចាភជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ សង្ឃាធិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ ថុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ ភិក្ខុស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ ភិក្ខុនិយា សុត្វា បរិសង្កសិ សិក្ខមានាយ សុត្វា បរិសង្កសិ សាមណេរស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ សាមណេរិយា សុត្វា បរិសង្កសិ ឧបាសកស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ ឧបាសិកាយ សុត្វា បរិសង្កសិ ភណ្ឌនំ សុត្វា បរិសង្កសិ កលមហាមគ្គានំ សុត្វា បរិសង្កសិ តិត្ថិយានំ សុត្វា បរិសង្កសិ តិត្ថិយសាវកានំ សុត្វា បរិសង្កសីតិ ។ សោ ចេ ឯវំវាទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិសង្កាយ បឋមារណំ ឥមេមិ អបិច អមាមិ[1] ន ជានាមិ កោនចាហំ[2] ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បឋមារណំ ឥមេមីតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អនុយោគេន វិញ្ញំ សព្រហ្មចារីនំ ចិត្តំ ន

---

๑ ម. អហំ ។ ๒ ម. កេន អហំ ។

ត្រូវភិក្ខុពាន់ឆ្នាំយទិយាយទំងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកឃាត់បឋវណា ណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយរឆ្នៀស លោករឆ្នៀសដូចម្តេចកងបឋវណានោះ ហេតុអ្វីក៏លោករឆ្នៀស លោករឆ្នៀសកងកាលណា លោករឆ្នៀសកងទំណា លោករឆ្នៀសថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយដែរហើយឬ លោករឆ្នៀសថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយឬ លោករឆ្នៀសថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតហើយឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកភិក្ខុឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកភិក្ខុនីឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកសិក្ខមានាឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកសាមណេរឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកសាមណេរីឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកឧបាសកឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកឧបាសិកាឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកស្តេចឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកមហាមាត្យស្តេចឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកតិរ្ថិយឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួកសាវកតិរ្ថិយឬ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនឃាត់បឋវណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយរឆ្នៀសទេ មួយវិញទៀតខ្ញុំក៏មិនដឹងថា ខ្ញុំឃាត់បឋវណាចំពោះភិក្ខុនោះដោយហេតុអ្វីទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអភូតវាទីនោះមិនធ្វើចិត្តរបស់ពួកសព្រហ្មចារីដាវិញ្ញូ

อาวาเสสุ อนฺตรฆรเคา ปุถุโส ภิกฺขุสุ อลชฺ-
ชายเ ฯ สเจ ปเนตฺถ ภิกฺขเว เถรานเคา ภิกฺขู อนุ-
ยุญฺชนฺติ สมฺมาสมฺพุทฺธวจนนฺติ ปณฺฑิตา อาวาเสสุ สนฺ-
ถเคา ปุถุโส ภิกฺขุสุ อลชฺชายเ ฯ สเจ ปเนตฺถ ภิกฺขเว
ภิกฺขู อมูลเกน จาวาทิเกน อนุทฺธเสติ ปพฺพาชนีเยน
กมฺเมน(๑) ปฏิสารณีเยน กมฺเมน ฯ สเจ ปเนตฺถ ภิกฺขเว
ภิกฺขู อมูลเกน ปพฺพาชนีเยน กมฺเมน อนุทฺธเสติ ย-
ถาธมฺมนฺติ กาตพฺพนฺติ ฯ สเจ ปเนตฺถ ภิกฺขเว ภิกฺขู อมูลเกน
ปุพฺพวุฏฺฐิยา ตาทิเสน อนาจาเรน อนุทฺธเสติ ย-
ถาธมฺมนฺติ กาตพฺพนฺติ ฯ สเจ ปเนตฺถ ภิกฺขเว ภิกฺขู ปุถุ-
โส ภิกฺขุ จาวาทิกาย อปฺปฏินิสฺสคฺคิยาย ทิฏฺฐิยา อปฺปฏิ-
นิสฺสคฺเคน อนุทฺธเสติ ยถาธมฺมนฺติ กาตพฺพนฺติ ฯ สเจ ปเนตฺถ ภิกฺขเว
ภิกฺขู ปุถุโส ภิกฺขุ ปาปิกาย ทิฏฺฐิยา ปาปิกาย ขนฺติยา ปาปิกาย รุจิยา
ปาปิกาย ลทฺธิยา ปาปิกาย ปตฺติยา ปาปิกาย ขนฺติยา ปาปิกาย รุจิยา
ปาปิกาย ลทฺธิยา อปฺปฏิน

ត្រែកអរតាមការសោកស្តាយទេ គួរនឹងពោលថាកិកុដែលត្រូវគេចោទមិនគួរ
កំកុដទៃតិះដៀលទេ គឺឥតទោសទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអក
ឱទនោះធ្វើចិត្តបស់សព្រហ្មចារីជាវិញ្ញូឲ្យត្រែកអរតាមសេចក្តីសោកស្តាយ
គួរពោលថាកិកុដែលត្រូវចោទគួរកិកុដទៃតិះដៀលបាន (មានទោស) ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ (ចោទ) ដោយអាបត្តិបាចិត្តកមួលគ្មាន ត្រូវសង្ឃលើកអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស (ចំពោះភិក្ខុអកចោទនោះ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ (ចោទ) ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុ
នោះធ្វើតាមធម៌ (ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ដោយអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ឆាចិត្តិយ ឆាទិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតរក
មូលគ្មាន ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិចេញ) ហើយ
សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទប្តេជ្ញាខ្លួនថា
ត្រូវអាបត្តិឆាពជិក ត្រូវសង្ឃធ្វើនាសនកម្ម (ចំពោះភិក្ខុនោះ) ហើយសឹម
បវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទនោះប្តេជ្ញាខ្លួន
ថាត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ត្រូវសង្ឃលើកអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ

អាភោគេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ ។ សោ ចេ តិក្ខត្តុំ ពុទ្ធិ-
តោ តិក្ខំ ជុលុកច្ចយំ ថាមិត្តិយំ ថានដនេសរជ្ជយំ ទុក្កដំ
ទុព្ភាសិតំ អដ្ឋកថាតោ បដិជានាតិ យថាធម្មំ កោរ-
បេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ ។

(៤៤) ៩ឆ បន តិក្ខត្តុំ តិក្ខំ តនហុប្បការណាយ
ជុលុកច្ចយំ អដ្ឋកថាតោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ តិក្ខំ ជុលុក-
យនិដ្ឋោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ តិក្ខំ សង្ឃាដិសេសនិដ្ឋោ
ហោន្តិ ។ យេ តេ តិក្ខត្តុំ តិក្ខំ ជុលុកច្ចយនិដ្ឋោ តេសំ
សោ តិក្ខត្តុំ តិក្ខំ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ កោ-
រាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ យំ
ខោ សោ អាវុសោ តិក្ខំ អាបត្តិំ អាបន្នោ សាស្ស
យថាធម្មំ បដិករតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ
បវារេយ្យាតិ ។ ៩ឆ បន តិក្ខត្តុំ តិក្ខំ តនហុប្បការណាយ
ជុលុកច្ចយំ អដ្ឋកថាតោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ តិក្ខំ ជុលុ-
កច្ចយនិដ្ឋោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ តិក្ខំ ថាមិត្តិយនិដ្ឋោ
ហោន្តិ ឯកច្ចេ តិក្ខំ ជុលុកច្ចយនិដ្ឋោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ

សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទនោះប្តេជ្ញាខ្លួនថាត្រូវអាបត្តិថ្លុច្ចយ ឬបាចិត្តិយ ឬបាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិត ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិ ហើយសឹមបវារណាចុះ ។

(៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថ្លុច្ចយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្លុច្ចយ ឬមានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាសង្ឃាទិសេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែលយល់ថាអាបត្តិថ្លុច្ចយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះនាំភិក្ខុ (ត្រូវអាបត្តិ) នោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយហើយ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ រួចត្រូវចូលទៅរកសង្ឃហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណាហើយ ភិក្ខុនោះបានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថ្លុច្ចយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្លុច្ចយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិបាចិត្តិយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្លុច្ចយ មានភិក្ខុពួកខ្លះ

กิกฺขุ ชานิเตนสทิยนิฏฺฐาโน เหาติ ฝกาเตฺว กิกฺขุ
ปุลฺลิงฺคยนิฏฺฐาโน เหาติ ฝกาเตฺว กิกฺขุ นปุกฺขกนิฏฺฐาโน
เหาติ ฝกาเตฺว กิกฺขุ ปุลฺลิงฺคยนิฏฺฐาโน เหาติ ฝกาเตฺว
กิกฺขุ นปุกฺขกนิฏฺฐาโน เหาติ ฯ เย เต กิกฺขเว
กิกฺขุ ปุลฺลิงฺคยนิฏฺฐาโน เตหิ สา กิกฺขเว กิกฺขุ ฝกามนฺตา
อนเตฺวา ยถาธมฺมา กาเรตฺวา สงฺฆา อุปสมฺปาเทตฺวา
ฝามสฺส วจนียา ยา เอา สา อาปุสา กิกฺขุ
อาปตฺติ อาปนฺนา สาสฺส ยถาธมฺมา ปฏิกาตา ยถิ
สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลา สเจฺจา ปกาเรยฺยาติ ฯ ๔๘ ยน
กิกฺขเว กิกฺขุ ตถปุปฺปกาเรน ยาจิตฺตเยน อชฺฌาปนฺนา
เหาติ ชานิเตนสทิยา อชฺฌาปนฺนา เหาติ นปุกฺขกา
อชฺฌาปนฺนา เหาติ นปุกฺขกา อชฺฌาปนฺนา เหาติ ฯ
ฝกาเตฺว กิกฺขุ นปุกฺขกนิฏฺฐาโน เหาติ ฝกาเตฺว กิกฺขุ
สงฺฆาธิเสสนิฏฺฐาโน เหาติ ฯ เย เต กิกฺขเว กิกฺขุ
นปุกฺขกนิฏฺฐาโน เตหิ สา กิกฺขเว กิกฺขุ ฝกามนฺตา
อนเตฺวา ยถาธมฺมา กาเรตฺวา สงฺฆา อุปสมฺปาเทตฺวา
ฝามสฺส วจนียา ยา เอา สา อาปุสา กิกฺขุ อาปตฺติ

ยัลย์ថាអាបត្តិជាដិទេសនីយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មាន
ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិទុក្កដ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មាន
ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិទុព្ភាសិត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
ភិក្ខុណាដែលយល់ថាអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុពួក
នោះទាំងភិក្ខុមោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិ)
ហើយសឹមចូលមកកាសង្ឃវិញ ត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុ
នោះត្រូវអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះក៏បានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើ
កម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ត្រូវអាបត្តិ
បាដិទេសនីយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ក្នុងថ្ងៃបវារណា
នោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់
ថាត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា
ដែលយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុ
នោះទាំងភិក្ខុនោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ហើយសឹមចូល
ទៅកាសង្ឃវិញនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា

អាបន្នោ សាសនំ យថាធម្មំ បដិករោតិ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តថរូបាយ អាបត្តិយា អនុក្កាសិតំ អដ្ឋាបេត្វា ហោតិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ធុក្កាសិតធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឋលុច្ចយធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ធុក្កាសិតធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ចាចិត្តិយធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ធុក្កាសិតធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ចាដិទេសនីយធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ធុក្កាសិតធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុក្កដធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ធុក្កាសិតធិដ្ឋិនោ តេហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ សាសនំ យថាធម្មំ បដិករោតិ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។

កិកុនោះក៏ជានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណាចុះ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កុងសាសនានេះ បើមានកិកុត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតកងំថ្លែបវារណានោះ ។ មានកិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានកិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ មានកិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ពួកកិកុណាដែលយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ត្រូវពួកកិកុនោះនាំកិកុនោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ហើយត្រូវចូលទៅរកសង្ឃរួចនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ កិកុនោះត្រូវអាបត្តិណា កិកុនោះជានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណាចុះ ។

(๒๘) ๙๘ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥទានេវ កាលង្កតេ សង្ឃមជ្ឈេ ទិន្នានេវេយ្យ សុឡាកំ មេ ភវិស្សតិ សង្ឃោ ឥមំ វត្ថុំ បញ្ញាយតិ ន បុគ្គលោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ វត្ថុំ ហរេតុំ សង្ឃោ បហិណេយ្យាតិ ។ សោ ឣមេសុ វចនីយោ ភគវតា ខោ អាវុសោ វិសុទ្ធាជំ បហិណា បញ្ញត្តា សចេ វត្ថុំ បញ្ញាយតិ ន បុគ្គលោ ឥទានេវ ឥមំ ឣនេហីតិ ។ ๙๘ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥទានេវ កាលង្កតេ សង្ឃមជ្ឈេ ទិន្នានេវេយ្យ សុឡាកំ មេ ភវិស្សតិ សង្ឃោ អយំ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ ន វត្ថុំ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ បុគ្គលំ ហរេតុំ សង្ឃោ បហិណេយ្យាតិ ។ សោ ឣមេសុ វចនីយោ ភគវតា ខោ អាវុសោ សមក្ខាជំ បហិណា បញ្ញត្តា សចេ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ ន វត្ថុំ ឥទានេវ ឥមំ ឣនេហីតិ ។ ๙๘ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥទានេវ កាលង្កតេ សង្ឃមជ្ឈេ ទិន្នានេវេយ្យ សុឡាកំ មេ ភវិស្សតិ សង្ឃោ ឥមំ វត្ថុញ្ច បុគ្គលោ ច

(៤៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុនេះច្បាស់ដ តែបុគ្គលមិនច្បាស់ដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឃាត់វត្ថុទុកហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបវារណា ដើម្បីឲ្យវត្ថុទាំងឡាយស្អាតវិសេស បើវត្ថុច្បាស់ដ តែបុគ្គលមិនច្បាស់ដទេ ចូរអ្នកច្បាស់វត្ថុនោះឥឡូវនេះកុំខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានភិក្ខុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ដ្បិត)បុគ្គលនេះច្បាស់ដ តែវត្ថុមិនច្បាស់ដទេ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឃាត់នូវបុគ្គលហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបវារណាដើម្បីឲ្យពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា បើបុគ្គលច្បាស់ដ តែវត្ថុមិនច្បាស់ដទេ ចូរអ្នកច្បាស់បុគ្គលនោះឥឡូវនេះកុំខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ដ្បិត)វត្ថុនេះក្តី បុគ្គលក្តី

ញ្ញាយតំ យេន សង្ឃស្ស បត្តចីវរំ វត្តញ្ច បុព្ពលញ្ច ឋបេត្វា សង្ឃោ បភវេយ្យាតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ ភគវតា ខោ អាវុសោ វិស្សុង្ការឆញ្ច សមក្ការឆញ្ច បារណា បញ្ញត្តា សេ វត្តញ្ច បុព្ពលោ ច បញ្ញាយតំ ឥធានេវ ឆំ វគ្គេហីតិ ។ បុព្ពេ ខេ ភិក្ខវេ បភវណាយ វត្តំ បញ្ញាយតំ បច្ឆា បុព្ពលោ តាលំ វចនាយ ។ បុព្ពេ ខេ ភិក្ខវេ បភវណាយ បុព្ពលោ បញ្ញាយតំ បច្ឆា វត្តំ តាលំ វចនាយ ។ បុព្ពេ ខេ ភិក្ខវេ បភវណាយ វត្តញ្ច បុព្ពលោ ច បញ្ញាយតំ តញ្ច តាយ បភវណាយ ឧក្កោដេតំ ឧក្កោដនកំ ទាបិត្តិយន្តិ ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្ធិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆិំសុ ។ តេសំ សមព្ភា អញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា ភេទនការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា

ក៏ប្រាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឃាត់ទាំងវត្ថុ ទាំងបុគ្គលហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបវារណា ដើម្បីឲ្យវត្ថុទាំងឡាយបរិសុទ្ធផង ដើម្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នាផង បើវត្ថុនឹងបុគ្គលប្រាកដ ចូរលោកប្រាប់វត្ថុនឹងបុគ្គលនោះកុំឲ្យកាលឥឡូវនេះមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្ថុប្រាកដមុនបវារណា បុគ្គលប្រាកដក្រោយបវារណា គួរនឹងឆោទបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលប្រាកដមុនបវារណា វត្ថុប្រាកដក្រោយបវារណា គួរនឹងឆោទបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្ថុនឹងបុគ្គលប្រាកដមុនបវារណា កាលបើសង្ឃបានធ្វើបវារណាហើយ បើភិក្ខុសើរើតមានោះឡើង ត្រូវមុក្កាជនកបាចិត្តិយ (ត្រូវបាចិត្តិយព្រោះការសើរើ) ។

(៨៦) កំសម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបដែលជាមិត្តគ្នាតែយើញគ្នានឹងជាមិត្តបានគប់គ្នា (មិត្តសិទ្ធិស្នាលមាំមួន) ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទ ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃចូលទៅ

วสฺสํ อุปคจฺฉึสุ ยถา เตสํ ภิกฺขูนํ วสฺสํ วุฏฺฐานํ ปวา-
รณาย ปวารณา ปาเปสฺสตีติ ฯ อาเสฺสสุ โข
เต ภิกฺขู อยฺหานกาเล วสฺสาวาสา อญฺเญ ภิกฺขู คณฺหาน-
การกา คาลปาการกา วิกปนการกา กสฺสการกา
สเณฺห อนิกรณการกา วสฺสํ อุปคตา ยถา เตสํ
ภิกฺขูนํ วสฺสํ วุฏฺฐานํ ปวารณาย ปวารณา ปาเปสฺสตี-
ติ ภควโต อาโรเจสุํ ฯ ๕๓ ปน ภิกฺขเว สงฺฆปาลา
สงฺโฆฏฺฐา สงฺฆตฺถา ภิกฺขู อญฺญาสฺมึ อาวาเส วสฺสํ อุป-
คจฺฉนฺเต ฯ เตสํ สงฺฆา อญฺเญ ภิกฺขู คณฺหานการกา
คาลปาการกา วิกปนการกา กสฺสการกา สเณฺห
อนิกรณการกา วสฺสํ อุปคจฺฉนฺเต ยถา เตสํ ภิกฺขูนํ
วสฺสํ วุฏฺฐานํ ปวารณาย ปวารณา ปาเปสฺสตีติ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว เตหิ ภิกฺขูหิ เอฺว ตายา อุโป-
สเถ ปาตุทฺทสิเกน คาสุ คเตน ยถา เตหิ ภิกฺขูหิ

ចាំវស្សាដោយប៉ងថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណាក្នុងថ្ងៃដែលបវារណា ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងយើង ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នាធ្វើតរឿនតថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ចូលទៅចាំវស្សាដោយគិតថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណាក្នុងថ្ងៃដែលបវារណាគួរយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តដែលធ្លាប់ឃើញគ្នាជាមិត្តសំឡាញ់ចាំមួនចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតរឿនតថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ចូលទៅចាំវស្សាដោយប៉ងថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណា ក្នុងថ្ងៃដែលបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើចាតុទ្ទសិកោបោសថពីរបីក្បោសថ[1]ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចពួកយើងនឹងឆ្លងបវារណាឲ្យបានបុនពួកភិក្ខុ

---

១ ក្នុងវស្សា ៣ ខែ បើមានហេតុទាស់ទែងអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចាតុទ្ទសិកោបោសថពីរបីក្បោសថ គឺក្បោសថថ្ងៃ ៣-៤-៥ ។ ឯថ្ងៃ ៣ គឺនោះខែស្រាពណ៌ថ្ងៃ ៤-៥ ខែភទ្របទ ។ ឯធ្វើបែបនេះទុំសត់ធម្មតាតែខែភទ្របទមួយទេ ។

បឋមមវំ បជាវេយ្យាមាតិ ។ តេ ចេ តិត្ថាវ តិត្ថ កណ្ឌ-
នការាតា តាលហាតាការាតា វិជនការាតា តស្សុតាការាតា
សង្ខេ អធិតារណាតាការាតា អាជាសំ អាតច្ឆន្តិ តេហិ
តិត្ថាវ អាជាសិតេហិ តិត្ថេហិ លេហុំ លេហុំ សន្និបតិត្វា
បជាវេតុំ បជាវេត្វា វត្តព្វា បជាវិតា ខោ មយំ អាវុសោ
យថា អាយស្មន្តោ មញ្ញន្តិ តថា តារេន្តូតិ ។ តេ ចេ
តិត្ថាវ តិត្ថេ កណ្ឌនការាតា តាលហាតាការាតា វិជនតា-
រាតា តស្សុតាការាតា សង្ខេ អធិតារណាតាការាតា អសំវិហិតា
តំ អាជាសំ អាតច្ឆន្តិ តេហិ តិត្ថាវ អាជាសិតេហិ តិត្ថេហិ
អាសនំ បញ្ញាបេតុំ ចាតោធតំ ចាធបិហំ ចាធតាថលិតំ
ឧបនិក្ខិបិតុំ បច្ចុក្កន្តា បត្តចីវរំ បដិក្កបេតុំ ចាធិយេន
បុច្ឆិតព្វា ។ តេសំ វិត្តិត្វា ឯសុបំ តត្តា បជាវេតុំ ។
បជាវេត្វា វត្តព្វា បជាវិតា ខោ មយំ អាវុសោ យថា
អាយស្មន្តោ មញ្ញន្តិ តថា តារេន្តូតិ ។ ឯវញ្ចំ លភេថ
តិច្ចំ តាសុលំ ខោ បេ លភេថ អាជាសិតេន តិត្ថាតា

ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែកគ្នា ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ មកកាន់អាវាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះប្រជុំគ្នាបវារណាភ្លាម ។ ចុះ លុះបវារណាហើយត្រូវនិយាយថា នែអាវុសោ យើងទាំងឡាយបានបវារណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ក៏ប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា វាទគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះមិនបានដឹងរឿងអ្វីហើយមកកាន់អាវាសនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះគ្រាលអាសនៈដ៏តល់ទឹកលាងដើង តាំងផើដើង ទុនាប់សម្រាប់ជូតដើង ត្រូវគ្រែកឡើងទទួលយកបាត្រនឹងចីវរ ត្រូវស្មូរភិក្ខុទាំងនោះដោយទឹកធានាំ ។ ត្រូវបំភាន់ភិក្ខុទាំងនោះហើយទៅកាន់ទីគ្រែសីមាហើយសឹមបវារណាចុះ ។ លុះបវារណាហើយ ត្រូវនិយាយថា នែអាវុសោ យើងទាំងឡាយបានបវារណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ចូរប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះចុះ ។ បើភិក្ខុបានកិច្ចនោះ ដោយអាការដូច្នោះហើយ ការបានន៎ុះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុអកនៅក្នុងអាវាសដែល

ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន អាបត្តិ តិក្ខត្តុំ ញត្តិយា សុណន្តេ មេ អាយស្មន្តោ អាបត្តិ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ ឥទានិ ឧបោសថំ ករេយ្យាម ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាម អាគតមេ ការោ្ន បវារេយ្យាមាតិ ។ តេ ភេ តិក្ខត្តុំ តិក្ខត្តុំ កល្លានការកា កល្លបាការកា វិញ្ញូការកា តិស្សការកា សង្ឃេ អនុក្កមរណាការកា តេ តិក្ខត្តុំ ឱវទិតេយ្យុំ សាធុ អាវុសោ ឥទានេវ នោ បវារេថាតិ ។ តេ ឯវមស្សុ វចនីយា អនុស្សរថ ខោ តុម្ហេ អាវុសោ អម្ហាកំ បវារណាយ ន តាវមយំ បវារេស្សាមាតិ ។ តេ ភេ តិក្ខត្តុំ តិក្ខត្តុំ កល្លាន-ការកា កល្លបាការកា វិញ្ញូការកា តិស្សការកា សង្ឃេ អនុក្កមរណាការកា តំ ការណំ អនុវិសេយ្យុំ អាបត្តិ-សំសគ្គេន តិក្ខត្តុំ ញត្តិយា បដិពលេន អាបត្តិ តិក្ខត្តុំ ញត្តិយា សុណន្តេ មេ អាយស្មន្តោ អាបត្តិ យទា-យស្មន្តានំ បត្តកល្លំ ឥទានិ ឧបោសថំ ករេយ្យាម ចា-តិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាម អាគតមេ ការោ្ន បវារេយ្យាមាតិ ។

ធ្វាសប្រតិពលឲ្យពួកភិក្ខុអកនៅកង់អាវាសផង់គ្នាដឹង់ថា សូមលោកដ៏មាន
អាយុទាំង់ឮយដែលនៅកង់អាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោក
ដ៏មានអាយុទាំង់ឮយណាហើយ យើង់ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែង់ប្បាតិ-
មោក្ខ ត្រូវបវារណា ក្នុង់កាឡបក្ខឬក្នុង់រនោចដែលមកដល់ឥឡូវនេះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំង់ឮយ បើពួកភិក្ខុជាអកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តី
ឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុង
សង្ឃទាំង់នោះនិយាយយ៉ាង់នេះនឹង់អាវាសិកភិក្ខុទាំង់នោះថា នែអាវុសោ
ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំង់ឮយបវារណាចំពោះយើង់កង់កាលឥឡូវនេះ
ចុះ ។ ត្រូវអាវាសិកភិក្ខុនិយាយនឹង់ភិក្ខុទាំង់នោះយ៉ាង់នេះថា នែអាវុសោ
លោកទាំង់ឮយមិនមែនជាធំក្នុង់ការបវារណារបស់យើង់ទេ យើង់មិនទាន់
បវារណានៅឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង់ឮយ បើពួកភិក្ខុអកធ្វើសេចក្តីប្រកួត
ប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ
អធិករណ៍ក្នុង់សង្ឃទាំង់នោះនៅមាល់តែអស់កាឡបក្ខនោះ ត្រូវអាវាសិក-
ភិក្ខុដែលបធ្វាសប្រតិពលឲ្យពួកអាវាសិកភិក្ខុផង់គ្នាដឹង់ដោយពាក្យដូចេ្នះ
ថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំង់ឮយដែលនៅកង់អាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្ម
មានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំង់ឮយហើយ យើង់ទាំង់ឮយត្រូវ
ធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែង់ប្បាតិមោក្ខ ត្រូវបវារណាក្នុង់ដុល្លាបក្ខដែលមក

តេ ចេ តិក្ខវេ តិក្ខ ភណ្ឌនការកា ភសលហាការកា
វិរាធការកា ភសុរការកា សង្ខេ អធិការណាការកា
តេ តិក្ខ ឯវំ វទេយ្យុំ សាធុ អាវុសោ ឥធានេវ នោ
បឋវេថាតិ ។ តេ ឯវមស្សុ វចនីយា អនិស្សរា ខោ
ត្ថុប្ហេ អាវុសោ អម្ហាកំ បឋវណាយ ន តាវ មយំ
បឋវេស្សាមាតិ ។ តេ ចេ តិក្ខវេ តិក្ខ ភណ្ឌនការកា
ភសលហាការកា វិរាធការកា ភសុរការកា សង្ខេ
អធិការណាការកា តមេ ជុណ្ហំ អនុវិសេយ្យុំ តេហិ
តិក្ខវេ តិក្ខេហិ សព្វេហេវ អាភតេ ជុណ្ហេ តោមុ-
ឧិយា ចាតុម្ភសិឧិយា អភាមា បឋវេតព្ពំ ។ តេហិ
ចេ តិក្ខវេ តិក្ខេហិ បឋវិយមានេ តិលានោ អតិ-
លានស្ស បឋវណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ
អាយស្មា ខោ តិលានោ តិលានោ ច អនន្តរាយ-
ភក្ខោ ភុត្តោ ភតវតា អាភតេហិ អាវុសោ យាវ

ដល់កន្លងកាលឥឡូវនេះ គឺកន្លះខែត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអក
ធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីវិវាទ ធ្វើតិរច្ឆានកថា
ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះទៅកាភិក្ខុទាំងនោះថា
នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយបវារណាចំពោះយើងទាំង
ឡាយក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ត្រូវអោវាទិកភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ
យ៉ាងនេះទៅកាភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយ
មិនមែនជាធំក្នុងការបវារណារបស់យើងទេ យើងមិនទាន់បវារណានៅ
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រ-
កាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ
អធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃទាំងនោះនៅឡើយតែអស់ដុល្លាបក្ខនោះទៀត ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នា បវារណាដោយខានមិនបានក្នុង
តិថីជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរកនៃផ្កាកុមុទក្នុងដុល្លាបក្ខ ដែលមក
ដល់ឥឡូវនេះ (ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែបវារណា ហើយមានភិក្ខុឈឺឃាត់បវារណាដល់
ភិក្ខុមិនឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុឈឺនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏-
មានអាយុជាអ្នកមានជម្ងឺ ធម្មតាភិក្ខុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
ជាបុគ្គលមិនគាប់ចិត្តនឹងការសោកសួរទេ នែអាវុសោ ចូរលោកវៀចាំទំពំ

อาเวเณ เวเส อาเวเณ อาคนฺตุมาเณ เจาเรสฺสุ-
สีเต ฯ ฝาเฬ ปุจฺฉมาเณ เจาเรติ อสาธาริเย
จาเจตพฺพยิ ฯ เตเนวาหิ เจ ภิกฺขเว ภิกฺขุนิ ปการิเย มาเณ
อาเณลาเณ ติลาเณสฺสุ ปกาเรณาหิ ปาเชติ เสา ฝา-
เณสฺสุ วจนีเยา อยิ เจา อาวุเสา ภิกฺขู ติลาเณ
ติลาเณ จ อเณนฺเยาเคกฺขเมา วุตฺเต ภควตา อาคเมหิ
อาวุเสา ยาวยิ ภิกฺขู อาเวเณ เหาติ อาเวเณ
อาคนฺตุมาเณ เจาเรสฺสุสีเต ฯ ฝาเฬ ปุจฺฉมาเณ
เจาเรติ อสาธาริเย จาเจตพฺพยิ ฯ เตเนวาหิ เจ
ภิกฺขเว ภิกฺขุนิ ปการิเย มาเณ ติลาเณ ติลาเณสฺสุ
ปกาเรณาหิ ปาเชติ เสา ฝาเณสฺสุ วจนีเยา อายสฺมนฺโต
เจา ติลาเณ ติลาเณ จ อเณนฺเยาเคกฺขเมา วุตฺเต
ภควตา อาคเมหิ อาวุเสา ยาว อาเวเณ เหาเต
อาเวเณ อาเวเณ อาคนฺตุมาเณ เจาเรสฺสุสีเต ฯ

លោកជារោគសិន ដល់លោកជារោគហើយ កាលបើត្រូវការនឹងចោទក៏ចោទចុះ ។ កាលបើកិកុនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កិកុដែលឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ បើកិកុទាំងនោះតំពុងតែបវារណា ហើយមានកិកុមិនឈឺឃាត់បវារណាដល់កិកុឈឺ ត្រូវកិកុដទៃនិយាយនឹងកិកុមិនឈឺនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ កិកុនេះឯងឈឺ ក៏ធម្មតាកិកុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាជាបុគ្គលមិនគួរដល់ការសួរដេញដោលទេ នែអាវុសោ ចូរលោកវាងចាំទំាកិកុនេះជារោគសិន ដល់លោកនេះជារោគហើយ កាលបើលោកប្រាថ្នានឹងចោទក៏ចោទចុះ ។ កាលបើកិកុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កិកុមិនឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ បើកិកុទាំងឡាយនោះតំពុងតែបវារណា ហើយមានកិកុឈឺឃាត់បវារណាដល់កិកុឈឺ ត្រូវកិកុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះនឹងកិកុនោះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាអ្នកឈឺ ក៏ធម្មតាកិកុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមិនគួរដល់ការសួរដេញដោលគ្នាទេ នែអាវុសោ ចូរលោកបង្អង់សិនទំាលោកទាំងឡាយជារោគ ដល់លោកដែលមានហេតុ (នោះ) ជាសះស្បើយហើយ កាលបើលោកត្រូវការនឹងចោទក៏ចោទកិកុដែលឥតរោគ (នោះចុះ) ។

ឯវញ្ច វុច្ចមានេ ចោទេតិ អញាតរិយេ ចាបត្តិយំ ។ តេហិ ខេ តិក្ខវេ តិក្ខូហិ បឋវិយមានេ អតិលាឧោ អតិលាឧសទ្ទ បឋវណំ ឋបេតិ ។ ឧកោ សរេឡេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុក្ខាហិត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សរេឡេ បឋវេតព្ពន្តិ ។

(๔๗) តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្និដ្ឋា សម្ភគ្គា តិក្ខ កោសលេសុ ឧនបទេសុ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆិំសុ ។ តេសំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ ឯការតំ អញ្ញតរេ ជាសុវិហារេ អធិគតោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ តិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អម្ហាកំ ខោ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ ឯការតំ អញ្ញតរេ ជាសុវិហារេ អធិគតោ សចេ មយំ ឥធាធិ បឋវេស្សាម សិយាបិ តិក្ខ បឋវេត្វា ចាវេតុំ បក្កមេយ្យុំ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិហាយិស្សាម តស្មាធំ ខោ អម្ហេហិ

កាលបើកិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនោះហើយ កិក្ខុឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវ
អាបត្តិថ្លាចត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើកិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណា ហើយមានកិក្ខុមិនឈឺឃាត់
បវារណាដល់កិក្ខុមិនឈឺ ។ ត្រូវសង្ឃដេញដោលកិក្ខុទាំងពីរបួនដោយ
ត្រឹមត្រូវ សាកសួរដោយត្រឹមត្រូវហើយឲ្យកិក្ខុទាំងនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺសំ-
ដែងអាបត្តិ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។

(៤៧) ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តធ្លាប់ឃើញគ្នា
ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយក្នុងកោសល
ជនបទ ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងស្មោះសរគេគ្នាមិនវិវាទគ្នា
ហើយក៏បានដល់នូវធម៌ម៉្លឹងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ[1] ។ គ្រា
នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា កាលយើងទាំង
ឡាយព្រមព្រៀងគ្នាវិកពយរគេគ្នាមិនទាស់ទែងគ្នា ក៏បានដល់នូវធម៌
ម៉្លឹងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំង
ឡាយនឹងបវារណា គង់នឹងមានពួកភិក្ខុដែលបវារណារួចហើយ
ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជា
គ្រឿងនៅសប្បាយនេះដោយអាការដូច្នេះមិនខាន យើងទាំងឡាយ

---

១ អដ្ឋកថា សំដៅយកសមថៈ ឬវិបស្សនា ដែលទើបនឹងបាន នៅទន់ ឬខ្ចីនៅឡើយ ។

បដិបន្និតព្ពន្តិ ។ កតរាតោ ឯតមត្ថំ អារោចេស្សំ ។
ឥធ បន តិក្ខវេ សម្ពហុលា សន្និដ្ឋា សម្ពុត្តា តិក្ខ-
អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ តេសំ ស-
ព្ពន្តិំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញ-
តរោ ជាសុវិហារេ អនិវតោ ហោតិ ។ តត្រ ខេ តិក្ខវេ
ឯវំ ហោតិ អម្ហាកំ ខោ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ
អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ជាសុវិហារេ អនិវតោ
សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម សិយាបិ តិក្ខវេ បវារេត្វា
ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិហា-
បិតា ភវិស្សាមាតិ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ តេមាសំ តិក្ខវេ
បវារណាសង្គហំ តាតុំ ។ ឯវញ្ច បន តិក្ខវេ តាតព្ពោ ។
សព្ពេហេវ ឯកគ្គេហិ សន្និបតិតព្ពំ ។ សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន
តិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ
មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ
អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ជាសុវិហារេ អនិវតោ ។

ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កិកុគាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលកិកុគាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកកិកុជាច្រើនជាមិត្តឃើញគ្នាជាមិត្តសិនិ្ទស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ។ កិកុគាំងឡាយនោះជាអ្នកព្រមព្រៀងស្មោះសរគ្នា មិនឈ្លោះទែងគ្នា ហើយបានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ។ ម្នាលកិកុគាំងឡាយ បើពួកកិកុនៅក្នុងអាវាសនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងគាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងរីករាយគ្នា មិនវិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងនឹងចាកវណា គង់មានពួកកិកុដែលចាកវណាវិញហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងគាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ ម្នាលកិកុគាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុគាំងឡាយនោះធ្វើបវារណាសង្គហៈ ។ ម្នាលកិកុគាំងឡាយ កាំងបវារណាសង្គហៈនោះត្រូវកិកុធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវកិកុគាំងអស់ប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា ។ លុះប្រជុំគ្នាហើយត្រូវកិកុដែលធ្លាស់ប្រតិពលឲ្យសង្ឃដំងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងគាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាស្មោះសរគ្នា មិនវិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។

សចេ មយំ ឥធានិ បភវេស្សាម សិយាបិ ភិក្ខូ បភវេត្វា ចារិតំ បក្កមេយ្យុំ ឃវំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិហាយិស្សាម ។ យនិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បភារណាសង្គហំ ករេយ្យ ឥធានិ ឱទោសំ ករេយ្យ ចាតុមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា បភវេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជាតំ សមគ្គានំ សន្និបាតានំ អវិវាទមាជានំ វិហារតំ អញ្ញតរោ ជាសុវិហារោ អធិវាសោ ។ សចេ មយំ ឥធានិ បភវេស្សាម សិយាបិ ភិក្ខូ បភវេត្វា ចារិតំ បក្កមេយ្យុំ ឃវំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិហាយិស្សាម ។ សង្ឃោ បភារណាសង្គហំ ករោតិ ឥធានិ ឱទោសំ ករិស្សតិ ចាតុមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា បភវេស្សតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បភារណាសង្គហស្ស ករណំ ឥធានិ ឱទោសំ ករិស្សតិ ចាតុមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា បភវេស្សតិ សោ

កន្ធពេលនេះ បើប្រែសិនជាយើងខ្ញុំទាំងឡាយនឹងបវារណាទៅ គង់មានពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយចេញទៅកាន់ចារិក យើងខ្ញុំទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃធ្វើបវារណាសង្គហៈ គួរធ្វើឧបោសថគួរសំដែងបាតិមោក្ខ គួរបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ដុំណ្ហាបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនខាស់ខែងគ្នា បានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។ ក្នុងពេលនេះ បើយើងខ្ញុំទាំងឡាយនឹងបវារណាទៅគង់មានពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងខ្ញុំទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ ឥឡូវសង្ឃធ្វើបវារណាសង្គហៈ ធ្វើឧបោសថសំដែងបាតិមោក្ខនឹងបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ដុំណ្ហាបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ការធ្វើបវារណាសង្គហៈ គឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ នឹងបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ដុំណ្ហាបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោក

តុណ្ហស្ស យស្ស ឧក្កមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
ភគតោ សន្តិកេ បភវណាសង្កហោ ឥធាធិ ខុទោ-
សបំ ភវិស្សតិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អាភតមេ
ភោមុនិយា ចាតុទ្ទាសិនិយា បភវេស្សតិ ។ ឲមតិ
សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។
តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភគតេ បភវណាសង្កហេ អញ្ញ-
តរេ ភិក្ខុ ឯវំវាទេយ្យ ឥជ្ឈាមហំ អាវុសោ ជនបទចារិកំ
បក្កមិតុំ អត្ថិ មេ ជនបទេ ភិរណីយន្តិ ។ សោ ឯវមស្ស
វចនីយោ សាធុ អាវុសោ បភវត្វា ភច្ឆាហីតិ ។ សោ
ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បភវយមានោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ
បភវណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អនិស្សរោ
ខោ មេ ត្វំ អាវុសោ បភវណាយ ន តាវាហំ បភវេស្ស-
មីតិ ។ តស្ស ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បភវយមានស្ស

ម្ចាស់អគ្គនោះស្រឡាំង មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អគ្គណា គួរលោកម្ចាស់អគ្គនោះនិយាយឡើង ។ បពា្រណាសង្គហៈគឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថសំដែងចាតុមោក្ខនេះ នឹងបពា្រណាកន្លងថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីតែងនៃផ្កាកុមុទកន្លង (ជុំណ្ហាបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ សង្ឃបានធ្វើរួចហើយ ។ បពា្រណាសង្គហៈនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្រឡាំង ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្រឡាំងដៅយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាលកិក្ខុចាំងឡាយ បើកិក្ខុចាំងឡាយនោះធ្វើបពា្រណាសង្គហៈហើយ មានកិក្ខុណាមួយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំជ្រាបថានឹងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ព្រោះខ្ញុំមានកិច្ចត្រូវធ្វើក្នុងជនបទ ។ ត្រូវកិក្ខុដទៃនិយាយនឹងកិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរលោកសិន ចូរលោកបពា្រណាហើយសឹមទៅចុះ ។ ម្ចាលកិក្ខុចាំងឡាយ បើកិក្ខុនោះតំពុងតែបពា្រណាឃាត់បពា្រណាកិក្ខុបណាមួយគួរកិក្ខុដែលត្រូវគេឃាត់នោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងកិក្ខុអ្នកឃាត់នោះថា នែអាវុសោ លោកមិនមែនជាធំក្នុងការបពា្រណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងមិនចាំបពា្រណា ។ ម្ចាលកិក្ខុចាំងឡាយ កាលកិក្ខុនោះ តំពុងតែបពា្រណា

អញ្ញតរោ កិរ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ បឋមវណ្ណំ បឋមេតិ ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុភាហិត្វា យថាធម្មំ កាភវេតព្ពា ។ សោ ចេ ភិក្ខុ ភិក្ខូ ឧនបនេ តំ ភវណ្ណាយំ តីវេត្វា បុនទេវ អន្តោ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា តំ អាភាសំ អាគច្ឆតិ តេហិ ចេ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ បឋមវយមានេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ បឋមវណ្ណំ បឋមេតិ សោ ឱវាទស្ស វចនីយោ អនិស្សរោ ខោ មេ តុវំ អាវុសោ បឋមវណាយ បឋមវិតោ អហន្តិ ។ តេហិ ចេ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ បឋមវយមានេ សោ ភិក្ខុ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បឋមវណ្ណំ បឋមេតិ ។ ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុភាហិត្វា យថាធម្មំ កាភវេត្វា សង្ឃេន បឋមវេតព្ពន្តិ ។

បឋមវណ្ណនាកំ និដ្ឋិតំ បឋមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឆចត្តាឡីស ។

បើមានកិក្ខុណាមួយឃាត់បវារណាកិក្ខុនោះ [ត្រូវសង្ឃដេញដោលសួរកិក្ខុ
ចាំងពីរបូ លុះសាកសួរហើយសឹមឲ្យកិក្ខុចាំងពីរធ្វើតាមធម៌ (គឺសំដែង
អាបត្តិ) ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ បើកិក្ខុនោះបានសម្រេចកិច្ចនោះកន្លងជនបទ
ហើយ [តឡប់មកកាន់អាវាសនោះវិញខាងក្នុងថ្ងៃគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវ
ជាទីតែនៃផ្កាកុមុទ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ បើភិក្ខុចាំងឡាយនោះកំពុងតែបវា-
រណា ហើយមានកិក្ខុណាមួយឃាត់បវារណាដល់កិក្ខុនោះ គួរកិក្ខុដែល
[ត្រូវគេឃាត់នោះនិយាយនឹងកិក្ខុអ្នកឃាត់នោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ
លោកមិនមែនជាឥស្សរៈក្នុងការបវារណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំបានបវារណាហើយ
ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ បើភិក្ខុចាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណា ក៏កិក្ខុ
នោះឃាត់បវារណារបស់កិក្ខុណាមួយ ។ [ត្រូវសង្ឃដេញដោលសាកសួរ
កិក្ខុចាំងពីរបូ លុះដេញដោលសាកសួរហើយឲ្យកិក្ខុចាំងពីរបូធ្វើតាមធម៌
ហើយសឹមបវារណាដោយសង្ឃបវារណាចុះ ។

ចប់ បារាណកូនក្នុង: ទី ៤ ។

តស្សុទ្ទានំ

[๔๘] វស្សំ វុត្ថា កោសលេសុ

អាគម្ម[๑] សត្ថុ ទស្សនំ

អជាសុបសុសំភសំ

អញ្ញមញ្ញានុលោមតា

បភាវេត្វាសនេ ទ្វេ ច

កម្មកិលាទញ្ញាតកា[๒]

ភជា ចោភ ច ឆុត្តា ច

កិក្ខុបច្ចត្ថិកា តថា

បញ្ច ចត្តាយោ ទ្វេកោ

---

๑ ម. សគមំ ។ ๒ ម. កម្មំ គិលានញ្ញាតកា ។

ទុតិយនៃបឋវណាកុន្ទកៈនោះ គឺ

(៤៨) រឿងពួកភិក្ខុនៅចាំវស្សាក្នុងកោសលជនបទ មកគាល់ព្រះសាស្តា ១ រឿងភិក្ខុនៅរួមគ្នាដូចបសុសត្វ (គឺសត្វដែលគេចិញ្ចឹម) មិនជាទីសប្បាយ ១ រឿងបឋវណាជាការអនុលោមដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគុំយកអង្ឃលើអាសនៈក្នុងពេលដែលភិក្ខុជាថេរៈកំពុងបឋវណា ១ រឿងបឋវណាមានពីរយ៉ាង ១ រឿងបឋវណាកម្មបួនយ៉ាង ១ រឿងព្រះអគ្គទេសនាអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបឋវណា ១ រឿងញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបឋវណា ១ រឿងស្តេចចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបឋវណា ១ រឿងពួកចោរចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបឋវណា ១ រឿងពួកអក្សេងចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបឋវណា ១ រឿងភិក្ខុជាសត្រូវចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបឋវណា ១ រឿងទេសនាអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជ្រើសរើសធ្វើបឋវណាដោយសង្ឃបឋវណា ១ រឿងទេសនាអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបបឋវណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទេសនាអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបីរូបបឋវណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទេសនាអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីរូបបឋវណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទេសនាអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូប

អាបត្តោ វេមតី សរី

សព្ពោ សង្ឃោ វេមតិកោ

តេបុសមោ ច ទ្វេ តតិយោ

អាវាសិកោ ចតុត្ថុស្សគ្គោ

លិង្គសំវាសកោ ឆដ្ឋោ

កត្តព្ពំ ន និសិន្នាយ

ឆន្ទធានេ បភារណា[1]

សង្ឃវេហិ[2] ខេបិតោ មេឃោ

អន្តរា ច បភារណា

ន តេភេត្តិ ប្បមាតកំ

---

๑ ឱ. ឆន្ទគាមបភារណា ។ ๒ ឱ. សវេហិ ។

អធិដ្ឋានបឋមវណ្ណា ១ រឿងកិក្ខុត្រូវអាបត្តិកងឆៃថ្ងៃបឋមវណ្ណា ១ រឿងកិក្ខុសង្ឃ័យអាបត្តិកងឆៃថ្ងៃបឋមវណ្ណា ១ រឿងកិក្ខុកំពុងតែបឋមវណ្ណាហើយរលឹកឃើញអាបត្តិ ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់ត្រូវសភាគាបត្តិកងឆៃថ្ងៃបឋមវណ្ណា ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់សង្ឃ័យសភាគាបត្តិ ១ រឿងកិក្ខុនៅកងអាវាសច្រើនជាងនឹងស្មើគ្នានឹងតិចជាង ១ រឿងពួកអាវាសិកកិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់ប្លួន តែពួកអាគន្តុកកិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់ថ្ងៃ ១ រឿងភេទនឹងសំវាសទាំងពីរបស់អាវាសិកកិក្ខុនឹងអាគន្តុកកិក្ខុ ១ រឿងកិក្ខុគួរទៅកាន់អាវាសដែលមានកិក្ខុកងឆៃថ្ងៃបឋមវណ្ណា ១ រឿងកិក្ខុមិនត្រូវបឋមវណ្ណាកងឆៃបរិសទ្យដែលកិក្ខុនីអង្គុយជាមួយ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុបឋមវណ្ណាកងការទ្យេងទ្នេ: ១ រឿងសញ្ចរត្តៃយ ១ រឿងមនុស្សឲ្យទានកងឆៃថ្ងៃបឋមវណ្ណាដកបដល់ទៀបភ្លឺ ១ រឿងមានភ្លៀងកងឆៃថ្ងៃបឋមវណ្ណា ១ រឿងការអន្តរាយដល់បឋមវណ្ណា ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុមានអាបត្តិធ្លើបឋមវណ្ណា ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុគិតថាពួកបេសលកិក្ខុយាត់បឋមវណ្ណាដល់ពួកយើង

อฏฺฐปิตา จ ภิกฺขเว
กิมฺหิ ชาติ[๑] ภควา
ธาเรติ สุตสงฺฆาย
โจทเกา จุทิตเกา จ
ปุจฺฉาวิสฺสชฺชเก จ
อาปาณกสฺส สงฺฆเภท[๒]
อนิสฺสเร ปกาเรยฺยาติ ฯ

---

๑ ม. กิมฺหิ ภิกฺขเว ฯ ๒ ม. ปกาเรณกสงฺฆเภเท จ ฯ

ហើយប្រញាប់ឃាត់បវារណាជាមុន១ រឿងកិក្ខុឃាត់បវារណាមិនបាន១ រឿងកិក្ខុឃាត់បវារណាដល់កិក្ខុផងគ្នាកន្លងបវារណា១ (សេចក្តីសួរថាលោកឃាត់បវារណា) ព្រោះហេតុអ្វី១ រឿងសួរថាវិបត្តិដូចម្តេចខ្លះ១ រឿងឃាត់បវារណាដោយឃើញដោយឮដោយរង្កៀស ១ រឿងកិក្ខុអកចោទ ១ រឿងកិក្ខុដែលត្រូវចោទ ១ រឿងកិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្រុលច្បំយ ១ រឿងវត្ថុនឹងបុគ្គល ១ រឿងកិក្ខុអកធ្វើការបង្អាក់ហេតុ ១ រឿងបវារណាសង្គហៈ ១ រឿងកិក្ខុមិនជាធំកន្លងការបវារណា ១ រឿងសង្ឃគួរសាកសួរកិក្ខុទាំងពីរបូ ហើយឲ្យកិក្ខុទាំងពីរបូធ្វើតាមធម៌ហើយសឹមបវារណា ១ ។

បម្មកុន្ធកំ

(៤៩) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ តិដ្ឋកុជេ បព្ភតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អសីតិយា តាមិ-កសហស្សេសុ ឥស្សរិយាធិបច្ចំ[1] រជ្ជំ ការេតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ចម្បាយំ សោណោ នាម កោឌ្ឍវិ-សោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ តស្ស ចាឧត លេសុ លោមានិ ជាតានិ ហោន្តិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តានិ អសីតិ[2] តាមិក-សហស្សានិ សន្និចាតាបេត្វា កោឧជិនេវ ការណីយេន សោណស្ស កោឌ្ឍវិសស្ស សន្តិកេ ទូតំ ចាបេសិ អាគច្ឆតុ សោណោ ឥច្ឆាមិ សោណស្ស អាគតន្តិ ។

---

១ ឥស្សរាធិបច្ចំ ។ ២ អសីតិ តាមិកសហស្សានីតិ កត្ថចិ ឱត្តព្ពោ ទិស្សតិ ។

បម្លាក្ខន្ធក:

(៤៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅលើកំពូលភ្នំគិជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារសោយរាជ្យជាឥស្សរាធិបតិលើអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺន ។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងចម្ប មានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណ: ជាកោឡវិសគោត្តហើយជាសុខុមាលជាតិ ។ សេដ្ឋីបុត្តនោះមានរោមជាច្រើនដុះត្រង់បាតជើងចាំងពីរ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ប្រជុំពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺន ហើយទ្រង់បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់សោណកោឡវិសដោយមានកិច្ចអ្វីនីមួយថា សោណ:ចូរមក ដ្បិតយើងចង់ឲ្យសោណ:មក ។

អថខោ សោណស្ស កោឌិវិសស្ស មាតាបិតរោ សោ-
ណំ កោឌិវិសំ ឯតទវោចុំ រាជា តេ តាត សោណ
ចានេ ទក្ខិតុកាមោ មា ខោ តុំ តាត សោណ យេន
រាជា តេន ចានេ អភិប្បសារេយ្យាសិ រញ្ញោ បុរតោ
បល្យង្កេន និសីទ និសិន្នស្ស ខោ រាជា ចានេ ទក្ខិស្ស-
តីតិ ។ អថខោ សោណំ កោឌិវិសំ សិវិកាយ អាទេ-
សុំ ។ អថខោ សោណោ កោឌិវិសោ យេន រាជា
មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ អភិរាទេត្វា
រញ្ញោ បុរតោ បល្យង្កេន និសីទិ ។ អទ្ទសា ខោ រាជា
មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សោណស្ស កោឌិវិ-
សស្ស ចាទតលេសុ លោមានិ ជាតានិ ។ អថខោ រាជា
មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តានិ អសីតិំ តាបិតស-
ហាសភ្ជានិ ទិដ្ឋធម្មិកេ អត្ថេ អទ្ទសាសិត្វា ឧយ្យោជេសិ
តុម្ហេ ខ្វត្ថ កណោ មយា ទិដ្ឋធម្មិកេ អត្ថេ អទ្ទសាសិតា

វេលានោះឯង ឯមាតាបិតានៃសោណកោឡិវិសបាននិយាយពាក្យនេះនឹងសោណកោឡិវិសថា នែសោណៈកូន ឥឡូវស្តេចចង់ទតមើលជើងរបស់អ្នក នែសោណៈកូន អ្នកឯងកុំចាំបាច់លាជើងបង្ហាញស្តេចឡើយ អ្នកឯងចូរអង្គុយពែនភ្នែនចំពោះព្រះភក្ត្រស្តេចចុះ កាលបើអ្នកអង្គុយទៅហើយស្តេចគង់នឹងទតឃើញជើងអ្នកហើយ ។ គ្រានោះឯង ពួកជនក៏បាននាំសោណកោឡិវិសមកដោយខ្លែស្មែ (មកថ្វាយស្តេច.) ។ ខណៈនោះ សោណកោឡិវិសក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារវិញហើយអង្គុយពែនភ្នែនចំពោះព្រះភក្ត្រស្តេច ។ ឯព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក៏បានទតទៅឃើញពេមតាំងឡាយដែលដុះពេញជាតជើងរបស់សោណកោឡិវិស ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់បានប្រដៅនូវប្រយោជន៍[1] តាំងឡាយជាបច្ចុប្បន្ន ចំពោះពួកអ្នកស្រុកតាំង ៨ ម៉ឺននោះស្រែចហើយក៏ទ្រង់បញ្ជូនទៅវិញថា នែនាយតាំងឡាយ យើងបានប្រដៅអ្នកពាល៉ាគ្នាកុងប្រយោជន៍ជាបច្ចុប្បន្នហើយ

---

១ (អដ្ឋកថា) សំដៅយកអំពើតាំងឡាយ មានការភ្ជួរស្រែនឹងលក់ដូរជាដើមដែលប្រកបដោយធម៌ នឹងពិភ្ញីមមាតាបិតាដែលប្រកបដោយធម៌ ។

กตญ្ញូ กตវេទិ(๑) បយិរុបាសថ សោ ឥមេ កតេ សម្ប-
ាយិកេ អត្ថេ អនុសាសិ‌ស្សតីតិ ។ អថខោ តានិ
អសីតិ តាបិ‌កសហស្សានិ យេន តិដ្ឋ‌ក្ខន្ធោ តេនុប-
សង្កមិ‌ំសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន អា-
យស្មា សាគតោ កតវេទោ ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ អថខោ
តានិ អសីតិ តាបិ‌កសហស្សានិ យេនាយស្មា សាគ-
តោ តេនុបសង្កមិ‌ំសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សាគតំ
ឯតទវោចុំ ឥមានិ ភន្តេ អសីតិ តាបិ‌កសហស្សានិ
ឥធុបសង្កន្តានិ កតវន្តំ ឧស្សុ‌ញ្ញាយ សាធុ មយំ ភន្តេ
លភេយ្យាម កតវន្តំ ឧស្សុ‌ញ្ញាយាតិ ។ តេនហិ តុម្ហេ
អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឥធេវ តាវ ហោថ យាវាហំ កតវន្តំ
បដិវេទេមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ តេសំ អសីតិ-
យា តាបិ‌កសហស្សានំ បុរតោ បេក្ខមានានំ ចាដិ‌កាយ
ឯម្ភុ‌ញ្ជិត្វា កតវតោ បុរតោ ឯម្ភុ‌ញ្ជិត្វា កតវន្តំ ឯតទវោច
ឥមានិ ភន្តេ អសីតិ តាបិ‌កសហស្សានិ ឥធុបសង្កន្តានិ

---

๑ ឱ. ត. កតវន្តំ ។

អ្នកចាំឆ្កាយចូលនាំគ្នាទៅវិញចុះ តែអ្នកចាំឆ្កាយត្រូវនាំគ្នាទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះមុខជានឹងប្រៀនប្រដៅនូវប្រយោជន៍ចាំឆ្កាយក្នុងបរលោកដល់យើងចាំឆ្កាយ ។ វេលានោះឯង ពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺននោះបានទៅឯកុំគិជ្ឈកូដ ។ សម័យនោះឯង ព្រះសាគតដ៏មានអាយុជាអ្នកបម្រើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ វេលានោះ ពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺននោះបានចូលទៅរកព្រះសាគតដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគតដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺននេះបានចូលមកកាន់ទីនេះដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំគួរបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទើបជាការប្រពៃ ។ ព្រះសាគតក៏កុតបវិញថា នែអ្នកដ៏មានអាយុចាំឆ្កាយ បើដូច្នោះ អ្នកពាល់គ្នាឈប់បង្អង់ចាំអាត្មាទៅទីនេះ១ ស្របក់ចុះ ចាំអាត្មាក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ គ្រានោះឯង កាលពួកអ្នកស្រុកចាំង៨ម៉ឺននោះកំពុងតែសំឡឹងមើលកន្លែងទីចំពោះមុខព្រះសាគតដ៏មានអាយុក៏ដែកចុះចំផែនថ្ម[1] ហើយទៅផ្គុសកន្លែងទីចំពោះព្រះកន្តុំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវមានពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺននេះបាន

---

១ អដ្ឋកថា ថា ផែនថ្មមានសណ្ឋានដូចព្រះចន្ទពាក់កណ្តាលរង់ទៅខាងក្រោមដណ្តើរ ។

ภควนฺตํ ธมฺมฺสฺสวนาย ยมฺปฺปหานิ กตฺตา ภควา กาลํ มญฺญตีติ ฯ ตตฺรหิ ตฺวํ สาคต วิหารปฺปจฺจายายํ อาสนิ ปญฺญาเปหีติ ฯ ฯปา ภนฺเตติ โข อายสฺมา สาคตฺโต ภควโต ปฺปฏิสฺสุณิตฺวา ปีฐกํ ภเหตฺวา ภควโต ปุรโต นิมฺมชฺชิตฺวา ตตฺรสฺส อสีตียา ตาทิกสหสฺสานิ ปุรโต นิมฺมชฺชิตฺวา ตาทิกาย ฉมฺมชฺชิตฺวา วิหารปฺปจฺจายายํ อาสนิ ปญฺญาเปสิ ฯ อถโข ภควา วิหารา นิกฺขมิตฺวา วิหารปฺปจฺจายายํ ปญฺญตฺเต อาสนเ นิสีทิ ฯ อถโข ตานิ อสีติ ตาทิกสหสฺสานิ เยน ภควา ตเนฺตปสงฺกมิสุ ฉปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ฯกมนฺตนิ นิสีทิสุ ฯ อถโข ตานิ อสีติ ตาทิกสหสฺสานิ อายสฺมนฺตญฺเยว สาคตํ สมนฺตา ปริวาเรตฺวา ตถา ภควนฺตนิ ฯ อถโข ภควา ตตฺรสฺส อสีตียา ตาทิกสหสฺสานิ เจตสา เจโตปริจฺจ กฺกมญฺญาย อายสฺมนฺตนิ สาคตนิ อามนฺเตสิ ตตฺรหิ ตฺวํ สาคต

ចូលមកកាន់ទីនេះដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគរមែងជ្រាបនូវកាលគួរជាប្រយោជន៍ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែសាគត បើដូច្នោះ អ្នកចូរទៅរៀបចំក្រាលអាសនៈត្រង់ម្ខាងនៃវិហារចុះ ។ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុបានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំយកតាំងជ្រែកចុះក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះកំពុងសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ស្រាប់តែទៅផុសចំផែនថ្មហើយ ក្រាលអាសនៈត្រង់ម្ខាងនៃវិហារ ។ លុះនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងចេញពីវិហារទៅគង់នៅលើអាសនៈដែលព្រះសាគតក្រាលត្រង់ម្ខាងនៃវិហារ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះក៏នុបអរពាក់ពាក់ន័ធព្រះសាគតដ៏មានអាយុទៅវិញ មិនបានទុបអរពាក់ពាក់ន័ធព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះឡើយ ។ លុះនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្កក្នុងចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺនដោយព្រះទ័យនោះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសាគតដ៏មានអាយុមកថា នែសាគត បើដូច្នោះអ្នកចូរសំដែង

តំយេ្យាសោ មត្តាយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ឧស្សហីតិ ។ ឯវំ កន្តេតំ ខោ អាយស្មា សាគតោ កតវតោ បដិស្សុណិត្វា វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អាកាសេ អន្តលិក្ខេ ចង្កមតិបិ តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ សេយ្យំបិ កប្បេតិ បជ្ជលតិបិ(๑) បជ្ជលតិបិ អន្តរធាយតិបិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ អាកាសេ អន្តលិក្ខេ អនេកវិហិតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ឧស្សត្វា ភគវតោ ចាតេសុ សិរសោ ឯបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា សាវកោហមស្មិ សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា សាវកោហមស្មីតិ ។ អថខោ តាឯ អសីតិ ភាមិកសហស្សានិ អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ សាវកោ បា ឯវំ មហិទ្ធិកោ ភវិស្សតិ ឯវំមហានុភាវោ អហោ នូន សត្ថាតំ ភគវន្តំយេវ សមត្ថាបារន្តិ នោ តថា អាយស្មន្តំ

---

๑ ម. ធូមាយតិ ។

ឥទ្ធិប្បាដិហារ្យដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ឲ្យក្រៃលែងឡើងទៀត ។ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះកុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ហោះទៅលើវិហាស៍ ចង្រ្កមគឺដើរខ្លះ ឈរខ្លះ គង់ខ្លះ សិងខ្លះ បណ្តាលឲ្យកើតផ្សែងខ្លះ បណ្តាលឲ្យកើតភ្លើងខ្លះ ប្រាត់ខ្លួនទៅខ្លះ ក្នុងប្រទេសទំនេរគឺអាកាស ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុ លុះបានសំដែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ ជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ មានប្រការច្រើនយ៉ាងនៅលើប្រទេសទំនេរ គឺអាកាសរួចហើយ ក៏មកក្រាបសិរសា ទៀបព្រះបាទានៃព្រះមានព្រះភាគហើយក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក ។ ខណៈនោះ អ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះក៏ពោលថា នែគ្នាយើងដ៏ចំរើន គួរអស្ចារ្យពេកណាស់ នែគ្នាយើងដ៏ចំរើន ហេតុដែលមិនធ្លាប់កើត ។ ឡើងហើយតើ អម្បាលសាវកមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពច្រើនម្ល៉ះទៅហើយ ចំណង់បើគ្រូគង់មានឫទ្ធានុភាពក្រៃលែង ជាងនេះពិតជ្រាកដ ហើយបែរមកនុបអរពាក់ពាន់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ លែងនុបអរពាក់ពាន់នឹងព្រះសាគត

សាកតំ ។ អថខោ កកភ តេសំ អស៊ីតិយភ តាបិកាស-
ហាសព្ភានំ ឯតទហោ ឯតោ បភ្ភីតក្កាមញ្ញាយ អនុបុព្ពីកថំ
កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ
កាមានំ អាទីនវំ នេក្ខម្មេ អានិសំ-
សំ បកាសេសិ ។ យទា តេ កកភ អញ្ញាសិ កល្យចិត្តេ
មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា
ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ
សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ
អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ
តេសំ អស៊ីតិយា តាបិកាសហស្សានំ តស្មិំយេវ អាស-
នេ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំកិញ្ចិ សមុទ-
យធម្មំ សព្ពន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា

ដ៏មានអាយុដូច្នេះទៀតឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិតក្កកង់ចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុំនោះ ដោយព្រះទ័យហើយ ទើបទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថា ឯអនុបុព្វីកថានោះតើដូចម្តេចខ្លះ គឺព្រះអង្គទ្រង់សំដែងទានកថា សីលកថា សគ្គកថា សំដែងពីទោសរបស់កាមគុណដែលជារបស់លាមកសៅហ្មង ទីងអានិសង្សក្នុងការយេចញបួស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ជ្រាបថាពួកជនទាំងនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តដុះថ្កូកងវេលាណាហើយ ក៏ទ្រង់សំដែងនូវធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែងលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺសំដែងពីកងទុក្ខ ហេតុដែលនាំឲ្យកើតកងទុក្ខ សេចក្តីរំលត់នូវកងទុក្ខ ទីងផ្លូវដែលដល់នូវសេចក្តីរំលត់កងទុក្ខ ក្នុងវេលានោះ ។ សំពត់សស្អាតប្រាសចាកវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅគួរទទួលយកគ្រឿងជ្រលក់ដោយល្អយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ (គឺសោតាបត្តិមគ្គ) ឥតមានជួលីឥតមានមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុំនោះលើអាសនៈនោះថា ធម្មជាតឯណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងមានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះឯង ។ ពួកជនទាំងនោះក៏បានយល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ

วิธิตฺตมฺหา ปริโยคาหณมฺหา ตินฺนาวิจิกิจฺฉา วิคตกถงฺ-
กถา เวสารชฺชปฺปตฺตา อปรปฺปจฺจยา สตฺถุ สาสเน
ภควนฺตญฺเจว ปสนฺนเจตสา สกฺกจฺจญฺเจว ครุจิตฺตีกาเรน
เสยฺยถาปิ นาม ภเณ ราชาปิ วา ราชามจฺโจปิ วา
ปาปุเณยฺย มหนฺตมฺปิ ปาปุเณยฺย ปริปุณฺณมฺปิ ปาปุเณยฺย
ปาปุเณยฺย มหคฺฆสฺสปิ ปาปุเณยฺย อนคฺฆการเหปิ
ปาปุเณยฺย เตลปฺปเทสมฺปิ ปาเปยฺย ปกฺขมตฺตมฺปิ ปาเปยฺย
ปาปุเณยฺย ปาเปยฺย ปาปุเณยฺย ปาเปยฺย เอวเมว ภควตา
อเนกปริยาเยน ภิยฺโย ปกาสิโต ปาเตปิ ปยํ ภเณ ภควนฺตญฺจ
สรณํ คจฺฉาม ธมฺมญฺจ ภิกฺขุ-
สงฺฆญฺจ อุปาสกตฺตเก เจว ภควติ จาปาณุปเตน
จาณุปเตน สรณคมนตฺเตติ ฯ

[๙๐] อถโข สีลสฺส โกฏฺฐาสสฺส ปริทีปนตฺถาย
เหตุสิ ยถา ยถา ขเว ภควตา ธมฺมา เทสิตา
อาชานาติ ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน สุตฺตนฺตา เวยฺยากรณา ปริปูร-

ជានដឹងច្បាស់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ ជានបុះបិត្តសិប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ធ្វើផុតសេចក្តីសង្ស័យ ប្រាសចេញពីសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ដល់នូវសេចក្តីក្រៀវក្រា មិនជានជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏ជានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលផ្ងារឡើងនូវភាជនដែលគេផ្កាប់ចុះ ឬបើកឡើងនូវវត្ថុដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬគ្រលំភ្លឺប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកជនដែលមានចក្ខុនឹងជានឃើញនូវរូបទាំងឡាយយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគជានសំដែងដោយអនេកបរិយាយ ក៏ដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ចាំទុកនូវយើងខ្ញុំថាជាឧបាសកបានដល់ព្រះរតនត្រ័យថាជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ។

[៥០] គ្រានោះ សោណកោឡិវិសមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ យ៉ាងណា។ អាត្មាអញក៏ជានដឹងជាក់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សាផ្ទះនេះមិនងាយនឹងប្រព្រឹត្ត

វិបុល្លាំ ឯកគ្គបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ
យទ្ធនាហំ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ
អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជេយ្យន្តិ ។ អថខោ
តានិ អសីតិ តាមិកសហស្សានិ ភគវតោ ភាសិតំ អ-
ភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ សោណោ
កោឌ្ឍវីសោ អចិរប្បក្កន្តេសុ អសីតិយា តាមិកស-
ហស្សេសុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និ-
សិន្នោ ខោ សោណោ កោឌ្ឍវីសោ ភគវន្តំ ឯតទវោច
យថា យថាហំ ភន្តេ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ
ន យិទំ សុភគំ អភគំ អជ្ឈាវសតា ឯកគ្គបរិបុល្លាំ ឯកគ្គ-
បរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ ន ឥជ្ឈាមហំ ភន្តេ
កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា

ព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យពេញលេញ ឲ្យបរិសុទ្ធដោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ខ
ដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញទើបគោរសក់ពុក
មាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ ឬសក្តិសមភាព
នៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ ខណៈនោះ ពួកអ្នកស្រុកតាំង ៨
ម៉ឺននោះក៏ចាត់ត្រកអរីកពាយទឹងធម៌ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
ហើយក៏ក្រោកចេញចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួច
ធ្វើប្រទក្សិណហើយក៏ចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះឯង សោណកោឡិ-
វិស កាលបើពួកអ្នកស្រុកតាំង ៨ ម៉ឺនចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ចូ
ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ សោណកោឡិវិស
លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ចាត់ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏
មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងហើយ
យ៉ាងណា ។ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ដឹងច្បាស់ទាំងអស់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សា
ផ្ទះមិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបានពេញលេញ ឲ្យបានបរិសុទ្ធ
ដោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ខដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវខ្ញុំព្រះអង្គចង់គោរសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់

อการสฺมา อนตาริยํ ปตฺวติตุ๋ ปญฺญาเปตุ มํ ภควา
ภควาติ ฯ อลตฺถ โข สาเลยฺยโก พฺราหฺมโณ ภควโต
สนฺติเก ปพฺพชฺชํ อลตฺถ อุปสมฺปทนฺ ฯ อจิรูปสมฺปนฺโน
จ ปนายสฺมา สาเลยฺยโก สพฺพรตฺติ วิหาสิ ฯ ตสฺส
อชฺฌาสยาทิเยสฺส ภควา จิตฺตมโน อาสิ ฯ ภควา
โลหิตเกน ผุฬฺเลา(๑) วิหาสิ เสยฺยถาปิ ตถาคตนฺ ฯ
อถ โข อายสฺมา สาเลยฺยโก สาสนสฺส อโนหาตสฺส ปติ-
สลฺลีนสฺส วิเวกสาย ปวิวิตฺตสฺส อุทานนฺ อุทาสิ โข
เถรปิ ภควโต สาวกา อาสาทิยิ วิหาสิ อหาสิ เม
อญฺญตโร อถ จ ปน เม อาวุสาสาย อาสวปหา
ปิตตุ วิมุจฺจติ สพฺพสฺมิ ขโย ปน เม ลทฺธโล ภาสา สญฺญา
ภาเกเ จ ทุกฺขสฺส ปญฺญายนฺ จ ภาสุ ยตฺถ นามรูปนฺ นิ-
รวเสสา ภาเกเ จ ทุกฺขสฺส ปญฺญายนฺ ภวเยยฺยสฺมิ ฯ

---

๑ ส. ผุฬฺโว ฯ

សំពត់កាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងឆាតនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះមេត្តាបំបួសខ្ញុំព្រះអង្គ ។ សោណកោឡិវិសជ្ឈានបព្វជ្ជុបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុជ្ឈានុបសម្បទាមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ជ្ឈានទៅគង់នៅព្រៃសីតវន (ព្រៃត្រជាក់) ។ កាលសោណភិក្ខុនោះខំប្រាយាមខ្លាំងដើរចង្រ្កមទៅ ជាតារបស់លោកក៏បែក (ចេញឈាម) ។ ទីចង្រ្កមក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ ខណៈនោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុសម្លឹងក្នុងទិស្សាត់ក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកឯណាមួយនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញក៏ជាសាវកមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនជាន់ជុតចាកអាសវៈដោយមិនមានឧបាទានឡើយ ឯត្រកូលរបស់អាត្មាអញក៏មានទ្រព្យសម្បត្តិបរិបូណ៌ដែរ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង អាចនឹងធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីហិនភេទវិញ (គឺសឹក) ហើយនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។

អថខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស ចេតសា ចេ-
តោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ
សម្មុញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
សម្មុញ្ជេយ្យ ឯវមេវ តិដ្ឋន្តេវ ភគវតោ អន្តរហិតោ សី-
តវនេ ចាតុរោកាសិ ។ អថខោ ភគវា សម្ពហុលេហិ
ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេន-
យស្មតោ សោណស្ស ចង្កមោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា
ខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស ចង្កមំ លោហិ-
តេន ផុដ្ឋំ និស្ទាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ កស្ស ន្វាយំ(១)
ភិក្ខវេ ចង្កមោ លោហិតេន ផុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ ភគ-
ឃាតនន្តិ ។ អាយស្មតោ ភន្តេ សោណស្ស អច្ចារទ្ធវី-
រិយស្ស ចង្កមតោ ចាធ ភិជ្ជិ តស្សាយំ ចង្កមោ
លោហិតេន ផុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ ភគវា ឃាតនន្តិ ។ អថ-
ខោ ភគវា យេនាយស្មតោ សោណស្ស វិហារេ តេនុ-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។

---

១ ន្វាយន្តំបិ ពត្តបិ ចោត្តរេ ទិស្សតិ ។

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុដោយព្រះទ័យហើយ ក៏ស្រាប់តែបាត់ព្រះអង្គពីលើកំពូលភ្នំគិជ្ឈកូដទៅប្រាកដព្រះអង្គនៅឯព្រៃសីតវន ប្រៀបដូចបុរសមានកំឡាំងលាចេញនូវដើមដៃដែលខ្ជួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្ជួនលាចេញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសនចារិកជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប ប្រទានយាងសំដៅទៅកាន់ទីចង្រ្កមរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏ប្រទានទតទៅឃើញទីចង្រ្កមរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុប្រឡាក់ដោយឈាម លុះទតឃើញហើយក៏ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទីចង្រ្កមនេះ ជាទីចង្រ្កមរបស់អ្នកណា ប្រទានជាប្រឡាក់ដោយឈាមដូចជាទីសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុខំព្យាយាមដើរចង្រ្កមទៅ ជាតារបស់លោកក៏បែក នេះជាទីចង្រ្កមរបស់លោកនោះដែលប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់វិហាររបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់នៅលើអាសនៈដែលគេបានក្រាលទុក ។

อายสฺมโต ขฺวาหํ สาลาย กสฺมาหฺ อภิกฺขเณฺว ปกฺก-
มนฺโต นิสีทิ ฯ ปกฺกมนฺโต นิสีทนฺโต ขฺวา อายสฺมนฺโต
สาลาย กกฺกฏกเวเธน มรณเมว สนฺธาย สา สาลา ภยาภิ-
ตสฺส ปฏิสลฺลีนสฺส ฆรํ วิเยสา ปกาสิตาติ ขุทฺทกาธิ-
เย ขฺวาหํ ภิกฺขเว ภตฺตาลา สาวตฺถา อารทฺธวิริยา วิหรนฺตี
อมาเนฺตสิ อญฺญตรา อป ข ปน เม ชานุทานาย อา-
สวกฺขโย ปิตฺตํ วิมุจฺจตี สาวิชฺชฺติ ขฺวาหํ ปน เม กุเล ภิ-
ตา สกฺกา ภิกฺขเว ข กุญฺชิตุ ปุญฺญานิ ข กาตุ์ ยนฺตุ-
ชานิ ปานาหารตฺถาย ภิกฺขเว ข กุญฺชิยา ปุญฺญานิ
ข กาตพฺพานิ ฯ อยํ อนฺตโต ฯ ตสฺมาหฺ ปญฺจสิ สาลา
กุสลา ตุ์ ปุเตฺร อาตาวิตกฺขโณ วิลาย ตนฺตสฺส-
วเต ฯ อยํ อนฺตโต ฯ ตสฺมาหฺ ปญฺจสิ สาลา ยถา
เต วิลาย ตนฺตาโย อจฺจายิกา[๑]เหนฺติ อวิรุ เต

๑ ว. อจฺจยิกา ฯ

ចំណែកឯព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះថា នែសោណៈ កាលអ្នកសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ក៏កើតការគិតរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកណាមួយរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញក៏ជាសាវកមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនទាន់ផុតចាកអាសវៈទាំងឡាយដោយមិនមានឧបាទានឡើយ មួយទៀត ទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងត្រកូលរបស់អាត្មាអញក៏មានបរិបូណ៌ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីហ៊ានកេះហើយបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។ សោណកុក្កុរនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងដឹងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលពីដើមអ្នកឯងនៅជាគហស្ថនោះជាអ្នកធ្លាស់ក្នុងសូរសំឡេងខ្សែពិណឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងដឹងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាខ្សែពិណរបស់អ្នកតឹងពេកទៅ តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេង

วิญฺญา ตสฺมึ สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ
เอกา เหตุ ขนฺธญฺจ ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา
เตสญฺจ วิญฺญาย ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ
วิญฺญา ตสฺมึ สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ
เอกา เหตุ ขนฺธญฺจ ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา
เตสญฺจ วิญฺญาย ตณฺหายา เจว อชฺฌาสยิกสฺส เหตุโน ชาติสติ-
ปิ สเม กุสลา ปฏิสนฺธิ อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ อนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ สมนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ สหชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญ-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ นิสฺสย-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ อุปนิสฺสย-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา เจว อชฺฌาสยิกสฺส เหตุโน ชาติสติ-
ปิ สเม กุสลา ปฏิสนฺธิ อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ อาเสวน-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ กมฺม-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ วิปาก-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ อาหาร-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ อินฺทฺริย-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ ฌาน-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ มคฺค-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ สมฺปยุตฺต-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ วิปฺปยุตฺต-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ อตฺถิ-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ นตฺถิ-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ วิคต-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ อวิคต-
ปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ตีณิ ขนฺธา เวทนา ยถา เตสญฺจ วิญฺญาย
ตณฺหายา อสติ สติ ภวงฺคสฺส อุปฺปาทา เตสญฺจ วิญฺญา ตสฺมึ
สมเย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตู กมฺมญฺญา ขนฺธา ฯ ฯปฺ ฯ เอกา ฯ
ฯปฺ เหตู เจว สมฺปยุตฺตา จ สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ ขนฺธานญฺจ

---

๑ ฉ. อธิฏฺฐหิ ฯ

ពីពេះឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ការនុ៎ះមិនដូច្នោះទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែពិណរបស់អ្នកធ្ងន់ តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេងពីពេះឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ការនុ៎ះមិនដូច្នោះទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែពិណរបស់អ្នកមិនតឹងពេក មិនធ្ងរពេក តាំងនៅក្នុងគុណដ៏ល្មម តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេងពីពេះឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា ព្រះកុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែសោណៈ សេចក្តីព្យាយាមដែលតឹងពេកនាំឲ្យកើតសេចក្តីរាយមាយ សេចក្តីព្យាយាមដែលធ្ងរពេក នាំឲ្យកើតសេចក្តីខ្ជិលច្រអូសដូចខ្សែពិណយ៉ាងនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ នែសោណៈ ក្នុងវេលានេះ អ្នកចូរតាំងសេចក្តីព្យាយាមឲ្យស្មើក្នុងធម៌ទាំងនេះ ត្រូវប្រើឥន្ទ្រិយទាំងឡាយឲ្យស្មើគ្នាផង ត្រូវកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសមថៈនោះផង ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះកុណា ព្រះអង្គ ។ លុះនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ

អាយស្មន្តំ សោណំ ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិត្វា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ សីតវនេ អាយស្មតោ សោណស្ស បមុខេ អន្តរហិតោ កាឡកញ្ជវនេ បច្ចក្ខោ ជាតុរហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ អបរេន សមយេន វីរិយសមតំ អធិដ្ឋាសិ ឥន្ទ្រិយានញ្ច សមតំ បដិវិជ្ឈិ តត្ថ ច និមិត្តំ អក្ខហេសិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ ឧបរិសុញ្ញាយ រត្តិយា កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ឥធេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ អព្ភញ្ញាសិ ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា សោណោ អរហតំ អហោសិ ។

ទ្រង់ជូនដំណឹងព្រះសោណៈដ៏មានអាយុដោយនុ៎ះនេះរួចហើយ ទើបទ្រង់ប្រាប់ព្រះអគ្គមហេសីចំពោះមុខនៃព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ នៅនាព្រៃសីតវន ហើយទ្រង់ប្រាកដនៅលើកំពូលភ្នំគិជ្ឈកូដវិញ ប្រៀបដូចជាបុរសដែលមានកំឡាំងលាដើមដៃ ដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ លំដាប់នោះ លុះសម័យតមក ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏បានតាំងសេចក្តីព្យាយាមស្មើ បានប្រើតន្ទិយតាំង ៥ ក៏ស្មើគ្នាផង បានកាន់យកនូវនិមិត្តកុងសមថៈនោះឯង ។ វេលានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ឥតមានសេចក្តីប្រមាទឡើយ ចំព្យាយាមដុតបង់នូវកិលេស បញ្ជូនចិត្តឲ្យបែរទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) ពួកកុលបុត្រដែលចេញចាកផ្ទះហើយ ទៅបួសកុងភាពជាបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា (ព្រះសោណៈ) ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរ្យ ដោយបញ្ញាវុសនៃខ្លួនដោយខ្លួនឯងកុងបច្ចុប្បន្ននេះ បានសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថតាំង ៤ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដឹងច្បាស់ថា ជាតិកំណើតរបស់អាត្មាអញ អស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌អញក៏បាននៅចប់ហើយ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ អញក៏បានធ្វើហើយ ទើបមានកិច្ចដទៃអំពីកិច្ចនេះតទៅទៀតគ្មានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តតាំងពួយ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏ជាព្រះអរហន្តអគ្គមួយដែរ ។

[៩១] អថខោ អាយស្មតោ សោណស្ស អរហាទ្តំ បត្តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ភគវតោ សន្តិកេ អញ្ញំ ព្យាករេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សោណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច យោ សោ ភន្តេ ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា-វិមុត្តោ សោ ឆដ្ឋានានិ អធិមុត្តោ ហោតិ នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ

---

១ អរហាតិបិ កត្តបិ ហោត្តេ ទិស្សតិ ។

(៥១) លំដាប់នោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានសម្រេចព្រះអរហត្តហើយក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញនឹងសំដែងគុណគឺអរហត្តផល ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ។ លុះនោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលភាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កិក្ខុណាជាព្រះអរហន្តខីណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចរិយចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ(១) បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួនហើយ មានតិលេសជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកតិលេស) ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ កិក្ខុនោះមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ហេតុទាំង ៦ យ៉ាង គឺ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម(២) (គឺអរហត្ត) ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីស្ងាត់ ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោន

---

១ កិលេស ១០ យ៉ាងនីមួយៗ ដ៏ដើមឈ្មោះថាភារៈគឺគ្រឿងធ្ងន់ ដែលហៅថាមានភារៈដាក់ចុះហើយ គឺអស់រលីងដោយកិលេសនីមួយៗដ៏ដើមនោះតទៅទៀត ។ ២ អដ្ឋកថាថា បានបាក់ធ្មុះព្រាស់នឹងធ្វើឲ្យដាក់ប្បាស់នូវព្រៃអរហត្ត ។

អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ សំយោ ខោ បន ភន្តេ ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស កោវលំ សទ្ធាមត្តកំ ន្ទ អយមាយស្មា និស្សយ នេក្ខម្មាធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ ភន្តេ ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ ទីណាសវោ ភន្តេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ ការណីយមត្តានំ អសមនុបស្សន្តោ កតស្ស វា បដិចយំ ឧយា ភតស្ស វីតភតត្តា នេក្ខម្មាធិ-មុត្តោ ហោតិ ឧយា នោសស្ស វីតនោសត្តា នេក្ខម្មាធិ-មុត្តោ ហោតិ ឧយា មោហស្ស វីតមោហត្តា នេក្ខម្មាធិ-មុត្តោ ហោតិ សំយោ ខោ បន ភន្តេ ឥធេកច្ចស្ស អាយស្ម-តោ ឯវមស្ស លាភសក្ការសិលោកំ ន្ទ អយមាយស្មា និកាមយមានោ ចរិវេកាធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ ភន្តេ ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ ទីណាសវោ ភន្តេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ

ទៅកាន់សេចក្តីមិនវៀរផ្លែ ១ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម: ព្រោះអាស្រ័យនូវគុណ គ្រាន់តែសេចក្តីជឿប៉ុណ្ណោះឯង បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នេះឡើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ឯកិក្ខុដែលជាព្រះខីណាស្រព ចានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ កាលមិនចានពិចារណាខ្លួន ដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើឬមិនចានពិចារណានូវសេចក្តីចំរើននៃកិច្ច ដែលខ្លួនចានធ្វើហើយ ចានឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម: ព្រោះអស់រាគ: ព្រោះច្យុតចាករាគ:ហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម: ព្រោះអស់ទោស: ព្រោះច្យុតចាកទោស:ហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម: ព្រោះអស់មោហ: ព្រោះច្យុតចាកមោហ:ហើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកច្យុតចាកសក្ការ: នឹងសេចក្តីសរសើរហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នេះឡើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ឯកិក្ខុជាព្រះខីណាស្រពសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មាន

กาฬาโย ภควตฺถ อสมฺพุทฺธสฺส ภควโต ปฐมาภิสมฺโพธิยา
ปฐโม ภิกฺขุ ภิกฺขุสงฺฆสฺส อคฺคุปฏฺฐาโก อโหสิ ปฐโม
อุปาสโก อุปาสกานญฺจ อคฺคุปฏฺฐาโก อโหสิ ปฐมา
อุปาสิกา อุปาสิกานญฺจ อคฺคุปฏฺฐายิกา อโหสิ ปฐมา
โภชนทายิกา ภิกฺขุสงฺฆสฺส อคฺคุปฏฺฐายิกา อโหสิ ปฐมา
โภชนทายิกา ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส อคฺคุปฏฺฐายิกา อโหสิ
ปฐโม ภิกฺขุสงฺฆสฺส ลาภคฺคยสคฺคปฺปตฺโต อโหสิ ปฐมา
ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส ลาภคฺคยสคฺคปฺปตฺตา อโหสิ ปฐโม
ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปาสาทปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐาโก อโหสิ
ปฐมา ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส ปาสาทปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐายิกา
อโหสิ ปฐโม ภิกฺขุสงฺฆสฺส วิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุ-
ปฏฺฐาโก อโหสิ ปฐมา ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส วิหารปฏิลาภ-
กาเรสุ อคฺคุปฏฺฐายิกา อโหสิ ปฐโม ภิกฺขุสงฺฆสฺส
ปาสาทวิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐาโก อโหสิ ปฐมา
ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส ปาสาทวิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐายิกา
อโหสิ ปฐโม ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปาสาทวิหารปฏิลาภกาเรสุ
อคฺคุปฏฺฐาโก อโหสิ ปฐมา ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส ปาสาท-
วิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐายิกา อโหสิ ปฐโม
ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปาสาทวิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐาโก
อโหสิ ปฐมา ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส ปาสาทวิหารปฏิลาภ-
กาเรสุ อคฺคุปฏฺฐายิกา อโหสิ ปฐโม ภิกฺขุสงฺฆสฺส
ปาสาทวิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐาโก อโหสิ ปฐมา
ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส ปาสาทวิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุ-
ปฏฺฐายิกา อโหสิ ปฐโม ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปาสาทวิหาร-
ปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐาโก อโหสิ ปฐมา ภิกฺขุนี-
สงฺฆสฺส ปาสาทวิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐายิกา
อโหสิ ปฐโม ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปาสาทวิหารปฏิลาภ-
กาเรสุ อคฺคุปฏฺฐาโก อโหสิ ปฐมา ภิกฺขุนีสงฺฆสฺส
ปาสาทวิหารปฏิลาภกาเรสุ อคฺคุปฏฺฐายิกา อโหสิ

กิจฺจสเมฺปหเมว มิได้ทำกิจที่ควรทำแล้วหรือหนอ ปุน มิได้ทำกิจที่ควรทำแล้วซ้ำอีกหรือหนอ ปุนปิ

๑យា មោហស្ស វីតមោហត្តា អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ
๑យា ភគស្ស វីតភគត្តា ឧថានានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ
๑យា នោសស្ស វីតនោសត្តា ឧថានានក្ខយាធិ-
មុត្តោ ហោតិ ๑យា មោហស្ស វីតមោហត្តា ឧថានា-
នក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា ភគស្ស វីតភគត្តា
តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា នោសស្ស វីតនោ-
សត្តា តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា មោហស្ស
វីតមោហត្តា តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា ភគស្ស
វីតភគត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា នោសស្ស
វីតនោសត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា មោហស្ស
វីតមោហត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ฝำ សម្ម-
ំមុត្តចិត្តស្ស ភន្តេ ភិក្ខុនោ កុសា ចេបិ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា

កាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្រាសចាកមោហៈ ហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុក្ខាន ព្រោះអស់ពគៈ ព្រោះច្រាសចាកពគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុក្ខាន ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះច្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុក្ខាន ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់ពគៈ ព្រោះច្រាសចាកពគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះច្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់ពគៈ ព្រោះច្រាសចាកពគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះច្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កិក្ខុកាលបើមានចិត្តផុតស្រឡះប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើទុកជារូបទាំងឡាយដែល

ยถา จกฺขุสฺส อาทิฏฺฐํ อาคจฺฉติ เนวสฺส จิตฺตํ ปริ-
ยาทิยติ อทิสฺสีกตเมวสฺส จิตฺตํ โหติ ปิตฺตํ
อาเนญฺชปฺปตฺตํ(๑) วายมฺหิสฺสาธุปสฺสติ กุสา เจปิ สោ-
ตวิญฺญาเยฺย สทฺทา... ฆานวิญฺญาเยฺย คนฺธา... ชิวฺหาวิญฺญาเยฺย
รสา... กายวิญฺญาเยฺย ผොฏฺฐพฺพา... มโนวิญฺญาเยฺย ธมฺมา
มนสฺส อาทิฏฺฐา อาคจฺฉนฺติ เนวสฺส จิตฺตํ ปริยาทิยติ
อทิสฺสีกตเมวสฺส จิตฺตํ โหติ ปิตฺตํ อาเนญฺชปฺปตฺตํ
วายมฺหิสฺสาธุปสฺสติ เสยฺยถาปิ ภนฺเต สเลโล ปฏิ-
โต อจฺฉิทฺโท อสุสิโร เอกฆโน ปุรตฺถิมาย เจปิ
ทิสาย อาคจฺเฉยฺย กุสา ภตฺตาวุฏฺฐิ เนว ตํ สณฺฐเปฺยยฺย

---

๑ ฉ. อาเนญฺชปฺปตฺตํ ฯ

មានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយក្អែក មកកាន់គន្ធងក្អែក ក៏មិនបានត្រូវ
សង្កត់ចិត្តរបស់កិកុនោះបានឡើយ ចិត្តរបស់កិកុនោះដែលអារម្មណ៍មិន
បានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើក
ដោយតណ្ហាហើយ ពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់
ទៅនៃចិត្តនោះ បើសំឡេងខាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយត្រចៀកបាន… ក្លិនខាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយច្រមុះបាន… រសខាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយអណ្តាតបាន… ផោដ្ឋព្វៈ (គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះត្រូវកាយ) ខាំង
ឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយបាន… ធម្មារម្មណ៍
(គឺអារម្មណ៍ដែលកើតនឹងចិត្ត) ខាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹង
ច្បាស់ដោយចិត្តបាន មកកាន់ផ្លូវនៃចិត្ត ក៏ត្រូវសង្កត់ចិត្តរបស់លោក
នោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យ
ច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើកដោយ
តណ្ហាហើយ លោកបានពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តី
រលត់ទៅនៃចិត្តនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឧបមាដូចជាកុំថ្ម ឥត
ធ្លុះឥតប្រហោង ជាកុំតាន់សុទ្ធ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំង
ខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងកើតក្តី ក៏ញាំងកុំនោះ ឲ្យកម្រើកមិនបាន

ฉ สมฺปคฺคเหยฺย ฉ สมฺปวเตยฺย ปฏิฆาย เจปิ
ทิสาย อาคจฺเฉยฺย กุสา ภวนฺตุ ฯเปฯ อุตฺตราย เจปิ
ทิสาย อาคจฺเฉยฺย กุสา ภวนฺตุ ฯเปฯ ธนฺวิกาย
เจปิ ทิสาย อาคจฺเฉยฺย กุสา ภวนฺตุ เอวํ ฉ
สงฺคเหยฺย ฉ สมฺปคฺคเหยฺย ฉ สมฺปวเตยฺย ฆาเตหิ
เจว ฆาตาเปหิ เจว สมฺปาทิเตน จิตฺเตน กิจฺจเกน กุสเลน เจปิ
จกฺขุวิญฺเญยฺยา รูปา จกฺขุสฺส อาปาถํ อาคจฺฉนฺติ เอวมสฺส
จิตฺตํ ปริยาทิยนฺติ อถ สฺวากตเมวสฺส จิตฺตํ โหติ ปิตา-
มหาเยฺยปฺปตฺตํ วยญฺจสฺส ปจฺจนุปสฺสติ กุสา เจปิ โสต-
วิญฺเญยฺยา สทฺทา... ฆานวิญฺเญยฺยา คนฺธา... ชิวฺหาวิญฺเญยฺยา

ឲ្យរំដួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងលិចក្តី ។ បេ ។ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងជើងក្តី ។ បេ ។ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងត្បូងក្តី ក៏ញាំងភ្នំនោះឲ្យកម្រើកមិនបាន ឲ្យរំដួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន កិក្ខុកាលមានចិត្តផុតស្រឡះដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើរូបទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយភ្នែក មកកាន់គន្លងភ្នែកក្តី ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយតិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ដូចមានកម្រើកដោយតណ្ហា លោកពិចារណានូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់ទៅនៃចិត្តនោះ បើសំឡេងទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយត្រចៀកក្តី… ក្លិនទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយច្រមុះក្តី… រសទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយអណ្តាតក្តី…

វសោ... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា... មនោវិញ្ញេយ្យា ធម្មា មនស្ស អាចាចំ អាកង្ខន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីភូតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិតំ អានេញ្ជប្បត្តំ វយញ្ចស្សានុបស្សតីតិ ។

(๕๒) នេក្ខម្មំ អធិមុត្តស្ស

បវិវេកញ្ច ចេតសោ

អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តស្ស

ទុចាធានក្ខយស្ស ច

តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តស្ស

អសម្មោហាញ្ច ចេតសោ

ទិស្វា អាយតនុប្បាទំ

សម្មា ចិត្តំ វិមុច្ចតិ

តស្ស សម្មាវិមុត្តស្ស

សន្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ

កតស្ស បដិចយោ នត្ថិ

ដោយជ្រួៈ ពាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយក្តី . . . . ធម្មារម្មណ៍ពាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយចិត្តមកកាន់ផ្លូវចិត្តក្តី ក៏គ្រប់សង្កត់នូវចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួនឥតមានកម្រើកដោយតណ្ហា លោករមែងពិចារណានូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។

(៥៦) កិក្ខុកាលបើមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ (គឺអរហត្ត)ផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់នៃចិត្តផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទានផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហាផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេងនៃចិត្តផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះដោយប្រពៃព្រោះបានឃើញនូវសេចក្តីកើតទំនឹងសេចក្តីវិនាសនៃអាយតនៈ កាលកិក្ខុនោះមានចិត្តផុតស្រឡះហើយដោយប្រពៃ មានចិត្តរម្ងាប់ហើយ សេចក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលកិក្ខុនោះបានធ្វើហើយក៏គ្មាន

ករណីយំ[๑] ន វិជ្ជតិ ។

សេលោ យថា ឯកឃនោ

វាតេន ន សមីរតិ

ឯវំ រូបា រសា សទ្ធា

គន្ធា ផស្សា ច កេវលា

ឥដ្ឋា ឆឡេ អនិដ្ឋា ច

ឆឡេវេឆន្តិ តាទិនោ

បិតំ បិត្តំ វិប្បមុត្តំ

វយញ្ច ស្សា ឧបស្សតីតិ ។

[៥៣] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ កុលបុត្តា អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ អត្តោ ច វុត្តោ អត្តា ច អនុបនីតោ អថ ច បនិធេកច្ចេ មោឃបុរិសា បាសមានកំ[๒] មញ្ញេ អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ តេ បច្ចាវិយាតំ អាបជ្ជន្តីតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សោ-ណំ អាមន្តេសិ តុំ ខោសិ សោណ សុខុមាលោ

---

๑ ម: ការណីយញ្ច ។ ๒ ហសមានកាតិ ភត្តព្ពំ ឯតេ្តវ ទិស្សតិ ។

កិច្ចដែលគួរនឹងធ្វើក៏គ្មាន ។ ឋដែលគាន់សុទ្ធមិនបានរំដួយដោយខ្យល់ យ៉ាងណាមិញ រូប សំឡេង ក្លិន រស ផស្សៈ នឹងធម្មារម្មណ៍ទាំងអស់ ដែលជាទីគាប់ចិត្តក្តី មិនជាទីគាប់ចិត្តក្តី ក៏ញ៉ាំងចិត្តរបស់កិក្ខុជាតាទិបុគ្គល[1]ឲ្យញាប់ញ័រមិនបាន យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរបស់កិក្ខុនោះ ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួនជាចិត្តផុតស្រឡះចាកកិលេសហើយ លោកពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីកើតនឹងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ។

(៥៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកថា នែកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកុលបុត្តតែងប្រកាសគុណគឺអរហត្តផលយ៉ាងនេះឯង ពួកកុលបុត្តទាំងនោះ បានប្រកាសសេចក្តីនៃបុគ្គលជាអរហន្តផង មិនបានបង្អោនខ្លួនទៅដោយអំនួតថា ខ្លួនជាព្រះអរហន្តផង ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងលោកនេះ មានពួកមោឃបុរសខ្លះប្រកាសព្រះអរហត្តផល ទំនងធ្វើដូចជាសើចលេង មោឃបុរសទាំងនោះតែងដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ (មិនខាននៅឡើយ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសោណៈដ៏មានអាយុថា នែសោណៈ អ្នកឯងធ្លាប់ចំរើនដោយ

---

១ (អដ្ឋកថា) បុគ្គលដែលមិនញាប់ញ័រដោយសេចក្តីត្រេកអរនឹងសេចក្តីអាក់ចិត្ត ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្ត នឹងអារម្មណ៍មិនជាទីគាប់ចិត្ត ។

อนุชานามิ ตេ សោណ ឯកបលាសិកំ ឧចាហ-
នន្តិ ។ អបាំ ខោ ភគវន្តេ អសីតិសតកជាបោ ហារញ្ញំ
ឯហាយ អតារស្មា អនតារិយំ បព្ភជិតោ សត្តហត្ថំ-
កញ្ច អនីកំ តសរ្ជ មេ ភរិស្សន្តិ វត្តារោ សោណោ
តោឧរិសោ អសីតិសតកជាបោ ហារញ្ញំ ឯហាយ
អតារស្មា អនតារិយំ បព្ភជិតោ សត្តហត្ថំកញ្ច អនីកំ
សោឧាឧាយំ ឯកបលាសិកាសុ ឧចាហាឧាសុ សន្តោ-
តំ(១) សចេ ភគវា តិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជានិស្សតិ អហំបិ
បរិភុញ្ជិស្សាមិ ឧោ ចេ ភគវា តិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជា-
និស្សតិ អហំបិ ន បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ។ អថខោ ភគវា
ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បការណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា
តិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ តិក្ខវេ ឯកបលាសិកំ
ឧចាហានំ ន តិក្ខវេ និក្កុលា ឧចាហាឧា ឧាវេតព្ពា
ន តិក្កុលា ឧចាហាឧា ឧាវេតព្ពា ន តលាឆ្ដុណ្ដុចាហាឧា
ឧាវេតព្ពា យោ ឧាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

๑ លង្ឃោតិ ពត្ថំ ឋោត្តកេ ទិស្សតិ ។

សេចក្តីសុខ នៃសោណៈ ឥឡូវនេះ តថាគតអនុញ្ញាតស្បែកដើង១ជាន់ឲ្យ
អ្នក ។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
បានលះបង់ប្រាក់ចំនួន ៨០ រះទេះធំ (គឺ១ រះទេះធំកណត់ពីរះទេះតូច) ផង
បានលះបង់នូវពួកសេនាប្រកបដោយដំរី ៧ ផង ហើយបានចេញពីផ្ទះមក
បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ជនទាំងឡាយមុខជា
នឹងពោល (តិះដៀល) ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា សោណកោឡិវិសបានលះបង់
ប្រាក់ចំនួន៨០ រះទេះយ៉ាងធំផង បានលះបង់នូវពួកសេនាប្រកបដោយដំរី៧
ផង ហើយបានចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍
ដោយផ្ទះ ឥឡូវនេះ សោណកោឡិវិសនេះនៅជាប់ចំពាក់នឹងស្បែក
ដើង១ជាន់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុសង្ឃ ទើបខ្ញុំ
ព្រះអង្គហ៊ានប្រើប្រាស់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុ-
សង្ឃទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនហ៊ានប្រើប្រាស់ទេ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ
នេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់
ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
នូវស្បែកដើង ១ ជាន់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង ២
ជាន់ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង ៣ ជាន់ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើង
ទៅទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៥៤]តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភក្ខិយា ភិក្ខូ សព្ពនីលិកា ឧច្ចាហានាយោ ជានេន្តិ ។ បេ ។ សព្ព-បីតិកា ឧច្ចាហានាយោ ជានេន្តិ ។ សព្ពលោហិតិកា ឧច្ចាហានាយោ ជានេន្តិ ។ សព្ពមញ្ជេដ្ឋិកា ឧច្ចាហានាយោ ជានេន្តិ ។ សព្ពកណ្ហា ឧច្ចាហានាយោ ជានេន្តិ ។ សព្ពមហាវន្ត្ថវត្តា ឧច្ចាហានាយោ ជានេន្តិ ។ សព្ពមហាជាមវត្តា ឧច្ចាហានាយោ ជានេន្តិ ។ មនុស្សា ឧ-ជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ តិបី កាម-ភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្ពនីលិកា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពបី-តិកា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពលោហិតិកា ឧច្ចា-ហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពមញ្ជេដ្ឋិកា ឧច្ចាហានា ជានេ-តព្ពា ន សព្ពកណ្ហា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពម-ហាវន្ត្ថវត្តា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពមហាជាមវត្តា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា យោ ជានេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស-តំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភក្ខិយា ភិក្ខូ នីល-

(๕๘) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកដើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាត្រកៀត) ។បេ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌លឿងសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាកណ្ណិការ) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាចារ) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្បែង) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្លែផ្តាំ) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ខនក្អែប) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌លឿងខ្ចីសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្លឹកឈើខ្ចីឬដូចផ្កាឈូក) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌លឿងសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌លឿងខ្ចីសុទ្ធឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់

กาวุโส ภควา มชฺฌนฺหิกสมยนฺติ ฯ ปิตโรปิ โข ภิกฺขเว ปุตฺตานุกมฺปกา ภควา มชฺฌนฺหิกสมยนฺติ ฯ ปุตฺตาปิ โข ภิกฺขเว ปิตโรปิ ปุตฺตานุกมฺปกา ภควา มชฺฌนฺหิกสมยนฺติ ฯ ปิตโรปิ โข ภิกฺขเว ปุตฺตา

ស្បែកដើងមានខ្សែខ្វៀវ ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿង ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហម ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែហង្សបោត ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែខ្មៅ ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿងទុំ ។ មនុស្សតាំងឡាយក៏តោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបន្ទាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ កិក្ខុតាំងឡាយឮគ្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុតាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែខ្វៀវទេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿង មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហម មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែហង្សបោត មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែខ្មៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿងទុំទេ កិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុពាក់ស្បែកដើងបិទកែង ។ ពាក់ស្បែកដើងស្រោបដើងតាំងអស់រហូតស្មងដើង (ដូចជាស្បែកដើងអ្នកស្រុកយោនក:) ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលគេក្រងជារបៀបបិទខ្នងដើង ។

ជាវេន្តិ ។ ភូលបុណ្ណាកា ឧបាសិកា ជាវេន្តិ ។ តិត្តិរ-
បត្តិកា ឧបាសិកា ជាវេន្តិ ។ មេណ្ឌកវិសាណវន្តិកា
ឧបាសិកា ជាវេន្តិ ។ អជវិសាណវន្តិកា ឧបាសិ-
កា ជាវេន្តិ ។ វិច្ឆិកាឌង្គិកា ឧបាសិកា ជាវេន្តិ ។
មោរបិញ្ឆបរិសិព្វិតា[1] ឧបាសិកា ជាវេន្តិ ។ ចិត្រា
ឧបាសិកា ជាវេន្តិ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយដ្ឋិ ទិយដ្ឋិ
វិចាវេន្តិ សេយ្យថាបិ តិបី តាមកោតិនោតិ ។ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ខលុភវន្ទា ឧបាសិ-
កា ជាវេតព្វា ន បុជវន្ទា ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន ថា-
លិកុណ្ឌិមា[2] ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន ភូលបុណ្ណាកា
ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន តិត្តិរបត្តិកា ឧបាសិកា ជាវេ-
តព្វា ន មេណ្ឌកវិសាណវន្តិកា ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន
អជវិសាណវន្តិកា ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន វិច្ឆិកាឌង្គិកា
ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន មោរបិញ្ឆបរិសិព្វិតា ឧបាសិកា
ជាវេតព្វា ន ចិត្រា ឧបាសិកា ជាវេតព្វា យោ ជាវេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សីហចម្មបរិក្ខដា ឧបាសិកាយោ

---

១ ឱ. មោរបិញ្ឆបរិសិព្វិតា ។ ២ បាលិគុណ្ឋិកាតិ កត្ថចិ ។ ជាតកេ ទិស្សតិ ។

ចម្មក្ខន្ធកៈ ការបញ្ញត្តិស្បែកជើងជាអាបត្តិយ

ពាក់ស្បែកជើងដែលញាត់ដោយគរ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែវិចិត្រដូចស្លាបទទា ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងតែះ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងពពែ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្លួយ ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចាក់ស្រែះដោយព្រួយកន្ទុយក្អែក ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេង ។) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបន្ទាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ តិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ តិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងបិទកែង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលស្រោបជើងទាំងអស់រហូតស្មងជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលគេត្រង់ជារបៀបបិទខ្នងជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលញាត់ដោយគរ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលមានខ្សែវិចិត្រដូចស្លាបទទា មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងតែះ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងពពែ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្លួយ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលគេស្រែះដោយព្រួយកន្ទុយក្អែក មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេង ។) ឡើយ តិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយតិក្ខុពាក់ស្បែកជើងដែលចំជាយដោយស្បែក

ชานาเตฺว ฯ ฌายฺสฺสุจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาเตฺว ฯ
ธีปิจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาเตฺว ฯ อชินจมฺม-
ปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาเตฺว ฯ ทุปฏจมฺมปริกฺขารา
ภุตฺวา ชานาเตฺว ฯ มชฺฌิมจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชา-
นาเตฺว ฯ กาฬกจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาเตฺว
ฯ ภุลฺลกจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาเตฺว ฯ
มนุสฺสา ภุฌายนฺติ ฑยนฺติ วิชายนฺติ เสยฺยถาปิ ตีณิ
กามโภคิโนติ ฯ ภควาโต ปฐมตฺถ์ อาโรเจสุ ฯ
น ภิกฺขเว สีหจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาตพฺพา น
ฌายฺสฺสุจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาตพฺพา น ธีปิจมฺ-
มปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาตพฺพา น อชินจมฺมปริกฺขารา
ภุตฺวา ชานาตพฺพา น ทุปฏจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา
ชานาตพฺพา น มชฺฌิมจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานา-
ตพฺพา น กาฬกจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาตพฺพา
น ภุลฺลกจมฺมปริกฺขารา ภุตฺวา ชานาตพฺพา ยโย
ชานเยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

សត្វសីហៈ ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាធំ ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាដំបង ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាទន ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកកេ ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកឆ្មា ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វកង្កែន ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកមៀម ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្ទោបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វសីហៈ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាធំ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាដំបង មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាទន មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកកេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកឆ្មា មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វកង្កែន មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកមៀម កិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๔๕] អថខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា បច្ឆាសមណេន ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ខញ្ជមានោ ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ ។ អទ្ទសា ខោ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ គណង្គណុបាហនំ[๑] អារោហិត្វា ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ឧបាហនា ឱរោហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯតទវោច កិស្ស ភន្តេ អយ្យោ ខញ្ជតីតិ ។ ថានា មេ អាវុសោ ជាលិតានិ ។ កស្មា ភន្តេ ឧបាហនាយោតិ ។ អលំ អាវុសោ បដិក្ខិត្តា ភគវតា គណង្គណុបាហនានិ ។ កស្មាហោតា ភិក្ខុ ឧបាហនាយោតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ តថំ កត្វា ភិក្ខូ

---

๑ វ. គណង្គណុបាហនំ ។

(៥៩) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បែកស្បង់កន្ធវេលាព្រឹកព្រហាម ហើយប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរ យាងចូលទៅកាន់ក្រុងភគ្គនឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត មានតិក្ខុ ១ រូបដាបច្ឆាសមណៈ (គឺសមណៈតាមក្រោយ) ។ តិក្ខុនោះខ្លួកដើងដើរតាមក្រោយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កន្ធវេលានោះ ។ មានឧបាសកម្នាក់ពាក់ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ដោះស្បែកជើងចេញហើយចូលសំដៅទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចចូលទៅរកតិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំតិក្ខុនោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ហេតុអ្វីបានជាខ្លួក ។ តិក្ខុនោះច្រាបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ជាតាវបស់អាត្មាបែក ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ទទួលយកស្បែកជើងចុះ ។ តិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ណ្ហើយកុំ ព្រោះស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមរួចជាស្រេចហើយ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា នែតិក្ខុ ចូរអ្នកទទួលយកស្បែកជើងនេះចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគបានធ្វើនូវធម្មីកថាកន្ធវេលានោះ រួច

อาหเรสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ติมุกฺกานิ ภณฺฑนฺตฺวาปาหนนฺติ
น ภิกฺขเว ฉาย ภณฺฑนฺตฺวาปาหนา ชาเตฺวว ยาว
ชาเยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๘๖) เตน โข ปน สมเยน ภควา อาฬฺหา-
กาเส อนุจาหาเน จงฺกมติ ฯ สตฺถา อนุจาหาเน
จงฺกมตีติ เถร ภิกฺขู อนุจาหาน จงฺกมนฺติ ฯ ฉพฺภิก-
ขา ภิกฺขู สตฺถริ อนุจาหาเน จงฺกมาเน เถเรสุปิ
ภิกฺขูสุ อนุจาหาเนสุ จงฺกมาเนสุ สจาหาน
จงฺกมนฺติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต ชุคุจฺฉนฺติ
ปียนฺติ วิหาเรนฺติ กถ หิ นาม ฉพฺภิกฺขา ภิกฺขู สตฺถริ
อนุจาหาเน จงฺกมาเน เถเรสุปิ ภิกฺขูสุ อนุจาหา-
เนสุ จงฺกมาเนสุ สจาหาน จงฺกมิสฺสนฺตีติ ฯ
อถ โข เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ

ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតនូវស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ដែលគេពាក់ហើយដោះមកប្រគេន
(គឺជាស្បែកដើងចាស់) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង ៤
ជាន់ឡើងទៅដែលជាស្បែកដើងថ្មីទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៥៦) សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះ
បាទ (ហើយ) ទ្រង់ចង្រ្កមនៅក្នុងទីវាល ។ ឯពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនហ៊ានពាក់
ស្បែកដើងដើរចង្រ្កមដោយគិតឃើញថា ព្រះជាម្ចាស់មិនទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ
ហើយទ្រង់ចង្រ្កម ។ កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ ហើយ
ទ្រង់ចង្រ្កម ពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនពាក់ស្បែកដើងហើយចង្រ្កម (គឺដើរតាម
ធម្មតា) ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ពាក់ស្បែកដើងហើយចង្រ្កម ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បោលបោស
តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ
កំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្បែកដើងកំពុងចង្រ្កមក្តី ពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានពាក់ស្បែកដើងដើរចង្រ្កមសោះ ។ លុះ
នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

សចេ្ចំ កតំ កតិ កិត្តកេ ឆព្ភិញ្ញា កិត្តកា សត្តវិ អនុចាហានេ
ចន្ទិមមានេ ថេរេសុបិ កិត្តកេសុ អនុចាហានេសុ ចន្ទិ-
មមានេសុ សឧចាហានា ចន្ទិមន្តិតិ ។ សចេ្ចំ កតកាតិ ។
តិតរហិ ពុទ្ធោ កតកា កតំ ហិ ជាម តេ កិត្តកេ
មោឃបុរិសា សត្តវិ អនុចាហានេ ចន្ទិមមានេ ថេរេ-
សុបិ កិត្តកេសុ អនុចាហានេសុ ចន្ទិមមានេសុ សឧ-
ចាហានា ចន្ទិមិស្សន្តិ ឥមេហិ ជាម កិត្តកេ តិហិនោ(๑)
ឯិនាតាសនា អកិជីវនិកេស្ស សិប្បេស្ស តារណា
អាចរិយេសុ សតារា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិតា
វិហរិស្សន្តិ ឥទ្ធ ខោ តំ កិត្តកេ សោភេថ យំ តុម្ហេ
ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ បព្ភជិតា សមានា អាចរិយេសុ
អាចរិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ សរ-
តារា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិតា វិហរេយ្យាថ នេតំ
កិត្តកេ អប្បស្សន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ តិតរហិតា

---

๑ ឯ. តិហិ ។ តិហិកាមភោគិនោតិ កត្តុបិ ភោគ្គកេ ទិស្សតិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចានឮថា កាលព្រះបរម-
សាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះចេតកំពុងចង្រ្កែមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់
ស្បែកជើងកំពុងចង្រ្កែមក្តី ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ពាក់ស្បែកជើងហើយដើរ
ចង្រ្កែម ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ កាលព្រះសាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះចេតកំពុងចង្រ្កែមក្តី ពួកភិក្ខុ
ចាស់មិនបានពាក់ស្បែកជើងកំពុងចង្រ្កែមក្តី មោឃបុរសទាំងនោះមិនសម
ហើនឹងហ៊ានពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្រ្កែមទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
គហស្ថដែលស្មៀកស ម្តេចគង់មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងក្នុងអាចារ្យ
មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នា ព្រោះហេតុនៃសិល្បសាស្ត្រសម្រាប់ចិញ្ចឹម
ជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ គួរតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ ព្រោះ
ថាអ្នកទាំងឡាយបានបួសមកក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគតបានសំដែងដោយ
ល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែគោរពកោតក្រែង មានសេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នា
ក្នុងអាចារ្យក្តី ក្នុងកិលុមធ្លើជាអាចារ្យក្តី ក្នុងឧបដ្ឋាយ៍ក្តី ក្នុងកិលុមធ្លើ
ជាឧបដ្ឋាយ៍ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែល
មិនទាន់បានជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់

ञत्ति कडं कत्वा भिक्खू आमन्तेसि न भिक्खवे आचरियेसु आचरियमत्तेसु उपज्झायेसु उपज्झायमत्तेसु अनुचामनेसु चङ्कमनेसु सचे चामनेन चङ्कमितब्बं यो चङ्कमेय्य आपत्ति दुक्कटस्स न[1] भिक्खवे अज्झोकासे चामनो चारेतब्बो यो चारेय्य आपत्ति दुक्कटस्साति ।

(५७) तेन खो पन समयेन अञ्ञतरस्स भिक्खुनो चानखीलाबाधो होति । भिक्खू तं भिक्खुं परिवत्तेत्वा वुट्ठापेन्ति पस्सावेन्ति निक्कामेन्ति । अट्ठसा खो भगवा सेनासनचारिकं आहिण्डन्तो तं भिक्खुं तं भिक्खुं परिवत्तेत्वा वुट्ठापेन्ते पस्सावेन्ते निक्कामेन्ते दिस्वान येन ते भिक्खू तेनुपसङ्कमि उपसङ्कमित्वा ते भिक्खू एतदवोच किं समत्था भिक्खवे भिक्खुनो आबाधोति । समत्था अत्थ भगवा चानखीलाबाधो समं समं परिवत्तेत्वा वुट्ठापेन्ति पस्सावेन्ति निक्कामेतब्बोति ।

---

१ ब च सब्बो कत्थचि दोसकरो अत्थि ।

ធ្វើនូវធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអាចារ្យ (ក្តី) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាអាចារ្យ (ក្តី) ឧបជ្ឈាយ៍ (ក្តី) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាឧបជ្ឈាយ៍ (ក្តី) មិនបានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្រ្កមទេ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្រ្កមទេ ភិក្ខុណាដើរចង្រ្កមត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងខាងក្នុងវត្តទេ ភិក្ខុណាពាក់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៥៧) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតរោគដំបៅលើចនៅជាតជើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានគ្រាប់យកភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសនចារិក ក៏បានទតទៅឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងគ្រាប់យកភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង លុះឃើញហើយក៏ទ្រង់យាងចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ទើបទ្រង់មានបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះកើតរោគអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លោកដ៏មានអាយុនេះកើតរោគដំបៅលើចនៅជាតជើង ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏គ្រាប់យកលោកដ៏មានអាយុនេះមកឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។

(๕๘) อถ ขฺวาหํ ภควา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ธมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ยสฺส จาหํ วา อุกฺกา จาหํ วา ฉาลิกา จาหนฺติ ลาพาโล วา อุจฺจาหนฺโต ๆ เสน ขฺวาหนฺติ ๆ เสน ขฺวาหนฺติ ๆ เสน ขฺวาหนฺติ

(๕๘) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុតំាងឡាយ មក ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុតំាងឡាយ (បើ) ភិក្ខុណាមានជើងឈឺក្តី មានជើងបែកក្តី មានរោគដំបៅលេចទៅបាតជើងក្តី តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុនោះពាក់ស្បែកជើងបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុតំាងឡាយមិន បានលាងជើងហើយស្រាប់តែឡើងទៅកាន់វិគ្គខ្លះតំាងខ្លះ នំាឲ្យប្រឡាក់ ចីវរនឹងសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុតំាងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុតំាងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងបាន ដោយគិតថាកុងវេលានេះ អាត្មា អញនឹងឡើងវិគ្គឬតំាង ។ សម័យនោះឯង កុងវេលាយប់ មានពួក កិក្ខុដើរទៅកាន់ពេង។ ចោសថខ្លះ ទីប្រជុំអង្គុយខ្លះ ក៏ជាន់ទៅលើដង្កូត ឈើខ្លះ លើបន្លាខ្លះ កុងទីងឹត ជើងរបស់ភិក្ខុតំាងនោះក៏មានទុក្ខ-វេទនា ។ ភិក្ខុតំាងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុតំាងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង កាន់គប់ក្ងើង ប្រទីប នឹងឈើច្រត់ ខាងកុងអារាមបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រោកឡើងកុង បច្ចូសសម័យនៃរាត្រី (ដំណក្ងី) ក៏ពាក់ខ្នាប់ជើងឈើហើយចង្រ្កមកុង

តាសេ ចង្កមន្តំ ទុជ្ជាសន្ទា មហាសន្ទា ១៨១៨សន្ទា
អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កាថេន្តា សេយ្យថីធំ រាជកថំ
ចោរកថំ មហាមត្តកថំ សេនាកថំ ភយកថំ យុទ្ធកថំ
អន្នកថំ បានកថំ វត្ថកថំ សយនកថំ មាលាកថំ
គន្ធកថំ ញាតិកថំ យានកថំ គាមកថំ និគមកថំ
នគរកថំ ជនបទកថំ ឥត្ថីកថំ បុរិសកថំ សូរ-
កថំ វិសិខាកថំ កុម្ភដ្ឋានកថំ បុព្វបេតកថំ នា-
នត្តកថំ លោកក្ខាយិកំ សមុទ្ទក្ខាយិកំ ឥតិភវភវ-
កថំ ឥតិ វា កីឌកាំ អក្កមិត្វា មាវេន្តិ កិត្តិំ
សមាធិម្ហា ចាវេន្តិ ។ យេ តេ កិត្តិ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
តេ ទុជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិហាចេន្តិ កថំ ហិ នាម
ឧព្ភក្ខិយា កិត្តិ វត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ

ឥឡូវ មានសំឡេងហោ មានសំឡេងខ្ទរខ្ទាំង មានសំឡេងថាខរដរ: ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ។ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ និយាយពីមហាមាត្យ និយាយពីសេនា និយាយពីភ័យ និយាយពីចម្បាំង និយាយពីគ្រឿងស៊ី និយាយពីគ្រឿងផឹក និយាយពីសំពត់ និយាយពីការដេក និយាយពីកម្រងផ្កា និយាយពីគ្រឿងក្រអូប និយាយពីញាតិ និយាយពីយាន និយាយពីស្រុក និយាយពីនិគម និយាយពីនគរ និយាយពីជនបទ និយាយពីស្រី និយាយពីប្រុស និយាយពីបុគ្គលដែលក្លៀវក្លា និយាយពីច្រកផ្លូវ និយាយពីកន្លែងក្អមទឹក (គឺកំពង់ទឹក) និយាយពីបុព្វប្រេត (គឺញាតិដែលស្លាប់ទៅហើយ) និយាយពីពាក្យឥតប្រយោជន៍មានប្រការផ្សេង ។ និយាយពីរឿងកុហកកង់លោក (មានរឿងក្អែកសកុកក្រហមជាដើម) និយាយពីរឿងជីកសមុទ្រ និយាយពីសេចក្តីចំរើន នឹងសេចក្តីសាបសូន្យ ហើយជាន់លើសត្វល្អិត ។ ឲ្យស្ងាប់ខ្លះ ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏តោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុមិនសមបើនឹងគ្រាគរឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី

កដ្ឋបាទុកាយោ អភិរូហិត្វា អញ្ញាសេ ចង្កមិស្សន្តិ ពុទ្ធាសង្ឃា មហាសង្ឃា ទសទសសង្ឃា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា កីទិសកថំ អក្កមិត្វា មាវេស្សន្តិ កិត្តិបិ សមាធិម្ហា ចាវេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ កិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សត្ថុ កិរ កិក្ខវេ ឆឡភិញ្ញា កិក្ខូ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ កដ្ឋបាទុកាយោ អភិរូហិត្វា អញ្ញាសេ ចង្កមន្តិ ពុទ្ធាសង្ឃា មហាសង្ឃា ទសទសសង្ឃា អនេកវិហិតំ តិ-រច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា កីទិសកថំ អក្កមិត្វា មាវេន្តិ កិត្តិបិ សមាធិម្ហា ចាវេន្តីតិ ។ សត្ថុ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិតរហិត្វា ឆម្ហឹ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ ន កិក្ខវេ កដ្ឋបាទុកា ជាវេតព្ពា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ហើយពាក់ទ្រនាប់ដើងឈើដើរកន្លងទីវាលមានសំឡេងហ៊ោ សំឡេងខ្ទាំង សំឡេងខរខរៈហើយនិយាយពីតិរច្ឆានកថាផ្សេង ។ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចំរើនទីងសេចក្តីសាបសូន្យដូច្នេះ ។ ហើយជាន់លើសត្វល្អិត ។ ឲ្យស្ងាប់ខ្លះ ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះសោះ ។ ត្រានោះឯង កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុ ត្រាកដើរក្នុងបច្ចុសសមយនៃរាត្រីហើយ ក៏ពាក់ទ្រនាប់ដើងឈើដើរទៅកន្លងទីវាល មានសំឡេងហ៊ោ សំឡេងខ្ទាំង សំឡេងខរខរៈ ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង។ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចំរើនទីងសេចក្តីសាបសូន្យដូច្នេះ។ ហើយដើរជាន់លើសត្វល្អិត ។ ឲ្យស្ងាប់ខ្លះ ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះ ពិតមែនឬ ។ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ លុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងឈើទេ្បីយ កិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๕๙] อถโข ภควา ภิกฺขเว ยถาภตญฺจ วิหารญฺจ ยาเยน พาหณาสี เตน จาริกํ ปกฺกามิ อนุปุพฺเพน จาริกญฺจ จรมาโน ยาเยน พาหณาสี ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทํ ภควา พาหณาสิยํ วิหรติ สปิปตเน มิคทาเย ฯ เตน โข ปน สมเยน ธมฺมจริยา ภิกฺขู ภควตา ภณฺฑุกมฺมานุ ปฏิกฺกิฏฺฐา โหนฺติ ตาลตฺถุมฺปิ เฉตฺวา ตาลปตฺถภณฺฑุกมฺมายปิ ฉาเทนฺติ ตานิ ตาลตฺถุมานิ ฉิทฺทานิ มิลายนฺติ ฯ มนุสฺสา ทุคฺคนฺธิยนฺติ ชิคุจฺฉนฺติ วิหาเรปิ ภณฺฑุกมฺมานุ ปฏิกฺกิฏฺฐา โหนฺติ ตาลตฺถุมฺปิ เฉตฺวา ตาลปตฺถภณฺฑุกมฺมายปิ ฉาเทนฺติ ตานิ ตาลตฺถุมานิ ฉิทฺทานิ มิลายนฺติ ฯ ภิกฺขู ปณีตานิปิ ภิกฺขาหารานิ น ลภนฺติ ลูขมฺปิ ปิณฺฑปาตํ ปริภุญฺชนฺติ ฯ อถโข ภควา ตสฺสา ราตฺติยา อจฺจยเน ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย ยาเยน ธมฺมจริยา ภิกฺขู เตนุปสงฺกมิ ฯ อทฺทสา โข ภควา ธมฺมจริยา ภิกฺขู ตาลตฺถุมฺปิ เฉตฺวา ตาลปตฺถภณฺฑุกมฺมายปิ ฉาเทนฺเต ตานิ ตาลตฺถุมานิ ฉิทฺทานิ มิลายนฺเต ฯ ทิสฺวาน ภิกฺขู อามนฺเตสิ กสฺมา ปน ตุมฺเห ภิกฺขเว ตาลตฺถุมฺปิ เฉตฺวา ตาลปตฺถภณฺฑุกมฺมายปิ ฉาเทถ ตานิ ตาลตฺถุมานิ ฉิทฺทานิ มิลายนฺตีติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถมาโรเจสุ ฯ

(៥៩) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងភជគ្គីះ ដោយសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ រួចហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅក្រុងពារាណសី ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសីនោះ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងវត្តឥសិបតនមិគទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី ។ លោនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា ទ្រនាប់ដើងឈើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏ប្រើគេឲ្យកាត់ស្នោគខ្ទីតាំងឡាយ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្ទឹកស្នោតហើយពាក់ឯស្នោគខ្ទីតាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោន ។ មនុស្សតាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនសម បើនឹងហ៊ានប្រើគេឲ្យកាត់ស្នោគខ្ទីៗ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្ទឹកស្នោតហើយពាក់សោះ ឯដើមស្នោគខ្ទីតាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោន ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តហ៊ានបៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិត មានឥន្ទ្រិយតែ ១ ។ កាលមនុស្សតាំងនោះកំពុងតែពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ភិក្ខុតាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ លោនោះឯង ភិក្ខុតាំងនោះក្រាបទូល

ภควาติ ปิตฺตมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ สตฺถุ กิร ภิกฺขาย ฉพฺภิกฺขุ-
ยา ภิกฺขู ตาลตรุณา เฉทาเปตฺวา ตาลปตฺตชาตุกานิ
ฉาเทนฺติ ตานิ ตาลตรุณานิ ฉินฺนานิ มิลายนฺตีติ ฯ สตฺถุ
ภควาติ ฯ ปิตรมหิ พุทฺโธ ภควา กถํ นาม เต
ภิกฺขเว โมฆปุริสา ตาลตรุณา เฉทาเปตฺวา ตาล-
ปตฺตชาตุกานิ ฉาเทสฺสนฺติ ตานิ ตาลตรุณานิ ฉินฺนานิ
มิลายนฺติ ฉวิสญฺชนนา หิ ภิกฺขเว มนุสฺสา รุกฺขสฺมึ เฉตพฺ
ภิกฺขเว อปฺปสนฺนานญฺจ ปสาทนาย ฯเป ฯ ปิตรหิตฺวา
ฉมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขู อาปตฺติโย น ภิกฺขเว ตาล-
ปตฺตชาตุกา ฉาเตตฺวา ยา ฉายฺยา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสา-
ติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺภิกฺขุยา ภิกฺขู ภควา
ตาลปตฺตชาตุกา ปฏิกฺขิตฺตาติ เวฬุตรุณา เฉทาเปตฺวา
เวฬุปตฺตชาตุกานิ ฉาเทนฺติ ตานิ เวฬุตรุณานิ ฉินฺนานิ
มิลายนฺติ ฯ มนุสฺสา ฉฑฺฑยนฺติ ฉิยนฺติ วิหาเรนฺติ

សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើគេឲ្យកាត់ស្មោតខ្លី ។ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្បឹកស្មោតហើយពាក់ ស្មោតខ្លីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងិតស្រពោន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងប្រើគេឲ្យកាត់ស្មោតខ្លី ។ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្បឹកស្មោតហើយពាក់ទេ ស្មោតខ្លីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងិតស្រពោនអស់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជ្បិតពួកមនុស្សតែងសំគាល់ថា ដើមឈើមានជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងស្បឹកស្មោតឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា ទ្រនាប់ដើងស្បឹកស្មោតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ទើបប្រើគេឲ្យកាត់នូវឫស្សីខ្លីទាំងឡាយវិញ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្បឹកឫស្សីហើយពាក់ ឯឫស្សីខ្លីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងិតស្រពោនអស់ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា

កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា វេឌ្ឍបុត្តវុណា ឆេទាបេត្វា វេឌ្ឍបត្តថាឧកាយោ ជាវេស្សន្តិ តានិ វេឌ្ឍបុ-ត្តវុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ ឯកាពទ្ធិយំ សមណា ស-ក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហេឋេន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តា-នំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ ន ភិក្ខវេ វេឌ្ឍបត្តថាឧកា ជាវេតព្វា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(៦០) អថខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហា-រិត្វា យេន កដ្ឋិយំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កដ្ឋិយំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា កដ្ឋិយេ វិហរតិ ជាតិយាវនេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កដ្ឋិយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ ថាឧកមណ្ឌ-ឆាឧយោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ តំណាថាឧកំ ភកវេន្តិបិ ភារភរេន្តិបិ មុញ្ជថាឧកំ ភកវេន្តិបិ ភារភរេន្តិបិ

ពួកសមណៈដ៏សក្យបុត្តមិនគួរបើនឹងហ៊ានប្រើគេឲ្យកាត់បុស្សខ្ចីទាំងឡាយ (យកមកធ្វើ) ដាច់នាប់ដើងស្វឹកបុស្សីហើយពាក់សោះ ឯបុស្សខ្ចីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោនទៅ ពួកសមណៈដ៏សក្យបុត្តហ៊ានបៀតបៀនរបស់ដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែ១ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងតែពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ដាច់នាប់ដើងស្វឹកបុស្សីឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦០) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងពារាណសីតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យរួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកនៃក្រុងកន្ទុយ: កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ក៏ឮដល់ទៅក្រុងកន្ទុយ:នោះ ។ ឮបានឮមកថា ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងវត្តជាតិយាវន ទៀបក្រុងកន្ទុយ:នោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកកន្ទុយភិក្ខុ (ភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងកន្ទុយ:) មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការប្រដាប់ដាច់នាប់ដើងបានប្រការផ្សេង ។ គឺធ្វើដាច់នាប់ដើងស្មៅខ្ទងឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើដាច់នាប់ដើងស្មៅយោប្ជង

បឋមជាទុកំ ភាវេតព្ពំបិ ភាវិតបិ ហិតាលជាទុកំ ភាវេតព្ពំបិ ភាវិតបិ តមលជាទុកំ ភាវេតព្ពំបិ ភាវិត-បិ កម្ពលជាទុកំ ភាវេតព្ពំបិ ភាវិតបិ វិញ្ញុត្តិ ទុន្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិបញ្ញំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុជ្ឈាយន្តិ ឱយន្តិ វិចារេន្តិ ភេជំ ហិ ជាម ភិក្ខុយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ ជាទុកមណ្ឌនានុយោគមនុយុត្តា វិហរិស្សន្តិ តិណជាទុ-កំ ភរិស្សន្តិបិ ភាវិតបិ មុញ្ជជាទុកំ ភរិស្ស-ន្តិបិ ភាវិតបិ បឋមជាទុកំ ភរិស្សន្តិបិ ភា-វិតបិ ហិតាលជាទុកំ ភរិស្សន្តិបិ ភាវ-តមលជាទុកំ ភរិស្សន្តិបិ ភាវិតបិ កម្ពលជាទុកំ ភរិស្សន្តិបិ ភាវិតបិ វិញ្ញុស្សន្តិ ទុន្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិបញ្ញន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ ភរិ

ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅដំណេកទន្យាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្បឹកទន្សែខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេតក្បាញ់ដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ កំលះបង់ចោលទូវប្បាលី អដ្ឋកថា អធិសីល រឯចិត្ត ទឹងអធិប្បញ្ញា (១) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏គោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុយើងភិក្ខុមិនសមបើទឹងខ្ពស់ខ្ពាយក្នុងការគាត់តែងព្រនាប់ជើងមានបការផ្សេង ។ គឺធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅយាប៉ូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅដំណេកទន្យាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្បឹកទន្សែខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងដែលគេតក្បាញ់ដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់នូវប្បាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត ទឹងអធិប្បញ្ញាសោះ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាល

---

១ អដ្ឋកថា កែមហោខន្ធកៈ ពន្យល់សេចក្តីថា អធិសីល បានខាងបាតិមោក្ខសីល ។ អធិចិត្ត បានខាងសមាធិភាវនាជាលោកិយ ។ អធិប្បញ្ញា បានខាងមគ្គភាវនាជាលោកុត្តរ ។

กิกฺขาย กงฺขิยา กิกฺขู อเนกวิหิตํ ฌานุกฺกมฺมฌานา-
ยោគមนุยุตฺตา วิหรนฺติ ตีณิฌานุกานิ กเรนฺติ กาภ-
เปนฺติ มุฑฺฐิฌานุกานิ กเรนฺติ กาภเปนฺติ ปฏฺฐ-
นุกานิ กเรนฺติ กาภเปนฺติ ทีฆฺฆลฌานุกานิ กเรนฺติ
กาภเปนฺติ กมฺมลฌานุกานิ กเรนฺติ กาภเปนฺติ
กมฺมลฌานุกานิ กเรนฺติ กาภเปนฺติ วิปฺปนฺนิ ขุทฺทสิ
ปวิปุญฺญ อนิสีลา อนิจิตฺตา อนิปญฺญนฺนิ ฯ สกฺขิ กตกิตา ฯ
วิกรหิ ตุเทฺท กตกิ กิจฺจ หิ ฌาม เต กิกฺขาย เอ-
ยปุวิสา อเนกวิหิตา ฌานุกฺกมฺมฌานุยោគมนุยุ-
ตฺตา วิหรนฺติ ตีณิฌานุกานิ กเรนฺติ กาภเปนฺติ
มุฑฺฐิฌานุกานิ กเรนฺติ กาภเปนฺติ ปฏฺฐนุกานิ
กเรนฺติ กาภเปนฺติ ทีฆฺฆลฌานุกานิ กเรนฺติ
กาภเปนฺติ กมฺมลฌานุกานิ กเรนฺติ กาภ-
เปนฺติ กมฺมลฌานุกานิ กเรนฺติ กาภเปนฺติ

កិកូតាំងឡាយ ពួកជាពួកកន្ទិយកិកូខ្វល់ខ្វាយកន្ទឹកការគោក់តែងទ្រនាប់ដើងមានប្រការផ្សេង ។ គឺធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅយាប៉ូងខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅដំណេកទន្យាយខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្បឹកទន្យែខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយពោមសត្វខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ហើយលះបង់ចាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្តនឹងអធិប្បញ្ញា ពិតមែនឬ ។ កិកូតាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលកិកូតាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសតាំងនោះមិនសមបើនឹងខ្វល់ខ្វាយកន្ទឹកការគោក់តែងទ្រនាប់ដើងមានប្រការផ្សេង ។ គឺធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅយាប៉ូងខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅដំណេកទន្យាយខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្បឹកទន្យែខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ ធ្វើទ្រនាប់ដើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយពោមសត្វខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១

វិញ្ញៀសន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អនិសិលំ អនិចិត្តំ អនិប្បញ្ញំ
នេតំ កិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។
វិតរមាត្តា ឆម្មឹ កថំ កត្វា កិក្ខុ អាមន្តេសិ ឆ កិក្ខវេ
តិណាថារុកា ជាវេតព្វា ឆ មុញ្ជថារុកា ជាវេតព្វា ឆ
បព្វជថារុកា ជាវេតព្វា ឆ ហិន្តាលថារុកា ជាវេតព្វា
ឆ កមលថារុកា ជាវេតព្វា ឆ កម្ពលថារុកា ជាវេ-
តព្វា ឆ សោវណ្ណមយា ថារុកា ជាវេតព្វា ឆ រូបិយម-
យា ថារុកា ជាវេតព្វា ឆ មណិមយា ថារុកា ជាវេ-
តព្វា ឆ វេឡុរិយមយា ថារុកា ជាវេតព្វា ឆ ផលិកម-
យា ថារុកា ជាវេតព្វា ឆ កំសមយា ថារុកា ជាវេ-
តព្វា ឆ កាចមយា ថារុកា ជាវេតព្វា ឆ តិបុមយា
ថារុកា ជាវេតព្វា ឆ សីសមយា ថារុកា ជាវេ-
តព្វា ឆ តម្ពលោហមយា ថារុកា ជាវេតព្វា យោ

លះបង់នូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត ទើងអធិបញ្ញា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លា
ឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាហើយទ្រង់តាស់
ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
ពាក់ទ្រនាប់ដើងស្មៅ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងស្មៅយ៉ាប៉ុន្ម មិនត្រូវពាក់
ទ្រនាប់ដើងស្មៅដំណេកទន្សាយ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងស្មឹកទន្សែ មិន
ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូក មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់
ដើងសំពត់ដែលគេតូញដោយកេមសត្វ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងមាស
មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងប្រាក់ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងកែវមណី មិន
ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងកែវពិទូរ្យ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងកែវផ្លឹក មិន
ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងសម្រិត មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងកែវកញ្ចក់ មិន
ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងសំណប៉ាហាំង (សំណស) មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់
ដើងសំណកក់ (សំណខ្មៅ) មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងទន់ដែងទេ ភិក្ខុ

ជាវេយ្យ អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស ន ច តិក្ខត្តុំ តាចិ សង្ឃមជ្ឈិយា ចាទុតា ជាវតតិយា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អទ្ធុជានាមិ តិក្ខត្តុំ តិស្សោ ចាទុតាយោ ឆារជ្ជានិយា អសង្ឃមជ្ឈិយាយោ វត្ថុចាទុកំ បស្សារ-ចាទុកំ អាចមនចាទុកន្តិ ។

(៦១) អថខោ តថាគតោ តន្តិយេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ តថាគតោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខូ អចិរវតិយា នទិយា តារីរំ តរន្តិំ វិសាណោសុបិ កណ្ហាន្តិ កាណ្ហោសុបិ កណ្ហាន្តិ តីតាយបិ កណ្ហាន្តិ ឆេប្បា-យបិ កណ្ហាន្តិ បិដ្ឋីបិ អភិរូហាន្តិ រត្តចិត្តាបិ អង្គជាតំ ឆុបន្តិ វច្ចតរីបិ ជិគាហោត្វា មារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈា-យន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា តារីរំ តរន្តិំ វិសាណោសុបិ កហោស្សន្តិ

ណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទន្ទាប់ដើង (គឺជ្រុញដើង) ណាមួយដែលគួរនឹងឲ្យកម្រើកទៅបាន ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទន្ទាប់ដើង ៣ យ៉ាងដែលគេដំកល់នៅជានិច្ច ដែលគេឲ្យកម្រើកទៅមិនបាន គឺទន្ទាប់ដើងសម្រាប់បន្ទោបង់ទូវច្ចៈ ១ ទន្ទាប់ដើងសម្រាប់បន្ទោបង់ទូវបស្សាវៈ ១ ទន្ទាប់ដើងសម្រាប់លាងជម្រះ (លាមក) ១

(៦១) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងនគរកុឌិយៈគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្ថី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិក-សេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលមេគោទាំងឡាយកំពុងតែហែលឆ្លងទឹកស្ទឹងអចិរវតី ក៏ចាប់ស្នែងខ្លះ ចាប់ស្ទឹកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្តតម្រេក ក៏ស្ទាបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកួនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្ទាប់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត កាលមេគោទាំងឡាយកំពុងឆ្លងទឹក មិនសមបើនឹងចាប់ស្នែងខ្លះ

กาณฺหาสุปิ กาฬสฺสาปิ กิตฺติยาปิ กาฬสฺสาปิ เฉปฺปา-
ยปิ กาฬสฺสาปิ ปิฏฺฐิปิ อกิรฺหาสฺสาปิ รตฺตจิตฺตาปิ องฺคชาตํ
ฆฏิสฺสาปิ วฏฺฏสีสาปิ ขุทฺทาหตฺถา มาเรสฺสาปิ เสยฺยถาปิ
ตาหิ กามโภคิโนติ ฯ อเสฺสสุ ขเร กิกฺกฏา เตสํ
มชฺฌนฺหิกสมเย ฉฑฺฑิยมานา ขียมานา วิจาเรตฺวา ฯ อ๙-
ขเร เต กิกฺกฏา ภควโต ปฏิมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ ๘ กิกฺกฏา
ตาทีนิ วิสาเณสุ กาเยตพฺพา ๘ กาฬสุ กาเยตพฺพา ๘
กิตฺติยา กาเยตพฺพา ๘ เฉปฺปาย กาเยตพฺพา ปิฏฺฐิ อกิรฺหา-
ตาย เย อกิรฺหาเยยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๘ จ กิกฺกฏา
รตฺตจิตฺเตน องฺคชาตํ ฆฏิตพฺพา เยภา ฆฏาเปยฺย อาปตฺติ
ถุลฺลจฺจยสฺส ๘ วฏฺฏสีสา มาเรตาย เย มาเรยฺย
ยถาธมฺมา การาเรตพฺพาติ ฯ

ចាប់ស្នឹកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្តតម្រេក ហើយស្អុបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្លាប់ខ្លះ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអកបរិភោគនូវកាមគុណសោះ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង កិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ-ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវចាប់ស្ទេងមេគោទាំងឡាយ មិនត្រូវចាម់ស្នឹកត្រចៀក មិនត្រូវចាប់ក មិនត្រូវចាប់កន្ទុយ មិនត្រូវឡើងជិះលើខ្នង កិក្ខុណាឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ មា៉ងទៀត កិក្ខុមិនត្រូវមានចិត្តត្រេកអរពាល់អង្គជាត (មេគោ)ឡើយ កិក្ខុណាពាល់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកូនគោឲ្យស្លាប់ឡើយ កិក្ខុណាធ្វើឲ្យស្លាប់ កិក្ខុនោះវិនយធរត្រូវឲ្យធ្វើតាមធម៌[1] ។

---

១ ត្រូវសម្រែចអាបត្តិតាមសញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទ។ សប្បាណវគ្គបាចិត្តិយកណ្ឌ ។ ក្នុងខន្ធកៈទាំងអស់មានបំណងប្រាប់តែអាបត្តិដែលមានក្រៅបាតិមោក្ខ បើកន្លែងណាមានន័យបង្ហាប់ទាក់ទងដោយអាបត្តិក្នុងបាតិមោក្ខផងនោះ គ្រាន់តែមានប្រាប់ថាត្រូវធ្វើតាមធម៌ ។ យ៉ាងនេះព្រោះបានន័យយរួចមកហើយ ។

[៦២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ យានេន យាយន្តិ ឥត្ថីយុត្តេនបិ បុរិសន្តរេន បុរិសយុត្តេនបិ ឥត្ថន្តរេន ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ កង្ខាមហិយាយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យានេន យាយិតព្ពំ យោ យាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថិំ គច្ឆន្តោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមគ្គេ តិលានោ ហោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា[1] ឯតទវោចុំ កហំ ភន្តេ អយ្យោ គមិស្សតីតិ ។ សាវត្ថិំ ខោ អហំ អាវុសោ គមិស្សាមិ ភគវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។ ឯហិ ភន្តេ គមិស្សាមាតិ ។ នាហំ អាវុសោ សក្កោមិ តិលានោម្ហីតិ ។ ឯហិ ភន្តេ យានំ អភិរុហាតិ ។ អលំ

---

១ ម. ទិស្វា ។

(៦៤) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅដោយយានដែលគេទឹមដោយគោញី មានបុរសជាអ្នកបរក៏មាន ទឹមដោយគោឈ្មោល មានស្ត្រីជាអ្នកបរក៏មាន ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏បោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកជនដែលទៅលេងទឹកស្ទឹងគង្គានទីស្ទឹងមហី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅដោយយានទេ្បយ ភិក្ខុណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១ រូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីកងកោសលជនបទដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវក៏មានជម្ងឺ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុនោះក៏គេចចុះចេញអំពីផ្លូវ ទៅអង្គុយនៅក្រោមដើមឈើ១ ។ មនុស្សទាំងឡាយក្រឡេកឃើញភិក្ខុនោះហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅឯណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាទៅក្រុងសាវត្ថីដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងនឹងទៅជាមួយគ្នា ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាទៅមិនរួចទេ ព្រោះអាត្មាមានជម្ងឺ ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមកឡើងជិះយានទៅ ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ

អាវุសោ បដិក្កមិតុំ កស្សតា យានន្តិ ។ ក្យាក្យាហំ យេន
យានំ តេនាភិរុហិ ។ អថខោ សោ តិក្ខ្យោ ហោវុត្តំ កត្វា
តិក្ខ្យំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ តិក្ខ្យ កស្សតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អថខោ កស្សប ឯតស្មិំ និធានេ ឯតស្មិំ
បការណេ ឧម្មីកំ កត្វា តិក្ខ្យ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ
តិក្ខ្យេ តិលានស្ស យានន្តិ ។ អថខោ តិក្ខ្យំ ឯតទ-
ហោសិ ឥត្ថីយុត្តំ នុ ខោ បុរិសយុត្តំ នុ ខោតិ ។
កស្សតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខ្យេ
បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ដកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អញ្ញតរស្ស តិក្ខ្យោ យានុក្ខ្យជេន ពាឌ្ឍរំ អជាសុ
អហោសិ ។ កស្សតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
ជានាមិ តិក្ខ្យេ សិរិកំ ចាជញ្ញន្តិ ។

មិនគួរទេ ព្រោះយានព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់រួចទៅហើយ ។ កិក្ខុនោះរង្កៀសខ្លាចក្រែង ក៏មិនទ្បើងជិះយានទ្បើយ ។ លោនោះឯង កិក្ខុនោះក៏ដើរទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ជាន់ដំណាលរឿងនុ៎ះដល់កិក្ខុទាំង-ឡាយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទានេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាក្នុងលោនោះ រួចទ្រង់តាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដល់កិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ។ លោនោះ កិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា (ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត) យានដែលទឹមដោយសត្វញី ឬទឹមដោយសត្វឈ្មោលហ្ន៎ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលគេទឹមដោយសត្វឈ្មោល នឹងយានដែលសម្រាប់អូសឬរុញដោយដៃ[1] ។ សម័យនោះឯង មានកិក្ខុ ១ រូបកើតសេចក្តីមិនសប្បាយខ្លាំង ព្រោះទង្គិចទង្គឹកដោយយាន (យានរលាក់) ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំ-ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវជើងស្នែងនឹងអង្រឹងស្នែង ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា: យានដែលសម្រាប់អូសឬរុញដោយដៃ ទុកដាក់ប្រុសក្តី ស្រីក្តី អូសឬរុញទៅក៏គួរ ។

(๖๓) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខិយោ

កំក្ខូ ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ ជានេត្តិ សេយ្យថីទំ

អាសន្ទិំ បល្លង្កំ គោណកំ ចិត្តកំ បដិកំ បដលិកំ

ភូសិកំ វិកតិកំ ឧទ្ទលោមិំ ឯកន្តលោមិំ កដិស្សំ

កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្ថរំ អស្សត្ថរំ រថត្ថរំ

(๖๓) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទុច្ចាសយនៈ (គ្រែតូចហួសប្រមាណ) នឹងមហាសយនៈ (គ្រែធំកម្រាលមិនគួរ) អាសន្ទិ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ)๑ បល្លង្ក (គ្រែដែលមានដើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ)๑ គោណកៈ (ព្រំដែលមានពេមវែងជាង ๔ ផ្នាប់)๑ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយពេមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ)๑ បដិកៈ (កម្រាលពណ៌សដែលធ្វើដោយពេមសត្វ)๑ បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វជាផ្កាចង្កោម)๑ តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគរដោយប្រក្រតី)๑ វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វមានសីហៈ នឹងខ្លាធំជាដើម)๑ ឧទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វ មានពេមប្រាឋនឡើងតែម្ខាង)๑ ឯកន្តលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វ មានពេមប្រាឋឡើងពាំងសងខាង)๑ កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយឱនមាសនឹងសូត្រ ហើយចាក់ស្រែះដោយវេតនៈ[๑])๑ កោសេយ្យៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃសូត្រ ហើយចាក់ស្រែះដោយវេតនៈ)๑ កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វ ល្មមចុះពួកស្រីរបាំ ๑๖ នាក់ឈរកំបាន)๑ ហត្ថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី)๑ អស្សត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ)๑ រថត្ថរៈ

---

๑ វេតនៈ សំដៅយកកែវមុក្តា កែវមណី សង្ខ ឬ មាស នឹងប្រាក់ជាដើម ។

អដ្ឋិនប្បវេណិំ កកុធលិង្គកប្បរប្បក្ខុត្តរណិំ សខុត្តរច្ឆទំ

ខុភតោលោហិតកុបធានំ ។ មនុស្សា វិហារ-

ចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ខុជ្ឈយន្តិ ទីឃន្តិ

វិចាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិបិ តាមកោតិនោតិ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខ្ត្តុ

ខុច្ចាសយនមហាសយនានិ ជាវេតព្ពានិ សេយ្យថីទំ

អាសន្ទិ បល្លង្កោ តោណកោ ចិត្តកោ បដិកា

(កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) ๑ អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា) ๑ កម្រាលដ៏ខុគ្គមដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្មុស ๑ ខ្នើយមានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (ខ្នើយក្បាលនិងខ្នើយជើង) ព្រមទាំងពិតានដែលមានពណ៌ក្រហម ๑ ។ មនុស្សទាំងឡាយកាលដើរទៅកាន់វិហារចាំរកបានឃើញហើយក៏ពោលពាក្យ តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយនៈនិងមហាសយនៈឡើយ គឺ អាសន្ទិ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ) ๑ បល្លង្ក (វែគដែលមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ๑ គោណកៈ (ព្រំដែលមានពេមវែងជាង ๔ ជាប់) ๑ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយពេមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ๑ បដិកៈ (កម្រាលដែលមាន

បដលិកា តូលិកា វិកតិកា ឧទ្ធលោមី ឯកន្តលោមី

កដិស្សំ កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្ថរំ អស្សត្ថរំ រថត្ថរំ

អជិនប្បវេណិំ កទលិមិគប្បវរប្បច្ចត្ថរណំ សឧត្តរច្ឆទំ

ឧភតោ លោហិតកូបធានំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ

ទុក្កដស្សាតំ ។

ពណ៌សធ្វើដោយរោមសត្វ)១ បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម)១ តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគរប្រក្រតី)១ វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វមានសីហៈនិងខ្លាជាដើម)១ ឧទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាំនឹងតែម្ខាង)១ ឯកន្តលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាំនឹងខាងមាំសងខាង)១ កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយដុំនមាសនឹងសូត្រហើយចាក់ស្រែះដោយវគនៈ)១ កោសេយ្យ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃសូត្រហើយចាក់ស្រែះដោយវគនៈ)១ កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វល្មមពួតស្រីរបាំ ១៦ នាក់ឈរកាំបាន)១ ហត្ថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី)១ អស្សត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ)១ រថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ)១ អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា)១ កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្មោះ ១ ខ្នើយមានពណ៌ក្រហមភាំងពីរខាង (ខ្នើយក្បាលនឹងខ្នើយដើងនៃ) ព្រមទាំងពិតានដែលមានពណ៌ក្រហម១ កិកុណាប្រើជ្រាស់ត្រវែងបត្តិទុក្កដ ។

(๖๘) เตน โข ปน สมเยน ธัญญิยา ภิกฺขู ภควตา อุปาสยมหาสยภาเวน ปฏิกฺขิตฺตภาวิตา มหาปัฏฐานิ ภาเวนฺติ สีหปญฺญา ปฺปญฺญา นิปปญฺญา ฯ ตานิ มญฺเญปฺปมาณานปิ ฐิตานิ โหนฺติ ปีฬปฺปมาณานปิ ฐิตานิ โหนฺติ อณฺฑปิ มญฺเญ ปญฺญายิตานิ โหนฺติ ตหิปิ มญฺเญ ปญฺญายิตานิ โหนฺติ อณฺฑปิ ปีเฬ ปญฺญายิตานิ โหนฺติ ตหิปิ ปีเฬ ปญฺญายิตานิ โหนฺติ ฯ มนุสฺสา วิหารจาริกัง อาหิณฺฑนฺตา ปสฺสิตฺวา อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ เสยฺยถาปิ ตหิ คามเภาคานิ ฯ ภควาโต ฬิตมตฺตัง อาโรเจสุง ฯ น ภิกฺขเว มหาปัฏฐานิ ภาเวตัพพานิ สีหปญฺญา ปฺปญฺญา นิปปญฺญา โย ภาเวยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๖๙) เตน โข ปน สมเยน ธัญญิยา ภิกฺขู ภควตา มหาปัฏฐานิ ปฏิกฺขิตฺตานิติ เจปัฏฐานิ ภาเวนฺติ ฯ ตานิ มญฺเญปฺปมาณานปิ ฐิตานิ โหนฺติ ปีฬปฺปมาณานปิ ฐิตานิ โหนฺติ อณฺฑปิ มญฺเญ ปญฺญายิตานิ โหนฺติ ตหิปิ มญฺเญ ปญฺญายิตานิ โหนฺติ อณฺฑปิ ปีเฬ ปญฺญายิตานิ โหนฺติ ตหิปิ ปีเฬ ปญฺญายิตานิ โหนฺติ ฯ

បម្មក្ខន្ធក: ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដំធំ

(๖๔) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា ឧច្ចាសយន. ន័ងមហាសយន: ព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដំធំ គឺស្បែកសត្វសីហ: ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបង ។ ស្បែកទាំងនោះពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានកាត់ឲ្យល្មមនឹងជើគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើជើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើជើគ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលខាងលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់វិហារចារិកឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រើប្រាស់នូវស្បែកសត្វដំធំ គឺស្បែកសត្វសីហ: ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបងឡើយ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๖๕) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ស្បែកសត្វដ៏ធំទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើប្រាស់ស្បែកគោទាំងឡាយវិញ ។ ស្បែកគោទាំងនោះពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានកាត់ឲ្យល្មមនឹងជើគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើជើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើជើគ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ ។

อญฺญตเรปิ ขาปกภิกฺขู อญฺญตรสฺส ขาปุขาสกสฺส กุลูปโก โหติ ฯ อถโข โส ขาปกภิกฺขู ปุพฺพณฺห-สมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน ตสฺส ขาปุขาสกสฺส นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ อถโข โส ขาปุขา-สโก เยน ขาปกภิกฺขู เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ ขาปกภิกฺขุ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺส ขาปุขาสกสฺส วิฬโก โหติ ตรุณโก อภิรูโป ทสฺสนีโย ปาสาทิโก สพฺพงฺคปริปูโร สพฺพงฺคสมฺปนฺโน ฯ อถโข โส ขาปกภิกฺขู ตํ วิฬกํ สงฺกฺโขภยิ ฯ อถโข โส ขาปกภิกฺขู ตสฺส ขาปุขาสกสฺส ตํ วิฬกํ อาทาย ปกฺกามิ ฯ อถโข โส ขาปุขาสโก ตสฺส ขาปกภิกฺขุโน ปตฺตจีวรมาทาย ปจฺฉาสมณโก อนุพนฺธิ ฯ อถโข โส ขาปกภิกฺขู ตสฺส ขาปุขาสกสฺส วิฬกสฺส กณฺเณ อาโรเปสิ ฯ อถโข โส ขาปุขาสโก ตสฺส ขาปกภิกฺขุโน ตํ วิฬกํ วนฺทิตฺวา จมฺมขณฺฑิกาย ปฏิปาเทสิ ฯ อถโข โส ขาปกภิกฺขู ตสฺส ขาปุขาสกสฺส ตํ วิฬกํ วนฺทิตฺวา จมฺมขณฺฑิกาย ปฏิปาเท

មិនតែប៉ុណ្ណោះ មានកិកុធ្មាបមួយរូប ជាដីតុនរបស់ឧបាសកធ្មាបម្នាក់ ។ វេលានោះ កិកុធ្មាបនោះ លុះវេលាព្រឹកព្រហាមក៏ស្លៀកស្បង់ហើយ កាន់យកបាត្រចីវរហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះរបស់ឧបាសកធ្មាបនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយនៅលើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ លំដាប់នោះឧបាសកធ្មាបនោះបានចូលទៅរកកិកុធ្មាប លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំកិកុធ្មាបនោះហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះឯង ឧបាសកធ្មាបនោះមានកូនគោ ១ មានរូបល្អគួរនឹងរមិលមើលនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដ៏វិចិត្រប្រហែលនឹងកូនខ្លាដំបង ។ វេលានោះ កិកុធ្មាបនោះក៏សំឡឹងមើលទៅកូនគោនោះមិនដាក់ភ្នែកសោះ ។ លំដាប់នោះ ឧបាសកធ្មាបនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងកិកុធ្មាបនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ហេតុអ្វី បានជាលោកម្ចាស់សំឡឹងមើលកូនគោនេះមិនដាក់ភ្នែកសោះ ។ កិកុនោះឆ្លើយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ដ្បិតអាត្មាត្រូវការស្បែកកូនគោនេះ ។ ខណៈនោះឧបាសកធ្មាបនោះក៏សម្លាប់កូនគោនោះ ហើយពន្លះយកស្បែកប្រគេនទៅកិកុធ្មាបនោះ ។ គ្រានោះ កិកុធ្មាបនោះក៏លាក់ស្បែកនោះក្នុងសង្ឃាដិហើយក៏ដើរទៅ ។

อชเขา สา ตาวี วัณฺณคิลิตฺวา ตำ ชาปกิกฺขุ์ ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต อนุพนฺธิ ฯ ภิกฺขู ฆราทโยสุ กิสฺส ตฺวายำ อาวุโส ตาวี ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต อนุพนฺธสิ ฯ อหำปิ เขา อาวุโส น ชานามิ เกน ปฺยายำ ตาวี ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต อนุพนฺธติ ฯ เตน เขา ปน สมเยน ตสฺส ชาปกิกฺขุโน สงฺฆาฏิ โลหิเตน มกฺขิตา โหติ ฯ ภิกฺขู ฆราทโยสุ อยำ ปน เต อาวุโส สงฺฆาฏิ กึ กตา ฯ อชเขา สา ชาปกิกฺขู ภิกฺขู ตมตฺถำ อาโรเจสิ ฯ กึ ปน ตฺวำ อาวุโส ชาณาสิชาเต สมาธเปสีติ ฯ ฆำ อาวุโสติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต ตุฏฺฐายฺจ ทียฺจ วิชาเปตฺวา กถำ หิ นาม ภิกฺขู ชาณาสิชาเต สมาธเปสฺสนฺติ ตนฺตุ ภควา อเนกปริยาเยน ชาณาสิชาเต ควหิเต ชาณาสิชาตา เวรมณี ปสสฏฺฐา ฯ อชเขา เต ภิกฺขู ภควโต ตมตฺถำ อาโรเจสุ ฯ

(๖๖) อชเขา ภควา ตสฺมึ ฐาเน ตสฺมึ ปการณา ภิกฺขุสงฺฆำ สนฺนิชาเปตฺวา ตำ ชาปกิกฺขุ์ ปฏิปุจฺฉิ

វេលានោះ មេគោនោះអាល័យកូនក៏ទៅតាមពីខាងក្រោយ ។ កិក្ខុបាបនោះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាមេគោនេះមកតាមពីខាងក្រោយ ។ លោក ។ កិក្ខុនោះឆ្លើយថា អាវុសោ ខ្ញុំមិនដឹងជាមេគោនេះមកតាមខ្ញុំពីខាងក្រោយ ។ ដោយហេតុអ្វីទេ ។ វេលានោះឯង សង្ឃាដិរបស់កិក្ខុបាបនោះក៏ប្រឡាក់ទៅដោយឈាម ។ កិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា អាវុសោ សង្ឃាដិនេះតើអ្នកធ្វើដូចម្តេច (បានជាប្រឡាក់) ។ ខណៈនោះ កិក្ខុបាបនោះបានឆ្លើយសេចក្តីនុ៎ះដល់កិក្ខុទាំងឡាយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏បានសួរថា អាវុសោ លោកបានបបួលគេធ្វើបាណាតិបាតទេដឹង ។ កិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើអាវុសោ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏បោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា កិក្ខុមិនសមបើនឹងបបួលគេឲ្យធ្វើបាណាតិបាតសោះ ក្រែងបាណាតិបាតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលដោយអនេកបរិយាយ ព្រះអង្គទ្រង់សរសើរតែការវៀរចាកអំពើបាណាតិបាតដូច្នោះឬ ។ គ្រានោះ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

(๖๖) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំកិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់សួរចំពោះកិក្ខុបាបនោះថា

สงฺฆ กาเร ตฺวๆ กิกฺขุ ชาณาติชาเต สมาธเปสีติ ฯ
สงฺฆ ภควาติ ฯ วิสาขา ตุณฺหี ภควา กเถ หิ ชาม
ตฺวๆ เมาเยปุริส ชาณาติชาเต สมาธเปสฺสสิ ธนฺ
มยา เมาเยปุริส อเนกปริยาเยน ชาณาติชาเต
กาเหติเต ชาณาติชาต เวมณี ปสตฺต เนต เมา-
เยปุริส อปฺปสนฺนาน วา ปสาทาย ฯเป ฯ วิสาขิ-
ตฺวา ธมฺมี กเถ กตฺวา กิกฺขู อามนฺเตสิ ธ กิกฺขเว ชา-
ณาติชาเต สมาธเปตพฺ เยา สมาธเปยฺย ยชา-
ธมฺมา กาเรตพฺเพ ฯ ธ จ กิกฺขเว เตาจมฺ ชาเรตพฺ
เยา ชาเรยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ธ กิกฺขเว กิญฺ
จมฺ ชาเรตพฺ เยา ชาเรยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ
เตน เขา ปธ สมเยน มนุสฺสาน มญฺเจปิ ปีเปปิ
จมฺมาธนฺถาธิ เปาติ จมฺมาธนฺถาธิ ฯ กิกฺขู กุกฺกุจฺจา-
เยนฺตา ชากิธิสีธนฺติ ฯ ภควาเต ฯตมตฺถ อาเรเจสุ ฯ
อนุชานามิ กิกฺขเว กิเปาวิกต อกิธิสีธิตุ ธ ตฺเว

ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបានបបួលគេឲ្យធ្វើបាណាតិបាត ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុ
ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមនឹងបបួលគេ
ឲ្យធ្វើបាណាតិបាតទេ នែមោឃបុរស ក្រែងអំពើបាណាតិបាតតថាគត
បានតិះដៀលហើយដោយអនេកបរិយាយ តថាគតសរសើរតែការវៀរចាក
អំពើបាណាតិបាតដូច្នោះទេឬ នែមោឃបុរសអំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជន
ដែលមិនជាន់ជ្រៃថ្ងាឲ្យបានជ្រៃថ្ងាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួច
ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកបញ្ញត្តថា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបបួលគេកុំឲ្យបាណាតិបាតទេ ភិក្ខុណាបបួល
ត្រូវឲ្យវិនយធរធ្វើតាមធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិន
ត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកគោទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វណាមួយទេ ភិក្ខុណា
ប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានគ្រែទឹងតាំងដែលពួក
មនុស្សបានជាសដោយស្បែក បានរុតតែដោយស្បែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
រង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយលើ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះ
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើគីសេនាសនៈដែលជាគិហិវិកត (របស់ដែល

អភិនិបជ្ជិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន វិហារេ
ចម្មពន្ធេហិ ឯកុច្ឆិយន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន ភិ-
ន្ទិសីទន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ ពន្ធនមត្តំ អភិនិសីទិតុន្តិ ។

(៦៧) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ
សឧបាហនា តាមំ បវិសន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សឧបាហ-
នេន តាមោ បវិសិតព្វោ យោ បវិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដ-
ស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កិលា-
នោ បោតិនេ សង្ការតិរំ ឧបាហនេន តាមំ បវិសិតុំ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ
កិលានេន ភិក្ខុនា សឧបាហនេន តាមំ បវិសិតុន្តិ ។

គ្រហស្ថធ្វើផ្សែង ។) បាន កុំឲ្យតែដេក ។ វេលានោះឯង មានវិហារ(១) ដែលពួកជនបានរុំចងដោយខ្សែស្បែកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ រង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយលើ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើវិហារដែលគេគ្រាន់តែចងបាន ។

(៦៧) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកដើងហើយចូលទៅកាន់ស្រុក ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ភិក្ខុណា(ពាក់)ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបមានជម្ងឺ តែវៀរចាកស្បែកដើងក៏មិនអាចនឹងដើរចូលទៅកាន់ស្រុកបានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺពាក់ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុកបាន ។

---

១ សំដៅយកទីតៅ ដូចពុទ្ធិនំងសាលាដាដើម ។

[๖๘] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา มหากจฺ-
จาโน อวนฺติสุ วิหรติ กุรรฆเร ปวตเต[๑] ปพฺพเต ฯ
เตน โข ปน สมเยน โสโณ อุปาสโก
กุฏิกณฺณิ อายสฺมโต มหากจฺจานสฺส อุปฏฺฐาโก
โหติ ฯ อถ โข โสโณ อุปาสโก กุฏิกณฺณิ
เยนายสฺมา มหากจฺจาโน เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
อายสฺมนฺตํ มหากจฺจานํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ ฯ
เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข โสโณ อุปาสโก กุฏิ-
กณฺณิ อายสฺมนฺตํ มหากจฺจานํ เอตทโวจ ยถา
ยถาหํ ภนฺเต อายสฺมตา มหากจฺจาเนน ธมฺมิ เทสิตํ
อาชานามิ นยิทํ สุกรํ อคารํ อชฺฌาวสตา เอกนฺต-
ปริปุณฺณํ เอกนฺตปริสุทฺธิ สงฺขลิขิตํ [พฺรหฺมจริยํ จริตุ
ฯ]ปฺปามหํ ภนฺเต เกสมสฺสุ โอหาเรตฺวา กาสายานิ
วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชิตุ ปพฺพา-
เชตุ มํ ภนฺเต อายฺยา มหากจฺจาโนติ ฯ อถ ขฺวาหฺ

๑ ปวาเหติ ฯ

(៦៨) សម័យនោះឯង ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុគង់នៅលើភ្នំឈ្មោះបថាត ទៀបក្រុងឈ្មោះកុរយរ: ក្នុងអវន្តីជនបទ ។ សម័យនោះឯង ឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណ(១) ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុ ។ វេលានោះ ឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណបានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ធម៌ដែលលោកម្ចាស់មហាកច្ចាន:បានសំដែងហើយយ៉ាងណា ។ ខ្ញុំកុណាក៏ដឹងច្បាស់ តែបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះមិនងាយនឹងប្រតិត្តិព្រហ្មចរិយធម៌នេះឲ្យបរិបូណ៌ពេញលេញឲ្យស្អាតរលីងដូចជាសង្ខដែលបុគ្គលដុសខាត់ឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវខ្ញុំកុណាចង់គោរសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយ ទាំងឡាយហើយចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងកេរបស់បុគ្គលគ្មានផ្ទះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់មហាកច្ចាន: បំបួសខ្ញុំផង ។ កាលបើឧបាសកនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុក៏បាន

---

១ ឧបាសកឈ្មោះសោណៈតែងពាក់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀកមានជម្ងៃមួយកោដិ ក៏ដូចគេហៅថា កុដិកណ្ណ ដាប់ដែង (អដ្ឋកថា) ។

អាយស្មា មហាកច្ចានោ សោណំ ឧបាសកំ កុដិ-
កណ្ណំ ឯតទវោច ឧក្កំសេ ខោ សោណ យាវតិកំ ឯក-
សេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ ឥជ្ឈតិ តុវំ សោណ
តស្មេវ អការកភូតោ ពុទ្ធានំ សាសនំ អនុយុញ្ជ
កាលយុត្តំ ឯកសេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយន្តិ ។
អថខោ សោណស្ស ឧបាសកស្ស កុដិកណ្ណស្ស យោ
អហោសិ បញ្ញាភិសង្ខារោ សោ បដិបស្សម្ភិ ។ ទុតិ-
យម្បិ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ ។ បេ ។
តតិយម្បិ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ
យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោណោ ឧបាស-
កោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច
យថា យថាហំ ភន្តេ អាយស្មតា មហាកច្ចានេន ធម្មំ
ទេសិតំ អាជានាមិ ន្តយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា
ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ

និយាយពាក្យនេះនឹងសោណកុដិកណ្ណឧបាសកថា នែសោណៈ ការប្រព្រឹត្តិនូវការដេកតែម្នាក់ឯង បរិភោគនូវភត្តតែមួយពេល នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដរាបអស់មួយជីវិត មិនងាយនឹងធ្វើបានឡើយ នែសោណៈ ណ្ហើយចុះ អ្នកឯងគួរតែនៅជាគ្រហស្ថប្រកបតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គឺការដេកតែម្នាក់ឯង ការបរិភោគភត្តតែម្តងនឹងការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ សមគួរតាមកាល ក្នុងកេរជាគ្រហស្ថនោះចុះ ។ ការប្រែងប្រៀបនឹងបួសរបស់សោណកុដិកណ្ណឧបាសកនោះក៏បានរម្ងាប់ស្ងប់ស្ងាត់ទៅក្នុងពេលនោះឯង ។ សោណកុដិកណ្ណឧបាសក បានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចនៈជាគំរប់ពីរដងផង ។ បេ ។ សោណកុដិកណ្ណឧបាសក បានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចនៈដ៏មានអាយុជាគំរប់បីដងផង លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចនៈដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសោណកុដិកណ្ណឧបាសក អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកច្ចនៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលលោកម្ចាស់បហាកច្ចនៈបានសំដែងហើយយ៉ាងណា ។ ខ្ញុំកុណាក៏ដឹងច្បាស់ (តែថា) បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្មចរិយធម៌នេះ ឲ្យបានពេញអស់ដើង ឲ្យបានស្អាតអស់ដើង

จรันตุ ภิกฺขเว มม ญาตึ เกสมสฺสุ โอหาเรตฺวา กาสา-
ยานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชันตุ
ปพฺพาเชตุ มํ กนฺตา อยฺยา มหากจฺจาโนติ ฯ อถ โข
อายสฺมา มหากจฺจาโน โสณสฺส กุฏิกณฺณสฺส ปพฺพาเชสิ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อวนฺติ-
ทกฺขิณาปถสฺมา อปฺปภิกฺขา โหติ ฯ อถ โข อายสฺมา
มหากจฺจาโน ตีณิ วสฺสานิ อจฺจเยน กิญฺจิ กร-
ณีเยน เตลา เตลา ทสวคฺคํ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาเตตฺวา
อายสฺมนฺตํ โสณสฺส อุปสมฺปาเทสิ ฯ อถ โข อา-
ยสฺมา โสณสฺส วสฺสคฺคเตน ปญฺจสฺส วสฺสานิ ปญฺจสฺส วหากตสฺส
ปฏิสลฺลีนสฺส เอวํ เจตโส ปริวิตกฺโก อุทปาทิ
สุเตนฺเยว โข เม โส ภควา เอวมาห เอวมาโส จ เอวมาโส
จาตี น จ มยา สมฺมุขา ปฏิคฺคหิตา ปเจฺจยฺยาหนฺ ตนฺ ภ-
คฺคนฺตุ ทสฺสนายาย อรหนฺตุ สมฺมาสมฺพุทฺโธ สเจ หนฺ
อุปชฺฌายา อนุชานเยฺยยาติ ฯ อถ โข อายสฺมา
โสโณ สายณฺหสมยนฺ ปฏิสลฺลานา วุฏฺหิโต
เยนายสฺมา มหากจฺจาโน เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺก-

ជួចជាសង្ឃដែលគេដុសខាត់ហើយទេ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវ
ខ្ញុំកុំណាចដំកោរសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយ
ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងកន្លែងដែលបុគ្គលគ្មានផ្ទះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកម្ចាស់មហាកច្ចាន:បំបួសខ្ញុំផង ។ ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មាន
អាយុក៏បានបំបួសសោណកុដិកណ្ណៈថាសកកន្លែងវេលានោះឯង ។ សម័យ
នោះឯង អន្តិទក្ខិណាបថជនបទមានកិក្ខុតិចណាស់ ។ វេលានោះ
ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុឲ្យប្រជុំកិក្ខុសង្ឃមានពួក ១០ ដែលមកពីទិស
នោះៗ ហើយឲ្យឧបសម្បទាសោណ:ដ៏មានអាយុ ដោយគ្រលំបាក
ពេកណាស់ លុះតែកន្លង ៣ ឆ្នាំទៅ (ទើបគណ:សង្ឃបានគ្រប់
ដប់) ។ លំដាប់នោះ កាលសោណ:ដ៏មានអាយុនៅចំវស្សាវួចហើយ
នៅកន្លែងទីស្ងាត់លាក់ខ្លួនសម្ងំក៏កើតការត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មា
អញគ្រាន់តែបានឮថា ព្រះមានព្រះភាគនោះបែបយ៉ាងនេះ ។ តែ
អាត្មាអញមិនដែលឃើញព្រះមានព្រះភាគចំពោះមុខសោះ ។ បើ
ឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាត ឲ្យអាត្មាអញទៅ អាត្មាអញគួរតែទៅឲ្យបាន
ឃើញព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ គ្រានោះ
ព្រះសោណ:ដ៏មានអាយុ លុះវេលាថ្ងៃរសៀល ក៏ចេញអំពីទីលាក់ខ្លួន
ពួនសម្ងំហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុ លុះចូល

មិត្តា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សោណោ
អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ
រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិ-
តក្កោ ឧទបាទិ សុតោយេវ ខោ មេ សោ ភគវា
ឯទិសោ ច ឯទិសោ ចាតិ ន ច មយា សម្មុ-
ខា និដ្ឋោ កច្ចេយ្យាមាំ តំ ភគវន្តំ ឧស្សុរាយ
អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ សចេ មំ ឧបដ្ឋាយោ អនុជានេ-
យ្យាតិ កច្ចេយ្យាមាំ ភន្តេ តំ ភគវន្តំ ឧស្សុរាយ អរហន្តំ
សម្មាសម្ពុទ្ធំ សចេ មំ ឧបដ្ឋាយោ អនុជានាតីតិ ។ សាធុ
សាធុ សោណ កច្ច តុំ សោណ តំ ភគវន្តំ ឧស្សុរាយ
អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឧក្កំសស្សសិ តុំ សោណ តំ ភគវន្តំ
ចាសានិកំ ចាសានធរំ សន្តិ[ន្ទ្រិ]យំ សន្តមានសំ
ឧត្តមទមថសមថមនុប្បត្តំ ឧដ្ឋំ កុត្តំ យតិ[ន្ទ្រិ]យំ ឆាកំ
តេនហិ តុំ សោណ មម វចនេន ភគវតោ ចាទេ

ទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុរួចក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណ:ដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំកុណានៅក្នុងទីស្ងាត់ លាក់ខ្លួនពួនសម្ងំក្នុងទីនេះក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគ្រាន់តែបានឮថាព្រះមានព្រះភាគនោះបែបយ៉ាងនេះ ។ តែអាត្មាអញ មិនដែលឃើញព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងទីចំពោះមុខបានម្តងសោះ បើឧបដ្ឋាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យអាត្មាអញទៅ គួរតែអាត្មាអញទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើឧបដ្ឋាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំកុណាទៅ ខ្ញុំកុណាគួរនឹងទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ ព្រះមហាកច្ចាន:ក៏និយាយតបវិញថា នែសោណ: ប្រពៃពេកណាស់ហើយ នែសោណ: លោកចូរទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះចុះ នែសោណ: លោកមុខជា នឹងបានឃើញព្រះមានព្រះភាគនោះជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាគួរឲ្យជ្រះថ្លា មានឥន្ទ្រិយរម្ងាប់ហើយ មានព្រះទ័យរម្ងាប់ហើយ បានដល់នូវបញ្ញាសម្រាប់ទូន្មាន ទឹងសមាធិសម្រាប់រម្ងាប់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ បានទូន្មានព្រះអង្គហើយ បានរក្សាព្រះអង្គហើយ បានឈ្នះឥន្ទ្រិយហើយ បានប្រាសចាកតិលេសហើយ នែសោណ: បើ

สาวตฺถิยา อุปฏฺฐาโก เมณฺฑโก นาม คหปติ อายสฺมโต มหากสฺสปสฺส
ปกฺกามิ ตตฺถ สาวตฺถิยา ปฏิกฺกมิตฺวา ยาว อนฺตรา จ เสตพฺยา จ
อทฺธานมคฺคปฏิปนฺนานญฺจ ปพฺพชิตานญฺจ ปพฺพชิตปริกฺขารานญฺจ
ปฏิกฺกมิตฺวา ปฏิกฺกมิตฺวา ปฏิสนฺถารกรณียานิ กโรนฺโต ปฏิสนฺถารกรณียานิ
กโรนฺโต ปฏิสนฺถารกรณียานิ กโรนฺโต ปฏิสนฺถารกรณียานิ กโรนฺโต
ปฏิสนฺถารกรณียานิ กโรนฺโต ปฏิสนฺถารกรณียานิ กโรนฺโต ปฏิสนฺถาร-
กรณียานิ กโรนฺโต

ដូច្នោះ លោកចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទចាំងគូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយសិរសោតាមពាក្យខ្ញុំថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះបាទចាំងគូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយសិរសា រួចហើយចូរលោកក្រាបទូលយ៉ាងនេះ(ទៀត)ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកិក្ខុតិចណាស់ ខ្ញុំព្រះអង្គប្រជុំកិក្ខុសង្ឃមានពួក ១០ អំពីប្រទេសនោះ ។ ហើយបានឧបសម្បទាដោយលំបាកពេកណាស់ លុះតែកន្លង ៣ ឆ្នាំទៅហើយ (ទើបស្រួច)ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតន្លូវឧបសម្បទាកង្វែងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថដោយគណៈសង្ឃទ្រឹតិចល្មមទៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កង្វែងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានផែនដីខ្មៅស្អិតគ្រែតគ្រែតរំងរដិបរដុបដោយស្មៅដើងគេ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ កង្វែងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កង្វែងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សក្រៅប៉ះអានការងូតទឹកណាស់ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតគ្រោះទឹក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតការងូតទឹកឲ្យបានជានិច្ចកង្វែងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកម្រាលស្បែកច្រើន គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកខ្លែត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កង្វែងជ្រមជនបទ

ฝ่ายกุศล อกุศลธรรม ๘๐ ฝ่ายเศร้าหมอง ของกายนี้ ท่านกล่าวไว้แล้ว.

ปถวี ปถวีธาตุ อัตตภาพนี้ ฝ่ายกายทิพย์ อันสำเร็จด้วยใจ มีรูปอันสำเร็จด้วยใจ

อย่างนี้ ท่านกล่าวไว้แล้ว ปถวี ปถวีธาตุ อัตตภาพนี้ ฝ่ายกายทิพย์ อันสำเร็จด้วยใจ

มีรูปอันสำเร็จด้วยใจ ฝ่ายกายทิพย์ ๘๐ ฝ่ายเศร้าหมอง ของกายนี้ ท่านกล่าวไว้แล้ว

ก็ บุรุษ ผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ ประการ ย่อมเข้าถึงกายทิพย์ ๕ ประการ ๕ ประการ

เป็นไฉน บุรุษในโลกนี้ ย่อมละปาณาติบาตได้ เจตนาเครื่องงดเว้นจากปาณาติบาต

ชื่อว่าศีล ของบุรุษนั้น ย่อมมีในขณะนั้น ๆ ๑ ย่อมละอทินนาทานได้ ... ๑ ย่อมละ

กาเมสุมิจฉาจารได้ ... ๑ ย่อมละมุสาวาทได้ ... ๑ ย่อมละสุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานได้

เจตนาเครื่องงดเว้นจากสุราเมรยมัชชปมาทัฏฐาน ชื่อว่าศีล ของบุรุษนั้น ย่อมมีในขณะนั้น ๆ ๑

ก็ บุรุษ ผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ ประการ ย่อมเข้าถึงกายทิพย์ ๕ ประการ ๕ ประการ

เป็นไฉน บุรุษในโลกนี้ ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วยศรัทธา ๑ ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วยศีล ๑

ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วยพาหุสัจจะ ๑ ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วยจาคะ ๑ ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วย

ปัญญา ๑ ก็ ๕ ประการ เป็นไฉน ดูก่อนสารีบุตร ท่านผู้เจริญ ๕ ประการ เป็นไฉน

ดูก่อนสารีบุตร ท่านผู้เจริญ ในโลกนี้ ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วยศรัทธา ๑ ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วยศีล ๑

ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วยพาหุสัจจะ ๑ ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วยจาคะ ๑ ย่อมเป็นผู้ประกอบด้วย

មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ(១) ស្មៅឈ្មោះមោរគុ(២) ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុ(៣) ស្មៅឈ្មោះដន្តុ(៤) យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងវែនអវន្តិទក្ខិណាបថ៌មានកម្រាលស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកមឹគដូច្នោះដែរ ឬម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកមឹគ ក្នុងវែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយប្រគេនចីវរដើម្បីកិក្ខុដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនចីវរនេះដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ កិក្ខុទាំងនោះមកប្រាប់ថា នែអាវុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះបានប្រគេនចីវរដើម្បីលោកហើយ កិក្ខុទាំងនោះក៏រង្គើសមិនត្រេកអរព្រោះយល់ឃើញថាកុំឲ្យត្រូវនិស្សគ្គិយដល់យើងឡើយ ឬម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់ប្រាប់វេបុល្លបណ្ឌិតក្នុងចីវរ ។ ឯព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ពាក្យព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុដោយពាក្យថា ករុណាលោកម្ចាស់ រួចហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណ

១-២ ៣-៤ តាមអដ្ឋកថា ថា ស្មៅទាំង ៤ យ៉ាងនេះគេតែងយកមកធ្វើជាកន្ទេលរឹងខ្លះ កន្ទេលទន់ខ្លះ ឯស្មៅឈ្មោះឯរគុមានសម្ផស្សរឹងគ្រោតគ្រាត ស្មៅឈ្មោះមោរគុនោះមានបុងប្រហែម មានសាច់ល្អិតទន់ មានសម្ផស្សស្រួល គេតែងយកមកធ្វើជាកន្ទេលទន់សម្រាប់ដេក កាលបើដេកសង្កត់ទៅហើយ លុះក្រោកចេញក៏ងើបឡើងវិញ ឯស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុនោះ គេយកមកធ្វើជាសំពត់សាដកក៏បាន ស្មៅឈ្មោះដន្តុនោះ មានពណ៌ដូចកែវមណី ។

อภิกฺกนฺตาย ปฐมกฺขิณาย กตฺวา เสนาสนํ สมาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน สาวตฺถี เตน ปกฺกามิ อนุปุพฺเพน เยน สาวตฺถี เชตวนํ อนาถปิณฺฑิกสฺส อารามเทฺว เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิกฺกนฺตาย ปฐมกฺขิณาย นิสีทิ ฯ อถโข ภควา อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ อามนฺเตสิ สมสฺส อานนฺท อาคนฺตุกสฺส ภิกฺขุโน เสนาสนํ ปญฺญาเปหีติ ฯ อถโข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา อาณาเปสิ สมสฺส อานนฺท อาคนฺตุกสฺส ภิกฺขุโน เสนาสนํ ปญฺญาเปหีติ สตฺถา ภควา เตน ภิกฺขุนา สทฺธึ ปฐมวิยาเวฬายาเวฬายาเวฬาย

ហើយទុកជាក់ត្រឹងសេនាសនៈ រួចកាន់យកបាត្រចីវរ ចេញដើរ
ដោយលំដាប់ទៅក្រុងសាវត្ថី ក៏ចូលទៅកាន់ព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងវត្ត
ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សម
គួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មាន
អាយុមកថា នែអានន្ទ អ្នកចូរទៅក្រាលសេនាសនៈឲ្យភិក្ខុនេះ
(បន្តិច) ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់បង្គាប់អញថា នែអានន្ទ អ្នកឯងចូរក្រាលសេនាសនៈឲ្យភិក្ខុ
នេះ (បន្តិច) ចំពោះភិក្ខុណា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នាដើម្បីគង់
នៅក្នុងវិហារ ១ ជាមួយនឹងភិក្ខុនោះគឺថា ព្រះមានព្រះភាគប្រាថ្នាដើម្បី
គង់នៅក្នុងវិហារ ១ ជាមួយនឹងព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះគិត
ដូច្នោះហើយ ក៏ក្រាលសេនាសនៈចំពោះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក្នុង
វិហារដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ ។

(៦៩) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងទីកណ្តាលវស្សា
អស់ត្រីជាច្រើន ទើបយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ចំណែកខាងព្រះ
សោណៈដ៏មានអាយុក៏នៅក្នុងទីកណ្តាលវស្សាអស់ត្រីជាច្រើន ទើបចូល
ទៅកាន់វិហារដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ក្រោកឡើង

อายสฺมนฺตํ สีวลึ อเชฏฺฐสิ ปฏิกาตุ ตํ ภิกฺขุ ฉมฺหา
ภาสิตุนฺติ ฯ ฬหุ ภนฺเตติ ขฺวา อายสฺมา สีวลิเถ
กตฺวาตา ปฏิสฺสุณิตฺวา สพฺพาเนว อฏฺฐกวคฺคิกานิ สเรเน
อกาสิ ฯ อถโข ภควา อายสฺมตา สีวลิสฺส
สรกญฺเจปริโยสาเน อญฺญาสุโมทิ สาธุ สาธุ ภิกฺขุ
สุกฺขวิตานิ ขฺวา เต ภิกฺขู อฏฺฐกวคฺคิกานิ สุมธสิก-
ตานิ สุปฺปวาทิตานิ กลฺยาณิยาสิ วาจาย สมนฺนา-
คตา วิสฏฺฐาย อเนลคลาย อตฺถสฺส วิญฺญาปนิยา
ภควาสฺสา สุ ภิกฺขูตฺ ฯ ภควาสฺสา อหิ ภควาตฺ ฯ
ภิสฺส ปน สุ ภิกฺขู ฬหิตา อกาสีตฺ ฯ ยิ ธิฏฺฐา
เม ภนฺเต ภาเมสุ อาธีนาเว อยิต สพฺพา ยภาสา
ตหุภิชฺฌา ตหุภาณิยาติ ฯ อถโข ภควา ฬตมตฺถ
วิทิตฺวา ตายิ เวลายิ ฯยิ ทานิ ทานเนสิ

កន្លងបច្ចុសសម័យនៃកាត្តិកបុណ្ណមីថ្ងៃនោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុថា នែកិកុ អ្នកគួរនឹងសំដែងធម៌បន្តិចទៅ ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏សំដែងនូវសូត្រតាំងពីឆ្នាយ មានទៅកាន់អដ្ឋកវគ្គតាំងអស់ដោយសរភញ្ញ ។ លុះចប់សរភញ្ញរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏បានអនុមោទនាកាន់ខ្លាំងណៈនោះថា នែកិកុ ពីរោះហើយ ។ នែកិកុ សូត្រតាំងពីឆ្នាយដែលមានកាន់អដ្ឋកវគ្គអ្នកបានរៀនមកត្រឹមត្រូវហើយ អ្នកបានធ្វើទុកកាន់ចិត្តល្អហើយ បានពិចារណាល្អហើយ អ្នកប្រកបដោយសំដីដ៏ពីរោះក្បស់ក្បាយច្បាស់ចាកគោស គួរនឹងញុំាងជនឲ្យបានដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី នែកិកុ អ្នកមានវស្សាប៉ុន្មានហើយ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើបបានតែ ១ វស្សាទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែកិកុ ហេតុអ្វី បានជាអ្នកធ្វើការឲ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ (ក្របួសម្ដេ) ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯគោសកាន់កាមពីឆ្នាយ ខ្ញុំព្រះអង្គបានយើញមកជាយូរហើយ តែថាធម្មតាយពាសមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន មានកិច្ចច្រើន មានការងារច្រើន ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនុ៎ះហើយ ទើបទ្រង់បន្ទឺឡើងនូវ

ឧទានេះកាន់វេលានោះថា

ธมฺมา อาทีนวา โลเกฯ

ญตฺวา ธมฺมํ นิรูปธึ

อาโรโย น รมติ ชาเย

ชาเย น รมติ สุจีติ(๑) ฯ

[๗๐] อถโข อายสฺมา สาเฬฺหา ปฏิสลฺลานา วุฏฺิโตฯ

โข มหากสฺสโป อายสฺมนฺตํ สาเฬฺหา เอตทโวจ ยถา เม อุปชฺฌาโย

ปาทเสฺสวาติ อุฏฺายาสนา เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กโรตฺวา

กสฺสปสฺส ภควโต ปาทเสฺสสุ สิราสา นิปติตฺวา กสฺสปฺปํ ภควนฺตเมว

อุปชฺฌาโย เม กปฺเป อายสฺมา มหากสฺสโป ภควา

ชาเตสุ(๒) สิราสา วุฏฺิตา เอวเมว(๓) อาวุโสฺส กสฺสปสฺส-

ปเยว กปฺเป อปฺปกิจฺฉตา ตณฺหา เม วิสฺสชฺชิตา อชฺชเย-

น กิเญฺจน กสิเรน ตโต ตโต อสารตฺตา กิจฺฉสงฺขา

สงฺขิตาปาเยตฺวา อุปสมฺปทํ อลตฺถํ อเปฺปวาทาม ภควา

อาวุโสฺส กสฺสปเยว อปฺปตเรน กาเลน อุปสมฺปทํ

---

๑ ฉ. สาสเน รมติ สุจีติ ฯ ๒ ฉ.ทาเยสุ ภตฺตุโน ปาเทสฺสุ ฯ ๓ ฉ. เอวาติ ฯ

បុគ្គលបានឃើញព្រះសក្តដ៏លោកហើយ
ដ៏ឥន្ទ្រវធម៌ដែលច្រាសចាកឧបធិក្កិលេស
ជាព្រះអរិយៈវមែងមិនត្រេកអរក្នុងបាប
ជាបុគ្គលស្អាត វមែងមិនត្រេកអរក្នុងបាប ។

[๗๐] គ្រានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្មោះសរនឹងអាត្មាអញដោយពិត ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់អាត្មាអញបានធ្វើពាក្យបណ្តាំណា កាលនេះជាកាលគួរ នឹងក្រាបទូលតាមពាក្យបណ្តាំនោះ ទើបក្រោកចាកអាសនៈធ្វើឧត្តរាសង្គលើស្មាម្ខាងហើយក្រាបទៀបព្រះបាទតាំងគួរបស់ព្រះមានព្រះភាគដោយសិរសា ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុ សូមឧទ្ទិសរាសាក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទតាំងគួរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ម្យ៉ាងទៀតលោកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែនអរិយទេសក្នុងណា បថមានកិក្ខុតិច (ចាប់ដើមតាំងពីខ្ញុំព្រះអង្គបានបួសជាសាមណេរ) កន្លង៧ ៣ ឆ្នាំហើយ ទំពាំបជុំកិក្ខុសង្ឃបាន ១០ រូបដែលមកពីទិសនោះ ។ ហើយទើបបានឧបសម្បទាដោយលំបាកពន់ពេកណាស់ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាក្នុងដែន

อนุชาเนยฺย อาโลกกสิณมิเว กเร กณฺหาทิวเสน ภูมิ-
ขา เตเชกสิณาทิ อเปฺปตพฺพา กตา อาโลกกสิ-
ณมิเว กเร กณฺหาทิวเสน ปริจฺฉินฺนา อนุชาเนยฺย อาโลก-
กสิณมิเว กเร มหาชนสฺส มนุสฺสา อุชุกสุทฺธิกา
อเปฺปตพฺพา กตา อาโลกกสิณมิเว กเร ปุถุลหานิ อนุ-
ชาเนยฺย อาโลกกสิณมิเว กเร ปมาณิกา อตฺถวนฺตา
ฉฑฺเฑตพฺพมนุปคมนียา ปฏิกูลา ปฏิกูลา อาโลก-
กสิณมิเว กเร ปมาณิกา อตฺถวนฺตา อนุชาเนยฺย ฉฑฺเฑตพฺพา
อนุปคมนียา ปฏิกูลา ปฏิกูลา ตถาหิ เต มนุสฺสา นิสฺสีมตาย ภิกฺขุ
ปริวาเร เทนฺติ สพฺเพ ปริวาเร สตฺตาหสฺส เทมาติ เต อาคนฺ

អវន្តិទក្ខិណាបថដោយគណៈសង្ឃតិចជាងមុន បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានផែនដីខ្មៅស្អិតគ្រែតគ្រែតរឹងរដិបរដុបដោយស្មៅដើងគោ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើង ៤ ជាន់ខ្សឹងខ្ទៅ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សព្រាប់អានការងូតទឹកណាស់ ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតគ្រោះទឹក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រទ្រង់អនុញ្ញាតការងូតទឹកឲ្យបានជានិច្ច ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលស្បែកតាំងខ្លាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទមានស្មៅឈ្មោះឯរកុ ស្មៅឈ្មោះមោរកុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុ ស្មៅឈ្មោះជន្តុយ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកម្រាលគេធ្វើដោយស្បែកតាំងខ្លាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ក៏ដូច្នោះដែរ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលតាំងខ្លាយដែលគេធ្វើដោយស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងកាលឥឡូវនេះមនុស្សតាំងខ្លាយគេប្រគេនចីវរដើម្បីពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងសីមាថា យើងនឹងប្រគេនចីវរនេះដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុតាំងនោះមកហើយធ្វើបច្ចាប់ថា

อาโรเจตฺวา สตฺถญฺญาเมหิ เต อาวุโส มนุสฺสาหิ จีวรํ ลทฺธนฺติ เต กุกฺกุจฺจายนฺตา น สาธิยนฺติ มา เถโร อิสฺสริยํ อเหาสีติ อเปฺปจฺฉตาย ภควา จีวเร ปริยนฺตปริโยสานตฺตา ฯ

[๗๑] อถโข ภควา ฯเปฯ อิทานิ ภิกฺขเว ภิกฺขุโน ปกาเรน ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ติจีวรนฺติ วทามิ ภิกฺขเว อปฺปภิกฺขุโกปิ อนุชานามิ ภิกฺขเว สพฺพปจฺจนฺติเมสุ ชนปเทสุ วินยธรปญฺจเมน คเณน อุปสมฺปทนฺ ฯ ตตฺริเม ปจฺจนฺติมา ชนปทา ปุรตฺถิมาย ทิสาย กชงฺคลนฺ นาม นิคโม ตสฺส ปเรน มหาสาลา ตโต ปร ปจฺจนฺติมา ชนปทา ปจฺฉา ฯ ปุรตฺถิมทกฺขิณาย ทิสาย สลฺลวตึ นาม นที ตโต ปร ปจฺจนฺติมา ชนปทา ปจฺฉา ฯ ทกฺขิณาย ทิสาย เสตกณฺณิกนฺ นาม นิคโม ตโต ปร ปจฺจนฺติมา ชนปทา ปจฺฉา ฯ ปจฺฉิมาย ทิสาย ถูนนฺ นาม พฺราหฺมณคาโม

នែអាវុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះបានប្រែគេនចីវរចំពោះលោក កិក្ខុទាំងនោះក៏រង្កៀសមិនត្រេកអរដោយគិតថាកុំឲ្យមាននិស្សគ្គិយដល់យើងឡើយ ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គួរធ្វើបបែរបែបត្តិកឋចីវរ ។

(๗๑) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកិក្ខុតិច ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ[1]ទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិនយធរ[2]ជាគំរប់ប្រាំបាន ។ បណ្តាជនបទទាំងនោះ ជនបទទាំងឡាយនេះដែលជាបច្ចន្តិមជនបទគឺ ក្នុងទិសខាងកើតមាននិគមឈ្មោះកជង្គល ខាងនាយកជង្គលនិគមនោះ មាននិគមឈ្មោះមហាសាលា ខាងនាយនិគមឈ្មោះមហាសាលានោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសអាគ្នេយ៍មានស្ទឹងឈ្មោះសល្លវតី ខាងនាយស្ទឹងសល្លវតីនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងត្បូង មាននិគមឈ្មោះសេតកណ្ណិក ខាងនាយសេតកណ្ណិកនិគមនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងលិចមានស្រុកព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះថូនត្រាម

---

๑ សំដៅយកប្រទេសដាច់ឆ្ងាយក្រៅពីមជ្ឈិមប្រទេស ។ ๒ សំដៅយកគ្រូសូត្រ ។

ตาสา ปภา ปฐวิยา อาสันนา อุทกัสสะ ๆ อุทกัสสะ อิสายะ อุสีทนโต นาม ปฐวิยา ตาสา ปภา ปฐวิยา อาสันนา อุทกัสสะ ๆ อนุชานามิ ภิกขเว ปัจจันติเมสุ ปฐวิเทเสสุ ปฐวิยา วินยกัมมายะ ตาวะ อุปสัมปทัง ๆ อาวิญญิกัมมัง ปัจจันตา ภิกขเว กัมมัง ๑ กัมมัปปัตตา ภูมิ ๑ กา สีมากัมมา อนุชานามิ ภิกขเว สัพพัปปฐวิเทเสสุ อาวิญญิกัมมัง กัมมัปปัตตา ภูมิ ๑ กา มหาสีมา ๆ อาวิญญิกัมมัง ปัจจันตา ภิกขเว มหานทีกุลา มนุสสา อุทกสุทธิกา อนุชานามิ ภิกขเว สัพพ-ปฐวิเทเสสุ อาวิญญิกัมมัง มหาสีมา-ปัจจันตา ภิกขเว ปัญจิมานิ อัตถังคะมานิ ปัญจกปัพพัง อัฏฐปัพพัง ทิสปัพพัง สัยยถีทัง ภิกขเว ปัจจันตเทเสสุ ปัญจกา มัชฌิมา ปัญจ ปัญจกา ขา ภิกขเว อาวิญญิกัมมัง ปัจจันตา ปัญจิมานิ อัตถังคะมานิ ปัญจกปัพพัง อัฏฐปัพพัง ทิสปัพพัง

ខាងនាយស្រុកថូនគ្រាមនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងជើង មានកុំឈ្មោះទុសីរធជ ខាងនាយកុំនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងឡាយបែបនេះ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិនយធរជាគំរប់ ៥ បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានផែនដីខ្មៅស្អិតរឹងគ្រាតគ្រាតរដិបរដុបដោយស្មាមដើងគោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សច្រើនពាប់អានការងូតទឹកប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតគ្រោះទឹក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតនូវការងូតទឹកបានជានិច្ច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានគម្រោលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមជ្ឈិមជនបទទាំងឡាយ មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ ស្មៅឈ្មោះមោរគុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុ ស្មៅឈ្មោះជន្តុ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានគម្រោលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្ពប្បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាធិតុំ ន តាវ តំ គណានុបគំ(๑) យាវ ន ហាត្តំ កច្ឆតីតិ ។

ចម្មក្ខន្ធកំ បញ្ចមំ ។

តស្សុទ្ទានំ

[๗๒] ភជា ច មាគធោ សោណោ
អសីតិសហស្សិស្សរោ
សាគតោ តិដ្ឋកុជស្មឹ
ពហុំ ឧស្សុសិ ខុត្តរឹ ។

๑ ម. គណានុបគំ ។

កំយ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកមឹគ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកមនុស្សប្រគេនចីវរដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនចីវរនេះចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រែកអរបាន ចីវរមិនទាន់មកដល់ដៃដរាបណា ចីវរនោះភិក្ខុមិនត្រូវប្រើតាមកំណត់ថ្ងៃ[1]ដរាបនោះ ។

ចប់ បម្មក្ខន្ធក: ទី ៤ ។

ក្នុងខន្ធក:នេះ មានឱទាន ៦៣ ។

ឧទ្ទានៃបម្មក្ខន្ធក:នោះ គឺ

(៧៦) រឿងព្រះបាទមាគធ:ជាធំលើអ្នកស្រុក ៨ ហ្នឹង ១ រឿងសោណសេដ្ឋីបុត្រ ១ រឿងសាគតភិក្ខុ សំដែងឥទ្ធិបាដិហារ្យជាឧត្តរិមនុស្សធម៌ច្រើន លើកំគិដ្ឋភូដ ១ ។

---

๑ តាមធម្មតាក្នុងមជ្ឈិមបទេស ភិក្ខុបានទទួលចីវរក្តី បានដឹងដំណឹងចីវរដែលគេមិនទាន់ប្រគេនក្តី ភិក្ខុត្រូវរាប់ថ្ងៃតាំងតែបានទទួលឬបានដឹងដំណឹងនោះ: បើភិក្ខុមិនបានវិកប្បឬមិនបានអធិដ្ឋានឲ្យហួសកំណត់ ១០ ថ្ងៃទៅ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ឯបច្ចន្តិមជនបទ តាមពុទ្ធានុញ្ញាតនេះ: បើចីវរមិនទាន់ដល់ដៃ ភិក្ខុមិនបាច់រាប់ថ្ងៃឡើយ ។

បញ្ចជារទ្ធកិច្ចីសុ

វីណំ ឃកបលាសិកំ

ឆិលា បីតា លោហិតិកា

អញ្ជេដ្ឋា កណ្ហាមេវ ច ។

មហារង្គា មហាជាមា

វន្ធិកា ច បដិក្កិបិ

ឧលូកា ឫជចាលី ច

តូលតិត្តិរមេណ្ឌជា ។

រឿងសោណកុដិកុបួសហើយប្រាវព្វព្យាយាមក្រៃពេក
ប្រាថ្នាកំបែក ๑ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មានឲ្យ
សោណកុដិកុតាំងព្យាយាមតាមខ្សែពិណ ๑ រឿងព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកដើងមួយជាន់ ๑
រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមស្បែកដើងពណ៌
ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ហង្សជាទ
ពណ៌ខ្មៅ ។ ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមក្រមៅ
(ដូចខ្នងក្អែប ទំងពណ៌លឿងខ្ចុំ (ដូចផ្កាឈូក) ๑
រឿងទ្រង់ហាមខ្សែស្បែកដើងមានពណ៌ខៀវជាដើម ๑
រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងបិទកែងដើង ๑ រឿងទ្រង់
ហាមស្បែកដើងស្រោបដើងទាំងអស់ហួតស្នងដើង ๑
រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងដែលគេត្រងជារបៀបបិទខ្នង
ដើង๑ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងញាត់ដោយគរ๑ រឿង
ទ្រង់ហាមស្បែកដើងមានពណ៌ដ៏វិចិត្រដូចស្លាបសត្វ
ទា ๑ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងមានខ្សែមានសណ្ឋាន
ដូចស្នែងពែះ ๑ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងមានខ្សែមាន
សណ្ឋានដូចស្នែងពពែ ๑ ។ រឿងទ្រង់ហាមស្បែក

វិច្ឆិកា មោរចិត្រកេ(๑)

សីហព្យគ្ឃា ច ឆទ្ទិបិកា

អជិនុទ្ទា មជ្ជារី ច

តោទ្ធោលូកបរិក្ខជា ។

ជាលិតុចាបាជា ទីឃា

ជោតខាណុទជទជា

តាលវេឌ្ឍតិណោញ្ជរ

មុញ្ជបព្វជហិន្ទលា ។

កមលកម្ពលសោវណ្ណា

រូបិកា មណិ វេឌ្ឍុរី(๒)

ឆលិកា កំសតាថា ច

---

๑ ម. មោរចិត្រា ច ។ ๒ ម. វេឌ្ឍុរិយោ ។

ដើងមានខ្សែវ មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្លួយ ១ រឿង
ទ្រនំហាមស្បែកដើងដែលចាក់ស្រែះដោយព្រួយកន្ទុយ
សត្វក្អែក ១ រឿងទ្រនំហាមស្បែកដើងដ៏វិចិត្រផ្សេង ។ ១
រឿងទ្រនំហាមស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វ
សីហៈ សត្វខ្លាធំ សត្វខ្លាជម្ងឹ សត្វខ្លាខិន ១ ស្បែកកេ
ស្បែកឆ្មា ស្បែកកង្កែន ស្បែកមៀម ១ ។ រឿងទ្រនំ
អនុញ្ញាតស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅដល់កិក្ខុមានបាតដើង
បែក ១ រឿងកិក្ខុមានដំបៅលេចទៅបាតដើង ១ រឿង
កិក្ខុមិនលាងដើងហើយជាន់លើគ្រែតាំង ១ រឿងកិក្ខុជាន់លើ
ជង្គត់ឈើ ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុពាក់ទ្រនាប់ដើងឈើព្យួរសំឡេង
ខជខជ ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ដើងស្បែកត្មោត ១
រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ដើងស្បែកឫស្សី ១ រឿង
ធម្មគ្គិយកិក្ខុធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅ ១ ... ស្មៅយ៉ាឫង ១ ... ស្មៅ
ដំណេកទន្សាយ ១ ... ទន្សែ ១ ។ ... ស្មៅមានពណ៌ដូច
ផ្កាឈូក ១ ... សំពត់រោមសត្វ ១ មាស ១ ប្រាក់ ១ កែវ
មណី ១ កែវពិឌូរ្យ ១ កែវផ្កែក ១ សំរឹទ្ធ ១ កែវកញ្ចក់ ១

តំបុរីសញ្ច តម្ពតោ ។

ការីយានំ តិលាធោ ច

បុរិសយុត្តសីវិកោ

សយនានិ មហាចម្មា

ឧភតម្ពហិ ច ចាមរោ ។

តិហីនំ ចម្មវត្ថូហិ

បរិសន្តិ តិលាយធោ

បហាកច្ចាយនោ សោណោ

សវេឧដ្ឋកវត្តិកំ ។

សំណប៉ាហាំង ១ សំណកក ១ ទង់ដែងមួយ ។ រឿង
ធម្មគ្គិយកិក្ខុ ចាប់អាយរ:មេគោមានស្នែងជាដើម ១ រឿង
ធម្មគ្គិយកិក្ខុដំរៃយាន ១ រឿងកិក្ខុឈឺ ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់
អនុញ្ញាតយានទឹម ដោយបុរសឬសត្វឈ្លោល ១ រឿង
ព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែស្នែង ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុ
ប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយន:ទំនេមហាសយន: ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុ
ប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វធំ ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុប្រើប្រាស់
ស្បែកគោ ១ រឿងកិក្ខុលាមកជាដីតុនរបស់ឧបាសក
លាមក ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
កិក្ខុអង្គុយលើស្បែកដែលគ្រហស្ថធ្វើប្លែក ១ រឿងវិហារ
ដែលគេរុំចងដោយខ្សែស្បែក ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុពាក់
ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុក ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់
អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឈឺពាក់ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុក
បាន ១ រឿងព្រះមហាកប្បាន: ១ រឿងព្រះសោណត្ថេ
សំដែងសូត្រប្រកបដោយវគ្គ ៨ ដោយរសគឺសម្លេង ១ ។

ឧបសម្បន្នំ បញ្ចហិ(๑)

កណ្ណា ឆុវសិនាយនា(๒)

ចម្មត្ថរណាឧញ្ញាសិ

ជ តាវ កណ្ឌុបតំ

អថាសីមេវរេ បញ្ច

សោណាត្ថេរស្សុ នាយកោតិ ។

---

๑ ឱ. បញ្ចគណំ ។ ๒ ឱ, គណង្គណា ធុវសិនា ។

រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាកម្មដោយ
កិច្ច ៥ រូប ១ សៀកដើម ៤ ជាន់ខ្នើង ៧ ១ ការដួតទឹក
ជានិច្ច ១ កម្រាលសៀក ១ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិច្ចត្រែក
អានឹងចីវរបើមិនទាន់ដល់ដៃទេ មិនត្រូវឲ្យពាក់ត្រី
ខ្នើយ ១ ព្រះមានព្រះភាគជានាយកទ្រង់ប្រទានពរ
ទាំង ៥ នេះដល់ព្រះសោណត្ថេរហើយ ។

[៧៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សារនិកេន អាពាធេន
ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧក្កដ្ឋតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ឧក្កដ្ឋតិ ។
តេ តេន ភិសា ហោន្តិ លូខា ទុព្ភណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុ-
កជាតា ធមនិសន្ថតគត្តា ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ
ភិក្ខូ ភិសេ លូខេ ទុព្ភណ្ណេ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតេ
ធមនិសន្ថតគត្តេ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេ-
សិ ភិន្នុ ខោ អានន្ទ ឥមេសំ ភិក្ខូនំ ភិសា លូខា
ទុព្ភណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តាតិ ។
ឥមេសំ ភន្តេ ភិក្ខូនំ សារនិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ
យាគុបិ បីតា ឧក្កដ្ឋតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ឧក្កដ្ឋតិ តេ តេន

(៧៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្ត ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកកិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាល[1] បបរដែលហុតទៅក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ចាយដែលឆាន់ទៅក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ។ ព្រោះហេតុនោះ ពួកកិក្ខុទាំងនោះក៏មានខ្លួនស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាពោគលឿងស្វេតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញកិក្ខុទាំងនោះស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាពោគលឿងស្វេតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ លុះទតឃើញហើយក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលអានន្ទ ក្នុងពេលនេះ ហេតុដូចម្តេចបានជាពួកកិក្ខុស្គាំងស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាពោគលឿងស្វេតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ពួកកិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាល បបរដែលហុតទៅកំចង្អោរចេញមកវិញ ចាយដែលឆាន់ទៅកំចង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះ

---

១ កាលដែលដាច់ ស្រៀវស្រាញ សង្កើរសង្កាញ់ គឺខែដាច់ពាងពួងនៃស្បោងរដូវ ទឹងខាងដើមនៃហេមន្តរដូវ ។

กสฺสา ลฺหา ตุฏฺฐญฺญา อุปฺปณฺฑุปฺปณฺฑุกชาตา ฉมายิ-
สฺสตกตฺตาติ ฯ อถโข ภควาโต ราหุลตฺเถรสฺส ปริ-
สงฺกิสฺส ฯปฯ เจตโสปริวิตกฺกมญฺญาย อนุปาทา ฯปฯ
โข ภิกฺขู สาธุกเมว ฯปฯ ชุชฺฌนฺติ ยาวุปริ ปีตา
ตุฏฺฐตฺตา ภตฺตปิ ภุตฺตุ ตุฏฺฐตฺตา เตเตน กสฺสา ลฺหา
ตุฏฺฐญฺญา อุปฺปณฺฑุปฺปณฺฑุกชาตา ฉมายิสฺสตกตฺตา ภิกฺขู
โข อหํ ภิกฺขเว เภสชฺชานุชานามิ ยานิ เภสชฺชานิ
อสฺสาเภสชฺชสมฺมตานิ เสยฺยถิทํ สปฺปิ นวนีตนฺติ[1] ฯปฯ
น จ ปิณฺฑปาโต อาหาโร ปญฺญายติ ฯ อถโข
ภควาโต ปฏิสลฺลานา วุฏฺฐิโต ยสฺมา โข ภิกฺขู
เสยฺยถีทํ สปฺปิ นวนีตานิ จ เตลํ มธุ ผาณิตานิ เภ-
สชฺชานิ เจว เภสชฺชสมฺมตานิ จ เสยฺยถิทํ สปฺปิ
นวนีตานิ จ ปริภุญฺชนฺติ น จ ปิณฺฑปาโต อาหาโร ปญฺญายติ
ยนฺนูนาหํ ภิกฺขูนํ สปฺปิ นวนีตานิ จ ภิกฺขู อนุชา-

---

๑ ม. อาหารตฺถญฺ ฯ

អាពាធនោះ ជានជាកិកុ្ខតាំងនោះស្អាំងស្អម សៅហ្មង មានសម្បុរ
អាក្រក់ កើតជាពោគលឿងស្វេតស្វាំង មានខ្លួនរាវមដោយសរវៃស ។
គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏មានព្រះ
ហឫទ័យត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ពួកកិកុ្ខកើតអាពាធ (ប្រមាត់)
កន្លសរទកាលហើយ បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ជាយ
ដែលឆាន់ទៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះហើយជានជា
កិកុ្ខតាំងនោះទៅជាស្អាំងស្អមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជា
ពោគលឿងស្វេតស្វាំង មានខ្លួនរាវមដោយសរវៃស (ឥឡូវ) វត្ថុដែល
ជាភេសជ្ជៈ ក៏មាន វត្ថុដែលគេសន្មតថាជាភេសជ្ជៈ ក៏មាន វត្ថុដែល
ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោក ក៏មាន វត្ថុដែលជា
អាហារមិនបានគ្រាតគ្រាត ក៏មាន តើគួរតថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុដូចម្តេច
ទើបសមគួរជាភេសជ្ជៈដល់កិកុ្ខតាំងឡាយហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នេះថា ភេសជ្ជៈតាំង ៥ នេះគឺ ទឹកដោះពៅ ១
ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រៃ ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ វត្ថុតាំងនេះជា
ភេសជ្ជៈផង ដែលគេសន្មតថាជាភេសជ្ជៈផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជា
អាហាររបស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនបានគ្រាតគ្រាតផង បើ
ដូច្នេះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈតាំង ៥ នេះដល់ពួកកិកុ្ខ ដើម្បី

ឧទ្ទេយ្យំ កាលេ បដិគ្គហេតុំ កាលេ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។
អដ្ឋខោ ភគវា សាយណ្ហសមយេ[1] បដិសល្លានា
វុដ្ឋិតោ ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ
កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ៥ ឧ មយ្ហំ ភិក្ខវេ រហោគតស្ស
បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ
ខោ ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ
បីតា ខុក្ខដ្ឋិតំ ភត្តំបិ ភុត្តំ ខុក្ខដ្ឋិតំ តេ តេន កិសា
លូខា ទុព្ពណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថត-
គត្តា ភវិស្សុ ខោ អហំ ភិក្ខូនំ ភេសជ្ជំ អនុជានេយ្យំ
យំ ភេសជ្ជញ្ចេវ អស្ស ភេសជ្ជសម្មតញ្ច លោកស្ស
អាភោគញ្ច ៨វេយ្យ ន ច ទិព្ពារិតោ អាហារោ បញ្ញា-
យេយ្យាតិ តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខវេ ឯតទហោសិ ៥មានិ
ខោ បញ្ច ភេសជ្ជានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ
មធុ ផាណិតំ ភេសជ្ជានិ ចេវ ភេសជ្ជសម្មតានិ ច

---

๑ សាយណ្ហសមយន្តិបិ ជាឃោ ។

ឲ្យកិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ(๑) ឬបាន ។ ព្រោះនិទាន
នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងទីស្ងាត់
នៅវេលាសាយណ្ហសម័យហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំង
ឡាយមកថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវេលានេះ តថាគតសម្ងំនៅក្នុងទី
ស្ងាត់ មានចិត្តត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ពួកកិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់)
ក្នុងសរទកាលហើយ បបរដែលហុតទៅក៏បង្អោរចេញមកវិញ ឬបាយ
ដែលឆាន់ទៅក៏បង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះ ទើបបានជាកិក្ខុ
ទាំងនោះស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ តើតជាពេគលឿងស្វិតស្វាំង
មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ វត្ថុខ្លះជាភេសជ្ជៈ វត្ថុខ្លះដែលគេសន្មតថា
ជាភេសជ្ជៈ វត្ថុខ្លះផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោក
វត្ថុខ្លះជាអាហារមិនបានគ្រាតគ្រាត តើគួរតថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុ
ដូចម្តេចទើបសមគួរជាភេសជ្ជៈដល់កិក្ខុទាំងឡាយហ្ន៎ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតឯង មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភេសជ្ជៈទាំង ៥ នេះ គឺទឹកដោះ
ក្រៅ ๑ ទឹកដោះខាប់ ๑ ប្រេង ๑ ទឹកឃ្មុំ ๑ ស្ករអំពៅ ๑ របស់ទាំងនេះជា
ភេសជ្ជៈផង ដែលគេសន្មតថាជាភេសជ្ជៈផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហារ

---

๑ សំដៅយកតាំងពីពេលព្រឹកទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ។ ឥទៅខាងមុខទំនងមានន័យអនុញ្ញាតប្រើនៅទៀត ។

โลกสฺส อาหารตฺถญฺจ ชานิตุ ๆ จ ปิณฺฑาย เต อาหาเร ปฏิจฺจ ยตฺถ นาม กิญฺจิ ทิฏฺฐ สุต มุต วิญฺญาต ปตฺต ปริเยสิต อนุวิจริต มนสา ยาว ปชานนาย ตาว สมณา ปชานนฺติ ๆ อนุปาทาปรินิพฺพานสฺส จ ภิกฺขเว ตถาคตสฺส ยาว ปชานนาย ตาว สมณา ปชานนฺติ ๆ

(๗๔) เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู ตานิ ปญฺจ เภสชฺชานิ ปฏิจฺจ ยตฺถ นาม กาลิ ปฏิกฺขิปิตุ ๆ เตสุ ยานิปิ ตานิ ปาฏิกฺกานิ ลูขานิ เภสชฺชานิ ตานิปิ ปฏิคฺคเหตฺวา ปเรว สเนฺนสิ กานิ ๆ เต เตน เปว สารทิเกน อาพาเธน ผุฏฺฐา สมานา ปาฏิกฺขิตฺตเกน[๑] ตถุกเยน ภิยฺยาโส มตฺตาย กิสา หุตฺวา ลูขา ปุพฺพณฺณา อุปฺปณฺฑุปฺปณฺฑุกชาตา ธมนิสนฺถตคตฺตา ๆ อทฺทสา โข ภควา เต ภิกฺขู ภิยฺยาโส มตฺตาย กิเส ลูเข ปุพฺพณฺณา อุปฺปณฺฑุปฺปณฺฑุกชาเต ธมนิสนฺถตคตฺเต ทิสฺวาน อายสฺมนฺต [illegible] มามนฺเตสิ กจฺจิ โข อานนฺท ฐิตายปิ ภิกฺขู

๑ ภาณกฺกฺคูเตสาติปิ ปาโฐ ๆ

របស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាតផង បើដូច្នោះមានតែ តថាគតអនុញ្ញាតកេសដ្ឋៈចំង ៤ នេះដល់កិកុចំង ឬ ដើម្បីឲ្យកិកុទទួលកន្លះកាលគួរ បរិភោគកន្លះកាលគួរ ។ ម្នាលកិកុចំង ឬ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុទទួលកេសដ្ឋៈចំង ៤ នោះកន្លះកាលគួរ បរិភោគកន្លះកាលគួរ ។

(๗๔) សម័យនោះឯង ពួកកិកុទទួលកេសដ្ឋៈចំង ៤ នោះកន្លះកាលគួរ ឆាន់កន្លះកាលគួរ ។ សូម្បីភោជនដ៏ស្និទ្ធក៏មិនត្រូវមាត់(๑)របស់កិកុចំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយដល់ភោជនប្រក្រតីដែលជាវត្ថុស្រាលហ្នឹង ។ ដោយអាពាធ (ប្រមាត់) តើតឡើងកន្លះកាលនោះផង ដោយកត្តដែលមិនរលួយនេះផង កិកុចំងនោះក៏រឹងតែតែមានខ្លួនស្គាំងស្គមសោះហ្នឹង មានសម្បុរអាក្រក់ តើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុចំងពីរនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បានទតឃើញកិកុចំងនោះរឹងតែតែមានខ្លួនស្គាំងស្គមសោះហ្នឹង មានសម្បុរអាក្រក់ តើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ លុះទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្នាលអានន្ទ

---

๑ សារត្ថទីបនី ឯង ឫមាត់រំលោះនីដីកាថា ភោជនចាំងនោះកំត្រូវប្រៀបទៅជាសៅហ្មងមិនមានឧជាសេឆ្ងាញ់ពីសារីឡ ។

កិយ្យាសោ មត្តាយ កិសា លូខា ទុព្ភណ្ណា ទុប្បណ្ណា-
ប្បណ្ណាកជាតា ឧមង្គិសន្ថតកត្តាតិ ។ ឥតរហិ អន្តេ
កិក្ខូ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ ការណេ បដិក្ខេបេត្វា
ការណេ បរិភុញ្ជន្តិ តេសំ យានិបិ តានិ ទាកតិការានិ
លូខានិ ភោជនានិ តានិបិ ឧប្បាទេត្វិ បភេវ សេនេសិ-
ការានិ តេ តេន ចេវ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋា
ឥមិនា ច ភត្តាជ្ជានកេន តទុភយេន កិយ្យាសោ
មត្តាយ កិសា លូខា ទុព្ភណ្ណា ទុប្បណ្ណាប្បណ្ណាកជាតា
ឧមង្គិសន្ថតកត្តាតិ ។ អថខោ ភគវា ឥតស្មិំ និទានេ
ឥតស្មិំ បការណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ
អនុជានាមិ កិក្ខវេ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ បដិក្ខេបេត្វា
ការណេបិ វិការណេបិ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

(៧៩) តេន ខោ បន សមយេន កិលាជានំ កិក្ខូ-
វិសេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្តា បេហតិ ។ ភគវតោ ឥតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ វិសានិ ភេសជ្ជានិ

ឥទ្ធ្យានេះហេតុដូចម្តេចបានជាពួកកិកុវ័ត្តតែតែមានខ្លួនស្អាតស្អមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ តើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥទ្ធ្យានេះពួកកិកុទទួលកេសផ្ទុះទាំង៥នោះកន្លងកាលគួរ ផាន់កន្លងកាលគួរ សូម្បីកោជនដ៏ស្និទ្ធ៏មិនត្រូវមាត់របស់កិកុទាំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយដល់កោជនប្រក្រតីដែលជាវត្ថុសៅហ្មងដោយអាពាធ (ប្រមាត់) ដែលកើតឡើងក្នុងសរទេកាលនោះផង ដោយកត្តដែលមិនរលួយនេះផង កិកុទាំងនោះក៏វ័ត្តតែតែមានខ្លួនស្អាតស្អមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ តើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុទាំងពីរនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅកិកុទាំងឡាយមកកន្លងពេលនោះថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុទទួលកេសផ្ទុះទាំង៥នោះ ផាន់កន្លងកាលគួរក៏បាន កន្លងកាលមិនគួរក៏បាន(๑) ។

(๗๕) សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺត្រូវការដោយទ្វាញ់ជាច្រើន ។ ពួកកិកុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្វាញ់ជាកេសផ្ទុះ គឺទ្វាញ់

---

๑ កាលគួរគឺតាំងពីអរុណរះទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ឯកាលមិនគួរគោះតាំងពីថ្ងៃត្រង់ទៅទល់នឹងអរុណរះ ។

อฏฺวาสํ มฏฺวาสํ สุสุกาวาสํ สุกาวาสํ ตณฺหกาวาสํ กาเล ปฏิคฺคหิตํ กาเล ธิปกฺกํ กาเล สมฺปฏฺฐํ เตลปริโภเคน ปริภุญฺชิตุ ฯ ปาคาเล เจ ภิกฺขุ ปฏิคฺคหิตํ ปาคาเล ธิปกฺกํ ปาคาเล สมฺปฏฺฐํ ตญฺเจ ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ กาเล เจ ภิกฺขุ ปฏิคฺคหิตํ ปาคาเล ธิปกฺกํ ปาคาเล สมฺปฏฺฐํ ตญฺเจ ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ กาเล เจ ภิกฺขุ ปฏิคฺคหิตํ กาเล ธิปกฺกํ ปาคาเล สมฺปฏฺฐํ ตญฺเจ ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ กาเล เจ ภิกฺขุ ปฏิคฺคหิตํ กาเล ธิปกฺกํ กาเล สมฺปฏฺฐํ ตญฺเจ ปริภุญฺเชยฺย อนาปตฺติ ฯ

(๗๖) เตน โข ปน สมเยน กาลาวกานํ ภิกฺขูนํ มูลเภสชฺเชหิ เจว อตฺถา โหนฺติ ฯ กกฺกเรหิ ปิ ตมตฺถา อาเจเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มูลานิ เจว ตจานิ จ ปลิเวฐิตฺวา วา ปิเสตฺวา อติวิสา กฏุกโรหินี อุสีรา กุฏมุตฺตกา

ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រី ខ្ញុំក្រៃពើ ខ្ញុំជ្រូក ខ្ញុំលា ដែលភិក្ខុទទួលកឋិនកាលគួរ បំអិនកឋិនកាលគួរ លាយគាកឋិនកាលគួរ សម្រាប់ឲ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ដោយវិធីប្រើប្រាស់ដូចប្រែង (ជាសត្តាហកាលិក) បាន[1] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្ញុំញាដែលភិក្ខុបានទទួលកឋិនកាលមិនគួរ បំអិនកឋិនកាលមិនគួរ លាយគាកឋិនកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្ញុំញានោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្ញុំញាដែលភិក្ខុទទួលកឋិនកាលគួរ តែបំអិនកឋិនកាលមិនគួរ លាយគាកឋិនកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្ញុំញានោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្ញុំញាដែលភិក្ខុទទួលកឋិនកាលគួរ បំអិនកឋិនកាលគួរ តែលាយគាកឋិនកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្ញុំញានោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្ញុំញាដែលភិក្ខុទទួលកឋិនកាលគួរ បំអិនកឋិនកាលគួរ លាយគាកឋិនកាលគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្ញុំញានោះ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៧៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយឫសប្តមើមជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឫសប្តមើមជាភេសជ្ជៈ គឺមើមរមៀត មើមខ្ទឹ មើមលំពាន់ មើមប្រស់ មើមអាច់ឆ្កឹស មើមរំដេង មើមស្វាវគ្ញាំង មើមស្វាក្រវាញជ្រូក ម្យ៉ាងទៀត

---

๑ ប្រើប្រាស់បានកំណត់ត្រឹម ๗ ថ្ងៃដាយ៉ាងយូរ ។

ยานิ ปน ปญฺญายนฺติ มูลานิ เภสชฺชานิ เนว ขาทนียานิ ขาทนียานฺติ[๑] วตฺตนฺติ น โภชนียานิ โภชนียานฺติ[๒] วตฺตนฺติ ตานิ ปฏิกฺขิปิตฺวา ยาวชีวํ ปริหริตพฺพานิ สติ ปจฺจเย ปริภุญฺชิตพฺพานิ อสติ ปจฺจเย ปริภุญฺชนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน ปน สมเยน กาลานานิ ภิกฺขูนิ มูลเภสชฺเชหิ ปีฬิยนฺติ อตฺตโน ปโหนกานิ ฯ ภควโต ปฏิกมฺมํ อาโรเจสุํ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ยาวกาลิกานิ ปฏิคฺคเหตฺวา ยามกาลิกานิ สตฺตาหกาลิกานิ ยาวชีวิกานิ ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ

[๗๗] เตน ปน สมเยน กาลานานิ ภิกฺขูนิ กสาเวหิ เภสชฺเชหิ อตฺตโน ปโหนกานิ ฯ ภควโต ปฏิกมฺมํ อาโรเจสุํ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว กาสาวานิ เภสชฺชานิ ยาวกาลิกานิ ปฏิคฺคเหตฺวา ยามกาลิกานิ สตฺตาหกาลิกานิ ยาวชีวิกานิ ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ

---

๑ ฉ. ขาทนียานฺติ ฯ ๒ ฉ. โภชนียานฺติ ฯ

មើមដទៃណាជាកេសដ្ឋៈមិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក៏ខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីភោជនីយៈក៏ភោជនីយៈ ឲ្យកិកុទទួលមើមទាំងឆ្អាយនោះហើយភក្សាទុកដរាបតាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុទើបកិកុខានបាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយកិកុខាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយមេឃជាកេសដ្ឋៈដែលកើតអំពីឫសឬមើម ។ ពួកកិកុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឆ្អាយ តថាគតអនុញ្ញាតឫសិនធឹងកូនឫសិន ។

(๗๗) សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកបរិសុទ្ធជាកេសដ្ឋៈ។ កិកុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឆ្អាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកបរិសុទ្ធជាកេសដ្ឋៈ គឺទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីដើមស្ពៅ ទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីដើមខ្នែងគង់ ទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីដើមអម្បែងថ្ងៃ ទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីវល្លិ៍បណ្តូលពេជ្រ ទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីដើមទន្ទាប្តូរថ្នាន់ ម្យ៉ាងទៀត ទឹកបរិសុទ្ធដទៃណាជាកេសដ្ឋៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក៏ខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈក៏ភោជនីយៈ ឲ្យកិកុទទួលទឹកបរិសុទ្ធទាំងនោះហើយភក្សាទុកដរាបតាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុទើបកិកុខានបាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយកិកុខាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๗๘] เตน โข ปน สมเยน ตีณิ ภาณวารสตานิ ภิกฺขู-นิ ปณฺณาหิ เภสชฺเชหิ อตฺถา โหนฺติ ฯ ภควาโต ฯเปฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ปณฺณานิ เภสชฺชานิ นิมฺพปณฺณิ กุฏชปณฺณิ ปโฏลปณฺณิ สุ-ลสิปณฺณนฺติ(๑) เอวมาทีนิ ยานิ ปน ปณฺณานิ ขาทนียานิ ภิกฺขุ อตฺถาย ปณฺณานิ เภสชฺชานิ เอว ขาทนียานิ ขาทนียตฺถาย ชนฺตุ น ภาเชตพฺพานิ ภาเชตพฺพานิ วา ปน ภิกฺขุ-หตฺถา ยาวทีหิ ปริหริตุ สกฺโก ปฏฺเย ปริภุญฺชิตุ อสกฺโก ปฏฺเย ปริภุญฺชนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๗๙] เตน โข ปน สมเยน ตีณิ ภาณวารสตานิ ภิกฺขู ผลเหหิ เภสชฺเชหิ อตฺถา โหนฺติ ฯ ภควาโต ฯเปฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ผลานิ เภสชฺชานิ วิลงฺคิ ปิปฺปลิ มริจิ ปาริภทฺทกานิ วิภีภกานิ อามลกานิ เอวมาทีนิ(๒) ยานิ ปน ผลานิ ขาทนียานิ ขาทนียตฺถาย ชนฺตุ น ภาเชตพฺพานิ

---

๑ ตุลสิปณฺณนฺติปิ ภณฺฑิ ฉตฺตเก ทิสฺสติ ฯ ๒ เอวมุทฺธเมปิ ภณฺฑิ ฉตฺตเก ทิสฺสติ ฯ

[๗๘] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយស្ករឈើជាកេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ+ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្ករឈើជាកេសជ្ជៈ គឺស្ករស្ពៅ ស្ករខ្មែរគន់ ស្ករអម្បែងថ្លៃ ស្ករម្រះព្រៃ ឫដូវលើងលាក់ ស្ករកប្បាស ម្យ៉ាងទៀត ស្ករដទៃណាជាកេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលស្ករទាំងនោះហើយទុកដាក់បានល់អស់ប៉ុន្មាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេហើយភិក្ខុឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[๗๙] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយផ្លែឈើជាកេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ+ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាកេសជ្ជៈ គឺផ្លែពិលង្គ ផ្លែដីប៉ី ផ្លែម្រែច ផ្លែសម៉ ផ្លែសម៉ពីតេក ផ្លែកន្ធត់ព្រៃ ផ្លែក្រវាញ ម្យ៉ាងទៀត ផ្លែឈើដទៃណាជាកេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ

កោដនីយតុំ ជរន្តិ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ
សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(៨០) តេន ខោ បន សមយេន តិលាជានំ តិក្ខត្តុំ
ដគ្គហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខត្តុំ ដគ្គិនិ ភេសជ្ជានិ ហិង្គុំ
ហិង្គុដតុំ ហិង្គុសិចាតិកំ តកំ តកបត្តិំ តកបណ្ណិំ
សជ្ជុលសំ យានិ ឯ បនញ្ញានិបិ អត្តិ ដគ្គិនិ ភេសជ្ជានិ
នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយតុំ ជរន្តិ ន ភោដនីយេ
ភោដនីយតុំ ជរន្តិ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ
សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

កន្ធកោជនីយៈ ឲ្យកិកុទទួលផ្លែឈើទាំងឡាយនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទល់អស់ឬាន កាលបើមានហេតុ ទើបកិកុឆាន់ឬាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយកិកុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៨០) សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយដំរឈើជាភេសជ្ជៈ ។ កិកុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដំរឈើជាភេសជ្ជៈ គឺដំរដែលហូរចេញអំពីដើមហិង្គុ ១ ដំរដែលគេយកស្លឹកទឹងមែកហិង្គុមកងាស់ ១ ដំរដែលគេយកតែស្លឹកហិង្គុតែម្យ៉ាងមកងាស់ ១ (ដំរទាំងបីយ៉ាងនេះជាជាតិហិង្គុទាំងអស់) ដំរដែលហូរចេញអំពីត្រួយឈើ ១ ដំរដែលហូរចេញអំពីស្លឹកឈើ ១ ដំរដែលគេបេះស្លឹកឈើយកមកធ្វើ ១ កំញាន ១ ម្យ៉ាងទៀត ដំរឈើដទៃណាដែលជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈកន្ធខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈកន្ធភោជនីយៈ ឲ្យកិកុទទួលដំរឈើទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទល់អស់ឬាន កាលបើមានហេតុ ទើបកិកុឆាន់ឬាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយកិកុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๘๑) เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขูนํ ภิกฺขูนิ โลหิตมกฺขิตา เภสชฺชมฺปิ อตฺถาย โหติ ฯ ภควาเตา ปฏิกฺขิปิ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว โลหิตกานิ เภสชฺชานิ สาหุนฺทิ กาฬโลหิตกานิ สิงฺคิวณฺณานิ ขุทฺทิกานิ ติลกานิ ฯ ยานิ ปน ตานิ ญาตีนมฺปิ อตฺถาย โลหิตกานิ เภสชฺชานิ เตหิ ทานทีเยหิ ทานทียตฺถาย ชานนฺติ น ภาชนทีเยหิ ภาชนทียตฺถาย ชานนฺติ ตานิ ปฏิกฺขิตฺตานิ ยาวทีหิ ปริหาโรติ สติ ปจฺจเย ปริภุญฺชิตุ อสติ ปจฺจเย ปริภุญฺชนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๘๒) เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อานนฺทสฺส อุปชฺฌายสฺส อายสฺมา เวลฏฺฐสีสสฺส ปุลฺลกปฺปาพาโธ โหติ ฯ ตสฺส ลสิกาย ปีฬกานิ กายเย ลคฺคนฺติ ฯ ตานิ ภิกฺขู อุฏฺฐเกน เตเมนฺติ เตเมนฺติ อปกฑฺฒนฺติ ฯ อทฺทสา โข ภควา เสทสนฺธนปริกฺขารานิ อาทิยมานานิ เต ภิกฺขู ตานิ ปีฬกานิ อุฏฺฐเกน เตเมนฺติ เตเมนฺติ อปกฑฺฒนฺเต ทิสฺวาน

(๘๑) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយអំបិលជាកេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអំបិលជាកេសជ្ជៈ គឺអំបិលកើតក្បែរឆ្នេរសមុទ្រមានបែបដូចជីខ្យាច់ អំបិលមានពណ៌ខ្មៅ (អំបិលប្រក្រតី) អំបិលមានពណ៌សកើតលើក្តុំ អំបិលដែលមានពន្លកដុះអំពីផែនដី (អំបិលដែលកើតអំពីអាចម៍ដីមានរសប្រៃ) អំបិលមានពណ៌ក្រហមដែលគេចំអិនជាមួយនឹងគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួងម្យ៉ាងទៀត អំបិលដទៃណាដែលជាកេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលអំបិលទាំងនោះ ហើយក្សាទុកដរាបតាលអស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

(๘๒) សម័យនោះឯង ព្រះវេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុជាឧបដ្ឋាយ៍របស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុកើតបូសធំ។ ចីវរដែលប្រឡាក់ដោយទឹករំអិលក៏ជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយរបស់ព្រះវេលដ្ឋសីសៈនោះ។ ពួកភិក្ខុក៏យកទឹកទៅលាបចីវរនោះឲ្យសើម។ ហើយបកចេញ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិកបានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងយកទឹកទៅលាបចីវរទាំងនោះឲ្យសើម។ ហើយបកចេញ លុះទតហើយ

យេន តេ កិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ កិក្ខូ
ឯតទវោច កិមិមស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។
ឥមស្ស ភន្តេ អាយស្មតោ ថុល្លកច្ឆាពាធោ លសិកាយ
ប៊ីវារនិ ការយេ លក្ខន្តិ តានិ មយំ ឧទកេន តេមេត្វា
តេមេត្វា អបកឌ្ឍាមាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ
និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា កិក្ខូ
អាមន្តេសិ អនុជានាមិ កិក្ខវេ យស្ស កណ្ណា វា
បិឡកា វា អស្សវេ វា ថុល្លកច្ឆា វា អាពាធោ
ការយោ វា ទុក្កន្ធោ ចុណ្ណានិ ភេសជ្ជានិ អភិលានស្ស
ឧភតំ មត្តិកំ វដ្ដនិបក្កិំ អនុជានាមិ កិក្ខវេ ឧទុក្ខលំ
មុសលន្តិ ។

(៨៣) តេន ខោ បន សមយេន តិលាជានំ កិក្ខូនំ
ចុណ្ណេហិ ភេសជ្ជេហិ ថាលិតេហិ អត្តោ ហោតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ

ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់កិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់មានព្រះដីកាសួរនេះនឹងកិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្តេច ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះវេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុនេះកើតបូសធំ ចីវរប្រឡាក់ដោយទឹករំអិលជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយយកទឹកមកលាបចីវរទាំងនោះឲ្យសើមៗហើយបកចេញ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកកាលនោះថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុណាមានអាពាធ គឺកមឬរមាស់ក្តី បូសតូចក្តី អាពាធទឹករំអិលក្តី បូសធំក្តី នឹងកាយមានក្លិនអាក្រក់ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងលំអិតជាភេសជ្ជៈដល់កិក្ខុនោះ តថាគតអនុញ្ញាតអាចម៍គោ ដើម្បីស្អិតនឹងកាកនៃគ្រឿងជ្រលក់ ដល់កិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតម្បាលនឹងអង្រែ ។

(๘๓) សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយគ្រឿងលំអិតជាភេសជ្ជៈ ដែលគេរែងរួចស្រេចហើយ ។ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ภิกฺขเว ตุณฺหีภาวมตฺเต ฯ สณฺหาหิ อาตฺถา โหนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ตุณฺหีภาวมตฺเต ฯ

(๘๔) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อมนุสฺสวิกาโร โหติ ฯ ตํ อาจริยุปชฺฌายา อุปฏฺฐหนฺตา ชานนฺติ อาวิกตฺตา จ ปฏิจฺฉาทิตุ ฯ เสา สุกฺกวิสฺสฏฺฐิ ภวิสฺสติ อาเมหกมํสสฺส วา อาเมหกโลหิตสฺส วา ฯ ตสฺส เสา อมนุสฺสวิกาโร ปฏิปฺปสฺสมฺภิ ฯ ภิกฺขโว เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อมนุสฺสวิกาเร อาเมหกมํสสฺส อาเมหกโลหิตสฺสาติ ฯ

(๘๕) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน จกฺขุโรคาพาโธ โหติ ฯ ตสฺส ภิกฺขู ปริกฺกมฺม อุจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ อภิกฺกามนฺติ ฯ อถสฺส โข ภิกฺขู สรีรจินฺตาย อาคจฺฉนฺติ ฯ ตสฺส ภิกฺขู ตํ ภิกฺขุ ปริกฺกมฺม อุจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈសម្រាប់រោគគ្លីនល្អិត ។ (ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ)មានសេចក្តីត្រូវការដោយគ្លីនលំអិតដ៏ល្អិតក្រៃលែង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈសំពត់[1] ។

[៨៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធកើតអំពីអមនុស្ស[2] ។ អាចារ្យនឹងឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកបម្រើភិក្ខុនោះក៏មិនអាចនឹងធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យស្បើយរោគបាន ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់កន្លែងគេសម្រាប់ដុតហើយក៏ស៊ីសាច់ផៅ[3]ដឹកឈាមស្រស់[4] ។ អាពាធរបស់ភិក្ខុនោះដែលកើតអំពីអមនុស្សនោះក៏រម្ងាប់ទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាច់ផៅ ឈាមស្រស់ ដល់ភិក្ខុដែលមានអាពាធកើតអំពីអមនុស្ស ។

[៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធឈឺភ្នែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាគាបភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្চារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ជាន់ឃើញភិក្ខុ

---

๑ វត្ថុសម្រាប់រោងគ្រឿងល្អិតមានម្សៅជាដើម ដែលហៅថា កាកៅ ។ ๒ ជម្ងឺដែលឈឺព្រោះភ្នែចចូល ។ ๓-๔ អដ្ឋកថាថា ថា ភិក្ខុនោះមិនស៊ីសាច់ផៅដឹកឈាមស្រស់នោះទេ ដូនឯងទេ តំភ្នែចដែលវាចូលភិក្ខុនោះវាស៊ីវាដឹក លុះស៊ីដឹកហើយវាចេញទៅ ។

ទុច្ចរំបិ បស្សរំបិ ឯក្ខាមេន្តេ ឯស្មាន យេន តេ កិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ កិក្ខូ ឯតទវោច កិមិ-មស្សុ កិក្ខវេ កិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។ ឥមស្សុ ភន្តេ អាយ-ស្មតោ ចក្ខុភេតាពាធោ ឥមំ មយំ បរិក្ខហេត្វា ទុច្ចរំបិ បស្សរំបិ ឯក្ខាមេមាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បភរណេ ធម្មឹ ភថំ ភត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ កិក្ខវេ អញ្ជនំ ភាឧញ្ជនំ រសញ្ជនំ សោ-តញ្ជនំ តេរុភំ ភបល្លន្តិ ។ អញ្ជនុបបិសនេហិ[1] អន្តោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ ចតុនំ តភរំ ភាឧញ្ជនុសារិយំ តាលិសំ ភន្ធមុត្ត-ភន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កិក្ខូ បិដ្ឋានិ អញ្ជនានិ

---

๑ ម. អញ្ជនុបបិសនេហិ ។

ទាំងនោះកំពុងនាំគ្នាគ្រាហ៍កិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង លុះទតឃើញហើយក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅកិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះតម្រាស់នេះនឹងកិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្តេច ។ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លោកដ៏មានអាយុនេះមានអាពាធឈឺក្អែក ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនាំគ្នាគ្រាហ៍កិក្ខុនេះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកកថាពេលនោះថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំបន្តក់ក្អែក គឺថ្នាំបន្តក់ក្អែកមានពណ៌ខ្មៅ (ដែលគេស្ងោយដោយគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួង) ថ្នាំបន្តក់ក្អែកធ្វើពីធ្មេញ (ដែលគេធ្វើដោយគ្រឿងសម្ភារៈផ្សេង ។) ថ្នាំបន្តក់ក្អែកដែលកើត ក្នុងខ្សែទឹកដ៏រវាងទឹកដ៏ធំផង (ដែលគេយកអំពីអណ្តាតបក្សី) ។ ពួកកិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរដោយវត្ថុដែលយកមកកិនលាយជាមួយគ្នានឹងថ្នាំបន្តក់ក្អែក ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លឹមបន្ទះខ្លឹមក្រស្នា ខ្លឹមក្តាំពាក់ កំញាន ទឹងមើមស្មៅក្រវាញជ្រូក ។ សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុតុកថ្នាំបន្តក់ក្អែកទាំងឡាយ ដែលជាមេក្អែកងងឹតសៀន

ជាលកោសុបិ សរាវកោសុបិ និក្ខិបន្តិ តំណាឧណ្ហោហិបិ
បំសុកោហិបិ ឱកិរិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-
សុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនិន្តិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទុច្ចារំបិ អញ្ជនិយោ ជាវេន្តិ
សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ទុដ្ឋយន្តិ ខិយន្តិ
វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ ឆាម គិហី កាមភោគិនោតំ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ទុច្ចារំបិ អញ្ជនី
ជាវេតព្ពា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុ-
មយំ កដ្ឋមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខ-
នាភិមយន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ជនី អាយុត្តា

ទាំងឡាយខ្លះ ក្នុងផ្តិលទាំងឡាយខ្លះ (ថ្នាំបន្តក់ទាំងឡាយនោះ) ច្រឡូក
ច្រឡំទៅដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីទាំងឡាយខ្លះ ។
ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្លាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់
ក្នែក ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្លាក់សម្រាប់ដាក់
ថ្នាំបន្តក់ក្នែកខ្ពស់ទំនឹងតាប (គឺមានល្អមានអាក្រក់) គឺក្លាក់ធ្វើដោយមាស
ទំនឹងក្លាក់ធ្វើដោយប្រាក់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ក្លាក់សម្រាប់ដាក់
ថ្នាំបន្តក់ក្នែកខ្ពស់ទំនឹងតាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្លាក់ធ្វើដោយឆ្នឹង[1] ធ្វើដោយក្អូក
ធ្វើដោយស្នែង ធ្វើដោយដើមបបុស ធ្វើដោយដើមឫស្សី ធ្វើដោយ
ឈើ ធ្វើដោយដំរាំឈើ ធ្វើដោយផ្លែឈើ ធ្វើដោយលោហធាតុ[2] ធ្វើ
ដោយគូថសង្ខ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនបានបិទក្លាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំ

---

๑ ក្បែរលែងតែធ្មេញមនុស្សចេញ ក្រៅពីនោះទោះធ្មេញអ្វីៗក៏គួរទាំងអស់ ។ ๒ គឺក្លាក់ដែលធ្វើពីជាតិស្ពាន់ ទង់ដែង ដែក សំណប៉ុក សំណប៉ាហាំង ។

ហោតិ តិណាច្ឆាទេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបិជានន្តិ ។ អបិជានំ និបតតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តកេន ពន្ធិត្វា អញ្ជនិយា ពន្ធិតុន្តិ ។ អញ្ជនី ឧលតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តកេន សិព្ពេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អន្តំលិយា អញ្ជន្តិ អក្ខីនិ ទុក្ខានិ ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនិសលាកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ពុជ្ឈាវចា អញ្ជនិសលាកាយោ ជានេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ពុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ពុជ្ឈាវចា អញ្ជនិសលាកា ជានេតព្ពា យោ ជានេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ ។ បេ ។

បន្ពក់ក្អែក ថ្នាំទាំងនោះក៏ច្រឡូកច្រឡំ ដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីទាំងឡាយខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្របឬឆ្នុក ។ គម្របចេះតែក្លាក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរុំប្តូចឯក្លាក់ដោយខ្សែ ។ ក្លាក់ក៏ចេះតែបែក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្រែះដោយខ្សែ ។ សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបន្ពក់ក្អែកដោយម្រាមដៃក្អែកទាំងឡាយក៏មិនស្រួល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កឹះក្លាក់ ។ សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ចង្កឹះក្លាក់ដ៏ខ្ពស់ទំនឹងតាបគីចង្កឹះធ្លើដោយមាសខ្លះ ធ្លើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគហស្ថអកប្បរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្កឹះក្លាក់ដ៏ខ្ពស់ទំនឹងតាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កឹះដែលធ្លើដោយឆ្អឹង ធ្លើដោយក្អូត ធ្លើដោយស្នែង ។បេ។ ធ្លើ

สนฺถตาคมยนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร สา-
ลาคาโม ภูมิยํ ปตติ[๑] ชรุสา ภีโต ฯ ภควาโต ฯเป-
มตฺตํ อาภเวสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สลาเคาชานิ-
ยนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู อญฺญมญฺญ
อญฺญตรสลาคาหตฺถานิ ปริภาเรนฺติ ฯ ภควาโต ฯเปมตฺตํ
อาภเวสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อญฺญมญฺญวิกนฺติ ฯ อ-
สารุปฺปาโย[๒] น ภวติ ฯ ภควาโต ฯเปมตฺตํ อาภเวสุ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว อสารุปฺปานิ ปฏิกฺขิปิตุนฺติ ฯ

[๘๖] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมาโต
ปิลินฺทวจฺฉสฺส สีสาภิตาปโก ภวติ ฯ ภควาโต ฯเปมตฺตํ
อาภเวสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มุทฺธนิ เตลกนฺติ ฯ
นกฺขตฺตนีโย ภวติ ฯ ภควาโต ฯเปมตฺตํ อาภเวสุ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว นกฺขตฺตกมฺมนฺติ ฯ นกฺขตฺตา คณนา ฯ

---

๑ ว. ปติตา ฯ ๒ ว. อสารุปฺปานิ ฯ

ដោយគូថសង្ខ្វ ។ សម័យនោះ ចង្កឹះក្ងាក់ក៏ធ្លាក់ទៅលើផែនដី ចង្កឹះក្ងាក់នោះក៏អាក្រែក់មិនស្អាត ។ កិកូទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់ជាក់ចង្កឹះ ។ សម័យនោះឯង ពួកកិកូរក្សាក្ងាក់សម្រាប់ជាក់ថាំបន្តក់ភ្នែកខ្លះ ចង្កឹះក្ងាក់ខ្លះនៅតែនឹងដៃ ។ កិកូទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ជាក់ក្ងាក់ ។ ខ្សែយោគរបស់ថង់នោះក៏មិនខាន់មាន ។ ពួកកិកូក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគនឹងខ្សែសម្រាប់ចង ។

(៨៦) សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុកើតជម្ងឺក្តៅក្បាល ។ កិកូទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាបក្បាល ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរក៏នៅតែអត់ទំរោគនោះមិនបាន ។ ពួកកិកូក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកូទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនត្ថុកម្ម (គឺការហិតឬបញ្ចូលទៅតាមច្រមុះ) ។ ឯថ្នាំសម្រាប់ហិតឬបញ្ចូលទៅតាមច្រមុះក៏កំពប់ខ្ចាយទៅ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧត្តុ-
ក្ករណិន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ
ឧច្ចាវចា ឧត្តុក្ករណិយោ ជានន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយ-
មយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យ-
ថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា ឧត្តុក្ករណី ជានិតព្វា យោ
ជានេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋមយំ
។ បេ ។ សន្ថរជាតិមយន្តិ ។ ឧត្តុ វិសមំ អាសិញ្ចិយ-
តិ(១) ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ យមកំ ឧត្តុក្ករណិន្តិ ។ ឧក្ខមនីយោ
ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ

---

๑ ម. ឧត្តុំ វិសមំ អាសិញ្ចិត្តំ ។

កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់បញ្ចុកទៅតាមច្រមុះ (គឺបំពង់នត្ថុ) ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុប្រើប្រាស់បំពង់នត្ថុដ៏ខ្ពស់ទំនងជាប គឺបំពង់នត្ថុធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បំពង់នត្ថុដ៏ខ្ពស់ទំនងជាបទេ កិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់នត្ថុដែលធ្វើដោយធ្នឹង ។បេ។ ធ្វើដោយគូថសង្ខ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបន្ទក់ថ្នាំសម្រាប់នត្ថុទៅមិនស្មើគ្នា[1] ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់នត្ថុជាគូ[2] ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏នៅតែអត់ថ្នាំមិនបាន ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

---

១ គឺច្រែងដែលចូលទៅតាមច្រមុះនោះមិនស្មើគ្នា ចូងកាលច្រែងចូងកាលតិច ។ ២ ដើម្បីឲ្យនត្ថុចូលទៅព្រមគ្នា ។

ភិក្ខវេ ភូមំ ចាតុទ្ទិ ។ តញ្ចេវ វដ្ដឹ អាលិម្បត្វា បិវន្តិ
ភកណ្ណ ឧមាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
ជានាមិ ភិក្ខវេ ភូមនេត្តន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្ភក្ខិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចានិ ភូមនេត្តានិ ជានន្តិ សោវណ្ណ-
មយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ខជ្ជាយន្តិ ទីយន្តិ វិចាចេន្តិ
សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចានិ ភូមនេត្តានិ ជាវ-
តញ្ចិ យោ ជានេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ។ បេ ។ សង្ខជាតិមយន្តិ ។ តេន ខោ
បន សមយេន ភូមនេត្តានិ អចារុតានិ ហោន្តិ ចាណ-
ការា បរិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជា-
នាមិ ភិក្ខវេ អបិជានន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ភិក្ខូ ភូមនេត្តានិ ហាត្តេន បរិហរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភូមនេត្តត្ថវិកន្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដក់យកផ្សែង ។ ពួកភិក្ខុក៏យកថ្នាំនោះមកមូរធ្វើជាបារីហើយដក់ទៅ (ក៏ត្រឡប់ទៅជា) ក្តៅគគ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែរ ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្សែរដ៏ខ្ពស់ទំនងជាបរ គឺខ្សែរធ្វើដោយមាសខ្លះធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏បោលបោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថអកបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្សែរទាំងឡាយដ៏ខ្ពស់ទំនងជាបរទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែរដែលធ្វើដោយឆ្នឹង ។ បេ ។ ដែលធ្វើដោយគូថសត្វ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានបិទគ្របខ្សែរទុក សត្វគូថ ។ ក៏ចូលទៅកាន់ខ្សែរនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគម្រប ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរក្សាខ្សែរនៅតែនឹងដៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវថង់សម្រាប់ដាក់ខ្សែរ ។

ឯកគោ យំសិយន្តិ ។ ភគវគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យមកត្តវិកន្តិ ។ អំសវទ្ធគោ ន ហោតិ ។ ភគវគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អំសវទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

(៨៧) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មគោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស ភគាពាគោ ហោតិ ។ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ តេលំ បចិតព្ពន្តិ ។ ភគវគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តេលចាកន្តិ ។ តស្មឹ ខោ តេលចាកេ មជ្ឈំ បក្ខិបិតព្ពំ ហោតិ ។ ភគវគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តេលចាកេ មជ្ឈំ បក្ខិបិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខយា ភិក្ខូ អតិបក្ខិត្តមជ្ឈានិ តេលានិ បចន្តិ តានិ បិវិត្វា បជ្ឈន្តិ ។ ភគវគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អតិបក្ខិត្តមជ្ឈំ តេលំ ចាតព្ពំ យោ បិវេយ្យ យថាធម្មោ

ឯខ្សែរទឹងគម្របក័ទង្គិចគ្នា ។ ពួកកិកុគ្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវថង់ជាគូ ។ ខ្សែយោគរបស់ថង់ក៏មិនទាន់មាននៅឡើយ ។ កិកុទាំងឡាយគ្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគទំាងខ្សែសម្រាប់ថង់ ។

[៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុមានអាពាធកើតអំពីខ្យល់ ។ ពេទ្យទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា កិកុត្រូវស្លរប្រែង ។ ពួកកិកុគ្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុស្លរប្រែងបាន ។ កិកុទាំងឡាយក៏លាយទឹកស្រវឹងក្នងប្រែងដែលស្លរនោះ ។ ពួកកិកុគ្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុលាយទឹកស្រវឹងក្នងប្រែងដែលស្លរបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិកុស្លរប្រែងលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ដល់នាំគ្នាផឹកប្រែងនោះទៅក៏ស្រវឹង ។ ពួកកិកុគ្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កិកុមិនត្រូវផឹកប្រែងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកទេ

ภาเวตฺวา ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ยสฺมึ เตลกาเล มจฺฉสฺส วา วณฺณา วา คนฺโธ วา รโส ปญฺญายติ น ปฏิคฺคณฺหิตุ เตลปกฺกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ ตหุ ปตฺตปูเร เตลปกฺกนฺติ ปกฺกาเหสิ ฯ อถ โข ภิกฺขุ ปตฺตปูเร เตลปกฺกนฺติ ปกฺกาเหสิ กถ นุ โข อตฺตปจฺจา เตลปกฺกนฺติ ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อฏฺฐงฺคณิ อธิฏฺฐาตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺฉสฺส ตหุ[1] เตลปกฺกนฺติ ปกฺกาเหสิ ฯ เตลกาฬก น วิชฺฌติ ฯ ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ตีณิ ตุมฺพาณิ โลหิตตุมฺพ ภาชนตุมฺพ ฉลตุมฺพนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺฉสฺส อปฺปกโต โหติ ฯ ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว

---

๑ ม. ตหุตร ฯ

កិក្ខុណាផឹក ត្រូវវិនិយធរឲ្យកិក្ខុនោះធ្លើតាមធម៌(១) ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ប្រែងសូណាដែលគ្មានពណ៌ គ្មានក្លិនទឹងគ្មានរសរបស់ទឹកស្រវឹងច្បាកដឡើងទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុផឹកប្រែងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងមានសភាពយ៉ាងនោះបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុស្រូបប្រែងលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ។ ក្នុងពេលនោះកិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ប្រែងដែលគេលាយទឹងទឹកស្រវឹងច្រើនពេក តើយើងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុទុកជាក់ប្រែងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកនោះជាថ្នាំរឹតឬលាបទៅវិញ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ មានប្រែងដែលស្ងួហើយជាច្រើន ។ តែគ្មានភាជន៍សម្រាប់ជាក់ប្រែង ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវតុម្ព(គឺកុណ្ឌីទឹក)ទាំង ៣ យ៉ាង គឺតុម្ពធ្លើដោយទង់ដែង ១ តុម្ពធ្លើដោយឈើ ១ តុម្ពធ្លើដោយផ្លែឈើ ១ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុកើតរោគខ្យល់ក្នុងអវយវៈ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ

---

๑ ត្រូវឲ្យភិក្ខុឆេះសំដែងអាបត្តិថាចិត្តិយចេញ ។

សេនកម្បន្តិ ។ ឧក្ខេមនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្ភារសេនន្តិ ។
ឧក្ខេមនីយោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មហាសេ-
នន្តិ ។ ឧក្ខេមនីយោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ
ភង្គោឧកន្តិ ។ ឧក្ខេមនីយោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ ពុទកគោដ្ឋកន្តិ ។

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
បិលិន្ទវច្ឆស្ស បព្ភារគោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោហិតំ មោចេតុន្តិ ។

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេចកម្ម (ការធ្វើឲ្យចេញញើស) ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆ្អែតដោយស្លឹកឈើនឹងមែកឈើផ្សេង ។ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឆ្អែតធំ(១) ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកដែលគេស្ងោរលាយនឹងស្លឹកឈើ មែកឈើផ្សេង ។ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក(២) ។

(៨៨) សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុកើតរោគខ្យល់បុកសៀតក្នុងសន្ធាក់ដៃដើរដាដើម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើឈាមឲ្យហូរចេញបាន ។

---

๑ អដ្ឋកថាថា ថា ត្រូវដាក់រងើកភ្លើងឲ្យពេញក្នុងរណ្តៅឲ្យបានប្រមាណមួយដំហរបុរស រួចបិទរណ្តៅនោះដោយអាចម៍ដីនឹងដីខ្សាច់ជាដើមហើយ ក្រាលស្លឹកឈើផ្សេងៗលើរណ្តៅនោះហើយយកប្រេងណាបន្តិចរួចផើកប្រៃបុះប្រៃឡើងលើរណ្តៅនោះឲ្យចេញញើសពាសពេញ ។ ๒ អដ្ឋកថាថា ត្រូវដាក់ទឹកក្តៅឲ្យពេញក្នុងភាជនៈឬស្នូកហើយចូលទៅធ្វើការឆ្លុងក្នុងបន្ទប់ទឹកនោះ ។

ฉกฺขตฺตุ ปริยาปนฺนา โหติ ฯ ภควาตา ปฏิสตฺตุ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ลาภาติ มาเจตฺวา วิสาขาย ฉกาโหตุนฺติ ฯ

(๘๙) เตน ขฺวา ปน สมเยน อายสฺมาตา ปิลินฺทวจฺฉสฺส ชานา ชาลิตา โหนฺติ ฯ ภควาตา ปฏิสตฺตุ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ชานปทภาสนฺติ ฯ ฉกฺขตฺตุ ปริยาปนฺนา โหติ ฯ ภควาตา ปฏิสตฺตุ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มญฺจ อภิสงฺขริตุนฺติ ฯ

(๙๐) เตน ขฺวา ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน กณฺณาพาธา โหติ ฯ ภควาตา ปฏิสตฺตุ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สตฺถกมฺมนฺติ ฯ กา-สาวเพนฺธเกน อาตา โหติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว กาสาวเพนฺธกนฺติ ฯ ตาลกาภาเณน อาตา โหติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ตาลกาภาณนฺติ ฯ กาฬปกาย อาตา

ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទាំមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដប់យកឈាមដោយ (បំពង់) ស្នែងបាន ។

(๘๙) សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុមានជាតិពែក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់លាបដើង ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទាំមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតាក់តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបដើងឲ្យស្រួល) ។

(๙๐) សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានអាពាធកើតពក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសត្តកម្ម (វះដោយកាំបិត) ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកចត់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកចត់ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយមេម៉្យាស ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតមេម៉្យាស ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយដុំសត្តូ

ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភេសជ្ជិកន្តិ ។ វណាពន្ធន-
ចោលេន អត្ថោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វណា-
ពន្ធនចោលន្តិ ។ វណោ កណ្ឌូវតិ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ សាសបកុដ្ឋេន ឆោវិតុន្តិ ។ វណោ កិលិជ្ជិត្ថ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ជូមំ ភាតុន្តិ ។ វឡ្ឍមំសំ វុដ្ឋាតិ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោណសក្ខរភាយ ឆិន្ទិតុន្តិ ។
វណោ ន រូហតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វណតេលន្តិ ។
តេលំ កលតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
ជានាមិ ភិក្ខវេ វិភាសិកំ សព្ពំ វណាបដិភេទ្ធុន្តិ ។

[๙๑] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
អហិនា ទដ្ឋោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចត្តារិ មហាវិកដានិ ឆាតុំ

(សម្រាប់ចំមុខដំបៅ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដុំសក្ករ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រូវការដោយសំពត សម្រាប់រុំដម្បៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំដម្បៅ ។ ដម្បៅក៏រមាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាងដោយម្សៅគ្រាប់ស្រែ ។ ដម្បៅក៏តែឡើង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំហុយដម្បៅនោះ ។ (លុះចំហុយទៅហើយ) សាច់ក៏ដុះលៀនចេញមក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកចំការយនឹងអម្បិលក្រសមកបង្កាត់ (ដម្បៅនោះចេញ) ។ (លុះបង្កាត់ទៅហើយ) ដម្បៅក៏មិនបានដុះសាច់ឡើង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រែងសម្រាប់លាបដម្បៅ ។ ប្រែងក៏ហៀរហូរចេញ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់បិទប្រែងនឹងថ្នាំរក្សាដម្បៅទាំងអស់ ។

[៩១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបពស់ចឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុថ្នាំមហាវិកដ ៤ យ៉ាង

ภูมึ มุตฺตุ ฉาเรกึ มตฺถเกตฺวา ฯ อถ ขฺวสฺส ตีหนฺตเรเนว อปฺปฏิกฺขิตฺตกาโล อโหสิ อปฺปฏิกฺขิตฺตกาลโต ปฏฺฐาย ตีหนฺตเรน ปฏิกฺขิปิตพฺพโต ฯ ตสฺมา ตาทิเสน ภิกฺขุนา ปฐมเมว อาโรเจตพฺพนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สติ กปฺปิยการเก ปฏิคฺคหาเปตุ อสติ กปฺปิยการเก สามึ คเหตฺวา ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ เตน ขฺวสฺส ปน สมเยน อญฺญาตเกน ภิกฺขุนา ทินฺนํ ปีตกํ เหเหติ ฯ ตสฺมา ตาทิเสน ปฐมเมว อาโรเจตพฺพนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ภูมึ ขาเยตุนฺติ ฯ อถ ขฺวสฺส ภิกฺขุโน ปฐมเมว อปฺปฏิกฺขิตฺตกาโล อโหสิ อปฺปฏิกฺขิตฺตกาลโต ปฏฺฐาย ตีหนฺตเรน ปฏิกฺขิปิตพฺพโตติ[1] ฯ ตสฺมา ตาทิเสน ปฐมเมว อาโรเจตพฺพนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ยํ ตสฺมึ ขเณ ปฏิคฺคณฺหาติ เสยฺยา ปฏิคฺคหิตกาลโต ฉ ปุน ปฏิคฺคหิตพฺพนฺติ ฯ

---

๑ ฉ. ปฏิคฺคหิตพฺพนฺติ ฯ

គឺគូថ (អាចម៍)๑ ទឹកមូត្ត (ទឹកនោម)๑ ផេះ๑ ដី๑ ។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុពាំងឆ្ងាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេនថ្នាំពាំងនេះទេឬ ឬត្រូវតែទទួលប្រគេនទើបបាន ។ ភិក្ខុពាំងឆ្ងាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ+ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្ងាយ កាលបើមានកប្បិយ(๑)ការកៈ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រើកប្បិយការកៈនោះទទួលដំន្លួសបាន កាលបើគ្មានកប្បិយការកៈទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកខ្លួនឯងហើយឆាន់ចុះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ๑រូបផឹកថ្នាំពិស ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្ងាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកគូថ (អាចម៍ដែលលាយដោយទឹក) ។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុពាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេន (នូវគូថនោះ) ទេឬ ឬថាគួរតែទទួលប្រគេនទើបបាន ភិក្ខុពាំងឆ្ងាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្ងាយ តថាគតអនុញ្ញាតដូច្នេះ កាលបើភិក្ខុបន្ទោបង់គូថណាហើយបានទទួលទុក (អំពីថ្ងៃមុន) លុះដល់ថ្ងៃស្អែក គូថនោះឈ្មោះថាភិក្ខុបានទទួលរួចហើយ មិនបាច់ទទួលប្រគេនទៀតទេ ។

---

๑ សំដៅយកបុគ្គលដែលប្រសេចធ្វើវត្ថុមិនគួរ ឲ្យជាវត្ថុគួរ ។

(๙๒) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ยาคุปิตฺตกาพาโธ โหติ ฯ ภควาโต ปฏิคฺคหิตกํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สีตาโลหิญฺจ ปายิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ขุชฺชกปาณิกา โหติ ฯ ภควาโต ปฏิคฺคหิตกํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อามิสจาฏึ ปายิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปณฺฑุโรคาพาโธ โหติ ฯ ภควาโต ปฏิคฺคหิตกํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มุตฺตหรีฏกํ ปายิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ชรินฺโทสาพาโธ โหติ ฯ ภควาโต ปฏิคฺคหิตกํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สกฺขราลเปปิ กาตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อกิสฺสกาโย โหติ ฯ ภควาโต ปฏิคฺคหิตกํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว วิเรจนํ ปาตุนฺติ ฯ อถ โข ญาติ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីភិក្ខុមានអាពាធផ្សេង ៗ

(๔๒) សម័យនោះឯង កិក្ខុ ๑ រូបមានអាពាធព្រែងត្រូវថ្នាំស្នេហ៍ ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុផឹកទឹកលាយដោយអាចម៌បំណាស់[๑] ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុ ๑ រូបមានអាពាធខូចធាតុភ្លើង(កើតពោគមួល) ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុផឹកទឹកក្សួង[๒] ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុ ๑ រូបកើតពោគស្អមលឿង ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុធាន់សម៉ដែលត្រាំដោយទឹកនោម[៣] ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុ ๑ រូបមានអាពាធគឺខូចសម្បុរ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុធ្វើការលាបដោយគ្រឿងក្រអូបបាន ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូបមានកាយប្រកបដោយពោគទល់ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុផឹកថ្នាំបញ្ចុះ ។ (កិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយ

---

๑ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកអាចម៌បំណាស់ដែលជាប់នឹងដាលនង្គ័លមកលាយនឹងទឹកហើយផឹក ។ ๒ អដ្ឋកថាថា ឲ្យយកបាយមកជុតនឹងភ្លើងឲ្យឆេះជាផែះហើយច្រោះត្រងយកទឹកមកផឹក ។ ๓ អដ្ឋកថាថា សំដៅយកតែទឹកនោមគោម្យ៉ាង មិនបានន័យយកដល់ទឹកនោមមនុស្សទេ

อาสฺสา โหตุ ฯ ภควาโต ปาตพฺพํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อฏฺฐกปฺปิกานิ ฯ อถโข ยสฺสายสฺส อาสฺสา โหตุ ฯ ภควาโต ปาตพฺพํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อถโข ยสฺสานิ ฯ กปฺปาโยนิ อาสฺสา โหตุ ฯ ภควาโต ปาตพฺพํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว กปฺปาโยนิ ฯ ปฏิคฺคหณีโย อาสฺสา โหตุ ฯ ภควาโต ปาตพฺพํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ปฏิคฺคหณีโย ฯ

(๙๓) เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ภาตเรน ปาตพฺพํ เสนาเปตฺวา เลณํ กตฺตุกาโม ฯ อถโข ราชา มาคโธ เสนิโย พิมฺพิสาโร เยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ ปิลินฺทวจฺฉํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตं

ទឹកអង្គុយថ្វា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទូវទឹកអង្គុយថ្វា ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកចុយស្មៅដែលគេមិនបានធ្វើស្ងួត (គឺគេមិនបានត្រងឲ្យស្អាតចុត) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកចុយស្មៅដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យស្ងួត ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកចុយស្មៅដែលគេធ្វើឲ្យស្ងួត (គេចុនត្រងឲ្យស្អាតចុត) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកចុយស្មៅដែលគេធ្វើឲ្យស្ងួត ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយសាច់ដែលមានឧជារស ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាច់ដែលមានឧជារស ។

[๙๓] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុឲ្យគេជម្រុះញាកកុំភ្លៃក្រែងរាជគ្រឹះ ក្រាថ្នាំធំធ្វើទីពួនឫទ្ធិដ្រកកោន ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារយាងចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ

ន៑សីនិ ។ ឯតរហិ ន៑ សំវិជ្ជោ ខោ ភវំ មោគ្គលោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ ឯតទវោច កីវ ភន្តេ ថេរោ តាវបេតីតិ ។ បញ្ចាវំ មហារាជ សោជាបេមិ លេនំ តត្ថតាមោតិ ។ អត្ថោ ភន្តេ អយ្យស្ស អាវាមិកេនាតិ ។ ន ខោ មហារាជ តវ- តា អាវាមិកោ អន្តញ្ញាតោតិ ។ តេនហិ ភន្តេ តវន្តំ បដិបុច្ឆិត្វា មម អារោចេយ្យាថាតិ ។ ឯវំ មហារាជាតិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទ- វច្ឆោ រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេ- សិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មតា បិលិន្ទវច្ឆេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាស- នា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា

រួចគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះជាម្ចាស់មានព្រះភាគទ្រង់សន្ទនាពិម្ពិសារគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះតម្រាស់នេះនឹងព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ព្រះថេរៈប្រើឲ្យគេធ្វើអ្វី ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆក្រាបទូលថា បពិត្រមហាភាគ អាត្មាភាពឲ្យគេដម្រះញាក់កុំ ក្រែថាខ្លាំងធ្វើទីពួនឬទីជ្រកកោន ។ ស្តេចសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មានសេចក្តីត្រូវការដោយអាពាមិកជន[1] ដែរឬ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆក្រាបទូលថា បពិត្រមហាភាគ ព្រះដ៏មានបុណ្យមិនទាន់អនុញ្ញាតអាពាមិកជននៅឡើយទេ ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះតម្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ គួរលោកក្រាបទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយមកជ្រាបខ្ញុំវិញ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុទទួលស្តាប់ព្រះតម្រាស់នៃព្រះជាម្ចាស់មានព្រះភាគទ្រង់សន្ទនាពិម្ពិសារដោយពាក្យថា សូមថ្វាយព្រះពរ មហាភាគ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏បានពន្យល់ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះភាគឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។ លំដាប់នោះ ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះភាគទ្រង់សន្ទនាពិម្ពិសារ កាលដែលព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានពន្យល់ឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យប្រកបដោយធម៌ រួចហើយក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀស

---

๑ មនុស្សដែលស្តេចបានវោរផ្តាំប្រាប់ឲ្យដាក់អ្នកថែរក្សាវត្ត (រាជធានីដើមហៅថាពលព្រះ) ។

ปกฺกามิ ฯ อถโข อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ปจฺจาโรหนึ ทตฺวา จาเลสิ ภยา ปเตฺต มาตเลา สงฺฆาเฏ ฐตฺวา จาเลสิ ภยา ปเตฺต มาตเลา เสนิยา พิมฺพิสาโร อาวสถปิณฺฑิกสฺส คหปติสฺส อาวสถปิณฺฑิกสฺส คหปติ ปุพฺพกมฺมิโก ปุพฺพการโก ปุพฺพุฏฺายี โหติ ฯ อถโข ปจฺจาโรหนึ ทตฺวา จาเลสิ ภยา ปเตฺต มาตเลา เสนิยา พิมฺพิสาโร อาวสถปิณฺฑิกสฺส คหปติสฺส ปุพฺพกมฺมิโก ปุพฺพการโก ปุพฺพุฏฺายี โหติ ฯ

ចេញទៅ ។ ក្រោយពីនោះមក ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានប្រែបម្រែ
ឲ្យទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបាទ
មាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់មានសេចក្តីជ្រាបថានឹងប្រគេននូវអាពាមិកជន
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ព្រោះនិទាន
នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់
ហៅពួកភិក្ខុមកកាន់ពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
(ឲ្យភិក្ខុទទួល) អាពាមិកជន ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ
ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដង លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ហើយគង់នៅក្នុងទី
ដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ
ហើយក៏ទ្រង់មានព្រះតម្រាស់ដូច្នេះ នឹងព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
លោកដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់បានអនុញ្ញាតអាពាមិកជនហើយឬ ។
ព្រះបិលិន្ទវច្ឆឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរ មហាពាជ ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយ
ពិម្ពិសារទ្រង់មានព្រះតម្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះ
ករុណានឹងប្រគេនអាពាមិកជនដល់លោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទ
មាគធសេនិយពិម្ពិសារទទួលថា នឹងប្រគេនអាពាមិកជនដល់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆ
ដ៏មានអាយុហើយក៏ទ្រង់ក្រេចទៅ លុះយូរមកទើបបានទ្រង់ព្រះយើញ

សព្ពត្ថកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ យោ មយា ភណោ អយ្យស្ស អាភមិកោ បដិស្សុតោ ឥន្ធោ សោ អាភមិកោតំ ។ ន ខោ នេវ អយ្យស្ស អាភមិកោ ឥន្ធោតំ ។ កីវចិរំ ឯ ខោ ភណោ ឥតោ រត្តិ(๑) ហោតីតំ ។ អថ ខោ សោ មហាមត្តោ រត្តិយោ ភណោត្វា(๒) កជ្ជំ មាតរំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច បញ្ច នេវ រត្តិសតានីតំ ។ តេនហិ ភណោ អយ្យស្ស បញ្ច អាភមិកសតានិ ទេហីតំ(๓) ។ ឯវំ ទេវតំ ខោ សោ មហាមត្តោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស បញ្ច អាភមិកសតានិ អទាសិ(๔) ។ ថាដិយេក្កោ តាមោ ឯវាសិ ។ អាភមិកតាមកោតិបិ នំ អាហំសុ បិលិន្ទវច្ឆតាមកោតិបិ(๕) នំ អាហំសុ ។

[๙๒] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តស្មឹ តាមកេ ភុលុបកោ ហោតិ ។ អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា

---

๑ ឱ. ហិតំ ។ ๒ ឱ. វិតណេត្វា ។ ๓ ឱ. ទេថាតិ ។ ๔ ឯ. ពាទាសិ ។ ๕ ឯ. បិលិន្ទតាមកោតិបិ ។

ក៏មានព្រះទុង្ការហៅមហាមាត្យម្នាក់ជាអ្នកសម្រែចរាជការមកថាំងពួនថា ម្នាលនាយ អាពមិកជនណាដែលអញទុកួលថា នឹងប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ អាពមិកជននោះតើអញបានប្រគេនហើយឬ ។ មហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គមិនទាន់បានប្រគេនអាពមិកជនដល់លោកម្ចាស់នៅឡើយទេ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់សួរថា ម្នាលនាយ តាំងពីថ្ងៃនោះមកដល់ឥឡូវនេះ តើយូរប៉ុន្មានពត្រីហើយ ។ មហាមាត្យនោះបានពាប់ពត្រីទាំង៧ឆ្នាយ (ឃើញ) ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក្នុងពេលនោះដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព (បើគិតតាំងពីថ្ងៃនោះដល់មកថ្ងៃនេះ) ចំនួនថ្ងៃរយពត្រីហើយ ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះទុង្ការថា ម្នាលនាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងប្រគេនអាពមិកជនថ្ងៃរយនាក់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ មហាមាត្យនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះទុង្ការព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេសហើយក៏ប្រគេនអាពមិកជនថ្ងៃរយនាក់ដល់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ។ (ចាប់ដើមពីនោះមក) ស្រុក (នោះ) ក៏តាំងនៅជាស្រុកមួយដោយឡែក ។ ពួកជនក៏ហៅស្រុកនោះថា អាពមិកគ្រាមខ្លះ បិលិន្ទវច្ឆគ្រាមខ្លះ ។

(៤៤) សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុជាជីតុន[1]កង់ស្រុកនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុស្ងៀកស្បង់អំពីព្រឹក

๑ ជាអ្នកធ្លាប់ចូលទៅមកក្នុងត្រកូល ។

ปตฺตจีวรมาทาย ปิณฺฑาย ปาวิสิ ฯ
เตน โข ปน สมเยน ตสฺมึ ฆรเก อุสฺสเว
โหติ ฯ ทารกา อลงฺกตา มาลากิตา กีฬนฺติ ฯ
อถ โข อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ปิลินฺทวจฺฉคามเก สป-
ทานํ ปิณฺฑาย จรมาโน เยน อญฺญตรสฺส อาภิเก-
ณิกสฺส นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน
นิสีทิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺส อาภิ-
เกณิกสฺส ธีตา อญฺญ ทารเก อลงฺกเต มาลากิเต
ปสฺสิตฺวา เกนติ มาลํ เม เทถ อลงฺการํ เม เท-
ถาติ ฯ อถ โข อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ตํ อาภิเกณิ
ยิตนเกน กิสฺสายํ ทาริกา เกนตีติ ฯ อยํ กิร
ทาริกา อญฺญ ทารเก อลงฺกเต มาลากิเต ปสฺสิตฺวา
เกนติ มาลํ เม เทถ อลงฺการํ เม เทถาติ กุเตา
อมฺหากํ ขุทฺทกานํ มาลา กุเตา อลงฺกาเรติ ฯ อถ โข

ហើយប្រដាប់ដោយជាតិនឹងចីវរចូលទៅកាន់បិលិន្ទវច្ឆគ្រាម ដើម្បីបិណ្ឌ-
បាត ។ សម័យនោះឯង ក្នុងស្រុកនោះមានល្បែងមហោស្រព ។ ពួកជា-
វក[1]ក៏បានប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កាហើយលេងមហោស្រព ។
ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានគ្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមលំ-
ដាប់ច្រកក្នុងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាម ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះអាភមិកជនម្នាក់ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលប្រគេន ។ សម័យនោះ
ឯង ធីតា[2]របស់ប្រពន្ធអាភមិកជននោះឃើញពួកជាវកដទៃប្រដាប់ខ្លួន
ស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កា ក៏យំគាថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ
អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអា-
យុបានពោលពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធរបស់អាភមិកជននោះថា ព្រោះហេតុអ្វី
បានជាទារិកា[3]នេះយំ ។ ប្រពន្ធរបស់អាភមិកជននោះឆ្លើយថា បពិត្រ
លោកដ៏ចំរើន ទារិកានេះឃើញពួកជាវកដទៃប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយ
កម្រងផ្កា ក៏យំគាថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿង
ប្រដាប់ដល់ខ្ញុំដូច្នេះ ឯយើងខ្ញុំតាំងឡាយជាអ្នកកំសត់ទឹងបានកម្រងផ្កាមក
ពីណា ទឹងបានគ្រឿងប្រដាប់មកពីណា ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆ

---

១ ក្មេងប្រុស ។ ២ កូនស្រី ។ ៣ ក្មេងស្រី ។

អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ អញ្ញតរំ តិណាលញ្ឆបកំ គហេត្វា តំ អាភិសេចនំ ฝតនភេច ហត្ថិមំ តិណាលញ្ឆបកំ តស្សា ឆាវិកាយ សីសេ បដិមុញ្ចាបេសិ(๑) ។ អថខោ សា អាភិសេចនំ តំ តិណាលញ្ឆបកំ គហេត្វា តស្សា ឆាវិ-កាយ សីសេ បដិមុញ្ចិ ។ សា អហោសិ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា ។ ឧត្តិ តាទិសា រញ្ញោបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា ។ មនុស្សា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អារោចេសុំ អមុកស្ស នេវ អាភិសេកស្ស ឃរេ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា ឧត្តិ តាទិសា នេវស្ស្បបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា ករុណា តស្សា ទុក្ខតស្សា ឯស្សំសយំ ឆោវិកាយ អភគតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តំ អាភិសេកកុលំ ពន្ធាបេសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ បិលិន្ទវច្ឆ-កាមកំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ បិលិន្ទវច្ឆកាមកោ សបទានំ បិណ្ឌាយ ចរមានោ យេន តស្សា អាភិសេកស្ស ឯវេសនំ

๑ ម. បដិមុញ្ចាតិ ។

ដ៏មានអាយុចាប់យកវង្វេលស្មៅមួយហើយ និយាយដូច្នេះនឹងប្រពន្ធអាមិកជននោះថា បើដូច្នោះមានតែនាងចូរបំពាក់វង្វេលស្មៅនេះលើក្បាលគាវិកានោះចុះ ។ ឮប្រពន្ធអាមិកជននោះក៏ចាប់យកវង្វេលស្មៅនោះហើយបំពាក់លើក្បាលគាវិកានោះ ។ វង្វេលស្មៅនោះក៏ក្លាយទៅជាកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អះ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ ទុកជាខាងក្នុងព្រះពុទ្ធពាំងក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មាន ។ ពួកមនុស្សក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ក្នុងធ្នូរអាមិកជនឯណោះមានកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អះ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ទុកជាខាងក្នុងពាំងរបស់ព្រះករុណាក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មានដែរ អាមិកជននោះជាអ្នកកំសត់ទេ ទើបមានកម្រងផ្កាមាសពីណា ឬបាកដជាវាណិជ្ជចរគេមកបិនខានឡើយ ។ ក្នុងវេលានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ព្រះប្រៀឲ្យមនុស្សទៅចាប់ចងត្រកូលអាមិកជននោះ ។ លុះវេលាព្រឹកព្រហាមឡើងជាថ្ងៃគំរប់ពីរ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុស្ងៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយជាតិទើបីរហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតដល់បិលិន្ទវច្ឆគ្រាម កាលបើត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ច្រកក្នុងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាមហើយក៏ចូលទៅកាន់ធ្នូរអាមិកជននោះ លុះចូលទៅដល់

สตฺตุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปฏิวิสฺสเกน ปุฏฺโ เกหิ
สทฺธึ(๑) อาหริตพฺพกุลา สหสฺสา ฯ ปสฺสามิ เกจิ สุ-
วณฺณมาลาย การณา วญฺเจนฺติ ฯ อถ ขฺวาหิ
อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโ เยน ราชา มาคธสฺส เสนิ-
ยสฺส พิมฺพิสารสฺส นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ อถ ขฺวาหิ ราชา มาคโธ
เสนิโย พิมฺพิสาโร เยนายสฺมา ปิลินฺทวจฺโ เตนุป-
สงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ ปิลินฺทวจฺฉํ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺตํ นิสีทิ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺโน ขฺวาหิ ราชา มา-
คธโ เสนิโย พิมฺพิสาโร อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโ เอต-
เทว กิตฺตาวตา มหาวาต อาหริตพฺพกุลา สทฺธึ ฯ
ตสฺส เกจิ อาหริตพฺพสฺส ยาว สุวณฺณมาลา อภิวา-
ทนสฺสนียา ปาสาทิกา ลกฺขณปฺปตฺตา อภิรูปา
ทสฺสนียา ปาสาทิกา ลกฺขณปฺปตฺตา อภิรูปา
เย สุวณฺณมาลา กฺวาโต ตสฺส ทุกฺกตสฺส นิสฺสนฺทยมา-
โนวาติ อาหตาติ ฯ อถ ขฺวาหิ อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโ
ราชานา มาคธสฺส เสนิยสฺส พิมฺพิสารสฺส ปาสาทิ
สุวณฺณนฺติ อภิปุจฺฉิ ฯ สเจ อโยสิ สพฺพสุวณฺณ-

๑ ฉ. ตีหิ ฯ

ហើយក៏សួរពួកមនុស្សដែលនៅជិតខាងថា តើកូលអាពមិកជននេះតើទៅឯណា ។ ពួកមនុស្សដែលនៅជិតខាងឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន តើកូលអាពមិកជនស្តេចឲ្យចាប់ចង់អស់ទៅហើយ ព្រោះហេតុតែកម្រងផ្កាមាស (ដែលលោកម្ចាស់ឲ្យទៅ) នុ៎ះ ។ ឯព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅកាន់ព្រះពជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលប្រគេន ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារចូលទៅកាព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានថ្វាយព្រះពរដូច្នេះថា បពិត្រមហារាជ ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គឲ្យគេចាប់ចង់តែកូលអាពមិកជនមក ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រោះកូងផ្ទុះអាពមិកជននោះមានកម្រងផ្កាមាសល្អល្អះគួរពិតពិលរមិលមើលជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីដិះថ្នា ទុកជាខាងក្នុងរាំងរបស់ខ្ញុំក៏រកកម្រងផ្កាបែបនេះគ្មានដែរ អាពមិកជននោះជាមនុស្សកំសត់ទេ ទំងមានកម្រងផ្កាមាសពីណា ប្រាកដជារាល់ថ្ងៃគេមកមិនខានឡើយ។ គ្រានោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានអធិដ្ឋានប្រាសាទរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារឲ្យទៅជាមាស (មួយរំពេច) ។ ប្រាសាទនោះក៏ក្លាយទៅជា

មយោ ។ ឥទំ បន តេ មហារាជ តាវតេវ សុវណ្ណំ
ភវិស្សតិ ។ អញ្ញាតំ ភន្តេ អយ្យេន វេសាលេ[1] ឥទ្ធា-
ភិសង្ខារោ តំ អារាមិកភណ្ឌំ មុញ្ចាបេសិ ។

(៩៥) មនុស្សា អយ្យេន កិរ បិលិន្ទវច្ឆេន សហជិ-
កាយ បរិសាយ ឯត្តកំ មនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សិ-
តន្តិ អត្តមនា អភិប្បសន្នា អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស
បញ្ច ភេសជ្ជានិ អភិហរិំសុ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ
តេលំ មធុំ ផាណិតំ ។ បភវតិយាបិ ខោ បិលិន្ទវច្ឆោ
លាភី ហោតិ បញ្ចន្នំ ភេសជ្ជានំ លទ្ធំ លទ្ធំ បរិសាយ
វិស្សជ្ជេតិ ។ បរិសាបិ ខស្ស ហោតិ ពាហុល្លិកា លទ្ធំ លទ្ធំ
ភោលម្ពេបិ ឃដេបិ បហិណ្ណា បដិសាមេតិ បរិស្សាវនានិបិ
ឧរិភារាយោបិ បហិណ្ណា ឯតទាតេសុ លគ្គេតិ ។ តានិ ឯលី
ឆវិលីជានិ តិដ្ឋន្តិ ។ ពុទ្ធុបេបិ បិហារា ឯកិណ្ណវិវិត្តា
ហោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា
ពុជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ អន្តោភោជ្ជានិ

---

๑ ម. អយ្យស្ស ឯសោ ។

មាសសុទ្ធ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថ្វាយព្រះពរសួរថា បពិត្រមហាភន្ត មាសច្រើនម្ល៉េះនេះតើព្រះអង្គបានមកពីណា ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់ត្រាស់ឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន មាសនេះខ្ញុំដឹងហើយ នេះជាឥទ្ធានុភាពរបស់លោកម្ចាស់ទេតើ មានបន្ទូលដូច្នោះហើយក៏ឲ្យគេដោះលែងត្រកូលអាភមិកជននោះទៅ ។

(៨៥) ពួកមនុស្សបានពោលដំណឹងថា ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុសំដែងឥទ្ធិបាដិហារ្យជាឧត្តរិមនុស្សធម្មដល់បរិសទ្យត្រមាំងស្តេចហើយក៏មានចិត្តត្រេកអរដ្រែះថ្នាំគ្នាយកភោសដ្ឋ: ចាំង ៥ គឺ ទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រៃ ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ មកប្រគេនព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានលាភមកហើយក៏តែងចាត់ចែងបណ្តាភោសដ្ឋ: ចាំង ៥ ភោសដ្ឋ: ណាមួយដែលលោកបានមក ។ (នោះ) ដល់បរិសទ្យជាធម្មតា ។ ចំណែកខាងបរិសទ្យរបស់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុនោះជាមនុស្សល្មោភច្រើន តែងយកភោសដ្ឋ: ចាំងអម្បាលម៉ានដែលខ្លួនបានមក ។ ទុកជាក់ពេញថ្ងាងខ្លះ ពេញក្អមខ្លះ ពេញសម្ពត់តម្រងទឹកខ្លះ ពេញថង់ខ្លះ ហើយព្យួរទុកពាល់ ។ បង្អួច ។ ភោសដ្ឋ: ចាំងនោះហៀរហូរកំពប់ខ្ចាយ ។ កុដិក៏ដេរដាស់ដោយពួកកណ្តុរ ។ ពួកមនុស្សដើរទៅកាន់វិហារចាកេចាំបានឃើញហើយពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា

สเมเ สมณา สกฺยปุตฺติยา เสยฺยถาปิ ภนฺเต มาคเธ เสนิเยา ติฏฺฐิสาเภเท ฯ อเสฺสสุ์ เขา ภิกฺขู เตสํ มธุสฺสวนํ ขุชฺฌายนฺตานํ ขียนฺตานํ วิเทเชนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต ขุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิเทเชนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขู ฌายิสฺสนฺติ ปชฺฌายิสฺสนฺติ เขเตสฺสนฺตี-ติ ฯ อถเขา เต ภิกฺขู ภควโตเ ฯสมตฺถํ อาโรเจสุ์ ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขู ฌายิสฺสนฺติ ปชฺฌายิสฺสนฺติ เขเตสฺสนฺติ-ติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯเป ฯ วิครหิตฺวา ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ยานิ เขา ปน ตานิ กิลาสานิ ภิกฺขูนิ ปฏิสายนียานิ เกสชฺชานิ สเยฺยถีทํ สปฺป-ฏิวานีตํ เตลํ มธุ ผาณิตํ ตานิ ปฏิกฺขิปิตฺวา สตฺถาหา-ปรมึ สนฺถิติการกึ ปริภุญฺชิตพฺพานิ ตํ อติกฺกามยโตเ ยถาธมฺโม การเตพฺโพติ ฯ

ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តនេះ មានបរស់ទុកជាក់ក្តីឆ្ងាំឆ ជួបជាព្រះ
ចាទមានគជសេនិយពិម្ពិសារដែរ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សពាលនោះពោល
ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
តិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុ
មិនគួរនឹងមកសន្សំ (កេសជ្ជៈ) ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នេះសោះ ។
លើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុសន្សំ (កេសជ្ជៈ)
ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នេះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា
បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់តិះដៀល
ហើយទ្រង់ធ្វើជធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា កេសជ្ជៈទាំងឡាយ
ណាដែលពួកភិក្ខុមានជម្ងឺគប្បីលិទ្ធភ្លក់ (ធាន់) បាន គឺទឹកដោះគោ ១
ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រៃ ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ ភិក្ខុទទួលកេសជ្ជៈ
ទាំងនោះហើយត្រូវទុកជាក់ធាន់បានកំណត់ត្រឹម ៧ ថ្ងៃ ជាយ៉ាងយូរបំផុត
បើភិក្ខុទុកកេសជ្ជៈទាំងនោះឲ្យកន្លងហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវវិនិយជ
ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌(១) ។

ចប់ ភាណៈសំដែងអំពីកេសជ្ជៈដែលព្រះមានព្រះភាគអនុញ្ញាតជាបឋម ។

---

១ ត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិជាចិត្តិយចេញ ។

(๙๖) អថខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា កង្ខារេវតោ អន្តរាវត្តេ កុឡ្ហកវណ្ណំ ឱក្កមិត្វា កុឡេ បិដ្ឋិបិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តេ ឱស្សាន អកប្បិយោ កុឡេ្ឍ សាមិសោ ន កប្បតិ កុឡេ្ឍ វិការេ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ក្កុក្កុច្ចាយន្តោ សបរិសោ កុឡ្ឍំ ន បរិភុញ្ជតិ ។ យេបិស្ស សោតព្ពំ មញ្ញន្តិ តេបិ កុឡ្ឍំ ន បរិភុញ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ កិមត្ថា-យ(๑) កិក្ខវេ កុឡេ្ឍ បិដ្ឋិបិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តីតិ ។ ពន្ធនត្ថាយ ភគវាតិ ។ សចេ កិក្ខវេ ពន្ធនត្ថាយ កុឡេ្ឍ បិដ្ឋិបិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តិ សោ ច កុឡេ្ឍ ភ្លវសំខ្យំ(๒) កប្បតិ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ យថាសុខំ កុឡ្ឍំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា កង្ខារេវតោ

---

๑ ឱ. កិមត្ថាយ ។ ๒ ឱ. សង្ខំ ។

(๙๖) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងសាវត្ថីគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងពាជគ្រឹះ ។ ព្រះកង្ខារេវតដ៏មានអាយុបានដើរចូលទៅកាន់កន្លែងធ្លាស្ករអំពៅ កន្លងកាត់កណ្តាលផ្លូវហើយបានឃើញពួកជនកំពុងជាក់មេស្រាខ្លះ ផេះខ្លះលាយក្នុងស្ករអំពៅ លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីរង្កៀសថា ស្ករអំពៅលាយដោយអាមិសៈជាអកប្បិយៈ ប្រសិនជាស្ករអំពៅមិនគួរកិនខ្នាំងធាន់កន្លងវេលាវិកាលទេដ៏ង (កាលរង្កៀសដូច្នេះហើយ) ព្រមទាំងបរិសុទ្ធក៏មិនហ៊ានធាន់ដុំស្ករអំពៅឡើយ ។ ពួកកិកុណាសំគាល់ពាក្យព្រះវេតនោះថាជាពាក្យគួរស្តាប់បាន កិកូតាំងនោះក៏មិនហ៊ានធាន់ស្ករអំពៅដែរ ។ កិកូតាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលកិកូតាំងឡាយ ពួកជនជាក់មេស្រាខ្លះ ផេះខ្លះ លាយក្នុងស្ករអំពៅដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ។ ពួកកិកូក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យស្អិត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកូតាំងឡាយ បើគេជាក់មេស្រាខ្លះ ផេះខ្លះលាយក្នុងស្ករអំពៅគ្រាន់តែឲ្យស្អិត (ប៉ុណ្ណោះទេ) ស្ករអំពៅនោះនៅតែថាជាស្ករអំពៅដដែល ។ ម្នាលកិកូតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកូធាន់ស្ករអំពៅ(នោះ)បានតាមសប្បាយ ។ ព្រះកង្ខារេវត

อนฺตมโส วาฬมิคมุขมฺปิ ชาตํ ปสฺสิตฺวา อกปฺปิยา มุฏฺฐา ปกฺกมิตุ มุฏฺฐา ชายนฺติ๎ตา กุกฺกุจฺจายนฺตา สปริสา มุฏฺฐา น ปริภุญฺชิตพฺพา ฯ ยทิ ปสฺสา สาสงฺกา มญฺญนฺติ เตปิ มุฏฺฐา น ปริภุญฺชนฺติ ฯ ภิกฺขาสา ฯตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ สเจ ภิกฺขเว ปกฺกมิตุ มุฏฺฐา ชายนฺติ อนุชานามิ ภิกฺขเว ยาคุ-ขชฺชกานิ มุฏฺฐา ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุทรวาตาพาโธ โหติ ฯ สา เลณาสาจิรกา[๑] อหายิ ฯ ตสฺส สา อุทรวาตาพาธา

๑ ฉ. เลณาสาจิรกา ฯ

ដ៏មានអាយុបានឃើញសណ្តែកបាយដុះលើដុំលាមក ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ លុះឃើញហើយក៏រង្កៀសថា សណ្តែកបាយជាអកប្បិយៈ ពុកជាចំអិនហើយ សណ្តែកបាយក៏គង់តែដុះឡើងខ្លះទៀត កាលរង្កៀសដូច្នេះហើយ ព្រមទាំងបរិសេទ្យក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយឡើយ ។ ពួកភិក្ខុណាសំគាល់ពាក្យព្រះកង្ខារេវតនោះថាជាពាក្យគួរស្តាប់បាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសណ្តែកបាយដែលគេចំអិនហើយនៅតែដុះឡើងខ្លះទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់សណ្តែកបាយ (នោះ) បានតាមសប្បាយ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានអាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះ ។ ភិក្ខុនោះបានផឹកថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈ(១) ។ ភិក្ខុនោះ

---

១ អដ្ឋកថាថាកែតពីយកមកដាក់ថា ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកនោះគេធ្វើដាក់ផ្លែសម៉ ក្នុងត្រៃសាម៉ពីភេគ ត្រឿងចត់នឹងស្រួវទាំងពួងមានស្រួវសាលីជាដើមនឹងអបរណ្ណជាតិមានសណ្តែកល្ងជាដើម នឹងជាយនៃស្រួវពៅ ប្រការមានស្រួវសាលីជាដើមនឹងផ្លែឈើទាំងពួងមានផ្លែបេកជាដើម នឹងលម្ពង់ឈើទាំងពួងមានលម្ពង់ផ្តៅនឹងការោះជាដើមនឹងត្រីសាច់ នឹងភេសជ្ជៈជាប្រើនមានទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ អម្បិលសិន្ធូវជាដើម ហើយត្រាំក្នុងភាជនៈបិទមាត់ភាជនៈឲ្យជិតទុកឲ្យឃ្លាតំណត់ ១ ឆ្នាំ ២ ឆ្នាំ ឬ ៣ ឆ្នាំក៏បាន ។ ថ្នាំនោះក៏ផ្តិនល្អមានពណ៌ដូចទឹកផ្លែត្រឹងសម្រាប់ឆាន់កែរោគខ្យល់ ក្អក ឃ្លង់ ស្គមលឿងនឹងប្រសង្វៃងាទជាដើម ម្យ៉ាងទៀតជាថ្នាំសម្រាប់ឆាន់ក្រៃយជាយ ។

วเฏปสฺสฏฺฐิ ฯ ภควเตา ปตมตฺถ อาภเตสุ ฯ อนุ-
ชานามิ ภิกฺขเว ยถาสุขำ ติลานสฺส ลาณาสา-
ฏิรกำ อติลานสฺส ขุทกสมฺภิชฺชำ ชานปริภาเตเต ฉ
ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ

(๙๗) อถโข ภคภา อนุปุพฺพน ชาริกำ จรมาโน
เยน ภาชคหำ ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทำ ภคภา ภาชคเห
วิหรติ เวฬุวเน กลนฺทกนิวาเป ฯ เตน โข ปน สม-
เยน ภควเตา ขุทรภิตาภาโช เหาติ ฯ อถโข อา-
ยสฺมา อานนฺโท ปุพฺพณฺห สมยำ นิวาเสตฺวา ปตฺต-
จีวรมาทาย ภาชคหำ ปิณฺฑาย ปาวิสิ ฯ อถโข อา-
ยสฺมา อานนฺโท ภาชคเห สปทานำ ปิณฺฑาย จริตฺวา
ปจฺฉาภตฺต ปิณฺฑปาตปฏิกฺกนฺโต ยาเจน ภควา
เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตำ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺต นิสีทิ ฯ เอกมนฺต นิสินฺโน โข อายสฺมา
อานนฺโท ภควนฺต เอตทโวจ ฯ

កំចាត់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះនោះទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺនាន់ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈ(នោះ) បានតាមសប្បាយ ឲ្យភិក្ខុមិនឈឺនាន់ថ្នាំលាយទឹកដោយវិធីច្រៃច្រាស់ដូចទឹក (មានទឹកផ្លែស្វាយជាដើម) បាន ។

(៤៧) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចាតុកៈដោយលំដាប់ បានដល់ទៅក្រុងភគ្គនាម ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថានក្បែរក្រុងភគ្គនាមនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុគិតថា កាលអំពីមុនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ ទ្រង់បានសរសើរថ្នាំវិញ្ជ្រាំ(សោយ)បបរឈ្មោះតេកដុលា[1](លុះគិតដូច្នេះហើយ) ក៏សូមល្ងខ្លះ អង្ករខ្លះ សណ្តែកបាយខ្លះ(បានហើយ) ទុកខាងក្នុងអគបរិយកុដិដោយខ្លួនឯង ចំអិនខាងក្នុងអគបរិយកុដិដោយខ្លួនឯង ទើបបង្ហាញទៅថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយក្រាបបង្គំទូលថា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយនូវបបរឈ្មោះតេកដុលា ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ

---

๑ បបរលាយដោយរបស់បីយ៉ាងគឺ ល្ង អង្ករនឹងសណ្តែក ។

ปุจฺฉนฺติ กาลํ วิทิตฺวา ปุจฺฉนฺติ กาลํ วิทิตฺวา ฯ ปุจฺฉนฺติ อตฺถสญฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ โน อนตฺถสญฺหิตํ อนตฺถสญฺหิเต เสตุฆาเต ตถาคตานํ ฯ ทฺวีหาการวเหตุ ภควา ภิกฺขู ปฏิปุจฺฉติ ธมฺมํ วา เทเสสฺสาม สาวกานํ วา สิกฺขาปทํ ปญฺญเปสฺสามีติ ฯ อถโข ภควา อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ อามนฺเตสิ กุตายํ อานนฺท ยาคุ ติ ฯ อถโข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปตฺตมาทาย อาโรเจสิ ฯ วิทิตวา พุทฺธา ภควา อนนุจฺฉวิกํ[1] อานนฺท อนนุโลมิกํ อปฺปฏิรูปํ อสฺสามณกํ อกปฺปิยํ อกรณียํ กถญฺหิ นาม ตฺวํ อานนฺท ปวารณาย ปาหุณฺยาย เวเตสฺสสิ ยถปิ อานนฺท อาคนฺตุกา ตถปิ อกปฺปิยา ยถปิ อาคนฺตุกา ปกฺกา ตถปิ

---

๑ ฉ. อนนุจฺฉวิยา ฯ

มิនសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ឯព្រះតថាគតទាំងឡាយព្រះអង្គតែងសួរតែការណាដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ ការដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិនសួរឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវកម្មមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងឡាយដោយអរិយមគ្គដ៏ស្រឡះហើយ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយ រមែងទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយអាការពីរយ៉ាង គឺ សួរដើម្បីសំដែងធម៌ម្យ៉ាង ដើម្បីទំាងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយម្យ៉ាង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ បបរនេះបានមកពីណា ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលអានន្ទ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្នាលអានន្ទ អ្នកឯងមិនសមបើទីងត្រិះរិះដើម្បីសេចក្តីជ្រុះថ្នាក់ចិនមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្នាលអានន្ទ អាមិសៈណាដែលកិក្ខុគុកខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) អាមិសៈនោះក៏ទៅជាអកប្បិយៈ (មិនគួរ) ដែរ អាមិសៈណាដែលកិក្ខុចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ អាមិសៈនោះ

អកប្បិយំ យទបិ សាមំ បក្កំ តទបិ អកប្បិយំ
នេតំ អានន្ទ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។
តិតរហិត្វា ឧម្មឹ កេចំ កត្វា តិក្ខ្ត្តុំ អាបត្តេសិ ន តិក្ខ្ត្តុ
អន្តោ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ
បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អន្តោ ចេ តិក្ខ្ត្តុ
វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ
តំណ្ឍំ ទុក្កដានំ ។ អន្តោ ចេ តិក្ខ្ត្តុ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ
អញ្ញេហិ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដា-
នំ ។ អន្តោ ចេ តិក្ខ្ត្តុ វុត្ថំ ឥហិ បក្កំ សាមំ
បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។
ឥហិ ចេ តិក្ខ្ត្តុ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ កោដនដែលភិក្ខុទុកនឹងចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិនឹងចំអិនដោយខ្លួនឯង

ក៏ទៅជាអកប្បិយៈដែរ អាមិសៈណាដែលភិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង អាមិសៈ
នោះ ក៏ទៅជាអកប្បិយៈដែរ ម្នាលអានន្ទ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែនទាំ
ទ្រាំជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនជាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយ
ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមិនគប្បីធាន់អាមិសៈដែលជាអន្តោវុត្ថ (កោដនដែលភិក្ខុទុកខាងក្នុង
អកប្បិយកុដិ) អាមិសៈដែលជាអន្តោបក្ក (កោដនដែលភិក្ខុចំអិនក្នុង
អកប្បិយកុដិ) អាមិសៈដែលជាសាមបក្ក (កោដនដែលភិក្ខុចំអិនដោយ
ខ្លួនឯង) ទេ ភិក្ខុណាធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង
ចំអិនដោយខ្លួនឯងផង បើភិក្ខុធាន់កោដននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុង
អកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុធាន់កោដននោះ ត្រូវអា-
បត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយ-
កុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុធាន់កោដន
នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាង
ក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុ

ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อญฺเญ เจ ภิกฺขเว วุฏฺฐา ตโย ปกฺขา อญฺเญหิ ปกฺขา ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตโย เจ ภิกฺขเว วุฏฺฐา อญฺเญ ปกฺขา อญฺเญหิ ปกฺขา ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตโย เจ ภิกฺขเว วุฏฺฐา ตโย ปกฺขา สามํ ปกฺขา ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตโย เจ ภิกฺขเว วุฏฺฐา ตโย ปกฺขา อญฺเญหิ ปกฺขา ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อนาปตฺตีติ ฯ

[๙๘] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู ภควตา สามญฺญาโตฺ(๑) ปฏิกฺขิตฺตตฺตา ปุนปาเก กุกฺกุจฺจายนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ปุนปากํ ปจิตุนฺติ ฯ

---

๑ ฉ. สามญฺญาเก ฯ

ฉันเภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏทีเดียว ฯ ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ไม่ต้องอาบัติ ฯ ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ไม่ต้องอาบัติ ฯ ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ไม่ต้องอาบัติ ฯ ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันแล้ว ภิกษุสำคัญว่าไม่ควร ฉันเภสัชนั้นในกาลอันสมควรแก่เภสัชนั้น ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

(๙๘) สมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายว่า การต้องอาบัติโดยไม่รู้ก็มี พระผู้มีพระภาคตรัสห้ามแล้ว ก็ในการต้องอาบัติโดยไม่รู้นี้ ฯ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลความข้อนี้แด่พระผู้มีพระภาค ฯ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย ตถาคตอนุญาตให้ภิกษุต้องอาบัติโดยไม่รู้ก็ได้ ฯ

(๙๙) តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ ឧបដ្ឋាកោ ឧបដ្ឋាកំ ហោតិ ។ មនុស្សា លោណម្បិ តេលម្បិ តណ្ឌុលម្បិ ខាទនីយម្បិ អារាមំ អាហរន្តិ ។ តានិ កិក្ខូ ៣ហិ ភាសេន្តិ ឧក្កបិណ្ឌកាបិ ខាទន្តិ ថោកម្បិ ហរន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ អន្តោ ភាសេតុន្តិ ។ អន្តោ ភាសេត្វា ៣ហិ ចាចេន្តិ ឧមកា បរិភវន្តិ ។ កិក្ខូ អវិស្សជ្ជា បរិភុញ្ជន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ អន្តោ បចិតុន្តិ ។ ឧបដ្ឋាកេ កម្មយិកាវកា ៣ហុតរំ ហរន្តិ អប្បតរំ កិក្ខូនំ ទេន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ សាមំ បចិតុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ អន្តោ វុត្តំ អន្តោ បក្តំ សាមំ បក្តុន្តិ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ភោជនដែលភិក្ខុទុកតំងចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិចំអិនដោយខ្លួនឯង

(๙๙) សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះកើតទុរភិក្ខ (អត់បាយ) ។ មនុស្សតាំងឡាយបាននាំយកអម្បិលខ្លះ ប្រៃខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ទៅកានអាវាស ។ ភិក្ខុតាំងឡាយទុកវត្តុតាំងនោះខាងក្រៅ(កុដិ) ពួកសត្វតូចៗ[1]នាំគ្នាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុក(វត្តុតាំងនោះ)ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក៏ទុក(វត្តុតាំងនោះ)ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិហើយឲ្យគេចំអិនខាងក្រៅ ពួកជនអ្នកស៊ីដែលនាំគ្នាចោមរោមស៊ី ។ ភិក្ខុតាំងឡាយមិនស្ងប់ចិត្ត (ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស) ក៏ចេះតែធាន់ទៅ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ។ កាលដែលស្រុកអំណត់អត់បាយ ពួកកប្បិយការកជនក៏នាំយកអាមិសៈអស់ទៅជាច្រើន ប្រគេនតែបន្តិចបន្តួចដល់ពួកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុកអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចំអិនអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចំអិនអាមិសៈខ្លួនឯងបាន ។

---

๑ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា សត្វឆ្មា កណ្តុរ ទន្សាយ តំងស្ពោរ ។

[๑๐๐] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา ภิกฺขู
ตาสีสุ วสฺสํ วุตฺถา ภควนฺตํ ทสฺสนาย
อนฺตรมคฺเค ลภึสุ ลูขสฺส ปณีตสฺส โภช-
นสฺส ยาวทตฺถํ ปาริปูรึ ปหุตฺวา ฉลหาธนียา อโหสิ
กิปฺปิยการกา จ น อโหสิ ฯ อถ โข เต ภิกฺขู
กิลนฺตรูปา เยน ภควา เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิ-
วาเทตฺวา ปกฺกมนฺตํ ฐิตเกสุ ฯ อาจิณฺณา โข ปเนตา
พุทฺธานํ ภควนฺตานํ อาคนฺตุเกหิ ภิกฺขูหิ สทฺธึ ปฏิสมฺโม-
ทิตุํ ฯ อถ โข ภควา เต ภิกฺขู ปฐมเนว กจฺจิ ภิกฺขเว
ขมนียํ กจฺจิ ยาปนียํ กจฺจิ อปฺปกิลมเถน อ-
ทฺธานํ อาคตา กนฺตาโร จ ตุมฺเห ภิกฺขเว อาคจฺฉตีติ ฯ ขม-
นียํ ภควา ยาปนียํ ภควา สนฺต มยํ ภนฺเต ตาสีสุ

(១០០) សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុច្រើនរូបនៅចាំវស្សាក្នុងវត្តដែនកាសី ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដើម្បីគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ក៏រកគោជនសៅហ្មងប្ចុមគ្គមនឹងធានឲ្យឆ្អែតបរិបូណ៌មិនបាន (ឃើញ) មានតែផ្លែឈើដែលគួរនឹងធានជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកគ្មាន ។ កិក្ខុចាំងនោះមានរូបកាយលំបាក ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន ដែលក្រុងរាជគ្រឹះ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ការដែលរីករាយជាមួយនឹងពួកកិក្ខុអាគន្តុកនេះឯងជាប្រពៃណីរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគចាំងពួយ (គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះនឹងកិក្ខុចាំងនោះថា ម្នាលកិក្ខុចាំងពួយ អ្នកចាំងពួយល្មមអត់ធ្មត់សេចក្តីលំបាកបានដែរឬទេ ល្មមញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ អ្នក (ពាល់គ្នា) ដើរមកតាមផ្លូវធ្ងាយមិនលំបាកទេឬ ម្យ៉ាងទៀត ម្នាលកិក្ខុចាំងពួយ អ្នកចាំងពួយមកអំពីណា ។ កិក្ខុចាំងពួយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គចាំងពួយល្មមធន់ធ្មត់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គចាំងពួយល្មមញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គចាំងពួយនៅចាំវស្សាក្នុងវត្តដែនកាសី ហើយ

វស្សំ វុត្ថា ភគវន្តំ អាគច្ឆន្តា ភគវន្តំ ឧស្សជាយ អន្ត-
ភមត្តេ ន លភិម្ហា លូខស្ស ភបណីតស្ស ភោជនស្ស
យាវទត្ថំ ចារិម្ហ។ ពហុញ្ច ផលខាទនីយំ អហោសិ ក-
ប្បិយការកោ ច ន អហោសិ តេន មយំ កិលន្តរូបា
អម្ហាដំ អាគតាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ ដំធារេ
ឯតស្មឹ បការណេ ឆម្មឹ កដំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យត្ថ ផលខាទនីយំ បស្សតិ
កប្បិយការកោ ច ន ហោតិ សាមំ កហេត្វា ហរិត្វា
កប្បិយការកំ បស្សិត្វា ភូមិយំ ឋិក្កិបិត្វា បដិក្ក-
ហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧក្ខលិ-
តំ បដិក្កហេតុន្តិ ។

(១០១) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស
ព្រាហ្មណស្ស ឧភ ច តិលា ឧវាញ្ច មធុ ឧប្បន្នា ហោន្តិ ។
អថខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ
ឧភ ច តិលេ ឧវាញ្ច មធុំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស
ទទេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ

ភេសជ្ជទុតិយវគ្គ: និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប

មកកាន់ក្រុងឆកតិ៍ដើម្បីគាល់ព្រះអង្គកុងឌីនេះ លុះមកដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវកកោជនសៅហ្មងឬទុគ្គមនិងធានឲ្យបានឆ្អែតបរិបូណ៌គ្មាន (ឃើញ) មានតែផ្លែឈើដែលគួរនិងធានជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន ហេតុនោះបានជាខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយមានរូបកាយលំបាកមកតាមផ្លូវធ្ងាយ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើភិក្ខុណា) បានឃើញផ្លែឈើដែលគួរនិងធានក្នុងទីណា តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនោះ) រើសខ្លួនឯងហើយនាំយកទៅ លុះឃើញបុគ្គលជាកប្បិយការកហើយ ត្រូវដាក់ចុះលើផែនដីឲ្យកប្បិយការកៈប្រគេនហើយឆាន់ចុះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុខ្ជួលរបស់ទុគ្គហិត គឺវត្ថុដែលភិក្ខុកាន់យកហើយបាន។

(๑๐๑) សម័យនោះឯង ប្រែងល្ហុថ្នីនិងទុកឃ្មុំថ្មីកើតឡើងដល់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះក៏គិតរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញប្រគេនប្រែងល្ហុថ្នីនិងទុកឃ្មុំថ្មី ដល់ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយបានស្មោះសរស្រែកឲ្យទៅនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យ

สมฺโพธนียํ กถํ สาภณิยํ วิตฺถารเวตฺวา ปฐมฺปิ
อชฺฌาสิ ฯ ปฐมฺปิ ปิเตา เขา สฺเว พฺราหฺมณา ภควนฺตํ
ปฐนฺเตน อนิกฺขมิตฺวา เมฆนฺเต วสฺสนฺเต ตาวเทว
ภตฺตํ สชฺชิ กิกฺขาสเยฺยถาปิ ฯ อนิกฺขมิตฺวา ภควา
ตุณฺหีภาเวน ฯ อถ เขา สฺเว พฺราหฺมณา ภควโต อธิวา-
สนํ วิทิตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถ เขา สฺเว พฺราหฺมณา ตสฺสา
รตฺติยา อจฺจเยน ปณีตํ ขาทนียํ โภชนียํ ปฏิยา-
ทาเปตฺวา ภควโต กาลํ อาโรจาเปสิ กาโล โภ
โคตม นิฏฺฐิตํ ภตฺตนฺติ ฯ อถ เขา ภควา ปุพฺพณฺหสมยํ
นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน ตสฺส พฺราหฺมณสฺส
นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน
นิสีทิ สทฺธึ กิกฺขุสงฺเฆน ฯ อถ เขา สฺเว พฺราห-
ณา พุทฺธปฺปมุขํ กิกฺขุสงฺฆํ ปณีเตน ขาทนียเน
โภชนียเน สยา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภควนฺตํ
ภุตฺตาวึ ทินฺนตปตฺตปาณึ ปฐมฺปิ นิสีทิ ฯ ปฐมฺปิ

คูวัดาทีกาย คูวัดาทีวลีกาย์ส្រមេចហើយ កាលវានៅក្នុងទីសមគួរ ។
លុះព្រាហ្មណ៍នោះឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ចានិមន្តព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើន ព្រម
ទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការៈស្ងៀម ។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍នោះ
ដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយទើបចៀសចេញ
ទៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ព្រាហ្មណ៍នោះបានតាក់តែងនូវខាទ-
នីយភោជនីយាហារយ៉ាងឧត្តមស្រេចហើយទើបឲ្យក្រាបបង្គំទូលនូវកាល
គួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ពេលនេះសម-
គួរហើយ កត្តសម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់
ហើយប្រដាប់ដោយចាតទន្ទឹងចីវរអំពីព្រឹក យាងទៅកាន់ផ្ទះព្រាហ្មណ៍
នោះ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលព្រាហ្មណ៍តាក់-
តែងទុកព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះបានអង្គាសថ្វាយខាទ-
នីយភោជនីយាហារ (បន្តែមចំអាច) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារដោយដៃខ្លួនឯង
ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គ្រាតែដល់
លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច
លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រ (ព្រាហ្មណ៍) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ

อิสินฺทฺ ขา สำ พฺราหฺมณำ ภควา ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมาทเปตฺวา สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหำเสตฺวา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ อถขา ตสฺส พฺราหฺมณสฺส อจิรปฺปกฺกนฺตสฺส ภควโต ฬตนเหาสิ ยเสำ ขา มยา อตฺถาย พุทฺธปฺปมุโข ภิกฺขุสงฺโฆ อิมนฺติโต ธเว จ ตฺเว ธาฺว มยำ ธสฺสามีติ เต มยา ปมุฏฺฐา ธาตุ์ยนฺตนาหำ ธเว จ ตฺเว ธาฺว มยำ เกาลฺเลหิ จ ยเวหิ จ อาภมำ มาภเปยฺยนฺติ ฯ อถขา สา พฺราหฺมณา ธเว จ ตฺเว ธาฺว มยำ เกาะลฺเลหิ จ ยเวหิ จ อาภมำ มาภเปตฺวา[๑] เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ฬกมนฺตำ อฏฺฐาสิ ฯ ฬกมนฺตำ ปิตา ขา สา พฺราหฺมณา ภควนฺตำ ฬตนเวจ เยสำ ขา มยา ภเว เภาตม อตฺถาย พุทฺธปฺปมุโข ภิกฺขุสงฺโฆ อิมนฺติโต ธเว จ ตฺเว ธาฺว มยำ ธสฺสามีติ เต มยา ปมุฏฺฐา ธาตุ์ อปิกฺขณฺเหาตุ เม ภวำ เภาตโม ธเว จ ตฺเว ธาฺว มยนฺติ ฯ เตนหิ ตฺวำ

๑ ฉ. อาหาเปตฺวา ฯ

ព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយនៅកន្លែងសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចៀសចេញទៅ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រាហ្មណ៍នោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនិមន្តព្រះកិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានមកដោយមានបំណងថានឹងប្រគេនប្រេងល្ងថ្នឹងឹកឃុំថ្មី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រេងល្ងនឹងឹកឃុំណា ប្រេងល្ងនឹងឹកឃុំនោះអាត្មាអញក្តេចប្រគេនទៅហើយ បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញឲ្យគេនាំយកនូវប្រេងល្ងថ្នឹងឹកឃុំថ្មីដោយក្បួនឹងក្អមទៅកាន់អាស្រម ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះឲ្យគេនាំយកប្រេងល្ងថ្នឹងឹកឃុំថ្មីដោយក្បួនឹងក្អមទៅកាន់អាស្រមហើយបានចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ឈរនៅកន្លែងសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះឈរនៅកន្លែងសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយមានបំណងថានឹងប្រគេនប្រេងល្ងថ្នឹងឹកឃុំថ្មី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រេងល្ងនឹងឹកឃុំណា ប្រេងល្ងនឹងឹកឃុំនោះខ្ញុំព្រះអង្គក៏ក្តេចប្រគេន សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនទទួលយកប្រេងល្ងថ្នឹងឹកឃុំថ្មីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍

ภาเยนาติ กิกฺขนฺเ เขปนีติ ฯ เตน โข ปน สมเยน กิกฺขู ทุพฺภิกฺเข อปฺปมตฺตเกปิ ปาวารเก ปฏิสงฺขาปิ ปฏิกฺขิปนฺติ สงฺฆา จ สงฺฆา ปาวาเรา เหาติ ฯ กิกฺขู กากฺกุจฺจายนฺตา น ปฏิคฺคณฺหนฺติ ฯ ปฏิคฺคณฺหาปิ[๑] กิกฺขเว ปริภุญฺชิ อนุชานามิ กิกฺขเว ตเถา ลิหาปิ ภุตฺตาวินา ปาวาเรน อนติริตฺตํ ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ

[๑๐๒] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมาโ อุปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส อุปชฺฌาคกุลา สงฺฆสฺส อตฺถาย จีวรปฏิยา จาเหสิ[๒] อยฺยสฺส อุปนนฺทสฺส นสฺสตฺถา สงฺฆสฺส ชาตฺวนฺติ ฯ เตน โข ปน สมยเน อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต ตาหิ ปิณฺฑาย ปวิฏฺโ เหาติ ฯ อถ โข เต มนุสฺสา อาภิหิ ภิกฺขา

๑ ฉ. ปฏิคฺคณฺหาปิ ฯ ๒ สี. ปน ตาหิ จีวรปฏิยา ปาหิสุ ฯ

បើដូច្នេះ អ្នកឯងចូរប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ គ្រានោះឯង កាលស្រុកកើតទុរភិក្ស (អត់ជាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមឃាត់វត្ថុបន្តិចបន្តួចខ្លះ[1] ពិចារណាហើយហាមឃាត់ខ្លះ[2] ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏បានហាមកត្តុវច្ចហើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្កៀសហើយមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆាន់ហើយហាមកត្តុវច្ចហើយ ឆាន់តោជនមិនមែនជារបស់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើនិយកម្ម ដែលគេនាំយកមកអំពីទីដែលគេនិមន្តនោះបាន ។

(១០៦) សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានបញ្ជូនខាទនីយៈទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សង្ឃហើយផ្តាំថា ត្រូវពួកអ្នកឯងបង្ហាញដល់លោកម្ចាស់ឧបនន្ទរួចហើយ សឹមប្រគេនសង្ឃចុះ ។ គ្រានោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ឯមនុស្សទាំងនោះក៏ទៅកាន់អាវាសហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា

---

១ ក្នុងវិមតិវិនោទនីដីកាថា កាលបើមានទាយកប្រគេនវត្ថុបន្តិចបន្តួចរួចហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមឃាត់មិនទទួលទៀត ។ ២ ភិក្ខុកំណត់ដឹងថា យើងអាចញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ វត្ថុដ៏សល់អំពីនេះចូរបានដល់ភិក្ខុឯទៀតចុះ ហើយក៏ហាមឃាត់មិនទទួល ។

តំក្ខ៎ បុច្ឆិសុ កេហំ ភន្តេ អយ្យោ ឧបនន្ទោតិ ។ ឯសាវុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋោតិ ។ ឥទំ ភន្តេ ខាទនីយំ អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស ទេស្សត្វា សង្ឃស្ស ទាតព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ តេនហិ តិក្ខ៎វ បដិក្កហេត្វា ឥក្ខិបថ យាវ ឧបនន្ទោ អាគច្ឆតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បុរេភត្តំ កុលានិ បយិរុទាសិត្វា ឥវ អាគច្ឆតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ៎ ទុព្ភិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវារេត្តំ បដិសង្ខាបិ បដិក្ខិបន្តំ សព្ពោ ច សង្ឃោ បវារិតោ ហោតិ ។ តិក្ខ៎ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិក្កណ្ហន្តិ ។ បដិក្កណ្ហាថ តិក្ខ៎វ បវិកុញ្ជថ អនុជានាមិ តិក្ខ៎វ បុរេភត្តំ បដិក្កហិតំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ឧបនន្ទៅណាហើយ ។ ពួកភិក្ខុប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ ចាំឯង្ហាយ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ+ទុំះចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ ។ មនុស្សចាំឯនោះប្រាប់ពួកភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខាទនីយៈនេះពួកយើងត្រូវបង្ហាញជូនលោកម្ចាស់ឧបនន្ទសិន ហើយសឹមប្រគេនដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរ+ទុំះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុចាំឯង្ហាយ បើដូច្នោះអ្នកចាំឯង្ហាយចូរទទួលទុកចំពោះតែឧបនន្ទវិលមកជល់ ។ លំដាប់នោះ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅកាន់តែកូលចាំឯង្ហាយក្នុងវេលាមុនភត្ត ហើយវិលត្រឡប់មកក្នុងវេលាថ្ងៃត្រង់ ។ សម័យនោះឯង ការស្រុកកើតទុរភិក្ស (អត់ប៉ាយ) ភិក្ខុចាំឯង្ហាយហាមឃាត់វត្តបន្តិចបន្តួចខ្លះ ពិចារណាហើយក៏ហាមឃាត់ខ្លះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃចាំឯអស់ក៏ឆាន់ហាមភត្តរួចហើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏រឿសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុចាំឯង្ហាយ អ្នកចាំឯង្ហាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុចាំឯង្ហាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលបរិភោគហើយ ហាមភត្តរួចហើយឆាន់ភោជនមិនមែនជារបស់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើនយកម្ម ដែលភិក្ខុបានទទួលកាន់វេលាមុនភត្ត (នោះ) បាន ។

(๑๐๓) อถโข ภควา อายสฺมโต ยถาภิรนฺตํ วิหาริตฺวา เยน สาวตฺถี เตน จาริกํ ปกฺกามิ อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน สาวตฺถี ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทํ ภควา สาวตฺถิยํ วิหรติ เชตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส อาราเม ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต สาริปุตฺตสฺส กายทาหาพาโธ โหติ ฯ อถโข อายสฺมา มหาโมคฺคลฺลาโน เยนายสฺมา สาริปุตฺโต เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ สาริปุตฺตํ เอตทโวจ ปุพฺเพ เตอาวุโส สาริปุตฺต กายทาหาพาโธ เกน ชาสุ โหตีติ ฯ กิเสหิ จ เม อาวุโส มูลาลิกาหิ ชาติ ฯ อถโข อายสฺมา มหาโมคฺคลฺลาโน เสยฺยถาปิ นาม พลวา ปุริโส สมฺปิญฺชิตํ วา พาหํ ปสาเรยฺย ปสาริตํ วา พาหํ สมฺปิญฺเชยฺย เอวเมว เชตวเน อนฺตรหิโต มทฺทกุจฺฉิยา เทวโลเก ปาตุรหোสิ ฯ อทฺทสา โข อญฺญตโร เทวปุตฺโต อายสฺมนฺตํ มหาโมคฺคลฺลานํ ทูรโตว อาคจฺฉนฺตํ ทิสฺวาน อายสฺมนฺตํ มหาโมคฺคลฺลานํ เอตทโวจ เอตุ โข ภนฺเต อายฺยา

(១០៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងភគ្គៈតាមសម-
គួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ យាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃក្រុងសាវត្ថីទៀត
យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ។ បានឮ
ថាព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុង
សាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុមានអាពាធក្តៅ
ពេលពាលក្នុងកាយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបាន
ចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយពាក្យ
នេះនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោសារីបុត្ត កាលពីមុន
លោកមានអាពាធក្តៅដុតពេលពាលក្នុងកាយ តើលោកបានជាសះស្បើយ
ដោយថ្នាំអ្វី ។ ព្រះសារីបុត្តតបថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំបានជាសះស្បើយ
ដោយមើមឈូកនឹងក្រអៅឈូក ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហា-
មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបំបាត់ខ្លួនអំពីវត្តជេតវនហើយ ទៅប្រាកដចំពីមុខ
ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីដោយឆាប់រហ័ស ដូចជាបុរសមានកំលាំង
លាចេញនូវដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។
មានដំរី១ បានឃើញព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះ
ឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា
បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកចុះ បពិត្រ

មហាមោគ្គល្លានោ ស្វាគតំ អន្តេ អយ្យស្ស មហា-
មោគ្គល្លានស្ស តេន អន្តេ អយ្យស្ស អត្តោ កឹ ឧម្មីតំ ។
កិសេហិ ច មេ អាវុសោ អត្តោ មូលាលិគាហិ ចាតិ ។
អថខោ សោ ជាតោ អញ្ញតរំ ជាតំ អាណាបេសិ តេនហិ
ភណេ អយ្យស្ស កិសេ ច មូលាលិគាយោ ច យាវឧត្តំ
នេហីតិ ។ អថខោ សោ ជាតោ មជ្ឈកិនឹ ភោក្ខរណឹ
ឯតាហោត្វា សោណ្ឌាយ កិសមូលាលិគាយោ[1] អញ្ជា-
បេត្វា សុវិក្ខាលិតំ វិក្ខាលេត្វា ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា យេ-
ជាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ
អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា
បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ មជ្ឈកិនិយោ ភោក្ខរណិយោ តីវ
អន្តរហិតោ ជេតវនេ ចាតុរហោសិ ។ សោបិ ខោ ជាតោ
មជ្ឈកិនិយោ ភោក្ខរណិយោ តីវ អន្តរហិតោ ជេតវនេ
ចាតុរហោសិ ។ អថខោ សោ ជាតោ អាយស្មតោ
មហាមោគ្គល្លានស្ស កិសេ ច មូលាលិគាយោ ច
បដិក្កមាបេត្វា ជេតវនេ អន្តរហិតោ មជ្ឈកិនិយោ

---

๑ ឱ. កិសញ្ច មូលាលិញ្ច ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ព្រះសារីបុត្តអានអោពាធក្តៅភ្លៅលាលក្នុងកាយ

លោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកល្អហើយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ត្រូវការដោយវត្ថុអ្វី ខ្ញុំបានអ្វីប្រគេនលោកម្ចាស់ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានតបថា ម្នាលអាវុសោ យើងត្រូវការដោយមើមឈូកនឹងត្រអៅឈូក ។ ទើបដំរីនោះបង្គាប់ទៅដំរីដទៃថា ម្នាលនាយបើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនមើមឈូកនឹងត្រអៅឈូកដល់លោកម្ចាស់តាមសព្វ ព្រះហឫទ័យ ។ ឯដំរីនោះចុះទៅកាន់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនី ហើយដកយកនូវមើមឈូកនឹងត្រអៅឈូកដោយប្រមោយហើយលាងស្អាតរួចចងជាសំណុំ រួចបូលទៅកាព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបំបាត់ខ្លួនពីមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនវិញដោយឆាប់រហ័ស ដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាដៃដែលខ្លួនបត់បូល ឬបត់បូលនូវដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ ឯដំរីនោះបំបាត់ខ្លួនអំពីមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនដែរ ទើបដំរីនោះបានឲ្យព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុទួលមើមឈូកនឹងត្រអៅឈូកហើយក៏បំបាត់ខ្លួនអំពីវត្តជេតវន

โคจฺฉรณิยา ตีเร ชาตสาลเหตฺถิ ฯ อถโข อายสฺมา มหาโมคฺคลฺลาโน อายสฺมนฺตเมว สารีปุตฺตตฺเถรํ เอตทโวจ มุฬาลิเคยฺโย จ ขุชฺชาเมสิ ฯ อถโข อายสฺมา สารีปุตฺตตฺเถโร เอตทโวจ มุฬาลิเคยฺโย จ ปริพฺพาชกานมาคาโม ปฏิปตฺติยา ฯ ตตฺร เอกา จ มุฬาลิเคยฺโย จ อาสิฏฺฐา โหนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน เอกสฺมึ ทุพฺภิกฺเข อปฺปมตฺตเกปิ ปาเถยฺเย ปฏิสงฺขาปิ ปฏิเกปิตพฺพํ สญฺโจ จ สเงฺฆ ปาถิโต โหติ ฯ เอกสฺมึ กาลกฺกิริยาย ปฏิกฺกมนฺเต ปฏิกฺกมนฺเต ฯ ปฏิกฺกมนฺโต เอกสฺมึ ปริพฺพาชเก อนุกมฺปาย เอกสฺมึ วาณิชเก โคจฺฉรญฺจ กุลฺลาวิกา ปาถิเตน อนติเรกํ ปริพฺภิญฺชิตฺวา ฯ

(๑๐๔) เตน โข ปน สมเยน สาวตฺถิยํ ตีหิ ฉลหาเนหิ อุสฺสโว โหติ กปฺปิยการเกา จ น โหติ ฯ เอกสฺมึ กาลกฺกิริยาย ฉลงฺโค น ปริพฺพาชโก ฯ

ទៅច្រាកដទៀបមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីវិញ ។ ចំណែកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុក៏ហុចមើមឈូកនឹងក្រអៅឈូកទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះសារីបុត្តមានអាយុកាលបានឆាន់មើមឈូកនឹងក្រអៅឈូកហើយ ក៏បានសះជាអាពាធដែលដុតពេលពាលកងកាយ ។ មើមឈូកនឹងក្រអៅឈូកក៏សល់នៅជាច្រើន ។ សម័យនោះឯង កាលស្រុកតើតទុរកិក្ស (អត់ចាយ) កិក្ខុចាំឆ័ទ្បាយក៏ហាមឃាត់វត្តបច្ចិចបន្តិចខ្លះ ពិចារណាហើយក៏ហាមឃាត់ខ្លះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃចាំឆ័អស់ក៏បានហាមកត្តរួចហើយ ។ ពួកកិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុចាំឆ័ទ្បាយ អ្នកចាំឆ័ទ្បាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលកិក្ខុចាំឆ័ទ្បាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមកត្តរួចហើយ ឆាន់កោជនមិនមែនជារបស់ដែលអំពីកិក្ខុឈឺ ឬមិនបានផ្ទៀងយកមុ ដែលតាំងនៅក្នុងវៃ តាំងនៅក្នុងគុម្ពឈូកបាន ។

(๑๐๔) សម័យនោះឯង កងក្រងសាវត្ថីមានវត្តសម្រាប់ទំពាស៊ី គឺផ្លែឈើតើតឡើងជាច្រើន តែកេរបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន ។ ពួកកិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មិនហ៊ានឆាន់ផ្លែឈើឡើយ ។ កិក្ខុចាំឆ័ទ្បាយ

កតវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ អតីដំ ឥទ្ធដតីដំ អកតតកប្បំ ដលំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

(๑๐๕) អថខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស តិក្ខិណោ ភតន្តលាពាណោ រោគាតិ ។ អាគាសតោត្តោ វេជ្ជោ សត្តកម្មំ ករោតិ ។ អថខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌោត្តោ យេន តស្ស តិក្ខិណោ វិហារោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ អាគាសតោត្តោ វេជ្ជោ ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច អាគច្ឆតុ ភវំ គោតមោ ឥមស្ស តិក្ខិណោ វច្ចកុដិំ បស្សតុ សេយ្យថាបិ នោ ជាមុខន្តិ ។ អថខោ ភគវា បមំ ខ្វាយំ មោឃបុរិសោ ឧប្បណ្ឌេតីតិ តតោ វ បដិនិវត្តិត្វា ឯតស្មិំ

ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធាន់ផ្លែឈើដែលគ្មានពូជ (ផ្លែឈើខ្ចី) នឹងផ្លែឈើដែលគួរបន្ទោចយកពូជចេញ (ដូចផ្លែខ្នុរជាដើម) សូម្បីគេមិនបានធ្វើឲ្យជាកប្បិយ ក៏គួរ (ឆាន់បាន) ។

(១០៥) លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងសាវត្ថីសម-គួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងពជគ្រឹះ ទ្រង់យាងទៅដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងពជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងពជគ្រឹះនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបកើតអាពាធឫសដូងបាត ។ ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្រ បានធ្វើសត្ថកម្ម (កាត់ប្លុះឫសដូងបាតនោះ) ដោយកាំបិត ។ ខណៈនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកសេនាសនៈក៏បានយាងទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្របានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនទ្រង់យាងមកគង់វេជ្ជកម្មគ្រូរបស់ភិក្ខុនេះ ដូចជាមាត់សត្វខន្ធ្រង ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា មោឃបុរសនេះចំអកឲ្យតថាគតទេតើ ដូច្នេះហើយក៏ទ្រង់យាងត្រឡប់ចាកទីនោះទៅ

อิทานิ ปนสฺส ปกาสนา กิตฺตกสชฺฌา สชฺฌิตาติอาทิกา กิตฺติ ปฏิปุจฺฉา อตฺถิ กิตฺติเว อยมุกสฺมึ วิหาเร กิตฺติ กิลาเสาติ ฯ อตฺถิ ภควาติ ฯ กิณฺณสฺส กิตฺติเว กิตฺติเสา อาทาเสาติ ฯ ตสฺส กเณ อายสฺมเส ภควนฺตาทเสา อาการเสาเตฺว เวชฺโช สตฺตกมฺมึ กเรเตีติ ฯ วิสมิ ตุเนฺว ภควา อเนกปริยาเยน กิตฺติเว ตสฺส เมาเยปุริสสฺส อเนกุเลามิกึ อปฺปฏิรูปึ อสปฺปายณากึ อกายปฺปิยึ อกายณียึ กรึ ทิ ชาย เสา กิตฺติเว เมาเยปุริเสา สมฺมาเณ สตฺตกมฺมึ การาเปสฺสตีติ สมฺมาเณ กิตฺติเว สุขุมา ชาติ ทุเกยเยา วณา ทุปฺปริหารึ สตฺถึ เณติ กิตฺติเว อปฺปสนฺนึ ทา ปสาทาย ฯเป ฯ วิสมิตฺวา ชมฺมึ กรึ กตฺวา กิตฺติ อายเณสิ ณ กิตฺติเว สมฺมาเณ สตฺตกมฺมึ การาเปตพฺโพ เยา การาเปยฺย อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ เตณ เขา ปณ สยเยน ณพฺภกฺขิยา

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរ
ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងវិហារឯណោះមានភិក្ខុឈឺ
ដែរឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឈឺដូច
ម្តេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លោកដ៏-
មានអាយុនោះ កើតបុសដូងជាតិ ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្រកំបានធ្វើ
សត្ថកម្មឲ្យ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ អំពើនៃមោឃបុរសនោះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនសមបែប មិន
ជារបស់សមណៈ មិនគួរគប្បី មិនមែនជាកិច្ចត្រូវធ្វើទេ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ មោឃបុរសនោះមិនគួរទំងឲ្យគេធ្វើសត្ថកម្មកងទីបង្អិតទេ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្បែកកងទីបង្អិតជារបស់សុខុមល្អិត មានដំបៅសះ
បានដោយក្រ កម្រមនុស្សទំងយកកាំបិតទៅរុះកងទីបង្អិតបាន ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគួរឲ្យគេធ្វើសត្ថកម្មកងទី
បង្អិតទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយ ។ សម័យនោះឯង

ភិក្ខូ ភគវតា សត្តកម្មំ បដិក្កិត្តន្តិ វត្ថុកម្មំ ការាបេ-
ន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វត្ថុ-
កម្មំ ការាបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្ពគ្គិយា
ភិក្ខូ វត្ថុកម្មំ ការាបេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។
វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ
សម្ពាធសង្ឃ សាមគ្គា[1] ទ្វង្គុលេ សត្តកម្មំ វ វត្ថុកម្មំ វ
ការាបេតព្ពំ យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(១០៦) អថខោ ភគវា ភគវតោ យថាភិរន្តំ វិហា-
រិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុ-
បុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី តទវសរិ ។
តត្រ សុទំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ
មិគទាយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសិយំ
សុប្បិយោ ច ឧបាសកោ សុប្បិយា ច ឧបាសិកា

---

๑ សមគ្គា ។

ឆព្ភគ្គិយកិក្ខុគិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមការធ្វើសត្តកម្មហើយ ទើបឲ្យគេធ្វើវត្តិកម្មវិញ (ការបង្រឹតក្បាលឫសដូងជាតនោះដោយខ្សែ) ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីជ្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្ភគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងឲ្យគេធ្វើវត្តិកម្មសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្ភគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវត្តិកម្ម ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេធ្វើសត្តកម្ម ឬវត្តិកម្ម កាន់ទីជិតដោយដុំវិញនៃទីបង្អិតប្រមាណពីរឆ្នាប់ទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(๑๐๖) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់កន្លែងក្នុងក្រុងពជគ្រឹះសមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្រុងពាពណាស៊ី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពាពណាស៊ីនោះ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅព្រៃឥសិបតនមិគទាយវនជិតក្រុងពាពណាស៊ីនោះ ។ គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងពាពណាស៊ីមានជន ๒ នាក់ គឺឧបាសកឈ្មោះសុប្បិយ ๑ ឧបាសិកាឈ្មោះសុប្បិយា ๑ ជាអ្នក

ขุเภา[๑] ปสฏฺฐา ภาเยฏฺฐิ ฆายเถา ภาวเถา สงฺฆปฏฺฐา-
เถา ฯ อถโข สุปฺปิยา อุปาสิกา อาภมิ ภฏฺฐา
วิภาเวน วิภาวิ ปวิเวณาย ปวิเวณิ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขู
ปุจฺฉติ เถา ภนฺเต ภิณาโย ภสฺสุภิ อาภาวิยตฺถ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเรน ภิกฺขุนา วิเวจนี
ปีตี ภาวิตา ฯ อถโข สา ภิกฺขู สุปฺปิยิ อุปาสิกิ
ฬตนเภช ภยา โข ภคินิ วิเวจนี ปีตี อตฺถา เม
ปฏิฏฺฐานีเยนาติ ฯ สุฏฺฐ อยฺย อาภาวิยิ สฺวาติ
ยิ ภฏฺฐา อนฺเภวสิ อาณาเปสิ ภจฺจ ภณา ปาฏฺฐ-
มิ ชานาหีติ ฯ ปิ อยฺเยติ โข สา ปุริโส สุปฺปิ-
ยาย อุปาสิกาย ปฏิสฺสุณิตฺวา เกวลกปฺปิ
ภาภณาสิ อาหิณฺฑนฺโต น อฏฺฐส ปาฏฺฐมิ ฯ
อถโข สา ปุริโส เยน สุปฺปิยา อุปาสิ-
กา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา สุปฺปิยิ อุปาสิกิ
ฬตนเภช นฏฺฐยฺย ปาฏฺฐมิ มายาโย อชฺฌาติ ฯ
อถโข สุปฺปิยาย อุปาสิกาย ฬตนโหสิ ตสฺส
โข ภิณาน สฺส ภิกฺขุโย ปฏิฏฺฐานีย อลภนฺส

๑ ม. ขุภโย ฯ

មានសេចក្តីដែរថា ជាអ្នកឲ្យទាន ជាអ្នកធ្វើការបម្រើសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាបានទៅកាន់វត្តហើយដើរចូលទៅក្នុងវិហារក្នុងទីបរិវេណ ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ មានលោកម្ចាស់អង្គណាឈឺខ្លះដែរ លោកម្ចាស់អង្គណាត្រូវការឲ្យខ្ញុំភុណាយកបបរអ្វីមកប្រគេនដែរឬ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុ១រូបបានធ្វើកថាំបញ្ចុះ ។ ភិក្ខុនោះក៏និយាយនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាដូច្នេះថា ម្នាលនាង អាត្មាធាន់ថាំបញ្ចុះ អាត្មាត្រូវការដោយសាច់ដែលមានឧជារស ។ សុប្បិយាឧបាសិកានិយាយថា ល្អហើយ លោកម្ចាស់ នឹងឲ្យគេយកមកប្រគេន (និយាយដូច្នេះហើយ) បានទៅដល់ផ្ទះហើយ ក៏បង្គាប់កូនក្មួយថា ម្នាលនាយ អ្នកចូរទៅ អ្នកចូរដេញ (ចូរទិញ) នូវសាច់សត្វដែលស្ងាប់ស្រាប់ ។ បុរសនោះបានទទួលពាក្យសុប្បិយាឧបាសិកាថា ចាស អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏ដើរកាត់អស់ទាំងក្រុងពារាណសី មិនបានឃើញសាច់សត្វដែលស្ងាប់ស្រាប់ឡើយ ។ បុរសនោះបានចូលទៅកាសុប្បិយាឧបាសិកា លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយដូច្នេះនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ គ្មានសាច់សត្វដែលស្ងាប់ស្រាប់ទេ ព្រោះថ្ងៃនេះគ្មានគេសម្លាប់សត្វសោះ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលបើភិក្ខុឈឺនេះឯងមិនបានសាច់ដែលមានឧជារសទេ

អាពាធោ ឯ អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលភិរិយា ឯ ភវិស្សតិ
ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យាហំ បដិស្សុណិត្វា ន មាក-
បេយ្យន្តិ ។ ថោត្តនិកំ ភហេត្វា ឆារុមំ ឧក្កន្តិត្វា ឆាសិ-
យា អឆាសិ ហាដ្ឋ ផេ ឥមំ មំសំ សម្បាទេត្វា អមុក-
ស្មឹ វិហារេ ភិក្ខូ កិលាពោ តស្ស ឧដ្ឋេហិ យោ ច មំ
បុច្ឆតិ កិលាពាតិ បដិវេទេហីតិ ឧត្តរាសង្គេន ឆារុំ វេទេ-
ត្វា ឆិវភកំ បរិសិត្វា មញ្ចភេ ឆិបដ្ឋិ ។ អថខោ សុប្បិយោ
ឧបាសភោ ឃរំ ភន្ត្វា ឆាសឹ បុច្ឆិ ភហំ សុប្បិយាតិ ។
ឯសាយ្យ ឆិវភេ ឆិបដ្ឋាតិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបា-
សភោ យេន សុប្បិយា ឧបាសិភា តេនុបសង្កមិ ឧប-
សង្កមិត្វា សុប្បិយំ ឧបាសិភំ ឯតទវោច ភិស្ស ឆិ-
បដ្ឋាសីតិ ។ កិលោនម្ហីតិ ។ ភិន្តេ អាពាធោតិ ។ អ-
ថខោ សុប្បិយោ ឧបាសិភា សុប្បិយស្ស ឧបាសភស្ស
ឯតមត្ថំ អាវេទេសិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាស-
ភោ អច្ចរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ យាវ សត្ថាយំ

អាពាធក៏រឹងរឹតតែចំរើនឡើង ថ្ម្មួយទឹងធ្លើកាលកិរិយាទៅមិនខាន (ឥឡូវ) អាត្មាអញ បានទទួលប្តេជ្ញាថានឹងប្រគេនសាច់ ដល់តែឲ្យបាត់ជាមិនឲ្យគេយកទៅប្រគេនវិញ កិច្ចនោះមិនសមគួរដល់អញសោះ ។ សុប្បិយាឧបាសិកាក៏ចាប់យកគាំបិតសម្រាប់ហាន់សាច់មកការសាច់ភ្លៅ(របស់ខ្លួន) ហើយហុចឲ្យទៅទាសីថា ហ៎ ហាងឯងចូរយកសាច់នេះទៅចាត់ចែងហើយយកទៅប្រគេនដល់កិក្ខុឈឺក្នុងវិហារឯណោះចុះ ម្យ៉ាងទៀត (បើមាន) កិក្ខុណាសួរកអញ នាងឯងចូរទូលលោកថាអញឈឺ (និយាយផ្តាំដូច្នេះហើយ) បានរុំភ្លៅដោយសម្ពត់សម្រាប់បង្ករហើយចូលទៅក្នុងបន្ទប់ ដេកលើគ្រែ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានទៅកាន់ផ្ទះហើយសួរទាសីថា នាងសុប្បិយាទៅណា ។ ទាសីនោះប្រាប់ថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់នោះសម្រាន្តក្នុងបន្ទប់ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានចូលទៅរកសុប្បិយាឧបាសិកា លុះចូលទៅដល់ហើយសួរសុប្បិយាឧបាសិកាយ៉ាងនេះថា ព្រោះហេតុអ្វីបានជានាងដេក ។ សុប្បិយាឧបាសិកាឆ្លើយថាខ្ញុំឈឺ ។ សុប្បិយឧបាសកសួរថា នាងឈឺអ្វី ។ ទើបសុប្បិយាឧបាសិកាប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់សុប្បិយឧបាសក (ដោយសព្វគ្រប់) ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកគិតថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ ចំឡែកពេកណាស់ សុប្បិយា

សុប្បិយោ បសន្នោ យត្រ ហិ នាម អត្តនោបិ មំសានំ បរិភុត្តានំ កាំ បនិមាយ(๑) អញ្ញំ កញ្ចិ អនេយ្យំ ភ-
ិក្ខុសតីតំ មាឡ្ហោ ឧទក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ភគ-
វន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ
ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា
តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ភគវ-
តោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេ-
ត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សុប្បិយោ
ឧបាសកោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនី-
យំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អា-
រោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ
ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន
សុប្បិយស្ស ឧបាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧប-
សង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។
អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ

---

๑ ម, កិម្បន ឥមាយ ។

ឧបាសិកានេះជាស្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមែន អម្បាលសាច់របស់ខ្លួនគង់តែបង់បាន ចំណង់បើតែតិចតួចឯទៀត ឧបាសិកានេះនឹងមិនឲ្យដូចម្តេចបានគិតដូច្នេះហើយក៏មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគលុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះសុប្បិយឧបាសកអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃនិមន្តទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយការៈស្ងៀម។ លំដាប់នោះសុប្បិយឧបាសកបានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយសុប្បិយឧបាសកក៏បានតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមហើយ ក៏ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបបង្គំទូលកាលសមគួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពេលសមគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ។ គ្រានោះ វេលាព្រឹកព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះសុប្បិយឧបាសក លុះយាងទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយមួយអន្ទឹងដោយភិក្ខុសង្ឃ។ វេលានោះ សុប្បិយឧបាសកបានចូលទៅគាល់

ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ សុប្បិយំ ឧបាសកំ ភគវា ឯតទវោច កហំ សុប្បិយាតិ ។ តិលាឯ ភគវាតិ ។ តេនហិ អាគច្ឆតូតិ ។ ន ភគវា ឧស្សហតីតិ ។ តេនហិ បរិក្កហោត្វាបិ អានេថាតិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ បរិក្កហោត្វា អានេសិ ។ តស្ស្ស សហ ទស្សនេន ភគវតោ តាវមហា វណ្ណ ភ្លុង្គា អហោសិ សុច្ឆវិ លោមជាតោ ។ អថខោ សុប្បិយោ ច ឧបាសកោ សុប្បិយា ច ឧបាសិកា អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ តថាគតស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា យត្រ ហិ នាម សហ ទស្សនេន ភគវតោ តាវមហា វណ្ណ ភ្លុង្គា ភវិស្សតិ សុច្ឆវិ លោមជាតោតិ ហដ្ឋា ឧទគ្គា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីសមគួរ។ លុះសុប្បិយឧបាសកឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលសួរដូច្នេះថា នាងសុប្បិយានៅក្នុងទីណា។ សុប្បិយឧបាសកក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាងសុប្បិយាឈឺ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា បើដូច្នោះ (ឲ្យ) នាងសុប្បិយាចូលមក។ សុប្បិយឧបាសកក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាងសុប្បិយាមិនអាចនឹងមកបានទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បើដូច្នោះ អ្នកចាំងភ្លាយចូរត្រាហ៍នាំយកមក។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានត្រាហ៍សុប្បិយាឧបាសិកានាំមកថ្វាយ។ និមិត្តតែព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញ (កាលណា) ដំបៅរបស់នាងដែលធំដល់ម្ល៉ោះ ក៏ដុះសាច់សះជាមានសម្បុរល្អ មានពេមដុះពេញឡើងវិញមួយរំពេច។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាបាននិយាយគ្នាថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ បំផ្លែកពេកណាស់ ព្រះតថាគតមានបុព្វហេតុច្រើន មានអានុភាពច្រើន គ្រាន់តែព្រះអង្គទ្រង់ឆាន់ទតឃើញមួយរំពេច ដំបៅដែលធំដល់ម្ល៉ោះក៏ដុះសាច់សះជាមានសម្បុរល្អមានពេមដុះពេញឡើងវិញ (អ្នកចាំងនោះ)មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង ក៏អង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ

สหาตฺถา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภควนฺตํ ภุตฺตาวึ ๑ ออีตปตฺตปาณึ เอกมนฺตํ นิสีทึสุ ๆ อถโข ภควา สุปฺปิยญฺจ ปริพฺพาชกํ สุปฺปิยญฺจ พฺรหฺมทตฺตมาณวกํ ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมาทเปตฺวา สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหํเสตฺวา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ๆ

[๑๐๗] อถโข ภควา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ ปกรณเ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขู ปฏิปุจฺฉิ กจฺจา ภิกฺขเว สุปฺปิยสฺส ปริพฺพาชกสฺส พฺรหฺมทตฺตสฺส มาณวสฺส อนุจฺฉวิกา วาจา ภาสิตา ๆ ตตฺร ภิกฺขเว ตุมฺเห อปฺปฏิสรณา ตตฺร ตุมฺเหหิ ธมฺมีกถา ปฏิสรณา กาตพฺพา ๆ ตตฺร ภิกฺขเว สุปฺปิยสฺส ปริพฺพาชกสฺส พฺรหฺมทตฺตสฺส มาณวสฺส อนุจฺฉวิกา วาจา ภาสิตา ๆ ตตฺร ภิกฺขเว ตุมฺเห อปฺปฏิสรณา ตตฺร ตุมฺเหหิ ธมฺมีกถา ปฏิสรณา กาตพฺพา ๆ ตตฺร ภิกฺขเว สุปฺปิยสฺส ปริพฺพาชกสฺส พฺรหฺมทตฺตสฺส มาณวสฺส อนุจฺฉวิกา วาจา ภาสิตา ๆ ตตฺร ภิกฺขเว ตุมฺเห อปฺปฏิสรณา ตตฺร ตุมฺเหหิ ธมฺมีกถา ปฏิสรณา กาตพฺพา ๆ อาปตฺติยา ภิกฺขเว ตุมฺเห ปริปุจฺฉิตพฺพา ๆ อาปตฺติยา ภิกฺขเว ตุมฺเห ปริปุจฺฉิตพฺพา ๆ ปริกุปฺเป

---

๑ วิญฺญาปยมานา ภควนฺตเมว ปาตุเมว ทิสฺวาติ ๆ

(បន្ថែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាវដោយ ។ ចំពោះព្រះកិកុសង្ឃមាន
ព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ តាំតែដល់លោកប្រែកែកលែង
ទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះ
ហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏នាំគ្នាអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
មានព្រះភាគបានញុំាងសុប្បិយឧបាសកនឹងសុប្បិយាឧបាសិកា ឲ្យឃើញ
ប្លាស ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ
ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

(១០៧) ព្រោះនិទានេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ឲ្យប្រជុំកិកុសង្ឃហើយត្រាស់សួរពួកកិកុថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កិកុ
ណាសូមសាប់អំពីសុប្បិយាឧបាសិកា ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះហើយ កិកុនោះក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានសូមសាប់អំពីសុប្បិយាឧបា-
សិកា ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ អ្នកឲ្យគេនាំយកសាប់
មកហើយឬនៅ ។ កិកុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យគេនាំយកសាប់នោះមកហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ตุมฺเห ภิกฺขเว ฯ ปริภุญฺชถ ภควตา ฯ ปฏิคฺคหิตนฺติ ตุมฺเห ภิกฺขเว ฯ ชานาถ ภควา ปฏิคฺคหิตนฺติ ฯ วิสรถ ตุมฺเห ภควา ภควา กเถติ ชานาติ ตุมฺเห เยวายปุริส อปฺปฏิคฺคหิตา มิสฺสา ปริภุญฺชิสฺสนฺติ มนุสฺสมิสฺสา เจว ตยา เยวายปุริส ปริภุตฺตา เนสา เยวายปุริส อปฺปสนฺนานญฺจ ปสาทาย ฯ เป ฯ วิสรถิตา ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ สนฺติ ภิกฺขเว มนุสฺสา สทฺธา ปสนฺนา เตหิ อตฺตโนปิ มิสานิ ปริภุตฺตานิ น ภิกฺขเว มนุสฺสมิสฺสา ปริภุญฺชิตพฺพา เย ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ น จ ภิกฺขเว อปฺปฏิคฺคหิตา มิสฺสา ปริภุญฺชิตพฺพา เย ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๑๐๘] เตน เจว สมเยน ราชา หตฺถี มารเจติ ฯ มนุสฺสา ทุฏฺฐกฺเก หตฺถิมฺหิ ปริภุญฺเจติ ภิกฺขูนํ ปิณฺฑาย จรนฺตานํ หตฺถิมฺหิ เนเจ ฯ ภิกฺขู หตฺถิมฺหิ

ម្នាលកិក្ខុ អ្នកបានឆាន់ហើយឬនៅ ។ កិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឆាន់ហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ (មុនដែលនឹងឆាន់) អ្នកបានពិចារណាដែរឬទេ ។ កិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានពិចារណាទេ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងមិនពិចារណាហើយហ៊ានឆាន់សាច់ (ជ្រូកនេះ) សោះ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងឆាន់សាច់មនុស្សពិតហើយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ ទ្រង់តិះដៀលរួចហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សដែលមានសទ្ធា មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះសូម្បីតែសាច់របស់ខ្លួនឯងក៏គង់នឹងលះបង់មិនបាន ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់មនុស្សទេ កិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។ ម្យ៉ាងទៀត ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនបានពិចារណាជាមុនហើយ មិនត្រូវឆាន់សាច់ទេ កិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๑๐๘) សម័យនោះឯង មានដំរីរបស់ស្តេចស្វាប់ជាច្រើន ។ ចួនជាវេលាស្រុកអត់ជាយ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាសីសាច់ដំរី កំបានប្រែគេនសាច់ដំរីដល់ពួកកិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ កិក្ខុទាំងឡាយ

ปริกุญฺจนฺติ ฯ มนุสฺสา ขชฺชายนฺติ ฑยนฺติ วิชาเยนฺติ กปลฺ
ลิ ฆาม สมณา สกฺยปุตฺติยา ภาตฺตมสำ ปริกุญฺ-
ฉนฺติ ภณฺฑกฺ ภาตฺตี สเจ ภณฺฑา ฉาเยยฺย น เตสำ(๑)
อตฺตมโน อสฺสาติ ฯ ภควาโต ฬตมตฺถำ อาโรเจสุ ฯ
น ภิกฺขเว ภาตฺตมสำ ปริกุญฺฉิตพฺพำ โย ปริกุญฺเฉยฺย
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน ขฺวา ปน สมเยน
ราชา อสฺส มาคนฺติ ฯ มนุสฺสา ทุพฺภิกฺเข อสฺสมสำ
ปริกุญฺจนฺติ ภิกฺขนำ ปิณฺฑาย จรนฺตานำ อสฺสมสำ เทนฺติ ฯ
ภิกฺขู อสฺสมสำ ปริกุญฺจนฺติ ฯ มนุสฺสา ขชฺชายนฺติ
ฑยนฺติ วิชาเยนฺติ กปลฺ ลิ ฆาม สมณา สกฺยปุตฺติยา
อสฺสมสำ ปริกุญฺฉิสฺสนฺติ ภณฺฑกฺ อสฺสา สเจ ภณฺฑา ฉา-
เยยฺย น เตสำ อตฺตมโน อสฺสาติ ฯ ภควาโต ฬตมตฺถำ
อาโรเจสุ ฯ น ภิกฺขเว อสฺสมสำ ปริกุญฺฉิตพฺพำ โย ปริ-
กุญฺเฉยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน ขฺวา ปน สม-
เยน มนุสฺสา ทุพฺภิกฺเข สุนขมสำ ปริกุญฺจนฺติ ภิกฺขนำ

---

๑ ฉ. เทสำ ฯ

ก็នាំគ្នាឆាន់សាច់ដំរី ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់ដំរីសោះ ដំរីក៏ជាអគ្គ (យាន) របស់ស្តេច បើស្តេចទ្រង់ជ្រាប មុខជាខ្ជាល់នឹងកិក្ខុពាំងនោះមិនខាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្មាយ កិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ដំរីទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង (មាន) សេះរបស់ស្តេចស្លាប់ជាច្រើន ។ ចួនជាវេលាស្រុកអត់ជាយ មនុស្សពាំងឆ្មាយនាំគ្នាស៊ីសាច់សេះ ក៏បានប្រគេនសាច់សេះដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុពាំងឆ្មាយក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់សេះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់សេះទេ ព្រោះសេះជាអគ្គ (យាន) របស់ស្តេចដែរ បើស្តេចទ្រង់ជ្រាបមុខជាខ្ជាល់នឹងភិក្ខុពាំងនោះមិនខាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្មាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់សេះទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង វេលាស្រុកអត់ជាយ មនុស្សពាំងឆ្មាយនាំគ្នាស៊ីសាច់ឆ្កែ ក៏បានប្រគេនសាច់ឆ្កែដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅ

បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ សុនខមំសំ ខេត្តំ ។ តំក្ខ សុន-
ខមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចា-
ចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សុន-
ខមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ជេកុច្ឆោ សុនខោ បដិក្កូលោតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តំក្ខវ សុនខមំសំ
បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ អហិ-
មំសំ បរិភុញ្ជន្តិ តិក្ខត្តុំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អហិមំសំ
ខេត្តំ ។ តំក្ខ អហិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា
ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា
សក្យបុត្តិយា អហិមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ជេកុច្ឆោ អហិ
បដិក្កូលោតិ ។ សុបស្សាបិ ជាតកជា យេន ភគវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមត្ថំ
អដ្ឋាសិ ។ ឯតមត្ថំ ហិតោ ខោ សុបស្សា ជាតកជ
ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តិ ភន្តេ ជាតា អសទ្ធា អប្ប-
សន្នា តេ អប្បមត្តកេបិ តិក្ខ វិហេឋេយ្យុំ សាធុ
ភន្តេ អយ្យា អហិមំសំ ន បរិភុញ្ជេយ្យុន្តិ ។ អថខោ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ

បិណ្ឌបាត ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាធាន់សាច់ឆ្កែ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហាន ធាន់សាច់ឆ្កែសោះ ព្រោះឆ្កែជាសត្វគួរខ្ពើមរអើម ។ កិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវធាន់សាច់ឆ្កែទេ កិក្ខុណាធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពេលស្រុកអត់ឃ្មុំ មនុស្សទាំងឡាយស៊ីសាច់ពស់ ក៏ចាប់ចែនសាច់ពស់ដល់ពួកកិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាធាន់សាច់ពស់ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហានធាន់សាច់ពស់សោះ ព្រោះពស់ជាសត្វគួរខ្ពើមរអើម ។ ចំណែកខាងស្តេចនាគឈ្មោះសុបស្សបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ-ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុបស្សនាគពឋិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន នាគទាំងឡាយជាសត្វគ្មានសទ្ធា គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទេ ក្រែងពួកនាគទាំងនោះបៀត-បៀនកិក្ខុទាំងឡាយខ្លះមិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ សូមកុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយធាន់សាច់ពស់ឡើយ ។ លំដាប់នោះ

ภควา สุปสฺสึ ฌานภาชนียํ ฌฺหิยา ภควาย สนฺธเสฺสสิ สมาธิเสสิ สมุจฺเฉเสสิ สมฺปฬาเสสิ ฯ อถโข สุปสฺสา ฌานภาชนี ภควโต ฌฺหิยา ภควาย สนฺธสฺสิโต สมาธิโต สมุจฺเฉทิโต สมฺปฬาสิโต ภควนฺตญฺเญว อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณญฺจ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถโข ภควา ฯตสฺมึ ขเณ ฯตสฺมึ มุหุตฺเต ฌานภาชนึ ภิกฺขู ภควา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ฯ ภิกฺขเว อภิมงฺคลิกา ปริภุญฺชิตพฺพา ยาว ปริภุญฺชนฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ลุทฺทกา[๑] สีหึ หนฺตฺวา สีหมงฺสานิ ภิกฺขูนํ ภิกฺขาย จรนฺตานํ สีหมงฺสานิ เทนฺติ ฯ ภิกฺขู สีหมงฺสานิ ปริภุญฺชิตฺวา อาฬฺหานิ วิหรนฺติ ฯ สีหา สีหมงฺสตฺถิเก ภิกฺขู ปริวาเรนฺติ ฯ ภควโต ฯตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ ฯ ภิกฺขเว สีหมงฺสานิ ปริภุญฺชิตพฺพา ยาว ปริภุญฺชนฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ลุทฺทกา ยกฺขึ หนฺตฺวา ยกฺขมงฺสานิ ภิกฺขูนํ ภิกฺขาย จรนฺตานํ ยกฺขมงฺสานิ เทนฺติ ฯ ภิกฺขู ยกฺขมงฺสานิ ปริภุญฺชิตฺวา อาฬฺหานิ วิหรนฺติ ฯ

๑ ม. ลุทฺธกา ฯ

ព្រះមានព្រះភាគញុំាងសុបស្សនាគារាជ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ។ លុះសុបស្សនាគារាជ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនាន់សាច់ឆស់ទេ ភិក្ខុណានាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វសីហៈហើយសុីសាច់សីហៈ ក៏បានប្រគេនសាច់សីហៈដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុនាន់សាច់សីហៈហើយក៏ទៅនៅក្នុងវិត ។ ពួកសត្វសីហៈឆ្កុំកូនសាច់សីហៈ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនាន់សាច់សីហៈទេ ភិក្ខុណានាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លាធំហើយសុីសាច់ខ្លាធំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាធំដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុនាន់សាច់ខ្លាធំហើយទៅនៅក្នុងវិត ។

ព្យក្ឃា ព្យក្ឃមំសកន្តេន កិក្ខូ បរិភាសិតព្ពំ ។ កតវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ ព្យក្ឃមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា ទីបិំ ហន្ត្វា ទីបិមំសំ បរិ-ភុញ្ជន្តិ កិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ ទីបិមំសំ ទេន្តិ ។ កិក្ខូ ទីបិមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ ទីបិ ទីបិ-មំសកន្តេន កិក្ខូ បរិភាសិតព្ពំ ។ កតវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ ទីបិមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា អច្ឆំ ហន្ត្វា អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ កិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អច្ឆមំសំ ទេន្តិ ។ កិក្ខូ អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ អច្ឆា អច្ឆមំស-កន្តេន កិក្ខូ បរិភាសិតព្ពំ ។ កតវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-សុំ ។ ន កិក្ខវេ អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា តរច្ឆំ ហន្ត្វា តរច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ កិក្ខូនំ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ

ពួកខ្លាធំបានឆ្កុំកូនសាច់ខ្លាធំក៏សម្លាប់តិក្ខុជាច្រើន ។ តិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ តិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាធំទេ តិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លាដំបងហើយស៊ីសាច់ខ្លាដំបង ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាដំបងដល់ពួកតិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកតិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាដំបងហើយ ក៏ទៅនៅកងរៃ ។ ពួកខ្លាដំបងបានឆ្កុំកូនសាច់ខ្លាដំបងក៏សម្លាប់តិក្ខុជាច្រើន ។ តិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ តិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាដំបងទេ តិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វខ្លាឃ្មុំហើយស៊ីសាច់ខ្លាឃ្មុំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាឃ្មុំដល់ពួកតិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកតិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំហើយក៏ទៅនៅកងរៃ ។ ពួកខ្លាឃ្មុំបានឆ្កុំកូនសាច់ខ្លាឃ្មុំហើយក៏សម្លាប់តិក្ខុជាច្រើន ។ តិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំទេ តិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វឆ្កែក្រៃហើយស៊ីសាច់ឆ្កែក្រៃ ក៏បានប្រគេនសាច់

ปิณฺฑาย จรนฺตสฺส สพฺพมสฺส เขตฺตํ ฯ ภิกฺขู สพฺพมสฺส ภุญฺชิตฺวา อรญฺเญ วิหรนฺติ ฯ สตฺถา สพฺพมสฺสเขตฺตสฺส ภิกฺขู ปริจฺจตฺตนฺติ ฯ ภควาเตา ปฏิสมฺปตฺโต อาโรเจสุ ฯ น ภิกฺขเว สพฺพมสฺส ปริภุญฺชิตพฺพนฺติ ยาว ปริภุญฺชิยฺยา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

สุปฺปิยภาณวารสฺส ทุติยํ ฯ

(๑๐๙) อถโข ภควา พาราณสิยํ ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน อนฺธกวินฺทํ เตน จาริกํ ปกฺกามิ มหตา ภิกฺขุสงฺฆสฺส สทฺธึ อฑฺฒเตฬสเหหิ ภิกฺขุสเตหิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉานปทา ปชฺชุนฺนา พหุ โลณญฺจ เตลญฺจ ตณฺฑุลญฺจ ขาทนียญฺจ สกฏเกสุ อาโรเปตฺวา ตุนฺทวฏฺฏมุขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต อนุพนฺธา โหนฺติ ยถา ปฐมาภิ ลภิสฺสาม ตถา ภตฺตํ ภิกฺขาจริยาย ปญฺญเปตฺวานิ จ วิยาสาทสตานิ ฯ อถโข ภควา อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน อนฺธกวินฺทํ ตทวสริ ฯ อถโข อญฺญตรสฺส พฺราหฺมณสฺส ปฐมาภิ อลภนฺตสฺส ฯเปฯ อธิกานิ[1] โข เม ภูโ

๑ ฉ. อติตานิ ฯ

ឆ្កែស្រៃដល់ពួកកិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ កិក្ខុទាំងឡាយឆាន់សាច់ឆ្កែស្រៃហើយក៏ទៅនៅក្នុងស្រែ ។ ពួកឆ្កែស្រៃបានធុំក្លិនសាច់ឆ្កែស្រៃហើយក៏សម្លាប់កិក្ខុជាច្រើន ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ឆ្កែស្រៃទេ កិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ សុប្បិយភាណវារៈ ទី ២ ។

(๑๐๙) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងពារាណសីសម្គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏យាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃអន្តរាវិនូប្រទេស ជាមួយនឹងកិក្ខុសង្ឃជាច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទបានផ្លុំកអម្បិលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ក្នុងវរេះទាំងឡាយហើយក៏បរទៅតាមក្រោយ ។ កិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ពួកមនុស្សអ្នកស្ទីដែលប្រមាណជុំវិញនាក់ក៏គិតគ្នាថា (បើ) ពួកយើងបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តុកង្គកាលណា នឹងធ្វើកត្តុកង្គកាលនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅអន្តរាវិនូប្រទេសនោះ ។ លំដាប់នោះ កាលព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មិនបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តុ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញបានដើរតាមកិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន

มาสาเน ฑุนฺทุภมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ อนุพนฺธิตฺวา ยาจนา ปฏิกา-
ฬึ ลภิสฺสามิ ตถา ภตฺตํ ลภิสฺสามีติ น จ เม ปฏิกาฬึ
ลพฺภติ อหาปิตฺถ ปกโกา พหุ จ เม ยาคุขาทนียาโ
หายติ ยนฺนูนาหํ ภตฺตกฺขํ ฉฑฺเฑเตฺวยฺยํ ยถา ภตฺตกฺเข
ฆาสฺส ตถา ปฏิยาเทยฺยนฺติ ฯ อถโข สา พฺรหฺมณี
ภตฺตกฺขํ ฉฑฺเฑเตฺวา เอโก ฆาสฺส ยาคุยา มุขโตเยว-
กาสิ ฯ อถโข สา พฺรหฺมณี เยนายสฺมา อานนฺโท
เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ เอตทโวจ
สนฺติ เม ภนฺเต อานนฺท ปฏิกาฬึ อลภนฺตสฺส เอตทโหสิ
อติกาลิ โข เม เอโก ฆาสฺส ยาคุยา มุขโตเยว กา-
สิ มาสาเน ฑุนฺทุภมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ อนุพนฺธิตฺวา ยาจนา ปฏิกา-
ฬึ ลภิสฺสามิ ตถา ภตฺตํ ลภิสฺสามีติ น จ เม ปฏิกาฬึ
ลพฺภติ อหาปิตฺถ ปกโกา พหุ จ เม ยาคุขาทนียาโ หายติ ยนฺนูนาหํ ภตฺตกฺขํ
ฉฑฺเฑเตฺวยฺยํ ยถา ภตฺตกฺเข ฆาสฺส ตถา ปฏิยาเทยฺยนฺติ

ជាន ៤ ខែហើយ ដោយប៉ងថា បើអាត្មាអញបានលំដាប់ (វេន) នៃ
កត្តកងកាលណា នឹងធ្វើកត្តកងកាលនោះ ឥឡូវលំដាប់ (វេន) នៃកត្ត
អាត្មាអញមិនទាន់បាននៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង គាំង
ប្រយោជន៍ខាងឃាត់ឃាសរបស់អាត្មាអញទៀតក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើ
ដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញទៅត្រួតមើលពេងកត្ត រត្តុណាគ្មានកងពេងកត្ត
អាត្មាអញក៏នឹងតាក់តែងនូវវត្តនោះ ។ លុះដល់ព្រាហ្មណ៍នោះទៅ
មើលពេងកត្តក៏មិនឃើញវត្តុពីរយ៉ាង គឺបបរនឹងនំមានរសផ្អែមឡើយ[1] ។
ទើបព្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅកាន់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់
ហើយនិយាយនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន
កាលខ្ញុំករុណាមិនបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តកងទីនេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ
យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដើរតាមកិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានជាង ៤ ខែ
ហើយ ដោយប៉ងថា (បើ) អាត្មាអញបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តកងពេលណា
នឹងធ្វើកត្តកងពេលនោះ ឥឡូវអាត្មាអញមិនទាន់បានលំដាប់ (វេន) នៃកត្ត
នៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង គាំងប្រយោជន៍ខាងឃាត់ឃាស
របស់អញទៀតក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញ
ទៅត្រួតមើលពេងកត្ត រត្តុណាគ្មានកងពេងកត្ត អាត្មាអញនឹងតាក់តែង

---

១ ក្នុងដីកាថា នំដែលគេឈ្មោយដោយរត្តុមានស្ករជាដើម ។

สเจ เขา อปา เตา อาธนฺ ตตฺถฏฺ ฐิเมาเตนฺเต
ทฺเว ชาตฺสฺสุ์ ยาตุญฺ มฑฺเตาธฺตญฺ สเจปา เตา
อาธนฺ ปฏิยาเธยฺยุ์ ยาตุญฺ มฑฺเตาธฺตญฺ
ปฏิกฺเกยฺย เม ตาุ์ เตาตเมาตี ฯ เตนปา ฺพฺราหฺมฺ-
ณา ตตาฺ ปฏิปชฺชิสฺสามีตี ฯ อถเขา อายสฺมา
อาธนฺเต ตตาเต ฯตมตฺถ์ อาเรเจสิ ฯ เตนปา
อาธนฺ ปฏิยาเธสฺสตี ฯ เตนปา ฺพฺราหฺมณา ปฏิ-
ยาเธปา ีตี ฯ อถเขา เสา ฺพฺราหฺมณา ตสฺสา
รตฺติยา อจฺจเยน ปหูตๆ์ ยาตุญฺ มฑฺเตาธฺตญฺ
ปฏิยาทาเปตฺวา ตตาเต อุปสงฺกมิ ปฏิกฺกมฺมาตฺ
เม ตาุ์ เตาตเมา ยาตุญฺ มฑฺเตาธฺตญฺตาุ์ ฯ เต-
นปา ฺพฺราหฺมณา ตินฺตฺถิเย เนปา ีตี ฯ ตินฺตฺถิ ตาุ์ตฺถิยฺ-
น ปฏิกฺกมนฺติ ฯ ปฏิกฺกมฺม ตินฺตฺถิ ปาุ์ตฺวาตี ฯ

វត្តុនោះ (យ៉ាងនេះ) បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំព្រះករុណា
ទៅមើលកេងកត្តុ មិនបានឃើញវត្តុពីយ៉ាង គឺបបរនឹងនំមានរសផ្អែម
ឡើយ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន បើខ្ញុំករុណាតាក់តែងបបរនឹងនំមានរស
ផ្អែមមកថ្វាយ ព្រះគោតមដ៏ចំរើនទ្រង់ទទួលរបស់ខ្ញុំករុណាដែរឬ ។ ព្រះ
អានន្ទក្រាបថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះចាំអាត្មាទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើដូច្នោះ
ឲ្យព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងចុះ ។ ទើបព្រះអានន្ទទៅក្រាបព្រាហ្មណ៍
ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរតាក់តែងចុះ ។ លុះពត្រីនោះ
កន្លងទៅហើយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងបបរនឹងនំមានរសផ្អែមជាច្រើន
ក៏បានបង្អោនថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយទូលថា សូមព្រះ
គោតមដ៏ចំរើនទ្រង់ទទួលបបរនឹងនំមានរសផ្អែមរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេន
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ពួកភិក្ខុរង្គើសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ។

អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតាយ យាគុយា ច មធុគោឡកេន ច សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ឱនីតបត្តចាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ ព្រាហ្មណំ ភគវា ឯតទវោច ទសយិមេ[1] ព្រាហ្មណ អានិសំសា យាគុយា កតមេ ទស យាគុំ ទេន្តោ អាយុំ ទេតិ វណ្ណំ ទេតិ សុខំ ទេតិ ពលំ ទេតិ បដិភាណំ ទេតិ យាគុ បីតា ខុទំ បដិ-ហរតិ បិបាសំ បដិវិនោទេតិ វាតំ អនុលោមេតិ វត្ថឹ សោធេតិ អាមាវសេសំ ចាចេតិ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ ទសានិសំសា យាគុយាតិ ។

(๑๑๐) យោ សញ្ញតានំ បរទត្តភោជិនំ
កាលេន សក្កច្ច ទទាតិ យាគុំ
ទសស្ស ហានានិ អនុប្បវេច្ឆតិ
អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច
បដិភាណមស្ស ឧបជាយតេ តតោ

---

๑ ម. ទសិមេ ។

ព្រាហ្មណ៍នោះអង្គាសតិក្ខសង្ឃមានព្រះពុទ្ធអង្គជាប្រធានដោយបបរនឹងនំ មានរសផ្អែមជាច្រើនដោយដៃរបស់ខ្លួន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ តែតែលោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្តសើចលែងលូកទៅក្នុងបាត្រហើយ (ព្រាហ្មណ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលដូច្នេះថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អានិសង្សបបរនេះមាន ១០ យ៉ាង អានិសង្សបបរ ១០ យ៉ាងនោះតើដូចម្តេច គឺបុគ្គលអ្នកឲ្យបបរឈ្មោះថា ឲ្យអាយុ ១ ឲ្យពណ៌សម្បុរ ១ ឲ្យសេចក្តីសុខ ១ ឲ្យកំឡាំងកាយ ១ ឲ្យប្រាជ្ញា ១ បបរដែលបុគ្គលហុតទៅហើយរមែងហាមយាត់សេចក្តីឃ្លាន ១ បន្ទោបង់សេចក្តីស្រេក ១ ញុំាងខ្យល់ឲ្យដើរទៅស្រួល ១ ញុំាងសរសៃឲ្យស្អាត ១ ញុំាងអាហារថ្មីដ៏សេសសល់ឲ្យរលួយ ១ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អានិសង្សបបរមាន ១០ យ៉ាងនេះឯង ។

(๑๑๐) ជនណាបានឲ្យបបរដោយគោរពដល់ពួកសមណៈដែលជាអ្នកសង្រួម អ្នកបរិភោគតែជនដែលអ្នកដទៃឲ្យ ក្នុងកាលដ៏គួរ (ជននោះ) ឈ្មោះថា ឲ្យនូវហេតុនៃអានិសង្សទាំង ១០ យ៉ាង គឺ អាយុ ១ ពណ៌សម្បុរ ១ សេចក្តីសុខ ១ កំឡាំងកាយ ១ ប្រាជ្ញារបស់បុគ្គលនោះតែងកើតឡើង ១

ខុទំ បិបាសំ ព្យបនេតិ ភគវំ
សោឆេតិ វន្តំ បរិណាមេតិ កត្តុំ ។
កេសច្ឆមេតំ សុកតេន វណ្ណិតំ ។
តស្មា ហិ យាកុំ អលមេវ ទាតុំ
និច្ចំ មនុស្សេន សុខត្ថិកេន
និញ្ជានិ ភ បត្ថយតា សុខានិ
មនុស្សសោភគ្គតមិច្ឆតា[1] ភតំ ។

(១១១) អថខោ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បការណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យាកុញ្ច មធុគោឡកញ្ចាតិ ។

(១១២) អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា ភគវតា កិរ ភិក្ខូនំ យាកុ អនុញ្ញាតា មធុគោឡកញ្ចាតិ ។ តេ កាលស្សេវ គោដ្ឋយាគុំ បដិយាទេន្តិ មធុគោឡកញ្ច ។ ភិក្ខូ កាលស្សេវ គោដ្ឋយាគុយោ ជាតា មធុគោឡកេន

---

๑ ម. មនុស្សសោភាគ្យតំ ។ ឥច្ចមានំ ពត្តិ ចោត្តពេ ទិស្សតិ ។

បបវរនោះតែងកំចាត់បង់សេចក្តីឃ្លាន ១ សេចក្តីស្រេក ១ នឹងញាំងខ្យល់ (ឲ្យបានដើរស្រួល) ១ ញាំងសរសៃឲ្យស្អាត ១ ញាំងកត្តឲ្យរលួយ ១។ នេះជាកេសផ្នះដែលព្រះសុគតទ្រង់សរសើរហើយ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមានសេចក្តីត្រេកការចង់បានសេចក្តីសុខជារបស់មនុស្សក្តី ប្រាថ្នាសេចក្តីសុខជារបស់ទិព្វក្តី ចង់បានសេចក្តីល្អរុងរឿងក្នុងមនុស្សក្តី គួរឲ្យបបវជានិច្ចចុះ។

(១១១) លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាចំពោះព្រាហ្មណ៍នោះដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុនាន់) បបវនឹងនំមានរសផ្អែមបាន។

(១១២) ពួកមនុស្សបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតបបវនឹងនំមានរសផ្អែមដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ) ហើយ។ មនុស្សទាំងនោះក៏នាំគ្នាគាក់តែងបបវកោដ្ឋ[1] នឹងនំមានរសផ្អែម ពីព្រឹកព្រហាម (មកប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ)។ ពួកភិក្ខុបានឆាន់បបវកោដ្ឋ

---

១ បបវដែលគេធ្វើអំពីភោជនទាំង ៥ គឺបាយ ១ នំស្រែះ ១ នំក្បែរ ១ ត្រី ១ សាច ១ ដែលនាំឲ្យកើតបបវរណា តាមសិក្ខាបទទី ៥ នៃភោជនវគ្គ។

ច កត្តុកេ ន ចិត្តរូបំ កុញ្ជន្តិ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន អញ្ញតរេន តវុណប្បសន្នេន មហាមត្តេន ស្វាត-
នាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ ហោតិ ។
អថខោ តស្ស តវុណប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស ឯតទហោ-
សិ យន្នូនាហំ អឌ្ឍតេលសន្នំ ភិក្ខុសតានំ អឌ្ឍតេ-
លសានិ មំសថាលីសតានិ បដិយាទេយ្យំ ឯកមេកស្ស
ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសថាលិំ ឧបនាមេយ្យន្តិ ។ អថ-
ខោ សោ តវុណប្បសន្នោ មហាមត្តោ តស្សា រត្តិយា
អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា
អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសថាលីសតានិ ភតវាតោ កាលំ
អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ
ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ
យេន តស្ស តវុណប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស និវេសនំ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ
សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សោ តវុណប្បសន្នោ
មហាមត្តោ ភត្តុក្ខេ ភិក្ខូ បវារេសិ ។ ភិក្ខូ ឃវមាហំសុ

នឹងនំមានរសផ្អែមឆ្អែតពីព្រឹកព្រហាមហើយ លុះទៅនាន់ក្នុងភេងកត្តទៀត ក៏មិនបានឆ្ងាញ់ពីសា ។ សម័យនោះឯង មានមហាមាត្យម្នាក់ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ) បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានទុកដើម្បីនាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញគាក់តែងចង្ហាន់សាច់ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបសម្រាប់ (ឲ្យល្មម) ដល់ភិក្ខុមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ហើយប្រគេនចង្ហាន់សាច់មួយសម្រាប់ ។ ដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅក៏បានគាក់តែងខាទនីយភោជនីយៈដ៏ខ្ពង្គម នឹងចង្ហាន់សាច់មួយពាន់ពីរយហាសិបសម្រាប់ ហើយក៏ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលពេលនាន់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពេលនេះល្មមហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ពេលព្រឹកព្រហាមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយចាតុនឹងចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ មួយអន្ទឹងដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះបានអង្គាសពួកភិក្ខុក្នុងភេងកត្ត ។ ភិក្ខុពាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរ

ថោកំ អាវុសោ ឧទហំ ថោកំ អាវុសោ ឧទហីតិ ។ មា
ខោ តុម្ហេ ភគ្គេ អយំ តវុណាបស្សន្ទោ មហាមត្តោតិ ថោ-
កំ ថោកំ បដិក្កណ្ហាថ ៣ហុំ មេ ខាទនីយំ ភោជនីយំ
បដិយត្តំ អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសថាតីសតានិ ឯកមេ-
កស្ស កិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសថាតឹ ឧបនាមេស្សាមិ
បដិក្កណ្ហាថ ភគ្គេ យាវឧត្តន្តិ ។ ឧ ខោ មយំ អាវុសោ
ឯតំការណា ថោកំ ថោកំ បដិក្កណ្ហាម អបិច មយំ
កាលស្សេវ ភោជ្ជយាគុយា ជាតា មធុភោឧ្យភោឧ ច
ឧនេ មយំ ថោកំ ថោកំ បដិក្កណ្ហាមាតិ ។ អថខោ
សោ តវុណាបស្សន្ទោ មហាមត្តោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ
វិបាចេតិ ភេថំ ហិ ជាម ភគ្គេ មយា ឯមន្តិតា អញ្ញស្ស
ភោជ្ជយាគុំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ឧ ទានាហំ បដិពលោ យាវឧត្តំ
ជាតុន្តិ ភុបិតោ អឧត្តមនោ អាសាឧជាបេត្វោ កិក្ខុសំ
បត្តេ បូរេត្តោ អគមាសិ កុញ្ជរ ឯ ហារេ ឯតិ ។ អថខោ
សោ តវុណាបស្សន្ទោ មហាមត្តោ ពុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ

ឲ្យ (កត្តិ) តែបន្តិចចុះ ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចបានហើយ ។ មហាមាត្យនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ចាំឆ្លាយកុំទទួលកត្តិបន្តិចបន្តួចដោយគិតថា មហាមាត្យនេះមានសេចក្តីជ្រះថ្លាខ្លាំង. នឹយកោដនីយៈ:ខ្ញុំបានចាត់ចែងទុកហើយជាច្រើន ចាំឆ្លាន់សាច់មួយពាន់ ពីរយហាសិបសម្រាប់ផង ខ្ញុំនឹងប្រគេនឆ្លាន់សាច់មួយសម្រាប់ៗ ដល់កិកុមួយរូបៗបពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ចាំឆ្លាយទទួលជាបដល់ឆ្អែត ។ ពួកភិក្ខុនិយាយតបថា ម្នាលអាវុសោ យើងចាំឆ្លាយទទួលកត្តិបន្តិច ។ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះក៏ដេ យើងចាំឆ្លាយឆានបបរគោជូនដ៏ធំមានសេចក្តីមអែតអំពីព្រឹករួចហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើងទទួលកត្តិតែបន្តិចៗ ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏ពោលពោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ខ្ញុំបាននិមន្តលោកម្ចាស់ចាំឆ្លាយរួចហើយ មិនសមបើនឹងទៅឆានបបរគោដ្ឋរបស់ជនឯទៀតសោះ (លោកម្ចាស់ខ្ជាចក្រែង) ខ្ញុំមិនអាចនឹងប្រគេនឲ្យឆានឆ្អែតបានឬ ។ មហាមាត្យនោះ មានសេចក្តីក្រោធគួចចិត្តក្រៃថ្នាំងចោទ កាលដាក់ចាត្រកិកុចាំឆ្លាយពេញហើយក៏ដើរទៅនិយាយថា ពួកលោកណាចង់ឆានក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះបានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយខាទនីយ

បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ កុត្តាវំ ទិធីតបត្តចាណឺ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ តវុណាប្បសន្នំ មហាមត្តំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ តស្ស តវុណាប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស អចិរប្បក្កន្តស្ស ភគវតោ អហុទេវ កុក្កុច្ចំ អហុ វិប្បដិសារោ អលាភា វត មេ ន វត មេ លាភា ទុល្លទ្ធំ វត មេ ន វត មេ សុលទ្ធំ យោហំ កុមិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ កិញ្ចនំ បត្តេ ហូរេត្តោ អកមាសឺ កុញ្ជរ ភ ហារជ ភតិ កិន្នុខោ មយា ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ ភ អបុញ្ញំ ភតិ ។ អថខោ សោ តវុណាប្បសន្នោ មហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិភាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ តវុណាប្បសន្នោ មហាមត្តោ ភគវន្តំ

កោដនីយៈដ៏ឧត្តមដោយដៃនៃខ្លួនឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គ្រាតែលោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ (មហាមាត្យ) ក៏អង្គុយកន្លែងសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយនៅកន្លែងសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏កើតសេចក្តីរង្កៀសនឹងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាត្មាអញឥតលាភទេតើ លាភរបស់អាត្មាអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោតក៏អាត្មាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយងាយទេ (ឥឡូវ) អាត្មាអញទឹងតូចចិត្តថ្កោលទោសដ៏ខ្លាំង បានជាក់បាត្រកិក្ខុទាំងឆ្អាយឲ្យពេញហើយដើរចៀសចេញទៅនិយាយថា លោកទាំងឆ្អាយចូរធាន់ក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាត្មាអញសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យឬជាបាបហ្ន៎ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយកន្លែងសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយកន្លែងសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល

ឯតទវោច ៨ឆ មយ្ហំ កន្តេ អច់របក្កន្តសទ្ទ កតរតោ អហុនេវ ក្កុក្កុច្ចំ អហុ វិប្បដិសារោ អលាភា វត មេ ន វត មេ លាភា ទុល្លទ្ធំ វត មេ ន វត មេ សុលទ្ធំ យោហំ ភគវន្តំ បតិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ តំភគវន្តំ បតេ បូរេន្តោ អភមាសឹ ភុញ្ជ៖ ភ មារឋ ភតំ តិន្ត្ថ ខោ មយា ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ ភ អបុញ្ញំ ភតំ តិន្ត្ថ ខោ មយា ភន្តេ ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ ភ អបុញ្ញំ ភតំ ។ យនភន្តេ តយា អាវុសោ ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ តនភន្តេ តេ ពហុំ បុញ្ញំ បសុតំ យនភន្តេ តេ ឯកមេភេន ភិក្ខុនា ឯកមេភំ សិត្ថំ បដិក្ខិបិតំ តនភន្តេ តេ ពហុំ បុញ្ញំ បសុតំ សត្តា តេ អារទ្ធាតំ ។ អថខោ សោ តវុណាម្ប-សង្ឃោ មហាមត្តោ លាភា តំវ មេ សុលទ្ធំ តំវ មេ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក្នុងវេលានេះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏មានសេចក្តីរង្កៀសនឹងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាត្មាអញឥតលាភទេតើ លាភរបស់អាត្មាអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ តាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោតក៏អាត្មាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយងាយទេ (ឥឡូវ) អាត្មាអញខឹងអន់ចិត្តប្រាថ្នានឹងខាទ បានជាក់ជាត្រកិក្តុតាំងឡាយឲ្យពេញហើយ ដើរចៀសចេញទៅនិយាយថា លោកតាំងឡាយចូរនាន់ក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាត្មាអញបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យ ឬជាបាបហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កម្មដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) តើនឹងជាបុណ្យឬជាបាប ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអាវុសោ កិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដែលអ្នកបានទំមន្តដើម្បីនាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកដោយចំណែកណា ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំហើយនោះក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើន គ្រាប់ថ្យមួយគ្រាប់ ។ របស់អ្នកដែលកិក្តុមួយរូប ។ ខ្ជួលហើយដោយចំណែកណា ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំនោះក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើនហើយ ឈ្មោះថាអ្នកឯងបានប្រព្រឹត្តយកបានសួគ៌ហើយ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏គិតថា ប្រហែលជាលាភរបស់អាត្មាអញហើយ ប្រហែល

ឥមាំ ភិក្ខវេ មយា បុញ្ញំ បសុតំ សត្តា ភិក្ខវេ មេ អារក្ខាតិ
ហាដ្ឋោ ឧទគ្គោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ
និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា
ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ អញ្ញតរំ និមន្តិតា
អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុំ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។
វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិ-
សា អញ្ញតរំ និមន្តិតា អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ
នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិ-
ត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ
អញ្ញតរំ និមន្តិតេន អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុ បរិភុញ្ជិតព្ពា
យោ បរិភុញ្ជេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្ពោតិ ។

ជាអាត្មាអញបានអត្តភាពជាមនុស្សល្អហើយ ប្រយោលជាអាត្មាអញបាន
សន្សំបុណ្យជាច្រើនហើយ ប្រយោលជាឈ្មោះថា អាត្មាអញប្រាថ្នាយក
ឋានសួគ៌ហើយ តំមានចិត្តរីករាយស្រស់ស្រាយឡើងក្រោកចាកអាសនៈ
ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។
ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
ហើយត្រាស់សួរចំពោះពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាគេបាននិមន្ត
ពួកភិក្ខុទៅក្នុងត្រកូលដទៃហើយ ភិក្ខុទាំងនោះនៅឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់
ត្រកូលឯទៀតវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ បាននិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃ
ហើយ មិនសមបើនឹងទៅឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់ត្រកូលឯទៀតសោះ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនទាំងឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ទេ ។ បេ ។ ទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-
ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទទួលនិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃហើយ
មិនត្រូវឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់ត្រកូលឯទៀតទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវនិយាយដូ
ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺឲ្យសំដែងអាបត្តិចេញ) ។

[๑๑๓] อถโข ภควา อนฺตรวาสเก ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน ภคฺควา เตน จาริกํ ปกฺกามิ มหตา ภิกฺขุสงฺฆเน สทฺธึ อฑฺฒเตลเสหิ ภิกฺขุสเตหิ ฯ เตน โข ปน สมเยน เวฬุวคามโก[๑] กจฺฉาโก ภคฺควา อนฺตรวาสเก อนฺธาพนปกฺขปฏิพทฺธา เหเตปญฺหสเตหิ สกฺกตสเตหิ สมฺมาเหโว กุฏฺฐกมฺมปฺปตฺโตหิ ฯ อนฺธสา โข ภควา เวฬุวคามโก กจฺฉาเน ทูรโต ว อาคจฺฉนฺตํ ทิสฺวาน ภิกฺขู อญฺเตสฺเว วุตฺตมฺหเล ทิสีทิ ฯ อถโข เวฬุวคามโก กจฺฉาโก เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ อฏฺฐาสิ ฯ เอกมนฺตํ ฐิโต โข เวฬุวคามโก กจฺฉาโก ภควนฺตํ เอตทเวจ ๔ปฺปาหมหา ภนฺเต เอกเมกสฺส ภิกฺขุโน เอกเมกํ กุฏฺฐกมฺมํ อาสุนฺติ ฯ เตนหิ ตฺวํ กจฺฉาน เอกมนฺตเมว กุฏฺฐกมฺมํ อาหราติ ฯ เอวํ ภนฺเตติ โข เวฬุวคามโก กจฺฉาโก ภควโตปฏิสฺสุณิตฺวา เอกมนฺตเมว กุฏฺฐกมฺมํ อาหราย เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ เอตทเวจ อาหาโร ภนฺเต

๑ ฉ. เวฬุวฺโห ฯ

(๑๑๓) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងអន្ធកវិន្ទប្រទេស តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្ទើដោយកិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ។ សម័យនោះឯង បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកច្ចាន បានផ្កុកសុទ្ធតែក្អមស្ករអំពៅពេញរនេះតាំងច្រាំរយហើយ ក៏ចេញចាកក្រុងរាជគ្រឹះទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយចំពោះអន្ធកវិន្ទប្រទេស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញវេលដ្ឋកច្ចានដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយទ្រង់យាងចៀសអំពីផ្លូវទៅគង់គ្រាមម្លប់ឈើមួយ ។ លំដាប់នោះ វេលដ្ឋកច្ចានបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេលដ្ឋកច្ចានឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ប្រគេនស្ករអំពៅ១ក្អម ។ ដល់កិក្ខុមួយរូប ។ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះចូរអ្នកឯងទៅយកស្ករអំពៅតែមួយក្អមមកមើលសិន ។ វេលដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយយកស្ករអំពៅមួយក្អមដើរចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

កុម្ភកុម្ភោ កថាមាំ កន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កថ្ចាន តំក្ខណំ កុម្ភំ ទេហីតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កថ្ចាទោ កតវតោ បដិស្សុណិត្វា តំក្ខណំ កុម្ភំ ទត្វា កតវន្តំ ឯតទវោច ឥដ្ឋោ កន្តេ តំក្ខណំ កុម្ភោ ពហុ ចាយំ កុម្ភោ អវសិដ្ឋោ កថាមាំ កន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កថ្ចាន តំក្ខណំ កុម្ភំ យាវទត្ថំ ទេហីតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កថ្ចាទោ កតវតោ បដិស្សុណិត្វា តំក្ខណំ កុម្ភំ យាវទត្ថំ ទត្វា កតវន្តំ ឯតទវោច ឥដ្ឋោ កន្តេ តំក្ខណំ កុម្ភោ យាវទត្ថោ ពហុ ចាយំ កុម្ភោ អវសិដ្ឋោ កថាមាំ កន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កថ្ចាន តំក្ខ កុម្ភេហិ សន្តប្បេហីតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កថ្ចាទោ

ខ្ញុំព្រះអង្គបានយកក្អមស្ករអំពៅមកហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភោសដ្ឋិក បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រែគេនស្ករអំពៅដល់តិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ វេលាដកថ្លូន ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយប្រែគេនស្ករអំពៅ ដល់តិក្ខុទាំងឡាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រែគេនស្ករអំពៅដល់ពួកតិក្ខុរួចហើយ តម្បូវស្ករអំពៅនេះនៅសល់ជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភោសដ្ឋិក បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រែគេនស្ករអំពៅដល់ពួកតិក្ខុ ដរាបដល់អស់ចំណង់ចុះ ។ វេលាដកថ្លូនទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបានប្រែគេនស្ករអំពៅដល់ពួកតិក្ខុ ដរាបដល់អស់ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រែគេនស្ករអំពៅដល់ពួកតិក្ខុ ដរាបដល់អស់ចំណង់ហើយ តែស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភោសដ្ឋិក បើដូច្នោះអ្នកឯងចូរឲ្យពួកតិក្ខុធាន់ផ្លែតស្ករស្រស់ស្រាយដោយស្ករអំពៅចាំងឡាយចុះ ។ វេលាដកថ្លូន

ភគវតោ បដិសុត្វាន តំក្ខ៎ុ កុទ្ទេហិ សន្តប្បេសិ ។
ឯកច្ចេ តំក្ខ៎ុ បត្តេបិ ភូរេសុំ បរិស្សាវនានំបិ ថវិកាយោបិ
ភូរេសុំ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ តំក្ខ៎ុ កុទ្ទេហិ
សន្តប្បេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តប្បិតា ភន្តេ តំក្ខ៎ុ
កុទ្ទេហិ ពហុ ចាយំ កុទ្ទោ អាសិដ្ឋោ កថាហំ
ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន វិយាសាខានំ
កុទ្ទំ ឆេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ
ភគវតោ បដិសុត្វាន វិយាសាខានំ កុទ្ទំ ឆេត្វា
ភគវន្តំ ឯតទវោច ឆិន្នោ ភន្តេ វិយាសាខានំ កុទ្ទោ
ពហុ ចាយំ កុទ្ទោ អាសិដ្ឋោ កថាហំ ភន្តេ
បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន វិយាសាខានំ កុទ្ទំ

ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបាន
ញុាំងពួកកិកុឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយ ។ កិកុពួក
ខ្លះដាក់ពេញថ្ពាត្រកំមាន រៀបទំាសម្ពត់តម្រងទឹកកំមាន ដាក់ពេញ
ថង់យាមកំមាន ។ លុះរៀលដុតបា្អនបានឲ្យពួកកិកុធាន់ឆ្អែតស្កប់ស្កល់
ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកកិកុធាន់ឆ្អែតស្កប់ស្កល់
ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះកំនៅសល់ច្រើន
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភទ្រាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្ករអំពៅដល់
ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលផងចុះ ។ រៀលដុតភ្លានបានទទួលព្រះបន្ទូល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយឲ្យស្ករអំពៅ
ដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្ស
អ្នកស៊ីដែលហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្នាលភទ្រាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល

យាវទត្ថំ ខេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ
ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទានំ កុឌ្ឍំ យាវទត្ថំ
ខត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច និដ្ឋោ ភន្តេ វិឃាសាទានំ
កុឌ្ឍោ យាវទត្ថោ ពហុ ចាយំ កុឌ្ឍោ អវសិដ្ឋោ
កថាហំ ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន
វិឃាសាទេ កុឌ្ឍេហិ សន្តប្បេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ
វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទេ
កុឌ្ឍេហិ សន្តប្បេសិ ។ ឯកច្ចេ វិឃាសាទា តោ-
លម្ពេបិ ឃដេបិ បូរេសុំ បដិតានិបិ ខុទ្ទន្តេបិ បូរេសុំ ។
អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ វិឃាសាទេ កុឌ្ឍេហិ សន្ត-
ប្បេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តប្បិតា ភន្តេ វិឃាសាទា
កុឌ្ឍេហិ ពហុ ចាយំ កុឌ្ឍោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ ភន្តេ

ដកបដល់អស់ចំណង់ចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ដកបដល់អស់ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ដកបដល់អស់ចំណង់ហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះក៏នៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នេះ អ្នកឯងចូរឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំឆ្ងាយចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំឆ្ងាយ ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលខ្វះដាក់ពេញក្រឡក៏មាន ដាក់ពេញភ្នួមក៏មាន រោចនឹងសម្តក់ក្រមាលក៏មាន ដក់ពេញថ្នក់ក៏មាន ។ លំដាប់នោះ វេលដ្ឋកច្ចានបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំឆ្ងាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំឆ្ងាយហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រ

ปฏิปชฺชามีติ ฯ ตาหนฺตุ กจฺจาน ปสฺสถิมํ สาเธวเกา
โลเกา สมาเกา สพฺรหฺมเกา สสฺสมณพฺราหฺมณิ-
ยา ปชาย สเทวมนุสฺสาย ยสฺส สา กุเฏิ
ปริกฺขาโร สมฺมาปริณามํ คเจฺฉยฺย อญฺญตฺร ตถาคตสฺส
วา ตถาคตสาวกสฺส วา เตนหิ ตุเมฺห กจฺจาน ตํ กุฏึ
อปหาริเต วา ฌาเปหิ อปฺปาณเกา วา ขเณา ขิปิ-
ลาปเปหีติ ฯ เอวํ ภนฺเตติ โขา เวลเฏา กจฺจาโน
ภควโตา ปฏิสฺสุณิตฺวา ตํ กุฏึ อปฺปาณเกา ขณิเกา
ขิปิลาปเปสิ ฯ อถโขา สา กุเฏิ ขณิเกา ปกฺกิลฺลา
ปิจฺฉิชายติ ปิจฺฉิปิชายติ สนฺธิชายติ สมฺปฺปชฺชายติ
เสยฺยถาปิ นาม ชาโล ทิวสํ สนฺตปฺตา ขณิเกา
ปกฺกิลฺลา ปิจฺฉิชายติ ปิจฺฉิปิชายติ สนฺธิชายติ
สมฺปฺปชฺชายติ เอวเมวา สา กุเฏิ ขณิเกา ปกฺกิลฺลา
ปิจฺฉิชายติ ปิจฺฉิปิชายติ สนฺธิชายติ สมฺปฺปชฺชา-
ยติ ฯ อถโขา เวลเฏา กจฺจาโน สริกฺขา โลมหฏฺ-
ชาโต เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ

ព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវតា ព្រមទាំងមារ
ព្រមទាំងព្រហ្ម ក្នុងពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ព្រមទាំងសម្មតិ-
ទេពនិងមនុស្ស តថាគតមិនដែលឃើញអ្នកណាមួយនាន់ស្ករអំពៅហើយ
ស្ករអំពៅនោះរលួយទៅដោយស្រួលទេ លើកលែងតែតថាគតឬសាវកប-
ន់តថាគតប៉ុណ្ណោះ ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងចោលស្ករអំពៅ
នោះទៅក្នុងទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬចាក់ចោលទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ
ក៏បាន ។ លុះដល់កច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះ
កុណាព្រះអង្គ ហើយចាក់ចោលស្ករអំពៅនោះទៅក្នុងទឹកដែលគ្មាន
សត្វ ។ ឯស្ករអំពៅដែលលុះដល់កច្ចានដាក់ចុះទៅក្នុងទឹកនោះ ក៏លាន់ឮ
សំឡេងថា ចិច្ចិដិ ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាស គួរនាដូចជាដាលនង្គ័ល
នៅហាលថ្ងៃអស់មួយថ្ងៃហើយ ឬគួលដាក់ចុះទៅក្នុងទឹក រមែងឮ
សំឡេងថា ចិច្ចិដិ ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាសយ៉ាងណាមិញ ស្ករ
អំពៅនោះដែលឬគួលដាក់ចុះទៅក្នុងទឹកហើយ រមែងឮសំឡេងថា ចិច្ចិដិ
ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាសដូច្នោះដែរ ។ លំដាប់នោះឯង លុះដល់
កច្ចានមានសេចក្តីស្ងប់ចិត្តកើតពីព្រួចអស់ទាំងពេម ហើយចូលទៅគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

អភិញ្ញាតេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ វេលដ្ឋស្ស កច្ចានស្ស ភគវា អនុបុព្ពីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ វេលដ្ឋំ កច្ចានំ កល្យចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ វេលដ្ឋស្ស កច្ចានស្ស តស្មិំយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ ឥញ្ជិ សមុទយធម្មំ សព្ពន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច

រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេលុដ្ឋកថ្លានអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា គឺទ្រង់ប្រកាសអំពីទាន ១ អំពីសីល ១ អំពីស្ថានសួគ៌ ១ អំពីទោសដ៏លាមកសៅហ្មងរបស់កាមទាំងឡាយ ១ នឹងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម ១ ។ លុះណាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា វេលុដ្ឋកថ្លានមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តស្រស់ស្រាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា វេលានោះ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងប្រកាសចំពោះព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច សមុទយសច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ។ គួរនាដូចជាសម្ពត់សស្អាតប្រាសចាកវត្ថុមានពណ៌ខៀវ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អយ៉ាងណាមិញ ឯវេលុដ្ឋកថ្លានក៏បានកើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកគ្រឿងសៅហ្មង លើអាសនៈនោះឯង ដូច្នេះថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ ក៏តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះដែរ ។ គ្រានោះ ដែលវេលុដ្ឋកថ្លានបានឃើញសច្ចធម៌ហើយ បានដល់សច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់សច្ចធម៌ហើយ បានយាងចុះកាន់សច្ចធម៌ហើយ បានឆ្លងវិចិកិច្ឆាកំចាត់បង់នូវសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាវៈជាអ្នកក្លៀវក្លា មិនដឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ

อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต เสยฺยถาปิ ภนฺเต นิกฺกุชฺชิตํ วา อุกฺกุชฺเชยฺย ปฏิจฺฉนฺนํ วา วิวเรยฺย มูฬฺหสฺส วา มคฺคํ อาจิกฺเขยฺย อนฺธกาเร วา เตลปชฺโชตํ ธาเรยฺย จกฺขุมนฺโต รูปานิ ทกฺขนฺตีติ เอวเมวํ ภควตา อเนกปริยาเยน ธมฺโม ปกาสิโต ตาหมหํ ภนฺเต ภควนฺตญฺเจว สรณํ คจฺฉามิ ธมฺมญฺเจว ภิกฺขุสงฺฆญฺเจ อุปาสกํ มํ ภควา ธาเรตุ อชฺชตคฺเค ปาณุเปตํ สรณํ คตนฺติ ฯ

(๑๑๔) อถโข ภควา อายสฺมนฺตญฺเจว ปาริสชฺชานญฺจ ปาริสกานญฺจ ภิกฺขูนญฺเจว ภิกฺขุนีนญฺจ อุปาสกานญฺจ อุปาสิกานญฺจ ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมาทปฺเปตฺวา สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหํเสตฺวา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ อถ โข ภควติ ปกฺกนฺตมตฺเต อายสฺมนฺตญฺเจว ปาริสชฺชานญฺจ ปาริสกานญฺจ ภิกฺขูนญฺเจว ภิกฺขุนีนญฺจ อุปาสกานญฺจ อุปาสิกานญฺจ ตทเหว ปาวจนา ปาณุเปตา สรณา คตา ฯ

យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្កាប់ចុះឲ្យផ្លាស់ឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបត្រាលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែកភ្លឺមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយដោយអនេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផងថាជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាឧបាសកអ្នកដល់ (នូវព្រះរតនត្រ័យ) ថាជាទីពឹងស្មើដោយជីវិតតាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។

(๑๑๔) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ហានដល់ទៅក្រុងភគ្គនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថានជិតក្រុងភគ្គនោះ ។ សម័យនោះឯង ស្តេចអាវៅគើតឡើងជាប្រធានក្នុងក្រុងភគ្គនោះ ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្គើសថា ស្តេចអាវៅព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតចំពោះតែភិក្ខុមានដម្បី ប៉ុណ្ណោះ មិនបានទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុគ្រប់គ្នាដម្បីឡើយ ក៏មិនហ៊ានឆាន់ស្តេចអាវៅ ។

ภควาโต ฯลฯ มยมตฺถํ อาเวเจสุ ฯ อถ ขฺวาหํ ภิกฺขเว เตนสมเยน ทิสาปาโมกฺโข อาจริโย อโหสึ มนฺตชฺฌายโก ฯ

[๑๑๕] อถ โข ภควา ภวตโม ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน ราชคหนครสฺส ทิสาภาโค เตนจาริกํ ปกฺกามิ มหตา ภิกฺขุสงฺฆเนน สทฺธึ อฑฺฒเตลสเตหิ ภิกฺขุสเตหิ ฯ อถ โข ภควา อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน ราชคหนครสฺส ตทวสริ ฯ อสฺโสสุ โข ราชคหกา พฺราหฺมณคหปติกา ภควา กิร ราชคหนครสฺส อนุปฺปตฺโตติ ฯ อถ โข ราชคหกา พฺราหฺมณคหปติกา ภควนฺตํ ทสฺสนาย อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตญฺเจว อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทึสุ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข ราชคหกา พฺราหฺมณคหปติกา ภควา ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสสิ สมาทเปสิ สมุตฺเตเชสิ สมฺปหํเสสิ ฯ อถ โข ราชคหกา พฺราหฺมณคหปติกา ภควตา ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺสิตา สมาทปิตา สมุตฺเตชิตา สมฺปหํสิตา

ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្មូអំពៅដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ (អនុញ្ញាត) ទឹកស្មូអំពៅដល់ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ ។

(๑๑๕) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងភគ្គឹនៈតាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទើបយាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃជាដលិគ្រាមមួយអន្ទើដោយភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ។ គ្រាកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅជាដលិគ្រាមនោះ ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកដល់ជាដលិគ្រាមហើយ ។ គ្រានោះ ពួកឧបាសកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបាននាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងជាដលិគ្រាម លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យ

ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អធិវាសេតុ នោ ភន្តេ ភគវា អាវសថាគារំ សទ្ធឹ កិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ ទាឝលិក្ខាមិកា ឧបាសកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន អាវសថាគារំ តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា សព្វសន្ថរឹ អាវសថាគារំ សន្ថរិត្វា អាសនានិ បញ្ញាបេត្វា ឧទកមណិកំ បតិដ្ឋាបេត្វា តេលប្បទីបំ អារោបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ ទាឝលិក្ខាមិកា ឧបាសកា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ សព្វសន្ថរឹ សន្ថតំ ភន្តេ អាវសថាគារំ អាសនានិ បញ្ញត្តានិ ឧទកមណិកោ ប-តិដ្ឋាបិតោ តេលប្បទីបោ អារោបិតោ យស្សទានិ ភន្តេ ភគវា កាលំ មញ្ញតីតិ ។ អថខោ ភគវា និវាសេត្វា

តែកាយដោយធម្មីកថា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលយកភេសជ្ជៈរបស់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយការៈស្ងៀម ។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលហើយ ក៏នាំគ្នាក្រោកចាកអាសនៈក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណហើយចូលទៅកាន់ភេសជ្ជៈ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បានក្រាលភេសជ្ជៈដោយគ្រឿងកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ ក៏តែងតាំងអាសនៈទាំងឡាយទឹងដម្ពល់ក្អមទឹក តែងតាំងប្រទីបប្រេង ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបានឋិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯភេសជ្ជៈយើងខ្ញុំបានក្រាលកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ អាសនៈទាំងឡាយយើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ ក្អមទឹកយើងខ្ញុំបានដម្ពល់ទុកហើយ ប្រទីបប្រេងយើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគសំគាល់កាលដ៏គួរនឹងនិមន្តទៅកាលឥឡូវនេះចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយ

បត្តចីវរមាទាយ សទ្ធិំ កិត្តិសេដ្ឋេន យេន អាវាសដ្ឋានំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ចាតេ បក្កាលេត្វា អាវាសដ្ឋានំ បវិសិត្វា មជ្ឈិមំ ឋម្ភំ និស្សាយ បុរត្ថាភិមុខោ[1] និសីទិ ។ កិត្តិសេដ្ឋោបិ ខោ ចាតេ បក្កាលេត្វា អាវាសដ្ឋានំ បវិសិត្វា បច្ឆិមំ កិត្តឹ និស្សាយ បុរត្ថាភិមុខោ[2] និសីទិ កតវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា ។ ចាតេ លិតាមិកាបិ ខោ ឧចាសកា ចាតេ បក្កាលេត្វា អាវាសដ្ឋានំ បវិសិត្វា បុរត្ថិមំ កិត្តឹ និស្សាយ បច្ឆាភិមុខា[3] និសីទិំសុ កតវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា ។ អថខោ ភគវា ចាតេ លិត្តាមិតោ ឧចាសតោ អាមន្តេសិ ។

(๑๑๖) បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អាទីនវា ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធ ភិក្ខវេ ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ បមាទាធិការណំ មហតឹ ភោគជានឹ និគច្ឆតិ ។ អយំ បឋមោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ

๑-๒ ម. បុរត្ថិមាភិមុខោ ។ ๓ ម. បច្ឆិមាភិមុខា ។

ประดับด้วยจักรแก้วพันซี่ โดยเข้าไปยังเขาสิเนรุราช ครั้นถึงแล้วก็ยืนอยู่ ณ ที่ควรข้างหนึ่ง ฝ่ายท้าวสักกเทวราชก็ลงจากรถ ถือเอาดอกไม้ของหอมและเครื่องลูบไล้ทิพย์ เข้าไปยังเขาสิเนรุราช ครั้นถึงแล้วก็ยืนอยู่ ณ ที่ควรข้างหนึ่ง ฝ่ายเทวดาทั้งหลายผู้อยู่ในเขาสิเนรุราช

ทุสฺสีลสฺส สีลวิปนฺนสฺส จาปเกา กเต๎สนฺโต
อฏฺฐกฺขตฺตุ ฯ อยํ ทุติโย อาทีนเว ทุสฺสีลสฺส
สีลวิปตฺติยา ฯ ปุน จปรํ ภิกฺขเว ขตฺติยปริสา
วา พฺราหฺมณปริสา วา คหปติปริสา วา สมณ-
ปริสา วา อวิสารทา อุปสงฺกมิตา ภวิสฺสติ ฯ
อยํ ตติโย อาทีนเว ทุสฺสีลสฺส สีลวิปตฺติยา ฯ
ปุน จปรํ ภิกฺขเว ทุสฺสีโล สีลวิปนฺโน สมฺมูฬฺหา
กาลํ กเรยฺย ฯ อยํ จตุตฺโถ อาทีนเว ทุสฺสีลสฺส
สีลวิปตฺติยา ฯ ปุน จปรํ ภิกฺขเว ทุสฺสีโล
สีลวิปนฺโน กายสฺส เภทา ปรมฺมรณา อปายํ ทุคฺคตึ
วินิปาตํ นิรยํ อุปปชฺชติ ฯ อยํ ปญฺจโม อาทีนเว
ทุสฺสีลสฺส สีลวิปตฺติยา ฯ อิเม โข ภิกฺขเว
ปญฺจ อาทีนวา ทุสฺสีลสฺส สีลวิปตฺติยา ฯ

បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ ឮខ្ចរខ្ចាយទៅ ។ នេះជាទោសទី ២ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្យណា ទោះបីជាខត្តិយ-បរិសទ្យក្តី ជាព្រាហ្មណ៍បរិសទ្យក្តី ជាគហបតិបរិសទ្យក្តី ជាសមណ-បរិសទ្យក្តី ក៏គ្មានក្រៀវក្រា មានតែមុខទុនចុះ ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះជាទោសទី ៣ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ រៀលាទៀបស្លាប់ តែងវង្វេងស្មារតី ។ នេះជាទោសទី ៤ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ លុះរំលាងខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈ រមែងទៅកាន់អបាយ[1] (តិរច្ឆាន) ទុគ្គតិ[2] (ប្រេត) វិនិបាត[3] (អសុរកាយ) និរយ (នរក) ។ នេះជាទោសទី ៥ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំងឡាយ ទោសចាំង ៥ ប្រការនេះឯង ជាទោសនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។

---

๑ ប្រែទេសច្រាសចាកសេចក្តីសុខ ។ ๒ ទីតិបណ្តិតគប្បីខ្ពើម ។ ๓ ចូរមើលវិនយបិដក មហាវិភង្គភាគទី ๑ ទំព័រ ๑๔ ឯណោះ ។

(๑๑๗) បញ្ចិមេ គហបតយោ អានិសំសា សី-លវតោ សីលសម្បទាយ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធ គហបតយោ សីលវា សីលសម្បន្នោ អប្បមាទាធិការ-ណំ មហន្តំ ភោគក្ខន្ធំ អធិគច្ឆតិ ។ អយំ បឋមោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ បុន ចបរំ គហបតយោ សីលវតោ សីលសម្បន្នស្ស កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ ។ អយំ ទុតិយោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ បុន ចបរំ គហបតយោ សីលវា សីលសម្បន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហប-តិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ វិសារទោ ឧបសង្កមតិ អមង្កុភូតោ ។ អយំ តតិយោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ បុន ចបរំ គហបតយោ សីលវា សីលសម្បន្នោ អសម្មូឡ្ហោ កាលំ ករោតិ ។ អយំ

ភេសជ្ជកុម្ភកៈ អានិសង្ស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលឬបរិបូណ៌ដោយសីល

(១១៧) ម្នាលគហបតិចាំង! អានិសង្សចាំង ៥ ប្រការនេះជាអានិសង្សនៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ អានិសង្សចាំង ៥ ប្រការនោះតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលគហបតិចាំង! បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបានទ្រព្យគំនរនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើន ហេតុមកពីសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ នេះជាអានិសង្សទី ១ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំង! ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទដ៏ពេញខ្ចរខ្ចាយទៅ ។ នេះជាអានិសង្សទី ២ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំង! ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្យណា ទោះបីជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ជាព្រាហ្មណបរិសទ្យក្តី ជាគហបតិបរិសទ្យក្តី ជាសមណបរិសទ្យក្តី ក៏ក្លៀវក្លា មិនទន្មុខចុះ គឺថាមិនក្រអឺមក្រអៀម ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះជាអានិសង្សទី ៣ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំង! ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ លុះវេលាទៀបស្លាប់ ក៏មិនវង្វេងស្មារតីឡើយ ។ នេះជាអានិសង្សទី ៤

จตุตฺถา อาธิสีเสา สีลวาโต สีลสมฺปทาย ฯ
ปุน จปรํ ภิกฺขเว ภิกฺขุ สีลวา สีลสมฺปนฺโน กา-
ยสฺส เภทา ปรมฺมรณา สุคตึ สคฺคํ โลกํ อุป-
ปชฺชติ ฯ อยํ ปญฺหมา อาธิสีเสา สีลวาโต สี-
ลสมฺปทาย ฯ สเมจฺจ ภิกฺขเว ภิกฺขุ ปญฺหา อาธิสี-
สา สีลวาโต สีลสมฺปทายาติ ฯ

[๑๑๘] อถโข ภควา ชาณุสฺสโรณึ พฺราหฺมณึ เอตทโวจ ตุณฺหี นิสินฺนา โข ตุมฺเห พฺราหฺมณี ตีณิ ธมฺมกฺขานานิ น สมนุปสฺสถ อตฺถิ ปน ตุมฺหากนฺติ ฯ เอวมาห ภนฺเตติ ฯ กตมานิ ตีณิ ยานิ ตุมฺหากนฺติ ฯ อตฺถิ ภนฺเต อมฺหากนฺติ ฯ อตฺถิ ปน

នៃបុគ្គលមានសីល ប្រកបរបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំដើម ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ប្រកបរបូណ៌ដោយសីលហើយ លុះរំលាងខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈ រមែងទៅកាន់មនុស្សលោក ឬទេវលោក ។ នេះជាអានិសង្សទី ៥ នៃបុគ្គលមានសីល ប្រកបរបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំដើម អានិសង្សចាំដើម ៥ ប្រការនេះឯង ជាអានិសង្សនៃបុគ្គលមានសីល ប្រកបរបូណ៌ដោយសីល ។

(๑๑๘) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឧបាសកចាំដើម-ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាអស់រាត្រីជាច្រើន ហើយបញ្ជូនទៅដោយព្រះពុទ្ធ-ដីកាថា ម្នាលគហបតិចាំដើម រាត្រី (បឋមយាម) កន្លងទៅហើយ អ្នកចាំដើមប្រដើរនូវកាលដ៏គួរនឹងត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ឧបាសកចាំដើមនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មាន ព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏-មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ លុះដល់ឧបាសក ចាំដើមនៅក្នុងជាដលិគ្រាមចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះអង្គក៏ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់សុញ្ញាគារដ្ឋាន (គឺផ្ទះស្ងាត់) ។

[๑๑๙] តេន ខោ បន សមយេន សុនិធវស្សការ-
កោ មគធមហាមត្តោ ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេតិ
វជ្ជីនំ បដិពាហាយ ។ អទ្ទសា(๑) ខោ ភគវា វត្ថិយោ
បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អ-
តិក្កន្តមានុសកេន សត្ថហុលា ទេវតាយោ ចាដលិគ្គា-
មេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិយោ យស្មឹ បទេសេ មហោសក្ខា
ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ មហោសក្ខានំ តត្ថ រាជូនំ
រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ
យស្មឹ បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ
មជ្ឈិមានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ
និវេសនានិ មាបេតុំ យស្មឹ បទេសេ នីចា ទេវតា វត្ថូនិ
បរិគ្គណ្ហន្តិ នីចានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តា-
និ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ ។ អថខោ ភគវា
អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កេ នុ ខោ តេ
អានន្ទ ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេន្តីតិ ។ សុនិធវស្សា-
កោ ភន្តេ មគធមហាមត្តោ ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេតិ

๑-๒ ម. អទ្ទស ។

ឆសដ្ឋិតន្តរកៈ និទានមហាមាត្យឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ

[๑๑๙] សម័យនោះឯង មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈ ๑ វស្សការៈ ๑ នាំគ្នាកសាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ដើម្បីទប់ការពារពួកពជ្ជីកូលដែលនៅក្នុងដែនវជ្ជី ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ទតដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាតកន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើនកំពុងគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងបាដលិគ្រាម ។ ទេវតាមានសក្តិធំ គយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងពជមហាមាត្យដែលមានសក្តិធំខាងឲ្យ ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងពជមហាមាត្យដែលមានសក្តិជាកណ្តាលខាងឲ្យ ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិតិចគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងពជមហាមាត្យដែលមានសក្តិតិចខាងឲ្យ ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គ្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយទ្រង់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ជនពួកណាហ្ន៎គេសាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា ម្នាលព្រះអង្គដ៏ចំរើន មហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈសាង

วฏฺฏึ๋ นิ๋ ปฏิกาหามาตเร ฯ สเจ ปเนตฺถ ภิกฺขุ
นิวาเรติ ตาวตเกเนว สทฺธึ ปเวณิ ขาทิตุ วฏฺฏติ
สุณิสาวสฺสิกาย มหนฺตมหามตฺตา จาฏิลิกฺกาเร ฉกฺขาทนิ
มาเปตฺวา วฏฺฏึ ปฏิกาหาย ฯเปฯ อนุชานามิ วสฺสิยา
ปจฺฉาสมยึ ปจฺจุฏฺฐาย อนฺโต นิกฺขนฺตา วิสุงฺ-
ขนฺ อนฺตกฺขนฺธมนุสเกน สพฺพหุลา เทวตาโย จาฏิ-
ลิกฺกาเร วสฺสนฺติ ปริกฺขิปิตฺวา ยสฺมึ ปเทเส มหา-
สกฺกา เทวตา วสฺสนฺติ ปริกฺขิปิตฺวา มหาสกฺกานิ ตตฺถ ภณฺฑานิ
ภาชมหามตฺตานิ จิตฺตานิ ลมฺพนฺติ นิวาสนานิ มาเปตุ๋ ยสฺมึ
ปเทเส มชฺฌิมา เทวตา วสฺสนฺติ ปริกฺขิปิตฺวา มชฺฌิมานิ
ตตฺถ ภณฺฑานิ ภาชมหามตฺตานิ จิตฺตานิ ลมฺพนฺติ นิวาสนานิ
มาเปตุ๋ ยสฺมึ ปเทเส นิจา เทวตา วสฺสนฺติ ปริกฺขิปิตฺวา

ក្រែងក្នុងជាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួកពដត្រកូលដែលនៅក្នុងដែនវជ្ជី ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈបានប្រឹក្សាគ្នានឹងពួកទេវតាក្នុងស្ថានតាវត្តិង្ស(១) ថាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលអានន្ទ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈសាងក្រែងក្នុងជាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួកពដត្រកូលក្នុងដែនវជ្ជី យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលអានន្ទ តថាគតក្រែកឡើងកងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីក្នុងសុញ្ញាគារដ្ឋាន (ផ្ទះស្ងាត់) នេះ ហើយមើលដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាតកន្ទួលលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើនកំពុងគយគន់មើលទីតន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងជាដលិគ្រាម ។ ពួកទេវតាមានសក្តិធំគយគន់មើលទីតន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងរាជមហាមាត្យដែលមានសក្តិធំ ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទីតន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងរាជមហាមាត្យដែលមានសក្តិជាកណ្តាល ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិតិចគយគន់មើលទីតន្លែងសង់ផ្ទះ ក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់

---

១ អដ្ឋកថាន័យថា ពួកមហាមាត្យដែលសាងក្រែងក្នុងជាដលិគ្រាម ក៏ហៅកន្លែងជាយ៉ាងទៅប្រឹក្សាគ្នានឹងទេវតាក្នុងស្ថានតាវត្តិង្ស ។

ฉัตตัง ตัตถ ภัณฑัง ภัณฑมหามัตตานัง ฉัตตานิ ฉมัตตัง ฉิวิ-
สัญญัง มาเปตุง ยาวตา อานันทัง อริยานัง[๑] อายตนัง
ยาวตา วณิพพโกติ[๒] ฯ๘ๆ อักขันตารัง ภาวัสสุตัง ชาณ-
ลิปุตตัง ปุณเกนัง ชาณลิปุตตัสสา เทวา อานันทัง ตยา
อันตรายา ภาวัสสันติ อัตถิตา วา อุทกาตา วา อัฏฐันตา
วา มัจจุเกนาติ ฯ

[๑๒๐] อถโข สุสีมวัสสกาโก มหาฉมหามัตตา
เยน ภควา เตนุปสังกมิสุ อุปสังกมิตวา ภควตา สัทธิ์
สัมโมทิสุ สัมโมทนียัง กถัง สาราณียัง วีติสาเรตวา
เอกมันตัง อัฏฐังสุ ฯ เอกมันตัง ฐิตา เทวา สุสีมวัสสกาโก
มหาฉมหามัตตา ภควันตัง เอตทเวจุง อธิวาเสตุ เทวา ภาร
โตเทมา อัชชตนายา ภัตตัง สัทธิ์ ภิกขุสังเฆนาติ ฯ

---

๑ ฉ. อริยัง ฯ ๒ ฉ. วณิพพยาติ ฯ

ស្តេចនឹងពួកមហាមាត្យដែលមានសក្តិខាង ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាង
លំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ម្នាលអានន្ទ ទីប្រជុំរបស់អរិយបុគ្គលខាង-
ឦសានដែលមានខាងអម្បាលមាណ នឹងផ្លូវដំនួញដែលមានខាងអម្បាល-
មាណ ឯាដលិបុត្រនេះក៏ជាក្រុងប្រសើរជាងទីប្រជុំព្រះអរិយបុគ្គលនឹង
ផ្លូវដំនួញអម្បាលនោះ ម្យ៉ាងទៀត ជាកន្លែងបែកធ្លាយឬរបួតបង្ខូចទៀត
ម្នាលអានន្ទ ក្រុងឯាដលិបុត្រមុខជានឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ៣ យ៉ាង គឺ
អន្តរាយអំពីភ្លើង ១ អន្តរាយអំពីទឹក ១ អន្តរាយអំពីហេតុខាងក្នុង គឺបែក
ចាកគ្នានឹងគ្នា ១ ។

(๑๒๐) គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹង
វស្សការៈ (ទាំងគ្នា) ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏ពោលពាក្យពាក់ព័ន្ធសំណេះសំណាលទៅកាន់ព្រះមានព្រះភាគ
លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួរជាទីរីករាយ នឹងពាក្យគួរជាទីរលឹក ល្មមឲ្យកើត
សេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ទើបឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យក្នុង
ដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈឋិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយក៏ពោល
ពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនទទួលភត្ត
របស់ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឦ្យដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្ទើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។

อถ ขฺวาสเส ภควา ตุณฺหีภาวเน ฯ อถ ขฺวา สุนี-
ธวสฺสการ มคธมหามตฺตา ภควโต อถ ขฺวาสนฺน วิทิตฺวา
ปุฏฺฐายาสนา ปกฺกมึสุ ฯ อถ ขฺวา สุนีธวสฺสการ
มคธมหามตฺตา[๑] ปณีตา ขาทนียา โภชนียา ปฏิ-
ยาทาเปตฺวา ภควโต กาลา อาโรจาเปสุ กาโล
โภ โคตม นิฏฺฐิต ภตฺตนฺติ ฯ อถ ขฺวา ภควา ปุพฺพณฺห-
สมย นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน สุนีธ-
วสฺสการา มคธมหามตฺตา เตนุป-
สงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ สทฺธึ
ภิกฺขุสงฺเฆน ฯ อถ ขฺวา สุนีธวสฺสการ มคธม-
หามตฺตา พุทฺธปฺปมุข ภิกฺขุสงฺฆ ปณีเตน ขาทนียา
โภชนียา สหตฺถา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภควนฺต
ภุตฺตาวึ ทินีตปตฺตปาณึ เอกมนฺต นิสีทึสุ ฯ เอกมนฺต
นิสินฺโน ขฺวา สุนีธวสฺสการ มคธมหามตฺโต ภควา
เมหิ ตาหิ อนุโมทิ

---

๑ ปิตฺตูนเว สเก นิเวสเนติ ปาฬิ อตฺถิ ฯ ๒ นิเวสนนฺติ ภตฺตปิ โยตฺตเก อตฺถิ ฯ

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការៈស្ងៀម ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយ ហើយដើរចេញទៅ ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈគាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម (រួចហើយ) ចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលដ៏គួរ ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន កាល (នេះជាកាលគួរហើយ) ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយចីវរក្នុងវេលាព្រឹក យាងចូលទៅកាន់លំនៅមហាមាត្យ នៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈ ក៏អង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយខាទនីយភោជនីយាហារ ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាដោយដៃនៃខ្លួន គ្រាតែភិក្ខុសង្ឃហាមឃាត់ លុះកំណត់ដឹងថាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយរួចហើយ ជាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយព្រះគាថាតាំងឡាយនេះថា

[๑๒๑] យស្មឹ បនេសេ តកប្បតិ
ឯសំ បណ្ឌិតជាតិយោ
សីលវន្តេត្ថ កោជេត្វា
សញ្ញតេ ព្រហ្មចារិនោ(๑)
យា តត្ថ ទេវតា អាសុំ
តាសំ ទក្ខិណមាទិសេ ។
តា បូជិតា បូជយន្តិ
មានិតា មានយន្តិ នំ
តតោ នំ អនុកម្បន្តិ
មាតា បុត្តំវ ឱរសំ ។
ទេវតានុកម្បិតោ ភោសោ
សទា ភទ្រានិ បស្សតីតិ ។

[๑๒๒] អថខោ ភគវា សុនីធវស្សការេ មគធម-
ហាមត្តេ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
បក្កាមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សុនីធវស្សការា
មគធមហាមត្តា ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធា ហោន្តិ
យេនជ្ជ សមណោ គោតមោ ទ្វារេន និក្ខមិស្សតិ តំ

๑ ម. ព្រហ្មចរិយេ ។

(๑๒๑) មនុស្ស ជាបណ្ឌិតជាតិ រមែងសម្រែចនូវការ នៅក្នុងប្រទេសណាហើយ ក៏តែងឲ្យពួកបុគ្គលអ្នកមានសីល ដែលសង្រួមល្អ ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ឲ្យបរិភោគក្នុងលំនៅ របស់ខ្លួន ហើយបានតាំងទុក្ខិសផលទក្ខិណាទាន (ឲ្យ ចំណែកបុណ្យ) ដល់ពួកទេវតាដែលនៅ ក្នុងប្រទេសនោះ (ថែមទៀត) ។ ទេវតាទាំងនោះ តែងបូជាចំពោះមនុស្ស ដែលបានបូជាដល់ខ្លួន តែងពាប់អានចំពោះមនុស្សដែលពាប់ អានដល់ខ្លួន តែងរនុ្គាះមនុស្សនោះ ដូចជាមាតាអនុ្គាះ បុត្រដែលខ្លួនបីថ្នមផ្ចាប់ទឹងទ្រូងឲ្យចំរើនឡើង ។ មនុស្ស ដែលទេវតាបានអនុ្គាះហើយ ក៏តែងឃើញនូវសេចក្តី ចំរើនសព្វ។ ការេ ។

(๑๒๒) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយ ព្រះគាថាទាំងឡាយនេះ ចំពោះមហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈ នឹងវស្សការៈ (ចប់ហើយ) ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ សម័យនោះឯង មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈ ដើរតាមព្រះមានព្រះភាគអំពីក្រោយ។ ដោយគិតថា ក្នុងថ្ងៃនេះព្រះ សមណគោតមនឹងយាងចេញទៅតាមទ្វារណា ទ្វារនោះនឹងបានឈ្មោះថា

โคตมทฺวารํ นาม ภวิสฺสติ เยน ตีเรน กณฺโฑ นที ตุฏฺ-
ฐิสฺสติ ตํ โคตมติตฺถํ นาม ภวิสฺสตีติ ฯ อถโข ภควา
เยน ทฺวาเรน นิกฺขมิ ตํ โคตมทฺวารํ นาม อโหสิ ฯ
อถโข ภควา เยน กณฺโฑ นที เตนุปสงฺกมิ ฯ เตน
โข ปน สมเยน กณฺโฑ นที ปูรา โหติ สมติตฺติกา[๑]
กากเปยฺยา ฯ มนุสฺสา อญฺเญ นาวํ ปริเยสนฺติ
อญฺเญ อุฬุมฺปํ ปริเยสนฺติ อญฺเญ กุลฺลํ พนฺธนฺติ ปิฏ ปารํ
คนฺตุกามา ฯ อทฺทสา โข ภควา เต มนุสฺเส อญฺเญ
นาวํ ปริเยสนฺเต อญฺเญ อุฬุมฺปํ ปริเยสนฺเต อญฺเญ
กุลฺลํ พนฺธนฺเต ปิฏ ปารํ คนฺตุกามे ติณฺณาน เสยฺย-
ถาปิ นาม พลกา ปุริเสา สมฺปฺลวิตุ ภ ตาปา ปสา-
เรยฺย ปสาริตุ ภ ตาปา สมฺปฺลวิยฺย ฯเวเม ภค-
ภ กณฺฑาย นทิยา ปิฏเม ตีเร[๒] อนฺตรหิโต ปารเม
ตีเร ปจฺจุฏฺฐาสิ สทฺธึ กิกฺขุสเงฺฆน ฯ อถโข ภควา
ฯตมตฺถ วิทิตฺวา ตายं เวลายं อิมं อุทานं อุทาเนสิ

---

๑ ฉ. สมติตฺติกา ฯ ๒ ฉ. ปาริมตีเร ฯ

គោតមទ្វារ នឹងឆ្លងស្ទឹងគង្គាតាមកំពង់ណា កំពង់នោះនឹងបានឈ្មោះថា គោតមតិត្ថ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចេញតាមទ្វារណា ទ្វារនោះក៏ឈ្មោះថា គោតមទ្វារ ជាប្រាកដ (ដល់សព្វថ្ងៃនេះ) ។ លុះនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ស្ទឹងគង្គា ។ ស្ទឹងគង្គាមានទឹកពេញប្រៀបប្រត៉ឹមស្មើនឹងមាត់ច្រាំង ល្មមសត្វក្អែកផឹកបាន ។ មនុស្សពួកខ្លះរកទូក មនុស្សពួកខ្លះរកផែ មនុស្សពួកខ្លះបង់ក្បួន ឆ្លងទឹកនឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយ ទៅកាន់ត្រើយខាងនាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានឃើញមនុស្សទាំងនោះ គឺមនុស្សពួកខ្លះកំពុងរកទូក មនុស្សពួកខ្លះកំពុងរកផែ មនុស្សពួកខ្លះកំពុងបង់ក្បួន ឆ្លងទឹកនឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយទៅត្រើយខាងនាយ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃើញហើយក៏និមិត្តព្រះអង្គបាត់ (មួយរំពេច) អំពីត្រើយខាងអាយនៃស្ទឹងគង្គា ទៅឆ្លាកដទៅត្រើយខាងនាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ គួរនាដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាចេញទ្វារដើមដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលទ្វារដើមដៃដែលលាចេញ ធាប់ហ៊ាសដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនោះហើយ ទើបបន្ទឺឡើងនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

យេ តត្ថ អឝ្ឈាវំ សរំ

សេតុំ កត្វាន វិសជ្ជ បល្វលានិ

កុល្លំ ហិ ឝនោ បឝជ្ជតិ

តិណ្ណោ មេធាវិនោ ឝនាតិ ។

[๑๒๓] អឝនោ ភគវា យេន តោឝិត្តាមោ តេនុប-
សង្កមិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា តោឝិត្តាមេ វិហរតិ ។ តត្រ
ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ចតុន្នំ ភិក្ខវេ អរិយសច្ចានំ
អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ
សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច កតមេសំ ចតុន្នំ
ទុក្ខស្ស ភិក្ខវេ អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា
ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហា-
កញ្ច ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស ។បេ។ ទុក្ខ-
និរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស ។បេ។ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា

ភេសជ្ជិកូនក្នុង: ឧត្តរាវិយសច្ចទេសនាកថា

ពួកជនណាឆ្ងន់ស្ងឹងគឺតណ្ហាដ៏ជ្រៅឆ្ងាយទូលាយបាន (ពួកជននោះឯង) តែងធ្វើស្ពានគឺអរិយមគ្គមិនឲ្យប៉ះពាល់ទីជាទំនាបទាំងឆ្ងាយហើយឆ្ងន់បាន សេចក្តីពិតថា ជនធម្មតា (ដែលប្រាថ្នាទឹងឆ្ងន់ទៅកបន្តិចបន្តួច) តែងចង់ក្បួន (ទើបឆ្ងន់ទៅបាន) ឯជនជាអ្នកប្រាជ្ញទាំងឆ្ងាយ គឺព្រះពុទ្ធទឹងសាវកបស់ព្រះពុទ្ធ លោកបានឆ្ងន់រួចស្រឡះហើយ ។

(១២៣) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់កោដិគ្រាម[1]។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងកោដិគ្រាមនោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកោដិគ្រាមនោះមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក្តី អ្នកទាំងឡាយក្តីអន្ទោលទៅទឹងត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយយ៉ាងនេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងទឹងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវអរិយសច្ចទាំង ៤ អរិយសច្ចទាំង ៤ដូចម្តេចខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតទឹងអ្នកទាំងឡាយអន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះដូច្នេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងទឹងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវទុក្ខអរិយសច្ច នូវទុក្ខសមុទយអរិយសច្ច ។បេ។ នូវទុក្ខនិរោធអរិយសច្ច ។បេ។ តថាគត

---

1 ក្នុងឥតិបេសារត្ថទីបនីដីកាឥតិយសមន្ត ពន្យល់សេចក្តីថា កោដិគ្រាម៖ នាះនៅត្រង់កន្លែងកំពូលប្រាសាទនៃស្តេចមហាបនាទដែលលិចបុះទៅក្នុងផែនដី (មើលសង្គីលត្ថទីបនីក្នុងឥតិយ-ឆាថា សិប្បកថា) ។

ปฏิปทาย อริยสจฺจสฺส[๑] อนนุโพธา อปฺปฏิเวธา ฆาฏิตํ ติพฺพมฺปาตนํ สนฺธาวิตํ สํสริตํ มมญฺเว ตุมฺหากญฺจ ตยิทํ ภิกฺขเว ทุกฺขํ อริยสจฺจํ อนนุพุทฺธํ ปฏิวิทฺธํ ทุกฺขสมุทโย[๒] อริยสจฺจํ อนนุพุทฺธํ ปฏิวิทฺธํ ทุกฺขนิโรโธ[๓] อริยสจฺจํ อนนุพุทฺธํ ปฏิวิทฺธํ ทุกฺขนิโรธ-คามินี ปฏิปทา อริยสจฺจํ อนนุพุทฺธา ปฏิวิทฺธา อุจฺฉินฺนา ภวตณฺหา ขีณา ภวเนตฺติ นตฺถิทานิ ปุนพฺภโวติ ฯ

(๑๒๔) จตุนฺนํ อริยสจฺจานํ
ยถาภูตํ อทสฺสนา
สํสิตํ ทีฆมทฺธานํ
ตาสุ ตาสฺวา ชาติสุ ฯ
ตานิ ปตานิ ทิฏฺฐานิ
ภวเนตฺติ สมูหตา
อุจฺฉินฺนํ มูลํ ทุกฺขสฺส
นตฺถิทานิ ปุนพฺภโวติ ฯ

---

๑ ม. ทุกฺขนิโรธคามินิปฏิปทาอริยสจฺจสฺส ฯ ๒-๓ สพฺพตฺถ ทุกฺขสมุทยนฺติ จ ทุกฺขนิโรธนฺติ จ ลิขิตพฺพํ ฯ

ន៏ឯអ្នកចាំឯឡាយអន្ទោលទៅត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះដូច្នេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងនូវទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ច ម្នាលភិក្ខុចាំឯឡាយ ទុក្ខអរិយសច្ចនោះ តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខសមុទយអរិយសច្ចនោះ តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធអរិយសច្ចនោះ តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានត្រាស់ដឹងបានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ចនោះ តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ភវតណ្ហា តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយដកឡើងហើយ វិភវតណ្ហាសម្រាប់ដឹកនាំទៅក្នុងកំពក់អស់ហើយ ឥឡូវនេះគ្មានកំពង់ទៀតទេ។

(១២៤) ការអន្ទោលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជាតិចាំឯឡាយនោះ។ ឯឯ ព្រោះមិនបានឃើញនូវអរិយសច្ចចាំង៤ជាធម្មិពិត។ អរិយសច្ចចាំង៤នេះឯង តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានឃើញហើយ តណ្ហាជាអ្នកដឹកនាំទៅកាន់កំពក់តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយគាស់រំលើងហើយ ឫសនៃសេចក្តីទុក្ខ តថាគតនឹងអ្នកកាល់គ្នាផ្តាច់ចោលហើយ ឥឡូវនេះគ្មានកំពង់ទៀតទេ។

ភេសជ្ជកុម្ភទ្វកេ អម្ពបាលិគណិកាវត្ថុ

[๑๒๕] អស្សោសិ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវា កិរ កោដិគ្គាមំ អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា កច្ឆោធំ កច្ឆោធំ យានានំ យោជាបេត្វា កច្ឆំ កច្ឆំ យានំ អភិរុហិត្វា កញ្ចេវ កញ្ចិទេវ យានេទេវ វេសាលិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោ-រោហិត្វា បត្តិកា វ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អម្ពបាលិំ គណិកំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា

(១២៥) នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកកាន់កោដិគ្រាម ។ លំដាប់នោះឯង នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសបានប្រើគេឲ្យទំមយានដ៏ថ្លៃថ្លាហើយ ក៏ឡើងដំរិយានដ៏ថ្លៃថ្លាចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលីដោយយានដ៏ថ្លៃថ្លាតាំងអម្បាលនោះ ដើម្បីជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកកន្លងមួយ រួចចុះអំពីយានដើរទៅដោយជើងទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរ (នោះ) ឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មីកថាហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្ទោដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើ

ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ๆ
อเสฺวสุ โข เวสาลิกา ลิจฺฉวี ภควโต กาโร กาโ-
ปิตฺวา อนุปฺปเวเสตฺวา ๆ อถ โข เวสาลิกา ลิจฺฉวี
ภทฺทานิ ภทฺทานิ ยานานิ โยชาเปตฺวา ภทฺรํ ภทฺรํ ยา-
นํ อภิรุหิตฺวา ภทฺเรหิ ภทฺเรหิ ยาเนหิ เวสาลิยา
นิยฺยาสุ[๑] ภควนฺตํ ทสฺสนาย ๆ อเถ ภควา ลิจฺฉวี
ทิสา โลกนฺติ ทิสาวณฺณา ทิสาวตฺถา ทิสาลงฺกาโร อเถ-
ภควา ลิจฺฉวี ปิตา โลกนฺติ ปิตาวณฺณา ปิตาวตฺถา ปิตา-
ลงฺกาโร อเถภควา ลิจฺฉวี เลหิตกา โลกนฺติ เลา-
หิตกาวณฺณา เลหิตกาวตฺถา เลหิตกาลงฺกาโร
อเถภควา ลิจฺฉวี ปิฬนฺธนา โลกนฺติ ปิฬนฺธนาวณฺณา ปิฬน-
ตาวตฺถา ปิฬนฺธนาลงฺกาโร ๆ อถ โข อมฺพปาลี คณิกา
ธมาทิ ธมาทิ ลิจฺฉวีนิ ฉฺฉาย ฉฺฉิ ยุเคน ยุคํ
ปฏิกฺกเมน ปฏิกฺกมิ อกฺเขน อกฺขํ ปฏิวตฺเตสิ[๒] ๆ อถ โข
เต ลิจฺฉวี อมฺพปาลึ คณิกึ เอตทโวจุ กึ สฺวา ตฺ

๑ ฉ. นิยฺยาสุ ๆ ๒ ฉ. ปฏิวตฺเตสิ ๆ

ប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីក្រែងវេសាលីបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកដល់កោដិគ្រាម ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីក្រែងវេសាលីក៏ឲ្យពួកសារថីទឹមយានដ៏ថ្លៃថ្លា ហើយឡើងគង់យានដ៏ថ្លៃថ្លាចេញអំពីក្រែងវេសាលីទៅដោយយានដ៏ថ្លៃថ្លាទាំងអម្បាលនោះ ដើម្បីដួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះលាបពណ៌ខៀវ មានសម្បុរខៀវ(១) ទ្រង់ព្រះពស្ត្រខៀវ(២) មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ខៀវ(៣) ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះលាបពណ៌លឿង មានសម្បុរលឿង ទ្រង់ព្រះពស្ត្រលឿង មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏លឿង ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះលាបពណ៌ក្រហម មានសម្បុរក្រហម ទ្រង់ព្រះពស្ត្រក្រហម មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ក្រហម ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះលាបពណ៌ស មានសម្បុរស ទ្រង់ព្រះពស្ត្រស មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ស ។ លំដាប់នោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសប្រដាប់ចន្ទោលដោយចន្ទោល បំប៉ះទឹមដោយទឹម បំប៉ះកង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្លៅដោយភ្លៅ (នៃយាន) របស់ពួកស្តេចលិច្ឆវីកំឡោះៗ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះនិយាយទំនាងនាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសថា ម្នាលមេ អម្ពបាលី ព្រោះហេតុអ្វីបានជានាងមក

១-២-៣ ក្នុងគតិយសារត្ថទីបនីដីកាគតិយសមន្តថា សុម្បីរាជវប-ទង់-សេះ-ជិងដំនួញ ក៏សឹងប្រដាប់ដោយមាសនឹងកែវមានសម្បុរខៀវទាំងអស់ ទាំងលឿង-ក្រហម-ស ក៏ដូចគ្នា ។

អម្ពថាលិ អម្ហាកំ ឧបាធាន ឧបាធាន លិច្ឆវីនំ ឆឡាភ-
យ ឆឡាភំ យុត្តេន យុត្តំ ចក្កេន ចក្កំ អក្ខេន អក្ខំ
បដិវត្តេសីតិ ។ តថា ហិ បន មយា អយ្យបុត្តា ស្វា-
តនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ ឥមិ
ដេ អម្ពថាលិ អម្ហាកំ ឯតំ ភត្តំ សតសហស្សេនាតិ ។
សចេបិ មេ អយ្យបុត្តា វេសាលឹ សាហារំ ឧដ្ឋេយ្យាថ
នេវ ឧដ្ឋាហាំ តំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី អដ្ឋ-
លឹ[1] ហោថេសុំ បហិតម្ហ[2] វត គោ អម្ពកាយ
បហិតម្ហ[3] វត គោ អម្ពកាយាតិ ។ អថខោ តេ
លិច្ឆវី យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ។ អទ្ទសា ខោ
ភគវា តេ លិច្ឆវី ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ និស្សាយ ភិក្ខូ
អាមន្តេសិ យេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឥតោ តាវត្តិំសា
អនិដ្ឋបុព្វា ឱលោកេថ ភិក្ខវេ លិច្ឆវិបរិសំ អបលោកេថ

---

๑ ម. អដ្ឋលឹ ។ ๒-๓ ជីតម្ហ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ទំនាក់ទំនងស្តេចលិច្ឆវីក្នុងក្រុងវេសាលី

ប្រដាល់ចន្លោះដោយចន្លោះ បំប៉ះនឹមដោយនឹម បំប៉ះកង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្លៅដោយភ្លៅ (នៃយាន) របស់យើងជាស្តេចលិច្ឆវីតំណែ្នះ ។ ។ នាងអម្ពបាលីតបថា បពិត្រអយ្យបុត្ត[1]ទាំងឡាយ ព្រោះថា ខ្ញុំបានទំនុកតម្កើងសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដើម្បីទំនាក់ទំនងថ្ងៃស្អែក ។ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងអម្បាលនោះមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលមេអម្ពបាលី ចូរនាងឲ្យកត្តនេះមកយើងចុះ (យើងនឹងឲ្យដំឡៃនាង) ចំនួន ១ សែនកហាបណៈ ។ នាងអម្ពបាលីតបថា បពិត្រអយ្យបុត្ត ទុកជាព្រះអង្គប្រទានក្រុងវេសាលីព្រមទាំងស្រុយសារអោកវដែលមាននៅក្នុងជនបទមកខ្ញុំ ខ្ញុំក៏មិនព្រមថ្វាយកត្តនោះឡើយ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះទះព្រមព្រះហស្តហើយពោលថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្នាលគ្នាយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ (ក៏នាំគ្នា) ចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះកំពុងយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែលមិនធ្លាប់ឃើញទេវតា ក្នុងស្ថានតាវត្តិង្សទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមើលមើលពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យចុះ អ្នកទាំងឡាយ

---

๑ អយ្យបុត្ត គឺព្រះអង្គម្ចាស់ ។

กิกฺขเว ลิงฺควิปริยาสํ อุปสมฺปาเทติ กิกฺขเว ลิงฺควิปริยาสํ ตาวตฺเถวปริสนฺติ ฯ อยเมตฺถ เต ลิงฺคานิ ยาวตกา ยาวสฺสุ ภูมิ ยาเนน คนฺตุ ยานา ปโทฺวเรปิ ตุ ปตฺตกา ฯ ยเถว กถา เตรฺตุปสมฺปนฺนมีสุ อุปสมฺปนฺนา กถาวตฺถุ อกิกาเรตุ ฯเปฯ ทิสาสีสุ ฯ ฯเปฯ นิสินฺเน เมตฺถ เต ลิงฺคานิ กถา ฉมฺหิยา กถาย สงฺฆสฺเสว สมานเปเส สมฺโภเคเส สมฺปหาเรเส ฯ อยเมตฺถ เต ลิงฺคานิ กถาวตา ฉมฺหิยา กถาย สงฺฆสฺเสว สมานปิตา สมฺโภคิตา สมฺปหาเรตา กถาวตฺถุ ฯเปฯ ทิสาสีสุ ปิ ตุ เต. ปุ อยเมตฺถ เสตุ เมา กเต กถา สฺวาคตาย กตฺตุ สงฺฆ กิกฺขุสงฺเฆนาติ ฯ อยเมตฺถ ปุคฺคลมฺหิ ลิงฺคานิ สฺวาคตาย อนฺต-ราลิยา กณิกาย กตฺตุ ฯ อยเมตฺถ เต ลิงฺคานิ อนฺตรลิ เมาเชสุ ปรมิตมฺหา[๑] ปิ เต อนฺตกาย ปรมิตมฺหา[๒] ปิ เต อนฺตกายาติ ฯ อยเมตฺถ เต ลิงฺคานิ กถาวตา ภาสิตฺตา อกิเนฉิตฺวา อนุโมเทตฺวา

๑-๒ ฉิตมฺหา ฯ

ចូរមើលមើលពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យរឿយ ។ ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយចូរប្រៀបធៀបពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យ ទៅនឹងពួកទេវតាកន្តឹងជាន់តាវ-
ត្តឹង្សមើលចុះ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះក៏ជាក់យានទុកក្នុងដីមួយ
ហើយចុះអំពីយានដើរទៅដោយដើងទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ពួកស្តេចលិច្ឆវីដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរនោះឯង ឲ្យឃើញច្បាស ឲ្យកាន់យកច្បាស ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មីកថា ។ ឯស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស ឲ្យកាន់យកច្បាស ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរដោយធម្មីកថាហើយក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគច្បាមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តពួកខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលលិច្ឆវីទាំងឡាយ តថាគតបានទទួលភត្តរបស់នាងអម្ពបាលីជាស្ត្រីផ្កាមាសក្នុងថ្ងៃស្អែករួចទៅហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះទះច្បាមព្រះហស្តហើយពោលថា ម្នាលគ្នាយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្នាលគ្នាយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះត្រេកអររីករាយ តាមភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ

ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមិំសុ ។ អថខោ ភគវា តោដេ្តមេ យថា. ភិវន្តំ វិហរិត្វា យេន ជាតិកា[1] តេនុបសង្កមិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ជាតិកេ[2] វិហរតិ តិញ្ចការ. សវេ ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា តស្សា. រត្តិយា អច្ចយេន សកេ អារាមេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោ. ជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោ. ចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អម្ពបាលិយា គណិកាយ បរិវេសនា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុ. សង្ឃេន ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីត. បត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥមានាហំ ភន្តេ

๑-๒ ឧ. ញាតិកា ញាតិកេ ។

គ្រែកថាកអាសនៈគ្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ ហើយ
ចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងកោដិគ្រាមគួរតាម
ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយយាងទៅកាន់នាទិកាប្រទេស ។ ព្រះអង្គទ្រង់គង់
នៅក្នុងកោដ្ឋកៈនាទិកាប្រទេសនោះឯង ។ លុះព្រឹលិមទ្បើង នាងអម្ព-
បាលីជាស្រីផ្កាមាសក៏តាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប)ក្នុង
អាវាម(ផ្ទះ)របស់ខ្លួន ហើយចាត់បម្រើឲ្យទៅគ្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគថា ពេលគួរហើយព្រះអង្គ កត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រលឹម
យាងតម្រង់ទៅកាន់ទីអគ្គាសន (ចង្ហាន់) របស់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស
លុះយាងទៅដល់ហើយទើបគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយព្រមទាំង
ភិក្ខុសង្ឃ ។ គ្រានោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសអគ្គាសថ្វាយខាទនីយ
ភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះ
ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គ្រាតែព្រះដ៏-
មានព្រះភាគទ្រង់ឈប់ទទួល សោយស្រេចហើយ លែងលូកព្រះហស្ត
ទៅក្នុងបាត្រហើយ ទើប (នាង) អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ កាលបើនាង
អម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យ
នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយនូវ

อฏฺฐาลิวนฺทนฺ ตุณฺหีภูตมฺหิ สงฺเฆ ภิกฺขุสงฺฆสฺส ธมฺมิกนฺติ ฯ
ปฏิกฺขิปามิ ภควา อาคมนมฺ ฯ อถโข ภควา อฏฺฐาลิกนฺ
กณฺฑกนฺ ธมฺมิยา กถายฯ สนฺทสฺเสตฺวา สมาทปेตฺวา
สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหํเสตฺวา อุฏฺฐายาสนา เยน มหา-
วนนฺ เตนุปสงฺกมิ ฯ ตตฺร สุทนฺ ภควา เวสาลิยนฺ
วิหรติ มหาวเน กูฏาคารสาลายนฺ ฯ

ลิจฺฉวิภาณวารนฺ นิฏฺฐิตนฺ ฯ

(๑๒๖) เตน โข ปน สมเยน อภิญฺญาตา
อภิญฺญาตา ลิจฺฉวี สนฺถาคารเว สนฺนิสินฺนา สนฺนิปติตา
อเนกปริยาเยน พุทฺธสฺส วณฺณนฺ ภาสนฺติ ธมฺมสฺส วณฺณนฺ
ภาสนฺติ สงฺฆสฺส วณฺณนฺ ภาสนฺติ ฯ เตน โข ปน

អម្ពបាលិវនេះដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនូវអាកាម (នោះ) ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្ត្រីផ្កាមាសឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យត្រេកអរ ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងទៅកាន់វៃព្រមហាវន ។ ឯព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលាទាមហាវន ជិតក្រុងវេសាលីនោះឯង ។

ចប់ រឿងពោលអំពីស្តេចលិច្ឆវី ។

(១២៦) សម័យនោះឯង ពួកស្តេចលិច្ឆវីដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែងអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ[1] ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌[2] ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ[3] ដោយបរិយាយជាច្រើន ។ សម័យនោះ សីហសេនាបតិ

---

១ ក្នុងដីកាពន្យល់សេចក្តីថា ពោលសរសើរពុទ្ធគុណដោយចរិយា ៣ គឺញាតត្ថចរិយា ១ លោកត្ថចរិយា ១ ពុទ្ធត្ថចរិយា ១ ។ ២ ពោលសរសើរធម្មគុណដោយចំណែកនិកាយ ៥ បិដក ៣ នវង្គសត្ថុសាសន ៩ ធម្មក្ខន្ធ ៨៤.០០០ ។ ៣ ពោលសរសើរសង្ឃគុណដោយអំណាចបព្វជ្ជាថា ភទ្ទិយរាជ មហានាមរាជ ឧបកុល យសកុលបុត្ត សោណសេដ្ឋិបុត្ត រដ្ឋបាលកុលបុត្ត (លោកទាំងអម្បាលនេះជាដើម) ស្តាប់ធម៌ហើយជានវសាទ្ធា លះសេក្ខត្តជត្រាងសម្បត្តិ លះទីសេនាបតិ ទីដាសេដ្ឋី ទីដាគាយឃ្លាំង ចេញបួសក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ។

សមយេន សីហោ សេនាបតិ និគណ្ឋសាវកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ការិស្សតិ តថា ហិមេ អតិញ្ញតា អតិញ្ញតា លិច្ឆវី សន្ថាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ យន្នូនាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ យេន និគណ្ឋា នាដបុត្តា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា និគណ្ឋេ នាដបុត្តេ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ និគណ្ឋេ នាដបុត្តេ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុន្តិ ។ កឹ បន ត្វំ សីហ កិរិយវាទោ សមានោ អកិរិយវាទំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ សមណោ ហិ សីហ គោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ

ជាសាវកនៃគ្រូណាក៏អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យនោះដែរ ។ ទើបសីហសេនាបតិគិតរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដឥតសង្ស័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ពួកស្តេចលិច្ឆវីទាំងនេះដែលមានកិរិយាឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែងអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងពេលសម្រាប់ទទួលក្តៅ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញចូលទៅ ដើម្បីឃើញព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ (លង់មើល) ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតិចូលសំដៅទៅកាន់ទីដែលនិគណ្ឋនាដបុត្តនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏សម្តែងនិគណ្ឋនាដបុត្តហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសីហសេនាបតិអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងនិគណ្ឋនាដបុត្តថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំចង់ចូលទៅឃើញព្រះសមណគោតម (ម្តង់មើល) ។ និគណ្ឋនាដបុត្តពោលថា នែអ្នកសីហៈ អ្នកឯងជាអ្នកនិយាយចំពោះកិច្ចការថាត្រូវធ្វើ ទើបចូលទៅមើលសមណគោតមជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើដូចម្តេចបាន ម្នាលអ្នកសីហៈ ព្រោះសមណគោតមជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ ទើប

តេន ច សាវត្ថេ វិហរតិ តត្ថ ។ អថខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស យោ អហោសិ តមត្ថកាតុកាមស្ស ភគវន្តំ ទស្សនាយ សោ បដិប្បស្សម្ភិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ថាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ។ តតិយម្បិ ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ ឯសុំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ តថា ហិមេ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ថាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ កិំ ហិ មេ ភវិស្សន្តិ និកណ្ហា អបលោកិតា វា អនបលោកិតា វា យន្នូនាហំ អនបលោកេត្វា វ និកណ្ហេ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ បញ្ចហិ រថសតេហិ និក្ខ និវស្ស វេសាលិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន គន្ត្វា

ខ្ញុំនានសាវកទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ។ ឯការរៀបចំដំណើរបស់សីហសេនាបតីដើម្បីនឹងទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ (នុ៎ះ) ក៏អាក់ខានទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាកន្លែងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើនអស់រាត្រីជាគំរប់ពីរដងផង ។បេ ។ អស់រាត្រីជាគំរប់បីដងផង ។ ឯសីហសេនាបតីក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងវេលារាត្រីជាគំរប់បីដងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដដូចតសង្ឃ័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះហើយបានជាពួកស្តេចលិច្ឆវីទាំងនេះដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាកន្លែងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើននិគ្រណ្ឋទាំង(នេះ)ទោះអញលាក្តី មិនលាក្តី នឹងធ្វើអ្វីអញ បើដូច្នោះអាត្មាអញមិនបាច់លានិគ្រណ្ឋទាំង(នេះ)ទេ គួរតែចូលទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះតែម្តង ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតីចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលីដោយរថ៥០០ក្នុងវេលាថ្ងៃដើម្បីនឹងឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីសមគួរ ទើបចុះអំពីយានដើរទៅ

ភោសជ្ជក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវត្ថុម្ហិ អកិរិយវាទកថា

យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោ វ យេន ភគវា តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសី-
ទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ
ឯតទវោច សុតម្មេតំ ភន្តេ អកិរិយវាទោ សមណោ
គោតមោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
វិនេតីតិ យេ តេ ភន្តេ ឯវមាហំសុ អកិរិយវាទោ សម-
ណោ គោតមោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច
សាវកេ វិនេតីតិ កច្ចិ តេ ភន្តេ ភគវតោ វុត្តវាទិនោ
ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តិ ធម្មស្ស ច អនុធម្មំ
ព្យាករោតំ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ
គារយ្ហដ្ឋានំ អាគច្ឆតិ អនព្ភក្ខាតុកាមា ហិ មយំ ភន្តេ
ភគវន្តន្តិ ។

ដោយដើរឆ្ងាយទេ ចូរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះសីហសេនាបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ តាំងពួកឧន្ទានសាវកតាំងឡាយដោយពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គេតាំងឡាយតែងពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ តាំងពួកឧន្ទានសាវកតាំងឡាយដោយពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គេតាំងនោះពោលត្រង់តាមពាក្យរបស់ព្រះអង្គ មិនមែនពោលបង្កាច់ព្រះអង្គដោយពាក្យមិនពិតទេឬ ដ្បិតព្រះអង្គតែងពោលជាក់ច្បាស់នូវធម៌សមគួរដល់ធម៌ ប្រសិនបើមានសហធម្មិកណាមួយបាននិយាយត្រូវតាមព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គបានពោល (នោះ) ក៏មិនបានដល់នូវហេតុដំណោះដំនៀលឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

[๑๒๗] อตฺถิ สิยา ปริยาโย เยน มํ ปริยา-
เยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย อกิริยวาโท สม-
ณโก โคตโมติ อกิริยาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ
สาวโก วิเนตีติ ฯ อตฺถิ สิยา ปริยาโย เยน มํ
ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย กิริยวาโท ส-
มณโก โคตโมติ กิริยาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ
สาวโก วิเนตีติ ฯ อตฺถิ สิยา ปริยาโย เยน มํ
ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย อุจฺเฉทวาโท ส-
มณโก โคตโมติ อุจฺเฉทาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ
สาวโก วิเนตีติ ฯ อตฺถิ สิยา ปริยาโย เยน มํ
ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ชิคุจฺฉี สมณโก
โคตโมติ ชิคุจฺฉนาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวโก
วิเนตีติ ฯ อตฺถิ สิยา ปริยาโย เยน มํ ปริยา-
เยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย วินยิโก สมณโก
โคตโมติ วินยาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวโก

(១២៧) ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់គួរឲ្យអ្នកផង់ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់ គួរឲ្យអ្នកផង់ថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើកិច្ចការសំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់គួរឲ្យអ្នកផង់ថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិលទេតើ សំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះដែរ ដែលថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់គួរឲ្យអ្នកផង់ថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ ដើម្បីខ្ពើមរអើម តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថា គួរខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់គួរឲ្យអ្នកផង់ថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញទេតើ សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថា

ភេសជ្ជកុន្ធកេ សីហសេតាបតិវត្ថុម្ហិ អកិរិយវាទកថា

វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ គោតមោ តបស្សិតាយ ឆម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អបគព្ភោ សមណោ គោតមោ អបគព្ភតាយ ឆម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អស្សទ្ធោ សមណោ គោតមោ អស្សទ្ធាយ ឆម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កេតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ អកិរិយាយ ឆម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ហិ សីហ អកិរិយំ វទាមិ កាយទុច្ចរិតស្ស វចីទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អកិរិយំ វទាមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា

ត្រូវចំផ្ទាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកដុតកំដៅទេតើ សំដែងធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាមនុស្សត្រូតកំណើត សំដែងធម៌ ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យមិនមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកទំនុកបំរុង សំដែងធម៌ ដើម្បីទំនុកបំរុង ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមថាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះតែកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត នឹងពោលឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យ

วิธมาโธ วิเธยฺย อกิริยกาโธ สมณโก โคตโม อกิริยาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ฯ กตโม จ สีห ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วิธมาโธ วิเธยฺย กิริยกาโธ สมณโก โคตโม กิริยาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ฯ อหญฺหิ สีห กิริยํ วิธามิ กายสุจริตสฺส วจีสุจริตสฺส มโนสุจริตสฺส อเนกวิหิตานํ กุสลานํ ธมฺมานํ กิริยํ วิธามิ อยํ โข สีห ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วิธมาโธ วิเธยฺย กิริยกาโธ สมณโก โคตโม กิริยาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ฯ กตโม จ สีห ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วิธมาโธ วิเธยฺย ขุชฺโชกาโธ สมณโก โคตโม ขุชฺโชกาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ฯ อหญฺหิ สีห ขุชฺโชกํ วิธามิ กายสฺส โธสสฺส มโนสฺส อเนกวิหิตานํ ปาปกานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ ขุชฺโชกํ

អ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលយាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមថាមិនត្រូវធ្វើ តាំងខ្ញុំនានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាមិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ខំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលថាត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថាត្រូវធ្វើ តាំងខ្ញុំនានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែកាយសុចរិត វចីសុចរិត មនោសុចរិត ទើងពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែកុសលធម៌ដែលមានប្រយោជន៍ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ខំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលថាត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថាត្រូវធ្វើ តាំងខ្ញុំនានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ខំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល តាំងខ្ញុំនានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលរាគៈ ទោសៈ មោហៈ ទើងពោលថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះ ចំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់

វាទាមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ទុច្ចេនវាទោ សមណោ គោតមោ ទុច្ចេនាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ តតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ចិ សីហ ជីគុច្ឆាមិ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សម្ភាបត្តិយា ជីគុច្ឆាមិ[1] អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ តតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ វេនយិកោ សមណោ គោតមោ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ចិ សីហ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ ភាកស្ស

---

๑ ម. ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេមិ ។

ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល តាំងទូន្មានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ដើម្បីការខ្ពើមរអើម តាំងទូន្មានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតខ្ពើមចំពោះតែកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត នឹងខ្ពើមចំពោះសេចក្តីប្រកបចិត្ត ផ្តេកផ្តិតទៅរកអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ដើម្បីការខ្ពើមរអើម តាំងទូន្មានសាវកតាំងឡាយដោយការខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំដែងធម៌ដើម្បីបំផ្លាញ តាំងទូន្មានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិដែលបំផ្លាញបង់នូវភាគៈ

โธาสสฺส เหาหาสสฺส อเนกวิหิตานํ ปาปกานํ
อกุสลานํ ธมฺมานํ นิยฺยาย ธมฺมํ เทเสติ อยํ
หิ สีหา ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา
วทมาโน วเทยฺย เวนยิโก สมโณ โคตโม
นิยฺยาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวโก นิเยฺยติ ฯ
โคตโม จ สีหา ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน
สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ตปสฺวี สมโณ โคตโม
ตปสฺวิตาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวโก นิเยฺยติ ฯ
ตปนียาหิ สีหา ปาปโก อกุสโล ธมฺโม ปหีโน
กายทุจฺจริตํ วจีทุจฺจริตํ มโนทุจฺจริตํ ยสฺส หิ
สีหา ตปนียา ปาปกา อกุสลา ธมฺมา ปหีนา
ฉิทฺทนฺตมูลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตึ
อนุปฺปาทธมฺมา ตถาคโต ตปสฺวี วิหิ ตถาคตสฺส หิ
สีหา ตปนียา ปาปกา อกุสลา ธมฺมา ปหีนา

โคสะ: เพราะว่าธรรมเป็นเครื่องกั้นเหล่านี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความเสื่อม ไม่เป็นไปเพื่อความเจริญ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ผาสุก ไม่เป็นไปเพื่อความผาสุก ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่สงบระงับ ไม่เป็นไปเพื่อความสงบระงับ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ตรัสรู้ ไม่เป็นไปเพื่อความตรัสรู้ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ดับกิเลสโดยรอบ ไม่เป็นไปเพื่อความดับกิเลสโดยรอบ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่นิพพาน ไม่เป็นไปเพื่อความนิพพาน ๆ ดูก่อนโคสะ: ก็ธรรมเป็นเครื่องกั้นเหล่านี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความเสื่อม ไม่เป็นไปเพื่อความเจริญ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ผาสุก ไม่เป็นไปเพื่อความผาสุก ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่สงบระงับ ไม่เป็นไปเพื่อความสงบระงับ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ตรัสรู้ ไม่เป็นไปเพื่อความตรัสรู้ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ดับกิเลสโดยรอบ ไม่เป็นไปเพื่อความดับกิเลสโดยรอบ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่นิพพาน ไม่เป็นไปเพื่อความนิพพาน อย่างไรเล่า ๆ ดูก่อนโคสะ: เพราะว่าพระตถาคตกล่าวว่า กายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริต เป็นธรรมเป็นเครื่องกั้นเหล่านี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความเสื่อม ไม่เป็นไปเพื่อความเจริญ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ผาสุก ไม่เป็นไปเพื่อความผาสุก ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่สงบระงับ ไม่เป็นไปเพื่อความสงบระงับ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ตรัสรู้ ไม่เป็นไปเพื่อความตรัสรู้ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ดับกิเลสโดยรอบ ไม่เป็นไปเพื่อความดับกิเลสโดยรอบ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่นิพพาน ไม่เป็นไปเพื่อความนิพพาน ดูก่อนโคสะ: ก็ธรรมเป็นเครื่องกั้นเหล่านี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความเสื่อม ไม่เป็นไปเพื่อความเจริญ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ผาสุก ไม่เป็นไปเพื่อความผาสุก ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่สงบระงับ ไม่เป็นไปเพื่อความสงบระงับ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ตรัสรู้ ไม่เป็นไปเพื่อความตรัสรู้ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่ดับกิเลสโดยรอบ ไม่เป็นไปเพื่อความดับกิเลสโดยรอบ ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่นิพพาน ไม่เป็นไปเพื่อความนิพพาน อย่างนี้แล

ឧច្ឆិន្នម្ហសា តាសាវត្ថុកតា អនការំ កតា អាយតឹ
អនុបប្បាទធម្មា អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ
បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ
គោតមោ តបស្សិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ
បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អបគញ្ហោ សម-
ណោ គោតមោ អបគព្ភតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច
សាវកេ វិនេតីតិ ។ យស្ស ខោ សីហ អាយតឹ កព្ភ-
សេយ្យា បុនព្ភវាភិនិព្ភត្តិ បហីនា ឧច្ឆិន្នម្ហសា តាសា-
វត្ថុកតា អនការំ កតា អាយតឹ អនុបប្បាទធម្មា តមហំ
អបគញ្ហាតិ វទាមិ តថាគតស្ស ខោ សីហ អាយតឹ

สฺวายเมว ปุน ตถาคตสฺส สนฺติกา ธมฺมกถาย สวนาทีนิ ปฏิจฺจ ปุน ปสาทาทิปฺปวตฺตึ ทสฺเสนฺโต

สีหเสนาปติ

ภควาสเยฺยา ปุนภาคิเนยฺยสฺส ปหีนา ฉฏฺฐิสฺสมฺปิ ตาลา-
วตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตึ อนุปฺปาทธมฺมา อยํ
เจว สีหา ปริยาเยน ปญฺญาเยน สมฺมา วิทฺธา-
เสติ วิเจยฺย อปคตภาโว สมณโก โคตโม อปคตภาตาย
ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวเกน วิเสสีติ ฯ กตโม จ
สีหา ปริยาเยน ปญฺญาเยน สมฺมา วิทฺธา-
เสติ วิเจยฺย อสฺสาสฺสา สมณโก โคตโม อสฺสา-
สาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวเกน วิเสสีติ ฯ
อหญฺหิ สีหา อสฺสาสฺสา ปรเมน อสฺสาเสน อสฺสา-
สาย จ ธมฺมํ เทเสมิ เตน จ สาวเกน วิเสมิ
อยํ เจว สีหา ปริยาเยน ปญฺญาเยน สมฺมา วิทฺธา-

ក្នុងកាលតទៅខាងមុខទៀត តថាគតបានលះស្បែរហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោតដែលគេកែបែល គាស់រំលើងឲ្យលែងដុះ តទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព តទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម្មិលែងមានកំណើត តទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្នាលសីហៈ ខំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកឥតកំណើត សំដែងធម៌ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងខ្ជួនសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យមិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ខំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខំទុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីខំទុកបំរុង ទាំងខ្ជួនសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាឲ្យខំទុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតជាអ្នកខំទុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីខំទុកបំរុង ដោយសេចក្តីខំទុកបំរុងដ៏ខ្ពង់ (១) ទាំងខ្ជួនសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាឲ្យខំទុកបំរុងនោះដែរ ម្នាលសីហៈ ខំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា

---

๑ ក្នុងជាតកថា ខំទុកបំរុងដើម្បីឲ្យបានសម្រេចមគ្គ ៤ ផលផង ៤ ។

សម្ម វេទមានោ វេទេយ្យ អស្សន្តោ សមណោ គោតមោ
អស្សាសាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។

[๑๒๘] ឯវំ វុត្តេ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ ឯត-
ទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ
និក្កុដ្ឋិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស
វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ
ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកប-
រិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ
សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ
ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។
អន្តរិច្ឆការំ ខោ សីហ ករោហិ អន្តរិច្ឆការោ

ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកទំនុកបំរុង សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបំរុង ទាំងខ្លួនសាវកទាំងឮប្រាប់ដោយពាក្យថាឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។

(๑๒๘) កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សីហសេនាបតិក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាសិតរបស់ព្រះអង្គពីកេះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាសិតរបស់ព្រះអង្គពីកេះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់បើករបស់ដែលគេផ្កាប់ចុះឲ្យផ្ងារឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្ស បើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សអ្នកប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេងគ្រលំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សមានភ្នែកមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីពឹង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យថាជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ អ្នកឯងចូរធ្វើនូវការគិតជញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតជញ្ជឹងមើល (នោះ)

ตุมฺหากนฺติสานิ ญาตมนุสฺสานิ สาธุ โหตีติ ฯ สมนฺ-
ตาปาสาทา ขเฬ ภควาโต วจนเนน กิเยฺยาสฺสา มตฺตาย
อตฺตมโน อภิรทฺโธ ยนฺ นูน ภควา ปาฆาสา อนุวิชฺชการ-
เณ สีสา ภเวยฺย อนุวิชฺชการเณ ตุมฺหากนฺติสานิ ญาตม-
นุสฺสานิ สาธุ โหตีติ นนฺ[1] ปา ขเฬ อญฺญตรฺสิยา สา-
ปกฺขา ลภิตฺวา เตปาลภนฺตปฺปา ปาสาลึ ปฏิปากฺขา ปริปาเยยฺยุ
สีเสา เณ อมฺหากนฺ เสฏฺฐิปริ สาวตฺถึ อุปนิสฺสาย
อยนฺ ปน มนฺ ภควา ปาฆาสา อนุวิชฺชการเณ สีสา
ภเวยฺย อนุวิชฺชการเณ ตุมฺหากนฺติสานิ ญาตมนุสฺสานิ
สาธุ โหตีติ ปาสาทา ขเฬ ตุสิตายปฺปา ภควนฺตฺ สา-
ลานิ ภญฺชาปิ ตมฺปา ตสฺสาปฺปา ตุจฺฉาสกนฺ นนฺ ภควา
ชานาตุ อชฺชตคฺเค ชาณุปเทสนฺ สาลานิ ภวนฺตฺ ฯ ตียวารนฺตฺ

---

๑ ฉ. นนฺ ฯ

ជាកិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងតាំងខ្លាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ)។ សីហ-
សេនាបតិក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអរក្រែក
ពេក ជាច្រើនលើសជាងប្រមាណ តាមព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះ
ភាគនេះ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទីន្ទឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្នាលសីហៈ
ចូរអ្នកឯងធ្វើនូវការគិតជញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតជញ្ជឹងមើល (នោះ)
ជាកិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងតាំងខ្លាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន តិរ្ថិយដទៃតាំងខ្លាយ ប្រាថ្នាខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក មុខជាគេ
នាំគ្នាលើកទង់ដុំវិញក្រុងវេសាលីតាំងអស់ រួច (គេប្រកាសសេចក្តី) ថា
យើងតាំងខ្លាយបានសីហសេនាបតិមកជាសាវកហើយ ក៏កងកាលឥឡូវ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទីន្ទឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្នាលសីហៈ
ចូរអ្នកឯងធ្វើនូវការគិតជញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតជញ្ជឹងមើល (នោះ) ជា
កិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងតាំងខ្លាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង
ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទីពឹង ជាគំរប់ពីរដង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់ព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទីពឹងស្មើដោយ
ជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ

ខោ តេ សីហ ឯកឝ្ឋានំ ឯចានភូតំ កុលំ យេន នេសំ ឧបកតានំ បិណ្ឌកំ[1] ទាតព្ពំ មញ្ញេយ្យាសីតិ ។ ឥមិនាចាហំ ភន្តេ ភគវតោ វចនេន កិយ្យាសោ មត្តាយ អត្តមនោ អភិរទ្ធោ យំ មំ ភគវា ឯវមាហ ឥឃរត្តំ ខោ តេ សីហ ឯកឝ្ឋានំ ឯចានភូតំ កុលំ យេន នេសំ ឧបកតានំ បិណ្ឌកំ ទាតព្ពំ មញ្ញេយ្យាសីតិ សុតម្មេតំ ភន្តេ សមណោ តោតមោ ឯវមាហ មយ្ហមេវ ទានំ ទាតព្ពំ ន អញ្ញេសំ ទានំ ទាតព្ពំ មយ្ហមេវ សាវកានំ ទានំ ទាតព្ពំ ន អញ្ញេសំ សាវកានំ ទានំ ទាតព្ពំ មយ្ហមេវ ឥដ្ឋំ បហុតំ ន អញ្ញេសំ ឥដ្ឋំ មហុតំ មយ្ហមេវ សាវកានំ ឥដ្ឋំ មហុតំ ន អញ្ញេសំ សាវកានំ ឥដ្ឋំ មហុតន្តិ អថ ច បន មំ ភគវា ឯកឝ្ឋេ-សុបិ ទានេ សមាទបេតិ អថ ច ភន្តេ មយមេត្ថ កាលំ

---

๑ ម. បិណ្ឌបាតំ ។

ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្តូងបម្រុងពួកនិគ្រណ្ឋជាយូរណាស់មកហើយ អ្នកសំគាល់ថាបានអ្នកណានឹងឲ្យបិណ្ឌបាតដល់តិរ្ថិយដែលចូលមកនោះ ។ សីហសេនាបតិក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអររីករាយណាស់ច្រើនលើសប្រមាណ តាមពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ ដ្បិតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្នាលសីហៈ ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្តូងបម្រុងពួកនិគ្រណ្ឋជាយូរណាស់មកហើយ អ្នកសំគាល់ថាបានអ្នកណានឹងឲ្យបិណ្ឌបាតដល់និគ្រណ្ឋដែលចូលមកនោះវិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គស្តាប់បានហើយ ថាព្រះសមណគោតមទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកនិគ្រណ្ឋដទៃទេ អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់សាវករបស់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកសាវករបស់ពួកនិគ្រណ្ឋដទៃទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកនិគ្រណ្ឋដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកសាវករបស់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកសាវករបស់និគ្រណ្ឋដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ក៏កន្លងកាលឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបបួលខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យធ្វើទានដល់ពួកនិគ្រណ្ឋ (វិញ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះអង្គដឹងកាល

ชานิสฺสาม ฯ สาหาหํ ภนฺเต ตถา ยถา ภควนฺตํ สรณา คจฺฉามิ ธมฺมญฺจ ภิกฺขุสงฺฆญฺจ อุปาสกํ มํ ภควา ธาเรตุ อชฺชตคฺเค ปาณุเปตํ สรณา คตนฺติ ฯ อถ โข ภควา สีหาสฺส เสนาปติสฺส อนุปุพฺพึ กถึ กเถสิ เสยฺยถีทํ ทานกถํ สีลกถํ สคฺคกถึ กามานํ อาทีนวํ โอกาวํ สงฺกิเลสํ เนกฺขมฺเม อานิสํสํ ปกาเสสิ ฯ ยทา ภควา อญฺญาสิ สีหํ เสนาปตึ กลฺลจิตฺตํ มุทุจิตฺตํ วินีวรณจิตฺตํ อุทคฺคจิตฺตํ ปสนฺนจิตฺตํ อถ ยา พุทฺธานํ สามุกฺกํสิกา ธมฺมเทสนา ตํ ปกาเสสิ ทุกฺขํ สมุทยํ นิโรธํ มคฺคํ ฯ เสยฺยถาปิ ชาม สุทฺธึ วตฺถึ อปคตกาฬกึ สมฺมเทว รชนึ ปฏิคฺคณฺเหยฺย เอวเมว สีหาสฺส เสนาปติสฺส ตสฺมึเยวาสเน วิรชึ วีตมลึ ธมฺมจกฺขุ อุทปาทิ ยงฺกิญฺจิ สมุทยธมฺมึ สพฺพนฺตึ นิโรธธมฺมนฺติ ฯ อถ โข สีหา

ដ៏សមគួរក្នុងការឲ្យទាននេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូម
ដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីពឹក
ជាគំរប់បីដង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក
ដល់ព្រះរតនត្រ័យថាជាទីពឹកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីនេះទៅ ។ គ្រានោះ
ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់សីហសេនាបតិ
គឺសំដែងនូវទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមពោលឡាយ
ដ៏លាមក សៅហ្មង និងអានិសង្សក្នុងការចេញបួស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ជ្រាបថា សីហសេនាបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាស
ចាកនីវរណៈ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ ក្នុង
កាលនោះ ព្រះអង្គក៏សំដែងនូវធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធពោលឡាយតែង
លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯងគឺ (សំដែង) ទុក្ខ សមុទយ និរោធ មគ្គ ។
ធម្មតាសំពត់ស្អាតមិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹក
ជ្រលក់ដោយល្អបាន យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាស
ចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សីហសេនាបតិកុលបុត្រនោះ
ដែរ ដោយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំង
អស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ

เสฏฺฐปติ ธิฏฺฐโนฺห ปตฺตโนฺห วิธิตโนฺห ปริโยคาฬฺห-
โนฺห ตีณฺหวิเธกิจฺโฉ ปาตเมกชิคจฺฉาติ เวสาลิยปฺปสฺส
อปราปฺปจฺจโย สตฺถุ สาสเน ภควติ ปสาทาภาว
อธิปฺปาเยน เม ภนฺเต ภควา สฺวาตนาย ภตฺตํ สทฺธึ
ภิกฺขุสงฺฆนฺติ ฯ อธิปฺปาเยสิ ภควา ตุณฺหีภาเวน ฯ
อถโข สีโห เสนาปติ ภควโต อธิปฺปายํ วิทิตฺวา
อุฏฺฐายาสนา ภควนฺตํ อภิปทกฺขิณา ปทกฺขิณมกาสิ
ปกฺกามิ ฯ อถโข สีโห เสนาปติ อญฺญตรํ ปุริสํ อา-
ณาเปสิ ภทฺท ภาณา ปาตฺตมาสํ ชานาหีติ ฯ อถโข
สีโห เสนาปติ ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน ปณีตํ
ขาทนียํ โภชนียํ ปฏิยาทาเปตฺวา ภควโต กาลํ
อาโรจาเปสิ กาโล ภนฺเต นิฏฺฐิตนฺติ ฯ อถโข
ภควา ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน
สีหสฺส เสนาปติสฺส นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุป-
สงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ สทฺธึ ภิกฺขุสงฺเฆน ฯ
เตน โข ปน สมเยน สตฺตหุลา นิคณฺฐา

សីហសេនាបតិបានឃើញធម៌ហើយ បានដល់ធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងធម៌ហើយ ឈមចុះកាន់ធម៌សិប់ហើយ កន្ទងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ កាត់បង់នូវសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីក្លាហាន លែងជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ សីហសេនាបតិដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយដើរចេញទៅ ។ ទើបសីហសេនាបតិបង្គាប់បុរសម្នាក់ថា នែនាយ អ្នកឯងចូរទៅកសាច់សត្វស្រាប់ស្រាប់មក ។ លុះកន្ទងរាត្រីយប់នោះហើយ ទើបសីហសេនាបតិតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ហើយចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបទូលនូវកត្តាកាលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (កាលនេះ) ជាកាលសមគួរហើយ កត្តាក៏សម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ភគវាបុព្វណ្ហសមយំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយទ្រង់បាត្រចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះសីហសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលបម្រុងទុកព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ សម្យនោះឯង និគ្រណ្ឋទាំងឡាយ

เวสาลิยํ วชิยาย วชิยํ สิงฺฆาฏเกน สิงฺฆาฏกํ ฅาหา ปกฺกมฺม กรฺตฺวา อฏฺฐ สีหาน เสฅาปตินา ชุลฺโ ปสุ วิกฺกาย สมณสฺส โคตมสฺส กตฺตุ กาตุ สมณา โคตมา ชานุ ทุกฺขสฺส กาตุ มุสา ปวิกฺกนฺตุ ปฏิกฺกมฺตุ ฯ อถโข อญฺญตโร ปุริโส เยน สีหา เสฅาปติ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา สีหสฺส เสฅาปติสฺส อุปกณฺณเก อาโรเจสิ ยาวญฺจ กตฺตพฺพา ชานนฺยาสิ ฬาต สมฺมหุลา นิกณฺฏ เวสาลิยํ วชิยาย วชิยํ สิงฺฆาฏเกน สิงฺฆาฏกํ ฅาหา ปกฺกมฺม กรฺตฺวา อฏฺฐ สีหาน เสฅาปตินา ชุลฺโ ปสุ วิกฺกาย สมณสฺส โคตมสฺส กตฺตุ กาตุ สมณา โคตมา ชานุ ทุกฺขสฺส กาตุ มุสา ปวิกฺกนฺตุ ปฏิกฺกมฺตุ ฯ อลํ อยฺย[๑] ตียรตฺตินิ เต อายสฺมนฺตา อาฬฺหกามา ตุณฺหสฺส อาฬฺหกามา ธมฺมสฺส อาฬฺหกามา สงฺฆสฺส น จ ปน เต อายสฺมนฺตา การิตฺตุ[๒] ตุ กตาตฺตุ อสนา ตุฏฺฐา มุสา อกฺขาเตน อภิจิกฺขนฺตา น จ มยิ ปีวิต-เหตุนิ สญฺโช ชาณา ปีวิตา เภเภยฺยามาติ ฯ

๑ ฉ. อยฺยา ฯ ๒ ฉ. ปีวิตฺตุ ฯ

ច្រើន (នាំគ្នានៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវតូច្បងតែងក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្គងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះសីហសេនាបតិសម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់ ។ ធ្វើកត្តបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដឹងថាសាច់គេធ្វើចំពោះខ្លួន ក៏នៅតែធាន់សាច់នោះដែរ ។ គ្រានោះ មានបុរសម្នាក់ ចូលទៅរកសីហសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយនឹងសីហសេនាបតិថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកជ្រាបចុះ ពួកនិគ្រន្ថទាំងអម្បាលនេះជាច្រើន (នាំគ្នានៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវតូច្បងតែងក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្គងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះសីហសេនាបតិសម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់ ។ ធ្វើកត្តបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះខ្លួនហើយ ក៏នៅតែធាន់សាច់នោះដែរ ។ សីហសេនាបតិនិយាយថា ម្នាលអ្នក ចូរកុំនិយាយឡើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ច្បាច្បានឹងពោលទោសព្រះពុទ្ធ ច្បាច្បានឹងពោលទោសព្រះធម៌ ច្បាច្បានឹងពោលទោសព្រះសង្ឃ អស់កាលជាយូរមកហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះដោយរបស់ដែលមិនមាន ដោយការទទេ ដោយពាក្យមុសាវាទ ដោយពាក្យមិនពិត មិនអស់មិនហើយឡើយ ក៏ឯការពិត (នោះ) យើងមិនភ្លេងផ្តាច់បង់ជីវិតសត្វ ព្រោះហេតុជីវិត (របស់ខ្លួន) ទេ ។

អថខោ សីហោ សេនាបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ សីហំ សេនាបតឹ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បការណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា តិក្ខ្ត្តុំ អាមន្តេសិ ឧ តិក្ខ្ត្តុំ ជាតំ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ តិក្ខ្ត្តុំ តិកោដិបរិសុទ្ធំ មច្ឆមំសំ អនិដ្ឋំ អស្សុតំ អបរិសង្កិតន្តិ ។

(๑๒๙) តេន ខោ បន សមយេន វេសាលឹ សុតិក្ខ្ត្តា ហោតិ សុសស្សា សុលភបិណ្ឌា សុភិក្ខា ឧញ្ឆេន បគ្គហេន យាបេតុំ ។ អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ យានិ តានិ មយា តិក្ខ្ត្តុំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្សេ

ភេសជ្ជភក្ខន្ធក: ភិក្ខុកាលដឹងថាសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះ (ខ្លួន) មិនត្រូវបរិភោគ

គ្រានោះ សីហសេនាបតិអគ្គាសកិកុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយខាទនីយភោជនីយដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ គ្រាតែព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឈប់ទទួល សោយជាស្រេច ដាក់ព្រះហស្តអំពីបាត្រទើបអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់សីហសេនាបតិដែលអង្គុយហើយក្នុងទីសមគួរ ឲ្យឃល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហានឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់ (បញ្ញត្ត) ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះ(ខ្លួន) កុំគប្បីបរិភោគ ភិក្ខុណាបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតែនឹងសាច់ដែលបរិសុទ្ធដោយបំផុត ៣ យ៉ាង គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានរង្កៀស។

(๑๒๙) សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលីមានជាយបរិបូណ៌ មានសន្ធឹងល្អ មានបិណ្ឌបាតបានស្រួល ដាយនឹងញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ដោយការស្វែងរកនឹងការព្យាយាម ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ទើបទ្រង់ត្រិះរិះដោយព្រះទ័យយ៉ាងនេះថា ខាទនីយភោជនីយៈទាំងឡាយណាដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលដែលស្រុកមានអំណត់

ทุลฺลภปิณฺฑោ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ទក្ខហិតប្បដិក្ខហិតកំ តតោ ឩហដំ បុរេភត្តំ បដិក្ខហិតំ វដ្ដំ ចោក្ករដ្ដំ អជ្ឈាបិ ឧ ខោ តាឩ កិក្ខូ បរិភុញ្ជន្តិ ។ អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ យាឩ តាឩ អានន្ទ មយា កិក្ខូនំ អនុញ្ញាតាឩ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌោ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ទក្ខហិតប្បដិក្ខហិតកំ តតោ ឩហដំ បុរេភត្តំ បដិក្ខហិតំ វដ្ដំ ចោក្ករដ្ដំ អជ្ឈាបិ ឧ ខោ តាឩ កិក្ខូ បរិភុញ្ជន្តិ ។ បរិភុញ្ជន្តិ ភគវាតំ ។ **អថខោ** ភគវា ឯតស្មិំ ឩទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ

មានសន្ទុះមិនល្អ មានចំណាប់ជាតជាន់ដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយៈ ដែលទុកជាក់ខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ចំអិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) កិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង កិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលកិក្ខុទទួលប្រគេនកាលមុនភត្ត ត្រូវនៅក្នុងព្រៃ ត្រូវនៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ កិក្ខុគាំងឲ្យនៅបរិភោគភត្តគាំងនោះឬ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញអំពីការសម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋានក្នុងវេលារសៀលហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមក ទ្រង់(សួរ)ថា ម្នាលអានន្ទ ខាទនីយភោជនីយៈគាំងឲ្យណាដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតហើយដល់កិក្ខុគាំងឲ្យ ក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្ទុះមិនល្អ មានចំណាប់ជាតជាន់ដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយៈដែលទុកជាក់ខាងក្នុង ទំាងចំអិនខាងក្នុង(អកប្បិយកុដិ)កិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង កិក្ខុទទួលរស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលកិក្ខុទទួលប្រគេនកាលមុនភត្ត ត្រូវនៅក្នុងព្រៃ ត្រូវនៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះតើកិក្ខុគាំងឲ្យនៅបរិភោគភត្តគាំងនោះឬអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ កិក្ខុគាំងឲ្យនៅបរិភោគនៅឡើយ ។ ព្រោះនិទានេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅកិក្ខុគាំងឲ្យមកហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុគាំងឲ្យ

យានិ តានិ ភិក្ខវេ មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ
ទុស្សស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌេ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ
ឧក្ខហិតម្បដិក្ខហិតកំ តតោ ឆឌ្ឌិតំ បុរេភត្តំ បដិក្ខហិតំ
វនដ្ឋំ ចោក្ខារដ្ឋំ តាជាហំ អជ្ជតគ្គេ បដិក្ខិបាមិ ន ភិក្ខវេ
អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ឧក្ខហិតម្បដិក្ខហិតកំ
បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
ន ច ភិក្ខវេ តតោ ឆឌ្ឌិតំ បុរេភត្តំ បដិក្ខហិតំ វនដ្ឋំ
ចោក្ខារដ្ឋំ កុត្តាវិនា បហរិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ
បរិភុញ្ជេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្ពោ ។

(១៣០) តេន ខោ បន សមយេន ជាតបថា
មនុស្សា ពហុំ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ឌុលំបិ ខាទ-
នីយំបិ សកដេសុ អាភេត្វា ពហិភាគមកោដ្ឋកេ

ខាទនីយភោជនីយៈ តាំងឡាយណា ដែលតថាគតអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុតាំងឡាយក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្ទូងមិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយដែលខុកជាក់ខាងក្នុង នឹងចំអិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង ភិក្ខុឲ្យគេបរបស់ជាគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុឲ្យគេបរគេនកង់វេលាមុនភត្ត វត្តនៅកង់ព្រៃ វត្តនៅកង់ស្រះ ត្បូងនេះ តថាគតហាមខាទនីយភោជនីយតាំងនោះតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីបរិភោគនូវខាទនីយភោជនីយជាអន្តោវុត្ថ (ខុកជាក់ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ) អន្តោបក្ក (ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ) សាមំបក្ក (ភិក្ខុឲ្យគ្នីនខ្លួនឯង) ឧគ្គហិតប្បដិគ្គហិត (កាន់ជាមុនហើយទើបឲ្យគេបរគេន) បើភិក្ខុណាបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ កុំគប្បីឆាន់អនតិរិត្តភោជន (ភោជនថ្មោង) គឺខាទនីយភោជនីយដែលគាយកនាំមកអំពីទីនោះ ភិក្ខុឲ្យគេបរកង់វេលាមុនភត្ត វត្តដែលតាំងនៅកង់ព្រៃ វត្តដែលតាំងនៅកង់ស្រះ បើភិក្ខុណាបរិភោគ និយាយត្រូវគាត់សេចក្តីតាមអាបត្តិ ។

(๑๓๐) សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទផ្តុកអម្បិលខ្លះ ប្រៃឆ្ងៃខ្លះ អង្កាមខ្លះ ខាទនីយាហារខ្លះច្រើនមុខកង់រនេះតាំងឡាយ ហើយ

สกฺกเตปิ วา ครุกเตปิ วา อฏฺฐเต ยตฺถ ปฏิกาตพฺพ์ ลภติ สฺกฺกาม
ตฺถา ภิกฺขุ ครุสฺกาปตฺติ ฯ ยมฺหา จ เหฏฺโฐ
ปกฺกโต ปโยคสฺมิ ฯ อฏฺโฐ เต อนาปตฺติ ยตฺถ-
ยสฺมา อาจริโย เตสุปสมฺปนฺเนสุ จุปสมฺปนฺเนสุ อาย-
สฺมนฺโต อาจริโย ปิตุฐาเนปิ ฐเป อนฺเต อาจริย ตฺถา
ลาลาเมปิ เตลเมปิ ตณฺฑุลเมปิ ขาทนียเมปิ สกฺกาเรสุ
อาเรเปติ ภิกฺขเว ยมฺหา จ เหฏฺโฐ ปกฺกโต ครุ ตฺ
ถา ภิกฺขุ อาจริย ปฏิปชฺชิตพฺพ์ ฯ อฏฺโฐ อายสฺมา
อาจริโย ภควโต ปิตุฐาเน ฐิโตติ ฯ เตน หิ
อาจริย สงฺฆ ปฐมตฺถิกา วิหารา ภควโต สนฺติกา
ตฺถ ภาเสตุ ยา สงฺฆา อาคจฺฉนฺติ วิหารา ปา อฑฺฒโยคา
ปา ปาสาทา ปา หมฺมิยา ปา กุฏิโย ปา ฯ ฬาฏฺฐ ปน
ภิกฺขเว สมฺปฏิจฺฉนฺเตน ฯ ฬาฏฺเฐน ภิกฺขุนา ปฏิพลเน
สงฺฆา ญาเปตพฺโพ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆา
ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺ สงฺฆา ฯตฺถนฺนาม วิหารา

បង្ហិលរនេះមកឈប់នៅកែ្សរក្បោងទ្វារខាងកែ្សវរាមដោយប៉ងថា យើងតាំងទ្បាយនឹងឆ្ងាននូវលំដាប់(ទីកន្លែង)ក្នុងកាលណា យើងនឹងឆ្លើកតគ្គ(ថ្វាយសង្ឃ)ក្នុងកាលនោះ ។ (ចួនពេលនោះ) មហាមេឃក៏ខ្ចប់ខ្ចំមឡើង ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សតាំងអមភ្លាលនោះចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បពូលព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងដនបទឆ្ងាតអម្បាលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាខ្លះ ខាទនីយាហារខ្លះប្រើនមុខក្នុងវរនេះតាំងទ្បាយ ហើយមកឈបនៅកែ្សរក្បោងទ្វារនេះ ចួនពេលនោះបហាមេឃក៏ខ្ចប់ខ្ចំម ឡើង បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងដនបទតាំងនោះ គួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ណ្ហើយចុះ បើសង្ឃប្រាថ្នានៅទីណា គឺជាវិហារក្តី អឌ្ឍយោគក្តី ប្រាសាទក្តី ប្រាសាទត្រងិលក្តី គួហាក្តីដែលនៅចុងក្រោយគេ សង្ឃប្ញូរសន្ថត(នូវទីនោះ) ឲ្យជាកប្បិយភូមិ ហើយឲ្យអ្នកជនបទតាំងនោះនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងទ្បាយ សង្ឃគប្បីសន្ថតយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុណាអ្នកឆ្លាសប្រតិពលគប្បីប្តឹងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្ថតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជា

កប្បិយភូមឹ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
បេ កន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ កប្បិយភូមឹ
សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស
វិហារស្ស កប្បិយភូមិយា សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស
យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ
សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ កប្បិយភូមិ ។ ខមតិ
សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។
អេន ខោ បន សមយេន បន្ថុស្សា តន្តវ៉ សម្ម
តិកោយ(๑) កប្បិយភូមិយោ យាគុយោ បចនិ្ត ភត្តានិ
បចនិ្ត សូបានិ សម្ភារេនិ្ត មំសានិ ខោរេនិ្ត
តណ្ឌុលានិ ជាលេនិ្ត ទុប្ភាសនិ្ត មហាសនិ្ត តវេនិ្ត ។
អស្សោសិ ខោ អគតា វត្តិយោ បន្ថុសសមយំ បន្ថុជ្ជា-
យ ទុប្ភាសនិ្ត មហាសនិ្ត ភោភោវសនិ្ត សុត្វាន អា-
យស្មនិ្ត អានន្ទំ អាមន្តេសិ តិដ្ឋ ខោ សោ អានន្ទ
ទុប្ភាសង្ឃោ មហាសង្ឃោ ភោភោវសង្ឃោតិ ។ ឯតរហិ
ភន្តេ បន្ថុស្សា តន្តវ៉ សម្ម៉តិកោយ កប្បិយភូមិយោ
យាគុយោ បចនិ្ត ភត្តានិ បចនិ្ត សូបានិ សម្ភារេនិ្ត

๑ ឧ សម្មុតិយោ ។

កប្បិយភូមិ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជាកប្បិយភូមិ ។ ការសន្មតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជាកប្បិយភូមិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជាកប្បិយភូមិហើយ ។ ការសន្មតិនេះសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកន្ធវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយជាំបបរជាំបាយសូសម្ងួចព្រឹកសាច់ពុះៗស ធ្វើសំឡេងគឹកកងក្នុងកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងវេលាបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីបានឮសំឡេងគឹកកងខ្ទំង ទ្រង់ត្រាស់ហៅ(๑) លុះឮហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកសួរថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងគឹកកងខ្ទំងទ្រឹងនោះតើជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយជាំបបរជាំបាយសូ

๑ សំឡេងដួងក្អែកកន្ត្រែវ ។

มีสานิ เกาเฉฏฺเฐ กาฏฺฐานิ ฉาเลฏฺเฐ เสา ปเสา ภคฺคา ขุชฺชาสโนฺน มหาสโนฺน กาเกาภาสโนฺนติ ฯ อถโข ภคฺคา ปตฺตฺเถ นิธาเย ปตฺตฺเถ ปกฺกมนฺเต ฉตฺเถ กาฬกณฺณึ กาเรตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว สมฺมติกา[๑] กาตพฺพา-ยภูมิ ปริกฺขิตฺตสฺสา เยา ปริกฺขิตฺตาย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส อนุชานามิ ภิกฺขเว ตีสุปฺป กตปฺปิยภูมิเยา ฉสฺสา-นตฺถิกึ เกนิสานิกึ คหาปตินฺติ[๒] ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ยเสาโช ตีลาเนา เขมาติ ฯ ตสฺสตฺถาย เภสชฺชานิ อาหาริยนฺติ ฯ ตานิ ภิกฺขู ตเถ ปาเสนฺติ ฯ ขุทฺทิปิลฺลิกาปิ ขาทนฺติ เชาหริปิ หาเรนฺติ ฯ ภคฺคาเต ปตมตฺตึ อาเรเจสุ ฯ อนุชานามิ

---

๑ ฉ. สมฺมติ ฯ ๒ ฉ. คหาปตินฺติ ฯ

សម្ដេចព្រះសាច់ពុះ។ សក្កឯកបព្វិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្ធុតនោះឯង ឋិតក្នុងព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំឡេងគឹកកងខ្ទាំងខ្ទៀវខ្ទារនោះជាសំឡេងខ្ទុះឯង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់នូវកបព្វិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្ធុតទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកបព្វិយភូមិបីយ៉ាង គឺឧស្សាវនន្តិកា[1] ១ គោនិសាទិកា[2] ១ គហបតិកា[3] ១ ។ សម័យនោះឯង យសោជកិក្ខុដ៏មានអាយុមានជម្ងឺ ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំគេសដ្ឋៈដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទុកជាក់គេសដ្ឋទាំងនោះខាងក្រៅ(លំនៅ) ។ សត្ថកូច ១ (មានកណ្ដារ) ជាដើម ទំពាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

---

១ អដ្ឋកថា កបិ្បយកុដិដែលសង្ឃសូត្រព្រមគ្នាថា កបិ្បយកុដិ កពោម យើងទាំងឡាយធ្វើកបិ្បយកុដិដូច្នេះបីដង ហើយកសាងឡើង ឈ្មោះថា ឧស្សាវនន្តិកា ។ ២ ខ្នមតូច ឬពោងតូច ដែលចាស់គ្រាំគ្រាដូចពោងគោ គួរដាក់កបិ្បយកុដិបាន ឈ្មោះថា គោនិសាទិកា ។ មានពីរយ៉ាង គឺ សេនាសនៈដែលគ្មានរបង ឬដំបូលបាំង ឈ្មោះថា អាវាមគោនិសាទិកា ១ សេនាសនៈទាំងអស់ ដែលមានរបង ឬដំបូលបាំង ខ្វះក្តី មិនមានខ្វះក្តី ឈ្មោះថា វិហារគោនិសាទិកា ១ ។ ៣ មនុស្សទាំងឡាយកសាងអាវាសហើយគេនិយាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់នូវ (កបិ្បយកុដិ) នេះចុះ កបិ្បយកុដិនេះឈ្មោះថា គហបតិកា ។

តិក្ខវេ សម្មតិកំ(๑) តាបប្បិយភូមិ បរិភុញ្ជិតុំ ។ អនុជា-
នាមិ តិក្ខវេ ចតុស្សេ តាបប្បិយភូមិយោ ឧស្សាវនន្តិកំ
តោនិសាទិកំ តហាបតិកំ សម្មតិកាតុំ ។

[๑๓๑] តេន ខោ បន សមយេន តុន្ទិលេ ឧត-
វេ(๒) មេណ្ឌកោ តហាបតិ បដិវសតិ ។ តស្ស ឃរទ្វារេ
តន្ធាឧតាវេ ហោតិ សីសំ ឧហាយិត្វា ឧញ្ញាតរំ សម្ប-
ជ្ជាមេត្វា តហិន្ធារេ ឯសីទតិ ។ អន្តលិត្តា ឧញ្ញស្ស
ជាត តិមតិត្វា ឧញ្ញាតរំ ឃរេតិ ។ តវិយាយ ឃរទ្វារេ
តន្ធាឧតាវេ ហោតិ ឯតាំយេវ អាឧត្តតាលិតំ ឧបនិ-
សីទិត្វា ឯតាតា សូបតិញ្ជនតំ(๓) ធាសតាឃតាវេ តាវំ
តត្តេន បរិសិតិ ។ ន តាវ តំ ទិយតិយាវសា ឧដ្ឋាតិ ។
បុត្តស្ស ឃរទ្វារេ តន្ធាឧតាវេ ហោតិ ឯតាំយេវ ស-
ហាស្សទ្ធិតំ តហោត្វា ធាសតាឃតាវេ តាវំ តត្តេន
សំតាំ ឯតិ ។ ន តាវ តំ ទិយតិ យាវស្ស

---

๑ ម. សម្មតិ ។ ๒ ឯ. តុន្ទិយតវេ ។ ๓ ម. សូបព្យញ្ជនតំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់នូវកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកប្បិយភូមិ ៤ យ៉ាង គឺ ឧស្សាវនន្តិកា ១ គោនិសាទិកា ១ គហបតិកា ១ សម្មតិកា[1] ១ ។

(១៣១) សម័យនោះឯង មេឈ្មួញគហបតីនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងកក្ខដិយៈ។ សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯកត់ដំរេទ្ធវិសីស (ក្បាល) រួចប្រើគេឲ្យចោសដង្រែកស្រាវហើយទើបអង្គុយខាងត្រែវិញ។ ឆាស្រែក៏ស្រាប់តែជ្រាក់ចុះមកអំពីអាកាសពេញទាំងដង្រែក ។ ឯភរិយា (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយដិតថាសមួយមានបំណុះមួយអាឡ្ហក[2] នឹងថាសមួយសម្រាប់ជាក់សម្ងូនឆ្អឹងហូបត្រៀមហើយអង្គាសនូវបុរសជាទាសកម្មករដោយកត្តូ ។ បើសេដ្ឋីភរិយាមិនទាន់ត្រែកាកឡើង កត្តានោះក៏មិនចេះអស់ទៅ ។ កូនប្រុស (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកាន់យកថង់មានបំណុះមួយពាន់ (កហាបណៈ) ហើយឲ្យផ្សាន់ដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ថ្ងៃមួយវែង ។ បើថង់នៅតែក្តងដៃរបស់

---

១ ពុទ្ធដែលសង្ឃប្រកាសដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចាឲ្យជាកប្បិយកុដិ ហៅថា សម្មតិកា ។
២ ប្លែងនាំឡើងជាបួយរកង្ហែក ។

ภาคฺคตา ฯ สุณาถาสาย ภควาโต ฌานาคารเก เหาตา
ฬกาโย ปตฺตุจฺจาณิกา ปิณฑกา วุปฺปลิสีทิตฺวา ถาส-
กมฺมการเหาวิสสฺส ธมฺมาสิกา กถา เถตา ฯ ถ ตาว
ตา ฑิยตา ยาว สา ถ วุฏฺฐาตา ฯ ถาสสฺส ภควาโต
ฌานาคารเก เหาตา ฬาเกถ ถจฺฉลถ กาสฺสปสฺส
สตฺถ สีตายเย กปฺปฏฺฐิ ฯ อเสฺสสิ เหา ภถ มาค-
ถเย เสนิยเย พิมฺพิสาเร อชฺฌาการ วิถิเต กถิเย
ถกเร เมณฺฑเกา กหาปตา ปฏิวสตา ตสสฺ ภควาโต
ฌานาคารเก สีสา ถปกาเยตฺวา ถญฺชาการ สมฺปฏิเยตฺวา
ตหิกฺขาเร ถิสีถตา อฺตเรกา ถญฺสสฺ ถาร ทิปตฺวา
ถญฺชาการ ปูเรตา ภริยาย ภควาโต ฌานาคารเก ฬกา-
เยว อาฬฺหกชาลิกา ขุปถิสีถิตฺวา ฬกาภา สูป-
กิญฺเชกา ถาสกมฺมการเหาวิสา ภาเชถ ปริวิสตา ถ ตาว
ตา ฑิยตา ยาว สา ถ วุฏฺฐาตา ปุตฺตสสฺ ภควาโต ฌาน-
าคารเก ฬกาโย สปาสฺสุกา กาเหาตฺวา ถุ.สกมฺม-

សេដ្ឋីបុត្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ កូនប្រុសាស្រី(របស់សេដ្ឋីនោះ)មានឥទ្ធានុភាពខាងឯមុខការចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ចើមួយមានចំណុះ ៤ គោណ[1] ហើយឲ្យកត្តជល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយវេ។ បើកូនប្រុសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះមិនទាន់ត្រាក់ឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ ខ្ញុំប្រុស(របស់សេដ្ឋីនោះ)មានឥទ្ធានុភាពខាងឯមុខការក្លែវស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាច់បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារបានឮដំណឹងថា មេណ្ឌកគហបតីនៅក្នុងក្រុងកុដុិយៈ ក្នុងវេជនរបស់យើង (នេះ) ថាមានឥទ្ធានុភាពខាងឯកត់ដំរែនូវសីសៈ រួចប្រើគេឲ្យចោសជង្រុកស្រូវហើយនើបអង្គុយខាងត្រៃទ្វារ ជាស្រូវក៏ធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសពេញទាំងជង្រុកបាន ការិយារបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយជិតថាសមួយមានចំណុះមួយអាឡ្ហក ទឹងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្ងួនឯម្ហូបត្រៃម ហើយអង្គាសនូវបុរសជាទាសកម្មករដោយកត្តបើសេដ្ឋីការិយានោះមនទាន់ត្រាក់ឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ កូនប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯការយកថង់មាន

---

១ បួនអាឡ្ហកមួយគោណគឺ ១៦ តាឡឺ។

ការចោរំសស្ស ឧម្ហាសិកំ វេគេន ឧទតិ ឧ តាវ តំ
ខិយតិ យាវស្ស ហត្ថបតា សុណិសាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធា-
នុភាវោ ឯតរហិ បន តុម្ហេសុ ឧបនិស្សយំ ឧបនិស្សិនិត្វា
ឆាសកម្មការចោរំសស្ស ឧម្ហាសិកំ ភត្តំ ឧទតិ ឧ តាវ
តំ ខិយតិ យាវ សា ឧរុដ្ឋាតិ ឆាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធា-
នុភាវោ ឯតេន ឧដ្ឋលេន ភាសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ
កប្បន្តីតិ ។ អថខោ រាជា មាគណ្ឌោ សេនិយោ ពិម្ពិសារ-
ោ អញ្ញតរំ សព្ភន្តរំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ អម្ហាកំ
តាវ ភណេ រិដ្ឋរសេ ភុញ្ជិយេ ឧភយេ មេណ្ឌកោ ភហាបតិ
បដិវសតិ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ សីឃំ ឧហាយិ-
ត្វា ឧញ្ញាតរំ សម្ពជ្ឈាមេត្វា ពហិទ្វារេ ឯសីឧតិ អន្ត-
លិក្ខោ ឧញ្ញស្ស ឧារ ឯិបតិត្វា ឧញ្ញាតរំ បូរេតិ ។ បេ ។
ឆាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ឯតេន ឧដ្ឋលេន
ភាសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ កប្បន្តិ កប្ប ភណេ ជា-
ឆាមិ យថា មយា សាមំ ទិដ្ឋោ ឯវំ តវ ទិដ្ឋោ
ភវិស្សតីតិ ។ ឯវំ ទេភតិ ខោ សោ មហាមត្តោ រញ្ញោ
មាគណ្ឌស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា

ចំណុះមួយតាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យរង្វាន់ដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ ៖ ប៉ុន្តែនៅតែកង់ដៃរបស់សេដ្ឋីបុត្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ កូនប្រុសារបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអគ្គិយដ៏តក្កោដ្ឋមួយមានចំណុះ៤ខែណា ហើយឲ្យកត្តដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ បើកូនប្រុសារសេដ្ឋីនោះមិនទាន់ក្រៀកឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ខ្ញុំប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯការក្លែវស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ ។ ពេលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ហៅទូសេដ្ឋីកបហាមាត្យ[1]ម្នាក់មកហើយទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា នែនាយឆ្កែមេណ្ឌកគហបតិនៅកង់ក្រែងកង់ទ្វិយៈ កង់ដែនរបស់យើង (នេះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកក់ដំរេនូវសីសៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រែកស្រែរហើយអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រែរស្រោចតែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាសពេញតាំងជង្រែក ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯការក្លែវស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ នែនាយអ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ (បើ) អ្នកឃើញហើយដូចជាយើងឃើញខ្លួនឯងដែរ ។ មហាមាត្យនោះទទួលព្រះរាជឱង្ការនៃព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ

---

១ រាមត្ថុអ្នកសម្រេចរាជការតាំងអស់ ។

จตฺตาฬีสวสฺสานิ สาสนายเม ยเม ภทฺทมุขี เสน ตายาสิ
อนุปุพฺเพน เยน ภทฺทมุขี เยน เมณฺฑกเสฏฺฐี ตหาปติ
เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา เมณฺฑกสฺส คหปติสฺส ปาทเยน
อหญฺหิ คหปติ ญาย อาฬาเรน อมฺหากสฺ กาเย กเณ
วิฆาเต ภทฺทิเย ตหาเย เมณฺฑกเสฏฺฐี คหปติ ปฏิสาตี สสฺส
ฬาเรน สทฺธาสมฺปนฺเน สีเล ปติฏฺฐาย ญาตกานสฺ สมฺ-
ปฏิเปตฺวา ตหิตฺวาเร ภิสีนติ อนฺตลิกฺเข ญาสฺส ตาก
ขิปติตฺวา ญาตกานสฺ ปโวเตสิ ฯเป ฯ ตาสสฺส ฬาเรน
สทฺธาสมฺปนฺเน ฬาเรน ตสฺมิเน ตาสสฺส สตฺต สีตา-
ยเม ภคฺคานิ ภคฺค กเณ ตาหิ ตาหิ

ដោយពាក្យដូច្នេះថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ ព្រះសម្មតិទេព ហើយត្រាច់សំដៅ
ទៅកាន់ក្រុងកុដិយៈតាមលំដាប់ ជាមួយនឹងសេនាមានអង្គ ៤ ចូលទៅកាន់
មេណ្ឌកគហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបនិយាយនឹងមេណ្ឌកគហបតិ
ថា នែគហបតិ យើងនេះឯងព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មកថា ម្នាល
ទាយ ឮថាមេណ្ឌកគហបតិនៅក្នុងក្រុងកុដិយៈក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ)
មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកក់ដំរះនូវសឹសៈរួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រែកស្រែរហើយ
ទើបអគ្គិយខាងក្រៅផ្ទាល់ ជារស្រែវាក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាស
ពេញតាំងជង្រែក ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រៈសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯ
កិច្ចការភ្លុវស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍ចំណះជុំពីរបែកចេញទៅ
នែនាយ អ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ(បើ)អ្នកឃើញហើយ ដូចជាយើងឃើញ
ខ្លួនឯងដែរ ម្នាលគហបតិ ឥឡូវនេះ យើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពរបស់
អ្នក ។ គ្រានោះ មេណ្ឌកគហបតិកក់ដំរះនូវសឹសៈរួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រែក
ស្រែរហើយទើបអគ្គិយខាងក្រៅផ្ទាល់ ជារស្រែវាក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពី
អាកាសពេញតាំងជង្រែក ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតិ
ឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នក យើងក៏បានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធា-
នុភាពកិរិយារបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកិរិយាថា

ภริยํ อาณาเปสิ เตนหิ ตฺวญฺจ มยฺหญฺจ เสนกสฺส
ปาปิสฺสาปิ[1] ฯ อถ โข เมณฺฑกสฺส ปหาปตสฺส ภริ-
ยา ปกาเรน อาชฺฌาสยญฺจ ปโยคญฺจ ทิสฺวา ฌตฺวา
สฺวเช ปาปกมฺมกรณภาวญฺจ ตสฺส ปาปิสฺสา ฯ น ตาว ตํ
ปฏิยาเทสิ ยาว สา น ปุตฺตานิ ฯ อถ โข เต ปหาปตี ภริยา-
ย สงฺขาเรกเทเส ปุตฺตสฺส เต สนฺธาเรตุกามา ปสฺสมานา ฯ
อถ โข เมณฺฑเกน ปุตฺตสฺส เต สนฺธาเรตุกามา ปสฺสมานา ฯ
อถ โข เมณฺฑเกน ปุตฺตสฺส เต สนฺธาเรตุกามา ปสฺสมานา ฯ
อถ โข เมณฺฑกสฺส ปหาปตสฺส ปุตฺตา ปกาเรน
สหสฺสตฺถวิกา คเหตฺวา ตตฺถชฺชนิยา เสนาย ฉมฺ-
ปาสิกา เวคสา อคมาสิ ฯ น ตาว ตํ ปฏิยาทิตา ยาวสฺส
ปาตราสกาลา ฯ อถ โข เต ปหาปตี ปุตฺตสฺส สนฺธาเรตุกามา
สุณิสาย เต สนฺธาเรตุกามา ปสฺสมานา ฯ อถ โข
เมณฺฑเกน สุณิสา อาณาเปสิ เตนหิ
ตฺวญฺจ มยฺหญฺจ เสนกสฺส ปาปิสฺสาปิ ฯ
อถ โข เมณฺฑกสฺส ปหาปตสฺส สุณิสา ปกาเรน

---

๑ ม. ปาปิสฺสาปิ ฯ

នៃនាង បើដូច្នោះ ចូរនាងអង្គាសនូវសេនាមានអង្គ ៤ ដោយកត្តុះ ។ លំដាប់នោះ ភរិយារបស់មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅអង្វយដំតថាសមានចំណុះមួយអាឡ្ឍក នឹងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្ងនឹងម្ហូបគ្រឿងហើយអង្គាសនូវសេនាមានអង្គ ៤ ដោយកត្តុ ។ សេដ្ឋភរិយានោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា កត្តុនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតិ ឥទ្ធានុភាពភរិយារបស់អ្នកយើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកូនប្រុសថា នែកូន បើដូច្នោះអ្នកចូរឲ្យរង្វាន់ដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ថ្ងៃមួយវិញចុះ ។ លំដាប់នោះ កូនរបស់មេណ្ឌកគហបតិ កាន់យកថង់មានចំណុះមួយពាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យរង្វាន់ដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ថ្ងៃមួយវិញ ។ ថង់នៅកន្លែងដៃរបស់សេដ្ឋិបុត្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតិ ឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នកយើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពកូនប្រសាស្រីរបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកូនប្រសាស្រីថា នែនាង បើដូច្នោះនាងចូរឲ្យនូវកត្តុដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ថ្ងៃមួយវិញចុះ ។ លំដាប់នោះ កូនប្រសាស្រីរបស់មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅអង្វយដំតកញ្ចើមួយមាន

จตุนฺนญฺหากํ ปิฏกานํ อุปนิสีทิตฺวา จตุนฺนิกายา สงฺคายนา สงฺคายิตพฺพา อหาสิ ฯ น ตาว ตาว ทีฆนิกายา สงฺคายิตพฺพา ฯ นิฏฺเฐ เต ภิกฺขู ปุณฺณกสฺส ธมฺมกถาย ปสีทิตฺวา ปุน ธมฺมกถาย ปสฺสามาติ ฯ มชฺฌิมา ปิ ขฺวาหํ ปุณฺณกสฺส ธมฺมกถาย ปสีทิตฺวา ปุน ธมฺมกถาย ปสฺสามีติ ฯ อถ ขฺวาหํ ปุณฺณกสฺส ธมฺมกถาย ปสีทิตฺวา ปุน ธมฺมกถาย ปสฺสามีติ ฯ อถ ขฺวาหํ สงฺคีติกาเล

ចំណុះ ๔ ទោណ ហើយឲ្យនូវភត្តដល់សេនាមានអង្គ ๔ អស់ប្រាំមួយខែ ។ កូនប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា ភត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតិ ឥទ្ធានុភាពកូនប្រសាស្រីរបស់អ្នក យើងបានឃើញហើយ យើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់អ្នកទៀត ។ មេណ្ឌកគហបតិនិយាយតបថា បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់ខ្ញុំ អ្នកត្រូវឃើញក្នុងវេលា (ឯណោះ) ។ មហាមាត្យក៏និយាយថា ម្នាលគហបតិ ល្អើយចុះ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់អ្នក (ទុកដូចជា) យើងបានឃើញហើយដែរ ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យនោះត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រិះវិញ ព្រមដោយសេនាមានអង្គ ๔ ចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ (ដោយសព្វគ្រប់) ។

(๑๓๒) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងវេសាលីគ្រាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់ចៀសចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងក្រុងកុដិយៈជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន គឺភិក្ខុមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ក្នុងកាលនោះ កាលព្រះមានព្រះភាគគ្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏យាងតម្រង់ទៅកាន់ក្រុងកុដិយៈនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់

យាវនេ ។ អស្សោសិ ខោ មេណ្ឌោ គហបតិ សម-

ណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា

បព្ពជិតោ កច្ចិយំ អនុប្បត្តោ កច្ចិយេ វិហរតិ ជាតិ-

យាវនេ តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំកល្យាណោ

កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្ម-

សម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អ-

នុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ

ក្នុងវត្ថុម្ចិះ ទៀបក្រុងកុដុិយៈនោះ ។ មេណ្ឌកគហបតិបានឮច្បាស់ (នូវ
ដំណឹងនោះហើយ ទើបប្រកាសសេចក្តីថា) ម្នាលគ្នាយើង បានឮថា ព្រះ
សមណគោតមជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស
ឥឡូវស្តេចមកដល់ក្រុងកុដុិយៈដោយលំដាប់ ហើយគង់ក្នុងវត្ថុម្ចិះ ទៀប
ក្រុងកុដុិយៈ ក៏កិត្តិសព្ទដ៏ពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើននោះ ឮខ្ចរខ្ចាយសុះ
សាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ
ព្រោះព្រះអង្គផ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ
ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ
ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ គឺ
សេចក្តីចេះដឹងនឹងកិត្យដែលបុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្ត ថា សុគតោ ព្រោះព្រះ
អង្គមានដំណើរល្អទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាប
ច្បាស់នូវត្រៃលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ
រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាន
នូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្ថាទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូ
នៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងពួង ថា ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវ

ภควา สหตฺถา สหตฺถา ปวาเรตฺวา สมฺมาสมฺพุทฺธปฺปวารณาย ปวาเรสิ ปวาเรตฺวา ปน ภิกฺขู อามนฺเตสิ ตุมฺเห ภิกฺขเว ยาวตา ภิกฺขู มม สนฺติกา วสฺสูปนายิกาย ปฏิกฺกนฺตา ตาวตานมฺปิ มม สนฺติกา วสฺสูปนายิกาย ปฏิกฺกมนฺตานมฺปิ ตุมฺหาก

อริยสัจจธรรม ว่า ภควา เพราะพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประกาศพระธรรมจักรอันประเสริฐ ที่พระองค์ทรงหมุนกลับแล้ว ด้วยอาการ ๓ อย่าง ๑๒ ประการ ดังนี้ ไม่มีใครๆ ในโลกพร้อมทั้งเทวโลก ในมารโลก ในพรหมโลก ในหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ เทวดาและมนุษย์ ที่จะหมุนกลับได้ ฉะนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงพระนามว่า ภควา ดังนี้ ก็ในคำว่า ภควา นี้ มีอรรถาธิบายว่า ชื่อว่าภควา เพราะทรงจำแนกธรรม ชื่อว่าภควา เพราะทรงคบหาซึ่งธรรมอันวิเศษ ชื่อว่าภควา เพราะทรงทำลายกิเลสทั้งหลายได้ ชื่อว่าภควา เพราะทรงประกอบด้วยภคธรรม ๖ ประการ ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นที่รักที่ชอบใจของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเคารพนับถือ ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายสักการบูชา ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเคารพยำเกรง ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายนับถือ ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายบูชา ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายยกย่อง ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายสรรเสริญ ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเชิดชู ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเทิดทูน ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายนอบน้อม ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายกราบไหว้ ชื่อว่าภควา เพราะทรงเป็นผู้ที่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายบูชาด้วยเครื่องสักการะ

ច សារកេ វិនេតីតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ឯតទហោសិ ឯសុវំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ យថាយិមេ តិត្ថិយា ឧស្សយវន្តិតិ[1] ឃារតិកា យានសប្ប កូមិ យានេន កច្ឆា យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោ វ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភគវា អនុបុព្ពិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ មេណ្ឌកំ គហបតឺ កល្យចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេតិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគត-

---

๑ ម. ឧសុយ្យន្តីតិ ។

ม្យ៉ាងទៀត សមណគោតមនោះខ្ជិនាទពួកសាវកតាមបែបអតិរេកជាទនោះ
ដែរ ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះប្លាស់ជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធឥតសង្ស័យឡើយ ពួក
ត្តិរៀ ចាំងនេះឈ្មោះទីសជាប្លែកជ ភូមិប្រទេសនៃយានមានត្រឹមណាក៏ទៅ
ដោយយានត្រឹមនោះ ហើយចុះចាកយានដើរទៅដោយដើងទេ ចូលទៅ
គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគរួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា
ដល់មេណ្ឌកគហបតិដែលអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច
ខ្លះ (ឯអនុបុព្វីកថានោះ) គឺ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាស ទានកថា
(សំដែងអំពីការធ្វើទាន) សីលកថា (សំដែងអំពីការរក្សាសីល) សគ្គកថា
(សំដែងពីស្ថានសួគ៌) ទោសរបស់កាមថាំងឡាយដ៏ថោកទាបដ៏សៅហ្មង
និងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគជាន
ជ្រាបថា មេណ្ឌកគហបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តជ្រះថ្លាសចាកនី-
វរណ មានចិត្តរីករាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាស
ធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធ ទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គ
ឯង គឺទុក្ខ សមុទយ និរោធ មគ្គ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់សស្អាត

ការុញ្ញកំ សម្ពហេវ វជំ បដិក្កណ្ហាយ្យ ឱវាទេវ មេណ្ឌ-
កស្ស តហាបតិស្ស តស្មិំយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ
ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោ-
ធធម្មន្តិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហាបតិ និដ្ឋធម្មោ
បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណាវិចិកិច្ឆោ
វិគតកថង្កថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សា-
សនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ
សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុដ្ឋិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា
វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា
តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខិន្តីតិ
ឯវមេវ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ
ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុ-

ច្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅគួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ មេណ្ឌកគហបតិកើតធម្មចក្ខុគឺ សោតាបត្តិមគ្គ ច្រាសចាកធូលី ច្រាសចាកបន្ទុល លើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នេះថា វេបស់ណាមួយដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា វេបស់អស់នោះក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ លុះដែលមេណ្ឌកគហបតិបានឃើញធម៌ សម្រេចធម៌ ជ្រាបធម៌ជាក់ច្បាស់ យាងចុះមុតម៉ាំកង់ធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនដឿអ្នកដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដូចជាបុគ្គលផ្ងារបស់ដែលផ្កាប់ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬច្រាបផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬទ្រោលបន្ទប់ប្រែងបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានភ្នែក (ភ្លឺ) នឹងបានឃើញរូបទាំងឡាយមានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ

สงฺฆญฺจ อุปาสเกหิ มหาภคาย ปาวตฺตมฺปิ ปาณาติปาตา เวรมณิ-
มาทีนิ สีลานิ ภคฺคานิ[๑] อหิวาตโรเคน จ มหาชนกฺขโย ชาโต ๆ
ตโต ภคฺคานิ สีลานิ ปฏิปฺปสฺสมฺภิตฺวา ปุน ปาณาติปาตา เวรมณิ-
มาทีนิ สมาทิยิตฺวา ปุน ปาณาติปาตาทีหิ ปาปกมฺมานิ กโรนฺตา
ปุน มหาชนกฺขยปฺปตฺตา ชาตา ๆ เอวเมว ปุนปฺปุนญฺจ ปาณาติปาตา
เวรมณิอาทีนิ สีลานิ ภินฺทิตฺวา ปาณาติปาตาทีหิ ปาปกมฺมานิ
กโรนฺตา ปุนปฺปุนญฺจ มหาชนกฺขยปฺปตฺตา ชาตา ๆ ตสฺมา ตุมฺเหหิปิ
ปาณาติปาตา เวรมณิอาทีนิ สีลานิ ภินฺทิตฺวา ปาณาติปาตาทีหิ
ปาปกมฺมานิ น กาตพฺพานิ ๆ ยทิ กโรถ ตุมฺเหปิ ปุนปฺปุนญฺจ มหา-
ชนกฺขยปฺปตฺตา ภวิสฺสถ ๆ ตสฺมา ปาณาติปาตา เวรมณิอาทีนิ
สีลานิ ปูเรตฺวา ปาณาติปาตาทีหิ ปาปกมฺมานิ อกโรนฺตา ปุน มหา-
ชนกฺขยปฺปตฺตา มา ภวถ ๆ ตโต ปฏฺฐาย ปาณาติปาตา เวรมณิ-
อาทีนิ สีลานิ ปูเรตฺวา ปาณาติปาตาทีหิ ปาปกมฺมานิ อกโรนฺตา
ปุน มหาชนกฺขยปฺปตฺตา น ชาตา ๆ เอวเมว ปุนปฺปุนญฺจ ปาณาติปาตา
เวรมณิอาทีนิ สีลานิ ปูเรตฺวา ปาณาติปาตาทีหิ ปาปกมฺมานิ อกโรนฺตา
ปุน มหาชนกฺขยปฺปตฺตา น ชาตา ๆ ตสฺมา ตุมฺเหหิปิ ปาณาติปาตา
เวรมณิอาทีนิ สีลานิ ปูเรตฺวา ปาณาติปาตาทีหิ ปาปกมฺมานิ น กาตพฺพานิ ๆ
เอวญฺหิ กโรนฺตา ปุน มหาชนกฺขยปฺปตฺตา น ภวิสฺสถ ๆ ตสฺมา
ปาณาติปาตา เวรมณิอาทีนิ สีลานิ ปูเรตฺวา ปาณาติปาตาทีหิ ปาปกมฺมานิ
อกโรนฺตา ปุน มหาชนกฺขยปฺปตฺตา มา ภวถ ๆ ตโต ปฏฺฐาย ปาณาติปาตา
เวรมณิอ

ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក ដល់ព្រះរតនត្រ័យជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតកន្លងកាលមានវេលានេះជាដើម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយនឹងព្រះភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព(ការស្ងៀម)។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ មេណ្ឌកគហបតិក៏ឲ្យមនុស្សប្រចាត់ចែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ហើយឲ្យអ្នកបម្រើទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាល(នេះ)ជាកាលគួរហើយ កត្តសម្រេចហើយ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយទ្រង់ជាត្រនឹងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យយាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់មេណ្ឌកគហបតិ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកហើយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ វេលានោះ ប្រពន្ធ កូនប្រុស កូនប្រសាស្រី នឹងខ្ញុំប្រុសរបស់មេណ្ឌកគហបតិ ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់ជនទាំងនោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច

ธาเนกรณํ สีลเกขนฺธํ สกฺกเกขนฺธํ กาเมหานิ อาทีนวาทิ ทิกาหาร
สญฺญาเลขนฺ เอกกมฺเม อาทิสมฺปนฺ ปกาเสสิ ฯ ยถา
ภควา อฆาเสนิ เต เกลฺปนฺเต ปุคฺคเลเต ปิณฺฑปาเตเต
ทุกฺกเตเต ปสฏฺเตเต อฬ เยา ตุฏฺฐาน สาปุกฺกาสิ กา
ธมฺเมสนา ตาน ปกาเสสิ ทุกฺขาน สมุทยาน นิโรธาน
มคฺคาน ฯ เสยฺยถาปิ นาม สุทฺธ วตฺถ อปคตกาฬกาน
สมฺมเทว รชน ปฏิคฺคณฺเหยฺย เอวเมว เตสาน ตสฺมึ
เยเวสเน วิรช วีตมล ธมฺมจกฺขุ อุทปาทิ ยงฺกิญฺจิ
สมุทยธมฺม สพฺพนฺ นิโรธธมฺมนฺติ ฯ เต ทิฏฺฐธมฺมา ปตฺ-
ธมฺมา วิทิตธมฺมา ปริโยคาฬฺหธมฺมา ตินฺณาวิจิกิจฺฉา วิคต-
กถงฺกถา เวสารชฺชปฺปตฺตา อปรปฺปจฺจยา สตฺถุ สาสเน
เอตทวนฺ ปตนเตปุ อภิกฺกนฺต ภเณ อภิกฺกนฺต ภเณ

ឯអនុបុព្វិកថានោះ គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ថោកទាបជ័សៅហ្មង ទ្រង់អានិសង្ស ក្នុងការចេញចាកកាម ។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងអស់នោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តរីករាយឡើង ទ្រង់មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ សេចក្តីរំលត់ទុក្ខ និងបដិបទាជាផ្លូវទៅកាន់ទីរំលត់ទុក្ខ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់សស្អាតប្រាសចាកមន្ទិលទៅគួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ ពួកជនទាំងនោះកើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលលើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នេះថា របស់ណាមួយដែលមានកិរិយាកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ជនទាំងនោះបានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្មាក់ស្មើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនដឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្តាហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុដ្ឋិតំ វា ឧក្កុដ្ឋេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯតេ មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច យាវ ភន្តេ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហារតិ អហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ជាវភត្តិកានិ[1] ។

---

๑ ឯ. យាវ ភន្តេ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ តាវ អហំ ។ ល ។ ជីវភត្តានិ ។

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីពេលណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដូចជាបុគ្គលផ្ងារបស់ដែលផ្កាប់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់មនុស្សដែលវង្វេងផ្លូវ ឬត្រាលប្រទីបប្រែងចំក្ដី ក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានចក្ខុទទឹងឃើញរូបបាំងឲ្យយល់បាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើនក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំបាំងឲ្យយនេះសូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផងព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំបាំងឲ្យយថាជាឧបាសកដល់នូវព្រះរតនត្រ័យថាជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើម ។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកគហបតិបានអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គ្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀតលុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងកុឌិយៈដកបណា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងផ្គត់ផ្គង់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយកត្តដែលត្រូវថ្វាយជានិច្ចដកបនោះ ។

อถโข ภควา เยนญฺญตรา คามทฺวารสาลา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ นิสชฺช ปาเท ปกฺขาเลสิ ฯ

[๑๓๓] อถโข ภควา ภทฺทิยเย ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน อนาถปิณฺฑสฺส คหปติโน[๑] อาราโม เตนุปสงฺกมิ ตตฺถ สุทํ ภควา อนาถปิณฺฑิกสฺส คหปติโน อาราเม ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ อถ โข อนาถปิณฺฑิโก คหปติ เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ ฯ เอกมนฺตนิสินฺนโข อนาถปิณฺฑิกสฺส คหปติโน ภควา อนุปุพฺพึ กถึ กเถสิ ฯ เสยฺยถีทํ ทานกถญฺจ สีลกถญฺจ สคฺคกถญฺจ กามานมาทีนวญฺจ โอกาเรสงฺกิลิฏฺฐตญฺจ เนกฺขมฺเม อานิสํสญฺจ ปกาเสสิ ฯ ยทา ภควา อญฺญาสิ อนาถปิณฺฑิกสฺส คหปติโน กลฺลจิตฺตตญฺจ มุทุจิตฺตตญฺจ วินีวรณจิตฺตตญฺจ อุทคฺคจิตฺตตญฺจ ปสนฺนจิตฺตตญฺจ อถ ยา พุทฺธานเสฏฺฐา สามุกฺกํสิกา ธมฺมเทสนา ตํ ปกาเสสิ ฯ เสยฺยถีทํ ทุกฺขํ สมุทโย นิโรโธ มคฺโค ฯ เสยฺยถาปิ นาม สุทฺธํ วตฺถํ อปคตกาฬกํ สมฺมเทว รชนํ ปฏิคฺคณฺเหยฺย เอวเมว โข อายสฺมโต อนาถปิณฺฑิกสฺส คหปติโน ตสฺมึเยว อาสเน วิรชํ วีตมลํ ธมฺมจกฺขุ อุทปาทิ ยงฺกิญฺจิ สมุทยธมฺมนฺติ สพฺพนฺตํ นิโรธธมฺมนฺติ ฯ อถโข อนาถปิณฺฑิโก คหปติ ภควนฺตํ

---

๑ อนาถปิณฺฑสฺสาติปิ ปาฬิ โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ ฯ ๒ ฉ. สุวณฺณาน ฯ

ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យមេណ្ឌកគហបតិយល់តាម ឲ្យប្រតិ-
បត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោក
ចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

(๑๓๓) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្រុងភគ្គិយៈ
ក្នុងវត្តតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់មិនលាមេណ្ឌកគហបតិ ក៏យាងទៅ
កាន់ចារិកឯអង្គុត្តរាបដនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់
ព្រមហាសំបវូប ។ មេណ្ឌកគហបតិបានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគយាង
ចេញទៅកាន់ចារិកឯអង្គុត្តរាបដនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន
មួយពាន់ព្រមហាសំបវូប ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ពួកខ្ញុំប្រុស
នឹងពួកអ្នកធ្វើការងារថា ម្នាលអ្នកគាំងឡាយ បើដូច្នោះបងរអ្នកគាំងឡាយ
ផ្ទុកអម្បាលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាំខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ឲ្យច្រើនកង់រទេះគាំង
ឡាយមក ម្យ៉ាងទៀត នាយគោបាលមួយពាន់ព្រមហាសំបនាំយកបួននាំមេ
គោមួយពាន់ព្រមហាសំបមក (បើ) យើងដូចនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
កង់ដូណា យើងនឹងនិមន្តព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឆាន់ទឹកដោះស្រស់រួត
ប៉ុន្មាន កង់ដូនោះ ។ មេណ្ឌកគហបតិក៏បានផ្គត់ផ្គង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគកង់

อนฺตกมเกฺข ภคฺคาเย สมฺภาเรสิ ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปฺหมนฺตํ อฏฺฐาสิ ฯ ปฺหมนฺตํ ปิตา โข เมณฺฑกโก คหปติ ภควนฺตํ ปฏิหเรน อภิหาเรตุ เม ภนฺเต ภควา สฺวาตนาย ภตฺตํ สทฺธึ ภิกฺขุสงฺเฆนาติ ฯ อภิหาเรสิ ภควา ตุณฺหีภาเวน ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ ภควโต อภิหารญฺจ วิทิตฺวา ขฑฺฑโยสญฺจ[๑] ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน ปณีตํ ขาทนียํ โภชนียํ ปฏิยาทาเปตฺวา ภควโต กาลํ อาโรจาเปสิ กาโล ภนฺเต นิฏฺฐิตนฺติ ฯ อถโข ภควา ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน เมณฺฑกสฺส คหปติสฺส ปวิเส สนา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ สทฺธึ ภิกฺขุสงฺเฆน ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ พุทฺธปฺปมุขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปณีเตน ขาทนีเยน โภชนีเยน สหตฺถา สนฺตปฺเปสิ สมฺปวาเรสิ ยาว ทุติยมฺปิ ตติยมฺปิ ภตฺตกิจฺจปริโยสานา ภควนฺตญฺจ ภิกฺขุสงฺฆญฺจ ปฺหมนฺตญฺจ ปิตา โข เมณฺฑกโก คหปติ ภควนฺตเมตทโวจ

๑ ฉ. ขฑฺฑโยสญฺจ สพฺพตฺถ ฯ

ទីកន្លះ[1]ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ រួចឈរក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតិឈរក្នុងទីសមគួរហើយ
បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយ
នឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ ឯ
មេណ្ឌកគហបតិដ៏ឆ្លាស់ថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏
ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀស
ចេញទៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើបមេណ្ឌកគហបតិឲ្យមនុស្សត្រាក់
តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លង់ហើយ ក៏ឲ្យក្រាបបង្គំទូលកាលគួរ
ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាល (នេះ) ជាកាល
គួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់
ហើយទ្រង់ប្រដាប់ចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ទីអង្គាស
របស់មេណ្ឌកគហបតិ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែល
គេក្រាលថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់
ពួកអ្នកឃ្វាលគោមួយពាន់ពីរយហាសិបនាក់ថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ
បើដូច្នោះចូរអ្នកទាំងឡាយយកមេគោមួយៗ មកបំរុងទុកដើម្បីប្រគេនយកទឹក

---

១ ផ្លូវដែលទីញ៉ាំងទឹកឲ្យដួង បានដល់ផ្លូវដែលគេភៅមរាបានដោយលំបាក ។

ปาจิตฺติยสฺส กิงฺวาเณ ฉยตฺถิฺ ฉ ภาวนปุเพฺพ[๑]จิเรน เกา-
เสฺสชฺชาทีสุ ๆ อฺตโร เมณฺฑเกา ตหาปตี ตุณฺหีภูตสฺส
กิงฺวาสงฺฆสฺส ปณีเตน ขาทนีเยน เกาชนีเยน สหตฺถา
สนฺเตปฺเปสิ สมฺปวาเรสิ ภาวนปุเพฺพ จ จิเรน ๆ กิงฺวา
สงฺฆสฺส ภุตฺตาวิยนฺตา ถีณ ปตฺตานิ โอนีตานิ ๆ ปวาริตา
ยาวทตฺถนฺติ ๆ อฺตโร เมณฺฑเกา ตหาปตี ตุณฺหีภูตสฺส
กิงฺวาสงฺฆสฺส ปณีเตน ขาทนีเยน เกาชนีเยน สหตฺถา
สนฺเตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภาวนปุเพฺพ จ จิเรน ตสฺมึ
ภุตฺตาวึ ปิณฺฑปาตปฏิกฺกนฺเต ปตฺตปิณฺฑ นิสีทิ ๆ ปตฺตปิณฺ
ฑนิสินฺโน โข เมณฺฑเกา ตหาปตี ตสฺมึ ปตฺตปิณฺฑ ปาตนเกน
สทฺธึ ภตฺเต ภตฺตกาเร อปฺปาทเกา อปฺปกฺขเร ๆ
สุกเร อชาเชยฺยเน ตณฺฑุ สาลุ ภตฺเต ตสฺส กิงฺวา
ชาเชยฺยุ์ อนุชานามฺยหนฺติ ๆ อถโข ตสฺส เมณฺฑสฺส
ตหาปตี ธมฺมิยา ตถายา สนฺทสฺเสตฺวา สมาทเปตฺวา
สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหเสตฺวา อุฏายาสนา ปกฺกามิ ๆ
อถโข ตสฺส ปตฺตสฺมึ อิตเร ปตฺตปิณฺฑ

---

๑ ฉ. ภาวนาปุเพฺพ ๆ

ដោះស្រែស់ថ្មី ។ ហើយយើងនឹងប្រគេនភិក្ខុមួយអង្គ ។ ធាន់ ។ ទើប
មេណ្ឌកគហបតិអង្គាស ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់
ស្កល់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ទិតផ្ទង់ នឹងទឹកដោះស្រែស់ដែលរួត
ថ្មីៗដោយដៃខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានទទួល
ទឹកដោះស្រែស់ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលធាន់ចុះ ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌក
គហបតិអង្គាស ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់
ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ទិតផ្ទង់ នឹងទឹកដោះស្រែស់ដែលរួត
ថ្មីៗ ដោយដៃខ្លួន លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែង
លូកព្រះហស្តទៅកាន់ចានបាត្រហើយ ក៏អង្គុយកាន់ទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌក
គហបតិអង្គុយកាន់ទីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គង់មានផ្លូវកន្លាងទាំងឡាយដែលមានទឹកតិច
មានកកា្ទហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀងមិនអាចនឹងទៅបាន បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឧកាស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត
ស្បៀងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ក្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យ
មេណ្ឌកគហបតិយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយ
ធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ

ឆម្មឹ កេចំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ កិក្ខវេ បញ្ច
គោរសេ ខីរំ ទធឹ តក្កិំ នវនីតំ សប្បឹ ។ សន្តិ កិក្ខវេ
មត្តា ភេន្តាភ អប្បេនកា អប្បភក្ខា ន សុភរា
អថាវេយ្យេន តនុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ ថាវេយ្យំ
បរិយេសិតុំ តណ្ឌុលោ តណ្ឌុលត្ថិកេន មុក្តោ មុក្តត្ថិ-
កេន មាសោ មាសត្ថិកេន លោណំ លោណត្ថិកេន
កុន្ទោ កុន្ទត្ថិកេន តេលំ តេលត្ថិកេន សប្បិ សប្បិ
ត្ថិកេន ។ សន្តិ កិក្ខវេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា តេ ភគវន្តំ-
យេវ ភគវតោ ហេត្តុ ហិរញ្ញសុវណ្ណំ[1] ឧបនិក្ខិបន្តិ ឥមិនា
យំ អយ្យស្ស ភវិស្សតិ តំ ទេថាតិ ។ អនុជានាមិ
កិក្ខវេ យំ តត្ថ ភវិស្សតិ តំ សាធិតុំ ន ត្វេវាហំ
កិក្ខវេ ភេនចិ បរិយាយេន ជាតរូបរជតំ សាធិតព្ពំ
បរិយេសិតព្ពន្តិ វទាមីតិ ។

---

๑ ฉ. ហិរញ្ញំ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការស្វែងរកស្បៀង

ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគោរស ៥ គឺទឹកដោះស្រស់ ១ ទឹកដោះជូរ ១ ខ្ចាញ់ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ទឹកដោះថ្លា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានផ្លែកន្ធារដែលមានទឹកតិចមានកក្សាហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀងមិនគាចនឹងទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន គឺភិក្ខុត្រូវការអង្ករ ស្វែងរកអង្ករបាន ត្រូវការសណ្តែកបាយ ស្វែងរកសណ្តែកបាយបាន ត្រូវការសណ្តែកពជ-មាស ស្វែងរកសណ្តែកពជមាសបាន ត្រូវការអម្បិល ស្វែងរកអម្បិលបាន ត្រូវការស្ករអំពៅ ស្វែងរកស្ករអំពៅបាន ត្រូវការប្រៃ ស្វែងរកប្រៃបាន ត្រូវការទឹកដោះថ្លា ស្វែងរកទឹកដោះថ្លាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះទុកជាក់មាសនឹងច្រាក់ក្នុងដៃ តបវិយការកៈទាំងឡាយដោយពាក្យថា របស់ណាគួរដល់លោកម្ចាស់ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រគេនរបស់នោះដោយមាសនឹងច្រាក់នេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរចំពោះវត្ថុជាតបវិយៈ (ដែលកើត) អំពីមាសនឹងច្រាក់នោះបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែតថាគតមិនពោលថា ត្រូវអ្នកត្រេកអរ ត្រូវអ្នកស្វែងរកមាសនឹងច្រាក់ដូច្នេះ ដោយបរិយាយនីមួយៗឡើយ ។

[๑๓๔] อถโข ภควา อนุปุพฺพេน จาริกំ จរមา-

ណោ យេន អាឡវី តទវសរិ ។ អស្សោសិ ខោ កោ-

ណាឡោ ឥដិលោ សមណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យ-

បុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ អាឡវិំ អនុប្បត្តោ[๑]តំ

ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំកលฺยាណោ កិត្តិសទ្ទោ

អព្ភុគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ

វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ

បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា

---

๑ ម. ឯត្តន្តរេ អាឡវោ ឯហិរតីតិ សទ្ទោ អត្ថិ ។

(១៣៤) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ កាលទ្រង់គាប់ចេតនាចរិតដោយលំដាប់ហើយ ទ្រង់ដល់អាបណាទិគម ។ ជដិលឈ្មោះកេណិយៈហើយ ដឹងថា នែគ្នាយើងនេះ ពួកព្រះសមណគោតមជាសក្យបុត្រ (បេញ) ចាកសក្យត្រកូលចេញទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវមកដល់អាបណាទិគមដោយលំដាប់ ក៏កិត្តិសព្ទពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើននោះឯង ពួនខ្ទរខ្ទាយសុះសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អយាងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវលោកទាំងឡាយ ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណរកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងពួង ថា ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់កំពង់ថ្មីទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន

សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ
សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ
អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិ-
កល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ
សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ
បកាសេតិ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ
ទស្សនំ ហោតីតិ ។ អថខោ តេណិយស្ស ជដិ-
លស្ស ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ អហំ សមណោស្ម
តោតមស្ស ហារាបេយ្យន្តិ ។ អថខោ តេណិយស្ស
ជដិលស្ស ឯតទហោសិ យេបិ ខោ តេ ព្រាហ្ម-
ណានំ បុព្វកា ឥសយោ មន្តានំ កត្តារោ មន្តានំ
បវត្តារោ យេសមិទំ ឯតរហិ ព្រាហ្មណា ទោរាឡ្ហំ
មន្តបទំ តីតំ បវុត្តំ សមិហិតំ តទនុត្តាយន្តិ តទនុភា-
សន្តិ ភាសិតមនុភាសន្តិ ភណិតមនុភណេន្តិ សេយ្យថីទំ
អដ្ឋកោ វាមកោ វាមទេវោ វេស្សាមិត្តោ យមតគ្គិ អង្គីរសោ

ចំពោះព្រះអង្គហើយ ញុំាងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោកមារលោកព្រហ្ម-
លោក ញុំាងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ញុំាងមនុស្ស
ជាសម្មតិទេពនិងមនុស្សដ៏សេសឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គសំដែងធម៌
ពីកេះបទដើម ពីកេះបទកណ្តាល ពីកេះបទចុង ទ្រង់ប្រកាសព្រហ្មចរិយ
ធម៌ព្រមទាំងអត្ថព្រមទាំងព្យញ្ជនដ៏ពេញបរិបូណ៌ដ៏បរិសុទ្ធអស់ដើង ក៏ដំ-
ណើរដែលបានឃើញបានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាង
នោះ ជាការប្រពៃពេក ។ លំដាប់នោះ កែណិយជដិលមានសេចក្តីត្រិះរិះ
ដូច្នេះថា គួរអញឲ្យគេទាំយកវបស់អ្វីហ្ន៎ទៅថ្វាយព្រះសមណគោតម។ ទើប
កែណិយជដិលមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បុរសីទាំងឡាយណា ដែលជា
បុព្វបុរសរបស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកកសាងមន្ត ជាអ្នកពាយមន្ត
បទមន្តបុរាណនេះដែលពួកបុរសីណា បានច្រៀងមកហើយ បានពាយមក
ហើយ បានសន្សំមកច្រើនហើយ ឥឡូវនេះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
តែងស្វាធ្យាយតាមបទមន្តនោះ តែងសូត្រតាមបទមន្តនោះ តែងពោល
តាមបទមន្តដែលបុរសីទាំងឡាយនោះពោលហើយ តែងបង្រៀនតាមបទ
មន្តដែលបុរសីទាំងឡាយនោះបង្រៀនមកហើយ ដូចជាព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ
អដ្ឋកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមទេវៈ ព្រាហ្មណ៍
ឈ្មោះវេស្សាមិត្តៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះយមតគ្គិ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះអង្គិរសៈ

ตาวทฺวาสุ ภวิสฺสนฺติ ตทสฺสุโต ภกฺขุ วตฺถุสตา
ภิตา ภิกฺขาลาภเคาสิกา เต ฆฏฺฏนฺติ จาฬนฺติ สาธิ-
ยิสฺสนฺติ สมณิกาปิ เคาตมา วตฺถุสตา ภิตา ภิกฺขาลา-
เคาสิกา อรหาติ สมณิกาปิ เคาตมา ฆฏฺฏนฺติ จา-
ฬนฺติ สาธิสฺสนฺติ ปหูตํ ขาทนียาภาเชตฺวา ตาเวเทว
ตาหาเปตฺวา เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ภควตา สทฺธึ สมฺโมทิ สมฺโมทนียํ ตถึ สาร-
ณิยึ วีติสาเรตฺวา เอกมนฺตึ อฏฺฐาสิ ฯ เอกมนฺตึ
ฐิโตา โข เตวณิโยา ฮิกฺขโว ภควนฺตึ เอตทโวจ
ปฏิกฺกมนฺตุ เม ภนฺเต ภควา ปจฺจนฺติ ฯ เตนหิ
เตวณิยา ภิกฺขเว ปฏิกฺกมถ ฯ ภิกฺขู ภควโต ปจฺจ-
นฺติ ปฏิกฺกมิตฺวา ปจฺจนฺติ ฯ ปฏิกฺกมิตฺวา ปจฺจนฺติ
ปิโตา โข เตวณิโยา ฮิกฺขโว ภควนฺตึ เอตทโวจ
ปฏิกฺกมนฺตุ โน ภนฺเต ภควา สุคโต ปจฺจนฺติ ฯ
ตเมนฺติ เตวณิยา ภิกฺขเว ทุมฺมนิตา ฯ ภิกฺขู ภควโต
ปจฺจนฺติ ปฏิกฺกมิตฺวา ปจฺจนฺติ ฯ ภิกฺขู ภควโต
ปจฺจนฺติ ปฏิกฺกมิตฺวา ปจฺจนฺติ ปิโตา โข เตวณิโยา
ฮิกฺขโว ภควนฺตึ เอตทโวจ ปฏิกฺกมนฺตุ โน ภนฺเต
ภควา สุคโต ปจฺจนฺติ ฯ ตเมนฺติ เตวณิยา ภิกฺขเว
ทุมฺมนิตา ฯ ภิกฺขู ภควโต ปจฺจนฺติ ปฏิกฺกมิตฺวา
ปจฺจนฺติ ฯ ภิกฺขู ภควโต ปจฺจนฺติ ปฏิกฺกมิตฺวา
ปจฺจนฺติ ปิโตา โข เตวณิโยา ฮิกฺขโว ภควนฺตึ
เอตทโวจ ปฏิกฺกมนฺตุ โน ภนฺเต ภควา สุคโต
ปจฺจนฺติ ฯ ตเมนฺติ เตวณิยา ภิกฺขเว ทุมฺมนิตา ฯ
ภิกฺขู ภควโต ปจฺจนฺติ ปฏิกฺกมิตฺวา ปจฺจนฺติ ฯ
ภิกฺขู ภควโต ปจฺจนฺติ

ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះភារទ្វាជៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាសេដ្ឋៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ
កស្សបៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះកគុ ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះជាអ្នកវៀរចាកការ
បរិភោគក្នុងរាត្រី វៀរចាកការបរិភោគខុសកាល (រាប់ពីពេលថ្ងៃត្រង់ទៅ
ដល់អរុណរះ) ត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឆ្ងាយមានសភាពយ៉ាងនេះ .សូម្បី
ព្រះសមណគោតមក៏ជាអ្នកវៀរចាកការបរិភោគក្នុងរាត្រី វៀរចាកវិកាល-
ភោជនព្រះសមណគោតមក៏គួរត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឆ្ងាយមានសភាព
យ៉ាងនេះដែរហើយ ក៏ឲ្យគេគាក់តែងទឹកបានជាច្រើន ឲ្យរែកទៅដោយ
រៃមកទាំងឆ្ងាយហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏ក្រាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយពោលនូវពាក្យរាក់ទាក់
រីករាយសំណេះសំណាលគួរលើកប្បហើយ ក៏បានឈរនៅក្នុងទីគួរមួយ ។
លុះកេណិយជដិលឈរនៅក្នុងទីគួរមួយហើយបានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនទទួលទឹកបានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។
ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នែកេណិយៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរ
ប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឆ្ងាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឆ្ងាយរង្គើសមិនហ៊ានទទួល ។
ព្រះអង្គទ្រង់តាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឆ្ងាយ ចូរអ្នកទាំងឆ្ងាយទទួលតាន់
ចុះ ។ គ្រានោះ កេណិយជដិលក៏បានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជា ប្រ-
ធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយទឹកបានទាំងឆ្ងាយដ៏ច្រើន ដោយដៃខ្លួនឯង

ภควันฺ โตสลมหาตฺ ชินสฺตมพฺรูทิ ปกฺกมนฺ ติ ฯ ปกฺกมนฺ ติ ขลุ โข เกฬาสิยา ชนปทา ชนฺ ยา กถาย สนฺนิสฺสิ สมาคเมสิ สมุฏฺเฐสิ สมฺปโมเทสิ ฯ อถ โข เกฬาสิยา ชนปทา ภควโต ชนฺ ยา กถาย สนฺนิสฺสิโต สมาคโต สมุฏฺฐิโต สมฺปโมทิโต ภควนฺ ตเมว อนุคจฺฉนฺ ติ ยถา ตมฺ เหตมฺ ปุรา ปุรา ตถาคเต ฯ มหา โข เกฬาสิยา ชนปทา ภควนฺ ตเมว อนุคจฺฉนฺ ติ ฯ ตตฺร โข ภควา เกฬาสิยา ชนปทา ปริวุโต ปริวาริโต ปุรกฺขโต ยถา ตมฺ เหตมฺ ปุรา ปุรา ตถาคเต

កាលដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្តហើយ លែងលូកព្រះហស្តទៅកន្លងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីគួរមួយ ។ លុះកេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯកេណិយជដិលកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញតាមឲ្យកាន់យកតាមឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់កន្លងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថានែកេណិយៈ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ អ្នកសោតក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយហើយ ។ កេណិយជដិលបានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើនចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់កន្លងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកេណិយៈ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ អ្នកឯងសោតក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយហើយ ។ កេណិយជដិលបានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ

กาเลเนวมฺ มยา ภิกฺขุสงฺฆสฺส อฑฺฒเตลสานิ ภิกฺขุ-
สตานิ อยาคุ ปิหญฺเญน อภิปฺปสนฺนา อนิกาสเย
ตุ เม ภยํ เกวลมฺปิ สาตกาย ภตฺตํ สชฺชิ ภิกฺขุ-
สงฺฆสฺสาติ ฯ อนิกาสเยปิ ภควา ตุณฺหีภาเวน ฯ อถ-
ขฺวา เกฬิโย ฉฑฺเฑนฺโต ภควาโต อนิกาสนิ วิทิตฺวา
พุทฺธานุพุทฺธา ปกฺกามิ ฯ อถขฺวา ภควา ปตฺตจีวร
มาทาย ปกฺกามิ ปกฺกมนฺโต จตฺตาริ ภยานิ ภยโต
อมนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อฏฺฐ ปานานิ อฏฺฐปานํ
ปิฺปปานํ โจจปานํ เสจนปานํ มธุกปานํ มุทฺทิกปานํ
สาลุกปานํ ปาริสกปานนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว
สพฺพํ ผลรสํ ปฏิเสวิตฺวา ผลฺรสมฺปิ ฯ อนุชานามิ
ภิกฺขเว สพฺพํ ปตฺตรสมฺ ปฏิเสวิตฺวา ปกฺกฺกาการสมฺ[๑] ฯ

๑ ม. ฆาการสมฺ ฯ

អស់ពីរៈជាគំរប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើនចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបអង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គដ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនត្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីនាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព ។ លំដាប់នោះ កេណិយជដិលដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកកាន់ពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកបានទាំងឡាយ ៨ យ៉ាង គឺ ទឹកផ្លែស្វាយ ទឹកផ្លែព្រីង ទឹកផ្លែចេកមានគ្រាប់ ទឹកផ្លែចេកឥតគ្រាប់ ទឹកផ្លែស្រគំ ទឹកផ្លែបទ្មរ ទឹកក្រអៅឈូក ទឹកផ្លែមាក់ជ្រាង[1] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្លែឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែផ្លែស្រវ[2] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកស្វឹកឈើគ្រប់យ៉ាងលើកលែងតែទឹកបន្លែដែលឆ្អិនហើយ[3] ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា ទឹកអដ្ឋបានទាំង ៨ នេះដាវបស់ត្រជាក់ក្តី ឆ្អិនដោយកំដៅថ្ងៃក្តីក៏គួរ បើចំអិនដោយភ្លើងមិនគួរ ។ ២ បានដល់ស្រវ ៧ ប្រការ ។ ៣ រសពួកស្វឹកឈើដែលជាយាវកាលិកដាវបស់គួរក្នុងបុរេភត្តប៉ុណ្ណោះ រសស្វឹកឈើដែលជាយាវជីវិកភិក្ខុចំអិនលាយនឹងសប្បិជាដើមគួរអស់កាល ៧ ថ្ងៃ បើចំអិនដោយទឹកសុទ្ធគួរជាវបជីវិអស់ បើចំអិនដោយទឹកដោះដើមមិនគួរ សូម្បីស្វឹកឈើដែលចំអិនដោយវត្ថុឯទៀត ។ ក៏ហៅថា រសបន្លែដែរ ។

อนุชานามิ ภิกฺขเว สพฺพํ ปุปฺผาสนํ ปาเตตฺวา มญฺจก-
ปีฐกานิ ๆ อนุชานามิ ภิกฺขเว อุปฺปาสนฺติ ๆ อถ-
โข เวฬามิยา ฉฑฺเฑนฺโต ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน
สเก อสฺสเมปทมฺหิ ทารเก โปเสนฺโต ปฏิยา-
คาเตตฺวา ภควาโต กาลํ อาโรเจสิ กาโล โภ
โคตม นิฏฺฐิตํ ภตฺตนฺติ ๆ อถโข ภควา ปุพฺพณฺหสมยํ
นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน เวฬามิยสฺส ฉฑ-
ฑิตสฺส อสฺสโม เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต
อาสเน นิสีทิ สทฺธึ ภิกฺขุสเตหิ ๆ อถโข เวฬา-
มิยา ฉฑฺฑิตา พุทฺธปฺปมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปณีเตน
ทานเยน โภเชนเยน สหตฺถา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวา-
เรตฺวา ภควนฺตํ ภุตฺตาวึ นีตปตฺตปาณึ เอตทโวจ นิสีท ๆ
เอตมนฺตํ นิสินฺโน โข เวฬามิยา ฉฑฺฑิตา ภควา ตมหิ
ตาปาหิ อนุโมเทสิ ๆ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្លាឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែទឹកផ្លាស្រគំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកអំពៅ ។ លុះកន្លងភត្តនោះទៅ វេណិយជដិលឲ្យគេតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លាក្នុងអាស្រមខ្លួន ហើយឲ្យក្រាបបង្គំទូលកត្តកាល ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន កាលនេះជាកាលគួរ ភត្តសម្រេចហើយ ។ វេលានោះ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយចាត្តនឹងចីវរយាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់វេណិយជដិល លុះយាងចូលទៅហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ លំដាប់នោះឯង វេណិយជដិលបានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លាដោយដៃខ្លួនឯង កាលដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងចាត្តហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា ។

(๑๓๕) อกิริยาพฺยากตา ยญฺญา
สาวชฺชา อนวชฺชา[๑] มูลา
ภวา มูลา ภวงฺคสฺส มูลา
อนีลกสฺส มูลา
อกณฺหสุกฺกสฺส มูลา
อกณฺหสุกฺกวิปากสฺส มูลา
อาทิฏฺฐา ตโต มูลา

ปญฺจมาภูมิยา

สงฺคหา ๔ ยาว อกตา มูลา ๆ

อถโข ภควา เตรสิยา ปฐมลา ภูมิยา ตาวติกา อนุโลมติกา ปฏฺฐานา ปกฺกามิ ๆ

(๑๓๖) อถโข ภควา อายสฺมา ยถาสีหนาทิกา วิหารา เยน กุสินารา เตน จาริกา ปกฺกามิ มหตา ภิกฺขุสงฺฆเน สทฺธึ อฑฺฒเตลเสหิ ภิกฺขุสเตหิ ๆ อสฺโสสุ โข เถรา เสนิยวสกา มลฺลา ภควา กิร กุสินารา อาคจฺฉติ อยาย ภิกฺขุสงฺฆเน สทฺธึ อฑฺฒเตลเสหิ ภิกฺขุสเตหีติ ๆ เต สุตฺวา อกามา

---

๑ ฉ. สาวชฺชาติปาโฐ ๆ

(១៣៥) យញ្ញៈទាំងឡាយមានការបូជាភ្លើង ជាប្រធាន សាវិត្តិឆន្ទ ជាប្រធានរបស់ឆន្ទសាស្ត្រ ស្តេចជាប្រធានរបស់មនុស្សទាំងឡាយ សាគរ ជាប្រធានរបស់ស្ទឹងទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ ជាប្រធាននៃនក្ខត្តបុក្ខទាំងឡាយ ព្រះអាទិត្យ ជាប្រធាននៃតន្ទីទាំងឡាយ ព្រះសង្ឃប៉ុណ្ណោះ ជាប្រធានរបស់មនុស្សទាំងឡាយ ដែលថ្វាយទក្ខិណាបុណ្យហើយបូជា ។ គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ដោយគាថាទាំងឡាយនេះចំពោះភេណិយជដិលហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

(១៣៦) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងអាបណនិគមដោយគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងកុសិនារាជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ។ ពួកស្តេចមល្លទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារាបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបរូបយាងមកកាន់ក្រុងកុសិនារា ។ ពួកមល្លក្សត្រិទាំងនោះបានធ្វើការប្តេជ្ញាគ្នាថា

យោ ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ ន ករិស្សតិ បញ្ច សតានិ ថុល្លច្ចយានិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ពោធោ មល្លោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សហាយោ ហោតិ ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កុសិនារា តទវសរិ ។ តោ សិនារកា មល្លា ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ អកំសុ ។ អថ ខោ ពោធោ មល្លោ ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ ករិត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ ពោធំ មល្លំ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច ខុទ្ទកំ ខោ តេ ឥទំ អាវុសោ ពោធ យំ ត្វំ ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ អកាសីតិ ។ នាមាំ ភន្តេ អានន្ទ ឥមាយ ឥត្ថិកាយ ពុទ្ធេន ច ធម្មេន ច សង្ឃេន ច អបិច ញាតីហិ សន្តកោ តាយ យោ ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ ន ករិស្សតិ បញ្ច សតានិ ថុល្លច្ចយានិ សោ ខោ អមាំ[1] ភន្តេ អានន្ទ ញាតីនំ ឧណ្ហាយ

---

๑ ឱ. សពោ អមាំ។

អ្នកណាមិនធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះត្រូវពិន័យជា
ទៀ ៥០០ កហាបណៈ (មិនខាន) ។ ក៏សម័យនោះឯង មល្លក្សត្រ
ឈ្មោះភោជៈជាសំឡាញ់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះ
មានព្រះភាគកាលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់
ក្រុងកុសិនារានោះ ។ ពួកមល្លក្សត្រនៅក្នុងក្រុងកុសិនារាបានធ្វើការ
ក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះឯង ភោជមល្លក្សត្រ
ក៏ធ្វើការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ហើយចូលទៅរកព្រះអានន្ទ
ដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទដ៏មាន
អាយុ ហើយ ក៏ឈរក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបាននិយាយ
ពាក្យនេះនឹងភោជមល្លក្សត្រដែលឈរ ក្នុងទីសមគួរដូច្នេះថា នែភោជៈដ៏
មានអាយុ អ្នកបានធ្វើការក្រោកទទួលណា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
ការក្រោកទទួលនេះ ជាការប្រែពៃរបស់អ្នកហើយ ។ ភោជមល្លក្សត្រ
និយាយថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ខ្ញុំមិនមែនធ្វើ (សេចក្តីគោរព)
ច្រើន ព្រោះព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ទាំងព្រះសង្ឃទេ ប៉ុន្តែពួកញាតិបានធ្វើ
ការប្តេជ្ញាថា អ្នកណាមិនធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះ
នឹងត្រូវពិន័យជាទៀ ៥០០ កហាបណៈមិនខាន បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏
ចំរើន ខ្ញុំបានធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះ ព្រោះខ្លាច

ฯลฯ ภควาเตา ปจฺจุคฺคมนํ อกาสิฺจิ ฯ อถโข อายสฺมา อานนฺโท อนตฺตมโน อเยหาสิ ตถา ปิ ตาย เวลาย เหฏฐา มญฺเจ ฯลฯ ภควนฺตเมตเท ฯ อถโข อายสฺมา อานนฺโท ยาย ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตเมตทโวจ อจฺฉริยา ภนฺเต ยาว สุภาสิตา จายเมว ธมฺมปริยาย อานนฺท ธาเรหิ ฯ อยมปิ หิ ภนฺเต อานนฺท

ពិន័យរបស់ពួកញាតិទេ ។ ក្រោយនោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមានសេចក្តីអាក់អន់ចិត្តថា ពោជមល្លក្សត្រមិនសមបើនឹងហ៊ាននិយាយយ៉ាងនេះសោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពោជមល្លក្សត្រនេះជាអ្នកល្បីល្បាញ ជាមនុស្សមានគេស្គាល់ (ច្រើន) មានឫទ្ធិច្រើន ពួកមនុស្សដែលមានគេស្គាល់ច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះ រមែងមានសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឱកាស ពោជមល្លក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះយ៉ាងណា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើយ៉ាងនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នែអានន្ទ ពោជមល្លក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះដោយហេតុណា ហេតុនោះតថាគតមិនលំបាកធ្វើទេ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះទ័យប្រកបដោយមេត្តាផ្សាយទៅកាន់ពោជមល្លក្សត្រ ហើយទ្រង់គ្រាតចាកអាសនៈយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ឯពោជមល្លក្សត្រកាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះទ័យមេត្តាផ្សាយមកប៉ះពាល់ហើយ ក៏ចូលទៅគប់វិហារគប់បរិវេណ ដូចជារមេគោមានកូនឱដូច្នោះឯង ហើយក៏ស្រែកកិកិថា

ฉุ ขา ภนฺเต ฯลฯ สา ภควา วิหารเต อรหนฺ สมฺมา-
สมฺพุทฺธา ธสฺสนกามา ตหิ มยนฺ ตนฺ ภควนฺตนฺ อรหนฺตนฺ
สมฺมาสมฺพุทฺธนฺติ ฯ ฯลฯ เกจิ ปเนตฺถ วิหาเร สนฺถเรตฺวา
เตส อปฺปสทฺทา อุปสนฺตมิตฺวา อตรมานา อาลินฺทนฺ
ปวิสิตฺวา อุกฺกาสิตฺวา อคฺคลนฺ อากชิตฺวา วิวรนฺติ
เต ภควา ทิฏฺโ ฯ อถ ขา เต ชนา มญฺเ ยนฺ
สา วิหาเร สนฺถเรตฺวา เตส อปฺปสทฺทา อุปสนฺต-
มิตฺวา อตรมานา อาลินฺทนฺ ปวิสิตฺวา อุกฺกาสิตฺวา อคฺคลนฺ
อากชิตนฺติ[๑] ฯ วิวรินฺติ ภควา ทิฏฺโ ฯ อถ ขา เต ชนา
มญฺเ วิหารนฺ ปวิสิตฺวา ภควนฺตนฺ อภิวาเทตฺวา ปกมนฺตนฺ
นิสีทินฺติ ฯ ปกมนฺตนฺ นิสินฺนสฺส ขา เต ชสฺส มญฺสฺส
ภควา อนุปุพฺพิกถนฺ กเถสิ เสยฺยถีทนฺ ทานกถนฺ
สีลกถนฺ สคฺคกถนฺ กามาน อาทีนว โกจารนฺ สงฺกิเลส-
ส เนกฺขมฺเ อานิสส ปกาเสสิ ฯ ยทา ภควา
อญฺาสิ เต มญฺ กลฺยจิตฺตนฺ มุทุจิตฺตนฺ วินีวรณจิตฺตนฺ

๑ ฉ. อากเฬสินฺติ ฯ

លោកដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គគង់
ក្នុងទីណា ដូរ្យតយើងខ្ញុំចង់ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធ
អង្គនោះ ។ ពួកភិក្ខុប្រាប់ថា នែអាវុសោភោជៈ(ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់)
ក្នុងវិហារដែលគេបិទទ្វារនុ៎ះ ដូច្នោះចូរអ្នកមានសម្លេងតិចចូលទៅជិតកុំរួស
រាន់ ចូលទៅកាន់រៀង ក្អកគ្រែមហើយសឹមគោះសន្ទះទ្វារ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគនឹងបើកទ្វារឲ្យអ្នក ។ វេលានោះ ភោជមល្លក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារ
ដែលគេបិទនោះ ដោយស្ងប់ស្ងាត់សម្លេងសន្សឹមៗដើរចូលទៅកាន់រៀង
ក្អកគ្រែមហើយគោះសន្ទះទ្វារ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់បើកទ្វារឲ្យ ។
គ្រានោះ ភោជមល្លក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភោជមល្លក្សត្រអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ
ហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា អនុបុព្វីកថានោះតើ
ដូចម្តេច (ឯអនុបុព្វីកថានោះ) គឺព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា
សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកអាក្រក់នឹងអានិ-
សង្សក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា
ភោជមល្លក្សត្រមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ

พุทฺธปฏิสลฺลานา วุฏฺฐิโต อถ ยา พุทฺธานํ สามุกฺกํสิกา ธมฺมเทสนา ตํ ปกาเสสิ ทุกฺขํ สมุทยํ นิโรธํ มคฺคญฺจ ฯ เสยฺยถาปิ นาม สุทฺธํ วตฺถํ อปคตกาฬกํ สมฺมเทว รชนํ ปฏิคฺคณฺเหยฺย ฯเปฯ เอวเมว โข เตสญฺเญว ปญฺจวคฺคิยานํ ภิกฺขูนํ วิรชมลงฺคณฺหิ ธมฺมจกฺขุ ยญฺจิ ตฺวิ สมุทยธมฺมนฺติ สพฺพนฺตํ นิโรธธมฺมนฺติ ฯ อถ โข ภควา ปญฺจวคฺคิเย อนฺตรธาปิยา ปญฺจหิ ปาฏิหาริเยหิ อภิสมยา ปญฺจหิ ตณฺหาวิจริตหิ วิคตตฺตา ปญฺจหิ อุปาทานกฺขนฺเธหิ อนุปาทาปรินิพฺพานตฺถาย ปฏิปนฺเน อนุปาทาปรินิพฺพานตฺถาย ปฏิปนฺเน อนุปาทาปรินิพฺพานตฺถาย ปฏิปนฺเน อนุสาสนิยา อนุสาสนิยา อนุสาสนิยา ปญฺจวคฺคิยานิ ปริปาจิตตฺตานิ ปริปาจิตตฺตานิ ปริปาจิตตฺตานิ ปญฺจวคฺคิยานิ ปญฺจวคฺคิยานิ อนุสาสนิยา อนุสาสนิยา อนุสาสนิยา ปญฺจหิ ปาฏิหาริเยหิ อภิสมยา ปญฺจหิ ตณฺหาวิจริตหิ วิคตตฺตา ปญฺจหิ อุปาทานกฺขนฺเธหิ อนุปาทาปรินิพฺพานตฺถาย ปฏิปนฺเน ปญฺจวคฺคิเย อนฺตรธาป

មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺ ទុក្ខ ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ ធម៌ជាគ្រឿងរំលត់ទុក្ខនិងសេចក្តីប្រតិបត្តិទៅកាន់ទីរំលត់ទុក្ខក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់ស្អាតជ្រាសចាកមន្ទិលទៅគួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបានយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ជ្រាសចាកធុលី ជ្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងដល់ពោជមល្ងក្សត្រលើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ថា របស់ណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតារបស់ទាំងអស់នោះមានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ដូច្នោះឯង ។ លំដាប់នោះ ពោជមល្ងក្សត្របានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់ ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីសង្ស័យ ជ្រាសចាកសេចក្តីសង្វល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនដឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមទុកាស លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគួរទទួលចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សមានជម្ងឺ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ពួកបុគ្គលដទៃ ។ ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នែពោជៈ ពួកជនណាមួយឃើញធម៌ដោយញាណជាសេក្ខៈ ដោយទស្សនៈជាសេក្ខៈ ដូចជាធម៌ដែលអ្នកបាន

ធិដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តយា តេសំបិ ឯវំ ហោតិ អហោ
ន្វូន អយ្យា អម្ហាកញ្ញេវ បដិក្កណ្ហេយ្យុំ ចីវរបិណ្ឌបាត-
សេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ តោ អញ្ញេស្សន្តិ
តេនហិ ភេវ តាវ ចេវ បដិក្កណ្ហិស្សន្តិ អញ្ញេសញ្ហាតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន កុសិនារាយំ បលាឡានំ
ភត្តានំ ភត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតា[1] ហោតិ ។ អថខោ
ភេជស្ស មល្លស្ស បដិបាដិ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ
យន្នូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ យំ ភត្តគ្គេ ភាស្សំ[2] តំ
បដិយាទេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភេជោ មល្លោ ភត្តគ្គំ
ឱលោកេន្តោ ទ្វេ ភាតរេ ឱភគ្គេ បិដ្ឋខាទនីយេ ។
អថខោ ភេជោ មល្លោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច
ឥធ មេ ភន្តេ អានន្ទ បដិបាដិ អលភន្តស្ស ឯតទ-
ហោសិ យន្នូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ យំ ភត្តគ្គេ
ភាស្សំ តំ បដិយាទេយ្យន្តិ សោ ខោ អហំ ភន្តេ
អានន្ទ ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ ភាតរេ ឱភគ្គេ ភាគេ

---

๑ ម. អធដ្ឋិតា ។ ๒ ម. ភាទ្ទស្សំ ។

ឃើញហើយ ជនពាំងនោះតែងមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ឧបាសក លោកម្ចាស់ពាំងឡាយគប្បីទទួលចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ នឹងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់អ្នកមានជម្ងឺ របស់យើងពាំងឡាយតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ជនពាំងឡាយដទៃឡើយ នែពោធិ: ចើដូច្នោះ កិក្ខុពាំងឡាយនឹងទទួលរបស់អ្នកខ្លះ របស់ពួកជនឯទៀតខ្លះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងកុសិនារា ពួកជនបានតាក់តែងលំដាប់កត្តដ៏ធំធ្ងន ។ គ្រានោះឯង ពោធិមណ្ឌកប្បត្រ កាលមិនបានលំដាប់កត្ត (ដាក់វេនកត្ត) ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអញត្រួតមើលពោងកត្ត វត្តណាមិនមានកង់ពោងកត្ត គួរអញតាក់តែងវត្តនោះ ។ កាលពោធិមណ្ឌកប្បត្រត្រួតមើលពោងកត្តមិនបានឃើញវត្តពីរយ៉ាង គឺ អន្ទក់ ១ ភាជនីយៈធ្វើដោយមេក្ប ១ ។ លំដាប់នោះ ពោធិមណ្ឌកប្បត្រចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំមិនបានលំដាប់កត្តកង់ក្រុងកុសិនារានេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញត្រួតមើលពោងកត្ត វត្តណាគ្មានកង់ពោងកត្ត គួរអាត្មាអញតាក់តែងវត្តនោះទៅចុះ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំនោះត្រួតមើលពោងកត្តមិនបានឃើញវត្តពីរមុខ គឺអន្ទក់ ១

ปิฏฺฐิขาทนียญฺจ สตฺถาหํ ภิกฺขเว อาหรนฺตมฺปิ ปฏิคฺคณฺเหยฺยนฺ
ติ วทามิ ปิฏฺฐิขาทนียญฺจ ปฏิกฺขิปฺปเมว ภควตา ฯ
เตนหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุนา ปฏิปุจฺฉิตฺวา ปฏิคฺคเหตพฺพนฺติ ฯ อถ
โข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปตฺตมาทาย อาโรเจสิ ฯ
เตนหิ อานนฺท ปฏิคฺคเหสฺสามิ ฯ เตนหิ ภิกฺขเว ปฏิ-
คฺคเหตพฺพนฺติ ฯ อถโข ภควา มลฺเล สสฺสรตฺตียา
อนฺวเยน ปหิตํ ขาทนียญฺจ ปฏิคฺคาหาเปตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ
ภิกฺขเว ภิกฺขุนา ปฏิคฺคหิตกมฺหิ ปฏิคฺคณฺหาตุ เม ภิกฺขเว
ภิกฺขู ขาทนียญฺจาหนฺติ ฯ เตนหิ ภิกฺขเว
ภิกฺขุสงฺฆสฺส เทมีติ ฯ ภิกฺขู ภิกฺขุสงฺฆสฺส ทตฺวา ปฏิคฺคณฺหนฺติ ฯ
ปฏิคฺคณฺหิตฺวา ภิกฺขเว ปริภุญฺชถาติ ฯ อถโข ภควา
มลฺเล พุทฺธปฺปมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปหูเตหิ
ขาเทหิ จ ภิกฺขาทนียเหหิ จ สหตฺถา สนฺ-
ปฺปวาเรตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภควนฺตํ ภุตฺตาวินฺ

ខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រូវ១ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន បើខ្ញុំនឹងតាក់តែងអន្ទក់ផង ខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រូវផង តើព្រះមានព្រះភាគនឹងទទួលរបស់ខ្ញុំឬទេ។ ព្រះអានន្ទតបថា នែភេជៈ បើដូច្នោះ ចាំអាត្មានឹងយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលថា នែអានន្ទ បើដូច្នោះ ចូរឲ្យភេជមល្លកក្សត្រតាក់តែងចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ទូលថា នែភេជៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកតាក់តែងចុះ ។ លុះកន្ទួងកត្តីនោះទៅទើបភេជមល្លក្សត្រឲ្យគេតាក់តែងអន្ទក់នឹងខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រូវដ៏ច្រើន ហើយបង្ហោនថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលអន្ទក់នឹងខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រូវរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលថា នែភេជៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសក៏មិនហ៊ានទទួល (វត្ថុទាំងនោះ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទទួលទានចុះ ។ ទើបភេជមល្លក្សត្រអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយអន្ទក់នឹងខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រូវ ដោយដៃខ្លួនឯង លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅកន្លងបាត្រហើយ

ฝึกหัดอยู่ อิริยติ ฯ ฝึกหัดอยู่ อิริยิสฺสติ ข้อว่า ภิกษุ
ทั้งหลาย ก็ในกาลนั้น ภิกษุ ชื่อว่า ย่อมเดินไป ด้วยประการ
อย่างนี้ ชื่อว่า ยืนอยู่ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า นั่งอยู่ ด้วย
ประการอย่างนี้ ชื่อว่า นอนอยู่ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า
ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการ
อย่างไร ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างนี้ ภิกษุ ในกาล
นั้น ย่อมรู้ชัดซึ่งกายในกาย ในภายในบ้าง ย่อมรู้ชัดซึ่งกาย
ในกาย ในภายนอกบ้าง ย่อมรู้ชัดซึ่งกายในกาย ทั้งในภาย
ในและภายนอกบ้าง ย่อมเห็นซึ่งความเกิดขึ้นในกายบ้าง ย่อม
เห็นซึ่งความเสื่อมไปในกายบ้าง ย่อมเห็นซึ่งความเกิดขึ้นและ
เสื่อมไปในกายบ้าง ก็หรือว่า สติของภิกษุนั้น ตั้งมั่นอยู่ว่า
กายมีอยู่ ดังนี้ ก็เพียงเพื่อความรู้ยิ่งเท่านั้น เพียงเพื่อความ
กำหนดเท่านั้น ภิกษุนั้น เป็นผู้ไม่อาศัยตัณหาและทิฏฐิ
เป็นอยู่ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการ
อย่างนี้ ฯ

(๑๓๗) ข้อว่า ภิกษุทั้งหลาย ก็ในกาลนั้น ภิกษุ ชื่อว่า
ย่อมเดินไป ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า ยืนอยู่ ด้วยประการ
อย่างนี้ ชื่อว่า นั่งอยู่ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า นอนอยู่
ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างนี้
ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างไร ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วย
ประการอย่างนี้ ภิกษุ ในกาลนั้น ย่อมรู้ชัดซึ่งกายในกาย
ในภายในบ้าง ย่อมรู้ชัดซึ่งกายในกาย ในภายนอกบ้าง ย่อม
รู้ชัดซึ่งกายในกาย ทั้งในภายในและภายนอกบ้าง ย่อมเห็น
ซึ่งความเกิดขึ้นในกายบ้าง ย่อมเห็นซึ่งความเสื่อมไปในกาย
บ้าง ย่อมเห็นซึ่งความเกิดขึ้นและเสื่อมไปในกายบ้าง ก็หรือ
ว่า สติของภิกษุนั้น ตั้งมั่นอยู่ว่า กายมีอยู่ ดังนี้ ก็เพียง
เพื่อความรู้ยิ่งเท่านั้น เพียงเพื่อความกำหนดเท่านั้น ภิกษุ
นั้น เป็นผู้ไม่อาศัยตัณหาและทิฏฐิเป็นอยู่ ด้วยประการ
อย่างนี้ ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างนี้ ฯ ข้อว่า ภิกษุ
ทั้งหลาย ก็ในกาลนั้น ภิกษุ ชื่อว่า ย่อมเดินไป ด้วยประการ
อย่างนี้ ชื่อว่า ยืนอยู่ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า นั่งอยู่ ด้วย
ประการอย่างนี้ ชื่อว่า นอนอยู่ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า
ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการ
อย่างไร ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างนี้ ภิกษุ ในกาล
นั้น ย่อมรู้ชัดซึ่งกายในกาย ในภายในบ้าง ย่อมรู้ชัดซึ่งกาย
ในกาย ในภายนอกบ้าง ย่อมรู้ชัดซึ่งกายในกาย ทั้งในภาย
ในและภายนอกบ้าง ย่อมเห็นซึ่งความเกิดขึ้นในกายบ้าง ย่อม
เห็นซึ่งความเสื่อมไปในกายบ้าง ย่อมเห็นซึ่งความเกิดขึ้นและ
เสื่อมไปในกายบ้าง ก็หรือว่า สติของภิกษุนั้น ตั้งมั่นอยู่ว่า
กายมีอยู่ ดังนี้ ก็เพียงเพื่อความรู้ยิ่งเท่านั้น เพียงเพื่อความ
กำหนดเท่านั้น ภิกษุนั้น เป็นผู้ไม่อาศัยตัณหาและทิฏฐิ
เป็นอยู่ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการ
อย่างนี้ ฯ ข้อว่า ภิกษุทั้งหลาย ก็ในกาลนั้น ภิกษุ ชื่อว่า
ย่อมเดินไป ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า ยืนอยู่ ด้วยประการ
อย่างนี้ ชื่อว่า นั่งอยู่ ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า นอนอยู่
ด้วยประการอย่างนี้ ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างนี้
ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างไร ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วย
ประการอย่างนี้ ภิกษุ ในกาลนั้น ย่อมรู้ชัดซึ่งกายในกาย
ในภายในบ้าง ย่อมรู้ชัดซึ่งกายในกาย ในภายนอกบ้าง ย่อม
รู้ชัดซึ่งกายในกาย ทั้งในภายในและภายนอกบ้าง ย่อมเห็น
ซึ่งความเกิดขึ้นในกายบ้าง ย่อมเห็นซึ่งความเสื่อมไปในกาย
บ้าง ย่อมเห็นซึ่งความเกิดขึ้นและเสื่อมไปในกายบ้าง ก็หรือ
ว่า สติของภิกษุนั้น ตั้งมั่นอยู่ว่า กายมีอยู่ ดังนี้ ก็เพียง
เพื่อความรู้ยิ่งเท่านั้น เพียงเพื่อความกำหนดเท่านั้น ภิกษุ
นั้น เป็นผู้ไม่อาศัยตัณหาและทิฏฐิเป็นอยู่ ด้วยประการ
อย่างนี้ ชื่อว่า ตั้งกายไว้ ด้วยประการอย่างนี้ ฯ

---

๑ ฉ.ก.ม. อนิสฺสิโต วิหรติ น จ กิญฺจิ โลเก อุปาทิยติ ฯ

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភោជមល្ហក្ស្រួតអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអន្លក់គ្រប់មុខផង ខាទនីយៈធ្វើពីមេរ៉ាគ្រប់មុខផង ។

(១៣៧) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងកុសិនារាតាមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងអាតុមាជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ[1]មួយរូបធ្លាប់ធ្វើជាឯកោរកាត់ បួសឯចាស់នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងអាតុមា ។ ពាក[2]ពីនោក់របស់ភិក្ខុនោះមានសំឡេងពីរោះប្រកបដោយសេចក្តីរាងវៃមិនខ្ជិលច្រអូស សរម្រៃចសិល្បៈក្នុងវិជ្ជាកោរកាត់កងសំណាក់អាចារ្យរបស់ខ្លួន ។ ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះបានពុំដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប មកកាន់ក្រុងអាតុមា ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះ

---

១ តាមសារត្ថទីបនីដីកាថា ភិក្ខុនោះឈ្មោះសុភទ្ទ ។ ២ ក្មេងពីរនាក់នេះជាក្មួនរបស់លោកបានបួសជាសាមណេរ ។

ธาเรหิ ฯเปฯ ภควา กิร ตาตา อาตุมํ อาคจฺฉติ มหาตา ภิกฺขุสงฺเฆน สทฺธึ อฑฺฒเตลสเตหิ ภิกฺขุเตหิ ตญฺจ ตุมฺเห ตาตา ขุรภณฺฑํ อาหาเปถ ฉาปเกน อนุยนฺตา อนุยนฺตา อาหิณฺฑถ เลาฬาปิ เตลปิ ตณฺฑุลปิ ขาทนียมฺปิ สมฺปาเทถ[๑] ภควาโต อาคตสฺส ยาคุยาปิ กาตพฺพา ภวิสฺสตีติ ฯ ยถา ตาตาติ โข เต ธาตา ตสฺส ปฏิสฺสุณิตฺวา ขุรภณฺฑํ อาหาเปตฺวา ฉาปเกน อนุยนฺตา อนุยนฺตา อาหิณฺฑิตฺวา เลาฬาปิ เตลปิ ตณฺฑุลปิ ขาทนียมฺปิ สมฺปาเทสุ ฯ มนุสฺสา เต ธาเร มญฺเจ ปฐวิยา-เณ ปฏิยาเทตฺวา ยถา น ตาปเตน ตาปา เตปิ ตาปเตน เตปิ ตาปิตฺวา ยถา ตาปเตน เตปิ ตาปิตฺวา ฯ อถ โข เต ธาตา เลาฬาปิ เตลปิ ตณฺฑุลปิ ขาทนียมฺปิ สมฺปาทยึสุ ฯ อถ โข ภควา อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน อาตุมา ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทํ ภควา อาตุมายํ วิหรติ ภูสาคาเร ฯ อถ โข เต ธาตา

๑ สมฺปาเทถ ฯ

ជានិយាយពាក្យនេះនឹងភារកទាំងឡាយនោះថា នែអ្នកទាំងឡាយ ពួកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយ-ពាន់ពីរយហាសិបរូប ស្តេចមកគាន់ក្រែងអាតុមា នែអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅយកប្រដាប់គាំបិតគោរត្រមទាំងបំពង់នឹងថង់ ហើយដើរទៅគាន់ផ្ទះជាលំដាប់។ ចូរប្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាមខ្លះ ភាគ-នីយៈខ្លះ យើងនឹងធ្វើទឹកជាបបរថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ពុទ្ធដំណើរដល់មក ។ ភារកទាំងនោះទទួលពាក្យភិក្ខុបួសឯចាស់នោះថា ករុណាលោកខុពុក ហើយក៏គាន់យកប្រដាប់គាំបិតគោរដោយបំពង់នឹងថង់ដើរទៅគាន់ផ្ទះជាលំដាប់។ ប្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាមខ្លះ ភាគនីយៈខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភារកទាំងនោះមានសំឡេងពីរោះ ប្រកបដោយសេចក្តីវាងវៃ ទុកជាអ្នកណាមិនចង់ឲ្យធ្វើ (កាត់ប្តូរគោរ) អ្នកទាំងនោះក៏ឲ្យធ្វើ លុះឲ្យធ្វើហើយក៏ឲ្យតម្លៃជាច្រើន ។ ឯភារកទាំងនោះ ប្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាមខ្លះ ភាគនីយៈខ្លះ ជាច្រើន ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គ្រាច់ទៅគាន់ចាកៃ ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រែងអាតុមា ។ បានពួកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងភូសាគារ[1] ជិតក្រែងអាតុមានោះ ។ លុះកន្លងកន្ត្រីនោះទៅ ទើបភិក្ខុបួសឯចាស់នោះឲ្យ

---

១ តាមសារត្ថទីបនីដីកាថា មានគំនរចំបើងធំនៅទីនោះ គេបានកាយចំបើងចេញពីខាងក្នុងហើយធ្វើឲ្យសមគួរដាលំនៅរបស់បព្វជិតទាំងឡាយដូចជាសាលា ។

ปพฺพชิตา ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน ปหูตํ ยาคุ๎ ปฏิ-
ยาทาเปตฺวา ภควาตา อุปฏฺาเปสิ ปฏิกฺกมฺมาตุ เมฺ
ภนฺเต ภควา ยาคุนฺติ ฯ ชานนฺตาปิ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ
ชานนฺตาปิ น ปุจฺฉนฺติ กาลํ วิทิตฺวา ปุจฺฉนฺติ กาลํ วิทิตฺวา
น ปุจฺฉนฺติ อตฺถสญฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ โน อนตฺ-
สญฺหิตํ อนตฺถสญฺหิเต เสตุฆาตา ตถาคตานนฺ ฯ ทุ๎-
ทหากาเรหิ พุทฺธา ภควนฺโต ภิกฺขู ปฏิปุจฺฉนฺติ ธมฺมํ วา
เทเสสฺสาม สาวกานนฺ วา สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสา-
มาติ ฯ อถโข ภควา ตสฺมา วุฑฺฒปพฺพชิตสฺ ฯตทเหวฯ
การณา ภิกฺขู ยาจิตฺวา ฯ อถโข สา วุฑฺฒปพฺพชิตา
ภควาตา ฯตมตฺถนฺ อาโรเจสิ ฯ วิทิตฺวาหิ พุทฺธา ภควา
อนนุจฺฉวิกนฺ[1] โมฆปุริส อนนุโลมิกนฺ อปฺปฏิรูปนฺ
อสฺสามณกนฺ อกปฺปิยนฺ อกรณียนฺ กถนฺ หิ นาม
ตฺวนฺ โมฆปุริส ปพฺพชิตา อกปฺปิเย สมาทเปสฺสสิ
เนตนฺ โมฆปุริส อปฺปสนฺนานนฺ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ

---

๑ ฉ. อนนุจฺฉวิยนฺ ฯ

ចាត់ចែងបបរជារៀបរៃហើយបង្អែនថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលបបរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះតថាគតតាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយមិនសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតតាំងឡាយសួរតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនសួរហេតុដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះហេតុមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ព្រះតថាគតតាំងឡាយសម្លាប់ចង់ហើយដោយអរិយមគ្គ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគតាំងឡាយទ្រង់សួរភ្លក្កិក្ខុដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរដើម្បីនឹងសំដែងធម៌១ ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់សាវកតាំងឡាយ១ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុបួសឯចាស់នោះថា នែភិក្ខុ បបរនេះអ្នកឯងបានមកពីណា ។ ទើបភិក្ខុបួសឯចាស់នោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នែមោឃបុរស អ្នកឯងជាអ្នកបួសមិនសមបើនឹងបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរសោះ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។

วิหรนฺตา ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ภิกฺขเวติ-
ฑิเตน อกตญฺญเย สมาธเยตพฺเพ โย สมาธเยยฺย
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขเว มหาปิตุโน ขุรกลฺลํ
ปริหริตพฺพํ โย ปริหเรยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๑๓๘) อถโข ภควา อาตุมายํ ยถาภิรนฺตํ
วิหริตฺวา เยน สาวตฺถี เตน จาริกํ ปกฺกามิ ฯ อถโข
ภควา อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน สาวตฺถี ตทว-
สริ ฯ ตตฺร สุทํ ภควา สาวตฺถิยํ วิหรติ เชตวเน
อนาถปิณฺฑิกสฺส อาราเม ฯ เตน โข ปน สมเยน
สาวตฺถิยํ พหุ ชลาทนียํ ขุชฺชฏฺฐิ โหติ ฯ อถโข
ภิกฺขูนํ ฯตทโหสิ กิญฺจิ โข ภควา ชลาทนียํ
อนุญฺญาสิ กึ อนนุญฺญาสิญฺจิ ฯ ภควาโต ฯตมตฺถํ อา-
โรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สพฺพํ ชลาทนียนฺติ ฯ

លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ (មកហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូល) ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បព្វជិតមិនត្រូវបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរទេ បព្វជិតណាបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ធ្វើជាងកោរកាត់ (មកពីដើម) មិនត្រូវរក្សាគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទុកទេ ភិក្ខុណារក្សាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៣៨) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងអាតុមា គួរតាមពុទ្ធអជ្ឈាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ទិសឦសានក្រុងសាវត្ថី ។ លុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គ្រាច់ទៅកាន់ទិសឦសាន ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ ក៏បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានផ្លែឈើជាខាទនីយៈ(១) ច្រើនពោរពាស ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ផ្លែឈើជាខាទនីយ ដូចម្តេចដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ផ្លែឈើជាខាទនីយៈដូចម្តេច ដែលព្រះមានព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទនីយៈគ្រប់យ៉ាង ។

---

១ ផ្លែឈើដែលត្រូវទំពាន់ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ សង្ឃឹកបុគ្គលិកពីផកថា

[๑๓๙] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃិកានំ ពីជានំ បុក្កលិកាយ ភូមិយា ភេបិយន្តិ បុក្កលិកានំ ពីជានំ សង្ឃិកាយ ភូមិយា ភេបិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សង្ឃិកានំ ភិក្ខវេ ពីជានំ បុក្កលិកាយ ភូមិយា ភេបិតានំ ភាគំ ទត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពានំ បុក្កលិកានំ ពីជានំ សង្ឃិកាយ ភូមិយា ភេបិតានំ ភាគំ ទត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពានីតិ ។

[๑๔๐] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ កិស្មិញ្ចិ កិស្មិញ្ចិ ហានេ ករណីយេ ឧប្បន្នេ កិន្តុ ខោ ភគវតោ អនុញ្ញាតំ កីវ អនានុញ្ញាតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យំ ភិក្ខវេ មយា ៥ នំ ន ករណីយេតិ អប្បដិក្ខិត្តំ តញ្ច អករណីយំ អនុលោមេតិ ករណីយំ បដិពាហតិ តំ ភេ ន ករណីយេ យំ ភិក្ខវេ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីមនុស្សដាំពូជឈើរបស់សង្ឃ (ក្នុងដី) របស់បុគ្គល

[๑๓๙] កាលនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយដាំពូជឈើទាំងឡាយជារបស់សង្ឃក្នុងដីជារបស់បុគ្គល ដាំពូជឈើទាំងឡាយជារបស់បុគ្គលក្នុងដីជារបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយជារបស់សង្ឃដែលដាំក្នុងដីជារបស់បុគ្គល ត្រូវភិក្ខុឲ្យចំណែក[1] (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយជារបស់បុគ្គលដែលដាំក្នុងដីជារបស់សង្ឃ ត្រូវភិក្ខុឲ្យចំណែក (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ។

[๑๔๐] កាលនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីរង្កៀសក្នុងកន្លែងជាអន្លើៗថា របស់អ្វីហ្ន៎ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត របស់អ្វីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនបានហាមទុកថា របស់នេះមិនគួរទេ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរយោគរបស់គួរ របស់នោះមិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយទេតើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែល

---

๑ អដ្ឋកថា ថា ត្រូវចែងដាំ ๑๐ ភាគ ហើយត្រូវយក ๑ ភាគដែលជាភាគទី ๑๐ ឲ្យដល់ម្ចាស់ដី សល់ក្រៅពីនោះ ๙ ភាគត្រូវបានម្ចាស់ពូជ។ រឿងចែកយ៉ាងនេះ ជាយោបាណកថាវិត្ត ក្នុងឯកម្ពីបុ ។

มยา ๙ธ ฉ กปฺปาติ อปฺปฏิกฺขิตฺตํ ตญฺเจ กปฺปิยํ อนุโลเมติ อกปฺปิยํ ปฏิพาหติ ตญฺเจ กปฺปิยํ อกปฺปิยํ กโรติ ปฏิพาหติ ตญฺเจ ฉ กปฺปติ ยญฺจ กิกฺขาย มยา ๙ธ กปฺปาติ อนญฺญาตญฺเจ อกปฺปิยํ อนุโลเมติ กปฺปิยํ ปฏิพาหติ ตญฺเจ ฉ กปฺปติ ยญฺจ กิกฺขาย มยา ๙ธ กปฺปาติ อนญฺญาตญฺเจ กปฺปิยํ อนุโลเมติ อกปฺปิยํ ปฏิพาหติ ตญฺเจ กปฺปาติ ฯ

(๑๔๑) อถโข กิกฺขนฺ ฬตนเหาสิ กปฺปติ ภุ โข ยาวกาลิเกน ยามกาลิกนฺ ฉ ภุ โข กปฺปติ กปฺปติ ภุ โข ยาวกาลิเกน สตฺตาหกาลิกนฺ ฉ ภุ โข กปฺปติ กปฺปติ ภุ โข ยาวกาลิเกน ยาวชีวิกนฺ ฉ ภุ โข กปฺปติ กปฺปติ ภุ โข ยามกาลิเกน สตฺตาหกาลิกนฺ ฉ ภุ โข กปฺปติ กปฺปติ ภุ โข ยามกาลิเกน ยาวชีวิกนฺ ฉ ภุ โข กปฺปติ กปฺปติ ภุ โข สตฺตาหกาลิเกน ยาวชีวิกนฺ ฉ ภุ โข กปฺปาติ ฯ ภควาโต ฬตมตฺถนฺ อาเวเทสุนฺ ฯ ยาวกาลิเกน กิกฺขาย ยามกาลิกนฺ

ตถาคตมิได้ทรงห้ามไว้ว่า ของสิ่งนี้ไม่ควร ถ้าของสิ่งนั้นอนุโลมแก่ของควร ของไม่ควร ของนั้นควรแก่ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุทั้งหลาย ของใดที่ตถาคตมิได้อนุญาตไว้ว่า ของสิ่งนี้ควร ถ้าของสิ่งนั้นอนุโลมแก่ของไม่ควร ของควร ของนั้นไม่ควรแก่ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุทั้งหลาย ของใดที่ตถาคตมิได้ทรงห้ามไว้ว่า ของสิ่งนี้ไม่ควร ถ้าของสิ่งนั้นอนุโลมแก่ของควร ของไม่ควร ของนั้นควรแก่ภิกษุทั้งหลาย ฯ

(๑๔๑) ครั้งนั้นแล ภิกษุทั้งหลายมีความสงสัยกันอย่างนี้ว่า วัตถุที่ทำด้วยยามกาลิก (ที่ยังไม่ได้ชำระ) ด้วยวัตถุที่ทำด้วยยามกาลิก ควรบริโภคหรือไม่ควรหนอ วัตถุที่ทำด้วยสัตตาหกาลิก (ที่ยังไม่ได้ชำระ) ด้วยวัตถุที่ทำด้วยยามกาลิก ควรบริโภคหรือไม่ควรหนอ วัตถุที่ทำด้วยยาวชีวิก (ที่ยังไม่ได้ชำระ) ด้วยวัตถุที่ทำด้วยยามกาลิก ควรบริโภคหรือไม่ควรหนอ วัตถุที่ทำด้วยสัตตาหกาลิก (ที่ยังไม่ได้ชำระ) ด้วยวัตถุที่ทำด้วยยามกาลิก ควรบริโภคหรือไม่ควรหนอ วัตถุที่ทำด้วยยาวชีวิก (ที่ยังไม่ได้ชำระ) ด้วยวัตถุที่ทำด้วยยามกาลิก ควรบริโภคหรือไม่ควรหนอ วัตถุที่ทำด้วยยาวชีวิก (ที่ยังไม่ได้ชำระ) ด้วยวัตถุที่ทำด้วยสัตตาหกาลิก ควรบริโภคหรือไม่ควรหนอ ฯ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ฯ พระผู้มีพระภาคได้ตรัสพระดำรัสนี้ว่า ภิกษุทั้งหลาย วัตถุที่ทำด้วยยามกาลิก (ที่ยังไม่ได้ชำระ) ด้วยวัตถุที่ทำด้วยยามกาลิก

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ យាមកាលិកាទិកថា

តទហុបដ្ឋដ្ឋកថាតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាវកាលិកេន កតេន សត្តាហកាលិកំ តទហុបដ្ឋដ្ឋកថាតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាវកាលិកេន កតេន យាវជីវិកំ តទហុបដ្ឋដ្ឋកថាតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាមកាលិកេន កតេន សត្តាហកាលិកំ តទហុបដ្ឋដ្ឋកថាតំ យាមេ កប្បតិ យាមាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ យាមកាលិកេន កតេន យាវជីវិកំ តទហុបដ្ឋដ្ឋកថាតំ យាមេ កប្បតិ យាមាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ សត្តាហកាលិកេន កតេន យាវជីវិកំ តទហុបដ្ឋដ្ឋកថាតំ សត្តាហំ កប្បតិ សត្តាហាតិក្កន្តេ ន កប្បតីតិ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ឆដ្ឋំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឯកសតំ ជាតំ ។

ដែលកិកុខទួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑កាល មិនគួរកន៑វិកាលទេ ម្នាល
កិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក
ដែលកិកុខទួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑កាល មិនគួរកន៑វិកាលទេ ម្នាល
កិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក ដែល-
កិកុខទួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑កាល មិនគួរកន៑វិកាលទេ ម្នាល
កិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក
ដែលកិកុខទួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑យាម កន្ទួន៑យាមទៅហើយ
មិនគួរទេ ម្នាលកិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជា
យាមកាលិក ដែលកិកុខទួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑យាម កន្ទួន៑យាម
ទៅហើយមិនគួរទេ ម្នាលកិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ)
ដោយវត្តជាសត្តាហកាលិក ដែលកិកុខទួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរអស់ ៧ ថ្ងៃ
ហួស ៧ ថ្ងៃទៅហើយមិនគួរទេ ។

ចប់ ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ទី ៦ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមាន ១០៦ រឿង ។

ตสฺสุทฺทานํ

[๑๖๒] สารทิกสฺส วิกาเลปิ

วสิ มูเล ปิเฏหิ จ

กสาเวหิ ปณฺณา ฉลสุ

ฉสุ เฉฬา จ ฉกฺกฬา[๑]

ปุณฺณา จาลินิ มิสฺสญฺ

อญฺญา อุปฺปลสญฺ

อญฺญิ อุทฺธาปาตฺตา

สลาคา สลาคาเยปิ

ปวิกา วทฺธกา[๒]สุตฺตา

มุทฺธนิ เตลนตฺถุ จ

นตฺถุกรณี ทูเม ญฺ

---

๑ ฉ. ฉสุ เฉฬา ฉกฬา ฉ ฯ ๒ ฉ. พทฺธกา ฯ

ឧទ្ទាននៃភេសជ្ជក្ខន្ធក:នោះគឺ

(๑๔๒) រឿងកិក្ខុកើតអាពាធក្នុងសរទកាលព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឆាន់ភេសជ្ជ ជាទុកជាកាលក្តី ខុសកាលក្តី ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទូញ៉ាក ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតមើមឈើ ๑ រឿងកិក្ខុត្រូវការដោយថ្នាំដែលកិនជាមេរ៉ា ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំទឹកចត់ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំស្វឹកឈើ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំផ្លែឈើ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំដំរឈើ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអម្បិល ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអាចម៍គោនិងថ្នាំលំអិត ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងវែងថ្នាំលំអិត ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសាច់ផៅនិងឈាមស្រស់ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបន្ពក់ក្មេកនិងគ្រឿងលំអិតសម្រាប់លាប ๑ រឿងកិក្ខុប្រើក្អាក់ថ្នាំផ្សែក ๆ ๑ រឿងក្អាក់ថ្នាំគ្មានគម្រប ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចង្កឹសក្អាក់ថ្នាំ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្រោមបង្កឹស ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថង់ក្អាក់ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែយោងនិងខ្សែសម្រាប់ចង ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រែងសម្រាប់លាបក្បាល ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការនត្តុ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់នត្តុ ๑ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុដក់ផ្សែង ๑

ภេសជ្ជំ ភុត្វាភេ ឧទ្ធ័ ៤គាថា

នេត្តញ្ជោបិធនត្តវិ(๑)

តេលចាកេសុ មជ្ជញ្ច

អតិក្ខិត្តំ អព្ភញ្ជនំ

តុម្ពំ សេធំ សម្ភារញ្ច

មហាភង្គោឧកំ តថា

ឧកតោដ្ឋំ លោហិតញ្ច

វិសាណំ ចាឧព្ភញ្ជនំ

មជ្ជំ សត្តំ កសាវញ្ច

តិលកក្កកពន្ធិកំ

ចោលំ សាសបកុដ្ឋញ្ច

ជូមសក្ខរិកាយ ច

---

๑. នេត្តញ្ជោបិធ្នាន់ថវិ ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថង់ខ្សែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការស្លៀកប្រែង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុជាក់គ្រឿងស្រវឹងទៅកន្លែងប្រែងស្ទូ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុធាន់ប្រែងដែលជាក់គ្រឿងស្រវឹងច្រើនពេក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុអធិដ្ឋានថ្នាំលាប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងសម្រាប់ជាក់ប្រែង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អែង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អែងដោយគ្រឿងសម្ភារៈ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អែងធំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកដែលស្ងោរដោយស្លឹកឈើមែកឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដប់យកឈាមទង់អនុញ្ញាតស្នែងសម្រាប់ដប់ឈាម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់លាបដើងទង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុតាក់តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបដើងឲ្យស្រួល) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសត្តកម្ម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកបត់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតមេរ៉ាល្ង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដុំសត្តូវ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់រុំដមេរ៉ា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុលាងដមេរ៉ា ដោយមេរ៉ាគ្រាប់ស្ពៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការចំហុយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យបង្កាត់ដមេរ៉ា

វណតេលំ វិកាសាយំ[1]

វិកដញ្ច បដិក្កមំ

ក្ខំ ភវេឆ្ដោ លោឡិ ច

ខារំ មុត្តហរីដកី

កង្ខា វិរេចនញ្ចេវ

អច្ឆាកដំ កដាកដំ

បដិច្ឆាទនី បញ្ចាភ

អាភយី សត្តហោន ច

ភុឡ្ហ មុក្កំ សុចីរញ្ច[2]

សាមចាកា បុនាបចេ

បុនាឧញ្ញាសិ ឧត្តិក្ខេ

ដលញ្ច តិលខាទនី

---

១ ឱ. វិកាសិកំ ។ ២ ឱ. សោវីរញ្ច ។

ដោយទឹកអម្ប៉ិល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រែងសម្រាប់លាបជម្ងឺ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត សំពត់សម្រាប់រុំប្រែង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំមហាវិកដ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការទទួលប្រគេន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យផឹកគូថ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអាប់បំណាស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកក្សុង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសម្រ៉ែតាំទឹកមូត្រ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការលាបដោយគ្រឿងក្រអូប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបញ្ចុះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកអង្គរថ្លា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ ១ រឿងអនុញ្ញាតនុជាសេសាច់ ១ រឿងព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរឲ្យគេជម្រះញ្ជក់កំទឹងអនុញ្ញាតអាភមិកជន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឈឺទុកភេសជ្ជៈធាន់អស់ ៧ ថ្ងៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុធាន់ស្ករអំពៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុធាន់សណ្តែកបាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំលោណ-សោចិរកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុធាន់វត្តជាសាមបក្ខ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុចំអិនថែមទៀត ១ រឿងត្រឡប់ទ្រង់អនុញ្ញាតអន្ទោរត្តៈ អន្ទោបក្ខ ទឹងសាមបក្ខ វិញក្នុងកាលអត់បាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទនីយៈទឹងអនុញ្ញាត

ภេសជ្ជកិច្ចវគ្គ ទុតិយភាណវារ

បុរេភត្តំ កាយទារេយ្យ

ឯវញ្ហិ ភគវន្តំ

វត្តំកម្មញ្ច សុប្បឹ ច

មនុស្សូបសមេវ ច

ហត្ថំអស្សូ សនខោ ច

អហិ សីហព្យគ្ឃទីបិកំ

អច្ឆតរច្ឆមំសញ្ច

បដិចាដិ ច យាគុ ច

តរុណំ អញ្ញត្រ តុទ្ធំ

សុនីជាវសជាតរំ

តត្ថ តោដិសច្ចកថា

ល្ងជាទានីយៈ ១ រឿងបុរេភត្ត ១ រឿងក្តៅគ្រហាយក្នុងកាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធាន់ផ្លែឈើដែលគ្មានពូជ ១ រឿងភិក្ខុមានអាពាធឫសដូងបាទ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើវត្តកម្មនឹងសត្តកម្ម ១ រឿងសុប្បិយាឧបាសិកា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់មនុស្ស ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់សេះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់ឆ្កែ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់ពស់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់សីហៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់ខ្លាធំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់ខ្លាដម្បង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន់សាច់ឆ្កែព្រៃ ១ រឿងលំដាប់កត្តៈ (វេន) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបបរ ១ រឿងមហាមាត្យមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ១ រឿងភិក្ខុដែលគេនិមន្តកន្លងទីដទៃហើយមិនត្រូវធាន់បបរអ្នកដទៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ រឿងមហាមាត្យឈ្មោះសុនីធ ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងផ្ទះសំណាក់ធ្លីពីឥដ្ឋ ១ រឿងស្ងួនគង្គា ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងកោដិគ្រាមហើយទ្រង់សំដែងចតុរារិយសច្ច ១

อมฺหากาลี ๑ ลิงฺคินี

ทุฏฺฐิสฺสา กตกมฺมาย

ปุนเวปิ ปฏิกฺกมิ

เมเฆ ยเสา[๑]เมฆาโคา ๑

โคเสฏฺฐา ชาเตยฺยโคเณ ๑

เกณี อมฺพา ๘มฺพุ เจว

เมเฆมฺพุทฺธิกสาลุกา

ชาสุเกฆาเกฏฺฐา

อาตุมายา ฉมาติโก

สาวตฺถิยา ๘ลา ๓ฏา

กสฺมึ ชาเณ ๑ กาลิกาสุ[๒] ฯ

---

๑ ฉ. ยสาเสา ฯ ๒ ฉ. กาลิกาเสฏ ฯ

រឿងស្រីផ្កាមាសឈ្មោះអម្ពបាលីនឹងស្តេចលិច្ឆវី ១ រឿងសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះភិក្ខុ ១ រឿងក្រែងវេសាលីសម្បូណ៌ចាយ ១ រឿងខ្ចីត្រឡប់ហាមមិនឲ្យឆាន់វត្ថុដែលជាអន្តោវុត្ថអន្តោបក្ក នឹងសាមបក្ក ១ រឿងមហាមេឃ ១ រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះយសមានដម្បី ១ រឿងមេណ្ឌកគហបតិនឹងរឿងខ្ចីអនុញ្ញាតគោ-សេចុំ ១ រឿងខ្ចីអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន ១ រឿងកេណិយជដិលនឹងរឿងខ្ចីអនុញ្ញាតទឹកបានផ្លែស្វាយ ទឹកបានផ្លែត្រឹង ទឹកបានផ្លែបេកមានគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែបេកឥតគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែស្រគំ ទឹកបានផ្លែចន្ទន៍ ទឹកបានក្រអៅឈូក ទឹកបានផ្លែមាក់ជ្រាង ១ រឿងខ្ចីអនុញ្ញាតអន្ទក់នឹងខាទនីយៈ ធ្វើដោយមេរ៉ ១ រឿងភិក្ខុធ្លាប់ជាជាងកោរកាត់ នៅក្នុងក្រែងអាតុមា ១ រឿងខ្ចីអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទនីយៈ ក្នុងក្រែងសាវត្ថី ១ រឿងពួជឈើជារបស់សង្ឃ គេជាំក្នុងទីដីជារបស់បុគ្គល ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទីដោយអន្លើ ។ ១ រឿងគាលិកលាយគ្នា ១ ។

សង្ខ័កបង្គុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធក: ១

ការនៅចាំវស្សាព្រោះដំមានព្រោះភាគមិនទាន់ជាឥបញ្ញត្ត. . . . . ″

និទានធម្មគ្គិយភិក្ខុ. ៣

ការចូលវស្សា. ៥

ភិរិយាធ្វើនូវការត្រួតឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ. ៧

អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សា. ៣៧

អន្តរាយទាំងឡាយមានដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា. ៤១

ការបំបែកសង្ឃកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា. ៤៣

និទានភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលពោ. . . . ៤៨

ពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាលដាដើម. ៤៩

សង្ឃប្តេជ្ញាគ្នាថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបែរសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលវស្សា. ៥១

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត. ៥២

ការនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងឡាយពីរ. ៥៣

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា. ៥៥

ឧទ្ទាននៃវស្សូបនាយិកក្ខន្ធក. ៦៣

បវារណាក្ខន្ធក: ៦៦

និទានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តទើបនឹងបានជួបគ្នាថ្មី. . . . . ″

មូគវត្ត (វត្តរបស់មគុស្សត) ជាតំណ្តើយសមាទាន. ៦៧

តេវាចិកាបវារណា. ៧៥

បវារណាពីរយ៉ាង (ចាតុទ្ទសិកាបវារណា ១ បណ្ណរសិកាបវារណា ១). ៧៧

ការឲ្យនូវបវារណានៃភិក្ខុឈឺ. ៧៩

អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងក្នុងពេលនៃបវារណាកម្ម. ៨៣

លេខទំព័រ

គណៈប្បវារណានឹងគេវាចិកាបវារណា ៨៥
ភិក្ខុ ៣ រូបបវារណាជិល់គ្នានឹងគ្នា ៨៧
ភិក្ខុ ២ រូបបវារណាជិល់គ្នានឹងគ្នា ៨៩
និទានភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណា ៩១
ការបវារណានៃភិក្ខុអ្នកមិនមានសភាគាបត្តិ ៩៣
និទានអាវិសិកភិក្ខុ និយាយពីភិក្ខុអ្នកបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង ៩៥
ពួកភិក្ខុជាពួកតែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង ១០១
ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង ១០៣
ពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង ១០៥
ថ្ងៃរបស់អាវិសិកភិក្ខុនឹងអាគន្តុកភិក្ខុផ្សេងគ្នា ១០៧
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យជាដើម ១០៩
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នាជាដើម ១១៣
ភិក្ខុមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបវារណាទោះ ១១៥
កាលភិក្ខុនីបរិសុទ្ធអង្គុយហើយ ភិក្ខុមិនត្រូវបវារណា ១១៩
រឿងអាវិស ១ ក្នុងកោសលជនបទកើតសញ្ជាតភ័យក្នុងថ្ងៃបវារណាទោះ ១២០
ការបវារណាជាគេវាចិកាបវារណាជាដើម ១២១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយបវារណា ១២៥
បវារណាដែលភិក្ខុបានឃាត់នឹងបវារណាដែលភិក្ខុមិនបានឃាត់ ១២៧
ការឃាត់នូវបវារណាចំពោះភិក្ខុនីងគ្នា ១២៩
សេចក្តីឃើលផ្សេង ៗ គ្នាក្នុងការត្រូវអាបត្តិ ១៣៥
ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើការប្រកួតប្រកាន់ជាដើម ១៣៩
ការធ្វើនូវបវារណាសង្គហនៃភិក្ខុអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាជាដើម ១៤៥
ការធ្វើនូវបវារណាសង្គហ ១៤៩
ឧទ្ទាននៃបវារណាក្ខន្ធក ១៥០

លេខទំព័រ

បម្មក្ខន្ធក: ១៥៣

និទានក្លួនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណជាកោឡិវិសគោត្ត . . . . . "

និទានព្រះសាគតត្ថេរ ១៥៥

និទានព្រះសោណត្ថេរ ១៥៩

ទីណាសវគុណកថា ១៦៣

ការបញ្ញត្តិស្បែកជើងជាអកប្បិយ ១៦៥

ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅដែលគេពាក់ហើយដោះប្រែគេន (ស្បែកជើងបាស់) . . . ១៦៩

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងខាងក្នុងវត្ត ១៨១

និទានភិក្ខុមានរោគជំពៅលេចនៅបាទជើង ១៨២

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើ ១៨៥

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្បែកភ្លោត ១៨៧

(ពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងភទ្ទិយ) ពាក់ទ្រនាប់ជើងមានបការផ្សេង ៗ ១៨៩

សេចក្តីបញ្ញត្តិនូវទ្រនាប់ជើងជាអកប្បិយ ១៩១

និទានធម្មគ្គិយភិក្ខុចាប់ស្នែងមេគោជាដើម ១៩២

ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់មេគោ ១៩៣

និទានធម្មគ្គិយភិក្ខុទៅដោយយានដែលទឹមដោយគោញី ១៩៤

ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវគ្រែស្នែង ១៩៥

ឧច្চាសយនមហាសយនកថា ១៩៧

ភិក្ខុមិនត្រូវរៃប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ ១៩៩

និទានភិក្ខុបាប ២០០

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងបូលទៅកាន់ស្រែក ២០៣

និទានព្រះសោណត្ថេរ ២០៤

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រទានពរ ៥ យ៉ាងដល់ព្រះសោណត្ថេរ ២១៤

ទ្រង់ទ្រាយនៃមជ្ឈិមបទេស ២១៥

ឧទ្ទាននៃបម្មក្ខន្ធក ២១៦

	លេខទំព័រ
កេសជ្ជកន្ធកៈ	២៦១
និទានភិក្ខុកើតអាពាធ (ច្រមាត់)	"
ពោលអំពីភេសជ្ជទាំង ៥	២២៣
ពោលអំពីភេសជ្ជមានខ្លាញ់ជាដើម	២២៥
ពោលអំពីភេសជ្ជមានទឹកឃ្មុំជាដើម	២២៧
ពោលអំពីភេសជ្ជមានដំរាជាដើម	២២៩
ពោលអំពីភេសជ្ជមានគ្រឿងលំអតជាដើម	២៣១
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជមានថ្នាំបន្តក់ភ្នែកជាដើម	២៣៣
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លូវបង្គន់ក្លាក់	២៣៥
និទានបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដំមានអាយុកើតដង្កូវក្តៅក្បាល	២៣៦
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជមានប្រែងណាបក្បាលជាដើម	២៣៧
និទានបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ	២៣៩
និទានភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធកើតពក	២៤២
ថ្នាំមហាវិកដ ៤ យ៉ាង	២៤៣
ពោលអំពីភិក្ខុមានអាពាធផ្សេង ៗ	២៤៥
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លូវអោនមិកជន	២៤៧
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីកម្រែងផ្តាជាវិការនៃមាស	២៤៩
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីភេសជ្ជ ៥ យ៉ាង	២៥៣
និទានព្រះកង្ខារេវតត្ថេរ ពោលអំពីស្ករអំពៅ	២៥៥
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ	២៥៧
ភោជនដែលភិក្ខុទុកនឹងបំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិនឹងបំអិនដោយខ្លួនឯង	២៥៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប	២៦៣
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	២៦៧
ព្រះសារីបុត្តមានអាពាធក្តៅភោលភាលក្នុងកាយ	២៦៨
ការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើដែលគ្មានពូជជាដើម	២៧១

លេខទំព័រ

សត្តកម្ម(ការកាត់ឬរុះ)វត្តិកម្ម(ការចងរឹត). ២៧៣
(ភិក្ខុត្រូវការដោយ)សាប់ដែលមានឧដារស. ២៧៥
និទានសុប្បិយាឧបាសិកា. ២៧៧
ពោលអំពីសាប់ដែលមិនគួរ. ២៧៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប. ២៨៥
ពោលអំពីអានិសង្សបច្ចវេក្ខណ៍ ១០ យ៉ាង. ២៨៧
និទានមហាមាត្យ(ម្នាក់)ជាអ្នកមានសេចក្តីត្រិះថ្នាំថ្មី(មិនទាន់មុតមាំ). ២៨៩
សេចក្តីរង្កៀសរបស់មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីត្រិះថ្នាំថ្មី. ២៩១
និទានបុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកថ្នាន និយាយអំពីការប្រែគេនស្តារអំពៅ. ២៩៤
ធម្មបក្ខុតីសោតាបត្តិមគ្គរបស់បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកថ្នាន. ២៩៩
និទានពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានធាន់ស្តារអំពៅ. ៣០០
ពោលអំពីការទ្រទ្វេទូលនូវរោងសំណាក់. ៣០១
ទោស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីលឬវិបត្តិជាកសីល. ៣០៣
អានិសង្ស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលឬចរិយ្ហាដោយសីល. ៣០៥
និទានមហាមាត្យឈ្មោះសុនធនង្គវិស្សការ. ៣០៧
អនុមោទនាគាថា. ៣១១
ចតុភាណវារសច្ចវេទនាកថា. ៣១៣
និទានតាងអម្ពបាលីជាស្រីស្តាមាស. ៣១៥
និទានស្តេចលិច្ឆវីក្នុងក្រុងវេសាលី. ៣១៧
និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីអកិរិយវាទ. ៣២១
និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីវាទមានអកិរិយវាទជាដើម. ៣២៥
និទានសីហសេនាបតី ការសំដែងនូវភាវនៃខ្លួនជាទាសក. ៣៣១
និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីសាប់ដែលគេធ្វើបំពោះ(ខ្លួន). ៣៣៥
ភិក្ខុកាលដឹងថាសាប់ដែលគេធ្វើបំពោះ(ខ្លួន)មិនត្រូវបរិភោគ. ៣៣៧
និទានពួកមនុស្សអ្នកជិនបាទ និយាយអំពីការសន្មតិកប្បិយភូមិ. ៣៣៩

លេខទំព័រ

ពាក្យឃ្លាមិ ៤ យ៉ាង និទានមេណ្ឌកគហបតិ. ៣៤៣
និទានមេណ្ឌកគហបតិ អានុភាពនៃជនមានមេណ្ឌកគហបតិជាដើម. ៣៦៥
និទានមេណ្ឌកគហបតិ ពុទ្ធគុណកថា. ៣៦៩
និទានមេណ្ឌកគហបតិ អនុបុព្វីកថា. ៣៧១
និទានមេណ្ឌកគហបតិ ការសំដែងផ្លូវការនៃខ្លួនជាឧបាសក ៣៨៣
ធម្មបក្ខ គឺសោតាបត្តិមគ្គនៃមេណ្ឌកគហបតិ. ៣៨៧
និទានមេណ្ឌកគហបតិ ការអង្គាសនៃមេណ្ឌកគហបតិ (នោះ). ៣៨៦
ការទ្រទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លូវការស្វែងរកស្បៀង. ៣៨៩
និទានភេណ្ឌិយជដិល. ៣៦១
និទានមល្លក្សត្រទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារា. ៣៦៦
និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះភោជ ការធ្វើផ្លូវការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ. ៣៦៣
និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះភោជ អនុបុព្វីកថា. ៣៦៩
និទានភោជមល្លក្សត្រ. ៣៧១
និទានភិក្ខុប្លួសឯចាស់. ៣៧៣
ពោលអំពីមនុស្សជាំពូជឈើរបស់សង្ឃ (ក្នុងដី) របស់បុគ្គល. ៣៧៧
ពោលអំពីកាលិកមានយាមកាលិកជាដើម. ៣៧៩
ទុក្ខនៃភោសជ្ជកន្លក. ៣៨០

INSTITUT BOUDDHIQUE